

Overeenkomsten tussen  
Kosto en Ter Veld  
**PAGINA 5**

Buitenlandse politiek  
Clinton te afstandelijk  
**PAGINA 7**

Uitvaartwereld als  
de dood voor fraude  
**PAGINA 15**

Krajicek tegen  
Agassi in kwartfinale  
**PAGINA 19**

Wil Hartog mist  
TT-sfeer van vroeger  
**PAGINA 21**

Meerssen in ban  
van NK wielrennen  
**PAGINA 22**

Nog niet in uw bus gehad?  
Dan hier de extra WMC-bijla-  
ge van het Limburgs Dag-  
blad.

Daarin o.a.:

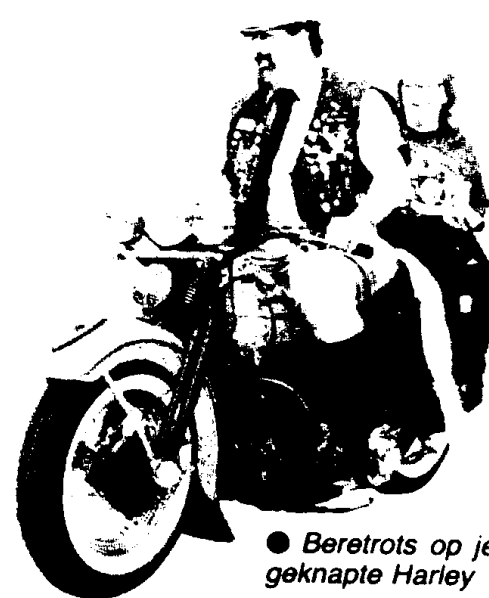
- muziek als wapen in Thorn
- Pasveer past op zijn tellen
- Adams springt met Buñol in diepe
- Noormannen op muzikale rooftocht naar Kerkrade
- Limburgse deelnemers dromen van successen

- Psalm 150 zet de toon
- Kerkrade muziekwereld doet alles voor WMC

Het gesmeerde  
Harley-gevoel  
**PAGINA 23**

Rostelli  
op 't randje  
**PAGINA 25**

Brancardiers  
unieke club  
**PAGINA 27**



● Beretrts op je op-  
geknapte Harley

Sittardse studenten  
in huis van toekomst  
**PAGINA 33**

Wietke van Dort  
echt zondagskind  
**PAGINA 37**

Programma's voor  
het weekeinde  
**PAGINA 39 en 41**

## Vice-president Ganic weigert driedeling van Bosnië te aanvaarden

# Moslims dreigen met terreuracties

Van onze correspondent

**BOEDAPEST** - De Bosnische vice-president Ejup Ganic heeft gedreigd met terroristische acties, mocht de wereld de Bosniërs aan hun lot overlaten en een driedeling van de republiek accepteren. In een televisie-interview waarschuwde hij dat volgens hem één miljoen Bosniërs die op dit moment verspreid in Europa leven, dan tot actie zullen overgaan.

"Tot nu toe zijn ze rustig, maar hun hart is hier. Als Europa ons in de steek laat, zullen ze zich als robots gedragen," aldus Ganic, die tegelijkertijd aankondigde dat hij niet van plan is komende maandag naar Genève te gaan voor een nieuwe ronde van onderhandelingen. Ook president Izetbegovic gaat volgens hem waarschijnlijk niet. President en vice-president hielden zich gisteren ook verre van een vergadering van de overige zeven le-

den van het Bosnische presidium in Zagreb. Die zouden daar hun oordeel vellen over het voorstel tot opsplitsing van de republiek, dat Serviërs en Kroaten deze week in Genève hebben gedaan.

### Verdeling

Volgens dat voorstel zouden moslims, 43 procent van de Bosnische bevolking, zo'n 30 procent van het Bosnische grondgebied krijgen. Hoe de verdeling er precies uitziet, is nog steeds onduidelijk. Maar er is sprake van dat de moslims Sarajevo aangeboden hebben gekregen, in ruil voor de Oostbosnische moslim-enclaves Zepa, Srebrenica en Gorazde.

Bovendien zou hen een toegang naar zee zijn toegezegd, hoewel het enige kustdistrict van Bosnië, Neum, van oudsher door Kroaten wordt bewoond. Verder zouden ze mogelijk een corridor krijgen naar de noordwestelijke enclave Bihać. Inmiddels heeft de bevelhebber van de moslimtroepen, generaal Rassim Delic, zich uitgesproken tegen het opdelingsvoorstel en zich achter president Izetbegovic opgesteld. Daarmee is de positie van de zeven presidiumleden in de knel gekomen. Zolang het Bosnische leger zich er niet achterstelt, brengt splitsing geen kans op vrede.

### Opvolging

Het parlement van Klein-Joegoslavië ging gisteren akkoord met de benoeming van Zoran Lilic tot opvolger van president Dobrica Cosic, die op 1 juni uit zijn functie werd gezet. De 40-jarige Lilic, een ingenieur en voormalig fabrieksdirecteur, was tot nu toe voorzitter van het Servische parlement.

Hij is lid van de socialistische partij van president Milosevic en werd door de nationalistische extremist Vojislav Seselj na zijn benoeming geprezen als een 'modern politicus'.

## Attali treedt af als topman Oost-Europabank

**LONDEN** - De Fransman Jacques Attali is afgetreden als president van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD). Hij heeft gisteren zijn ontslag ingediend in een brief aan de voorzitter van de raad van gouverneurs van de bank, de Zweedse minister van Financiën Anne Wibble. Dit is in Londen bekendgemaakt.

Attali was de afgelopen maanden in opspraak geraakt door extravagante uitgaven. Bovendien was er kritiek op het lage niveau van de kredietverlening aan Oost-Europa, het doel waarvoor de bank is opgericht.

Zie verder pagina 9

● 'Negatieve publiciteit slecht voor EBRD'

(ADVERTENTIE)

**Faillissementsverkoop**  
van Gils  
herenmode 1993  
Motel Stein  
Urmond  
Zie pagina nr. 16

## Vakantie wreed afgebroken



● Na het ongeluk schoot de touringcar het talud af en kantelde. Twee inzittenden kwamen om het leven. Twaalf mensen moesten in het ziekenhuis worden opgenomen. Het duurde uren voordat de ravage was opgeruimd en de autoweg weer werd vrijgegeven.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

## Touringcar raakt bij Luik van weg af Nederlanders gedood bij ongeval met bus

Van onze verslaggever

**LUIK** - Bij een ongeval tussen een Nederlandse touringcar, een Esso-tankwagen en een Mercedes zijn gistermiddag op de A3 bij Luik twee inzittenden van de bus gedood en twaalf gewond. De gewonden zijn naar ziekenhuizen in de omgeving van Luik gebracht. De meesten van hen hebben botbreuken opgelopen. Tientallen mensen liepen lichte verwondingen op. Tien passagiers bleven ongedeerd. De slachtoffers zijn de 84-jarige mevrouw M.H. Meijer-de Jong uit Rotterdam en de 77-jarige me-

vrouw C.G. Rubeling uit Haarlem. De bus, gehuurd bij GZ Touring uit Den Haag/Schiedam, was samen met een andere bus (Veluwe Tours) op weg naar Rimini in Italië. Ter hoogte van de afslag/oprit Wandre kwam een Mercedes met hoge snelheid in aanraking met de tankauto. De personenwagen tolde over de weg en raakte de vangrails. De Nederlandse bus probeerde de voertuigen te ontwijken, raakte in de tien meter lager gelegen greppel en kantelde.

De Belgische chauffeur van de personenauto liep verwondingen

op, terwijl de bestuurder van de tankwagen en de buschauffeur ongedeerd bleven.

In de bus zaten 48 passagiers. De reis was georganiseerd door Peter Langhout Reizen. De vakantiegangers waren gisterochtend in Eindhoven bijeengekomen en verdeeld over twee bussen naar Italië vertrokken.

Na het ongeval werden de lichtgewonden en de passagiers die ongedeerd waren door Rode Kruismedewerkers opgevangen in een school in Herstal.

De bergingswerkzaamheden verliepen stroef. De gekantelde bus kon pas rond zes uur worden geborgen. Daar moesten twee tankwagens aan te pas komen. De autowegen Maastricht-Luik en Aken-Brussel waren uren afgesloten. Dat leidde tot lange files.

Zie verder pagina 13

● Nuchtere reacties vakantiegangers op busongeluk

## Herstel PvdA in peilingen

**DEN HAAG** - De PvdA heeft zich in de opiniepeiling van de kiezers-gunst van vorige week hersteld. De kleinste regeringspartij heeft geen schade geleden van de perikelen rond het aftreden van staatssecretaris In 't Veld (PvdA).

Het CDA heeft in de week van 15 juni tot 21 juni wel averij opgelopen, waarschijnlijk als gevolg van de kwitte rond minister Maaij-Weggen (CDA). In de week voor 15 juni bereikte de PvdA een dieptepunt in de aanhang van 14,4 procent. Dat zou veroorzaakt zijn door de val van de 'eigen' staatssecretaris Ter Veld. Vorige week steeg het percentage kiezers dat op de PvdA zou stemmen tot 15,2.

Het CDA zakte van 29,9 naar 28,5 procent.

De VVD blijft in de peiling stabiel op 19 procent en D66 blijft met een score van 21,7 procent, althans in de peilingen, de op een - het CDA - na grootste partij. Opvallend in de laatste cijfers is voorts de terugval van de Centrum-Democraten. De CD staat in deze peiling op 2,4 procent

## Snorfiets vol electronica teruggevonden

**AMERSFOORT** - De dief die deze week in Amersfoort een snorfiets meenam, heeft daar weinig plezier van beleefd. Donderdagavond trapt de politie de deur van zijn flatbox open en trof daar het rijwiel aan. De politie-actie was mogelijk omdat in de snorfiets een alarm, en afstandsbediening voor de motor waren ingebouwd.

Het alarm aanzetten en de motor starten kon gebeuren met een kleine handzender. Een fietsenmaker had de elektronica in de snorfiets van zijn vriendin ingebouwd. Nadat de snorfiets gestolen was, ging hij met zijn zender in een aantal wijken op zoek. Donderdagavond was het raak en hoorde hij achter de deur van een flatbox het alarm afgaan. Hij kon de politie ook demonstreren dat hij de motor op afstand kon starten. Toen de eigenaar van de flatbox niet thuis bleek, forceerde de politie de deur van de box en nam het rijwiel mee. De dief werd later op de avond aangehouden en voor verhoor ingesloten.

(ADVERTENTIE)

**ZONDAG 27 JUNI**  
**WELKOM**  
11.00-16.00 UUR OPEN DAG  
boeren // tuinders  
zorgen voor kwaliteit

## limburgs agblad

**U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG  
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?**

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze. Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging) ..... (VEX)

De betaling gebeurt

☐ automatisch: ☐ via acceptgiro

☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand

☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

(Plaats hier uw handtekening)

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren ☐ memokubus ☐ luxe handdoek

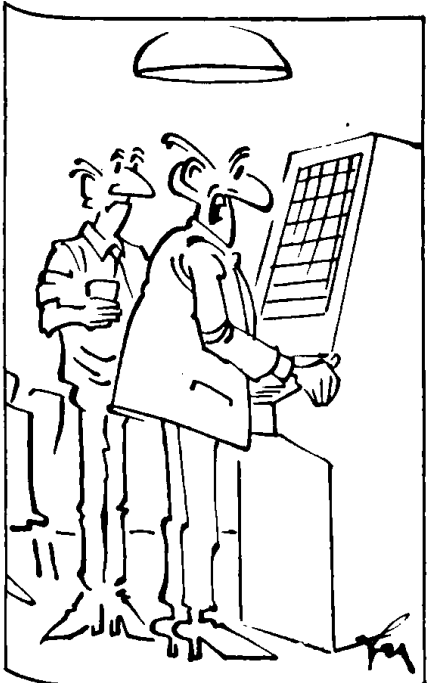
Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46 6400 VB Heerlen

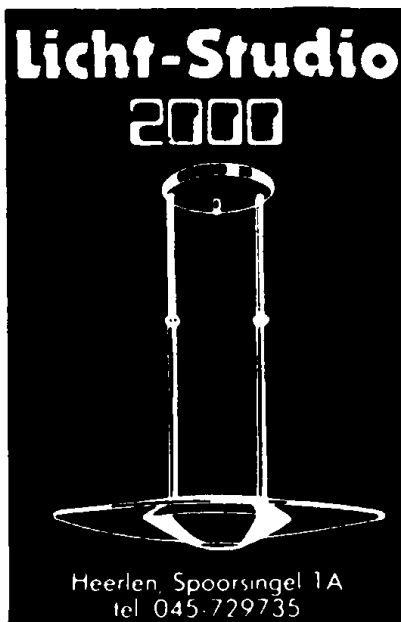
OF GRATIS  
06-022 99 11

8 710404 400017

Belasting op  
gokkasten om  
afkicken te betalen



"Daar gaat m'n afkickgeld!"



Heerlen, Spoorweg 1A  
tel. 045-729735



KERKRADE - De Nederlandse componiste Coby Lankester krijgt vrijdag de Golden Rose Award voor haar composities en haar verdiensten voor de instrumentale muziek. Op de dag van het openingsconcert van het WMC zal Gladys Wright, echtgenote van voormalig WMC-jurylid Al Wright, als vertegenwoordigster van de Amerikaanse Women Band Directors de prijs uitreiken in de foyer van de Rodahal.

Coby Lankester, in 1918 in Amsterdam geboren, heeft als componiste vooral affiniteit gehad met balletmuziek, mede door haar verbinding met het Haags Scapino Ballet. Vooral door toedoen van de arrangeurs Johan de Meij en Marcel

## Nieuwe jurystelling WMC

# Golden Rose voor Coby Lankester

Peeters werd de Amsterdamse componiste ook bekend in de wereld van de blaasmusiek.

Wat het openingsconcert van het WMC betreft is er op het laatste ogenblik een programmawijziging

doorgevoerd. In plaats van de Suite voor orkest van Janacek zal het Concertgebouworkest de ouvertures Leonore II van Van Beethoven en Carnaval van Dvorak uitvoeren. Het programma bevat verder het Konzertstück in F van Schumann

en Sinfonietta van Janacek. Gerd Albrecht is de dirigent.

Een andere wijziging betreft de samenstelling van de juryteams. Na de te dure Amerikaan Arnold Gabriel is ook de Spanjaard Amando Blanquer Ponsoda, die begin deze maand werd getroffen door een beroerte, afgevalen. Zijn plaats wordt ingenomen door de Tsjech Zamecnik, die doorschuift van het juryteam tweede en derde divisie naar het juryteam concertafdeling/ eerste divisie. Good old Jean Claessens neemt zijn plaats in het andere team in. De beide teams zien er door deze wisselingen als volgt uit: juryteam I: Van Lijnschoten, Zamecnik, Ducène; juryteam II: Kuypers, Waignein, Claessens.

# K

## boek kort

Lidie Cohen e.a. (red.): **Maas-tricht. Een ander verhaal.** Uitg. Kwartet. f 12,50. Te bestellen bij Boekhandel 'De Tribune' in Maastricht.

dertig vrouwen en één man een ander verhaal vertellen?' vroegen zij zich af.

Sinds Maastricht het 'balkon van Europa' is geworden, moet de kwaliteit van de gebouwde omgeving in de stad eens in oenschouw worden genomen. Dit moeten de initiatiefnemers van het vorig jaar verschenen boekje 'Maastricht in dertig polemieken' gedacht hebben. Burgemeester Houben toonde in zijn voorwoord aan dat het stadsbeeld van vandaag het resultaat is van een botsing der meningen. Heel toepasselijk gaf de rest van het boekje voor-namelijk verschillende visies te zien op één en dezelfde lokatie. Zo was de ene ontvreden over de Maasbruggen, terwijl de andere ze met enige reserve neemt zoals ze zijn. Of er discussies zijn losgeweekt over het stedelijk bouwkundig terrein is mij niet bekend. Wel ontstond er onder een aantal Maastrichtse vrouwen een zekere opschudding over de samenstelling van het schrijvende gezelschap: het boekje bevatte op één uitzondering na slechts bijdragen van mannen. 'Zouden meer dan

Het antwoord krijgt u in een vorige week verschenen boekje. Ik zeg er ja tegen. De leesbaarheid lijkt mij hier groter, vooral omdat de dames meer uitgaan van eigen ervaringen. Ook zij geven hun visie op de leefstijl in Maastricht, maar dromeriger, tederder en minder dwingend is hun visie op hoe het 'anders moet'. Opvallend vond ik de impressie van de 'vriedagsmerret' door Hannie Raaff. Zo'n stukje miste ik nou echt in dat toch wel zakkelijk aandoende uitgaafje van de heren. Dan geldt ook niet de beperking die ik bij het lezen van dit slag brochures voel, namelijk dat je iets met de stad in kwestie moet hebben, wil je je bij het geschrevene echt iets kunnen voorstellen. Wie niet in Maastricht geboren en getogen is, zal aan beide boekjes niet het plezier hebben dat ik beleefde, al denk ik dat stukjes als die van Ineke Herberichs en Hannie Raaff dichtbij de sfeer van de Europese hoofdstad komen, waarin een wildvreemde toerist verzeild wil raken.

# Keramiekexpositie Pieter Stockmans in Stadsgalerij Heerlen

## Verbeelding van een probleem

DOOR PIETER DEFESCHE

HEERLEN - Welk gemeentelijk instituut in den lande ontvangt op zondag. Veel zullen het er niet zijn; de Heerlense stadsgalerij is er één van. Het gebaar is op prijs gesteld; het werd een hele happening rond de opening van de tentoonstelling van Piet Stockmans 'Een huis vol kisten'.

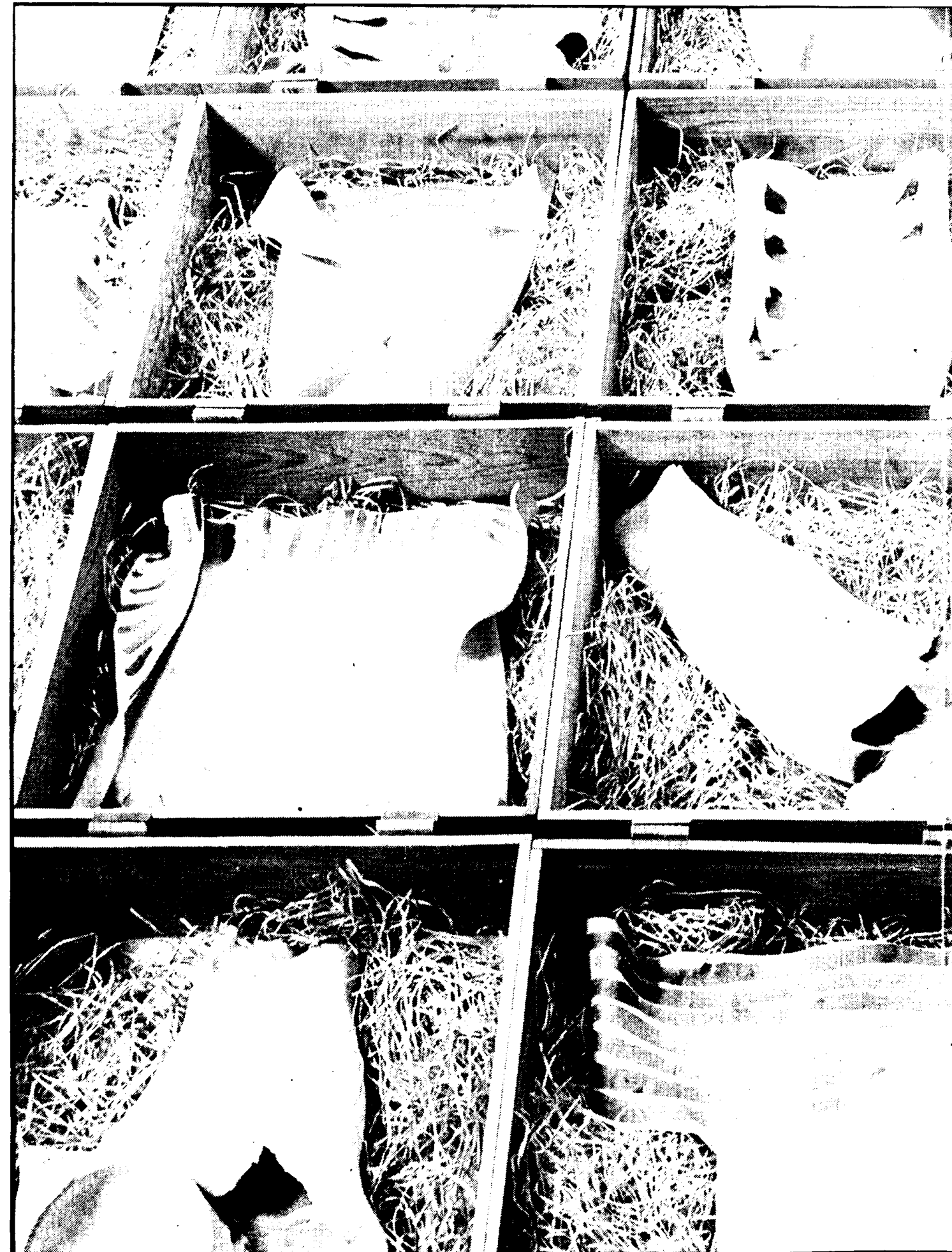
Het huis was ook vol mensen van allerlei categorie. Ook de allerjongsten waren vertegenwoordigd, aangedragen in mandjes of vervoerd in wagentjes en ze gedroegen zich voorbeeldig. De aangekondigde spreker heeft de feestvreugde niet vergroot want hij kwam niet opdagen. Hij werd moeiteloos vervangen door Lian Strijds, op wiens initiatief de tentoonstelling tot stand kwam.

De feestvreugde werd wel vergroot door het Ensemble Contraint, dat in een opstelling van drie zangeressen, hout- en koperblazers en uitvoerig slagwerk een compositie ten doop hield, die niet alleen 'bij gelegenheid van deze opening' werd geschreven - dat moet dan bliksemsnel gebeurd zijn - maar ook daar iets mee te maken had, getuige de titel 'Vuurvast'.

In feite zal de componist Frans Geyen meer tijd genomen hebben om de ruim dertig minuten durende muziektekst op notenbalkpapier te krijgen, zo tijdig dat hij subsidie kon verwerven van de Provincie Limburg en een aantal andere begunstigers.

De dames en heren van Contraint hadden dus genoeg tijd om hun geenszins eenvoudige bijdragen in te studeren en zich bovendien - om van hun betrokkenheid blijkt te geven - in aangepaste kledij te steken. Om ideeën op te doen waren zij gezamenlijk naar Genk gereisd voor atelierbezoek. Blauw en wit was het geworden, de hoofdkleuren van de keramische productie. 'Ik heb nog nooit eerder gezongen in een spijkerbroek', tekenden wij op uit de mond van een zangeres die haar strottenhoofd gesierd had met een blauwe strik.

Wat de muziek uiteindelijk inhoudelijk met een huis vol kisten te maken had, werd niet zo duidelijk, maar zeker is dat zij vol verrassingen stak en door het publiek - ook het zeer jonge - tot het slot geboeid werd 'uitgestaan', c.q. gelegen. Bepaald niet geluidsame passages en vaardige slagwerksoli hielden de moed er in: de tekst op de 'muizenboog' die boven het geheel uittorende - amant silemtium musae - behoefte tenslotte niet naar de letter te worden genomen. Het is opvallend hoe de staf van de stadsgalerij de haar vertrouwde ruimtes weet te benutten om ook voor onconventionele collecties een fraaie en doel-treffende opstelling te vinden. Vooral de grote hofwand kan vele doelen dienen: hij is bij deze gelegenheid behangen met scherven. De collectie toont de dubbelzijdig-



• Het huis vol kisten van Pieter Stockmans in de Heerlense Stadsgalerij.

heid van het talent van de exposant. Stockmans is ontwerper van industrieel aardewerk en werkte het grootste deel van zijn beroepsleven in de porseleinfabrieken van de Mosa in Maastricht, in de omgeving van de alom geprezen ontwerper Edmond Bellefroid. Stockmans' gebruikskeramiek is eenvoudig, functioneel en zonder artistieke pretentie: men drinkt uit zijn kopjes in cantines en restaurants in de meest prozaïsche omstandigheden. Maar de geest waait waar hij wil. Stockmans' vrije werk is het tegen-

deel van functioneel. Het bestaat uit vazen en potten die ogenschijnlijk ontploft zijn in de oven. Zo niet, dan wel opzettelijk geplet, gebroken, opengescheurd en verfrommeld. Ze zullen nooit meer ergens anders toe dienen dan om als merkwaardig unicum, bij voorkeur in een kist met stro, mededogen en verbazing te genieten en verder te leven in de hoop, nog menige tentoonstelling af te reizen alvorens aan de beslissing te worden overhanden: de schroothoop op of naar het museum.

De tekst van de fraaie catalogus begint met de vermelding dat het werk van Piet Stockmans bij een presentatie in het Stedelijk Museum van Amsterdam zich aan de schrijfstijl voordeed als een ontdekking: 'Ik vond wat ik zocht'. Een oeuvre dat in zijn dubbelzijdigheid getuigde van relativiteitszin en humor. Van een 'probleemoplossend vermogen' dat niet neigde tot cynisme, bleef steken in nihilisme, niet vluchtte in overdreven irrationalisme of mystiek. Kunnen ze zich aantrekken daar in Amsterdam.

Anderzijds wordt niet ontkend dat de kunst van Stockmans uit problemen is geboren: uit zo huizenhoge problemen als de mijnsluitingen met zich meebrachten: nieuwe kansen, onmiddellijk volgende economische recessie, crisis.

Niet voor niets is de omslag van de catalogus gesierd met de foto van een onmiskenbaar mijnbouw-kundig bouwwerk, in dit geval stahuis voor mijnpaarden in Belgisch Limburg. Het werd Stockmans' eigen bedrijf - een droom verwezenlijkt na bijna dertig jaar dienst in de industrie.

De droom was van korte duur. Pieter Stockmans Products was niet langer dan twee jaar tegen de recessie bestand. Sinds 1992 leeft hij zijn creativiteit in zijn werkdrift uit in de vrije producties waarmee zijn huis zich weldra vulde. Zijn interpretatie van een fabriek ten dienste van het mensdom: alles ingepakt om naar her en der te worden vervoerd. Is dit de oplossing van een probleem of is het de verbeelding van een probleem. Komt dit voort uit drama, bitterheid of niet. Wie zal dat zeggen. Is er sprake van humor? Schuilt er in deze minzame man toch een dosis oprecht cynisme? Of beschouwt hij als een gelukkig schizofren met deze collectie een leven in de keramische industrie als afgedaan?

Stockmans staat erbij, een portret ingepast in een kist, en het mensdom is er getuige van met niets ziende ogen, met honderd vage en onbewogen gezichten in ovale schijven keramiek, opgehangen aan een spijker.

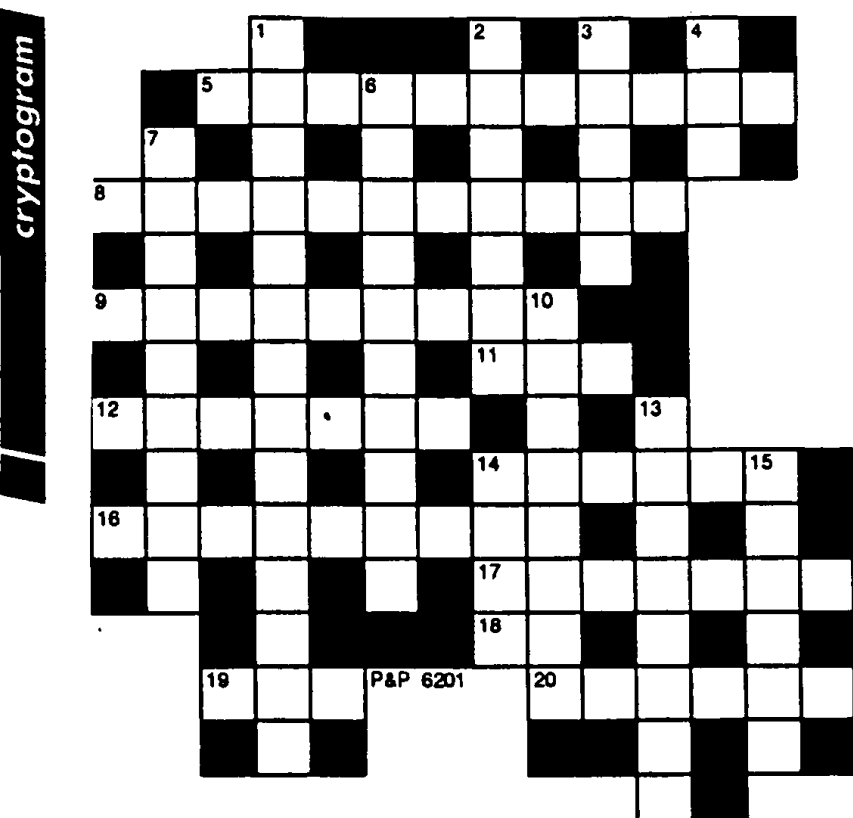
Misschien is er wel niets voorgoed opgelost. Zeker is dat er zwijzaamheid, en misschien wel mysterie schuilt in de creativiteit van Stockmans.

Meer dan humor. En dat is maar goed. Het rechtvaardigt een tournee langs nu al meerdere plaatsen, bij voorkeur in een herstructureringsgebied, en dat is langzamerhand wel heel Europa. En het kwalificeert de collectie tot meer dan een vindingrijke design-truc van een reclamejongen, als eenmalig evenement bij een bijzondere gebeurtenis in een aardewerkfabriek.

En het voorkomt dat de keuze tussen enerzijds het museum, waarin het nog na lange tijd kan getuigen van hedendaagse en menselijke - want hoogstpersoonlijke - omgang met een probleem, en anderzijds de schroothoop, ten voordele van het laatste wordt beslist. Ook dat had overigens een happening kunnen zijn, een apothecose zonder weerga aan het einde van een show. Misschien werden de scherven wel tot collectors items en stegen ze in prijs tot onbekende hoogte. Voor 5 september gebeurt zo iets zeker niet.

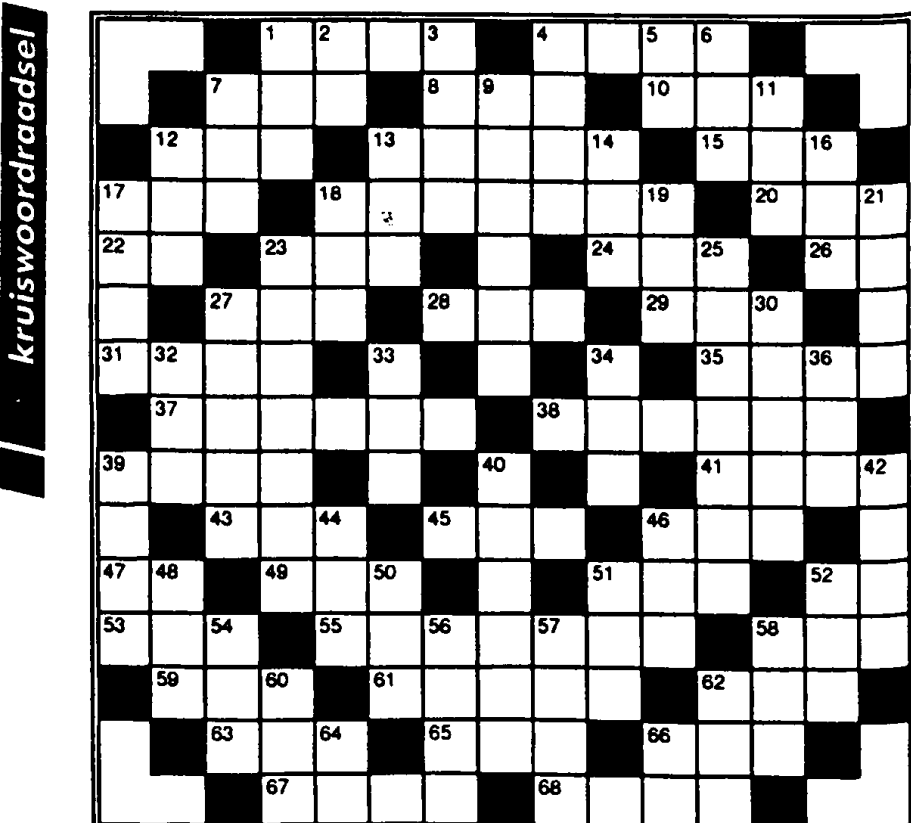
Tot dan immers is in Stadsgalerij Heerlen, Pieter Stockmans, een huis vol kisten.

## puzzels



HORIZONTAAL: 5 Opknabbeurt van een eethuisje (11); 8 Stratenmaker uit de bijbel (11); 9 Dat deel van de minister is prachtig (9); 11 Oplossing in een noot (3); 12 (Ver)soepelen en verzachten (7); 14 Dringend verzoek om werk (6); 16 Uitschenken in keukengerie (9); 17 Benaauwd werk (7); 18 De noot komt in het Engels terug (2); 19 Zorg dat voor geld-aanwas (3); 20 Het beste medicijn om wat kleur te krijgen (6).

VERTIKAAL: 1 EHBO-er in 't leger? (14); 2 Gaat u met een cruise? Dat is merkwaardig! (7); 3 Die artikelen zijn er geweest (5); 4 Medicijnboek (3); 6 Boekprikker in 't veen (10); 7 Opnieuw schenken door uitbeelden (9); 10 Ik geef je wel raad om die groenten in dat wagentje te krijgen (8); 13 Eigendom van een accountant (8); 14 Daar woont een oud vrouwtje (4); 15 Verzorgend handelen (6).



Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 peulvrucht; 4 part; 7 verl. toon; 8 familieid; 10 bedrog; 12 verh. toon; 13 meisjesnaam; 15 teelt; 17 reeks; 18 kind; 20 brand; 22 meisjesnaam; 23 ton; 24 muurholte; 26 telegraaf restant; 27 dik; 28 kledingstuk; 29 jongensnaam; 31 meer; 35 azijn; 37 voorhang; 38 belang; 39 uitroep; 41 vrucht; 43 bloeiwijze; 45 drank; 46 via; 47 bijbeldeel; 49 doorgedraaid; 51 lust; 52 zangnoot; 53 dik boek; 55 ongemak; 58 kuur; 59 kostuum; 61 vogel; 62 soort; 63 optelling; 65 tijdperk; 66 klap; 67 trots; 68 kruk.

VERTIKAAL: 1 verl. toon; 2 trekdiert; 4 hooizolder; 5 voegw.; 6 durf; 7 verh. toon; 9 klein kind; 11 krediet; 12 Europeaan; 13 zangstem; 14 lidwoord; 16 kleefmiddel; 17 kader; 18 huisdiert; 19 meisjesnaam; 21 vizel; 23 ontrouw; 25 bemoeiden; 27 meisjesnaam; 30 uier; 32 ik; 33 regel; 34 zijden stof; 36 Europeaan; 39 verwachting; 40 abuïs; 42 plaats; 44 kledingstuk; 46 spie; 48 foet; 50 bloem; 51 bestaan; 52 Europeaan; 54 verbinding; 56 gast; 57 kliek; 58 drinkkom; 60 vaartuig; 62 haast; 64 zangnoot; 66 onderwijs.

## oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 doen; 4 moer; 7 mok; 8 ego; 10 dam; 12 hek; 13 vrees; 15 sok; 17 lot; 18 klodder; 20 tak; 22 e.k.; 23 ora; 24 cis; 26 re; 27 loo; 28 laf; 29 Ale; 31 maat; 35 over; 37 lastig; 38 werpen; 39 part; 41 pret; 43 Sem; 45 hen; 46 pet; 47 os; 49 Noë; 51 aal; 52 nu; 53 lot; 55 striets; 58 sec; 59 kei; 61 santé; 62 hul; 63 lei; 65 Age; 66 gul; 67 room; 68 niet.

VERTIKAAL: 1 dok; 2 o.k.; 3 Nero; 4 moed; 5 e.d.; 6 ras; 7 met; 9 gedrag; 11 mot; 12 hok; 13 via; 14 sec; 16 kar; 17 leem; 18 KRO; 19 Ria; 21 keer; 22 oogsten; 25 stoppel; 27 laars; 30 Ever; 32 ala; 33 dis; 34 bas; 36 ene; 39 pool; 40 geding; 42 truc; 44 mo; 46 pas; 48 sok; 50 ets; 51 Ale; 52 net; 54 fel; 56 raam; 57 eten; 58 sul; 60 ler; 62 hul; 64 lo; 66 ge.

Winwoord: BOEDELVERDELING

## de snikkende sirene



## recept

### Bananen-split

Ingrediënten: 1/2 - 3/4 liter vanille-roomijs, 4 kleine bananen, 1 chocoladereep, 3-4 eetlepels advocaat, 1,5 dl slagroom, 1 eetlepel suiker, 1 volle eetlepel geschaafde amandelen.

Bereiding: Verbrokkel de chocoladereep in een steelpannetje en voeg een eetlepel water en scheutje slagroom toe. Laat de chocolade nu al roerend smelten.

Klop de rest van de slagroom met de suiker stijf. Rooster de geschaafde amandelen in een droge koekenpan. Schep per persoon 3 bollen ijs op een schaalje of bordje. Pel de bananen en snijd ze in de lengte doormidden. Schik de helften elk aan een kant van de bollen ijs.

Lepel nu over een deel van het toetje de gesmolten chocolade en over het andere deel de advocaat. Spuit hierop een flinke rozet slagroom en bestrooi het geheel met geschaafde amandelen.

UITGEVERSMATTSCHAPPIJ  
Limburgs Dagblad b.v.

**Directie:**  
mr. F.A.M. van Hellemond  
K.J. Verwer  
**Hoofdkantoor:**  
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen  
**Telefoon:**  
Abonnementen 045-739881  
Advertenties 045-739886  
Algemeen 045-739911  
Pico-advertenties 045-719966  
**Fax:**  
Advertenties 045-739204  
Algemeen 045-739364  
Redactie 045-739264  
**Bank:**  
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935  
Postbank 10 35 100  
**Rayonkantoren:**  
Brunssum 045-256363  
Geleen 046-746868  
Heerlen-Centrum 045-717179  
Kerkrade 045-452932  
Maastricht 043-254477  
Roermond 04750-18484  
Sittard 046-515577

**Abonnementen:**  
Bij vooruitbetaling te voldoen.  
Bij automatische betaling:  
per maand f 28,40  
per kwartaal f 85,20  
Per acceptgiro:  
per maand f 29,65  
per kwartaal f 86,45  
losse nummers f 1,65  
Bfr. 30

Alle orders worden afgeleverd en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.





## Nieuwe stam ontdekt

en heeft geen enkel contact met de buitenwereld. De stam bestaat uit 69 mannen, vrouwen en kinderen die in een verzameling hutten aan de voet van een grote rots leven. De rots die de vorm van een menselijke gezicht

heeft, vereren zij als hun god. Kleding stellen zij samen uit stukken schors en bladeren. De patrouille werd op aanwijzingen van een stamlid op het spoor van het etnische volk gebracht. De man had ongeveer twee jaar geleden

zijn stamgenoten uit het oog verloren. De Liawep waren buitengewoon gefascineerd door de kleding van de regeringsfunctionarissen. Nog meer belangstelling hadden zij voor bijlen, messen en andere metalen voorwerpen, die tot

de uitrusting van de patrouille behoorden. Ook hadden zij nog nooit eerder producten als thee, suiker en zout geproefd. Inmiddels heeft de baptistenkerk een missie naar het gebied gestuurd om de stamleden het bestaan van 'hun werkelijke God' bij te brengen. De kerkelijke organisatie heeft het voornemen een godshuis voor de stam te bouwen.

Acties in Nederland volgens politie niet denkbeeldig

## Streng bewaking bij Turkse objecten

DEN HAAG - De bewaking bij diverse Turkse instellingen en bedrijven in Nederland is gisteren flink opgevoerd sinds de gewelddadige acties van Koerden in een groot aantal Europese steden donderdag. Dat geldt niet alleen voor officiële instellingen als de ambassade en consulates, maar ook voor kantoren van Turkse banken en de Turkse luchtvaartmaatschappij.

Donderdag werden in een groot aantal Europese steden Turkse consulates en kantoren bestormd door Koerdische actievoerders. Daarbij viel één dode, in Bern, en een onbekend aantal gewonden. In München werd personeel van een Turkse consulaat bijna de gehele dag gegijzeld. De gijzelaars dreigden het gebouw op te blazen. De acties begonnen nagenoeg gelijktijdig en zijn waarschijnlijk gecoördineerd door de Koerdische Arbeiderspartij PKK.

Een woordvoerder van de Landelijke federatie van Koerden in Nederland zei dat de federatie haar uiterste best deed acties in Nederland tegen te houden, maar zei bezettingen niet te kunnen uitsluiten.

Gistermorgen lieten woordvoerders van diverse politiekorpsen in Nederland weten signalen te hebben gekregen dat er aanslagen op Turkse doelen op komst waren. Die signalen werden zo serieus genomen dat de bewaking van de Turkse objecten flink werd opgevoerd.

Het is niet denkbeeldig dat ook in Nederland Turkse objecten doelwit zijn van Koerdische actievoerders. In de afgelopen jaren zijn zowel officiële instellingen als Turkse bedrijven meerdere keren bezet of beschadigd door Koerden. Dat liep uitte uit het gooien van stenen tot serieuze pogingen tot brandstichting. Ook het Vredespaleis werd al eens bezet door Koerden, die eisten dat het internationaal gerechtshof dat daar is gevestigd de Turkse regering zou veroordelen voor haar politiek jegens het Koerdische volk. Voor vandaag staat in Den Haag een demonstratie van de Koerdische Arbeidersvereniging op het programma. De demonstratie begint en eindigt op het Malieveld, vlak bij de Turkse ambassade en de woning van de ambassadeur. Volgens de organisatie, die zo'n 1750 mensen verwacht, heeft de demonstratie een vreedzaam karakter. De politie zal nadrukkelijk aanwezig zijn. Er wonen zo'n 40.000 Koerden in Nederland.

## Heerma wil voortaan vijf jaar regeren

DEN HAAG - Staatssecretaris Heerma (volkshuisvesting) wil dat een kabinet voortaan vijf in plaats van vier jaar regeert. Op die manier kan het in gang gezette beleid van met name 'grote operaties' (zoals de reorganisatie van de politie) beter worden afgemaakt. Heerma erkent wel dat de kans dat een kabinet voortijdig valt, hiermee toeneemt. In het partijblad CDAActueel van deze week zegt hij overigens te verwachten dat het huidige kabinet de rit zal afmaken.

## Veel doden bij brand in Franse kliniek

RENNES - Door een brand in een psychiatrische inrichting in het Westbretonse Bruz bij Rennes zijn in de nacht van donderdag op vrijdag zeker zeventien doden en elf gewonden gevallen. Twee mensen worden vermist. Onder de doden bevond zich een personeelslid en onder de gewonden drie. Een van deze 'laatsten' redde zich door uit een raam te springen. Toen de brand rond een uur 's nachts uitbrak waren in totaal 64 patiënten en zeven verpleegsters en artsen aanwezig. De kliniek, een oud kasteel met drie verdiepingen, brandde geheel uit. De oorzaak is nog niet.

## punt uit

### • Vakantiewerk

Studenten en scholieren mogen per 1 januari 1994 in seizoenarbeid voor maximaal 1.500 gulden per kwartaal bestaande uit lastenvrij verdienen. Over dat bedrag behoeven evenmin sociale premies te worden betaald. Als het parlement ermee instemt gaat de regeling gelden voor studenten en scholieren die kinderbijslag of studietoelagen ontvangen. Het kabinet wil met het voorstel vooral de werkgevers in de seizoenarbeid tegemoet komen.

### • Morillon

De bekende Franse generaal Philippe Morillon zal als opperbevelhebber van de VN-troepen in Bosnië worden afgevoerd door een Belg. De naam van de beoogde commandant zal uiteindelijk begin volgende week worden bekendgemaakt. België heeft momenteel ongeveer duizend man troepen in ex-Joegoslavië.

### • Bende

Met de aanhouding van veertien verdachten is volgens de politie een deel van een internationaal crimineel netwerk te hebben ontrafeld. De bende hield zich vooral bezig met het smokkelen van drugs naar Engeland en Zweden. Gistermorgen vroeg werden op vijf verschillende plaatsen in Nederland en België tien aanhoudingen verricht. Onder de gearresteerden bevonden zich ook de hoofdverdachten.

### • Geruzie

De fractieleiders van CDA en PvdA, Brinkman en Wiltgens, moeten samen eens een sterke kop koffie gaan drinken. Zo reageerde PvdA-leider Kok na afloop van het kabinetsberaad op de recente woordenwisseling tussen de twee fractievoorzitters. Daarbij gaat het erom wie het meeste steun aan het kabinet geeft: CDA of PvdA. Volgens Kok zit er niets 'structureels' achter de woordenstrijd tussen beiden. Hij schreef het toe aan de naderende zomervakantie van de Tweede Kamer. 'Iedereen wil nog even scoren,' aldus Kok.

### • AbvaKabo

De AbvaKabo, de FNV-hond voor de collectieve sectoren, neemt in de loonsverhogingen voor de komende jaren genoegen met compensatie van de gestegen prijzen. Dat blijkt uit het gisteren gepubliceerde concept-beleidsprogramma 1994-1998.

### • Nigeria

De militaire machthebbers van Nigeria zijn toch bereid hun macht af te staan aan een democratisch gekozen president. Zij maakten dit gisteren bekend, nadat zij woensdag de democratische presidentsverkiezingen van 12 juni ongeldig verklaarden.

# Onderhandelingen verstoord door bestorming gebouw De Klerk wil stappen tegen extreem-rechts

Van onze redactie buitenland

KEMPTON PARK - De Zuid-Afrikaanse president De Klerk heeft gerechtelijke stappen angekondigd tegen de rechtsextremisten die gisterochtend het World Trade Centre (WTC) in Kempton Park bij Johannesburg hebben bestormd. Daar vonden op dat moment onderhandelingen over de toekomst van het land plaats. „Niet alleen de daad, maar ook de organisatoren zullen vervolgd worden,” aldus de president op een persconferentie in Pretoria.

Deed een beroep op andere partijen om van een ernstige situatie een crisis te maken. „De affaire moet niet uitlopen op een raciaal conflict,” zo zei hij. De onderhandelingen, die een cruciale week in het land moeten gewoon doorgaan, zijn de president.

ANC was eveneens van mening dat het incident de onderhandelingen niet mocht laten ontsporen. In een verklaring riep de beweging haar aanhangers op kalm te blijven, terwijl Nelson Mandela een korte pauze onderbrak om de 'crisis' van de ANC-top te bespreken. Een persconferentie hield de ANC de politie, die geen hand uitgestoken om de leden van de extreem-rechts Weerstandsbeweging (AWB) tegen te houden. Hij eiste ontslag van politie-minister Pieter van der Merwe. „De politie wist al dagen dat dit ging gebeuren.”

### Drama

het drama begon gisterochtend rond negen uur, toen 400 rechtsextremisten, bijna allen leden van de neo-nazistische AWB, de oekaze van hun leiders om hun demonstratie vredig te laten verlopen aan hun voeten laptten. Zij konden niet verlopen dat hun verzoek om de onderhandelaars hun eisen voor de eigen Afrikaner staat toe te lichten was afgewezen.

geantserde bestelwagen brak door de politieafzetting, reed door de glazen pui van het WTC naar binnen en richtte een enorme ravage aan. Honderden vaak zwaarbewapende AWB-ers, sommigen met bijlancets, op om herkenning te krijgen, drongen het gebouw binnen, waar de onderhandelingen het punt stonden te beginnen.

### Gen Volk

de onderhandelaars moesten ijlings veilig heenkomen zoeken. De AWB-ers verdundden de vergadering in een verhoor en kalkten op de muren: „Dood aan de Afrikaners”, „Weg met Mandela” en „Een nieuw Volk, een eigen staat”. Zwarte onderhandelaars, personeel en journalisten die zich niet op tijd uit de toegangsdeuren hadden weten te maken, liepen soms rake klappen op. Rond het middaguur slaagde AWB-leider Terre'Blanche er na overleg met regeringsvertegenwoordigers in volgingen er van te overtuigen dat ze het gebouw beter konden verlaten.

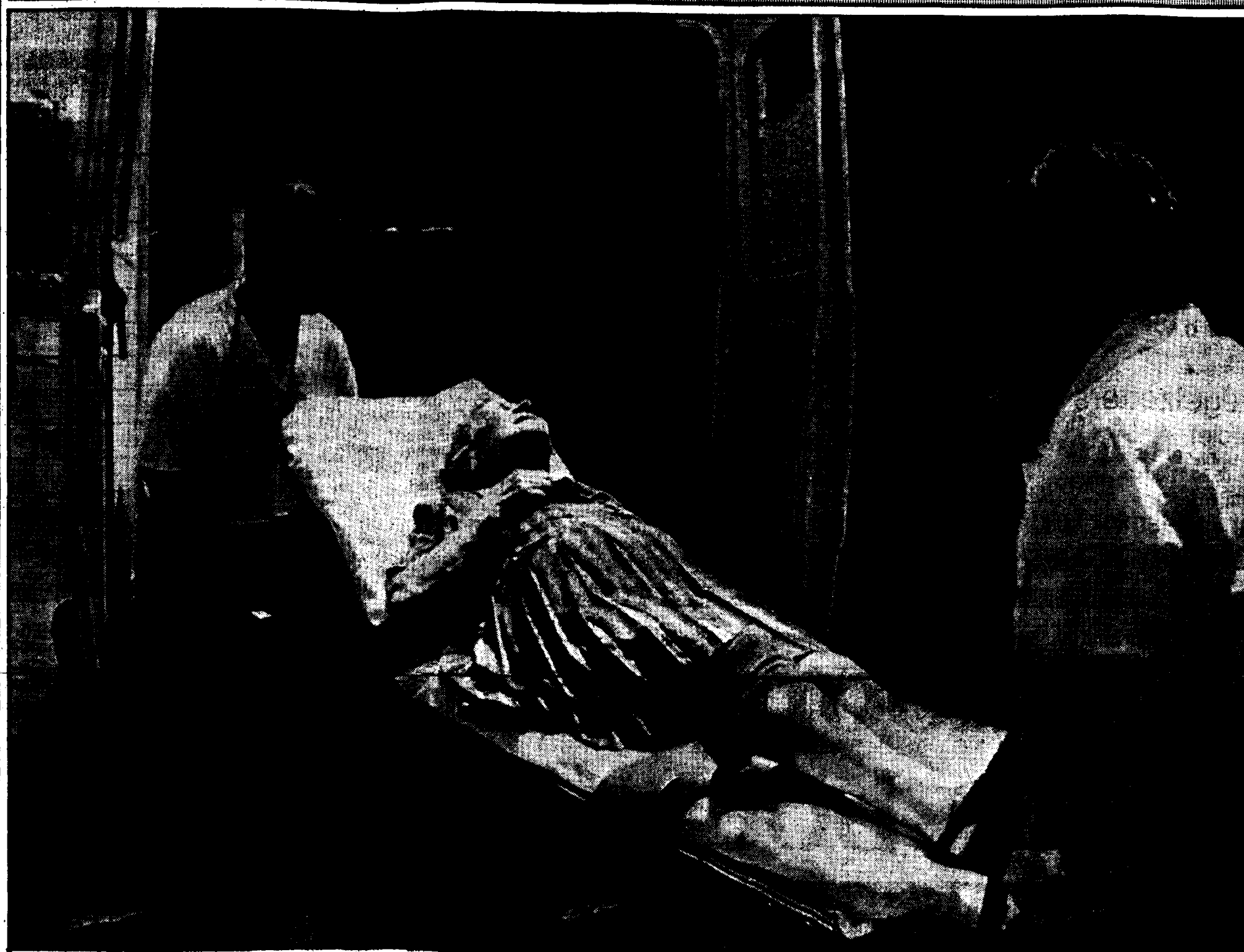
# Kamervragen over voorkennis BVD bij aanslag op vliegbasis

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - Heeft de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) geweten van de aanslag op vliegbasis Deelen in februari 1992, waar actievoerders acht Bolkow-helikopters vernielden en beschadigden? En andere schriftelijke vragen zijn gesteld aan de Tweede-Kamerfractie van GroenLinks aan de ministers van Binnenlandse zaken (Dales) en van Justitie (Hirsch Ballin) naar aanleiding van het boekje 'Wie niet weg is gezien' de marchandise van de anti-militaristische actievoerder Gerrit v. d. E. uit Wageningen in de peiling houdt. De Rode Oortjes heeft alle bewegingen van de BSB in kaart gebracht, ontraft het contact van de brigade en noteert

me scannerluisterraars uit Wageningen. Ruim een week na de aanslag op de basis in Deelen, die op 3 februari vorig jaar plaats had, hoorden de scannerfreaks gemiddeld uit hun speeltje. De frequentie is 449.520 MHz; die is in gebruik bij de BSB. De Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten..., laten de auteurs weten.

## Geveld door de hitte



• Een oude vrouw wordt in Athene een ziekenauto binnen-gevoerd. Geveld door de hitte. De afgelopen dagen blijkt dat temperaturen rond de 40 graden en absolute windstilte ook voor de aan warmte gewende Grieken teveel van het goede is. Alleen al in de Griekse hoofdstad zochten de afgelopen dagen meer dan tweeduizend mensen medische hulp.

in verband met hart- en ademhalingsklachten. Klachten veroorzaakt door de hitte en nog versterkt door de smog. Alle ziekenhuizen hebben speciale voorbereidingen getroffen om het nog steeds groeiende aantal slachtoffers van de hitte op te kunnen vangen. De laatste vergelijkbare hittegolf in 1988 kostte aan meer dan 1300 Grieken het leven. Foto: AP

'Commissie hoorde verkeerde mensen'

## Keiharde kritiek op parlementaire enquête

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De parlementaire enquêtecommissie sociale verzekeringen heeft de verkeerde mensen gehoord. Bovendien is de commissie vergeten dat uitvoerders van sociale zekerheid alleen werkten op basis van wetten die de politie zelf gemaakt heeft. Wetten die het onder meer mogelijk maakten dat iemand die maar voor 15 procent arbeidson-

geschikt werd verklaard, een volledige wao-uitkering kreeg.

Dit stelt J.W. Nypels, voorzitter van de ondernemingsraad bij de gemeenschappelijke medische dienst (gmd) en verzekerings-geneeskundige, in het blad OR-informatie. Nypels is door de enquêtecommissie achter gesloten deuren gehoord. Voor een openbaar verhoor werd hij niet gevraagd. Nypels meent dat de commissie een

verkeerd beeld heeft gekregen van de sociale zekerheid. Mensen die in het openbaar werden gehoord zaten geen van allen meer in hun oorspronkelijke functies. Uit de verhooren viel af te leiden dat zij kennelijk allemaal met hun vorige werk hadden af te rekenen, aldus Nypels. „Mensen die er nog middenin zitten, hebben zij niet uitgenodigd.” Nypels betoogt in OR-informatie dat de politie veel te verwijten valt. Het feit dat iemand die maar voor 15 procent was afgekeurd een hele wao-uitkering kon krijgen noemt hij „een bijna ideale, door de wet aangegeven oplossing. En wetten worden in dit land door politici gemaakt.” Nypels meent dat de hele enquête in feite overbodig was. Iedereen wist hoe de wao werkte. De wet was erg ruim „en de sociale partners hebben daar gebruik van gemaakt,” aldus Nypels.

(ADVERTENTIE)

Ook voor reisverzekeringen

LIASS heeft goed nieuws voor sportieve zonzonbidders; een reisverzekering die alle bewegingsruimte biedt voor 'n actieve zomervakantie. En dat voor een bescheiden prijs. Als u de coupon opstuurt, krijgt u het informatiepakket vrijblijvend thuisgestuurd.

Naam: .....  
Adres: .....  
Postcode: ..... Plaats: .....  
Telefoon: .....

Zend de coupon in een gesloten envelop aan:  
LIASS Reisverzekeringen, Antwoordnummer 4045, 6400 WC Heerlen.  
Een postzegel is niet nodig. U kunt ook gratis bellen naar 06-0227525.

**GELUKKIG HEBBEN WE LIASS.**

LIASS Lichte kostenverzekeringen, Akerstraat 27, 6411 GW Heerlen en  
Wilhelminastraat 59, 6191 KM Sittard



Proficiat

Hiep hoi t H.A.O. en hoi

Lieve Oma en Opa

Proficiat Heidi en Rens

Niet te denken aan Wals  
Leuke 50 jaar  
Ozzy Je 50

[illegible]

Ford 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681,

[illegible]

Kleuren TV's 12 tot kan. v.a. f 75,- met afst. bed. v.a. f 125,- met telebedst. v.a. f 250,- v.a. Philips haald. TV FRANK BV, Boks 1, Heerleerheide ☎ 045 213431.

Goede KLEUREN TV's zeer grote sortering v.a. f 195,-. Meer dan 25 jaar TV Centrum centrum Gen. veld, broekw. 25, Heerleerheide ☎ 045 724760.

Piccollo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in HE-SULTAAT! Bel 045 719906.

**Zonnebank-hemel**

Nieuw! Pas deopend de grootste zonnevakantiezaak in de regio. GOLFRIED zonnehemels. Niet scheidt met spectaculaire openingaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie. Huisweg, Noord 97, Sittard tel. 046 5830002 (oude part. Smeets-legenover zekerheids).

**ZONNEHEMELVERHUUR**  
Mezo 10- en 12-jamps toe-  
stellen. v.a. f 150,-. 1ste  
maand info ☎ 045 371299.





# Koerden beloofden Turkije een bloedige zomer

● Een groep Koerden demonstreert voor het hoofdbureau van politie in Bern tegen het geweldige optreden van de Zwitserse politie een dag eerder, waarbij een Koerd om het leven kwam. Foto: EPA

Van onze redactie buitenland

ANKARA – De Koerdische Arbeiderspartij (PKK), die verantwoordelijk wordt gehouden voor de aanslagen op ambassades en zakendistricten donderdag in Europa, voeren al negen jaar lang een guerrilla in zuid-oost Turkije voor zelfbestuur. De leider van de partij, Abdullah Ocalan, bezwoer onlangs dat deze zomer 'de heetste ooit voor Turkije' zou worden.

achtergrond

Meer dan 6.000 burgers, soldaten en guerrillastrijders zijn de afgelopen jaren in de strijd voor een onafhankelijk Koerdistan om het leven gekomen.

Ongeveer de helft van de tien miljoen Turkse Koerden leven in het zuidoosten, een extreem arme regio. Turkije erkent de Koerden niet als een aparte etnische minderheid en houdt vol dat ze dezelfde mogelijkheden hebben als andere burgers. Minister van Buitenlandse Zaken Hikmet Cetin is een Koerd, en een van Turkije's bekendste leiders, wijlen president Turgut Ozal, zei dat zijn voorvaders Koerdisch waren.

De Koerdische cultuur werd lang op vele manieren officieel onderdrukt. Na het begin van de guerrilla in 1984 werden enkele maatregelen ingetrokken om sympathie van de Koerden te winnen. Zo werd het verbod om Koerdisch te spreken opgeheven en werd toestemming gegeven voor het uitbrengen van een Koerdische krant. Ook werd er een Koerdisch instituut voor wetenschappelijk onderzoek opgericht. De 'Arbeids Partij van het Volk', die gezien wordt als een door de Turkse autoriteiten aangeboden surrogaat van de PKK, heeft 16 van de 450 zetels in het Turkse parlement. Maar de Koerden klagen over de langdurige staat van beleg in het gebied waar de provincie



ciële overheden volmachten hebben om stakingen te verbieden, demonstraties de kop in te drukken en verdachten naar andere gebieden in het land te verbannen.

Turkije, geholpen door de 3,5 miljoen Iraakse Koerden, viel eerder dit jaar bases van de PKK in noord Irak aan. Daarbij kwamen duizenden guerrillastrijders om het leven. Iraakse Koerden hebben met hulp van het westen na de Golfoorlog een eigen

staat in Noord-Irak gevestigd. Ze zijn nu afhankelijk van voorraden die via Turkije worden vervoerd en van een westerse luchtmacht die hen beschermt tegen het Iraakse leger. Vanwege die afhankelijkheid van Turkije bleken de Iraakse Koerden ertoe te bewegen tegen hun volksgenoten in Turkije op te treden.

Na de aanvallen om hen uit hun bases in Noord-Irak te verdrijven, kondigde hun leider Ocalan, van wie

wordt aangenomen dat hij in Damascus verblijft, een bestand aan. Toen Turkije daarop weigerde te reageren beëindigde de PKK het eenzijdige bestand.

Gevechten braken weer los nadat de guerrillastrijders op 24 mei 35 ongewapende soldaten doodden. Turkije zette een offensief in waarbij volgens de regering meer dan 200 guerrilla's om het leven kwamen.

Turkse functionarissen schatten de

sterkte van de PKK op 4.000 man, terwijl de PKK een getal van meer dan 10.000 noemt.

Turkije heeft meer dan 100.000 elitetroepen in het gebied gestationeerd, gesteund door tanks, gevechtsvliegtuigen, een onlangs aangeschafte gevechtshelikopter en een 38.000 man sterke militia van door de regering bewapende Koerdische dorpswachten.

## Barend Biesheuvel waarschuwt voor haast met Antillen

DOOR HENRI KRUTHOF

WILLEMSTAD – Barend Biesheuvel is toevallig niet ook op Curaçao als premier Lubbers met zijn collega's Dales en Hirsch Ballin hier komen om afspraken te maken over de toekomst van de Nederlandse Antillen. Biesheuvel is wat ze hier noemen 'een vriend van de Antillen', een eretitel die Ernst Hirsch Ballin als minister voor Antilliaanse Zaken zich niet zal verwerven.

Brend Biesheuvel is nu 73 jaar. In 1963 tot '67 was hij minister van Landbouw en van Antilliaanse en Surinaamse Zaken. Begin jaren tachtig was hij premier, maar na val van zijn kabinet in 1973, werd hij teleurgesteld de politiek. De Nederlandse Antillen is hij echter nooit vergeten. In menig commissie die moest adviseren over wat ook met betrekking tot de Antillen, dook de naam van Biesheuvel op. De relatie tussen Nederland en de Antillen op z'n zachtst gezegd gespannen is, wil hij wel iets zeggen over de manier waarop je met de Nederlandse Antillen moet omgaan, en dat is dat maar prudent hante-

ben geleerd dat je deze kleine eilanden met hun zwakke economische structuur niet onafhankelijk kunt maken. Als je de eilanden de tijd geeft, denk ik dat het heel goed kan gaan. Curaçao heeft een unieke haven in dit gebied. Ze hebben een goede financiële infrastructuur en ook nog een belangrijke relatie met de Europese Gemeenschap. "Natuurlijk is hier corruptie, maar er zijn ook eerlijke mensen. Corruptie kun je niet met een donderpreek à la Hirsch Ballin in Leiden uitbannen". De minister zei enkele weken geleden dat het 'vijf voor twaalf' is. Dat er nu snel maatregelen genomen moeten worden.

Biesheuvel toont veel waardering voor zijn opvolger Lubbers. "Ik denk dat Lubbers bij uitstek de man is die deze onderhandelingen tot een goed einde kan brengen. Maar dan moet hij zich wel realiseren dat dit niet punt 75 van zijn agenda is, maar dat het tot de eerste tien behoort."

"Beide landen hebben er baat bij om het te regelen voor 1 januari 1994 in verband met de komende verkiezingen op de Antillen en in Nederland. Maar het is niet in het belang van beide landen om de confrontatie-politiek voort te zetten, die ik uit de Tweede Kamer hoor; die stoere geluiden telkens."

(ADVERTENTIE)

## Scharping volgt Engholm op als leider SPD

ESSEN – Rudolf Scharping is de nieuwe leider van de Duitse sociaaldemocratische partij (SPD).

De 45-jarige minister-president van Rheinland-Pfalz werd gisteren op een speciaal partijcongres met duidelijke meerderheid gekozen. Hij kreeg 362 van de 461 stemmen. Er waren 54 tegenstemmen en 40 onthoudingen. Het partijcongres bevestigde hiermee de keuze van de leden, die twee weken geleden, voor het eerst in de geschiedenis van de partij, tijdens een verkiezing al hun voorkeur voor Scharping uitspraken. Als partijleider zal Scharping het bij de parlementsverkiezingen van volgend jaar opnemen tegen bondskanselier Helmut Kohl van de regerende CDU (Christendemocratische Unie).

Nog voor de stemming beloofde hij het partijcongres dat hij de SPD na twaalf jaar oppositie met een hervormingskoers weer aan de regering wil brengen.

## De overeenkomsten tussen PvdA'ers Kosto en Ter Veld

DOOR HARM HARKEMA

DEN HAAG – "Uit mijn mond zult u geen klaagverhalen horen. Dat lijkt me niet nuttig," antwoordt staatssecretaris Aad Kosto (Justitie) op de vraag of hij zijn licht eens wil laten schijnen over zijn verhouding tot zijn partij, de PvdA. Een verhouding die in verschillende opzichten te vergelijken is met de door haar fractie tot aftreden gedwongen staatssecretaris Elske ter Veld (Sociale Zaken).

Dat laatste zal Kosto niet overkomen. Want waar Elske in de eerste plaats een gebrek aan communicatie werd verweten, is de welbespraakte Kosto nog steeds volop in dialoog met zijn fractie, althans met een deel daarvan. De bestuurlijke kwaliteiten van Kosto zijn ook in de PvdA-fractie onomstreden. Een wezenlijk verschil dus met Ter Veld. Maar de overeenkomsten mogen er ook wezen. Ze worden het meest treffend geïllustreerd door een promotiefolder van de PvdA uit oktober vorig jaar. Met lovende stukjes over vrijwel alle PvdA-bewindslieden, foto's erbij. Prominent afwezig: De staatssecretarissen Dankert (Europese Zaken), Ter Veld en Kosto.

### Rotte vis

De reden is duidelijk. Het beleid van Ter Veld (wao, bijstand) en Kosto (asielzoekers, illegalen, gevangenis) is omstreden bij de eigen achterban. Er kan geen goede sier mee worden gemaakt. Beiden zijn voor rotte vis uitgemak door delen van de achterban. Over beide beleidsterreinen is de PvdA in opmerkelijke verandering en woedt een heftige interne strijd tussen - ruwweg gezegd - de idealisten en de realisten.

Kosto behoorde altijd al tot de laatste categorie, Ter Veld sinds haar aantreden ook. Ter Veld sneed in de wao en wilde korten op de bijstand voor jongeren. Kosto zet illegalen het land uit, en probeert de komst van asielzoekers te beperken, met een 'restrictief maar humaan' beleid.

### Hardvochtig

Ter Veld werd nog het meest genoemd door CDA en VVD. Ze



● AAD KOSTO

...het volgende PvdA-slachtoffer?...

werd wel eens de achtste CDA-staatssecretaris genoemd. Op verschillende van zijn terreinen, vooral dat van het vreemdelingenbeleid, geldt voor Kosto hetzelfde.

Kosto is vrij pragmatisch, hard en duidelijk. Hij is consequent in zijn visie dat illegalen hier niet horen, onder andere omdat zij de integratie en opvang van legale allochtonen in de weg zouden staan en de weg kunnen bereiden voor een opmars van de Centrumdemocraten.

Mede om die reden is Kosto hard in zijn beleid om de wassende groep asielzoekers die op louter economische gronden naar ons land komt zo snel mogelijk het land weer uit te krijgen. CDA en VVD waarderen hem daarom zeer.

Een niet onaanzienlijke groep PvdA'ers kan weliswaar geen speld tussen de uitgangspunten van het beleid krijgen, maar vindt haar eigen staatssecretaris niettemin hardvochtig. Waar Kosto's tegenstanders in de partij (zoals ook welzijnsminister D'Anconia) zich in de eerste plaats laten leiden door mededogen met de ellende van menig

vreemdeling, wijst Kosto, vanuit zijn functie, al gauw op het misbruik dat er van een te grote gastvrijheid gemaakt kan worden. Op bijvoorbeeld de vele zeer professionele 'reisorganisaties' in armere landen, die tegen grove betaling economische gelukszoekers op het vliegtuig zetten naar juist die landen waar het immigratiebeleid het vriendelijkst is.

### Eenzaam

Elske ter Veld voelde zich een-

### achtergrond

zaam, vervreemd van haar partijgenoten. Zo erg is het met Kosto niet gesteld. Toen half Nederland vorig jaar herfst over de staatssecretaris heenviel omdat hij een ongelukkige opmerking had gemaakt over 'het laten verdwijnen' van illegalen, stond partijvoorzitter Rottenberg pal voor hem om de storm te trotseren.

In zijn Kamerfractie heeft hij ook beslist meer steun dan Ter Veld die had. Toch valt het op dat de doorgaans opgeruimde en ontspannen ogende Kosto een steeds verbeterend wordend trekje om de mond krijgt als hij in de Kamer in de clinch moet met een partijgenoot die niet instemt met

zijn plannen. Hetgeen vooral de laatste maanden geregeld voorkomt.

PvdA-Kamerlid Bert Middel bijvoorbeeld, kwetste Kosto enkele maanden geleden diep, toen hij het omstreden Grenshospitium bij Amsterdam, noemde bij de naam die actievoerders er voor hebben: De Bullebak. Kosto reageerde als door een wesp gestoken, maar Middel nam zijn woorden niet terug. Enige weken geleden was er over hetzelfde grenshospitium wederom een onaangename woordenwisseling tussen beiden.

Kosto kan ook nauwelijks nog door één deur met fractiesecretaris Margot Vliegenghart. Vliegenghart, spin in het fractieweb, en medeverantwoordelijk voor de val van Ter Veld, botst geregeld met Kosto over het justitiele jeugdbeleid.

### Wijzigingen

Al evenzeer ontbeert Kosto de steun van zijn partij voor een aantal fundamentele wijzigingen van de vreemdelingenwet, die volgens de PvdA de rechten van onder andere asielzoekers te veel inperken. Kosto krijgt, hoe kan het ook anders, wel de steun het CDA. Pikant detail: CDA-fractieleider Brinkman heeft de kwestie inmiddels uitgeroepen tot belangrijk politiek probleem. En eerder deze week was het hommeles tussen Kosto en zijn partij, toen het Kamerlid Thanasis Apostolou zich keerde tegen de wijze waarop Kosto namens het kabinet de gezinsvorming en -hereniging aan strengere regels wil binden. Kosto reageerde snibbig en gepikeerd.

Nog pijnlijker werd het voor de staatssecretaris, toen bleek dat de PvdA-fractie achter Kosto's rug een dealte had gesloten met de PvdA-bewindslieden Wallage en Dales, die het door Kosto vol vuur verdedigde kabinetsvoorstel op losse schroeven zetten. Kosto kan, ook in het kabinet zijn eigen partijgenoten niet vertrouwen.

"Kosto," zei D66-Kamerlid Wolf-fensperger vorig jaar eens, "is in hoge mate onafhankelijk in zijn oordeel. Het is iemand die niet per definitie meewaat met de gangbare opinie. Ook hecht hij niet aan ideologie. Kosto zou bij D66 kunnen zitten." Blijft de vraag of Kosto dat als compliment opvat.

## De Vroedvrouwschool in Kerkrade, Dat bevalt best!

In onze nieuwe moderne kliniek staan de moeder en haar kind in het middelpunt van onze zorg. Voor, tijdens en na de bevalling. Bijvoorbeeld aanstaande moeders en kraamvrouwen kunnen gebruik maken van comfortabele 1- en 2-persoonskamers. Voor de begeleiding gedurende uw zwangerschap, maar ook voor allerlei vragen rondom zwangerschap, bevalling en kraambed kunt u bij ons terecht. Dat bevalt best!

KOM NAAR DE  
OPENDAG  
26 JUNI, 10.00-17.00 UUR

VOOR MEER INFORMATIE :

Vroedvrouwschool  
Wijngaert 47, 6461 AL Kerkrade  
Telefoon : 045-450888  
Afsprakenbalie : 045-450880

vroedvrouwschool  
Moederschapzorg  
Opleiding  
Huiswifering

De Vroedvrouwschool ressorteert onder de R.K. Stichting Moederschapzorg en participeert binnen het samenwerkingsverband ZVBM.



**UW AUTO SPRIN(G)T ERUIT!**

**GRATIS!**

Voor info tel.nr. 045-739380.

Opzake kan tot donderdag 18.00 uur bij een van de Limburgs Dagblad kantoren of vrijdag voor 11.00 uur bij het hoofdkantoor in de Cramer 37 Heerlen.

\* Minimaal 4 regels advertenties, waarvan 1 in 14-punten.

**Nissan 100 NX GTI**  
Kleur rood, b.w. 3-92, 500 km.  
T-Bar, sportvelgen.  
Pr. n.o.l.k. Tel. 045-00000 na 18.00 uur.

**'n reuzepiccolo heeft direct resultaat!**

Zeker als uw auto met foto in het Limburgs Dagblad staat. Iedere zaterdag tot en met 31 juli is het plaatsen van de foto

**Alfa Romeo**  
**DEALER**

Automob. bedrijf  
E.A. Kozole BV  
Edisonstraat 23, Landgraaf  
Tel. 045-32 10 88.

**Austin**

**MINI 1000**  
bouwjaar 03-1986  
**Ruud Tiems**  
Zaansr. 16 GELEEN.  
Telefoon 046-753010.

**Alfa Romeo**  
1.8i E kat.  
nov. 1990, groen-grijsmet.  
NU f 21.800.

**Fiat Creusen**  
Paralelweg 34, Heerlen.  
Tel. 045-74 21 21

**Alfa Spider 2.0**  
Oktober '92, rood.  
**Alfa 75 Indy**  
Januari '92, rood.

**SMEETS**  
Rijksweg Noord 125, Geleen.  
Tel. 046-757575.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Te koop BMW 318i** 11-82, APK 10-93, w.w.-glas, nwe. uitlaat, parelmoerwit met metallic rode striping, wagen verkeert in goede staat. Anemonestr. 13 Kerkrade-West. Tel. 045-419234.

**Te koop BMW 316**, b.w. '94, sportieve uitvoering, rood, l.z.g.st. Autochadebedrijf Pierre Smits, Wijnjaardsweg 54c, Heerlen. 214018.

**Te koop BMW 318i**, nieuw model, b.w. '91, rood, km.st. 51.000, pr. f 42.000.-. Telefoon 04755-2221.

**BMW 316**, 3-deurs, 1987, rood, met LPG, Jos Bogman Kerkrade, Hamstraat 70. 045-423030.

**Te koop BMW 323i**, b.w. '82, rood, motorblok '86 Hardge, div. opties. Tel. 045-727856 / 045-708685.

**BMW 320i**, l.z.g.st., verlaagd, 15" velgen enz., LPG, vraagprijs f 3.600.-. Meelovenstr. 2A, Brunssum.

**Te koop BMW 316** b.w. '95, vele extra's, Le.a.b. Tel. 045-427289.

**Te koop BMW 318i**, model '84, alle extra's, APK '94, v.pr. f 5.750.-. 045-272670.

**Te koop BMW 323i**, b.w. '83, nieuw model, verlaagd, M3-uitgevoerd, Alpina-velgen f 10.000.-. Tel. 045-222177.

**Te k. BMW 316**, m. nwe. APK, b.w. '82, l.z.g.st., v.pr. f 2.650.-. Tel. 045-229786.

**Te koop BMW 524td**, bouwjaar '87, f 4.000.-. Telefoon 045-319847.

**Te koop blauwe BMW 320i**, 6 cilinder, b.w. '80, APK 7-94, l.z.g.st., diverse accessoires. Telefoon: 045-271870.

**BMW 535i** Hardge Executive b.w. '86, nwe. model, veel accessoires. 046-520272.

**BMW 316**, bouwjaar '84, kleur groen, LPG, prijs f 8.500.-. 04048-2368.

**Te koop BMW 316** b.w. '95, vele extra's, Le.a.b. Tel. 045-427289.

**Te koop BMW 318i**, model '84, alle extra's, APK '94, v.pr. f 5.750.-. 045-272670.

**Te koop BMW 323i**, b.w. '83, nieuw model, verlaagd, M3-uitgevoerd, Alpina-velgen f 10.000.-. Tel. 045-222177.

**Te k. BMW 316**, m. nwe. APK, b.w. '82, l.z.g.st., v.pr. f 2.650.-. Tel. 045-229786.

**Te koop BMW 524td**, bouwjaar '87, f 4.000.-. Telefoon 045-319847.

**Te koop blauwe BMW 320i**, 6 cilinder, b.w. '80, APK 7-94, l.z.g.st., diverse accessoires. Telefoon: 045-271870.

**BMW 535i** Hardge Executive b.w. '86, nwe. model, veel accessoires. 046-520272.

**BMW 316**, bouwjaar '84, kleur groen, LPG, prijs f 8.500.-. 04048-2368.

**Buick**

**Te koop BUICK Century** Limited, b.w. '83, LPG, 6-cyl., blauw metaal. 04743-2168.

Auto verkopen? Nu adverte- ren met GRATIS foto! Voor meer info: 045-719966.

**Cabriolet**

**Te koop CHRYSLER Le Baron** '83, cabriolet, f 11.500.-. Tel. 045-725596.

**Te koop MERCEDES 350 SL** cabriolet b.w. '71, l. 107. Tel. 045-462613 b.g.g. 045-351515.

**Cabrio SPITFIRE MK4** '71, 100% gerest., taxirapp., nwe. motor etc., in perf. staat. f 15.500.-. 046-745836.

**Te k. GOLF Cabrio**, b.w. 10-83, kleur wit, 15" velg., nwe. banden, dak, remmen, v.pr. f 14.000.-. 04458-1459.

**Te koop Ford ESCORT**, cabriolet 1.6 Ghia, b.w. 6-86, kleur wit, z.g.a.nw., v.pr. f 16.500.-. 04458-1459.

**Te k. Ford ESCORT X3i**, cabriolet, b.w. '87, geheel wit, f 22.250.-. 045-713824.

**Te koop RENAULT 17 TL**, bouwjaar 1975, cabriolet, in zeer goede staat met winterkap f 3.500.-. Molukkenstraat 6, Maastricht Wijk 14.

**Te koop Volkswagen GOLF** cabriolet, compleet 1992 uit- gevoerd, stuurbekrachtiging, leer, etc. Bestel modelen van Nederland. Telefoon 045-213318/243134.

**Te koop Ford Escort** CABRIO, b.w. eind '85, kl. zwart, pr.n.o.l.k. Tel. 045-410126.

**Te koop Opel GT CABRIO**, b.w. '90, kleur antraciet, pr.n.o.l.k. Telefoon 045-244153.

**GOLF GLI 1800** b.w. '85, blauw/blauw, 10 lak, l.z.g.st. f 12.750.-. 045-324708.

**KOOPJE** weg, omstredend BMW 323i cabrio, bouwjaar '80. 04458-2114.

**Beestachtige Fiat 124 SPIDER** zwart, verlaagd, ro- bougel, etc. unieke auto, b.w. '78, pr.n.o.l.k.; opknapper 124 Spider f 4.900.-. Tel. 04750-40377.

Auto verkopen? Nu adverte- ren met GRATIS foto! Voor meer info: 045-719966.

**BMW 320i**  
Cabrio, n.w.st., '86, te eig. alle extra's. Hulsbergerstr. 5 Heerlen. 045-724000.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Alfa Romeo 33**  
Quadrifoglio 1.7-16V, rood,  
01-91, 42.000 km., sport-  
velgen. Jansen Autocentrum  
BV, Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**Citroën**

**Citroën AX Image '90**: Ci- troën BX '84; Citroën XM Ambiance '80. Automob. bedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Schaesberg- Landgraaf. Tel. 045-321088.

**Citroën AXEL**, bouwjaar '86, kl. wit, APK 3-94, pr. f 4.500.-. 04408-2368.

**Te k. Citroën CX GTI**, b.w. '82, WIT, APK '84, in prima staat. Tel. 045-481107.

**CITROËN-ONDERDELEN**, gebruikt en nieuw: in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

**Eurocasion zoals het hoort**

Ford Escort 1.3 blauwmetallic..... 02-1983  
Honda Civic 1.3 grijsmetallic..... 03-1983  
Ford Escort 1.1 blauwmetallic..... 07-1983  
Nissan Micra 1.0 bruinmetallic..... 08-1983  
Opel Kadett 1.2 S wit..... 05-1984  
Nissan Cherry 1.7 diesel groenmetallic..... 02-1984  
Opel Corsa 1.2 S grijsmetallic..... 03-1984  
Citroën BX 1.4 E grijsmetallic..... 02-1986  
Seat Ibiza 1.2 GL wit..... 01-1987  
Mitsubishi Colt 1.2 GL wit..... 01-1988  
Citroën BX 1.4 E wit..... 01-1988  
VW Passat 1.6 turbo diesel grijsmetallic..... 06-1988  
Citroën BX 1.4 E Paleis blauwmetallic..... 04-1989  
Citroën BX 1.6 TGI rood..... 06-1990  
Ford Escort 1.6 GLX rood..... 06-1990  
Citroën C-15 benzine rood..... 03-1990  
Citroën BX 1.9 T2 grijsmetallic..... 05-1990  
Citroën XM 2.0i Concorde wit..... 02-1990  
Citroën XM V8 3.0i rood..... 04-1991  
Jaguar Xantia 1.6 GLS rood..... 05-1991  
Citroën BX 1.4i Cannes wit..... 11-1990

**Stationwagens**

VW Passat 1.8 CL grijsmetallic..... 06-1992  
Citroën BX 1.9 T2 grijsmetallic..... 02-1992  
Citroën BX 1.9 T2 grijsmetallic..... 09-1991  
Citroën XM 2.0i Break groenmetallic..... 05-1992  
Citroën BX 1.6 TFI wit..... 10-1988

**Demonstratie-auto's**

Citroën ZX 1.4i Avantage..... 1993  
Citroën AX 1.4i TGS..... 1993  
Citroën ZX 1.8i Aura..... 1993  
Citroën ZX 1.4 Reflex..... 1993  
Citroën XM 2.0i Concorde..... 1993  
Citroën Xantia 1.8i SX..... 1993

**UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG**

**SONDAGH BV**  
De Kruisweg 113  
Landgraaf, Limburg

**OPENINGS-TIJDEN**: Ma. t/m vr. van 9.00-18.00 uur.  
Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

**Citroën XM V 6 Ambiance**  
b.w. '91, grijsmetallic lak, z.g.a.n., 54.000 km.  
**Van Leeuwen Citroën**  
Strijthagenweg 129, Kerkrade. 045-453355

**Citroën XM 2.0i Ambiance**  
van particulier te koop, kleur wit, bouwjaar 1990, zeer knoe uitvoering, vele extra's, nieuwe banden, 78.000 km.  
Prijs n.o.l.k., heft nieuwwaarde. Tel. 045-451428.

**f 4.950**  
CX 2200 TRS, b.w. '83  
schuifdak

**f 5.900**  
BX 19 GT, blauwmetallic  
perfecte auto

**f 6.900**  
Citroën Visa 11 Leader  
grijsmetallic, b.w. '86

**f 7.900**  
BX 1.4, wit, b.w. '87  
trekhaak

**f 15.400**  
BX 14 TE, grijsmet, b.w. '90  
zo goed als nieuw

**f 15.900**  
Mazda 323 LX, grijsmet.  
b.w. '90, 38.000 km

**f 17.900**  
BX 14 TE metallic lak  
b.w. '90

**f 18.900**  
BX 1.6 GTI, zwartmet.

**f 19.900**  
BX 1.6 TRI Break, b.w. '89  
Alle auto's met volledige ga- rantie, inruil en financiering

**Citroën BX 1.4E**  
rood, 05-90, 50.000 km.  
Jansen Autocentrum BV,  
Langheerweg 32-40  
Kerkrade. Tel. 045-482570.

**BX 19 TRD**, b.w. '87, centr. vergr., electr. ramen, trekh., stuurbekracht., nieuwstaat, f 6.500.-. Tel. 046-332472.

**CITROËN AX 1.0 HL**, nov. '87, 3-deurs, APK 5-94, f 5.500.-. Tel. 046-742907.

**Te koop CITROËN Mehari**, bouwjaar '71, APK gek. 5-94, f 3.250.-. 04454-82082.

**CITROËN 2CV6** Eand Special, 9-84, APK 3-94, l.g.st. f 3.250.-. 04454-82082.

**Visa AX 14 TRD**  
b.w. 10-89 rood, 5-drs, f 14.900.-

**CITROËN**  
van ROOSMALEN

Guipen, Rijksweg 113.  
Tel. 04450-1450.

**Visa BX 16**  
CHIC b.w. 02-91,  
33.000 km, f 26.900.-

**CITROËN**  
van ROOSMALEN

Guipen, Rijksweg 113.  
Tel. 04450-1450.

**HAN**

Alfa Romeo 164 V6 3.0	30-92	v.a.	22.250.-
Alfa Romeo 75	30-90	v.a.	5.000.-
Alfa Romeo 33 1300CV	30-90	v.a.	4.000.-
Alfa Romeo Giulietta 2.0	30-90	v.a.	5.250.-
Alfa Romeo 164 T.S. Sport	30-91	v.a.	27.250.-
Alfa Romeo 75 180E	30-91	v.a.	17.250.-
Alfa Romeo 164 Lx	30-91	v.a.	20.750.-
Alfa Romeo 164 T.S. D	30-91	v.a.	14.250.-
Alfa Romeo 2.0 J.D.	30-90	v.a.	27.250.-
Alfa Romeo 1.6 J.D.	30-91	v.a.	16.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	22.250.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	11.250.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	43.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	38.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	25.750.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	18.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	27.250.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	12.250.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	8.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	4.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	3.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	2.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	1.000.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	500.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	250.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	125.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	62.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	31.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	15.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	7.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	3.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	1.-
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	0.50
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	0.25
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	0.12
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	0.06
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	0.03
Alfa Romeo 1.6	30-91	v.a.	0.01

**Alfa Romeo 164 V6 3.0** 30-92 v.a. 22.250.-  
**Alfa Romeo 75** 30-90 v.a. 5.000.-  
**Alfa Romeo 33 1300CV** 30-90 v.a. 4.000.-  
**Alfa Romeo Giulietta 2.0** 30-90 v.a. 5.250.-  
**Alfa Romeo 164 T.S. Sport** 30-91 v.a. 27.250.-  
**Alfa Romeo 75 180E** 30-91 v.a. 17.250.-  
**Alfa Romeo 164 Lx** 30-91 v.a. 20.750.-  
**Alfa Romeo 164 T.S. D** 30-91 v.a. 14.250.-  
**Alfa Romeo 2.0 J.D.** 30-90 v.a. 27.250.-  
**Alfa Romeo 1.6 J.D.** 30-91 v.a. 16.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 22.250.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 11.250.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 43.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 38.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 25.750.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 18.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 27.250.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 12.250.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 8.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 4.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 3.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 2.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 1.000.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 500.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 250.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 125.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 62.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 31.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 15.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 7.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 3.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 1.-  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 0.50  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 0.25  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 0.12  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 0.06  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 0.03  
**Alfa Romeo 1.6** 30-91 v.a. 0.01

**DAIHATSU**  
**DEALER**

**Garage Ruud Tiems**  
Zaansr. 18, Geleen  
Tel. 046-75 30 10.

**Autobedrijf H. Merckelbach**  
Benzenradweg 295  
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

**DAIHATSU FERROZA**  
5 x '89-92  
**Ruud Tiems**  
Zaansr. 18, GELEEN.  
Telefoon 046-753010.

**DAIHATSU ROCKY**  
Diesel Van, b.w. 03-88  
**Ruud Tiems**  
Zaansr. 18, GELEEN.  
Telefoon 046-753010.

**DAIHATSU CUORE**  
6 x '86-91  
**Ruud Tiems**  
Zaansr. 18, GELEEN.  
Telefoon 046-753010.

**DAIHATSU Hiet VAN**  
vanset f 14.995.-  
**Daihatsu**  
**Quadflieg**  
Rijksweg 112 Landgraaf  
045-321810

**DAIHATSU Charade TS**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.

**DAIHATSU Charade Coupé**  
38.000 km. '88. Automobiel-  
bedrj E.A. KOZOLE BV,  
Edisonstr. 23, Schaesberg-  
Landgraaf. Tel. 045-321088.



# Amerikaanse toestanden in politiek Den Haag

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Tineke Netelenbos, PvdA-Kamerlid, is er bang voor: de veramerikanisering van de Nederlandse politiek. De sociaal-democratie gebruikt het begrip in een debat over het aftreden van partijgenoot In 't Veld als staatssecretaris van Onderwijs.

Wat ze er precies onder verstaat, gaf Netelenbos niet aan. Zij doelde op het buiten proportie opblazen van zaken die op zichzelf keurig in orde zijn. Zodat de druk voor de betrokkenen te groot wordt. Ze zei te bidden en te hopen dat het met de Nederlandse politieke moraal die kant niet opgaat.

Helaas voor Netelenbos: de Nederlandse politiek is al een heel eind 'veramerikaanst'. Zo is er bij elke partij een overmatige aandacht voor de leider. De PvdA is geheel gericht op Wim Kok. Het CDA wenst Elco Brinkman al jaren als opvolger van Ruud Lubbers. En Hans van Mierlo is de verpersoonlijking van D66.

Partijen die niet direct een dergelijk figuur hebben, zitten ook meteen in de problemen. Bij de VVD worstelt Frits Bolkestein in de schaduw van Hans Wiegel. GroenLinks is na het vertrek van 'moeder' Ria Beckers veranderd in een kleuterklas waar elke belhamel de baas wil spelen.

Van de inhoud is de Nederlandse politiek al lang onderweg naar de vorm. Dikke partijprogramma's met uitgebreide visies op de toekomst zijn vervangen door trefwoorden die de kiezer in het hoofd moeten blijven hangen. 'One liners', om met de Amerikanen te spreken. Zoals 'Nederland is ziek' (premier Lubbers), 'Een boterham met tevredenheid' (dezelfde bron), 'Dit kabinet is uitge-



● Verkiezingsgekte in de Verenigde Staten. Clinton-aanhangers verzamelen zich voor de conventie van de Democratische Partij in het Madison Square Garden in New York.

Foto: Archief

feit dat diens beleid geen millimeter anders is dan dat van zijn voorganger. Het zijn maar voorbeelden.

Het gaat steeds vaker om het effect. Daarbij wordt de tv steeds

kunnen dan weken wachten. Totdat de betrokkenen het opportuun vindt met de journalist te spreken.

Maar dan nog. De vragen moeten van tevoren worden ingediend. En de tekst na afloop ter goedkeuring worden voorgelezen. Stel je voor dat er iets misgaat. Dat de boodschap niet goed overkomt. Als de dames en heren dergelijke eisen bij de tv stelden, konden ze zelfs een seconde zendtijd verge-

Hoe zeer de Nederlandse politici al vervormd zijn, moge ook blijken uit reacties op publiciteit die zij zelf hebben verzorgd. Als de boodschap in de media niet hetgeen bevat dat werd beoogd, is het Kamerlid, de staatssecretaris of de minister boos. Kwaad op de boodschapper terwijl men niet bij zichzelf te rade gaat of de bood-

schap wel duidelijk was en niet innerlijk tegenstrijdig. Zoals PvdA-Kamerlid Jan van Zijl die een nota schreef over het inkomensbeleid. Het stuk gaat in tegen alles wat het CDA voorstaat. Geen wonder dat journalistiek Nederland daar op ingaat. Maar dat mag niet van het Kamerlid. Er had meer geleet moeten worden op het eerste deel van zijn nota: het scheppen van meer banen. Alsof dat nieuws is.

Hoe het denken in de Nederlandse politiek verwrongen is, moge ook blijken uit het besluit om het aantal Kamerdebatten per week te verminderen. Dan konden Kamerleden vaker het land in om contact te hebben met de burger. Helaas: de kiezer werkt overdag. Dus is na een paar maanden het besluit maar weer teruggedraaid. En zitten de dames en heren weer

gewoon in Den Haag bij eendeloze debatten over volstrekt onbelangrijke details.

Netelenbos en haar collega's binnen en buiten de Kamer zijn al vergaand 'veramerikaanst'. Zij hebben het alleen zelf niet in de gaten. Het PvdA-Kamerlid gebruikt het beeld om zich af te zetten tegen het gedoe rond In 't Veld en de blaam die vooral haar partij had getroffen.

Zij zei te vrezen dat er door alle commotie nooit meer mensen die creatief met het leven omgaan, in de politiek zullen stappen. Dat parlement en kabinet straks alleen nog maar uit ultra-saai mensen bestaan.

Het laatste is al jaren het geval. En wat het eerste betreft: de PvdA beging de blunders zelf en krijgt daarvoor de rekening gepresenteerd. Dat gebeurt in elk politiek systeem. Ongeacht de machtspositie die de betrokken politieke groepering inneemt. Amerika heeft daar niets mee te maken.

## politiek objectief

regeerd' (Bolkestein), 'Ik ga voor Goud' (Kok).

Kamerdebatten gaan meer en meer over incidenten. Opgeblazen of niet. De persoon wordt steeds belangrijker. Niet het beleid. Zie de affaires-Ter Veld en In 't Veld, de competentiestrijd tussen Lubbers en Van den Broek, de daad die de PvdA wilde stellen door minister Braks op Landbouwweg te sturen, maar die Bukman laat zitten ondanks het

belangrijker. Bewijzen? De PvdA die op hoog niveau beslist dat het Journaal de primeur krijgt over de opvolger van Ter Veld, Wallage, en diens plaatsvervanger In 't Veld.

Het feit dat toppolitici steeds beschikbaar zijn voor de tv. Zonder gemor kan er altijd wel een gatje in de overvolle agenda's gevonden worden. De schrijvende media moeten een gesprek eerst aanvragen, komen op een lijst en

## Brzezinski uit kritiek op beleid president

# Buitenlandse politiek Clinton te afstandelijk

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Tijdens zijn persconferentie van vorige week kreeg president Bill Clinton een vraag gesteld over de door ruzietjes over kernwapenzaken al jaren moeilijke relatie tussen Nieuw-Zeeland en de VS. Clintons antwoord was eerlijk en onthullend. „Ik heb er geen flauw idee van.” Nu mag Nieuw-Zeeland een verrijking voor de VS niet belangrijk land zijn, het was eens te meer een teken van de afstandelijke houding van Clinton als het om buitenlandse problemen gaat.

Wie bij de buitenland-specialisten in Washington zijn oor te luisteren legt, hoort steeds meer kritiek op het nagenoeg ontbreken van een visie op de toestand in de wereld. „Deze regering heeft een minimalistische aanpak van het buitenlandse beleid. Het motto lijkt: doen wat nodig is, maar ook niet meer dan dat,”

geen hoge dunk van het buitenlandse beleid dat Clinton en diens minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher voeren. Brzezinski spreekt niet van isolacionisme, want zo erg is het nog niet, maar van 'gebrek aan betrokkenheid' bij internationale problemen.

### Mislukking

„Voor de eerste keer willen de Amerikanen het leiderschap delen met anderen. Maar dat komt neer op het afstand doen van dat leiderschap, want er is niemand om het mee te delen. Japan wil niet in Europa kan niet, zelfs niet in Europa zelf,” aldus Brzezinski. Daardoor ontstaat een internationaal politiek vacuum, waarin crises makkelijker kunnen ontstaan of uit de hand lopen. De oorlog in de ex-Joegoslavische republieken is daarvan slechts een voorbeeld.

Brzezinski keurt die afstandelijke Amerikaanse houding af. Hij wijt haar aan zowel de grotere aandacht van Clinton voor de binnenlandse problemen van de VS, als aan 'persoonlijkheden'. Brzezinski doelt daarmee op

minister 'die geen rechtsgeleerde, geen man van procedures' is.

Brzezinski noemt Richard Lugar, de gezaghebbende Republikeinse buitenland-specialist uit de Senaat 'een solide, verstandige man'. De keuze voor een Republikein had volgens de Democraten Brzezinski bovendien Clinton aan de nodige steun uit dat kamp kunnen helpen.

In elk geval zouden de VS een actiever buitenlandse beleid moeten voeren, meent hij. „We kunnen ons niet veroorloven passief te zijn.” Maar Clintons prioriteiten liggen elders, bij het oplossen van de Amerikaanse economische problemen, 'en daar laat hij zich niet van afleiden'. Wellicht begrijpelijk, zegt Brzezinski, want dat is wat de kiezers willen. „Ik denk dat de meeste mensen niet in buitenlandse problemen geïnteresseerd zijn.”

De kwestie-Bosnië is het schoolvoorbeeld van de afstandelijke Amerikaanse buitenlandse politiek. Volgens Brzezinski hadden de VS (en uiteraard de Europeanen) daar veel eerder moeten ingrijpen. „Uit moreel oogpunt is wat in Bosnië gebeurt niet aanvaardbaar. De mate van geweld is dusdanig dat we daar iets hadden moeten doen.” Maar de Amerikanen hebben er duidelijk voor gekozen om ten aanzien van Bosnië geen leidersrol te spelen. „De reis van Christopher naar Europa was rondtuit een mislukking.” De Europeanen noemt hij in een adem overigens 'zelfvoldaan'. Toch heeft Brzezinski begrip voor het aarzelen Europa. „Je voert niet zonder ernstige gevolgen voor je eigen bevolkingen meer dan twee gro-



● BILL CLINTON

...veel aandacht voor binnenlandse problemen...

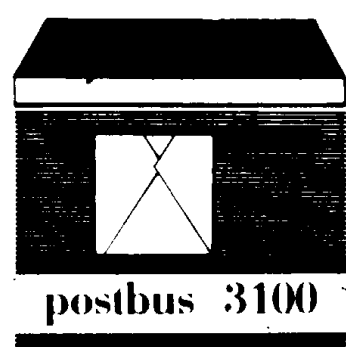
te oorlogen, met miljoenen doden, in een eeuw.”

Slechts ten aanzien van Rusland en het Midden-Oosten kan Clinton op kleine buitenlandse successen bogen. Maar zelfs zijn Ruslandbeleid is, ondanks de brede steun voor Jeltsin, betwistbaar. „We richten ons veel te veel op Rusland en vergeten de andere ex-Sovjetrepublieken. Dat kan tot chaos leiden.” Het negeren van de andere republieken zal de economische en politieke instabiliteit vergroten, wat

de Russen tot imperialistische neigingen kan verleiden.”

Brzezinski meent ook dat Rusland en de andere Oosteuropese landen niet geholpen worden door er miljarden dollars in te pompen. „Zij vragen teveel om hulp van het westen. Ik heb een hekel aan dat 'meer, meer, meer'. Zij moeten het vooral zelf doen. Dat hebben de Westeuropese landen na de Tweede Wereldoorlog ook gedaan. Die hebben iets goeds tot stand gebracht. Miljarden dollars alleen zijn niet genoeg. Zij moeten leren op eigen benen te staan.”

## lezers schrijven



postbus 3100

### ● Circus

Regelmatig worden de muren van onze steden bedekt met affiches die in overvloedige kleuren en reuzeletters de terugkeer van de circussen aankondigen. Ook nu hangen de aankondigingen overal op; het American Circus komt!

In het circus zijn nog elke dag dieren te zien, die het publiek aan het lachen moeten maken. Maar of de dieren dat nou leuk vinden? De vrachtwagens zien er van de buitenkant misschien leuk beschilderd uit, voor de dieren die er hun leven in doorbrengen zijn die wagens helemaal niet zo leuk.

De accommodatie die het circus de dieren te bieden heeft, is klein en de dieren worden bootgesteld aan lawaai, beweging en lichten. De ruimte is klein en de bescherming tegen kou of droogte is slecht. Vastgesteld is dat door de langdurige opsluiting een vreemd gedragspatroon wordt veroorzaakt.

Het ontbreken van een natuurlijke omgeving en een gebrek aan bewegingsruimte zijn vrijwel zeker de belangrijkste zaken die bijdragen aan de ontwikkeling van dat abnormaal gedrag. Aan de basis van de vertoning van 'geleerde' dieren ligt enkel een geheel van wredeheden.

Als je eens wilt wist van welke aard deze wredeheden zijn, zou je niet meer in staat zijn om rustig te kijken naar de kunstjes die de dieren vertonen. Niets is verschrikkelijker dan de voorstelling van weerloze dieren die voor een geamuseerd publiek hun ongelukkige kunsten uitvoeren, kunstjes die hen door foltering werden aangeleerd.

Als je een vermoeden had van de wredeheden zouden alle circussen worden met dieren verboden worden! Ja, tegen acrobaten, jongleurs, clowns, trapezewerkers; maar nee tegen als kind-juffrouw verklede honden. Nee tegen schaatsende beren, nee tegen leeuwen, tijgers en andere dieren, die de vrijheid ontnomen werd of die in gevangenschap geboren werden.

Nee tegen alles dat het dier vernedert, alles dat het dier belachelijk maakt, alle dwang, al het lijden.

BRUNSSUM

Aline Ploeg

### ● Simons

In navolging van H.J.H. Halmaans uit Hoensbroek, wilde ik graag reageren op het plan van onze staatssecretaris Simons om de verslaafdenzorg te ontzien. In onze regering zitten een behoorlijk aantal mensen die zich ontpoppen als verzakers van de maatschappij. Men zou het spreekwoord 'Zachte heelmeeesters maken stinkende wonden', wat vaker moeten horen.

Ik weet niet meer hoe zulke mensen denken: de gemeentelijke heffingen worden behoorlijk duurder, de energiekosten rijzen de pan uit, de thuiszorg wordt behoorlijk gekort, het openbaar vervoer is bijna niet meer te betalen, wie in de wao terecht komt moet op een houtje bijten, de studenten krijgen geen tijd meer om te studeren omdat ze moeten bijklussen om te kunnen studeren... enz.

Maar wees gerust Nederland, de verslaafdenzorg wordt niet gekort! Mensen die heel veel overlast veroorzaken en die de gemeenschap handen vol geld kosten worden ook nog ontzien; lief hè, van zo'n staatssecretaris. Een staatssecretaris die de rest van Nederland met zijn afbreuk aan de gezondheidszorg, in de kou laat staan.

Er zijn Kamerleden die het plan Simons het liefst in de koelkast willen zetten, nu van mij mag het (tezamen met Simons) de diepvries zijn. We mogen toch van de mensen, die een flink inkomen van ons allen krijgen, wel verwachten dat ze nu eindelijk iets doen voor dat riant salaris en dan verwachten we niet zo'n onbegrijpelijke beslissing.

Als deze mensen niets beter te verzinnen hebben dan dergelijke stompzinnigheid, wordt het tijd dat we eens andere mensen kiezen. Misschien is het wel tijd van een geheel nieuwe partij, een partij die doet wat de bevolking wil, zoals: tevreden met elkaar leven, een redelijk inkomen hebben, betaalbare huren, de regering voor de gemeenschap laten zorgen en niet andersom, enz. We moeten de huidige partijen bij de volgende verkiezingen eens behoorlijk de stuipen op het lijf jagen: volgens mij moeten ze eens een flinke schop onder hun achterste hebben. We leven tenslotte niet meer in de jaren vijftig, we willen over heel veel zaken meepraten en meebeslissen.

HEERLEN

D.H.H. Auckel

### ● Fusie AID/ECD

Het samengaan van de Algemene Inspectie Dienst en de Economische Controle Dienst is een logisch gevolg omdat de overheid meer doelmatig en goedkoper moet werken. Mede op verzoek van de Tweede Kamer is een onderzoek tot samenwerking van de diverse opsporingsdiensten uitgevoerd. Tot daar geen kritiek.

Geen logisch gevolg is uiteraard het opheffen van het AID-kantoor in Kerkrade. Dat de perso-

neelsleden het samenvoegen van deze diensten uit de krant moeten vernemen, betekent überhaupt al dat het 'personeelsbeleid' van dit kabinet van CDA en PvdA niet veel goeds in zich draagt.

Overigens is het blijkbaar een normale gang van zaken geworden dat dit kabinetsbeleid van CDA en PvdA er voor zorgt dat diensten terug worden geplaatst naar de Randstad. Dat is nou niet bepaald een waarborg voor goede toekomstige ontwikkelingen in Limburg.

ROERMOND

Jos van Rey

(Tweede Kamerlid VVD)

### ● Drugsproblemen

Ten tweede male ontvingen bewoners van de binnenstad een schrijven betreffende het op de drugsproblematiek die zich voornamelijk afspeelt rond de Hoppenhof en het station.

Iedereen die wel eens in het centrum van Heerlen is geweest, is in mindere of meerdere mate bekend met de overlast die daarvoor veroorzaakt wordt; echter, in plaats van de politieke verantwoordelijken aan te spreken op de verantwoordelijkheid die zij willen en wetens op zich genomen hebben (ze zijn toch niet allemaal enkel gek op macht?), wordt er in een pamflet met een wel zeer botte bij gehakt op een - niet enkel - Heerlens probleem.

De hiervoor verantwoordelijke ondernemersvereniging zou er beter aan doen om in plaats van bijtend cynisme te spuien, een open dialoog aan te gaan met B&W, politie en hulpverleners en buurtbewoners, om met elkaar te bekijken hoe men tot een voor alle partijen acceptabele oplossing kan komen, met geven en nemen.

Het probleem ligt er nu eenmaal en met een opstelling die tot verharding en intolerantie leidt, is niemand gebaat. Als de politiek zich machteloos voelt, zou zij eens af moeten dalen uit haar ivoren toren en zonder vooroordelen in open overleg de diverse (on)mogelijkheden samen met alle betrokkenen gaan bekijken; zonder te verzanzen in oeverloos en langdurig gezwaam.

Als Heerlen ook maar enkele capabele bestuurders telt, die de belangen van de burgers en een leefbare binnenstad in het hart sluiten, moet dit toch niet onmogelijk zijn. Zo'n pamflet dat oproept tot intolerantie heeft in de geschiedenis nog nooit tot iets goeds geleid, in tegenstelling tot overleg.

HEERLEN

J.C.G. Krijne

### ● Coalitiekleur

De voorkeur van Van Mierlo voor een paarse coalitie is enerzijds begrijpelijk, maar anderzijds verwonderlijk. Meer dan wie ook beseft hij namelijk dat de oorzaak van de onoplosbaarheid van de problemen niet in de kleur van de coalitie zit, maar in de structuur van ons politiek bestel.

Hij doet er daardoor beter aan te streven naar een publiek debat over de herstructurering daarvan, die moet leiden tot een stelsel zonder politieke partijen. Een stelsel dat strookt met onze tijdgeest, ofwel spoort met zowel de ontideologisering als de ontkerkelijking van onze samenleving. Een stelsel dat daardoor boven kerken en partijen staat, hetgeen de voorwaarde is voor de realisatie van een 'consensus-koers', waarmee het 'algemeen belang' daadwerkelijk kan worden behartigd.

De belichaming van dat zuiver democratisch stelsel is gelukkig geen enkel probleem. Zo langzamerhand lopen er namelijk voldoende volwassenen rond met zowel een juist zicht op het algemeen (lees mondiaal) belang als een gezond verantwoordelijkheidsgevoel, die daarenboven niet gevangen zitten in een eng partijpolitiek en/of kerkelijk denkkader. Het slag mensen dat met name te vinden is in organisaties als het Rode Kruis, Greenpeace, Amnesty International, Wereld Natuur Fonds, Artsen Zonder Grenzen en dergelijke. Kortom, er is alle reden om een publiek debat over de herstructurering van ons partijpolitiek bestel tot een zuiver democratisch stelsel en 'last but not least' de belichaming daarvan met vertrouwen tegemoet te zien. Het aanzwengelen van dat 'nationaal debat' zou D66 niet misstaan. Sterker, in feite is zij dat aan zichzelf verplicht, inzichtig naar oorspronkelijke ideële doelstelling ons politiek systeem op te blazen.

LANGENHOLTE W. ter Heide.











## Exclusief bij ons!!

Opel Corsa GSi, 16V



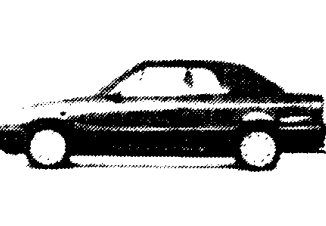
## Loven Kerkrade B.V.

O.L. Vrouwestr. 89, Kerkrade. Tel. 045-453030.



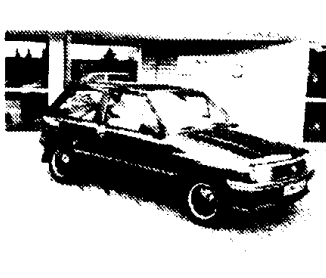
## Calibra 2.0 i 16V

Bouwjaar 1991, rood, 54.000 km, 17" velgen, Sebring uitlaet, CD, afneembare trekhaak, alarm, ABS 165 PK, f 42.750,-, telefoon 04498-57049.



Hij is er  
DE NIEUWE CORSA  
5-deurs (3-deurs)  
Uit voorraad leverbaar.  
Weth. Sangersstr. 1, Beek.

26 juni  
is bij ons in de showroom  
de nieuwe  
**Astra Cabrio**  
Weth. Sangersstr. 1, Beek.



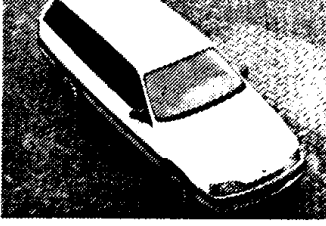
Te koop van partikulier:  
**Opel Kadett**  
hatchback 1.6i, grijs metallic,  
getint glas, APK '84, Tele-  
foon 046-752642.

Te koop Opel ASCONA 1.6  
S aut. '86, 5-deurs, APK, vr.  
pr. f 5.250,-. ☎ 045-325833.



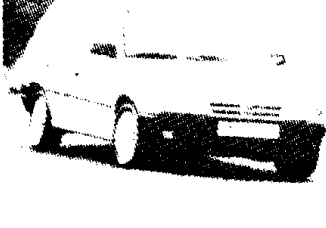
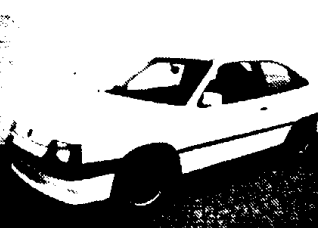
Opel Ascona 1.6 S, 3-deurs,  
groenmet., zeer mooie auto,  
bwj. '85.

**Göttgens**  
Haspelsestraat 20, Sittard.  
Tel. 046-516565.



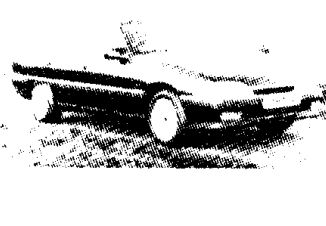
Opel Kadett 1.6 Inj, sunroof  
spoilers enz. zeer mooi '89.

**Göttgens**  
Haspelsestraat 20, Sittard.  
Tel. 046-516565.



**Opel Kadett 1.8 GT**  
bouwjaar 06-1987  
**Ruud Tiems**  
Zaanstr. 16 GELEEN.  
Telefoon 046-753010.

**Göttgens**  
Haspelsestraat 20, Sittard.  
Tel. 046-516565.



**Kadett 1.4 Life**  
Sedan, wit, 3-90, 54.000 km.  
Jürgen Autocentrum BV,  
Langheckweg 32-40 Kerkrade.  
Tel. 045-452570.

**Göttgens**  
Haspelsestraat 20, Sittard.  
Tel. 046-516565.



Te koop Opel CALIBRA 2.0i,  
bwj. 9-90, diamantzwart  
metallic, veel extra's, o.a.  
schuif-kanteldak, pr.n.o.t.k.  
Telefoon 04492-5421.

Te koop wegens militaire  
dienst Opel ASCONA B 1.6,  
79, i.g.st., trek., APK-gek.  
tot 2-9-93, vr.pr. f 1.750,-.  
Telefoon 045-272579 (Emiel).

Te k. Opel MANTA A, bwj.  
'72, in goede staat, APK '94,  
veel access., ☎ 045-225215.

Opel KADETT 1.6 D 5-  
deurs, type '86, weinig km's  
1:19. 045-271596.

Te koop Opel ASCONA bwj.  
'79, motorisch 100%. Tele-  
foon 045-751377.

KADETT 1.6i Sedan, bwj.  
'90, rood, in perfecte staat,  
vr.pr. f 1.950,-. Telefoon  
04498-56295.

Te k. KADETT GTE bwj. '83,  
i.z.g.st., alleen R.D.W. keu-  
ren, vr.pr. f 4.850,- of elk  
redelijk aanbod. Vogel-  
zankweg 175 Landgraaf.

Opel CORSA 1.2 S Hatch-  
back, bwj. '85, als nw, APK,  
f 5.950,-. ☎ 045-424128.

Te koop Opel KADETT City,  
bouwjaar '78, prijs f 500,-.  
Telefoon 045-274196.

KADETT Combi diesel, bwj.  
'87, superkoopte f 6.500,-.  
100%. Telef. 045-243244.

Te koop Opel CORSA TR  
12S, bwj. '85, APK-gekeurd  
tot 6-94, prijs f 4.750,-. Pr.  
Margrietstr. 34, Swalmen.  
Telef. 04740-2166.

Te koop Opel KADETT 1.6  
diesel, 5-drs, stationcar, bwj.  
'85, f 6.750,-. Inruil mogelijk.  
Telef. 045-453572.

Te koop Opel ASCONA, bwj.  
'81, 4-drs, met schuifdak, t.e.  
a.b. Telefoon: 045-423361.

Te koop Opel ASCONA 1.6  
S, bwj. '84, 2-deurs, in  
nieuwstaat. ☎ 045-411905.

Te koop Opel VECTRA 1.8  
S, '11-88, 52.000 km, bl.  
met., trek., w.w.glas, vr.pr.  
f 19.500,-. Tel. 045-324169.

Te koop KADETT hatchback  
12 S, bouwjaar '82, i.g.st.,  
APK '7-94, prijs f 2.000,-.  
Telefoon 045-352542.

Te k. Opel KADETT bwj. '84,  
vele extra's, vr.pr. f 4.200,-,  
i.n.w.st. Telef. 045-427155.

Te koop KADETT E 1.6 die-  
sel, bwj. '10-85, f 4.750,-.  
Telefoon 045-273656.

Opel KADETT 1.6i, bouw-  
jaar '88, zeldzaam mooie  
auto. Telefoon 045-213852.

KADETT Combo 1.6 diesel,  
bwj. '12-88, 80.000 km,  
f 9.750,-. ☎ 04493-4929.

Opel KADETT Caravan 12 S,  
bwj. '82, APK gek. 3-94, vr.  
pr. f 2.650,-. ☎ 045-324969.

Te koop Opel KADETT C  
bwj. '79, i.g.st. APK 9-93, pr.  
f 1.250,-. ☎ 045-246059.

Opel KADETT 1200, bwj. '83,  
Dr. L.T.H. Wietenstr. 17,  
Brunssum. ☎ 045-255304.

Te koop Opel KADETT, bwj.  
'77, zeer mooi, goed onder-  
houden, automaat, f 850,-.  
Telefoon 045-724063.

KADETT Club, 3-deurs, bwj.  
'86, APK, in nieuwstaat, 1e  
eig., f 8.250,-. ☎  
046-339715.

Te koop zeer mooie CORSA  
TR 1.2 S, bwj. '84, APK-gek.  
tot '94, pr. f 4.500,-, moet  
gezien worden. 045-258174.

Te koop Opel OMEGA Ca-  
ravan 2.3 D, bwj. 1987, wit,  
APK '7-94. Tel. 045-742374.

Te koop Opel KADETT 1.3S,  
bwj. '80, APK-gek., i.z.g.st.,  
pr.n.o.t.k. Telef. 045-211327.

Opel Kadett 1.3 LS '87, Au-  
tomobielbedrijf E.A. KOZOLE  
BV, Edisonstraat 23,  
Schaesberg-Landgraaf. Te-  
lefoon: 045-321088.

Opel KADETT 1.3 S, bwj.  
'86, LPG, APK, prijs  
f 8.500,-. ☎ 04408-2368.

Opel KADETT B type, bwj.  
'68, opknapper, vaste prijs  
f 1.500,-. ☎ 04408-2368.

OMEGA 2.0i '88, Vectra 2.0i  
HB GL '90, Manta HB GT  
'83, Kadett 1.3 Club '89, Ka-  
dett 1.3 S '85/86, Corsa TR  
1.3 '87, Corsa 1.0 S 5-drs.  
'86, Escort 1.3 CL '87 met  
LPG. Automobielbedrijf  
Denneman, Raachduisstr.  
107, Hulsberg.

Te koop Opel RECORD 2.0  
S, bwj. '82, APK, i.g.st.,  
f 1.800,-. ☎ 045-322817.

Opel OMEGA 1.8 Caravan  
(Combi), wit, 01-90,  
120.000 km, sportvelgen,  
Jürgen Autocentrum BV,  
Langheckweg 32-40 Kerkrade.  
Tel. 045-452570.

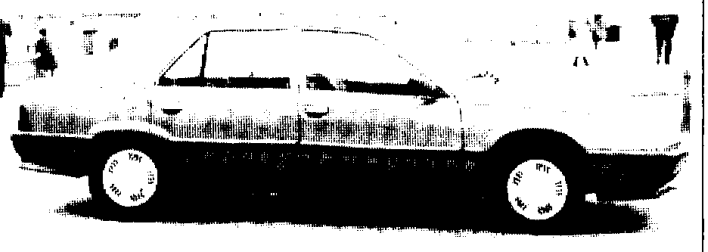
**Renault**

**RENAULT**

**DEALER**

**Auto Bex**  
Sittard  
Tunnelstraat 2A  
Tel. 046-51 96 64.

**Autobedrijf**  
Kerres  
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.  
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

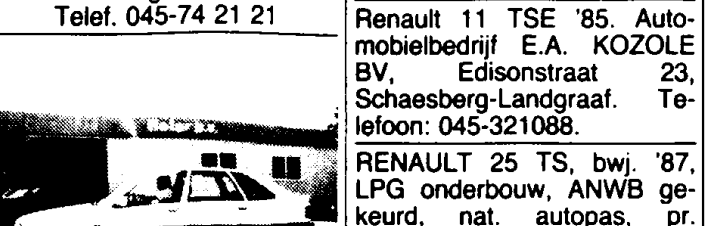


**Renault 25 V 6i**  
metallic, lederen bekleding, z.g.a.n., 55.000 km.  
**Van Leeuwen Citroën**  
Strijthagenweg 129, Kerkrade. ☎ 045-453355



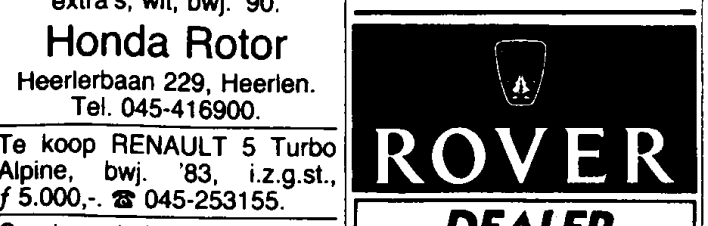
**Renault 21 GTL**  
zilvergrijs metall., nov. 1989,  
NU f 15.900,-.

**Fiat Creusen**  
Parallelweg 34, Heerlen.  
Telef. 045-74 21 21



Renault 21 GTL, zeer veel  
extra's, wit, bwj. '90.

**Honda Rotor**  
Heerlerbaan 229, Heerlen.  
Tel. 045-416900.



Te koop RENAULT 5 Turbo  
Alpine, bwj. '83, i.z.g.st.,  
f 5.000,-. ☎ 045-253155.

Goed onderh. Renault Ex-  
presse voor ROLSTOEL-  
VERVOER, bwj. '89, nieu-  
waarde, f 34.000,- nu  
f 17.000,-. ☎ 04492-3450.

RENAULT 5 1.4 GTL 1986,  
grijs-metallic, in prima staat.  
Jos Bogman Kerkrade,  
Hamstr. 70. ☎ 045-423030.

Te koop RENAULT 5, cos,  
bwj. '90, km.st. 38.000,  
vraagprijs f 13.800,-. Tele-  
foon 045-425838/428263.

Te koop RENAULT 5 TL, okt.  
'84, APK gek. 3-93, vr.pr.  
f 2.250,-. ☎ 045-423030.

RENAULT 21 GTS, 18i,  
m.'92, kl. zwartmet., alle op-  
ties, km.st. 17.000, m.  
onderh.boekjes, in nw.st.  
f 22.500,-. Inl. 043-254462.

Te koop RENAULT 5, cos,  
bwj. '90, km.st. 38.000,  
vraagprijs f 13.800,-. Tele-  
foon 045-425838/428263.



**Porsche 928**  
bronsmet., nw.st., 2e eig.,  
airco, div. extra's. Huisber-  
gerstr. 5 Hrl. 045-724000.



**Porsche 944**  
duurste uitv., nw.st., bwj. '85,  
alle extra's. Huisbergerstr. 5  
Heerlen. Tel. 045-724000.



**Porsche 924**  
Targa, f 9.500,-. Autobedr.  
Jos Nelissen. Pr. Hendrikin.  
32 Brunssum. 045-257786.

**Porsche 911**  
bwj. '82, leren schuifd., enz.  
Autobedr. Jos Nelissen, Pr.  
Hendrikin. 32, Brunssum.  
045-257786.

**Porsche 924**, grijsmet., div.  
extra's, bwj. '79, zeer mooi.

**Subaru**

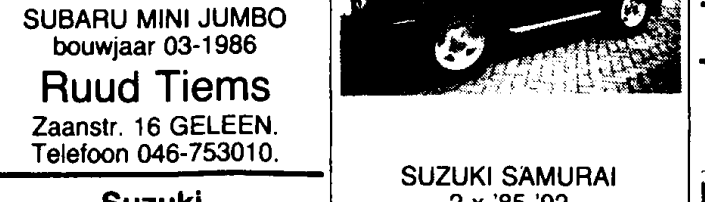
**Primeur de SUBARU IMPREZA**

Leverbaar in 4- en 5-deurs i  
Keuze uit meer dan 85 inruilauto's,  
ook CABRIO'S en AUTOMATEN.

**Weekend Show - Zondag Kijkgag**  
AUTOGARANT, Schelsweg 128 Heerlen ☎ 045-725588.



Te koop mooie SUBARU  
1800 GL F5, 55.000 km, bwj.  
'86, Telef. 045-750743.



**SUZUKI**

**Ruud Tiems**  
Zaanstr. 16 GELEEN.  
Telefoon 046-753010.



**Suzuki HLM**  
officieel dealer  
Rijksweg Zuid 212A, Sittard  
Tel. 046-52 12 15.



**Suzuki Vitaro**  
JLX, duurste uitv., vele ex-  
tra's, geel kent., bwj. '91,  
14.000 km. Huisbergerstr. 5  
Heerlen. Tel. 045-724000



**Suzuki Alto**  
GA S9  
rood, 1990, 26.000 km.  
NU f 10.900,-.

**Fiat Creusen**  
Parallelweg 34, Heerlen.  
Telef. 045-74 21 21

**Toyota**

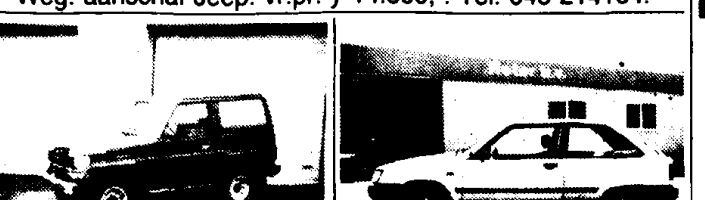
**TOYOTA**

**DEALER**

**Mengelers BV**  
Klasse  
Occasions  
Oirsbeek tel. 04492-1814  
Schaesberg tel. 045-318888  
Sittard tel. 046-521000



**Toyota Celica 1.6 ST**  
Liftb., bwj. sept. '86, kl. rood, spec. L.M.-velgen, div. extra's.  
Weg. aanschaft Jeep. vr.pr. f 14.500,-. Tel. 045-214164.



**Toyota 2.4 TD**  
Landcruiser, 0 km., bwj. '93,  
alle extra's, groenmetallic.  
Huisbergerstr. 5, Heerlen.  
045-724000.

Te koop TOYOTA COROLLA  
1.3 XLi 3-deurs, 1990,  
Hatchback, km.st. 18.500,  
f 10.900,-. Tel. 046-742678.

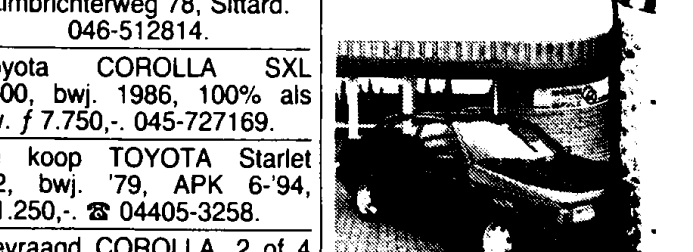
TOYOTA MR 2 GTi, Demo  
36 km, sterk gereduceerde  
prijs. 1 jaar First-Classgar-  
antie. Automobielbedrijven  
Mengelers B.V., Rijksweg  
Zuid 212, Sittard. Telefoon  
046-521000.

TOYOTA Camry 2.2 i GL.  
Custom-wagen. Demo 68  
km, sterk gereduceerde prijs.  
1 jaar First-Classgarantie.  
Automobielbedrijven Men-  
gelers B.V., Rijksweg Zuid  
212, Sittard. Telefoon 046-  
521000.

**Talbot**  
Te k. TALBOT 1100, invali-  
dewagen, met hydroïsche  
lift, bwj. '82. 045-424208

**Toyota Corolla**  
Liftback 1.3 L 5-drs., GL  
grijsmet., '87, 113.000 km  
Garage Schoenmakers,  
Limbrichterweg 78, Sittard.  
046-512814.

**4 Wheeldrive**  
GOLF COUNTRY, 7-9  
groenmet., 15.000 km,  
mogelijk. ☎ 045-464000



Te koop TOYOTA Starlet  
1.2, bwj. '79, APK 6-94,  
f 1.250,-. ☎ 04405-3258.

Gevraagd COROLLA, 2 of 4  
drs., def. of geen APK geen  
bezwaar. Tel. 06-52964552.

COROLLA 13 SXL, 4-drs., 5-  
bak, electr. schuifd., 9-86,  
wit. f 7.750,-. ☎ 046-511293

Auto verkopen? Nu adverte-  
ren met GRATIS foto! Voor  
meer info: 045-719966.



**Volkswagen**

**Passat Variant**

Te koop VW GOLF 1300i  
'84, div. extra's, zeer  
vr.pr. f 6.500,-. 04744-22

Te koop van partikulier:  
GOLF C 1600, bwj. '86,  
5-deurs. Tel. 045-327285.

Te koop VW GOLF  
1300 LX, bwj. '83, f 2.8  
Telef. 045-354731.

Golf GTi bwj. '7-85, 87  
km, in nieuwstaat, Fe-  
rood, radio, v. binnen-  
stelsbare spiegels, sport-  
le, aantoonbaar 1e  
naar, APK 6-94 f 85  
Golf GTS bwj. 11-85  
toonbaar 1e eigenaar, kl.  
158 pk (4 carburator-  
sportuift. Sebring, verla-  
sportvelgen v. 15", ge-  
verbr. 10 ltr, APK  
f 9.250,-. Golf GTi 16V  
3-87 89.000 km, blauw  
tallic, verstelb.  
sportstoelen, heel  
APK 6-94. EXCELLE  
Auto Susteren, Bleekwa-  
Susteren (centrum achter  
Marktstraat). 04499-4809.

Te koop GOLF GTi 16V,  
9-87, airco, ABS,  
glas, centr. deurverg.,  
S. velgen, cd-wissel,  
aparte auto, vraag-  
f 20.500,-. ☎ 04405-2218

Te k. GOLF GTD, '89,  
tallicblauw, dikke buis-  
electr. recaro int., bbs  
len, i.n.w.st., vr.pr. f 17.500,-  
Tel. 045-215993/229378.

Sportieve GOLF GT4  
cc, inj., type '88, met  
accessories, i.g.st.,  
f 12.500,-. ☎ 045-719877

Te k. VW KEVER, Speed  
Cabrio, bwj. '72, zwart  
zwart lederen dak,  
sportven. veel chrom.,  
o.t.k. Tel. 045-258344.

Te koop GOLF GTS,  
'87, kleur rood. Telefoon  
709000.

Te koop VW GOLF 1.1,  
'78, APK 2-94,  
f 550,-. Wilhelminastr.  
Brunssum. ☎ 045-252463

Te koop VW-GOLF  
bwj. '79, APK tot maart  
f 1.150,-. ☎ 045-717125.

VW GOLF C, 1.6 D, bwj.  
5 versn., APK '94, f 5.500,-  
zunig en goed. 045-751387

GOLF D '79, met trek-  
en sunroof, APK  
f 2.000,-. 045-723869.

Te koop VW JETTA bwj.  
cember '87, diesel. Tel.  
273752, pr. f 8.900,-.

Zuinige VW DERBY LS  
100% in orde, APK 5-94,  
pr. f 1.375,-. Haesensstr.  
34, Landgraaf.

Te k. VW PASSAT Variant  
stationcar, bwj. '84, AP-  
gek., trek., 5-drs., i.z.g.st.,  
vr.pr. f 3.250,-. 046-338509

Te koop GOLF GTi, bwj.  
i.z.g.st., kl. wit, f 10.500,-  
Telefoon: 045-413779.

Te koop VW GOLF 1800 GL  
Cabriolet, bouwjaar '83, kl. w.  
☎ 043-471425.

VW GOLF 1.6 Manhattan  
drs. rood '89: VW GTi  
opknapper; VW Polo  
'82: VW Derby 1.1 lichtgrijs  
'80: Autosport, Schelsweg  
175, Heerlen. ☎ 045-725500

VW GOLF bwj. juli '90, 55  
33.000 km, f 16.000,-. Tel.  
045-424123.

Te koop VW PASSAT  
'88, APK 3-94, plm.  
04408-2368.

VW Passat CL



HSD stelt ook Riem en wethouder Pierik aansprakelijk

## Proefdierenbedrijf eist drie ton van Brunssum

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM - Het Amerikaanse proefdierenfokbedrijf Harlan, Sprague and Dawley (HSD) heeft een schadeclaim van 300.000 gulden ingediend bij de gemeente Brunssum, wethouder Toon Pierik en burgemeester Henk Riem.

Het bedrijf heeft Pierik en Riem aansprakelijk gesteld omdat zij volgens R. Heynert van HSD 'hun boekje duidelijk te buiten zijn gegaan'. HSD voelt zich benadeeld omdat het college 'geen afspraken' niet is nagekomen.

De fractievoorzitters in Brunssum op donderdag tijdens een besloten raadscommissie ingelicht over de schadeclaim door waarnemend burgemeester Jo Matti, die Riem verzoekt naar aanleiding van een justitieel onderzoek naar mogelijke corruptie. De verzekeringsmaatschappij van de gemeente buigt zich over de zaak, evenals enkele raadsleden. Tot dusverre heeft de gemeente nog niet gereageerd naar HSD toe.

In april dreigde Heynert al een schadeclaim te zullen indienen. Volgens Heynert had het bedrijf met Pierik en Riem overeenstemming bereikt over de verkoop van 3 hectare bedrijfsgrond. HSD wil zich vestigen op industrieterrein Hendrik.

Wij voelen ons misleid en ervaren handelswijze van met name Riem en Pierik als hoogst onrechtvaardig. Zelfs de prijs was al overgenomen. Het college was akkoord met onze komst naar Brunssum, alleen de raad moest zich erover buigen. De raad heeft niet eens de kans gekregen zich hierover uit te spreken. Het college waar wij zaken mee hebben gedaan, stemde eens tegen ons. Vandaar de schadeclaim," aldus Heynert.

Hij vindt dat HSD driekwart jaar aan het lijntje is gehouden. "We hebben geld gestoken in de voorbereidingen, een grondonderzoek en een extern adviseur in de arm genomen. Samen met andere onkosten drie ton een reëel bedrag."

Wethouder Toon Pierik wil inhoudelijk nog niet reageren nu een claim is ingediend. Waarschijnlijk kan de raad binnenkort een voorstel over de zaak verwachten.

### Geen tijd voor silicone-probleem

HEERLEN - Staatssecretaris Wallage heeft pas in september tijd voor de problematiek rond de mijnwerkers in Zuid-Limburg. Dat hebben vertegenwoordigers van het Aktekomitee Ereschuld Mijnwerkers op het ministerie te horen gekregen.

Het Aktekomitee wilde een kort gesprek hebben met de staatssecretaris over de silicone-problematiek en hem daarbij de 35.000 verzamelde handtekeningen overhandigen. Wallage heeft het momenteel echter de druk met de behandeling van de wets in de Eerste Kamer en de rijksbegroting voor 1994. Het Aktekomitee laat het er niet bij zitten en zal blijven aandringen op een snel gesprek.

Na ruim 20 jaar wachten op een oplossing is dat toch niet te veel gevraagd," schrijft Jan de Wit van het Aktekomitee Ereschuld Mijnwerkers in een nieuwe brief aan Wallage. De eisen van het Aktekomitee worden inmiddels al door twintig gemeenten in Limburg ondersteund. Met Wallages voorgangster Elske ter Veld had het Aktekomitee al vergaande afspraken gemaakt over de overhandiging van de handtekeningen. Het aftreden van Ter Veld gooide echter roet in het eten.

de koe die de kudde verlaat krijgt de kudde achter zich aan punaise



Een deel van de gebouwen aan de Stationsstraat in Heerlen wordt gesloopt. De gemeente maakt hierdoor plaats voor kantoren. Het is nog niet bekend welke bedrijven hierin komen.

Voorlopig blijft café De Nor, op de hoek met de Geerstraat, gespaard. Dit collectief is in beroep gegaan tegen de bouwplannen van Heerlen.

Foto: KLAUS TUMMERS

## Roetwolk slaat neer in Geleen Klachtenregen na storing DSM

GELEEN - DSM in Geleen heeft gisteren 139 klachten van omwonenden binnengekregen over een uitbraak van een fabriek op de Lokatie Zuid. Dat is een bijzonder groot aantal.

Het betreft de lagedichtheids-polytheenfabriek oftewel systeem 14. Om 2.45 uur gingen daar als gevolg van een ernstige fabricagestoring enkele veiligheidskleppen open, waaruit enkele stoffen geconcentreerd in de lucht vrijkwamen. De fabriek braakte in enkele seconden zestig kilo etheenpoeder, dertig kilo roet en 210 kilo etheengas uit. Een deel van het spul dreef in

een wolk langzaam over de bebouwde kom van Geleen-Zuid.

Overdag werd in de bebouwde kom goed zichtbaar waar de witte (polytheen) en zwarte (roet) deeltjes van de wolk waren neergeslagen. DSM betaalt de reinigingskosten die omwonenden moeten maken om de neerslag van hun eigendommen te verwijderen.

DSM was om meerdere redenen behoorlijk van deze uitbraak geschrokken, maakte perschef A. Spierts gisteren duidelijk. Hij noemde het aantal binnengekomen klachten 'gigantisch'. Onvoorziene emissies uit de polytheenfabrieken vinden wel vaker plaats, maar meestal levert dat

hooguit tien klachten op, zoals afgelopen maandag.

Het verontrust DSM dat in de eerste helft van dit jaar al vijf uitbraken hebben plaatsgevonden. "Gebruikelijk is drie à vier per jaar," aldus Spierts. In 1991 werden DSM en de omwonenden geplaagd door een grote reeks van ruim veertig emissies. Het concern zocht lange tijd naar de oorzaak en meende deze het jaar erna gevonden te hebben in de toevoerleidingen naar de fabriek.

DSM heeft deze week enkele andere fabrieken in verband met overproductie op een laag pitje moeten zetten. Er is nog een reden waarom het concern de vijfde emissie uit 'systeem 14' van dit jaar vervelend vindt. "De directe kosten van zo'n storing en een uitbraak belopen voor ons telkens 2 ton. En deze fabriek is er juist een die momenteel goed draait," aldus Spierts.

De perschef zegt dat DSM nog volledig in het duister tast naar de oorzaak van de storingen, maar dat er met man en macht alles aan gedaan wordt deze zo snel mogelijk te vinden.

## Wild-west op autoweg bij Nuth

HEERLEN - Na een wilde achtervolging heeft de Heerlense politie donderdagavond op de A76 twee mannen ingerekend nadat ze tegen een vangrail waren gereden. De inzittenden, een 18-jarige inwoner van Brunssum en een 23-jarige man uit Hoensbroek, zijn in verzekering bewaard gesteld.

Aanleiding voor het wild-westaferel was de eerdere aanhouding van twee andere mannen op de Spoorsingel te Heerlen. In hun wagen werden 36 scherpe geweerpatronen gevonden. Het bijbehorende geweer zou verkocht zijn aan iemand in Hoensbroek. Toen de politie op

het aangegeven adres kwam, stapten twee mannen in een BMW en verdwenen met hoge snelheid richting Nuth, op de hiel gezeten door de patrouillewagen. Op de autoweg bereikten de auto's snelheden van 180 kilometer per uur.

Stoptekens werden genegeerd. Bij een inhaalmanoeuvre verloor de bestuurder van de vluchtauto de macht over het stuur en belandde tegen de vangrail.

DSM vraagt hogere bijdrage van Brunssum

## Sanering Emmatterrein zeker miljoen dunder

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - De sanering van de vervuilde grond op het Emmatterrein op de grens van Hoensbroek en Treebeek valt bijna twee keer zo duur uit als de 2,5 miljoen gulden waar aanvankelijk vanuit gegaan werd. DSM schat de totale saneringskosten van de acht hectare verontreinigde grond tussen de 3,5 en 4,5 miljoen gulden.

DSM die de sanering eind dit jaar wil uitvoeren, heeft om die reden aan de gemeente Brunssum een hogere bijdrage in de saneringskosten gevraagd. Brunssum zou een half tot een miljoen meer moeten betalen.

De gemeente Brunssum is ongeveer vijf jaar geleden met DSM overeengekomen dat de helft van de schoonmaakkosten betaald zou worden tot een maximum van 1,25 miljoen. Onder meer strengere milieueisen die een andere wijze van sanering voorschrijven maken de operatie duurder.

Het is nog niet duidelijk of Brunssum bereid is extra geld op tafel te leggen. Wethouder Toon Pierik: "De omstandigheden zijn gewijzigd. De vraag is of je daarin mee kunt gaan of niet."

DSM is nog steeds juridisch eigenaar van de grond. Het is in principe de bedoeling dat DSM het Emmatterrein met gebouwen na sanering overdraagt aan de gemeente Brunssum. Zo heeft de gemeente onder voorbehoud aan taxacentrale Breko in Hoensbroek de voormalige centrale werkplaats van de Staatsmijnen beloofd.

Breko (130 werknemers) is voornemens te verkassen van Hoensbroek naar het gebouw op Emmatterrein in Brunssum. De gemeente buigt zich nu over de vraag of dat gebouw tijdens de sanering gesloopt moet worden of staan kan blijven. Volgens een woordvoerder van DSM is het niet uitgesloten dat zich onder die voormalige werkplaats ook vervuilde grond bevindt.

## Slachtoffer pseudodeal krijgt 20 mille van staat

MAASTRICHT - Een man, die door het zogenaamde Pseudokoopteam Zuid van de politie in 1988 met 7,5 kilo heroïne in de val werd gelokt, krijgt van de Nederlandse Staat een schadevergoeding van 20.000 gulden voor de 206 dagen die hij in de cel zat. Dat heeft zijn raadsman mr. Th. Hiddema bekend gemaakt naar aanleiding van een vonnis van de Haagse rechtbank.

"Een uniek vonnis dat verstrekkende gevolgen voor betrokkenen bij pseudo-drugskopen kan hebben," aldus Hiddema gisteren.

De Turk Sakir Y. werd door rechtbank en hof in Den Bosch al eerder ontslagen van alle rechtsvervolgning. Het hof oordeelde dat het Pseudokoopteam Zuid zodanig geheimzinnig en ondoorzichtig had geope-

reerd dat de rechter de juistheid van de transactie niet kon toetsen en dat daarom de officier van justitie niet onvankelijk was in vervolging van de uitgelokte verdachte.

Hiddema gaat nu bekijken of ook in de zaak Robbie van L. uit Einighuizen die door hetzelfde team met amfetaminen naar Geldrop werd gelokt een schadeclaimprocedure kan worden gevoerd. Het hof in Den Bosch heeft zoals bekend de zaak tegen van L. en de indertijd aangehouden mogelijke helpers teruggedreven naar de rechtbank in Maastricht.

Overigens zit Van L. sinds enkele dagen weer in voorarrest op verdenking van deelname aan een grote drugsorganisatie.

## Steinse wethouder eist rectificatie De Limburger

Van onze verslaggeefster

STEIN - Wethouder J. Driessen van Stein overweegt juridische stappen tegen dagblad De Limburger. Volgens Driessen heeft de krant ten onrechte gesteld dat hij op kosten van ingenieur T. Jongen van het gelijknamige bouwbedrijf in Landgraaf heeft gelogeerd in zijn Oostenrijkse buitenhuis. De wethouder eist rectificatie van de berichtgeving, uiterlijk in de krant van vandaag.

Driessen heeft in een verklaring aan de Steinse raadsleden laten weten zich "volledig te distantiëren van de negatieve suggestie die uit het artikel spreekt." Hij betitelt de tekst als "onzorgvuldige journalistiek met het oogmerk Driessen te schaden." De Limburger beschreef afgelopen woensdag de sterke banden tussen

bestuurders en het bedrijfsleven. Daarin werd ook de Steinse wethouder geciteerd.

De Limburger maakte gisteren melding van die verklaring, maar Driessen's advocaat mr. C. Lemmens zegt dat hij daar "geén genoegen mee neemt en zich nog beraadt over de verder te nemen stappen." Lemmens is behalve advocaat ook raadslid van Stein en maakt deel uit van oppositiepartij SPV die overigens ophoudt te bestaan.

Zowel Driessen als Jongen beklamenten in de verklaring dat van logeren nooit sprake is geweest en dat de wethouder slechts één uur heeft doorgebracht in het huis in het Oostenrijkse Reith. Driessen voelt zich in zijn eer en goede naam aangetast. Hij benadrukt dat hij Jongen voor zijn vakantie in Kitzbühel niet kende en hem toevallig heeft ontmoet.

(ADVERTENTIE)

## NU LAATSTE DAGEN ALLES WEG

In de Rumpenerstraat moet ALLES WEG (zaterdag 10 juli laatste dag geopend)

Kortingen tot

70%

Bij 2 paar nog eens 10% EXTRA KORTING

Kinderschoenen nu voor WEGGEEFPRIJZEN

auke & scrijns mode-schoenen

BRUNSSUM, Rumpenerstraat 68, tel.: 045-252817

## Maastricht erkent distributiecentrum

MAASTRICHT - Het college van B en W van Maastricht heeft transportbedrijf Vanderbroek erkend als officieel stadsdistributiecentrum (SDC). Dit bedrijf gaat met ingang van 1 juli voorlopig met twee wagens vijftig zendingen per dag vervoeren van de opslagplaats in de Beatrixhaven naar de binnenstad. Volgens afspraak probeert het bedrijf meer dan de helft van de zendingen in de voormiddag te bezorgen. Voor het bezorgen in de middag heeft het SDC ontheffing gekregen. De voertuigen mogen gebruik maken van de busbanen op de Grote Gracht en de Markt. PTT-post bv en Van Gend & Loos bv hebben alsnog afgezien van hun aanvragen voor erkenning als SDC. Volgens hen zouden de opbrengsten van stadsdistributie niet opwegen tegen de kosten.

## Vijftig miljoen voor aanleg A73

DEN HAAG - Het kabinet wil in de jaren 1996-1998 in totaal vijftig miljoen gulden uittrekken om de aanleg van de A73 tussen Venlo en Maastricht te versnellen. Dat is echter bij lange na nog niet genoeg om de versnelde aanleg te kunnen betalen. Eind april nog liet minister Hanja Maj-Weggen van Verkeer en Waterstaat tijdens een CDA-bijeenkomst in Baexem triomfantelijk weten dat het kabinet de aanleg van de A73 met voorrang wilde financieren. Het geld voor de A73 komt uit de extra vijf miljard gulden die het kabinet twee maanden geleden besloot uit te trekken voor investeringen in de infrastructuur. Uit een nog vertrouwelijk overzicht, waar binnen het kabinet nog overleg over plaatsvindt, blijkt dat vijftig miljoen gulden daarvan (één procent) is uitgetrokken voor de A73.

## Prijs voor Heppener

VLIEN - Aan de in Vlijen wonende componist Robert Heppener is de Mathijs Vermeulenprijs 1993 van het Amsterdams Fonds voor de Kunst toegekend. Hij krijgt deze prijs van 15.000 gulden voor zijn compositie 'Im Gestein' voor koor, strijkers en slagwerk. Volgens de jury heeft Heppener in een eenvoudige vorm en met een minimum aan middelen een maximale zeggingskracht bereikt, die volledig recht doet aan de teksten van Paul Celan. Daarmee is de compositie exemplarisch voor een vocaal oeuvre, dat blijkt geeft van een kritisch oog voor kwalitatief hoogstaande teksten.

## Botbreuken Poolse scheepsbouwer

MAASTRICHT - Een Poolse scheepsbouwer heeft 27 mei botbreuken opgelopen bij een ongeval op de scheepswerf Maasdok in Maastricht. De arbeidsinspectie heeft dat gisteren bevestigd. De Pool ligt al vier weken in het Academisch Ziekenhuis Maastricht. Volgens hoofdinspecteur De Rooij van de inspectie heeft Maasdok het ongeval in strijd met de regels niet gemeld bij de inspectie. "Die melding is verplicht bij ernstige ongevallen, waar in dit geval dus sprake van is. We hebben echter pas eergisteren van het ongeval vernomen. We stellen een onderzoek in." Wat de oorzaak is geweest van het onderzoek is nog niet bekend. Medewerker Damiens van Maasdok weigert commentaar.

## Overval op supermarkt

EIJSDEN - Bij een overval op een supermarkt aan de Cramignonstraat in Eijsden zijn de daders met enkele duizenden gulden aan de haal gegaan. De overval vond gistermiddag plaats om 13.35 uur. Bij het afrekenen van een klant deed een onbekende persoon een greep in de kassa. Met een compaan vluchtte hij de winkel uit en beiden sprongen in een rode Opel Kadett, waarmee ze met hoge snelheid wegvluchtten. Later bleek dat de auto was gestolen.

## Clubs boos over milieuaanslag

SITTARD - Diverse sportverenigingen in Sittard hebben bij de gemeente geklaagd over een 'milieu-aanslag' van 1000 à 1500 gulden. Zij moeten dat geld betalen om een vergunning te krijgen voor een sportkantine en/of geluidsinstallatie. Volgens een woordvoerder van de gemeente moet de aanslag gezien worden als vergoeding van kosten die de gemeente maakt om de vergunning af te geven. Meeteen na de aanslag hebben de meeste verenigingen boos gereageerd. Volgens de gemeentewoordvoerder koelden de bellers af, nadat ze uitleg hadden gekregen. Met het regelen van de vergunningen voldoet Sittard aan de wet Milieubeheer (vroeger de hinderwet genoemd).







MAASTRICHT – Huisartsen en wijkverpleegkundigen zijn enthousiast over een nieuw voorlichtingsprotocol voor ouders van kinderen met astma. Ook de ouders zelf zijn tevreden. Ze gaan realistischer met de ziekte om en vragen minder vaak spoedhulp. Medicijnen worden doeltreffender gebruikt. Drs. E. Meesters constateert dit in een proefschrift waarop ze gisteren in Maastricht promoveerde. Het bevat de resultaten van een protocol dat in opdracht van het Nederlands Astma Fonds is ontwikkeld en uitgetest. Het onderzoek, in samenwerking met het kruiswerk, duurde zes jaar. Er

## Enthousiasme over voorlichting astma

waren 63 huisartsen bij betrokken. Astma komt vaak voor. Meer dan 20 procent van het schoolverzuim bij kinderen is er aan te wijten. De ziekte heeft ook negatieve gevolgen voor de ouders, die vele slapeloze nachten doorbrengen met een hoestend en benauwd kind.

Onbekendheid met de aanpak van luchtwegklachten leidt volgens Meesters tot gevoelens van hulpeloosheid bij de ouders, een hoge medische consumptie en een verkeerd gebruik van medicijnen. Door de huisarts gegeven voorlichting wordt nogal eens vergeten, genegeerd of verkeerd geïnterpreteerd.

Het protocol neemt een deel van de voorlichting van de huisarts en de wijkverpleegkundige over.

De huisarts geeft de ouders een informatiepakket mee met duidelijke richtlijnen over wat ze zelf aan astma kunnen doen. De ouders worden gestimuleerd om eventuele vragen en problemen bij een volgend consult persoonlijk met hun hulpverlener te bespreken. Huisartsen en wijkverpleegkundigen krijgen op deze manier een meer begeleidende taak. Het Astmafonds verspreidt het protocol op het ogenblik gratis onder alle huisartsen en kruisverenigingen in het land.

## VVD: geen nieuwe mer voor aanleg Oost-westbaan

MAASTRICHT – De VVD-fractie in de Tweede Kamer zal alles in het werk stellen om een nieuwe mer-procedure voor de aanleg van de Oost-westbaan te voorkomen. „Alles is al eens onderzocht,” meende Jan ten Veldhuis, „en van een nieuwe mer-procedure kan geen aanvullende informatie worden verwacht.” De VVD-Statenfractie had gisteren in het gouvernement overleg met de fractieleden in de Tweede Kamer. Als het aan de VVD ligt komt nog deze kabinetsperiode een aanwijzingsbesluit voor de omstreken baan. Het kabinet besloot begin deze maand een uniforme nachtnorm op te nemen in de luchtvaartwet.

Volgens de VVD moet ook de aanleg van de A73 in 1997 kunnen beginnen. Annemarie Jorritsma stelde wel de eventuele bijdrage van de regio ter discussie. Naar haar mening moet het Rijk zijn verantwoordelijkheid nemen. „Andere provincies zijn in het verleden ook niet gevraagd mee te betalen aan rijkswegen,” aldus Jorritsma. De extra middelen voor deze infrastructurele verbeteringen komen overigens pas in 1995 beschikbaar.

## Verbijsterend

Hoe lang kan het bestuur van het ABP zich nog handhaven? De verbijsterende rapportage van de Algemene Rekenkamer over de declaratiecultuur in het bestuur, komt bovenop een stapel andere affaires waar het hoogste gremium van het ambtenarenpensioenfonds mede de hand in heeft

gehad. Het geeft vooral te denken dat bestuursvoorzitter Jan Reijnen de afgelopen jaren mocht declareren wat hij wilde. Opnieuw staat de flamboyante ex-burgemeester van Heerlen op een negatieve manier in de schijnwerpers. Door zijn optreden van de afgelopen jaren heeft hij het ABP een niet te becijferen publicitaire schade berokkend. En dan te bedenken dat Reijnen in Den Haag is neergezet om als ambassadeur voor het ABP op te treden.

De afgelopen jaren kan het ABP-bestuur vrijwel onbeperkt kosten declareren. Dat geeft een andere kijk op zaken die een half jaar geleden aan het licht kwamen in het zogenoemde ABP-zwartboek. Daaruit bleek ondermeer dat Reijnen in 1991 een zakenreis door de VS niet gebruikte om bijeenkomsten bij te wonen, maar om te winkelen.

Het was slechts een van de details in het zwartboek, dat ondermeer inging op de merkwaardige rol die Reijnen speelde in de Rodamco-affaire. Toch verkoopt het bestuur deze kwesties met de mantel der liefde te bedekken. Reijnen mag tot het eind van dit jaar zijn contract uittreden. Het rapport van de Rekenkamer toont nu aan dat, in ieder geval waar het declaraties betrof, blijkbaar het hele bestuur boter op zijn hoofd had.

Onlangs stapte interim-manager Feijo Sickinghe al na een paar maanden op bij het ABP. Reden: onenigheid over een nieuwe samenstelling van het bestuur, dat nu nog bestaat uit vertegenwoordigers van de ministeries en van de ambtenarenvakbonden. Sickinghe was voorstander van een meer bedrijfsmatige aanpak, waarbij ook deskundigen uit het bedrijfsleven toezicht op het ABP kunnen houden.

Dat Reijnen nog steeds op zijn plek zit en Sickinghe het niet gered heeft, is tekenend voor de starre opstelling van het bestuur. Dit doet het ergste vermoeden voor de toekomst van het ABP, dat toch in 1996 als een concurrerend en zelfstandig pensioenfonds moet kunnen functioneren.

P.B.

# Onderzoekers geven namen notoire lozers nog niet vrij

## Acht bedrijven schuldig aan vervuiling van Maas

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Twee verder niet met naam genoemde Nederlandse en zes Waalse bedrijven zijn de belangrijkste vervuilers van de Maas. Dat concludeert het door Rotterdam opgezette Project Onderzoek Maas (POM) na de eerste fase van zijn onderzoek.

De acht notoire lozers van bromide, cadmium, ammonium en fosfaat zijn inmiddels gemaakt tot afspraak over reductie. Als dat niets opwerpt, stapte Rotterdam naar de rechter om de schade te verhalen. De vervuiling van het Maaswater leidt tot Rotterdam een jaarlijkse kostenpost op van meer dan 20 miljoen gulden, vooral voor het saneren van vervuild havenslib en het op peil houden van de drinkwaterkwaliteit.

In het POM werkt de gemeente Rotterdam samen met het Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch en het Waterleidingbedrijf Zuid-Holland Zuid. Bovendien behartigt Rotterdam op afspraak de belangen van andere Nederlandse Maasgemeenten. Hun schade komt bovenop die van Rotterdam.

### Metingen

Bij de acht lozers is vier keer gemiddeld worden overschrijdingen gemeten tot dertig keer de toelaatbare hoeveelheden. In een volgende fase wil POM ook lozingen van bestrijdingsmiddelen meten.

Het POM vloeit voort uit een soortgelijk project voor de Rijnvervuiling. Daarmee heeft Rotterdam tot nu toe goede resultaten behaald.

Vooral Duitse en Zwitserse bedrijven of overkoepelende organisaties worden zich bereid tot vrijwillige afspraken. Alleen de Franse Kalimijnen lieten het op een proces aankomen. Die procedure loopt nog. POM wil de namen van de betrokken bedrijven in deze fase niet openbaar maken. „Het is goed voor het onderhandelingsklimaat. Bovendien zijn de Belgen in tegenstelling tot de Duitsers niet zo gevoelig voor een negatief imago,” aldus een woordvoerder van het POM.

## Inspectie van speeltuinen

DEN HAAG – De Keuringsdienst van Waren gaat in juli en augustus op grote schaal toezien op speeltuinen. Bekeken wordt het risico dat kinderen verstrikt raken, de geschiktheid van de ondergrond en het onderhoud. In oktober worden de resultaten verwacht, zo meldde het ministerie van WVC donderdag. Bij een onderzoek in Noord-Brabant trof de keuringsdienst bij 149 van de 187 speelgelegenheden en -toestellen (particulier en openbaar) onveilige situaties aan.

(ADVERTENTIE)

### Meubelgroothandel Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloerbedekking etc. etc.

INRUIJ MOGELIJK  
5000 m<sup>2</sup> verkoopruimte

maandag 13-18 uur  
donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE  
SLAAPKAMERS

Heerenweg 251, Heerlen  
Tel. (045) 216123  
Langs grote weg,  
Heerlen-Brunssum

## Bijkomen



De gestrande en licht gewonde passagiers in de grote zaal van het Athenée Royal in Herstal.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Vervolg van pagina 1

LUIK – Het echtpaar Wesseling uit Noordwijkerhout zat in de verongelukte bus. Het reisje naar Italië hadden ze geboekt om hun zilveren huwelijksfeest te vieren. Nu komen ze bij in een school in Herstal. Op de achterkant van het jasje van de man zitten bloedvlekken. „Ik denk dat ze van mijn vrouw zijn.” Hij vermoedt het maar. Mensen vielen op elkaar toen de touringcar de Esso-tankwagen raakte en kantelde. Er was nauwelijks sprake van paniek. Wonder boven wonder is de zware bagage op de hoge rekjes niet op de passagiers terecht gekomen. Althans, niet waar zij zaten.

De inzittenden zijn door de kapotte voorruit van de bus naar buiten geklauterd. Mevrouw Wesseling moest daarbij worden geholpen. Later op de middag gaat het weer een beetje. Als ze hoort dat de bagage wordt binnengedragen in grijze vuilniszakken, staat ze op en loopt naar de hal. Het echtpaar zou graag verder willen reizen. Mede op advies van Rode-Kruismedewerkers. „Je schijnt het dan beter te verwerken,” zegt de man uit Noordwijkerhout.

Bovendien stemmen hem enkele dagen thuis zitten ook niet vrolijk. Hij vergeet heel even dat de reis alleen kan doorgaan als ook hun bagage er goed van af heeft gebracht. Vermoed wordt dat er heel wat diesel en olie op de koffers terecht is gekomen. Alle waardevolle papieren en de bril van mevrouw Wesseling zaten in de bagageruimte van de bus.

Christine Bedijn uit Noordwijk rijft voorzichtig over haar rug. „Ik geloof dat we allemaal wat pijnlijke plekken hebben opgelopen.” Haar vriend loopt moeijlijk. „Dat is ook een reden om naar huis te gaan. Het gebeurde allemaal te snel om bang te worden. Toch ben ik liever thuis dan in Rimini.” Het is haar eerste vakantie per touringcar.

Wim Wickel zet de zonnebril goed op zijn neus. „Ik heb kleine oogjes,” luidt zijn excuus. Dat is niet vreemd. Wim bestuurde de bus van De Veluwe uit Beekbergen met de tweede groep Neder-

## Nuchtere reacties vakantiegangers op busongeluk

landse vakantiegangers op weg naar de Italiaanse badplaats Rimini. Hij heeft het ongeluk, een halve kilometer na het knooppunt Cheratte, op honderd meter afstand zien gebeuren. Hoe het gebeurde weet hij niet zo precies, maar hij doet zijn best het uit te leggen. Opeens lag de bus van zijn collega gekanteld in de berm, zegt hij. Wim verleende

eerste hulp aan de slachtoffers en adviseerde de mensen in zijn bus te blijven zitten.

Ambulances waren snel ter plekke. Zwaargewonden werden naar ziekenhuizen in de omgeving vervoerd. Lichtgewonden uit de verongelukte bus werden door vrijwilligers van het Rode Kruis naar een school in de

Luikse wijk Herstal gebracht. Wim reed zijn bus zelf naar het Athenée Royal. De chauffeur is niet van plan om de tocht naar Rimini voort te zetten. Gisteravond arriveerde in Luik een nieuwe bus uit Nederland om de toeristen die naar huis wilden te vervoeren. Bestuurd door een andere chauffeur, want voor Wim hoefde het allemaal niet meer. Hij wil thuis op rust komen. Zijn collega neemt het werk over.

Mevrouw Wesseling komt terug in de zaal van de school. In haar hand houdt ze een plastic zakje waarin krulselden zitten en haar bril. Het zilverkleurige montuur is beschadigd. Dat lijkt ook te gelden voor de vijftig Nederlanders voor wie de tiendaagse reis naar Italië 500 meter na het knooppunt van Cheratte eindigde.



Met hulp van twee takelwagens stond de bus laat in de middag zwaar gehavend weer op de weg.

Foto: HENK MAGNEE

## Nieuw rampjaar voor glastuimbouw dreigt

Van onze verslaggever

GRUBBENVORST – De glastuimbouw in Zuidoost-Nederland wordt opnieuw met een rampjaar bedreigd. Ofschoon de aanvoer van de drie belangrijkste producten, komkommer, tomaat en paprika, op veiling Zuidoost-Nederland (ZON) in Grubbenvorst in de eerste 24 weken van 1993 fors is gestegen ten opzichte van dezelfde periode van het 'rampjaar' 1992, is de middenprijs andermaal fors gedaald. Dit blijkt uit het overzicht dat ZON-directeur Kees van Beek gisteren de algemene vergadering gaf.

Ook de middenprijs van het belangrijkste vollegrondsgroenteproduct, asperge, zakte fors: van f 6,27 tot f 5,68 per kilo. De aanvoer steeg van bijna 7,5 miljoen kilogram tot bijna 10 miljoen kilogram.

In de plus zaten de sier- en champignonenteelt. Totaal generaal steeg de omzet daardoor in de eerste 24 weken van 1993 van 347,8 miljoen tot 354,5 miljoen gulden.

### Omzet

De totale omzet over 1992 daalde met bijna 80 miljoen gulden, van 720 miljoen tot 640 miljoen gulden. Het was vooral de groentenomzet die kelderde.

De storkosten van groenten die doordraiden, omdat ze de minimumprijs niet haalden, waren hoger dan de heffing die daartoe in 1990 is ingesteld. Desondanks boekte het veilingbedrijf een batig saldo van drie miljoen gulden, die aan de reserve werd toegevoegd. Het eigen vermogen steeg daarmee tot 37,5 procent van het balanstotaal.

Na een investeringsgolf van 114 miljoen gulden in de afgelopen vijf jaar zullen de investeringen in 1993 tot 8 miljoen gulden beperkt blijven. Een fikse bedrag zal in blikseminvestering worden gestoken. Als gevolg van twee blikseminvesteringen, enkele weken geleden, ontstond flinke schade aan hard- en software, waardoor het veilen uren stagneerde.

### Samenwerking

ZON-voorzitter Nico Costongs schonk in zijn jaarrede ruime aandacht aan de samenwerking tussen veilingen. De samenwerking tussen de champignonveilingen in het Champignon Bemiddelingsbureau Holland krijgt op 1 juli haar beslag. Gesprekken om tot een landelijk bemiddelingsbureau voor het hard

Voorts verwacht Costongs dat bij het begin van het nieuwe fruitseizoen kan worden gestart met het interlokaal veilen (televeilen) tussen de zes belangrijkste fruitveilingen van Nederland. Veiling Margraten is daar niet bij. Margraten stopte bij het begin van het fruitseizoen 1992/1993 met het telen van hard fruit met de ZON-fruitveilingen in Grubbenvorst en Gronsveld. Costongs vindt dat jammer. „Het is de zoveelste gemiste kans.”

De samenwerking met Veiling Veldhoven is na vijf jaar geëvalueerd. „Beide organisaties zijn tot de conclusie gekomen dat in dit stadium belangrijke beslissingen moeten worden genomen. De belangbehartiging van de telers dient daarbij centraal te staan. De telers zijn alleen gebaat bij rationeel redeneren. Elke fusie of samenwerking moet toegevoegde waarde hebben. Op korte termijn hopen wij de gewenste duidelijkheid te kunnen geven,” aldus Costongs. Fruit te komen zijn in een veevoerd stadium.

## Onderzoek naar gebreken in kinderopvang

HEERLEN – De Wetenschapswinkel van de Rijksuniversiteit Limburg gaat op verzoek van de Vrouwenbond CNV-Limburg de buitenschoolse kinderopvang inventariseren. Vooronderzoek van de Vrouwenbond heeft uitgewezen dat de opvang van 0- tot 4-jarigen redelijk is geregeld, maar dat het schort aan goede buitenschoolse opvang voor 4- tot 14-jarigen. De CNV-vrouwen hopen bovendien dat het onderzoek van de RL bijdraagt tot een betere afstemming van de organisaties die zich met kinderopvang bezighouden.

De kinderopvang in Limburg is het eerste actiepunt van de pas een jaar oude provinciale afdeling van het CNV-Vrouwenbureau. „Bij het vooronderzoek viel snel op dat het nu redelijk met de opvang gaat als de kinderen nog niet naar school hoeven. Daarna komen de problemen. Bij wet is buitenschoolse opvang slechts minimaal geregeld. De scholen zijn alleen verplicht een lokaal beschikbaar te stellen. En dat is doorgaans geen probleem met het teruglopend aantal leerlingen. Als de ouders zich er niet mee bemoeien, wordt er weinig gedaan,” vertelt Christine Arnds van het CNV.

(ADVERTENTIE)

Al eens aan IERLAND gedacht?

Elk weekend vanaf  
Maastricht Airport.

Op eigen gelegenheid  
ook diverse  
mogelijkheden.

GASTVRIJ

VISRIJK

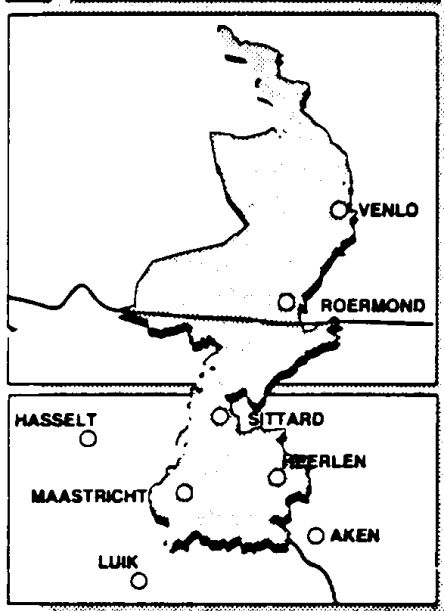
GOLVEND

Vraag de brochure  
bij uw reiswinkel  
of bel:

043-649780



## over de grenzen



DOOR ROEL WICHE

WÜRSELEN – „De levensomstandigheden van de asielzoekers in Duitsland zijn erbarmelijk te noemen. Vluchtelingen wonen vaak met zeven of acht personen in een schandelijk klein kamertje. En weet U hoe ze aan eten moeten komen? Juist ja, met voedselbonnen!”

Anka Erdweg kan haar emoties nauwelijks in bedwang houden als het vluchtelingenprobleem in haar land aan de orde wordt gesteld. De 53-jarige inwonster van het onder de rook van Aken gelegen stadje Würselen is reeds acht jaar actief in het vluchtelingenwerk. In het afgelopen week-einde was zij een van de deelnemers aan een themaweek-einde in het vormingsinstituut Driekant in Valkenburg. Ongeveer 25 vrouwen uit Nederland, België en Duitsland namen daar het initiatief om een Euregio-netwerk op te zetten van vrouwen die zich voor asielzoekers en migranten inzetten.

Volgens Anka Erdweg is Euregionale samenwerking van groot belang. In haar woonplaats staat ze er immers vrijwel alleen voor. Samen met haar collega Hildegard Hüning draagt ze zorg voor de wensen en problemen van meer dan 600 vluchtelingen.

„Een nauwelijks uit te voeren opgave voor twee personen,” klaagt Erdweg. „We moeten pas aangekomen asielzoekers opvangen en wegwijs maken in de Duitse samenleving. Daarnaast komen we in actie wanneer iemand in het ziekenhuis ligt en treden we op als vroegvrouw bij bevallingen. Bovendien organiseren we regelmatig ontmoetingsavonden en informeren we scholieren over de herkomst en cultuur van de asielzoekers.”

## Geëngageerd

Het merendeel van de bevolking van Würselen staat aan de goede kant, zo benadrukt Hildegard Hüning. „Fascisten krijgen hier geen poot aan de grond. Voor een groot deel is dat te danken aan SPD-burgemeester Martin Schulz, een zeer geëngageerd persoon.”

Een treffend voorbeeld daarvan vond enige maanden geleden plaats. „De burgemeester ving enkele geruchten op over een fakkeltocht die de Republiken wilden organiseren. Meteen greep hij de telefoon om ons te waarschuwen. Vervolgens werden meer dan 350 burgers van Würselen gemobiliseerd om een tegenbetoging te houden. De Republiken reageerden geschrokken en kozen met de staart tussen de benen het hazepad,” herinnert Hüning zich.

Toch valt er in Würselen maar bitter weinig te lachen als de situatie van de vluchtelingen aan een nader onderzoek onderwor-



• Twee jongetjes die met hun familie op 16 vierkante meter leven.

## Vrouwen vechten voor rechten vluchtelingen 'Ik word depressief als ik uit zo'n woonkazerne kom'



• Asielzoekers betalen gekochte levensmiddelen met voedselbonnen.

Foto's: CHRISTA HALBESMA

pen wordt. Tijdens het bezoeken van enkele 'woonkazernes' waar buitenlanders gehuisvest zijn, dringt zich onweerstaanbaar een gevoel van afschuw op. Kinderrijke gezinnen uit Zaire, Nigeria en Turkije worden weggestopt in onfris kamertjes van vier bij vier. Keuken, bedden en woonkamer op nauwelijks 16 vierkante meter.

„Iedere keer als ik uit zo'n woonkazerne kom, wordt ik depressief,” zegt Anka Erdweg. „Is dit nog menselijk te noemen? De Duitse regering voert in alle opzichten een waar ontmoedigingsbeleid. Buitenlanders worden geloosd in verwaarloosde panden, ze ontvangen voedselbonnen alsof het oorlogstijd is en ze mogen hun regio niet zonder toe-

stemming verlaten. En de situatie wordt alleen nog maar erger nu de overheid besloten heeft om de uitkeringen voor asielzoekers met tien procent te verlagen.” De Duitse vluchtelingenwerkers kunnen dus wel een steuntje in de rug gebruiken. De helpen de hand zou best wel eens vanuit Limburg kunnen komen, want

onze provincie was goed vertegenwoordigd tijdens de conferentie in Driekant. Yolande Oostdijk, al enkele jaren actief voor de Stichting Vluchtelingenwerk Maastricht, wil in ieder geval haar beste krachten inzetten voor het tot stand komen van het nieuwe netwerk.

„In Euregionaal verband staan we sterker in onze mogelijkheden om de positie van vrouwelijke vluchtelingen te verbeteren,” vindt de Maastrichtse. „Nu we een eerste kennismakingsronde achter de rug hebben en de contacten gelegd zijn, wordt het tijd om actiepunten te ontwikkelen en druk uit te oefenen op de politici. Daarnaast moeten we proberen om de hiaten op te vullen waarmee vluchtelingen te kampen hebben. Basiseducatie, bewustwording en emancipatie zijn daarbij de sleutelementen.”

Begin september moet het netwerk concreet gestalte krijgen in een vervolgwakeinde. Veel tijd om die bijeenkomst voor te bereiden hebben de vluchtelingenwerkers uit Würselen waarschijnlijk niet.

„We krijgen nauwelijks tijd om een dagje uit te blazen,” maakt Anka Erdweg duidelijk. „Niet alleen wij staan voortdurend onder stress maar ook de gemeentebesturen die de groeiende stroom migranten aan basisvoorzieningen moeten helpen. Opgeven staat echter niet in ons woordenboek. De vele aanslagen op buitenlanders geven Duitsland een bijzonder slechte reputatie, maar toch moet de buitenwereld weten dat ook hier een sterke beweging is die zich wel degelijk verantwoordelijk voelt voor onze gasten.”

informerende, maar er was helemaal niemand die ons kon helpen. Zelfs onze eigen Duitse vertegenwoordiger op het Euregiobureau (gevestigd in het Maastrichtse provinciehuis, red.) weet helemaal van niets. Ik snap het niet, want ook wij willen er uiteraard heel graag bij zijn. Kunt u mij misschien het programma doorgeven? Dan kunnen we mogelijk toch nog iemand sturen.”

De situatie blijkt zelfs nog een graadje onthullender. Ook een Vlaams 'sprekende woordvoerder van het Euregiobureau laat desgevraagd weten helemaal niets te hebben vernomen van de Euro-driedaagse. „Heel misschien dat mijn collega er iets vanaf weet. En die zit momenteel op het provinciehuis in Luik.” Een snel telefoontje naar Wallonië dus maar. Maar ook daar blijkt het aanstaande treffen tussen EG en Euregio onbekend. Bernadette Bongartz laat er geen enkel misverstand over bestaan: „Wie zeg je dat er komen? Nee, dat zegt mij absoluut niets. Probeer het eens op het provinciehuis in Maastricht.”

(ADVERTENTIE)

**binnenhuisdesign**  
voor persoonlijk wonen

geleen, rijksweg-centrum 2-2a, tel. 046-749212

opruimings  
aanbiedingen  
opruimings  
aanbiedingen  
opruimings  
aanbiedingen  
opruimings  
aanbiedingen

## Kritiek op effecten bruinkoolwinning gesmoord

## Duitse overheid houdt Limburg spiegel voor

DOOR EGBERT HANSEN

HERKENBOSCH – De boodschap van de Duitsers was duidelijk. Limburg mag zich opwinden over verlaging van het grondwaterpeil door de bruinkoolwinning, maar vergeet misschien dat in de eigen achtertuin ook enorme hoeveelheden water uit de bodem worden gepuut. Met wellicht nog wel ernstiger consequenties voor de natuurnatuur van het Meinweggebied. De Duitse delegatie van drie mannen en een vrouw had onlangs dan ook een makke aan de voorlichtingsavond in Herkenbosch over de toekomstige bruinkoolwinning vlak over de grens.

De twijfels van de circa honderdvijftig aanwezigen of het beloofde compenserend water daad-

Rheinbraun het peil van het grondwater tweehonderd meter laten dalen om de toekomstige groeve Garzweiler II op slechts vijftien kilometer van de Limburgse grens droog te houden.

Bruinkool kan immers alleen met grote baggermolens in dagbouw gewonnen worden. Mijnbouw is niet mogelijk in verband met de zandige bovengrond. Om de bruinkoollagen met een totale voorraad van 1,3 miljard ton te winnen, moet 6,5 miljard kubieke meter grond worden verplaatst op een oppervlakte van 4800 hectare. Dit is gepland tussen de jaren 2006 en 2045. Maar liefst 7600 inwoners in dertiendorpen moeten verhuizen. Na het einde van de winning wordt het gebied heringericht als landbouwgebied (36 procent) en bos

## achtergrond

werkelijk voorkomt dat de natuur bij de Rode Beek, de Meinweg en het natuurpark Maas-Swalm-Nette om zeep wordt geholpen, bleef bestaan. Maar de Duitsers zelf durven ook niet te garanderen dat met het plan van Rheinbraun de natuur te redden is.

De ambtelijke vertegenwoordigers van de deelstaatregering van Noordrijn-Westfalen gaven wel volmondig toe dat de uitbreiding van de bruinkoolgroeve in Garzweiler met 4800 hectare zeker consequenties zal hebben voor het grondwaterpeil in Limburg. Maar dan alleen voor de diepere grondwaterlagen.

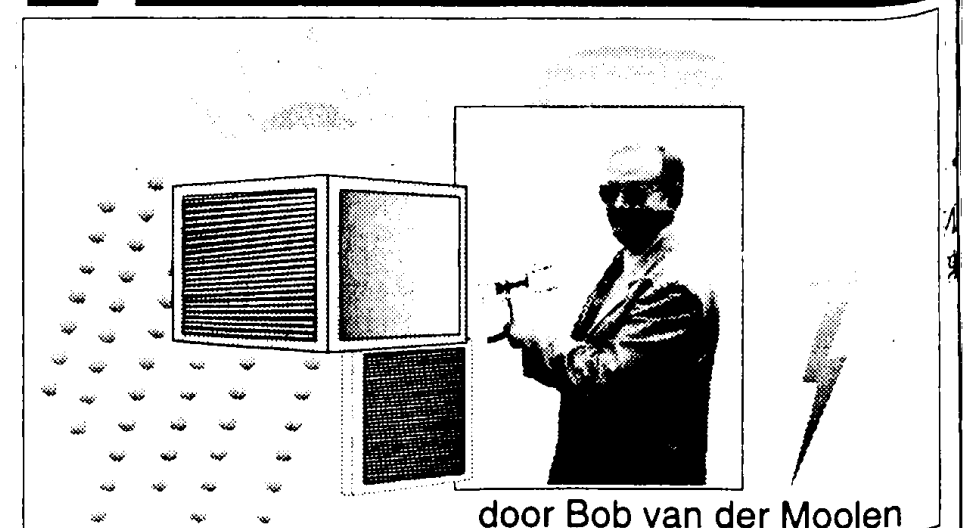
„Laten we wel zijn. De echt gevoelige gebieden zijn heel klein. Slechts een à twee procent van het totale Grenspraak Maas-Swalm-Nette. De landbouw zal er niks van merken,” zo relativeerde woordvoerder Wittmann van het ministerie van Milieu, Ruimtelijke Ordening en Landbouw. Volgens hem is het een utopie om ervan uit te gaan dat alle plantjes gered zullen worden. Zoals bekend zal het bedrijf

(13 procent). Bijna de helft van de kuil wordt een 'See', een meer met een oppervlakte van 2300 hectare. Net zo groot als alle Middenlimburgse Maasplassen bij elkaar.

Twijfelt de Duitse overheid zelf ook aan de effecten van de water-infiltraties, over één ding is ze heel zeker. Eens komt het grondwaterpeil weer op een normaal niveau. Volgens de berekeningen is dat in het jaar 2100 het geval.

Maar los van de inspanningen die in Duitsland geleverd worden om de nadelige effecten van de bruinkoolwinning op te lossen, zou Nederland volgens de delegatie ook eens naar zichzelf moeten kijken. „De huidige droogging van de Meinweg is ook een gevolg van minder neerslag, wat onttekking door de waterleidingmaatschappij in Herkenbosch, door de gegraven Beatrixschacht aan de Meinweg, de grondwinning en de grootschalige wateronttrekking op het industrieterrein Heide,” somde Wittmann op. Daar had de zaak niet van terug.

## limburgs weerhoekje



door Bob van der Moolen

## Kortdurende verbetering

Thermisch gezien is Limburg toch een bevoorrechte provincie en dat werd in de voorbije week opnieuw en overtuigend bewezen. Waar het KNMI in de Bilt al sinds 11 juni geen enkele warme dag heeft kunnen registreren en de gemiddelde etmaaltemperatuur zelfs onder normaal bleef, voegden Midden- en Zuid-Limburg nog zeven warme dagen toe aan het toch al hoge aantal.

Mede daardoor werd het hier een alleszins redelijk entree van de zomer met temperaturen tussen de 19 en 24 graden. Het bleef daarbij droog met vrij veel zon en niet al te veel wind. Alleen de nachtelijke minima kwamen op een lager niveau en vrijdagmorgen werd met 6,7 graden Celsius als minimum de laagste temperatuur sinds 23 mei gemeten.

Toen woensdagmiddag wat dikkere bewolking binnendreef, moest de zon het wat meer laten afweten. Het effect op de maximumtemperatuur was dat het net onder de 20 gradengrens bleef: 19,8 graden. Flink stijgende barometers op donderdag sloten de bewolking daarna gedeeltelijk op en kon de zon de van oorsprong koude poolvlucht toch nog opwarmen tot 19,1 graden.

Ook gisterenmiddag uitstekend weer voor allerlei activiteiten, het kwik steeg tot ruim 21 graden, de 49e warme dag in 1993.

Het zal u ongetwijfeld niet zijn ontgaan dat weercomputers elke dag andere prognoses gaven waardoor de verwachting op lange termijn even zo vaak moest worden bijgesteld. Op vragen over de toetstand van voorspellingen door weercomputers volgt hier een toelichting. De weersverwachting voor de komende vijf dagen is hoofdzakelijk gebaseerd op berekeningen van de weercomputers van Reading bij Londen en Offenbach bij Frankfurt. De meteorologische diensten in heel Europa maken daarvan veelvuldig gebruik.

Deze deelnemende meteorologische diensten zijn zelf niet in staat voldoende mankracht, rekenvermogen en financiële middelen op te brengen om de talloze berekeningen uit te voeren die nodig zijn voor de meerdaagse weersverwachting.

Deskundigen hebben computermodellen ontwikkeld waarmee berekeningen worden gemaakt van metingen op diverse punten en hoogten in de atmosfeer. Het KNMI 'vertaalt' deze uitkomsten voor Nederland en in combinatie met radar en satellietbeelden en vooral de metingen van de eigen weerstations wordt de verwachting opgesteld.

De weercomputers worden vele malen per dag voorzien van de actuele gegevens omtrent wind, luchtdruk, neerslag, vochtigheid en temperaturen. Daarna gaan deze gigantische computers rekenen en modellen vervaardigen waaruit de meteorologen kunnen opmaken hoe het weer zich de komende vijf tot zelfs tien dagen zal gaan ontwikkelen. Is het weer spoedig anders dan aan de hand van de berekeningen was verwacht, dan kan dat grote gevolgen hebben voor de rest van de berekeningen. Een prachtig voorbeeld van 'bijstellen' was de opzienbarende weersomslag die de weercomputers hebben voorzien voor de komende dagen. Zo zou het zondag een koude, windige en regenachtige dag worden, maar nu voorzien de modellen een warme en redelijk zonnige zondag.

Zondag kan zelfs de 25 graden bereikt worden en maandag komt het kwik daar nog boven. Maar... snelle stijgers zijn geen blijvers en als reactie op de toch wel spectaculaire thermische stijging moet weer een stapje terug doet. Omdat juni op dit moment erg droog is (20-25 mm) tegen 75 mm normaal zal een malse regenbui welkom zijn. Menig grasveld wacht op veel millimeters hemelwater. Wellicht al over een paar dagen...

Weerspreuk:

'Als het koud en nat in juni is, dan is de rest van het jaar ook mis.'

DOOR LAURENS SCHELLEN

AKEN/MAASTRICHT – De Duitse afgevaardigden in de 'grenzeloze' Euregio Maas-Rijn zijn verbijsterd. En woedend tegelijk, al zeggen ze het (nog) niet hardop. Pikante aanleiding is de voor hen 'volledig geheim gehouden' komst van een stoet vooraanstaande EG-ministers en Europarlementsleden komende week naar Maastricht. Een driedaagse 'top', waar de veelbesproken maar nog altijd weinig tot de verbeelding sprekende Euregio eindelijk eens een keer op het hoogste niveau een woordje mee mag spreken.

Meest belangwekkende agenda-punt vormt immers een twee uur durend overleg tussen de Euregio enerzijds en de Nederlandse verkeersminister Maij-Weggen, haar Deense collega Mortensen, EG-commissaris Matutes én de

## Driedaagse 'Eurotop' alleen in Maastricht bekend

## Duitsers verbijsterd over het 'gat' van de Euregio

vaste verkeerscommissie van het Europees Parlement. Inzet vormt de – nog altijd – imposante reeks verkeers- en vervoersknelpunten in de Euregio, het grensoverschrijdende samenwerkingsverband tussen de provincies Nederlands- en Belgisch-Limburg, Luik en de regio Aken.

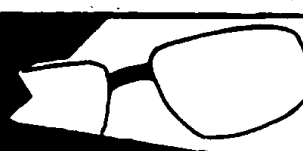
De praatstukken tijdens deze Eurodriedaagse zijn even politiek-gevoelig als praktijkgericht: van het hete internationale hang-

ijzer Eurocontrol tot de Stop van Ternaaien, de vanuit meest beruchte bottleneck voor de scheepvaart in de Euregio. En van de moordende concurrentie en subsidieslag tussen de Euregionale buurluchthavens van Maastricht en Luik tot de uiterst gebrekkige openbaar-vervoer-verbindingen tussen de vier Euregio-gebieden. Al deze barrières worden de komende dagen zelfs persoonlijk bezocht en onderzocht door de leden van de reeds genoemde commissie voor Vervoer en Toerisme van het Europees Parlement, die afwisselend in het Maastrichtse provinciehuis vergadert en werkbezoeken aflegt.

Maar het 'machtige' en hooggevaarde Duitse smaldeel in het Euregio-overleg weet hoege-naam van niets. Is zelfs niet eens uitgenodigd voor de vermoedelijk belangrijkste gebeurtenis in de inmiddels toch al zeventienjarige historie van de Euregio.

Woordvoerder Heike Schwarzbauer van de (Eu)regio Aken besluit er maar geen diplomatieke doekjes om te winden: „Aan Duitse kant weet absoluut niemand hier iets van. Puur toevallig dat wij er de voorbije dagen iets over in een krant zagen staan. Op eigen houtje zijn we toen op allerhande plaatsen gaan

(ADVERTENTIE)



contactlens-  
brillenspecialzaak

'n Contactlens  
staat altijd  
goed!

HOPPENBROUWERS B.V.

EMMAPLEIN 11

HEERLEN, Tel. 711984

Met onze bekende garanties

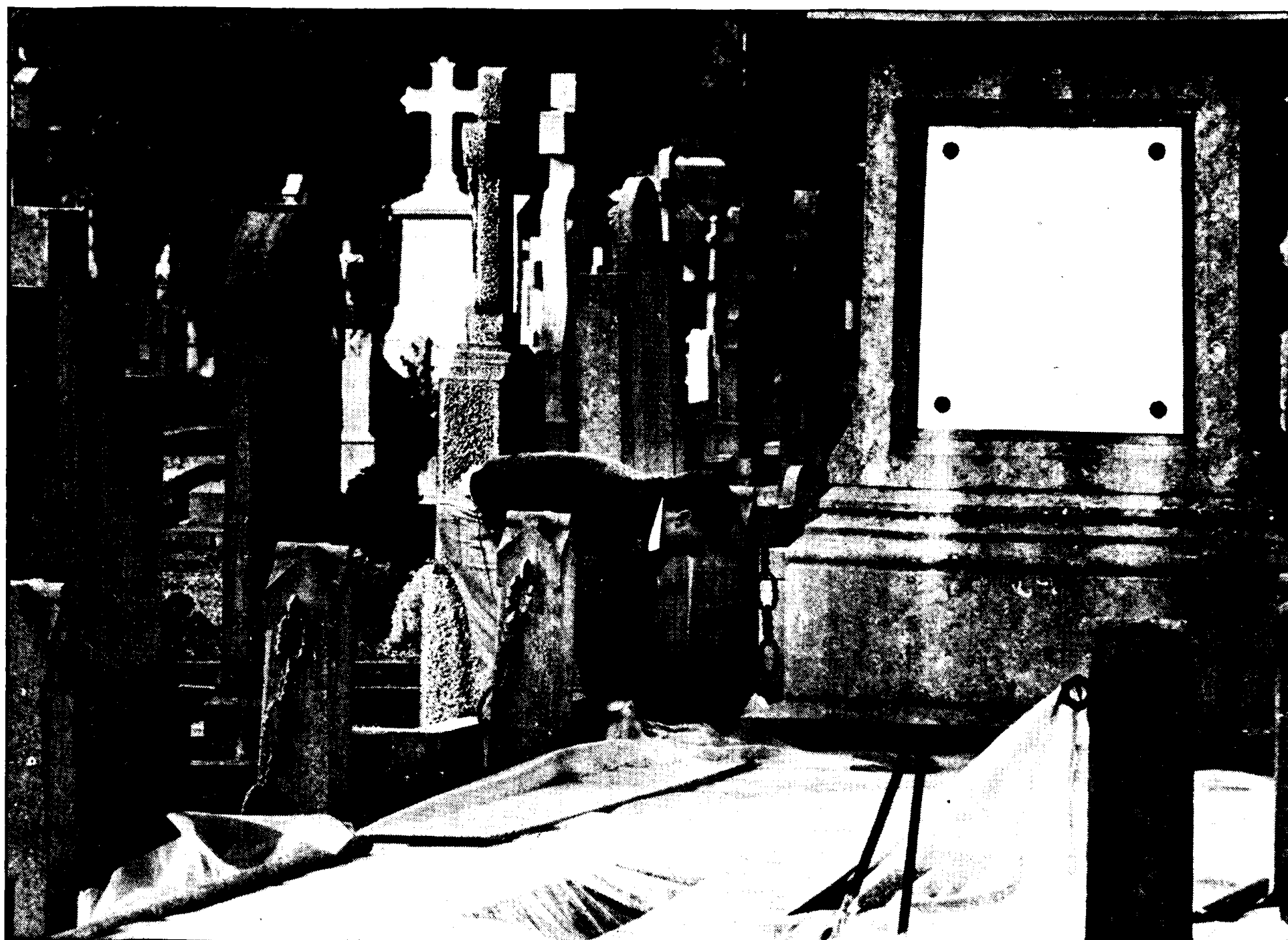
Klein in  
meters  
GROOT in  
SERVICE  
GROOTSTE  
collectie

20 meter  
in de  
Emmestraat,  
voorbij  
ABN-bank



*'Het is wel een onderwerp dat volop leeft onder mensen'*

# Limburgse uitvaartwereld als de dood voor fraude



● Grafstenen kopen is een zaak van vertrouwen.

Archieffoto: LD

Ook de dood en alles wat daar mee te maken heeft, ontsnapt niet aan het wakend oog van de wakers tegen fraude. Er is nauwelijks nog een bedrijf in Nederland waar geen malversaties verondersteld worden en dus kan het uitvaartbedrijf niet achterblijven. Niet helemaal onterecht want nabestaanden zijn de meeste gemakkelijke slachtoffers. Zij zijn nauwelijks in staat of bereid, meestal door verdriet overmand, te zien wat er rond hen gebeurt. Dat legt een grote verantwoordelijkheid bij onder andere de begrafenisondernemer. Er zijn voorbeelden dat de prijzen van grafstenen, koffietafels, grafdelvers wel eens wat aangepast worden en dat er wel eens wat centjes worden betaald voor het aanbrengen van 'klanten', hoe onkies dat ook moge klinken in dit verband. Nabestaanden betalen het gelag van die afspraken. In Limburg lijken de zaken meestal keurig geregeld. Tenminste dat zeggen betrokkenen.

## in het nieuws

DOOR ROB PETERS

nemers en dus te veel gaan betalen, vat Van Diepen samen.

J. Reinders van de grote Maastrichtse begrafenisonderneming Sassen weet dat er in andere delen van Nederland onder andere provisies worden uitgelooft voor het aanbrengen van 'grafsteen-klanten'.

### Afspraak

Reinders: „Bij ons komt dat niet voor. Bij het maken van afspraken over uitvaartverzorging worden alleen op aanvraag de adressen van alle natuursteenbedrijven, die wij kennen gegeven. Dat zijn er een stuk of vijf. Er mag van onze kant geen voorkeur blijken. Wij hebben ook geen afspraken met die bedrijven. Ook is er van de kant van die bedrijven nooit een poging gedaan om ons te bewegen klanten aan te brengen.”

Ook de directie van de begrafenisonderneming Wauwben in Sittard en De Universele in Hoensbroek is link op onjuiste een-tweejes. „Binnen onze bedrijven geldt de stelregel dat er niet over grafstenen gesproken mag worden. Dat betekent dat alleen in het geval de nabestaanden er om vragen, verwezen kan worden naar de bestaande bedrijven in de buurt. Ook uit

andere overwegingen houden wij ons buiten de aanschaf van grafstenen. Het komt immers regelmatig voor dat bij klachten over grafstenen achteraf de begrafenisonderneming verantwoordelijk wordt gesteld en niet de leverancier van de steen. Dat proberen we vooraf dus wel uit te sluiten.”

Van Diepen van de ECD: „Natuurlijk hebben de senaatsleden niet zo maar om een onderzoek gevraagd. Er waren duidelijke aanwijzingen en straks zal blijken of we ons onderzoek wordt uitgebreid. Centraal staat of de klant door het uitschakelen van concurrentie-elementen te veel moet betalen.”

Volgens de ECD zijn er uiteraard legio mogelijkheden om 'wat te regelen bij een begrafenis'. Gedacht wordt niet alleen aan de levering van grafstenen maar ook het delven van een graf, leveren van bloemstukken en houden van een koffietafel. In al die gevallen kan de leverancier de begrafenisondernemer 'belonen'

voor het aanbrengen van de klandizie. Het resultaat van het informatieve onderzoek wordt binnenkort verwacht.

„Of we gaan dan volop verder in heel Nederland of het bloedt gewoon dood,” aldus de ECD-woordvoerder.

Neemt Sylvester Stallone in 'Cliffhanger' inderdaad de bergsport op de hak of gaat hij echt tot het randje? In Amerika, waar deze spectaculaire actiefilm als een lawine door de bioscoop rolt, is Stallone door bergbeklimmers verweten te veel Rocky 'in

the mountains' te spelen. Voor een piekfijne kijk heeft deze krant daags na de Nederlandse première Hans Lanter en François Verhoeven, twee topklimmers van de Vallekebergse Alpevring, meegenomen naar bioscoop H5 in Heerlen.



● François Verhoeven (l) en Hans Lanter haken hun 'cliffhanger' aan het affiche van Stallone's gelijknamige actiefilm. Foto: FRANS RADE

cies op maat voor Stallone. Vooral van de opnametechniek – bij de aftiteling herkennen zij een serie vooraanstaande Amerikaanse klimmers die ook professioneel filmen – staat ook het tweetal te di-

zelen. Lanter geniet vooral van het berglandschap. De actie speelt zich af in de Rocky Mountains, maar daarvoor heeft Stallone zijn camera's in werkelijkheid wel naar Cortina D'Ampezzo gestuurd. Hans

kent zelfs de berg: Tofana di Rozes. Of Lanter en Verhoeven met Stallone mee die berg hadden beklommen? In één adem: „Dat hadden we nooit overleefd.” En de held even-

## Limburgse bergklimmers glimlachen om 'Cliffhanger'

# 'Met Stallone meeklimmen zouden we niet overleven'

DOOR HANS TOONEN

past, klopt van geen kant. Ook de snelheid waarmee steile wanden beklimmen worden, is op het belachelijke af. Bovendien klimt hij uitsluitend op kracht. Maar ja, hij heet dan ook Stallone.”

Eigenlijk spitst de kritiek van het klimvaste duo zich toe op Stallone's streven in 'Cliffhanger' extreme vormen van de bergsport aan elkaar te haken. Hans Lanter, die alle disciplines in de vingers heeft, ziet daarin het gevaar dat het grote publiek denkt dat bergklimmen ook en vooral een sport voor eenlingen is. „Bijna iedereen in deze film klimt solo. Maar zo is de praktijk

niet. Je bent op z'n minst met zijn tweeën. Als de een klimt, zorgt de ander voor veiligheid. Zelfs dat ondersteboven klimmen doe je nooit alleen.”

### Duizelen

Denk nu niet dat beiden 'Cliffhanger' de grond in boren. Top-amusement, made in Hollywood. En pre-

HEERLEN – Nauwelijks uit de bruine zaal van H5 haalt Hans Lanter een kromme stalen haak met daarop een kevlartouwje te voorschijn. Een echte 'cliffhanger', niet voor niets in de vorm van een iets gebogen vinger. „Want op deze haak vestig je je laatste nergens meer houvast kunt vinden,” verduidelijkt Hans Lanter, net als collega-klimmer François Verhoeven de hoogte van de bergsport.

Eerst wat hoogtecijfers: Lanter's hoogterecord is de Nanga Parwat (8125 meter) in Tibet. En Verhoeven's top is blijven steken op de Broad Peak (7880 meter) in Pakistan. Adembenemende prestaties. Vanwaar ook het recht te oordelen over Stallone's klauterpartij in 'Cliffhanger'.

### Klauwen

Naar de door Hans Lanter meegebrachte 'stalen strohalp' zie je bergklimmers al meteen om grinniken. Zo'n pistool bestaat niet. Maar alle, de film moet nog hoogte krijgen. Als Stallone even later letterlijk met het pistool op de borst gedwongen wordt in z'n bijna blote

te halen, schudt François Verhoeven zijn hoofd. En legt uit: „Afgezien van het t-shirt waarin hij klimt, kan hij zomaar met zijn blote handen in het ijs klauwen, terwijl hij aan zijn schoenen klimijzers nodig heeft om houvast te krijgen.”

Hans Lanter: „De combinatie waarin de uitrusting wordt toege-

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – In een ultieme poging de verdenking van aanranding van een 70-jarige dame weg te nemen, recruteerde vrachtwagenchauffeur Alex B. (33) uit Heerlen voor vierduizend gulden de Maastrichtse privé-detective Jef Swaen. En zelfs diens spoorwerk kon niet voorkomen, dat de officier van justitie gisteren negen maanden gevangenisstraf (waarvan drie voorwaardelijk) tegen B. eiste.

Ook de getuigenis van Swaen voor de rechtbank in Maastricht op verzoek van raadsman mr. Th. Schijlen werd gisteren niet echt een succes.

Met name zijn 'Amerikaanse' aanpak middels een eigen onderzoek om de zwakke plekken bij het slachtoffer van het zedendelict bloot te leggen, ontlokten geen ovatie bij staande en zittende magistratuur.

Integendeel, zowel rechtbankvoorzitter mr. F. Fernhout als de (vrouwelijke) officier van justitie mr. S. de Klerk maakten van hup

## Irritatie door teneur detective-rapport

# Chauffeur (33) ontkent aanranding 70-jarige

hart geen moordkuil. „Hoe komt U op het onzalige idee om die mevrouw zelf nog eens te gaan horen?” riep mr. Fernhout uit.

Mr. De Klerk ging nog verder. „Ik wordt er een beetje misselijk van,” reageerde ze bits op de poging een deel van de schuld naar het slachtoffer te leggen. Raadsman Schijlen gaf echter geen krimp en vond dat hij best mocht aanvoeren dat Swaen uit de mond van meerdere getuigen heeft kunnen noteren dat 'de vrouw in kwestie er wel pap van lustte' en 'dat iemand die al zo lang weduwe is, wel eens trek zal hebben.’

Kortom een wat kribbig sfeertje in de rechtszaal, waar de rechtbankvoorzitter ook al regelmatig de leden van de Heerlense zedenpolitie in bescherming nam tegen de zijn inziens te suggestieve vragen van mr. Schijlen.

De aanranding of wat daar uiteindelijk voor moet doorgaan, kreeg al eerder publiciteit omdat gebleken was dat het niet tot verkrachting van de vrouw was gekomen omdat tijdens de worsteling van aanrander en slachtoffer het gebit van de dame was los geschoten...

Alex B. kan zich weinig herin-

neren van gebit of de gebeurtenissen na het zogenaamde 'Blutsjebal' dat op 22 februari in 'De Rousch' carnaval 1992 moest inleiden.

Tijdens zijn eerste verhoor op 8 maart door de Heerlense zedenpolitie liet hij wel aan het papier toevertrouwen dat 'hij van binnen het gevoel had dat er iets ergs in de bewuste nacht was gebeurd'. Gisteren hield hij het erop dat hij die verklaring had afgelegd om snel naar huis te kunnen.

B. werd opgepakt veertien dagen na het aanrandings-incident op

basis van informele verklaringen van bezoekers van het carnavalsbal die B. vaag kenden en alleen wisten dat hij een internationaal chauffeur was. B. hield gisteren vol dat hij het slachtoffer niet kende en nooit de man geweest kon zijn die haar volgde in haar taxi en later in haar woning en haar daar op de bank wierp en probeerde te ontkleden.

Mr. S. de Klerk vond dat er voldoende bewijs voorhanden was. Raadsman mr. Schijlen bepleitte vrijspraak. Hij zette vraagtekens bij de betrouwbaarheid van waarnemingen van mensen tijdens een carnavalsbal en bij de waarnemingen van het slachtoffer zelf na een enerverende avond.

B. staat volgens de raadsman niet bekend als agressief, wel als een hardwerkende, rustige, goede huisgenoot en vader. B. zelf zei nog steeds nachtmerries over te hebben gehouden aan zeven dagen verblijf in de cel. „De mooie baan die ik had ben ik door dit geval al kwijtgeraakt,” verzuchtte hij triest.

Uitspraak op 6 juli.

## bioscopen

### ● HEERLEN

Royal: Daens, do tm zo 18.30 en 21 uur, ma tm wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14 uur. Jungle boek, za, zo en wo 14 uur, za en zo ook 16 uur. Rivoli: Loaded weapon 1, do tm zo 19.30 en 21.30 uur, ma tm wo ook 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 16 uur en 17.45 uur. Maxim: Fortress, do tm zo 19.30 en 21.30 uur, ma tm wo ook 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14 uur en zo ook 16 uur. H5: Cliffhanger 1, do tm zo 19.30 en 14.30, 17.30 en 20.30 uur. Ma, di en wo om 14.30, 18.30 en 21.30 Vrijdag en zaterdag extra voorstelling om 23 uur. Jungle boek, dag. 14.15 en za, zo ook om 16.15 uur. Sommersby, dag. 18.45 en 21.15 uur. Falling down, dag. 14.18.30 en 21 uur. Za en zo ook 16.15 uur. Nowhere to run, dag. 21 uur. De kleine blonde dood, dag. 14 en 18.30 uur, za en zo ook 16.15 uur. The Assassin, dag. 14.18.30 en 21 uur. Za en zo ook 16.15 uur. Filmhuis de Spiegel: Benny's video, vr en zo 21 uur.

### ● SCHAESBERG

Autokino: Falling Down, vr za en zo 22.15 uur, za ook 0.30 uur.

### ● MAASTRICHT

Mabi: Oerog, do tm zo 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Ma tm wo ook om 21.15 uur. Alive, dag. 21.15 uur, do tm zo 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. The Assassin, dag. 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Loaded weapon 1, dag. 21.15 uur, do tm zo ook 18.30 uur, za zo en wo 14.30 uur. Cine-K: The crying game, dag. 21 uur. Cinema: Palace: Cliffhanger, dag. 18 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Sommersby, dag. 18.15. Za, zo en wo ook 14.30 uur. Jungle Book, za zo en wo 14.30 uur. Accidental hero, dag. 21.15 uur. Falling Down, dag. 18.15 en 21.15 uur.

### ● GELEEN

Rox: Cliffhanger, dag. 20.30 uur, za en zo 14.18 en 20.30 uur. Falling Down, dag. 20.30 uur. Jungleboek, za zo en wo 14 uur.

### ● SITTARD

Forum: Sommersby, dag. 20.30 uur. Loaded Weapon 1, dag. 20.30 uur.

### ● ECHT

Royal-MicroRoyal: Nowhere to run, vr tm di 21 uur. Falling Down, vr tm di 21 uur.

### ● ROERMOND

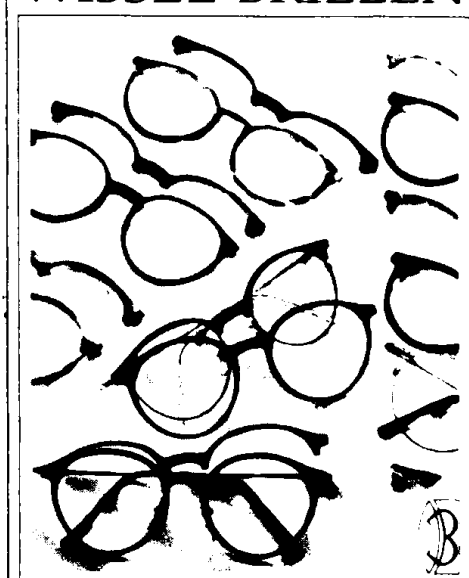
Royal: Cliffhanger, dag. 20.30 uur, zo ook om 14.30 en 16.30 uur. Matinee: Royaleine, Jungle Book, za zo en wo om 14.30 uur. Royaleine: Falling Down, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 uur.

## 9 jaar op 9-9-1999

HEERLEN – Yvonne Schuiveling uit het Brabantse Meerlo-Hout wil de negende verjaardag van haar zoon Roy op 9-9-1999 op bijzondere wijze vieren. Zij is op zoek naar in totaal 99 kinderen die geboren zijn op 9-9-1990. Haar vereniging One of a Kind telt inmiddels 50 leden, maar dat aantal zal ongetwijfeld nog groeien meent Yvonne. Zij heeft inmiddels overal ter wereld media ingeschakeld bij haar zoektocht naar kinderen die op 9-9-1990 zijn geboren. Zij heeft aanmeldingen gekregen uit Finland, Australië en Nieuw-Zeeland. De opbrengst van het feest, dat over zes jaar wordt gevierd, gaat naar een goed doel dat in ieder geval iets met kinderen heeft te maken.

(ADVERTENTIE)

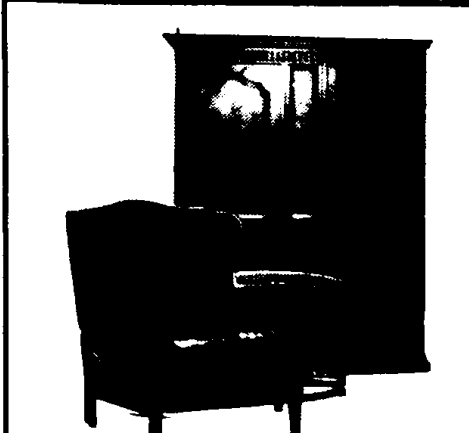
## WISSEL-BRILLEN



optiek in 't panhuis

Markt 15, Sittard, tel. 046-512182

(ADVERTENTIE)



Als stijl en sfeer Uw voorkeur hebben.

Stoffels INTERIEURVERZORGING Aldenhofweg 5 Born Tel. 04496-51867



Italiaanse maand

## Ode aan het ITALIAANS DESIGN



Iedere  
zondag  
open  
van  
10 uur  
tot  
18 uur.

Ze zijn hartstochtelijk verliefd op mooie dingen. Je voelt hun zuiderse hart kloppen in alles wat ze maken. Ze blijven verrassen met hun geraffineerde combinaties van vormen, kleuren en materialen. De Italiaanse ontwerpers: wie kan ze evenaren? Nu te degusteren bij Woonkultuur, samen met een zonnig glas Italiaanse wijn om in de sfeer te komen.

### Ledershow

Italië is uiteraard ook present in de permanente ledershow van Woonkultuur, naast lederdesign van andere Europese ontwerpers.

**woonkultuur** zaterdag

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zulendaal, telefoon: 089.61.11.36  
Telefoon vanuit Nederland: 09-3289/61.11.36  
Iedere dag open van 10 tot 18 uur, woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.



Kijk eens wat ik kan met uw hulp

St. Catharinastraat 1  
Postbus 75  
5250 AB Vlijmen  
Telefoon 04108-19029

alle banken 70.70.70.198  
giro 66.77.67  
**Liliane Fonds**



**ONDERWIJS GEEFT WERK**

VOOR MEER INFORMATIE:



terre des hommes

TEL. 070-363 79 40

Doe ook mee!

GIRO 646900

## BEKENDMAKING! Faillissementsverkoop

# Van Gils

## HERENMODE 1993

VRIJDAG

25 JUNI

11.00 - 21.00 UUR

ZATERDAG

26 JUNI

10.00 - 17.00 UUR

### 750 kostuums

art. nr. 590316

25 verschillende modellen, nieuwe maten, nieuwe kleuren

895,- 795,- 695,- nu **299,-**

**550,-**

2 voor

### 2000 colberts

art. nr. 519907

diverse modellen in de nieuwste kleuren

489,- 398,- nu **199,-**

**350,-**

2 voor

### herentruien en -hemden

nu **49,-**

2 voor **75,-**

### herenjacks

bekend Italiaans merk, diverse lengtes 419,- 398,- 379,-

nu **149,-**

2 stuks **250,-**

### 500 herenjassen

art. nr. 717953

nieuwe maten, nieuwe kleuren, prachtige kwaliteit, o.a. kashmir

798,- 698,- 598,- nu slechts **349,-**

### 750 pantalons

art. nr. 604139

prachtige kwaliteit en in de modernste mode kleuren

199,- 179,- nu slechts **98,-**

### jeans

199,- 179,-

nu **79,-**

### damesjacks

verschillende modellen 249,- 219,- 189,-

nu **79,-**

2 voor **125,-**

### damesblouses

streep en uni 49,95

nu **19,-**

2 voor **29,-**

Faillissementsverkoop **VAN GILS** herenmode 1993

Motel Heerlen (v/d Valk) Terworm 10 Heerlen



## Doctorandus Hond?

Steun de studiefinanciering van deze hond bij het Koninklijk Nederlands Geleedehonden Fonds. Word donateur en stort minimaal f 10,- op gironummer 27 54 00, onder vermelding van 'nieuwe vriend'. Dan kan hij ook 'cum laude' afstuderen.

Koninklijk Nederlands Geleedehonden Fonds, Antwoordnummer 570. 1180 WB Amstelveen



## AGENDA

Provinciale Staten

vergadering 2 juli 1993

Provinciale Staten van Limburg vergaderen op vrijdag 2 juli 1993 om 10.00 uur in de Statenzaal van het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht. De vergadering is openbaar; iedereen kan de beraadslagingen dus vanaf de publieke tribune volgen.

Op de agenda van deze vergadering staan o.m. de volgende onderwerpen:  
Voorstel tot het voor kennisgeving aannemen van de Evaluatie Nota Handhaving.

Kademota Bestuurlijke Vernieuwing in Limburg als hoofdlijn bij de verdere concretisering van beleid.

Ontwerp-Plan Wet op de Bejaardenzorg 1993-1996.

De volledige agenda is voor bezoekers van de statenvergadering ter plekke beschikbaar. Deze agenda ligt overigens met alle bijbehorende stukken ter inzage in de bibliotheek van het Gouvernement.

Provincie Limburg

## BESTEKAANBIEDINGEN



### KELTUM bestekmodel Harmony

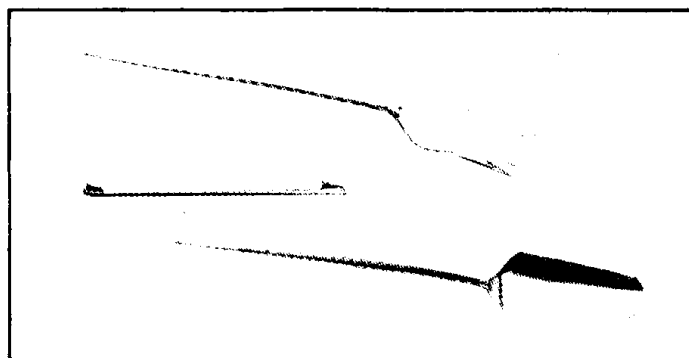
12-persoons, 80-delig normaal f 1.690,-

NU **495,-**

### WMF bestekmodel Lünenburg

6-persoons, 70-delig normaal f 1.159,-

NU **699,-**



### BSF bestekmodel Tiamo

6-persoons, 40-delig laatste nieuwe model normaal f 939,50

NU **695,-**

### BSF bestekmodel Melody

9-persoons, 99-delig complete samenstelling

NU **748,-**

## VINCKEN-MEISTERS-PASCH

Oranje Nassaustraat 24, Heerlen, 045-713966

## OPRUIMING Toonkamermodellen

# 10-50%

## op kwaliteitsmeubels

o.a. Hülsta – Musterring – Rolf Benz  
B&S – Lauser – Auping – Norma  
Hedebro–Rego e.v.a.

**VALKENBURG**  
zondag geopend  
van 13.00-17.00 uur

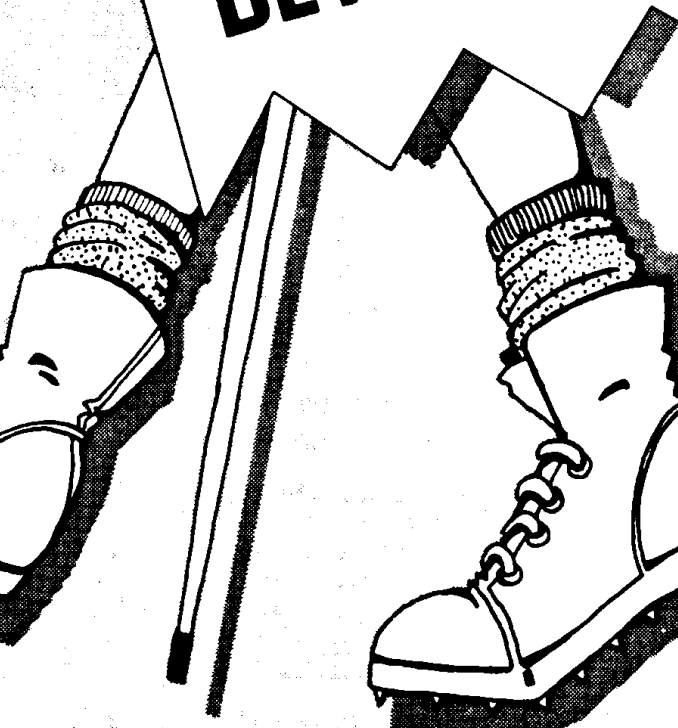
**van sloun interieur**  
**van sloun SLAAPADVIES**

Roermond  
Minderbroederssingel 33  
Zwartbroekstraat 20

Sittard  
Industriestraat 4  
Industriestraat 23

Valkenburg  
Reinaldstraat 1  
Nieuweweg 2-6

# DAUW-TRAPPEN TEGEN BETALING

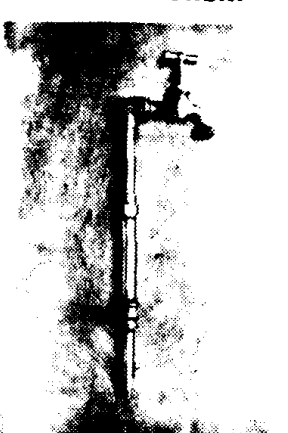


Combineer zo'n sportieve ochtendwandeling eens met het bezorgen van het Limburgs Dagblad. Dat levert vele extra's op! Meer weten? Bel 045-739881 en vraag naar H. van de Ven.

Limburgs Dagblad



WIE HELPT ONS OM 'N GOED PLAN DE GROND IN TE BOREN.



DRINKWATER VOOR DE DERDE WERELD  
SIMAVI GIRO 300100

# GROOT AMERIKAANS FEEST

GRATIS TOEGANG

Featuring  
**Euro Disney**  
Magic Kingdom Club.  
Booth

**1-5 JULI 93**

**BRUNSSUM, NL**

**AFCENT SPORT COMPLEX**

(Hendrick Mijn Steenberg)

**DO-VR 16.00u-24.00u**

**ZA-MA 11.00u-24.00u**

**MET** Spelen Feest Tent  
Kermis Attracties  
Amerikaans Eten  
Muziek en Dans  
U.S. Helikopters  
en meer

**SUPER NOVA**

Grootste Kermis Attractie  
Uniek in Nederland

Groot Vuurwerk  
Vrij en ZO 2200

Sponsored by

**TV-Guide**

**AT&T**

**Coca-Cola**

**Procter & Gamble**

**Jack Daniels**

**Miller**

Limburgs Dagblad

DE KRANT VAN LIMBURG

**Freedom Fest '93**  
AN AMERICAN JULY  
54th ASG/AFCENT

Comments of "Sponsorship" does not imply endorsement of the sponsor by the U.S. Army



## Raad Simpelveld plaatst kanttekeningen bij aanschaf kunstwerk

Van onze correspondent

SIMPELVELD - „Geen enkel lid van de commissie welzijn heeft verstand van kunst en toch praten we de bevolking kunst aan. Nog wel voor negentig mille. Dat is geldsmijterij en daar doe ik niet aan mee. Ik durf te beweren dat vijftientig procent van de inwoners van Simpelveld niet in kunst is geïnteresseerd.“

Die onomwonden mening liet raadslid Hein Beckers donderdagavond horen tijdens de discussie in de gemeenteraad over het plaatsen van een kunstwerk voor het bordes van het gemeentehuis in Simpelveld.

## 'Commissie bijscholen voor kijk op kunst'

Mét Lei Loozen was hij fel tegen de aanschaf van het 90.000 gulden kostende bronzen beeld 'De Poort' van Desirée Tonnaer. Ook Loozen vond het belachelijk veel geld voor 'wat schelpen, hulst en twee palen.' Hij overhandigde het college vier zelf gekleefde foto's van grote bronzen beelden uit België, die maar zeven tot negen mille kosten.

De overige raadsleden gingen

wel akkoord met het kunstwerk, dat donderdagavond in miniatuurvorm was uitgesteld.

Emmy Bardoul (CDA) zei de herkenbare beeldelementen vol historisch perspectief in de sculptuur te waarderen. Ook Frits Lennartz van de fractie Franssen/Frijns was opgetogen over dit prille kunstbegin in de gemeente Simpelveld en wees op de subsidie van tien mille van

Mega Limburg en op de te verwachten financiële steun van de provincie voor de aanschaf van het kunstwerk.

Ludo Strating (PvdA) ging akkoord met de komst van het kunstwerk, maar hij plaatste wel enkele kanttekeningen: „De commissie welzijn is incompetent. De commissieleden moeten bijscholing bij de Limburgse Kunstkring volgen om een betere kijk op kunst te krijgen.“

Wethouder Harrie Ewals, die een kunstnota in het vooruitzicht stelde, was het niet met de twee tegenstemmers (Beckers en Loozen) eens: „Men moet met kunst bekend raken. Ik hoop op een vervolg. Ik vind het beeld warm en positief en het heeft een goede uitstraling.“

## Kerkbestuur Brunssum dreigt met schadeclaim

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - Het kerkbestuur van de St. Gregoriusparochie in Brunssum heeft een gepeperde brief naar het Brunssums college gestuurd over het Unitasgebouw. Het kerkbestuur dreigt namelijk met een schadeclaim als de gemeente het Unitas niet aankoopt en sloopt.

het kerkbestuur moet over enkele weken duidelijk zijn wat de gemeente met het pand wil," aldus Pierik.

Het kerkbestuur noemt in het schrijven nog geen bedragen als het tot een schadeclaim zou komen. Waarnemend burgemeester Jo Matti overlegt binnenkort met het kerkbestuur over de kwestie. Het kerkbestuur wil niet reageren op de zaak.

## Doorgereden na verkeersfout

NUTH - Een 17-jarige fietser uit Hulsberg heeft donderdagmiddag om drie uur op de kruising Valkenburgerweg-Boschweg in Nuth een aanrijding met een auto kunnen voorkomen door alert te reageren en uit te wijken via de stoep.

De fietser liep daarbij meerdere schafwonden op. Bovendien is zijn racefiets zwaar beschadigd. De chauffeur van de (witte) auto, die geen voorrang aan de fietser verleende, is na het incident doorgereden. De politie is op zoek naar getuigen: ☎ 045-241555.

## Discussie

Wethouder Toon Pierik: „Het kerkbestuur wil de gemeente daar nu aan houden. Nog tijdens de onderhandelingen bleek dat er binnen het college discussie ontstond over de toekomst van Unitas. Daarom hebben we even pas op de plaats gemaakt om een aantal alternatieven te onderzoeken. Gezien de brief van

## Omwonenden en CAD steunen idee gemeente

## Plan politiebureau positief ontvangen

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het plan voor een volwaardig politiebureau plus opvangcentrum voor verslaafden aan de 'achterkant' van het NS-station in Heerlen levert positieve reacties op.

Maar Peter Fincken van het actiecomité Willemstraat e.o. stelt zich tevens gereserveerd op. „Ik zou het prima vinden als dat politiebureau in het Coman-gebouw komt. Maar er is in het verleden al zo veel belood door de gemeente dat ik wantrouwig geworden ben. Ik hoop in ieder geval dat ze ons bij het overleg betrekken.“

Laurens Melissie van het Consultatiebureau voor Alcohol en Andere Drugs (CAD) werd gisterochtend door burgemeester Pleumeekers en wethouder Visser van het plan op de hoogte gesteld.

„Ik vind het prima als openbare orde en een opvang- en adviescentrum op verantwoorde wijze gecombineerd kunnen worden," stelt Melissie.

## Tegelijk

Over de aard van de opvang wil hij niet veel kwijt. „Het gaat niet om een 24-uursvoorziening en ook niet om opvang voor heroïnehoertjes. De rest hebben we geschreven in een vertrouwelijk advies aan de gemeente." Hij benadrukt dat het opvangcentrum en politiebureau zo mogelijk gelijktijdig worden geopend.

De Heerlense politie ziet het nieuwe bureau helemaal zitten. Plaatsvervangend districtschef Machiel Roelink: „We willen de politiezorg zo dicht mogelijk bij de burger brengen. Voor wat het centrum betreft, is het Comangebouw een prima plek.“

## Levenslust terug



● Robert is er volgens zijn moeder enorm op vooruitgegaan.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

## Kritiek op stopzetting van subsidie voor MLK-project

## 'Robert is een heel ander kind geworden'

DOOR JANINE NOTTEN

MAASTRICHT - Robert van Engelsehoven, een goedlachse jongen van negen jaar, had geluk. Hij kon nog net voordat het doek definitief viel gebruik maken van het opvangproject voor Moeilijk Lerende Kinderen (MLK) in de lagere schoolleeftijd met sociaal-emotionele problemen. Hij ging bovendien zo goed vooruit dat hij na twee jaar uit het project kon stappen.

Zo niet, dan was er nu binnen de familie Van Engelsehoven de vreemde situatie ontstaan, waarin het ene kind niet en het andere wel naar de dagopvang kon gaan: Roberts een jaar jongere broertje gaat sinds kort naar een zelfde soort opvang voor 'normaal' begaafde kinderen. Het succesvolle MLK-opvangproject is op sterven na dood. De provincie heeft de startsubsidie van ruim een ton per jaar met ingang van deze maand beëindigd. Hierdoor verdwijnen voor zo'n acht à negen zwakbegaafde kinderen de speciaal op hen gerichte naschoolse dagopvang en begeleiding. Hoogstwaarschijnlijk blijft er nu maar een, veel ingrijpendere en duurdere oplossing over: opname in een internaat.

Het MLK-project ging drie jaar geleden van start. Het was een initiatief van de twee Maastrichtse MLK-scholen en de Stichting Jan Baptist, het Orthopedagogisch Instituut Gastenhof en het Regionaal Centrum voor Dagbehandeling van Kind en Gezin (RCD).

## Omgang

Het RCD verzorgt al bijna twintig jaar een vorm van hulpverlening, die enigszins vergelijkbaar is met het MLK-opvangproject. Deze hulp is vooral op 'normaal'

zich op kinderen die in hun ontwikkeling bedreigd worden door hun verstandelijke handicap, door bijzondere gezinsomstandigheden of door eigenschappen in het kind zelf. Het zijn kinderen die zich snel afgewezen voelen, moeilijk contacten leggen, weinig zelfvertrouwen hebben en veel ruzie maken.

## Enthousiast

Eén van deze kinderen is Robert, een levenslustige jongen. Van tijd tot tijd mengt hij zich in het gesprek; vertelt enthousiast dat

## ontmoeting op zaterdag

begaafde kinderen gericht. De kinderen leren omgaan met zichzelf, met elkaar en met de buitenwereld. Ouders krijgen ondersteuning in de opvoedingssituatie.

„MLK-kinderen voelen zich in de gangbare RCD-groepen meestal niet thuis. Om kleine gedragsveranderingen in te sluiten, is veel herhaling een eerste vereiste," zegt Rineke Hendrickx, coördinator van het RCD.

Vandaar dat voor MLK'ers een nieuwe vorm van hulpverlening is opgezet. De begeleiding richt

geen angsten meer, speelt met andere kinderen en zijn schoolprestaties zijn stukken vooruitgegaan.“

Het project is vooral een succes, omdat men met jonge kinderen werkt van zeven à acht jaar. De kans op vooruitgang is groot; gedragsveranderingen zijn dan nog aan te pakken. Het kind blijft in zijn vertrouwde omgeving, waardoor de samenwerking met thuis makkelijker is.

## Onrechtvaardig

Volgens Frans Mohnen, directeur van de MLK-school Maria Virgo, heeft men door het project bij zeker een derde van het aantal kinderen opname in een internaat weten te voorkomen.

Er is nog een bijkomend voordeel: omdat de deelnemende instellingen hun mankracht voor een deel gratis leveren, is het project relatief goedkoop. Terwijl de normale dagbehandeling van een kind bij het RCD jaarlijks gewoonlijk 35.000 gulden kost, is dat voor het MLK-project minder dan de helft.

De provincie is zich bewust van het nijpende probleem, maar weet niet wat er verder moet gebeuren.

CDA-gedeputeerde Riet Greweldinger-Beudeker: „We hadden een akkoord gesloten, waarin staat dat het opvangproject voor de eerste drie jaren een aanjaagsubsidie krijgt. Daarna zou er een andere oplossing gezocht moeten worden binnen de gewone geldstromen van de jeugdhulpverlening of de zorgsector.“

Dat blijkt nu erg moeilijk te zijn. We zullen de zaak nog eens met alle betrokkenen opnemen.“



## Rodahal

● De Rodahal is totaal vernieuwd. De inwoners van Kerkrade kunnen vandaag tussen twee en vijf uur en vanavond van tien tot elf uur een kijkje nemen in de verfraaide hal, die precies op tijd klaar is voor het WMC.

## Boemel

● Basisschool Dammerich in Voerendaal houdt morgen een scholboemeldag. Nu vroegen we ons eerst af wat 'scholboemelen' nou weer is. Maar het blijkt niks ernstigs te zijn. De activiteiten starten om twaalf uur met een speelgoedmarkt. Verder zijn er een zeepkistenrace, optredens van de schoolkinderen, ponyrijden, diverse spelletjes, loterij, grimeren en optredens van de Trumpet Stars.

## Dorp

● Ook Waubach heeft iets te vieren. Wat precies weten we trouwens niet. Maar het Dorpsfeest heeft vandaag van twee tot twaalf uur in elk geval diverse optredens met als topper Johnny G. en de Faraos. Morgen begint het al om tien uur met onder meer rodeo, braderie, helikopterluchten. De OBM-bigband is de afsluitende act. Wauw bach!, wat een dorp!

## Cultuur

● In Hulsberg proberen ze het met cultuur. Gemengd koor en fanfare, beide St. Caecilia geheten, verzorgen vanavond vanaf zeven uur een culturele avond in de feesthal van camping 't Hemelke. Aan deze avond doen acht Hulsbergse verenigingen mee. Vooraf maakt de fanfare een muzikale rondgang door Hulsberg. Aan de entreeprijs zal het niet liggen: de toegang is gratis.

## Markt

● Brunssum vergroot zijn aantrekkingskracht op weer een andere manier: vanaf vandaag is de Brunssumse weekmarkt een uur langer open dan voorheen. Het marktcomité denkt daarmee een betere service aan het publiek te leveren. Hostessen zullen op de markt rondgaan met koffie en vlaai. In het centrum zijn diverse evenementen en muziekvoorstellingen in het kader van het City-festival.

## Kruisboog

● Kerkrade gokt naast het WMC ook op de kruisboog. Schutterij St. Hubertus in Kadalheide houdt zondag vanaf vier uur het jaarlijks koningsvogelschieten aan de Krichelsberg. Zaterdag schieten de erelieden van St. Hubertus en eenieder die het kruisboogschieten eens wil proberen.

## Benefietconcert

● Landgravenaar John Franken, die op 8 december 1988 door een sportongeluk een blijvend nekverwondsel opliep, blijft zich inzetten voor de Stichting 'Spinal Cord Society'. Spinal zet zich in voor dwarslaesiepatiënten. Franken, die onlangs nog 2000 gulden ontving van naar Keulen gereisde U2-fans, heeft het idee geopperd een benefietconcert te houden voor Spinal. Mondeling heeft John reeds een akkoord bereikt met Rouwen Heze en de Janse Bagge Band. Daarmee slaat hij twee vliegen in een klap. Een muzikale topper en extra geld in het laatste voor steun aan dwarslaesiepatiënten.

## Koninklijk zilver Hubert Gelissen

HEERLEN - Uit handen van burgemeester Jef Pleumeekers ontving Hubert Gelissen gistermiddag in het GAK-gebouw aan de Heldevierlaan in Heerlen de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Gelissen (58) kreeg de koninklijke onderscheiding in verband met zijn 40-jarig dienstverband en zijn vele verdiensten voor het Gemeenschappelijk Administratie Kantoor in Heerlen. Hubert Gelissen heeft zich bij het GAK opgewerkt tot teamleider uitkerings afdeling 'aaw/wao en aaw niet loontrekkende'.



● Hubert Gelissen

## S23 verdubbelt het grensverkeer

KERKRADE - De toekomstige randweg S23 langs Kerkrade naar Duitsland zorgt voor een verdubbeling van het grensverkeer. Maar die verhoging van duizend naar tweeduizend voertuigen per etmaal is acceptabel, vindt de gemeente. Mede hierom verwerpt ze de ingediende bezwaren tegen de S23. De gemeente zegt dat de toekomstige S23 voornamelijk als stedelijke weg dienst doet. Van doortrekking naar de Duitse autowegen is geen sprake. De S23 sluit echter vlakbij de grensovergang Aachenerstrasse-Holz aan op de Nieuwstraat.

„Herzogenrath zit met een gevaarlijk kruispunt vlak achter de grensovergang. Na aanleg van een nieuwe weg op Duits grondgebied wordt dat kruispunt opgeheven en de grensovergang verplaatst," laat Kerkrade weten. Volgens Kerkrade treedt er alleen een lichte toename op van het lokale grensoverschrijdende verkeer: het aantal voertuigen stijgt van duizend naar tweeduizend per etmaal. De gemeente merkt op dat door de S23 een sterke afname van het verkeer op de overbelaste St. Pieterstraat optreedt. Zonder S23 zou die straat de komende jaren nog eens 25% verkeer extra krijgen.

## Limburgs Dagblad

## REGIONALE EDITIE

Chief editieredactie Wim Dragstra

## KANTOREN

**Heerlen**  
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,  
6411 RS Heerlen,  
tel: 045 - 739911,  
fax: 045 - 739264

**Servicekantoor**, Geerstraat 5,  
6411 NM Heerlen,  
tel: 045 - 717719,  
fax: 045 - 713279.

**Kerkrade**  
Rayonkantoor, Markt 42,  
6461 ED Kerkrade,  
tel: 045 - 452932,  
fax: 045 - 455506

**Brunssum**  
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,  
6443 CB Brunssum,  
tel: 045 - 256363,  
fax: 045 - 259056













# Ook deelname Greg LeMond aan Ronde van Frankrijk hoogst onzeker

## Theunisse niet in NK en Tour

Van onze sportredactie

**MEERSSEN/BERGHEM** – Gert-Jan Theunisse rijdt dit jaar geen Tour de France. De voormalige bergkoning van de Ronde van Frankrijk en ritwinnaar op l'Alpe d'Huez heeft nog te veel last van een wond op het zitvlak om verantwoord aan de Tour te kunnen beginnen.

Theunisse werd half mei, op Hemelvaartsdag, geopereerd aan een cyste op het zitvlak. Er traden complicaties bij de genezing op, waardoor hij wekenlang niet kon zitten. Zijn rentree in het peloton werd daardoor telkens uitgesteld.

Ook een laatste trainingsstage op l'Alpe d'Huez, waar hij staande de kilometers afwerkte, bracht geen soelaas. Evenmin als een 'actonmatje' op het zadel - ooit ontwikkeld in de ruimtevaart, en tegenwoordig veel gebruikt in de paardesport - om 'doorzitten' te voorkomen.

Gisteren is de knoop doorgehakt in overleg met TVM-ploegleider Cees

Priem. Theunisse had morgen zijn comeback willen maken op het NK, maar ziet ook van die wedstrijd af. „Het heeft geen zin. Ik weet zelf dat dit het beste is. Ik heb ten eerste al voor geen meter conditie, maar ik kan nog geen twintig minuten in het zadel zitten. Het weefsel is nog veel te gevoelig en moet gewoon heel goed genezen. Het is doodzonde van de Tour, ik had m'n hele seizoen erop afgestemd. Maar m'n gezondheid is belangrijker,” aldus de 30-jarige kopman van TVM, die nog een doorlopend contract heeft tot en met 1994. Niettemin drong ploegleider Cees Priem er gisteren nog bij Theunisse op aan om in het NK een laatste test te doen.

Over het andere zorgenkind, Rob Harmeling, was Priem minder sceptisch. De Nijverdaller lijkt de weg naar het herstel definitief te hebben ingeslagen. „Dat gaat de goede kant op, maar ik beschouw het NK voor Harmeling als een soort examen.”

### Vormgebrek

Greg LeMond heeft nog enkele dagen om ploegleider Roger Legeay ervan te overtuigen dat hij op 3 juli aan de start van de Ronde van Frankrijk moet staan. De Amerikaan, drievoudig winnaar van het grootste wielerspektakel, loopt de kans door vormgebrek buiten de ploeg van GAN te vallen.

LeMond kwakelt al geruime tijd met zijn vorm. De Amerikaan slaagde er niet in de Ronde van Italië uit te rijden en gaf woensdag op in de Route du Sud. In de bergen was hij door ploeggenoot Boyer op veertig minuten gereden.

Legeay wacht tot dinsdag met de bekendmaking van zijn Tour-ploeg. „Als ik op dit moment moest kiezen, zou hij weinig kans maken. Niet meer dan vijf procent,” verklaarde de Fransman. „Het is niet de ploeg LeMond, maar GAN. Ik moet een sportieve beslissing nemen. Hij moet fit zijn.”

LeMond stapte woensdag in de Route du Sud af en spoedde zich naar zijn woonplaats in België. De Amerikaan meldde zich direct voor een diepgaand medisch onderzoek. „De testen hebben niets opgeleverd,” gaf de ploegleider aan. „LeMond begrijpt er zelf ook niets van. Hij is aangeslagen.”

Zie verder pagina 22  
**• Wie rijdt voor wie?**



• Greg LeMond heeft momenteel weinig reden tot lachen.

Foto: COR VOS

## Brazilië stuit op Argentinië

**CUENCA** – Oude rivalen ontmoeten elkaar in de kwartfinale van de Copa America. Brazilië en Argentinië moeten aan de groepswedstrijden uitmaken welk team de strijd om het Zuidamerikaans voetbalkampioenschap met een hoge klassering kan afsluiten.

Het eerste hoogtepunt van de Copa America 1993 is het gevolg van de winst van Brazilië tegen Paraguay (3-0) en de nederlaag van Chili tegen Peru (0-1). Brazilië eindigde door het eerste overtuigende optreden op de tweede plaats in groep B. Peru werd de verrassende winnaar. Paraguay eindigde als derde en kwalificeerde zich eveneens voor de laatste acht.

Brazilië, dat eerder in het toernooi van Chili verloor en tegen Peru niet verder kwam dan een gelijkspel, moest het laatste duel winnen om de kwartfinales te bereiken. In een harde en nerveuze wedstrijd slaagden de Brazilianen in hun opzet. Palhinha (twee keer) en Edmundo scoorden. Brazilië raakte middenvelder Cesar Kwijt na een rode kaart.

De ploeg van bondscoach Carlos Alberto Parreira moet voor het duel tegen Argentinië uitwijken naar Guayaquil, dat op zeeniveau gelegen is. „Het elftal zal onder die omstandigheden beter presteren dan in Cuenca,” beloofde Parreira. „Het wordt een spektakel.”

Chili werd verrassend uitgeschakeld. Met topscorer Ivan Zamorano van Real Madrid in de ploeg verloor het team van Peru, dat aan een benutte strafschop van Del Solar voldoende had voor de overwinning. Chili verprutste een mogelijkheid van elf meter.

## Nederlanders verliezen terrein tijdens trainingen

# Coureurs uiten zware kritiek op TT-circuit

Van onze sportredactie

### sport kort

**• WIELRENNEN** – Batavus wordt materiaalssponsor van Fred Rempelberg voor zijn voor de zoveelste keer aangekondigde aanval op het wereldsnelheidsrecord. De Maas-trichtse wielersportclub roept al jaren van de daken, dat hij het record opnieuw gaat aanvalen. Tot dusver heeft hij die plannen echter nooit uitgevoerd.

**• ATLETIEK** – De Nederlandse toppers Tonnie Dirks, Bert van Vlaanderen en John Vermeule hebben hun deelname aan de halve marathon van Sittard, op zaterdag 3 juli, toegezegd. Marti ten Kate heeft de organisatie laten weten niet te zullen deelnemen.

## Botbreuk Casanova

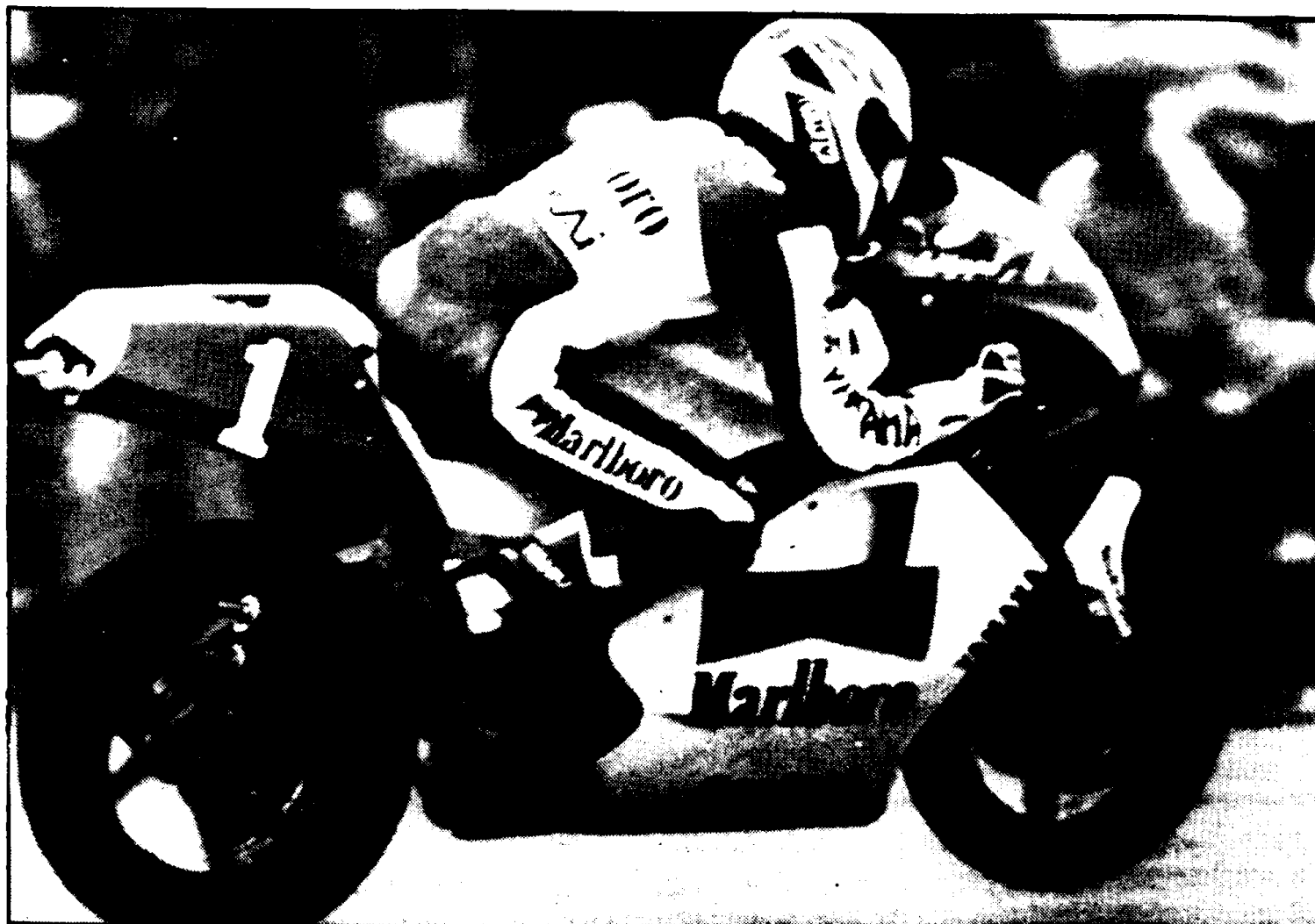
**ASSEN** – Bruno Casanova heeft tijdens de laatste training voor de Dutch Grand Prix een middenvoetsbeentje gebroken. De Italiaanse 125cc-coureur kwam op het TT-circuit in Assen in botsing met zijn landgenoot Fausto Gresini. Deze bleef ongedeerd. Zijspancoureur James Hugli heeft gisteren het Wilhelmus-zielenhuis in Assen verlaten. De Zwitser werd donderdag na een valpartij opgenomen met nekklachten. Bakkenist Markus Hänni brak een sleutelbeen.

**ASSEN** – De TT van Assen mag dan in de ogen van de organisatie een unieke plaats innemen in de internationale motorsport, de rijders denken daar heel anders over. Gisteren na de officiële trainingen liet Michael Doohan, die de poleposition veroverde in de 500cc, geen spaan heel van het circuit. Hij verloor Assen zelfs met de baan op het Isle of Man, een stratencircuit zonder bomen.

Ook alle verbeteringen die door de organisatie zijn doorgevoerd, vinden geen genade in de ogen van de Australiër. „De oppervlakte is hobbelig, de machines hebben te weinig grip op het asfalt en er zijn nauwelijks plaatsen om in te halen,” meldde hij grimmig.

Als het aan Doohan ligt wordt Assen gewoon geschrapt van de kalender. Hoeveel de organisatie ook zal investeren in de verbetering. „De hele ligging is verkeerd. Ze hebben de baan verbreed, maar de ideale lijn is daardoor niet veranderd. Inhalen is net zo moeilijk als vroeger.” Nu koestert Doohan ook enige wrok. Vorig jaar verspeelde hij door een zware valpartij zelfs zijn riantevorsprong in de strijd om de wereldtitel die hij uiteindelijk ook verloor aan Wayne Rainey.

Maar ook Kevin Schwantz is niet blij met 'Assen'. De Amerikaanse winnaar van twee GP's en leider in de stand om de wereldtitel is vooral ontevreden over de modificaties die zijn aangebracht bij het inrijden van de pitslane. „Heel gevaarlijk,” zo kwalificeerde Schwantz de nieuwe route.



• De Amerikaan Wayne Rainey op zijn Yamaha tijdens de trainingen van de 500 cc. Foto: ANP

De kaarten werden gisteren in de training danig geschud. In de 500cc bevestigde Doohan zijn stijgende vorm door de poleposition te veroveren. De Lucky Strike-rijders Schwantz en Barros deden echter niet veel voor hem onder. Voor de Nederlanders is de situatie er niet beter op geworden. Hans Spaan is van donderdag op vrijdag aan het sleutelen geslagen en was in een klap het vermogen kwijt dat hem na de eerste training op de vierde plaats bracht. Hij is gezakt naar een veertiende plaats en moet volstaan met een plaats op de vierde startrij.

In de 250cc ziet het er voor Wilco Zeelenberg evenmin goed uit. De sukkelende Nederlander kwam niet verder dan een dertiende plaats. Patrick van den Goorbergh zette een 25e tijd neer. Loek Bodelier is bezig zichzelf te degraderen tot de clown van het circus. Voor het eerst sinds zes jaar weer op een 250cc machine daalde hij af tot een dertigste plaats.

De enige Nederlandse coureur in de 500cc, Cees Doorakkers, neemt traditiegetrouw plaats in de achterhoede van het peloton.

Zie verder pagina 21  
**• 'Witte Reus' denkt met weemoed terug aan vroeger**

## sport in cijfers

### VOETBAL

**Copa America.** Groep B: Brazilië-Paraguay 3-0 (1-0). 15. Palhinha 1-0. 61. Edmundo 2-0. 71. Palhinha 3-0. Peru-Chili 1-0 (1-0). 14. Del Solar 1-0 (strafschop). Eindstand: Peru 3-4 (2-1); Brazilië 3-3 (5-3); Paraguay 3-3 (2-4); Chili 3-2 (3-4). Naar kwartfinales: Peru, Brazilië en Paraguay.

### MOTORSPORT

**Assen.** Dutch Grand Prix. Kwalificatietrainingen. 125cc: 1. Raudies-Honda 2.16.308. 2. Waldmann-Aprilia 0.409. 3. Tsujimura-Honda 0.547. 4. Gianola-Honda 1.028. 5. Oetli-Aprilia 1.113. 6. Tortoregiov-Aprilia 1.154. 7. Petrucci-Aprilia 1.258. 8. Sakata-Honda 1.397. 9. Casanova-Aprilia 1.411. 10. Stief-Honda 1.511. 14. Spaan-Honda 1.829. 19. Molenaar-Honda 2.350. 31. Reniers-Honda 3.716. 35. Nijenhuis-Honda 8.047.

250cc: 1. Capriossi-Honda 2.06.007. 2. Bomboni-Honda op 0.423. 3. Reggiani-Aprilia 0.495. 4. Ruggia-Aprilia 0.929. 5. Okada-Honda 1.043. 6. Harada-Yamaha 1.215. 7. Biaggi-Honda 1.279. 8. Kocinski-Suzuki 1.525. 9. Puig-Honda 1.637. 10. Bradi-Honda 1.891. 13. Zeelenberg-Aprilia 2.773. 23. Patrick van de Goorbergh-Aprilia 4.563. 27. Jurgen van de Goorbergh-Aprilia 5.217. 31. Bodelier-Honda 6.755. 34. Markink-Yamaha 8.763. 35. Van Gaalen-Aprilia 12.474.

500 cc: 1. Doohan-Honda 2.03.267. 2. Schwantz-Suzuki op 0.014. 3. Barros-Suzuki 0.027. 4. Beattie-Honda 0.712. 5. Chandler-Cagiva 0.787. 6. Rainey-Yamaha 1.206. 7. Itoh-Honda 1.307. 8. Criville-Honda 1.682. 9. Cadalora-Yamaha 2.223. 10. Mladin-Cagiva 2.384. 23. Doorakkers-Yamaha 5.173. Zijspannen: 1. Biland/Waltisberg-LCR/Krauser 2.08.412. 2. Webster/Simmons-

LCR/ADM op 0.701. 3. Bohnhorst-Brown-LCR/ADM 1.894. 4. Dixon/Hetherington-LCR/Krauser 2.313. 5. Klaffenböck/Parzer-LCR/ADM 2.504. 6. Brindley/Hutchinson-LCR/ADM 2.803. 7. Gudel/Gudel-LCR/Krauser 3.769. 8. Abbott/Tailford 3.830. 9. Egloff/Egloff-LCR/Yamaha 4.555. 10. Lauslehto/Levinson-LCR/ADM 4.726. 14. Van Kempen/De Haas-LCR/ADM 6.715. 18. Thomas/Bettgens-LCR/Krauser 8.860. 19. Janssen/Geurts van Kessel-LCR/Krauser 10.298. Niet gekwalificeerd: 24. Lemstra/Van Dis-LCR/Krauser 15.865.

### DAMMEN

**Harderwijk.** Maars Wereld Damtoernooi, tiende ronde: Baljakin-Schwarzman 1-1. Krajenbrink-N'Diaye 1-1. Koepman-Sijbrands 1-1. Tsjegolev-Vermint 2-0. Tsjizjov-Gérard Jansen 2-0. Valneris-Hans Jansen 1-1. Stand: 1. Baljakin, Schwarzman 13. 3. Krajenbrink, Tsjegolev, Tsjizjov 11. 6. Sijbrands, Koepman, Valneris 10. 9. Gérard Jansen, N'Diaye 9. 11. Hans Jansen 8. 12. Vermint 5.

### BRIDGE

**Menton.** EK. Mannen: Nederland-Denemarken 17-13. Nederland-Finland 21-9. Polen-Kroatië 25-2. IJsland-Tsjechië 17-13. Noorwegen-Engeland 20-10. Zweden-Portugal 25-5. Spanje-Frankrijk 17-13. Denemarken-Hongarije 23-7. Noorwegen-Litouwen 20-10. Frankrijk-Turkije 11-19. IJsland-Belgie 10-20. Duitsland-Polen 5-25. Italië-Zweden 16-14. Stand na 29 van 31 wedstrijden: 1. Polen 577 (kampioen), 2. Denemarken

536. 3. Noorwegen 524. 4. Nederland 515. 5. IJsland 513. 6. Frankrijk 503. 7. Zweden 498. 8. Italië 489. Vrouwen: Nederland-Zweden 13-17. Nederland-Denemarken 19-11. Eindstand: 1. Zweden 411. 2. Frankrijk 388. 3. Italië 385. 4. Duitsland 360. 5. Finland 358. 6. Engeland 350. 7. Nederland 341.

### PAARDESPOORT

**Arnhem.** CSI. Nationaal springconcours voor NHS/Dunhill Trophy, 1.50 m, na barrage: 1. Neefs/Barok KB 0-39.09. 2. Bril/Barok 0-39.43. 3. Van der Vleuten/Olympic Baltazar 0-40.67. 4. Lansink/Easy Jumper 0-41.47. 5. Eras/Bayousse 0-42.98. 6. Van de Pol/Chevignon 4-46.56. 7. Romp/Casimir 6-47.47. Zonder barrage: 8. Albert Zoer/Caritas 0-52.68. 9. Van der Ent/Amadeus B 1-25.85.69. 10. Van den Broek/Andretti 4-76.05.

Internationaal springconcours in twee fasen, 1.40 m: 1. CharlesMcBumle Bee 30.79. 2. Berbaum/Poker 31.72. 3. Van der Vleuten/Ravenna 32.56. 4. Vangeenberghe/Little Boy 34.37. 5. Raymakers/Raspoetin 34.76. 6. Simon/Allez France D 35.44. 7. Geerink/Marpe Chery 37.41. 8. Hendrix/Anadolou 37.61.

1.40 m, na barrage: 1. Sloothaak/Mister 0-36.24. 2. Michael Whitaker/My Messieur 0-37.22. 3. Raymaker/Amadeus Z 0-37.62. 4. Schneider/Come On 0-40.80. 5. Tops/La Toya 0-43.55. 6. Markus Fuchs/Shandor 0-47.74. 7. Ludger Beerbaum/Grand Plaisir 4-37.31.

Nationaal 1.40 op tijd: 1. Vrieling/Broadway 45.74. 2. Raymakers/Rodante Z 46.73. 3. Ehrens/Wunderknabe 46.75. 4.

### GOLF

**Parijs.** Franse Open. Stand na tweede ronde: 1. Van de Velde 131. 2. Rocca en Orr 132. 4. Way 133. 5. O'Malley, Clark 135. 7. McGinley, Attkick, Torrance en Van Groningen 217. 10. Lovey 218.

**Brussel.** European Masters vrouwen, stand na tweede ronde: 1. Davies 137. 2. De Lorenzi en Neumann 139. 4. Nicholas 140. 5. Wright 141. 6. Dobson 142. 7. Stewart 143. 13. Hageman 145. 31. De Boer 149. 103. Van Strien 160. 120. Weima 167.

### TENNIS

**Wimbledon.** Mannen, derde ronde: Krackie-Tieleman 6-2 7-5 5-7 6-2. Sampras-Black 6-4 6-1 6-1. Foster-Olhosvsky 6-3 6-5 opgeve. Stich-Van Rensburg 6-3 6-4 6-4. Agassi-Rafter 6-1 6-7 6-0 6-3. Becker-Hlasek 6-3 6-6 6-2 6-3. Korda-Rostagno 6-3 6-4 6-4.

Vrouwen, derde ronde: Capriati-Schultz 7-5 4-6 6-2. McGrath-Stafford 6-1 6-2. Bakus-Magdalena Maleeva 6-4 6-2. Sukova-Broekhovets 6-7 6-3 6-3. Sanchez-Vicario-Fendick 6-3 6-2. Martinez-Paradis/Mangon 7-5 6-0. Graf-Kelesi 6-0 6-0. Raymond-Sawamatsu 7-5 6-2.

## Rechtbank geeft Desloover gelijk

**ANTWERPEN** – De Belgische voetballer Ivan Desloover is door het Hof van Beroep in Antwerpen vrijgesproken van het opzettelijk toebrengen van lichamelijk letsel bij de voormalige Anderlecht-speler Juan Lozano. De kwestie dateert van zes jaar geleden. Lozano liep in de wedstrijd Waregem-Anderlecht (april 1987) na een ingreep van Desloover een dubbele beenbreuk op, die het einde van zijn loopbaan betekende. Lozano diende bij de rechtbank een klacht in, die in eerste instantie werd afgewezen. Lozano zette de aanklacht door en kreeg van het Hof van Beroep in Gent gelijk. Na tussenkomst van het Hof van Cassatie besloot de Antwerpse rechtbank Desloover weer in het gelijk stellen.

## Peloton naar Horst en Nunhem

**HORST** – Behalve de Nederlandse kampioenschappen voor dames, amateurs (vandaag) en profs (morgen) in Meerssen is elders in de provincie ook wielersport actief. In Horst vindt vandaag een avondcriterium plaats met deelname van junioren (18.30 uur, 60 km) en A-amateurs (20.30 uur, 90 km). Direct daarna vindt ook nog een afvalwedstrijd plaats voor de amateurs. Morgen komen in Nunhem/Haelen enkele honderden jeugdlicentiehouders uit het hele land in actie in een toernooi, dat georganiseerd wordt door wielersportclub Midden-Limburg.

## Krajenbrink grootmeester

**HARDERWIJK** – De Nederlandse damwereld heeft er een internationale grootmeester bij. In de tiende en voorlaatste ronde van het Wereld Damtoernooi boekte Johan Krajenbrink uit Deventer zijn derde grootmeestersresultaat na de puntentelling tegen de Senegalees N'Diaye. Ondanks dat verrassende succes raakte Krajenbrink wel zijn ongedeelde derde plaats kwijt. Door zeges van Tsjizjov en Tsjegolev kwamen de Russische grootmeesters langszij. De koplopers Baljakin en Schwarzman namen in hun onderlinge treffen geen enkel risico en deelden na 32 zetten de punten.

## Woof gaat Vogel voorbij

**BOSCH EN DUIN** – Een gekraakte stijve nek heeft John Woof er niet van kunnen weerhouden met comfortabele voorsprong de leiding te nemen in het Nationaal Open. De Engelse Rijswijkse professional ging in Bosch en Duin met een ronde van 70 slagen de amateur Michael Vogel voorbij. Vogel had problemen met zijn putter. Daardoor liet hij een stel birdies liggen. Op de tweede plaats in het tussenklassement kreeg Vogel gezelschap van Ruud Bos. Beiden gaan de laatste dag in met drie slagen achterstand op Woof.

## Basketbalploeg blijft in race

**WENEN** – Paul Vrind was gisteren van onschatbare waarde voor de nationale basketbalploeg. De center vertolkte in de wedstrijd tegen IJsland de rol van pinchhitter op voorbeeldige wijze. Dankzij zijn scores in de slotseconden won Nederland de temposlag met 87-78 en bleef de ploeg in de race om een van de twee plaatsen die recht geven op deelneming aan de halve finales in de kwalificaties voor het EK van 1995.

### sport op tv

**ZATERDAG** 13.00-17.30 Ned 3: Studio sport: Wimbledon, NK wielrennen, volleybal, honkbal 13.00-19.15 RTL +: Tennis op Wimbledon. 14.00-18.57 Dld 2: Sport extra: atletiek, tennis, basketbal. 15.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra: TT van Assen. 17.30-17.57 Dld 1: Sportschau. 18.50-19.20 Ned 3: Studio sport. 19.10-19.45 Dld 1: Sportschau. 19.30-20.00 BRT 2: Sport extra: Belgisch kampioenschap voor wielersport. 14.00-18.30 Ned 3: Studio Sport: NK wielrennen voor profs, volleybal en honkbal. 16.30-17.53 Ned 1: Paardesport Champion Arnhem. 18.30-19.30 Dld 1: Sport extra: atletiek, basketbal en autosport. 18.45-20.00 Ned 3: Studio sport. 19.30-19.45 BRT 1: Sport. 19.45-20.15 BRT 1: Sportweekend. 20.55-22.30 BRT 2: Sport extra: basketbal. 21.55-22.10 Dld 2: Sport am Sonntags: autosport. 22.15-22.35 BRT 1: Sport. 22.45-23.45 RTL +: Sport.

(ADVERTENTIE)

**SCHOONBROOD**  
**UW VAKANTIE ONZE SPECIALITEIT!**

**Bel**  
**043-213972**

**REIS- EN PASSAGEBUREAU**  
**SCHOONBROOD B.V.**

Stationsplein 1A-B, 6221 BT Maastricht. Tel. afv. vakanties: 043-213972. Fax: 043-212759. Tel. afv. zakenreizen: 043-259393. Fax: 043-258777.



Wil Hartog: 'Het is belangrijk dat die sigarettenbazen uit de racerij verdwijnen'

# 'Witte Reus' denkt met weemoed terug aan vroeger

Wil Hartog is nu 45 jaar oud. Hij won z'n eerste Grand Prix in 1977 in Assen op een 500cc Riemersma Suzuki en was daarmee de eerste Nederlander die een na-oorlogse Grand Prix in de halve liter-klasse op zijn naam bracht. Hij was toen 29 jaar oud. Daarna volgden overwinningen op Francorchamps (1978), Imatra (Finland '78), Hockenheim ('80) en opnieuw Imatra. In de eindrangschikking om het wereldkampioenschap kwam de 'Witte Reus' nooit verder dan een vierde plaats.

DOOR ANDRÉ HOOGBOOM

ABBEKERK - De enorme witte nevelpluim is al van verre zichtbaar in het vlakke Noordhollandse land. Het is meer dan symboliek kan verdragen. Daarom heeft de bedrijfsleiding de naam van de grasdrogerij maar op de schoorsteenpijp gezet. Met grote nuchtere letters: Hartog. Om elke twijfel weg te nemen. Hier woont en werkt De Witte Reus, de man die de Nederlandse motorsport heeft geëxporteerd tot met Daytona aan toe. De voornaam is Wil. En zo wil hij ook genoemd worden. Nog steeds, al is hij nu al midden veertig.

De jeugdige uitstraling is gebleven, scherpe geconcentreerde ogen. Zijn haar is wat grijs geworden, maar dat is dan ook alles. Wil Hartog is alles behalve een uitgebluste sportman, die slechts teert op oude roem. Nostalgie is tenslotte arthritis voor de hersenen. Zijn bedrijf houdt hem jong, houdt hem van de straat. „Ik ga niet te werk,” zegt hij, „zo zie ik dat niet. Werken op de grasdrogerij is voor mij een hobby.” Hij is gepassioneerd als het om zijn bedrijf gaat, zoals hij ook een gepassioneerde sportman was. Daarom ook doet het hem pijn dat zijn zo geliefde sport niet meer is wat het was; verkwaamd wordt aan de commercie, verkocht aan de hoogstbiedende. Een rondreizend circus, met motorcoureurs als het moderne equivalent van de leeuwentemmer.

Hij heeft dan ook geen twijfels over de rol die de FIM, de motorsportbond, heeft gespeeld in de 'smeergeld'-affaire die zich onlangs manifesteerde. „In mei 1991 heb ik nog met Vaessen (de president van de FIM - red.) gesproken. Hij beweerde ten stel-

ligste dat de FIM nooit in zee zou gaan met Ecclestone. Een paar maanden later waren de rechten van de GP-wedstrijden verkocht. Dat is geen manier van handelen voor een wereldsportbond. Die dient de belangen van de sport te behartigen, niet die van een organisatie of een sigarettenfabrikant. De rijders klaagden dat ze meer konden verdienen? Rijders klagen altijd. Maar dacht je dat er één coureur is die rijdt om het geld? Welnee, geld wordt door anderen beschikbaar gesteld en zo wordt een behoefte gecreëerd. Klagen deden ze al in mijn tijd. Of ze nou een tientje of tien miljoen krijgen, het is nooit genoeg. Als er veel geld in het geding komt, vervagen de normen. Dan komt er ook eigen belang bij kijken. Toen die publicatie in dat Zwitserse motorsportblad verscheen, (een journalist betichtte FIM-functionarissen van het aanneemen van steekpenningen - red.) wist ik genoeg. Ik ben bang dat eigen belang de voorkeur heeft gekregen boven het sportieve. In welke vorm dat is gebeurd, laat ik liever in het midden.”

## Tribunes

Het resultaat van Ecclestones bemoeienissen begint langzaam maar heel zeker zichtbaar te worden. De zijspannen zijn bijna verdwenen, het race-programma is zo omgegooid dat de 125cc nu als afsluiter dient. Maar het ergste is dat de tribunes leeg blijven. Wil Hartog heeft met afgrijzen de beelden gezien van de Duitse Grand Prix, vorige week in Hockenheim. De tribunes van het befaamde Motordrome waren vrijwel leeg. „Dat is toch verschrikkelijk. Toen ik daar in 1979 mijn derde overwinning boekte was er geen lege plek te vinden op het parcours. De tribunes puilden uit. Ecclestone heeft één keer zelf een GP geor-

ganiseerd, in België. Hij verhoogde de toegangsprijzen dusdanig dat de motorfans wegbleven. Dat zijn nu eenmaal normale mensen. Die willen topsport zien, geen glamour of VIP's. Ze willen sfeer, spanning en gezelligheid. Daarom komen ze naar de circuits. De sport is er bij gebaat dat er een brede belangstelling voor blijft bestaan.”

Met weemoed denkt hij terug aan vroeger. Aan toprijders die er de hand niet voor omdraaiden in drie verschillende klassen te starten (Mike Hailwood), aan het programma, dat liefst zes onderdelen kende, de 500cc (later 800cc), de 125, de 250, 350, 500 en de zijspannen. Aan de stilte voor de start, die beladen spanning voor de motoren eindelijk vertrokken. „Dat was wat hoor. Je moest de motorfiets zelf aanduwen. Er was dan wel een opwarmronde, maar eenmaal bij de start moesten de motoren uit. Voor een rijder was de spanning die dan volgde haast ondraaglijk. Want het was een heel gedoe voor die motorfiets het deel. Dat was een ritueel waarin geen fouten gemaakt mochten worden. Ik had daar een vaste volgorde voor uitgevonden. Drie passen, die ik altijd overhard telde, dan de kopeling laten schieten en 'm door de compressie duwen. Een beetje shoken, niet te veel, anders sloeg-ie af en dan het gas erop. Soms reed een volslagen onbekende coureur een rondje of wat aan de leiding, omdat-ie een flitsende start had. Da's toch prachtig voor het publiek? Het toeval speelde een veel grotere rol en de kwaliteiten van de rijder.”

## Sigarettengeld

Niettemin waren het in die dagen ook namen als Barry Sheene, Giacomo Agostini, Kenny Roberts die de dienst uitmaak-



● Wil Hartog denkt met weemoed terug aan vroeger. Aan toprijders die er de hand niet voor omdraaiden in drie verschillende klassen te starten, aan de stilte voor de start, die beladen spanning voor de motoren eindelijk vertrokken. „Dat was wat hoor. Je moest de motorfiets zelf aanduwen.”

Foto: JOOP BOEK/GPD

ten. „Maar de kansen om erbij te komen waren groter,” weet Hartog. „Neem mijn machine. Die kon iedereen kopen. Kostte 15.000 gulden. Met een beetje slimme techniek en wat goed sturen kwam je al een heel eind. Tegenwoordig wordt de dienst uitgemaakt door drie grote sigarettenmerken. Marlboro stopt gigantische budgetten in de motorsport om maar te winnen van Rothmans, en Lucky Strike pompt er nog meer geld in om de allerbeste te worden. En dan zijn er nog de fabrieken, die ook de beste machines willen leveren, die elkaar beconcurreren op leven en dood. Ja, met sigarettengeld. Dus is er maar een klein groepje toppers en daaronder een groot veld van anonieme coureurs die er van z'n lang zal z'n leven niet meer bij kunnen komen.”

Wil Hartog schreef geschiedenis in de motorsport. Niet alleen door zijn overwinningen, maar ook op de manier waarop hij afstapte. Dat was op 7 mei 1981. Ook weer op Hockenheim. „Het verbaast de mensen nog altijd. De manier waarop ik ben ge-

stopt was inderdaad uitzonderlijk. Na die wedstrijd, waarin ik negende was geworden, besefte ik dat ik geen wereldkampioen meer kon worden. Ik heb twee uur in de hoek van de tent gezeten en toen riep ik de jongens bij elkaar: 'Inpakken en wegwezen mannen', riep ik. Ze geloofden me niet. Die komt wel weer terug na twee nachtes slapen. Maar ik was vastbesloten. Wat moest ik nog? Ik was 33, had vijf GP-overwinningen gehaald, maar was dat jaar al in een kansloze positie gemanoeuvreerd voor de wereldtitel. Ik wist dat het over was. Een 33-jarige coureur zetten ze niet meer op een winnende machine, dus ik wist dat het na dat jaar een aflopende zaak zou worden. Stoppen was voor mij ook makkelijker dan voor anderen. Ik had werk, had een carrière na de sport. Die grasdrogerij is nu de grootste van Europa. Ik wist dat daarin m'n toekomst lag. Ik heb er altijd bij gewerkt. Als we zondag een race hadden, was ik de volgende morgen om negen uur weer op de zaak. En ik vertrok altijd zo laat mogelijk naar de circuits, waar die ook ter wereld lagen.”

Z'n zege op Assen, in 1977. De film draait-ie moeiteloos terug. „Ik was zo ziek als een hond die dag. Buikloop gehad. Zo zwak als een kind. Ik dacht nog, als die motor na drie passen niet aangaat, val ik om. Het regende die dag. En ik ben helemaal geen regenrijder. Ik ben bang voor natte banen. De motorfiets doet dingen die je niet verwacht en daar kan ik slecht tegen. Maar ik had een goede start en reed al meteen aan kop. Daardoor kon ik m'n eigen race bepalen, had ik geen last van voorgangers. Ik pikte aan bij Christian Estrosi, een volslagen onbekende Fransman, die het gat had gedicht tussen het peloton, waarin Barry Sheene, Agostini, Baker en alle andere grote jongens. Ik dacht nog, als ik bij die gozer aanpik, zit ik goed. Die jongen reed als een idioot en dat bleek ook, want hij vloog er uit. (Estrosi reed onder nummer 13...red.) Ik alleen op kop. En vervolgens brak het zweet me aan alle kanten uit. Ineens besefte ik dat ik kon gaan winnen en maakte plotseling de ene fout na de andere. Een stuurfout, een schakelfout, een remfout. Van m'n voorsprong van

zestien seconden was nog maar zes seconden over en ik zweer je, als ik nog een rondje had moeten rijden had ik het niet gered. Barry Sheene was in staat in een rondje dat gat dicht te rijden. Wat er na de finish gebeurde, vergeet ik nooit meer. Mensen gingen naakt op de baan liggen, sprongen in sloten, maakten vreugdedansen. Dat was absoluut het hoogtepunt in m'n loopbaan. Zelfs een wereldtitel had niet zo veel bevrediging kunnen geven. Daarom was het ook makkelijk om er zo maar mee te stoppen.”

„Ik heb de weg naar de top altijd veel mooier gevonden dan er werkelijk te zijn. Als je eenmaal de eerste Grand Prix gewonnen hebt, wordt alles anders. Mensen verlangen ineens veel meer van je. Meer zeges, een wereldtitel. Binnen het team ontstaat er haat en rijd, er is jaloezie van buiten. Van andere rijders, van de organisatie. Want topsport is kei- en keihard. Als je op weg bent naar boven, dan is alles prachtig. Dan is er enthousiasme, sfeer, teamgeest. Iedereen staat in dienst van dat heilige doel. Is dat bereikt, dan valt de binding weg.”

## Reünie

De Grand Prix van Nederland is de enige wedstrijd die hij nog bezoekt. „Dat is als een reünie voor me. Ik ontmoet er al m'n oude vrienden en collega's. Van de motorsport kan ik gelukkig nog altijd enorm genieten. De wedstrijden blijven me boeien.

Ja, het is jammer dat de Nederlanders het zo slecht doen. Ik ben bang dat het nog even zal duren voor we nieuwe aanwas krijgen. In de motorsport krijg je meestal maar één kans. Grijp je die niet, dan kun je het verder wel vergeten. Zo'n Loek Bodelier heeft het goed gedaan door met eigen geld in een Italiaans team te stappen. Maar ja, als het tegen zit is het gewoon einde verhaal. Dan kiezen ze een andere rijder voor het volgende jaar. Wilco heeft ook vreselijke pech gehad. Die jongen is een prima coureur, dat heeft hij wel bewezen. Maar ja, dan stapt-ie op een machine die vorig jaar de sterren van de hemel reed en nu geen deuk meer in een pakkie boter maakt. Da's domme pech. Ik hoop voor m'n dat-ie het seizoen mag afmaken, maar ik vrees het ergste. Er zullen gerust wel weer nieuwe rijders opstaan. Zo is het altijd geweest. Zo heb je jarenlang niemand aan de top en ineens zijn er drie. Zo was het bij mij althans. Boet van Dulmen en Jack Middelburg hebben toch ook een redelijke reputatie weten op te bouwen. Gelooft me, er komen weer nieuwe rijders.

Maar eerst moeten die sigarettenbazen uit de racerij. Als dan alle verhoudingen weer wat genormaliseerd zijn, dan krijgt iedereen weer gelijke kansen. Of het te laat is? Dat is het nooit. Maar de rijders, de FIM, de organisatoren en de fabrieken moeten nu wel snel de koppen bij elkaar steken. Om nog meer onheil te voorkomen.”

## Corrie de Bruin in voetsporen van moeder Anneke, vader Barend en broer Erik

# Werperspassie in de Alblasserwaard

Van onze sportredactie

HARDINXVELD - Als Erik de Bruin (30) wordt gevraagd wat hem toch zo boeit in discussiëren luidt zijn wedervraag: „Waarom vindt iemand een schilderij mooi?” Verklaren kan hij zijn passie niet, ervan genieten des te meer. Jaarlijks laat de vice-wereldkampioen een slordige 30.000 schijven het luchtruim insuizen. De meeste boven een trapveldje, vlak achter zijn ouderlijk huis in Hardinxveld-Giessendam. Daar, en in het tot krachthoek omgebouwde schuurtje, traint sinds een aantal jaren ook zus Corrie. Veertien jaar jonger dan Erik, maar vermoedelijk even getalenteerd. Zondag verbeterde de Havo 4-scholiere in Hengelo het negen jaar oude kogelstootrecord van Ria Stalman. Corrie de Bruin liet het projectiel neerploffen op 18,12 meter, 32 centimeter boven de A-limiet voor het WK in Stuttgart.

Of ze gaat is een tweede. Het is een kwestie van afwegen: figuren tussen de grote mevrouwen in Duitsland, of een plak proberen te pakken op de Europese jeugdkampioenschappen in Spanje. Ze wil er nog een nachtje over slapen. Zoals ze ook nog niet weet of ze zich gaat toeleigen op kogelstoten dan wel discussiëren.

Corrie de Bruin zal haar oren wel laten hangen naar broer en ouders. En terecht. Een vruchtbaarder voedingsbodem dan thuis in de Alblasserwaard kan ze zich niet wensen. Erik, goed voor twee Olympische finales, zilver op het EK '91 en WK '92, behoort als discusswerper tot de absolute wereldtop. Moeder Anneke was in de jaren zestig de beste werperster van Nederland en miste in '68 maar net de Spelen van Mexico. Vader Barend is evenmin onwetend. Hij was ooit een redelijk verspringer in de

meerkamp, en mocht zich tot vijf jaar geleden - toen eenzeling Erik sportief op eigen benen besloot te staan - trainer van zijn zoon noemen. „Ik ben weliswaar koppig en eigenwijs, maar ik luister natuurlijk wel naar hun adviezen”, zei Corrie zondag in Hengelo.

## Zonige toekomst

De toekomst van Corrie de Bruin (16) ziet er zonnig uit, al heeft ze nog een lange weg te gaan. Kogelstoters en discusswerpers bereiken dikwijls pas hun top rond het dertigste levensjaar. Ze is lang, uit de kluiten gewassen, talentvol en vooral bezeten. Bovendien heeft ze de tijd mee. Want sinds de val van de Muur leggen de kolossen van de ring het steeds vaker af tegen de pure stilisten.

Aan de andere kant mist Corrie van nature snelheid en explosiviteit, eigenschappen waarmee



haar broer furore heeft gemaakt. Als junior was Erik een belofte op de tienkamp. Hij liep de honderd meter in 10,9 seconden en

bedwong als hoogspringer 1,98 meter. In het voordeel van Corrie - veel minder allround - spreekt daarentegen het feit dat

ze kan profiteren van Eriks verleden. Bij haar broer ging er in het verleden nogal wat mis. En dat heeft hem tijd gekost, blessu-

res en overbodige energie. Corrie traint nu al op dezelfde manier als Erik op zijn 21ste. Dat scheelt een slok op een borrel.

● Corrie en Erik de Bruin. De kersverse Nederlands recordhoudster kogelstoten profiteert van de ervaringen van haar veertien jaar oudere broer.

Foto: WIM HENDRIKS

Hoe het duo zich precies voorbereidt is niet bekend. Veel werken, dat spreekt. Lopen, springen en een gedoede krachttraining, dat staat ook buiten kijf. Maar hoe zwaar de halsters van Erik zijn en met welke frequentie hij de oefeningen herhaalt, dat houdt hij liever geheim. Een ding is zeker: geen atleet in Nederland die harder traint en de grenzen verder verlegt dan hij, de beroepswerper met een MO-akte (tweede graads) geschiedenis achter de hand. Als scholiere trekt ook Corrie dagelijks vele uren uit om te trainen.

Komt ze thuis van school, dan staat vader Barend al klaar met auto en kruiwagen. Afgeladen met schijven en kogels. Huiswerk doet ze tussen de bedrijven door. Net als slapen en eten, vegetarisch trouwens.

## Verklaring

Nuchterheid, maar ook eigenzinnigheid en een zekere arrogantie ten opzichte van de 'onwetende' buitenwereld zijn het gezin De Bruin niet vreemd. Verstand van discussiëren hebben volgens de familie maar weinig mensen. Het is misschien wel de verklaring voor het feit dat Erik lang moest vechten voor populariteit en erkenning. De Bruins discussrecord is 68,12 meter. Volgens hem heeft men in Nederland geen idee hoe ver dat eigenlijk is. Eens vergeleek hij zijn prestatie met die van een hoogspringer die over 2,38 meter wipt. „Als een landgenoot dat zou springen staat heel Nederland op zijn kop”.

Weerstand, kopzorgen, blessures. De Bruin doet er zijn voordeel mee, het lijkt hem juist de gewenste scherpte op te leveren. Zijn wedstrijdmentaliteit is ongekend. De solist en perfectionist voelt zich vaak onbegrepen. Misschien put hij daaruit wel zijn eerbied. Winnen zegt hem niet zo veel. Maar verliezen, daaraan heeft hij een bloedhekel. Ook wat dat betreft doet Corrie niks voor hem onder.





# Titelstrijd op Lange Raarberg heeft aparte wetten

## Wie rijdt voor wie?

DOOR WIEL VERHEESEN

MEERSSEN – Ongeveer vijftig, hooguit zestig man sterk zijn ze, morgenmiddag om twaalf uur bij de start van het Nederlands kampioenschap voor profs in Meerssen. Geen omvangrijk peloton, zeker niet in vergelijking met het aantal deelnemers aan de klassiekers. Daarin is een sterkte van honderdvijftig tot tweehonderd man een vanzelfsprekendheid. Het verandert niets aan de belangrijkheid van hetgeen op de laatste zondag in juni te gebeuren staat. Een kampioenstrui is nog altijd veel waard. Sportief en commercieel.

Anders dan anders zijn alleen de krachtsverhoudingen. Waar normaliter merkenploegen van acht, negen of tien man - ongeacht de nationaliteit - het deelnemersveld vormen, zijn kwantiteit en kwaliteit nu totaal versnipperd. De ene ploeg is met elf man van de partij. Een andere sponsor heeft hooguit zeven landgenoten onder contract en degenen die in buitenlandse dienst rijden beschikken soms over een of twee, maar heel vaak over geen ploegmakker. Het kan verkeren, meldde Bredero reeds vele jaren geleden.

De grote vraag is: wie rijdt voor wie? Met andere woorden, slaan renners uit buitenlandse ploegen (waartoe onder meer de Limburgers Raymond Meijs en Patrick Stroucken behoren) de handen in elkaar om zo de bolwerken uit eigen land de baas te kunnen? Of hebben Erik Breukink, Eddy Bouwmans, Nico Verhoeven, Adrie van der Poel, om slechts enkele namen te noemen, zoveel kracht en ervaring, dat zij op een andere manier munt kunnen slaan uit de te verwachten tweestrijd tussen de troepen van Raas en Priem?

Bovendien, de andere chef d'équipe van een Nederlandse ploeg, Jos Elen, roept al enige tijd, dat men in het NK ongeacht de afkomst van zijn renners zal horen, ook al omdat zij tijdens de voorbije weken in de Ronde van Armor, Ronde van Luxemburg en Ronde van Beieren een



goede voorbereiding hebben gehad. Maar wat dat betreft is de rest uiteraard nog enkele stappen verder. Denk maar eens aan de Ronde van Zwitserland, Midi Libre, Bicicleta Vasca, Route du Sud, Ronde van de Spaanse Mijnvalleien, Ronde van Apulië, wat heeft er in de voorbije veertien dagen allemaal plaatsgevoonden.

Jan Raas voert het commando over zeven WordPerfectrenners in de Nederlandse titelstrijd. Zijn assistent Hilaire Vanderschuuren doet dat in België, waar de ploeg vertegenwoordigd is door Vanderaerden, Segers, Van Hooydonck, Moreels en Daelman. In Châtelleraut probeert Frédéric Moncassin en Yvon Ledanois - met Joop Zoetemelk als

begeleider - een gooi naar de Franse titel te doen en Dieter Runkel moet het in zijn eentje zien te klaren in het gecombineerd Zwitsers/Duits kampioenschap. Van de WordPerfectrenners heeft alleen Raul Alcalá een vrije dag, gewoon omdat Mexico geen titelstrijd organiseert. Maar voor het overige zal in ieder land waar men over een redelijk profbestand beschikt, morgen rond zes uur de nationale hymne klinken voor de nieuwe wielerkampioen. De ploeg van Jan Raas, bestaande uit Frans Maassen, diens provinciegenoot Rob Mulders, Jelle Nijdam, Louis de Koning, Erik Dekker, Martin Kokkelkoren en Wilco Zuidewijk is qua mankracht net zo groot als het team van Jos Elen, dat de kleuren van Elro/Van Griensven

verdedigt: Dick Dekker, Jos Elen jr., Theo Akkermans, Willem-Jan van Loenhout, Michel Zanoli, Cees Hopmans en Niels Boogaard, waarbij het overigens de vraag is of laatstgenoemde hersteld is van zijn zware val vorige week in de open Ronde van Beieren.

Zo groot als de TVM-afvaardiging van Cees Priem is daarentegen geen enkele formatie. De Zeeuw heeft de beschikking over elf man, zelfs nadat Gert-Jan Theunisse afhaakte. Ten gevolge van een ontsteking aan zijn zitvlak heeft hij geruime tijd geen wedstrijden kunnen rijden. Zijn trainingsstage op l'Alpe d'Huez is daarom in dubbel opzicht een lijdensweg geweest. In ieder geval. Hij ontbreekt zowel in NK als Tour.

● In de klassiekers en etappekoersen strijden de ploegen met gelijke wapens. Morgen, in het Nederlands kampioenschap, staan bolwerken en eenlingen of groepjes tegenover elkaar. Coalitievorming is daarom niet uitgesloten. Het zal de strijd alleen maar interessanter kunnen maken.

Foto: DRIES LINSSEN

## Limburgers in favorietenrol

Van onze correspondent  
RAYMOND KERCKHOFFS

**Vaessen en Van Heeswijk extra gemotiveerd in NK voor amateurs**

MEERSSEN – Het dal was diep. Maar juist toen de afgrond in zicht kwam, krabbelde de Limburgse amateurwielersport weer enigszins omhoog. In de Ronde van Limburg eindigden zelfs vier provinciegenoten bij de eerste zes. Een prima resultaat waaruit hoop geput wordt voor het Nederlands kampioenschap, dat voor de amateurs (na de dameskoers) vannmiddag op en rond de Lange Raarberg in Meerssen wordt verreden. Overigens, in de breedte is het talent nog dun gezaaid. Slechts zeven Limburgse amateurs staan aan de start, maar Max van Heeswijk, Roger Vaessen, Pascal Appeldoorn en Roger Smeets behoren wel tot de favorieten.

Naast het genoemde kwartet behoren ook Roger Hendriks, Robert van de Donk en Valery Lemmens tot het deelnemersveld. De belangen zijn groot, waardoor de wedstrijd al vele jaren een loterij is, waarin de favorieten geregeld bakzeil halen en de outsiders er met de titel van doorgaan. Toch zegt Roger Vaessen uit Meers/Stein: „Er zijn zeker vijftig favorieten, maar ik geloof niet, dat er van een loterij sprake zal zijn. Daarvoor is het parcours veel te zwaar.”

Roger Vaessen ontwikkelde zich tijdens de voorbije maanden tot een topper. In Olympia's Ronde van Nederland eindigde hij als vijfde, één dag later werd hij Limburgs kampioen en vervolgens derde in de Ronde van Limburg.



● Max van Heeswijk: „Het parcours in Meerssen is vergelijkbaar met traject Ronde van Limburg waarin ik tweede werd.”

„Ik mag zeker niet klagen over mijn prestaties van dit jaar. In de wintermaanden heb ik intensiever getraind dan ander en bij mijn nieuwe wielclub Het Zuiden kreeg ik een groter vrijheid dan voorheen. Dat is de basis. Of ik op het Nederlands kampioenschap mijn stijgende lijn kan vasthouden, durf ik niet te zeggen. Ik ben flink verkouden geweest en had de afgelopen week diverse belangrijke tentamens op het programma. De benen zijn niet goed, maar na een slechte generale volgt meestal een goede wedstrijd. Alhoewel, winnen is iets anders. Ik heb overigens in Meerssen wel iets recht te zetten. Verleden jaar brak ik op het NK mijn schouderkapsel, waarmee meteen mijn seizoen was

afgelopen. Ik ben gebrand op revanche.”

Ook de 20-jarige Max van Heeswijk uit Baexem verloor verleden jaar de kans op een goede prestatie in het NK door een valpartij. De hele wedstrijd reed hij in een kopgroep, tot dat hij vier ronden voor het einde bij de bevoorradings tuimelde. Dit jaar heeft hij de goede draad weer opgepakt en rijdt hij bij de sterke Giant-formatie.

„De overstap van junioren naar de topamateurs is groot,” concludeert hij. „Ik ben blij dat ik eerst een jaar in de promotiecompetitie heb gereden. Zeker als ik zie dat mijn leeftijdgenoten die meteen hoger mikten hun carrière in een jaar tijd in de vernieling hebben gereden. Ik vind dat de KNWU de junioren moet verplichten naar de promotie over te stappen, maar wie ben ik?”

De spontane Middenlimburger bevestigde zijn talent met een tweede plaats in de Ronde van Limburg. „Een fantastische prestatie, al zeg ik het zelf. Ik weet wel dat door die tweede plaats op het NK ook het ene en ander van me verwacht wordt. Het parcours is vergelijkbaar met dat van de Ronde van Limburg en ligt me wel. Alleen hangt een goede prestatie natuurlijk grotendeels af van de vorm van de dag. Mijn benen zijn nu goed, maar dat biedt geen garanties. Wanneer ik bij de eerste tien eindig zou ik zeer tevreden zijn.”

Outsider Roger Smeets uit Elsloo gokt ook op een plaats bij de eerste tien. „De laatste weken gaat het goed,” aldus de enige Limburger uit de nationale selectie. „Ik won twee weken geleden in Brunsum, terwijl ik afgelopen zaterdag vierde werd in Sint-Geertruid. Ik heb me de laatste weken vooral bezighouden met kilometers maken. Enkele malen meer dan 240 kilometer op een dag getraind, zodat ik op het laatste misschien nog wat extra macht heb.”

Pascal Appeldoorn is tot dus ver niet tevreden over zijn seizoen. „Ik win te weinig,” zegt de Veldenaar. „Ik rijd weliswaar veel beter dan verleden jaar, maar wanneer de punten verdeeld worden, heb ik meestal al een troostprijs. Dat komt misschien ook wel omdat ik dit jaar een veel zwaardere programma rijdt. Ik zit in de sponsorploeg van Bovemij en heb daardoor een internationaal programma. Dit ligt me wel. Hopelijk kan het NK een keerpunt in dit wielerseizoen voor me zijn. Ik heb er vertrouwen in, want mijn twee ooste prestaties van dit jaar zette ik neer op de Limburgse heuvels. In Olympia's Ronde reed ik in de etappe door Limburg vooraan en had ik zelfs nog een kansje dat ik de leiderstrui kon overnemen. Een week later werd ik in de Ronde van Limburg vijfde. Op het NK hoop ik in ieder geval een rol van betekenis te kunnen spelen.”

## Tristan Hoffman: 'Ik ben geen eendagsvlieg'

MEERSSEN – Nog één dag en het kampioensjaar van Tristan Hoffman uit Groenlo loopt al weer ten einde. Tenzij... tenzij de Achterhoek weer net zulke formidabele benen heeft als vorig jaar, toen hij in Meerssen Neerlandse complete wielerserie te kijk zette en er met de roodwitblauwe trui vandoor ging.

Tristan Hoffman - vorige week nog etappewinnaar in de Ronde van Zwitserland - was twaalf maanden geleden de aanvoerder van een al vroeg ontsnapt pelotonnetje Kleine Luiden. Zo ervoer hij het zelf ook.

„Ik ging mee omdat we hadden afgesproken dat bij elke ontsnapping iemand van ons (TVM, red) mee moest zijn.”

Leuk voor de eerste koersuren, zo'n kopgroep, maar veel later reed Tristan Hoffman nog voorop. Samen met Menno Vink, ook zo iemand die in de prognostieken in geen velden of wegen was te bekennen. Toen Vink moest afhaken, kreeg Hoffman zwaar vleugels. Hij raakte dusdanig op drift dat hij zelfs voor Erik Breukink, die nog even flink gas gaf, niet meer te achterhalen was.

Ondertussen discussieerde het wielervolk over de vraag of Tristan Hoffman nou een aanstormend talent dan wel een eendagsvlieg was. Hij won naderhand twee dagrijzen in de Ronde van de Toekomst, pakte een onbeduidend criterium mee en tekende onlangs dus in Zwitserland voor zijn beste prestatie als landskampioen.

Tristan Hoffman zelf vindt dat hij

het helemaal niet zo onaardig heeft gedaan, afgelopen jaar. „Het was niet supergoed, maar ook niet superslecht. Ik vind mezelf in elk geval geen eendagsvlieg. In de grote klassiekers heb ik goed meegedaan, alleen in de finale kwam ik nog wat tekort bij mannen als Museeuw. Dat moet allemaal nog groeien, maar dat komt best in orde.”

### Programma

MEERSSEN – Het Nederlands wielerkampioenschap voor profs, amateurs en dames wordt vandaag en morgen verreden op een parcours van 8,9 kilometer in Meerssen. Start ter hoogte van het gemeentehuis. Vervolgens via de beklimming van de Vliegenveldweg - naast de A2 - tot aan Maastricht Airport en vandaar naar Ulestraten, Humcoven, Kookstraat en Lange Raarberg, waar de eindstreep is getrokken. Na deze 'aanloop' van 7,6 kilometer volgt de afdaling van de Korte Raarberg, waarna men weer aan het beginpunt arriveert. Vandaag om half tien starten de dames voor het afleggen van ruim 87 kilometer (1x7,6 kilometer plus negen ronden). Om half een krijgen de amateurs iets meer dan 203 kilometer voor de wielen (1x7,6 kilometer gevolgd door tweeëntwintig ronden). Morgen om twaalf uur klinkt het startschot voor de profs, die na de aanloop van 7,6 kilometer vijftig ronden moeten afleggen. Totaal ruim 230 kilometer.

„Het blijft een vraag welke tactiek uitgespeeld wordt”

# Wijnands geeft 'zich nog niet gewonnen

DOOR BENNIE CEULEN

EIJSDEN - Met zijn 34 jaar is Ad Wijnands een van de ouderdomsdekens van het internationale wielerpeloton. De Eijdsenaar die voor de TVM-ploeg van Cees Priem uitkomt, is aan zijn veertiende seizoen als professional bezig. En als het aan hem ligt zeker niet het laatste. In tegenstelling tot voorheen is Wijnands dit jaar vrijwel niet in beeld geweest. Aan de vooravond van het Nederlands kampioenschap acht hij zich niettemin in staat een hoofdrol in de strijd om het rood-wit-blauwe tricot op te eisen.

De Limburgse routinier schrijft zijn minder opvallende optreden toe aan zijn rol als wegkapitein en begeleiding van de jongeren in het TVM-team.

„Bovendien werd ik in het voorseizoen door ziekte gevelld,” vertelt hij. „En vereiste de herstelperiode veel meer tijd dan gebruikelijk. Normaal ben ik binnen twee, drie weken van een ziekte hersteld. Deze keer was dat niet het geval. Een tegenvaller. Ik denk, dat ik te snel de conditionele achterstand wilde goedmaken. De Ronde van het Baskenland en de Catalaanse Week waren te zwaar om meteen in vorm te komen. Vervolgens gingen de klassiekers aan mijn neus voorbij. Daarna werkte ik een programma af waarmee weinig publiciteit viel te rapen.”

Ad Wijnands bedoelt daarmee zijn deelname aan onder meer de Vierdaagse van Duinkerken en de Tour de l'Oise. „In die etappekoersen reed ik weer op niveau en verrichte goed werk voor de ploeg.”

Afgelopen woensdag keerde Wijnands terug uit de Ronde van Zweden. De negende prijs in de eerste etappe was zijn beste klassering. „Ik kwam in de eindsprint bijna ten val, anders was ik zeker tweede of derde geworden.”

Volgens Wijnands was de Ronde van Zweden de ideale voorbereiding op de Nederlandse titelstrijd. „Zwitserland is geen voorbereidingsronde meer. Als je niet honderd procent bent, word

je daar naar huis gereden. En de Midi-Libre is ook niet het ideale voor een niet-klimmer als ik. Geef mij dan maar de Ronde van Zweden, ook al rijden in die etappekoers amateurs mee, die voor elke seconde vechten. Is goed voor de felheid. Die amateurs verplichten je alert te zijn. De Ronde van Zweden was dankzij het golvende parcours ideaal om kilometers te maken en snelheid te kweken. Met het oog op het NK ben ik diep geaan. Ik ben er nu klaar voor.”

### Ervaring

Uit ervaring weet Ad Wijnands wat hem in de nationale wielersrijd te wachten staat. Meer dan eens behoorde hij tot de uitblinkers. Toch slaagde de man die oit twee etappes in de Tour de France op zijn naam schreef ('Onder de Tour heb ik een streep gezet') er nooit in de felbegeerde trui te veroveren. „Ik wil een goed NK rijden. In functie van de ploeg en degenen die ambities heeft om kampioen te worden. Zelf heb ik dat ook nog wel, maar ik moet realistisch zijn. Ik weet niet of ik de finale aankan. De afgelopen twee jaar kwam ik op het laatst telkens iets te kort.”

Wijnands voorspelt, dat het morgen in Meerssen wel eens een heel gekke strijd kan worden. „Vooral omdat maar ongeveer vijftig renners aan de start verschijnen,” meent hij. „Mijn ploeg is het sterkst vertegen-



woordigd. Met elf man. Als Theunisse gestart zou zijn waren wij zelfs met twaalf geweest. Normaal gesproken wordt het een strijd tussen TVM en de ploeg van Raas. Wat gebeurt er als in de tweede of derde ronde een groepje van acht renners aan de haal gaat waarin wij met twee, drie man en WordPerfect met enkele coureurs vertegenwoordigd is? Wie moet in die situatie op kop gaan rijden en de zaak rechtzetten?”

„Wij en WordPerfect gaan niet achter onze eigen renners aanrijden. In die situatie krijg je een kampioenschap zoals vroeger in Geulle dikwijls het geval was. Daar werd de titelstrijd vaak vroeg beslist. Denk maar eens aan vorig jaar terug. Eigenlijk was Hoffman een outsider, maar

hij was wel de allersterkste, want anders blijf je niet na zo'n lange ontsnapping overeind tegen een jagende Breukink. Het blijft altijd een vraag welke tactiek uitgespeeld wordt in dergelijke omstandigheden. Erik Breukink rijdt op dit moment als een speer, maar hij staat alleen. In de koers kun je pas zien hoe hij gaat rijden, met wie hij een coalitie vormt en op wie hij de wedstrijd afstemt. Daarop moet je dan in- en uitschakelen.”

### Onvoorspelbaar

Limburgs oudste profrenner denkt, dat het een heel gek kampioenschap kan gaan worden. „Als je het mij vraagt onvoorspelbaar, hoewel in mijn ogen Maassen, Rooks, Breukink en

● Ad Wijnands (links) start morgen in eerste instantie om een ploegmakker aan de zege te helpen, maar heeft zelf toch ook ambities. „Zeg nooit nooit.” Rechts Gert-Jan Theunisse, die niet van start kan gaan ten gevolge van een ontsteking aan zijn zitvlak.

Foto: DRIES LINSSEN



Ooit iemand gezien met een tatoeage van Honda, Suzuki, Moto Guzzi of BMW? Waarom brandmerken Harleyrijders dan wel hun favoriete motormerk op de biceps? Waarom kruipen bankiers in het weekeinde liever op een 'softail' met uitlaten als regenpijpen dan in een slee met air bag?

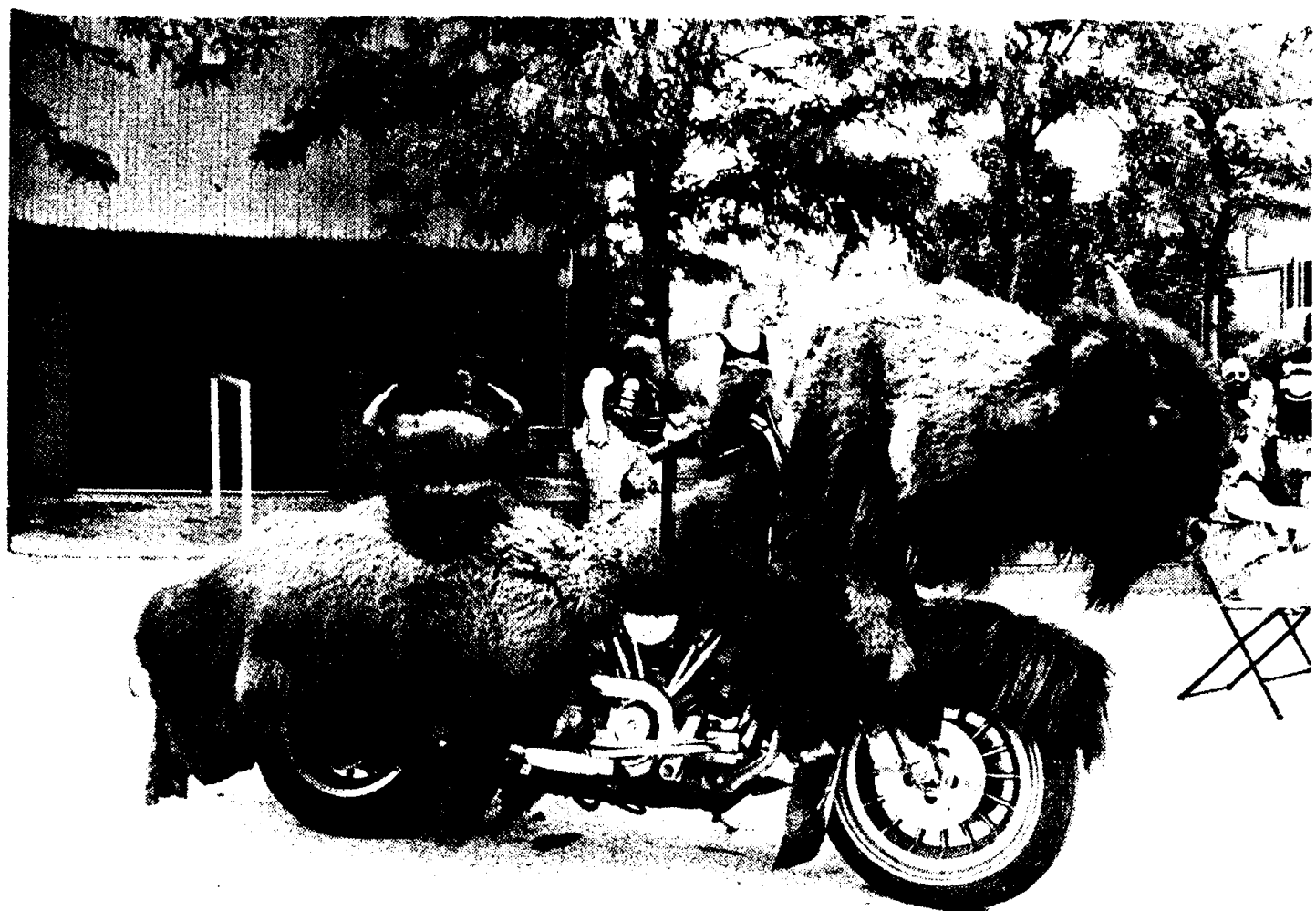
Voor het Harleygevoel, hoor je om je heen. Maar hoe voelt dat aan?

En waarom blijken opvallend veel 'Afro-Americans'

nauwelijks te porren voor deze ronkende rebel?

Op zoek naar een verklaring voor de aanbidding van deze Amerikaanse ikoon trok verslaggever Hans Toonen op naar Milwaukee, waar onlangs honderdduizend 'hoggers' de negentigste verjaardag vierden van Harley-Davidson. En stuurde hij voor het eerst in zijn leven een meegekregen, nog maagdelijk mooie Harley van Milwaukee, Wisconsin naar het 1600 km verderop gelegen York, Pennsylvania.

Bericht van een doorgezeten Harleygevoel.



● Om bekeken te worden heeft een 'hogger' een uitgepelde bison over zijn 'Ultra Classic' getrokken.

itgeslapen idee, die gratis oordopjes op de balie van mijn hotel, twaalf hoog aan Milwaukee Avenue.

Dank zij deze herriestoppers vergaap ik me die zaterdagochtend zonder stadswallen onder mijn ogen aan de 'pride parade' van tienduizenden Harleys. Een sonore storm van bijna drie uur dwars door Milwaukee, al negentig jaar de stal van Amerika's laatste ijzeren ros.

Een iets verderop geparkeerde Porsche slaat spontaan alarm van het vulkanische volume uit deze strak gespaakte armada.

\*\*\*

Ineens valt het me op.

Nauwelijks negers onder de bijna honderdduizend 'hoggers' ofwel leden van de Harley Owners Group. In het park aan het Michiganmeer ziet het wel zwart. Maar dan van lenig leer. En van 's middags nog biervlekke T-shirts.

Waar je ook kijkt, zie je blanke Harleyrijders. Vaak met pensen als een bierkant. En bijna allemaal met Delftsblauwe armen.

Omdat geen neger zich (nog) laat blikken op deze verchromde ikoon van 'Gods eigen land', herlees ik het jongste profiel van de Harleyrijder, opgesteld door, inderdaad, Harley-Davidson Inc. himself. Gemiddelde leeftijd van de kwart miljoen Amerikaanse 'hoggers': 38,5 jaar; gemiddeld persoonlijk inkomen tegen de 80 mille; gemiddeld inkomen per huishouden ligt tien mille hoger; 62 procent is getrouwd. Een op de tien 'bikers' is een vrouw.

Geen woord over etnische afkomst.

\*\*\*

Is een Harley alleen voor blanken?

George B. Sussman – zwart, vooraan veertig en uit San Francisco, Californië – grijnst zijn ivoren wachters bloot. „Je zou het wel zeggen als je al die bleekscheten ziet. Maar met racisme heeft het volgens mij niets te maken,” peinst George hardop. Een Harley is voor veel zwarten gewoon te duur, oppert hij.

Wijst naar zijn rode 'Heritage'. Vertelt dat hij als bevrachter bij de spoorwegen werkt. „Omdat ik aar-



● Geen Harley-verjaardag of er duiken 'sissies' op, aan wie menige 'biker' zich wat graag vergaapt.

dig verdienen en alleenstaand ben, kan ik me deze 'bike' permitteren. Nu je het zegt: eigenlijk ben ik een zwarte raaf temidden van tienduizenden witte.”

En duwt met een grijns zijn zwarte Stetson naar achteren.

David Baswell – blank, vooraan vijftig en uit Huntsville, Alabama – ziet het donker in.

„Zolang 'Afro-Americans' zich blijven storen aan sommige symbolen van de Harley, blijft het een 'bike' voor blanken.”

Voor de vlag van de zuidelijke staten, waarmee veel motorrijders in de zogeheten 'cotton belt' hun Harley

optuigen, werkt als een rode lap op de stier.

David: „Deze rebelse vlag herinnert veel zwarten aan rassenhaat, aan onderdrukking en slavernij. Ik vind dat ze niet moeten overdrijven. Ik stoer me toch ook niet aan de ANC-vlag waarmee zij de laatste tijd wapperen. Harley is geen motor, exclusief voor 'red necks' zoals zij beweren.”

Onder de picknick-tafel knijpt zijn vrouw hem in zijn enkel.

David, al vijfendertig jaar 'hogger', neemt meteen gas terug. En verhaalt van twaalf negers in Alabama met de allermooiste Harleys van Amerika. „Maar die daarmee nooit op welke parade dan ook zullen pronken.

Inderdaad, uit arrogantie tegenover ons, 'red necks'.”

Dan knijpt zijn vrouw hard genoeg om David op te laten stappen.

\*\*\*

Van zijn ongewild ranzigheids imago weekt Harley-Davidson zich steeds meer los.

In menige advertentie jubelt de jularis dan ook dat hij in de afgelopen negentig jaar: vier oorlogen, een depressie, enkele recessies, zestien presidenten, binnen- maar vooral buitenlandse concurrentie en een Marlon Brando-film overleefde.

Zeker Brando's optreden als leider van een motorbende in de film 'Wild Ones' (1954), waarin een deugdzaam dorpje wordt geterroriseerd, heeft de weg vrijgemaakt voor de enige, echte 'bikers'.

Bomen van kerels die elke wet aan

DOOR  
HANS  
TOONEN



hun motorlaars lappen. 'Outlaws' met wapperende baarden, die zonder helm van bazuine naar knokpartij rijden. Die onderweg alleen stoppen om de vliegen tussen hun tanden uit te peuteren.

Kortom, een fuck-you-subcultuur rondom een heilig verklaard ijzeren paard.

Onder de honderdduizend 'hoggers', broederlijk bijeen in Milwaukee, vallen deze vrijgevochten 'easy riders'

op. Niet alleen door hun eendracht: helemaal in zwart leer. Strak naar achteren gekamd, roosrijk haar. Tatoeages van nek tot kont.

Menigeen heeft een hakenkruis uitdagend op zijn vetleren vest gepind. Sommigen hebben de swastika getatoeerd op hun lage voorhoofd.

\*\*\*

Gelukkig vallen ze ook op omdat ze in de minderheid zijn. De doorsnee-Harleybezitter rijdt alleen maar rechts.

„Maar wat ze stuk voor stuk delen, is hun bijna pathologische liefde voor Harley. En voor Amerika. Dat Harley als laatste motormerk, made in USA, niet kapot is gegaan aan de Japanse concurrentie, leidt nog altijd tot ongekend patriotisme,” orakelt James H. McAlexander. Als hoogleraar aan de Oregon State University peilt hij momenteel de gesmeerde mythe. Uiteraard in opdracht van de HD-directie die hem gematst heeft met een 'Ultra Classic', de mijlenvreter onder de Harleys.

De slogan 'live to ride, ride to live', die op bijna elke Harley geschroefd is, symboliseert volgens hem de drang om in deze strak geregelde samenleving af en toe je ego vol gas te geven.

\*\*\*

Dankzij deze egotrippers smeren Harley-Davidson en zijn dealers nu hun boterham aan twee kanten. De magere jaren zeventig en tachtig liggen in de berm.

In York, Pennsylvania, waar de HD wordt geassembleerd, loopt elke vier minuten een legende van de band. Dit jaar piekt de productie naar dik tachtigduizend Harleys, wat ver beneden de vraag is.

Vandaar dat de wereld in de rij staat. De HD-bonzen verwachten veel van de 're-hogificatie' van het voormalige Oostblok. In Praag kun je sinds kort weer een 'fat boy' kopen zonder dat je als verrader van het communisme wordt gearresteerd.

Zelfs Japan ligt op de knieën voor een Harley. Alsof je Eskimo's ziet smeken om ijs.

\*\*\*

De andere kant van de boterham wordt belegd met de goudgerande verkoop van nevenartikelen. Vooral veel leren kleding, gespen, parfum, boxershorts, T-shirts en chroom. Er is zelfs een Harleycondoom, genaamd 'Hogskin'.

Voor 'rubies' oftewel 'rich urban bikers' graaien graag tussen de kleerhangers. Want bij het Harleygevoel past alleen een onvervalste Harley-outfit. Pas dan tel je mee. Pas dan word je onderweg aangesproken.

Weliswaar altijd over hetzelfde onderwerp: jouw en zijn Harley of zijn dromen ervan. Maar daar kun je nooit genoeg over horen.

\*\*\*

Let je alleen op de techniek dan grijp je weinig van deze adoratie. Naar een benzinemeter moet je lang zoeken. Blijkbaar raakt geen enkele 'hogger' over zijn toeren van een renteller, die dan ook ontbreekt. Wie Harley rijdt, luistert alleen maar naar de diepe slag van de V-cylinders. Op je km-teller zie je wel wanneer het tijd wordt om weer vol te tanken.

Zelfs Rob Stolker, hoofdredacteur van het motormagazine Bigtwin en een van de dertig landgenoten met wie ik 'on the road' ben van Wisconsin naar Pennsylvania, geeft toe dat

pakweg een Honda Gold Wing technisch mijlener vooruit ligt.

„Maar bij een Honda voel ik niks. Helemaal mee eens, zo'n Jap remt en accelereert stukken beter dan een Harley. Je rug houdt het ook langer vol. En toch zit ik liever in het zadel van een Harley. Omdat ik dan meer contact heb en krijg met het land en zijn mensen.”

Wie voor het eerst een Harley heeft, verandert qua gedrag nog voor de eerste servicebeurt.

Tussen Milwaukee en York heb ik respectabele ondernemers zoals schade-expert Jaap Nootboom (46) uit Ridderkerk weer 'wild and young' zien worden. Al in Milwaukee staan er stoppels op zijn kin en pretlichten in zijn ogen. Want hij is als een kind zo blij met zijn 'Heritage'.

Terug op de zaak in Ridderkerk gaat de baard eraf. Maar in het weekeinde mag hij 'biker' zijn. Stropdas af. Leren jack, leren broek met zilverbeslag aan. Vrouwje idem dito. Samen even een ander mens. Weg uit de 'fast lane of life'. En tot maandagochtend niet scheren.

\*\*\*

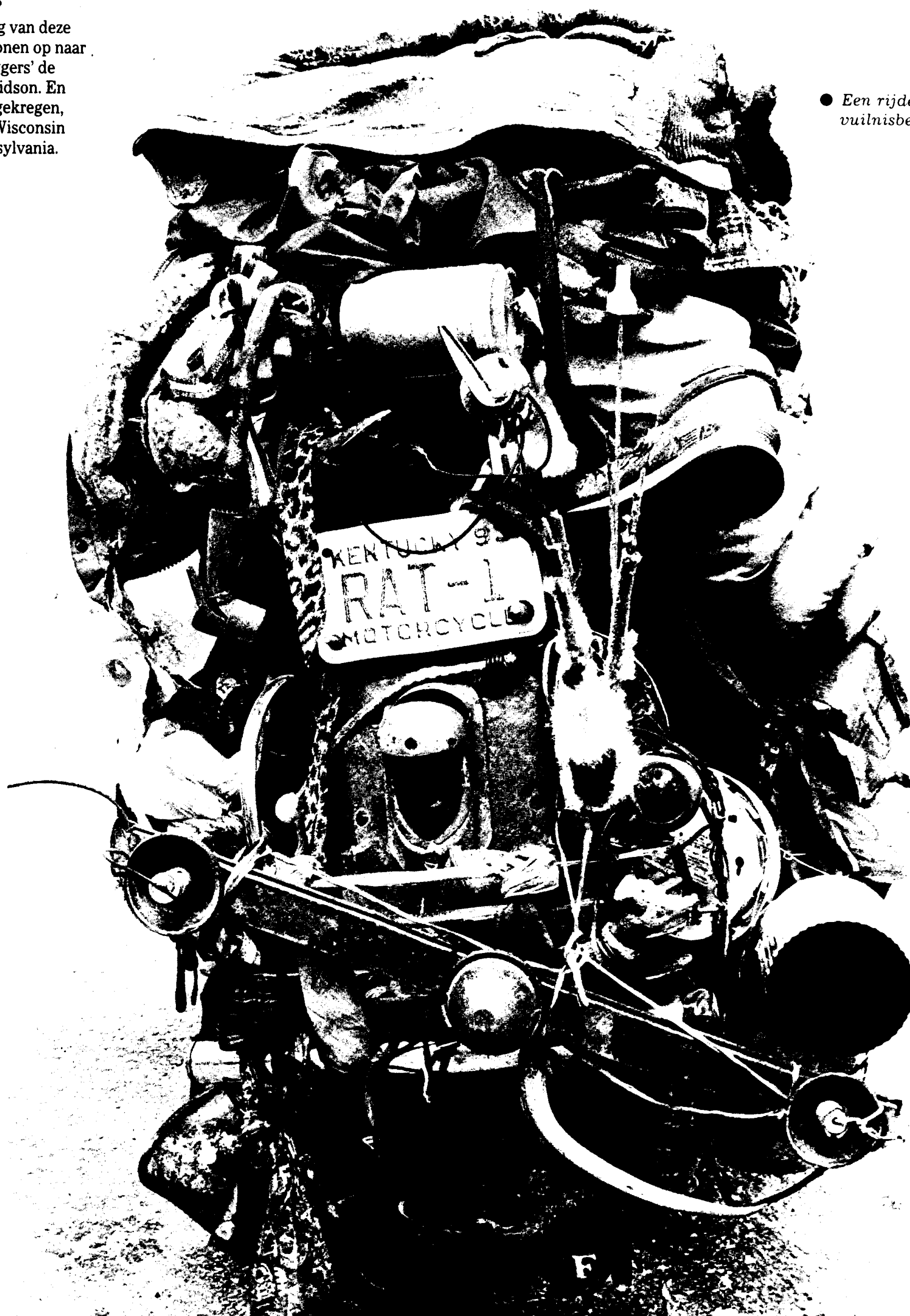
Net als mijn motorgevoel bestaat mijn baard al dertig jaar.

Na 1600 km over vooral 'blue highways' heeft Harley dat gevoel versterkt.

Alleen voor een Harley nemen truckers hun petje af. Kijkt Renovo, een slaperig stadje in Pennsylvania, zijn ogen uit. Raak je bij elke tankstop niet uitgepraat.

Met een Jap. hoe gestaald ook van perfectie, verplaat je je.

Op een Harley ben je onderweg.



● Een rijdende vuilnisbelt



# DE LIMBURGSE **m** PERSONEELSGIDS



Comprimo is een onafhankelijk Nederlandse ingenieursbureau met een internationaal netwerk, voornamelijk gericht op de procesindustrie. Het hoofdkantoor is gevestigd in Amsterdam. Onze verschillende vestigingen in Nederland en in landen als België, Duitsland, Oman en Singapore. In de bouw van raffinaderijen, chemische fabrieken en installaties voor aardgasbehandeling is Comprimo een Nederlandse specialist.

Comprimo heeft sedert november 1992 een vestiging in Meerssen die zich specifiek richt op het uitvoeren van multidisciplinaire engineering opdrachten in de landbouw. Voor de verdere uitbouw van deze vestiging zoeken wij een persoon:

## ENGINEERING MANAGER m/v

### Functie:

De engineering manager is primair verantwoordelijk voor de technische realisatie van het ontwerp van landbouwinstallaties, en moet het als een uitdaging zien, het jong en groeiende engineering team naar succes te begeleiden.

Zijn aandacht zal vooral uitgaan naar de technische realisatie van de installaties, zodat de kwaliteit en efficiëntie gewaarborgd blijft.

Daarnaast dient hij een project engineer te vervullen. Hij rapporteert rechtstreeks aan de projectmanager en is zijn plaatsvervanger.

Comprimo B.V. Limburg stelt aan deze functie de volgende eisen:

- Opleiding HTS of gelijkwaardig niveau in de technische wetenschappen.
- Een aantal jaren engineering ervaring in de landbouw of de procesindustrie.
- Een kwaliteits- en veiligheidsbewustzijn.
- Een goede kennis van het Nederlands.
- Beschikken over een rijbewijs met een geldig voertuig.

Nadere informatie over deze functie kunt u aanvragen bij de heer J. de Haan, HR Manager, Comprimo B.V. Limburg, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

Uw sollicitatie wordt u verzocht te richten aan: **COMPRIMO B.V. Limburg**  
Ref. Engineering Manager, Lange Heideberg 2, 6231 PB Meerssen.



### Docent m/v

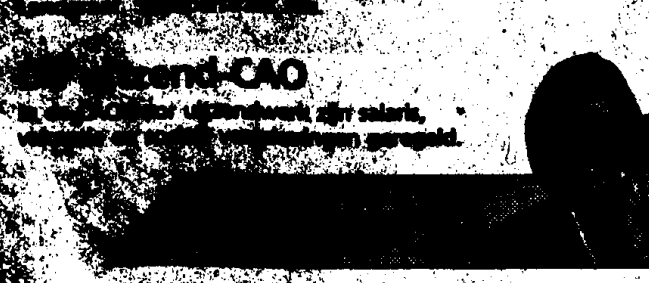
Voor een gewaardeerd landbouwbedrijf. Wij zoeken een persoon met een goede kennis van de landbouw en affiniteit met de landbouw. Het is een functie voor een aantal jaren. De functie wordt plaatselijk en tijdelijk uitgevoerd per week en eventueel ook op zaterdag. U dient in beeld te zijn van eigen vervoer.  
Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Magazijnmedewerker m/v

Voor een gewaardeerd landbouwbedrijf. De werkzaamheden bestaan uit het ontvangen en afleveren van goederen en het bijhouden van de magazijnadministratie. Het is een functie voor een aantal jaren. De functie wordt plaatselijk en tijdelijk uitgevoerd per week en eventueel ook op zaterdag. U dient in beeld te zijn van eigen vervoer.  
Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouw CAO

Voor een gewaardeerd landbouwbedrijf. De werkzaamheden bestaan uit het ontvangen en afleveren van goederen en het bijhouden van de magazijnadministratie. Het is een functie voor een aantal jaren. De functie wordt plaatselijk en tijdelijk uitgevoerd per week en eventueel ook op zaterdag. U dient in beeld te zijn van eigen vervoer.  
Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl



### Landstad uitzendbureau

Landstad uitzendbureau zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Landbouwbedrijf Akkoord

Landbouwbedrijf Akkoord zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

## wij zoeken...

Landgraaf, een jonge bruisende gemeente in het oostelijk deel van Zuid-Limburg. Met ruim 40.000 inwoners één van de grote gemeenten van onze zuidelijke provincie. Landgraaf kenmerkt zich door een breed scala van winkel-, sociaal-culturele en sportvoorzieningen voor de mensen die er wonen, werken en recreëren. Daarmee wordt adequaat ingespeeld op de dynamiek van deze ondernemende gemeente. Dat gebeurt ook met de gemeentelijke organisatie zelf: open, flexibel, doelmatig en publieksgericht.

Wij zoeken de beste man of vrouw voor de functie van:

**Medewerker Informatievoorziening**

Onder leiding van het management van de sector Grondgebiedszaken draagt de medewerker I&A zorg voor de informatievoorziening en automatisering van deze sector. Hierbij onderhoudt hij/zij een nauwe werksamenwerking met de afdeling Personeel, Organisatie en Informatica.

### Taken:

- het opstellen van het sectorale I&A-beleid en -plan;
- het adviseren met betrekking tot het inzet van informatietechnologie ter ondersteuning van de bestuursprocessen;
- het onderzoeken van informatiebehoeften, het adviseren over informatievoorziening en het formuleren van technische en technische systemen voor de sector;
- het (gedeeltelijke) zorgaanbieden voor de sector; het aanpakken van problemen die voortvloeien uit de sector; het aanpakken van problemen die voortvloeien uit de sector;

### Vereisten:

Wij zoeken een ambitieuze, contactueel vaardige, flexibele man of vrouw met een HTS-opleiding. Ervaring in een vergelijkbare functie is een voordeel. Kennis van de werking van UNIX-systeem is een voordeel. Kennis van de werking van UNIX-systeem is een voordeel. Kennis van de werking van UNIX-systeem is een voordeel.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

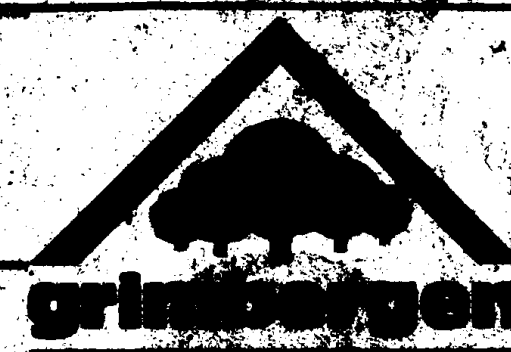
De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.

De sollicitatiebrief wordt verzonden naar de heer J. de Haan, HR Manager, Landgraaf, Postbus 100, 6420 AA Geleen, tel. 0435-411410.



### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

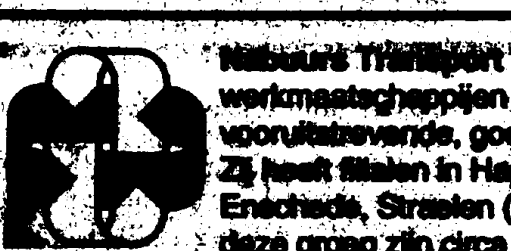
Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Grimbergen

Grimbergen is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl



### Nabuurs Transport

Nabuurs Transport is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Nabuurs Transport

Nabuurs Transport is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl

### Nabuurs Transport

Nabuurs Transport is een bedrijf dat zich richt op de landbouw. Het bedrijf zoekt personeel voor diverse functies in de landbouw. Interesse? Stuur een cv naar: 043-25 56 36, info@landbouw.nl





● Het hele publiek onder  
massahypnose

Moet je hierom lachen of  
beschaamd weggijken?  
Terwijl haar dochter van 18  
enkele meters verder al 'n  
kwartier rechtop in een diepe  
slaap lijkt verzonken, roept  
haar moeder smekend:  
„Sandra! Sandra!” De  
hypnotiseur heeft de vrouw  
namelijk zojuist ingefluisterd  
dat ze naakt op het podium  
staat. De moeder lijkt de  
wanhoop nabij en slaat  
vertwijfeld haar handen voor  
borst en onderbuik.

De zaal ligt in een deuk.

# Rostelli op 't randje

Rasti Rostelli balanceert op het randje in een halfvolle Oranjerie in Roermond. De magier manoeuvreert behendig tussen sensatie en vuznigheid, maar als het aan het mannelijk deel van het publiek ligt doet hij er nog een scheepje bovenop. Ze worden op hun wenken bediend. "Waarom hou je daar je handen?" Wat is dat?" vraagt Rostelli aan de moeder. Buiten de voorstelling om zou ze hem een klap in het gezicht geven maar nu flapt ze het zinnetje er ongecomplexeerd uit: "Dat is mijn poesje en dat mag jij niet zien." Het publiek glieht het uit en klapt zich de handen blauw. Rostelli knipt met z'n vingers en de vrouw slaapt staande verder.

waarna het meisje begint te krijsen als een baby om deze oorverdovende huilbuï te besluiten met een stevige boer. Rostelli manipuleert met mensen alsof het waspen beelden zijn. Het is angstig en prikkelend tegelijk. Hij kietelt een Voodoo-pop en onmiddellijk krijgt de vrouw naast hem de lachspuigen. Een stevige speldeprik in de pop sorteert op haar achterste hetzelfde effect.

is, ofte wel *alles hangt met alles samen*. En een magier doet een beroep op de wereld van de verbeelding die in feite de werkelijkheid is. Moelijk? Nee hoor, niet voor het tweehonderd-koppige publiek in Roermond dat zich de tovertrucs van Rostelli graag laat aangeleunen. Het is kermisvermaak van het betere soort. Een dame mag zich een plekje op het podium uitzoeken waar ze gaat zitten. Ze leunt achterover en legt twee halve citroenen op de ogen. De zwaar geblijndoekte Rostelli zoekt zich met twee messen in de handen een weg over het toneel en prikt liefdeloos de citroenen van haar hoofd.


De zaal spuugt oooh's en aaah's.  
Een rookkanon achter de coulissen  
laat een dikke mist achter op het  
podium en maakt het leven voor  
een paar seconden een mysterie.

En natuurlijk weten we dat de kracht van suggestie bergen kan verzetten. Mensen blijken zeer suggestibel te zijn, vooral degenen die als eersten de hand opsteken en zich als vrijwilliger op het podium laten hysen om nadrukkelijk te verklaren dat ze er 'geen flukker van geloven'. Het is en blijft een geraffineerde vorm van hypnose. Hypnose is afgeleid van het Griekse *hypnos*, dat slaap betekent, al bevindt iemand die onder hypnose is zich beslist niet in een slaaptoc-

Zijn proeven van bekwaamheid staan keurig gerangschikt in een officiële persmap. Veel artikeltjes zijn afkomstig uit het *Zondag-smeets*, dus voorzichtigheid is geboden. Maar, eerlijk is eerlijk, Rasti Rostelli – een pseudoniem van de in Aruba geboren en momenteel in Duitsland woonachtige Roland van den Berg – fascineert wel degelijk. Het zou geen echte biografie zijn als die niet zou melden dat hij het vak in zijn vaderland heeft geleerd van een zekere Heroudini, een meester in de zwarte magie. En het grondbeginsel van magie is dat de wereld beziel

DOOR

PETER  
HAMANS



Het is dikke pret, deze dinsdagavond in de Oranjerij. Dertig gulden hebben de toeschouwers betaald om 'Het fascinerende van het ontastbare' mee te maken. En het gebeurt inderdaad allemaal. Vrouwen denken dat ze bloot op het podium staan; mannelijke vrijwilligers zien het publiek zonder kleden in de zaal zitten; mensen krijgen ingefluisterd dat het 50 graden Celsius in de schaduw is en knippen citroenen uit in de wetenschap dat ze sappige perziken eten. Rustell: neemt Sandra van hierboven mee terug in de tijd en maakt haar wjs dat ze drie maanden oud is



● Ben Peeters (rechts) kreeg Rostella geen millimeter van de grond... Foto: JAN PAUL KUIT

Voortgangsgesprek met de heer van  
Nieuw-De Kruis en de heer van Nieuw-  
paradijs. Het gesprek werd geleid door  
want-erselens en de heer van  
bentvoogding. De heer van Nieuw-  
paradijs is de heer van Nieuw-  
paradijs. Als het gesprek eindigde, bleef  
niet-erselens in het gesprek. Het  
in de eindfase van het gesprek. Het  
het voortgangsgesprek. Het  
niet-erselens. Het gesprek werd  
pot-erselens. Het gesprek werd  
jaar-erselens. Het gesprek werd  
maanden-erselens. Het gesprek werd  
het gesprek werd geleid door de  
assistenten van Nieuw-De Kruis en  
reik. Het gesprek werd geleid door  
wereld-erselens. Het gesprek werd  
in de eindfase van het gesprek.  
het voortgangsgesprek. Het  
energie. Wat het voortgangsgesprek  
zeggen.

[illegible]

Rast: Rast is een kind dat een beetje een eigen leven heeft. Wat? Vergeet dan een kind niet dat hij aan school, de stadsschool, zit in Heerlen. Wie zich wil inzetten als vrijwilliger, moet bij deze gewaarschuwd.

# DE HOPELOZE WERKELIJKHEID

DOOR RENÉ F.W. DIEKSTRA

„In een paar weken tijd verloor ik twee goede vrienden. De een overleed aan aids en de ander kreeg tijdens het sporten een hartstilstand. Een paar dagen na de begrafenis van de laatste moest ik op reis, maar ik was nog zo aangeslagen dat mijn vrouw besloot een dag of vijf met mij mee te gaan. Die avond, toen ik haar naar het vliegveld bracht vanwaar ze terug naar huis zou vliegen, had ik het niet meer. Ik kon bijna geen afscheid van haar nemen, me van haar losrukken. Toen ik tenslotte terugreed naar mijn hotel, was ik één brok ellende. In gedachten zag ik haar toestel ergens boven de oceaan uit elkaar spatten. En toen opeens viel het besef als een loodzware deken over me heen, het besef dat ik haar hoe dan ook ooit zou verliezen. Het besef dat iedere liefdesrelatie, vroeg of laat, ten dode is opgeschreven. Er is geen hoop.”

In de stilte die vervolgens valt, gaimen zijn woorden nog in mijn hoofd na: "er is geen hoop". Alles, ook de meest dierbare mensen in ons leven, glijden ons vroeg of laat door de vingers, of wij door de hune-  
We hebben geen enkel permanent recht en zelfs als we dat hadden dan zou het heelal of de natuur, zich daar gewoonweg niks van aantrekken.

„En toen, toen je terugkwam in je hotel die avond, wat heb je toen gedaan?“ vraag ik.

„Toen heb ik een blocnote gepakt,“ is het antwoord. „Ik ben op bed gaan zitten en heb gewoonweg alles wat er aan gedachten in mij opkwam, opgeschreven.“

„Zoals?“ gaik door.

„Ja zoals! Nou, zoals dat ik me voorstelde dat ze inderdaad zou verongelukken, dat ik haar zou begraven. Dat de vrouw waar ik zo van hou, dat het hehaam dat me zo vertrouwd is, dat die glimlach die me altijd zo opvrolykt, dat daar niks anders van over zou blijven dan ergens tussen een paar lagen aarde een schedel en een paar botten. Ik zag dat ook echt voor me. Op een gegeven moment ging ik daar zo van over mijn nek dat ik de hele handel opzij heb gesmeten, mijn schoenen heb

aangeschoten en beneden aan de bar een paar stevige borrels heb gepakt. Gewoon om het gevoel te verdoven."

„En? Lukte dat?“

„Nou ja, ik heb die nacht redelijk geslapen. Maar de volgende dag hing dat gevoel nog altijd rond en, eerlijk gezegd, heb het nooit meer helemaal weggegaan. Ik voel me sindsdien emotioneel fragiel, kwetsbaarder, ik huil ook soms als ik bij voorbeeld een afscheid in een film zie, terwijl vroeger... En als ik naar haar kijk, dan denk ik tegenwoordig vaak: „Goh, ik heb je nu wel, maar we weet hoe lang.“ En dan wordt op een of andere manier ieder moment dat we hebben dierbaar. Ik weet niet goed hoe ik het moet zeggen, maar het lijkt wel of de tijd die we samen hebben nu belangrijker vindt dan vroeger, alsof ik niks meer wil verspillen.”

Wat is er met deze man aan de hand? Sommigen, ook sommige psychologen en psychiaters, zullen vermoedelijk zeggen dat hij nog altijd bezig is met de werking van de rouw vanwege het verlies van zijn vrienden. Anderen zullen zijn gedachten en reacties, zoals huiltien, mogelijk zien als aanwijzing dat hij gedeprimeerd of zelfs gewoon depressief is. Ik zal niet ontkennen dat beide veronderstellingen een zekere realiteitswaarde hebben. Als ze maar niet tot de conclusie

leiden, dat de man psychisch 'gestoord' of 'niet helemaal in orde' is. Ik zou het zelfs willen omarmen: zijn huidige manier van naar het leven en zijn partner kijken, is realistisch(er), 'gezonder' dan zijn vroegere, hoewel het hem niet per se gelukkiger zal maken.

In zijn boek *De Ontkenning van de Dood* zegt Ernest Becker dat de meeste mensen slinkt wat hij van het leven kan verweten en niet meer dan dat. Hij is er niet opgebouwd om zijn hele leven en dat van de mensen om hen heen in dienst te nemen en te overleven. Niet als andere diersoorten zijn de meeste mensen niet opgebouwd om alleen het stoffe, gezonde vlak voor hun neus in dienst te nemen. Alleen wat ze vandaag of morgen of in het weekenden zullen doen, zullen gaan zoeken, zullen kopen, zullen verliezen, wilt hun bewustzijn. 'Zou de mens zijn, als heus van de grond verrijft en dan in de mens als leven, en dood begint te stoffen, krijgt hij moedeloosheid. De meeste mensen besparen zich deze moedeloosheid door met hun gedachten bij de kleine problemen van hun leven, zoals het samenleving die voor hen uitloft te overleven', aldus Becker. We moeten daarom toe kunnen voegen dat we niet weten, dat om ook zo verrijft zijn op allerlei manieren, variërend van klassenklassen tot TV-quizen om struikelers en ridders te zijn die manier. 'Kalkunen' ze zien met de oppervlakkige... daardoor kunnen ze een

normaal leven, zoals we dat noemen, le-  
der.

We kunnen nu meteen zien hoe haastig het onderscheid tussen 'normaal' en 'gestoord' wel is. Om normaal te kunnen functioneren moet de mens de wereld en zichzelf van het begin af aan een zware beperking opgelegd. We moeten een stuk van de werkelijkheid van ons bestaan afwijzen. Sterker nog, de afwijping van de werkelijkheid maakt het leven van mens-aan-zijn uit. Denk maar eens aan fantasie: mensen die nu, echte geest en in de meest letterlijke zin van het woord, niet aan de wereld en zichzelf willen afwijzen en zich iedere morgen voor hun spiegel of kaptafel vol met kunstmatige maat of gezichtskeuren smieren. Of aan alle kunstmatigheden die we gebruiken om onze gevoelens te veranderen, zoals de waterverval, van alcohol die zich niet op dat weer over onze samenleving uitstort en of de scheepsaandjingen, trafiquants en andere drugs. Of denk maar eens af, te hiet dat we bijna een halve werkweek besteden aan het 'bikken van beelden' niet in ons opheffen van films, video's of televisie-fantasierie. Het is, erop, zegt Becker, dat de meeste mensen tevredener zijn op normale dan samenleving niet, hoe techniekke beeld om zich de werkelijkheid van het hof te houden. Het probleem is alleen dat er nooit genoeg technieken zullen zijn om het fundamentele gebrek dat we allemaal hebben, te beheersen.

een vaker en heftiger dan te aan het zwijgen op te zetten. De eerste van dat onbegrip, wat in het licht verwaant is, is de naamloze waar ik te veel heb laten horen. Het besef van de beperkingen, die de oude taal oplegt, geeft de oude verhalen afdruk op de gewoonten.

[illegible]

De bedoeling is dat de informatie niet verspreid wordt en het geheim blijft. De informatie is vertrouwelijk en kan vertrouwelijk verlaten.



**De gemeente Susteren**

Susteren telt ruim 13.000 inwoners en is gelegen in de taille van Limburg grenzend aan België en Duitsland. Susteren is een aantrekkelijke woongemeente met goede voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en recreatie.

**opzichter onderhoud m/v**

**Algemene informatie:**  
De gemeentelijke organisatie is ingedeeld in 3 afdelingen, te weten Burgerzaken, Middelen en Grondgebiedszaken en kent daarnaast een staf- en een projectbureau. De afdeling Grondgebiedszaken is onderverdeeld in een sector wonen en een sector werken. De voornoemde functie maakt deel uit van de sector werken met taken op het gebied van civiel- en kunstbouwtechniek, verkeer en onderhoud gebouwen. De functie van de sector werken omvat 7 formatieplaatsen in de binnendienst en 10 formatieplaatsen in de buitendienst.

**Functie-informatie:**  
De belangrijkste taken van de nieuw te benoemen functionaris zijn:  
- geeft leiding aan de buitendienst en is mede verantwoordelijk voor de advisering en de planning ten aanzien van onderhoud alsmede voor een goede uitvoering van de daarbij behorende werkzaamheden;  
- begeleidt mede het uitbestede werk en de externe adviseurs op het gebied van civiel-kunstbouwtechnische alsmede bouwkundige werkzaamheden;  
- verricht begrotingswerkzaamheden en bevestigd de budgetten op het werkterrein;  
- maakt mede onderhoudsbestellingen ten behoeve van de uitvoering.

**Functie-eisen:**  
- diploma M.T.S. weg- en waterbouwtechniek;  
- aanvullende opleidingen op het taakterrein strekt tot aanbeveling;  
- ervaring op werkterrein;  
- leidinggevende capaciteiten;  
- affiniteit/ervaring met automatisering.

**Salaris:**  
Afhankelijk van opleiding en ervaring bedraagt het salaris voor deze functie maximaal f 4.019,- bruto per maand (nivo 7).

**Overige informatie:**  
Een psychologisch onderzoek kan deel uit maken van de selectieprocedure. Nadere informatie kan worden ingewonnen bij de heer Wielders (tel: 04499-2800) tijdens kantooruren.

**SOLICITATIES**

Sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad aan het College van Burgemeester en Wethouders van Susteren, Postbus 12, 6114 ZS Susteren onder vermelding van "sollicitatie Grondgebiedszaken".

# DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

## Maastrichts Expositie & Congres Centrum

Het MECC is een uiterst modern centrum en internationaal trefpunt voor de meest uiteenlopende evenementen: congressen, symposia, beurzen, vergaderingen en cursussen, exposities en andere bijeenkomsten.

De catering, alsmede de exploitatie van het restaurant met 100 zitplaatsen, zijn in handen van Maison van den Boer BV uit Veghel. Dagelijks verzorgt zij in het MECC diverse lunches, recepties en diners: van een eenvoudige koffietafel tot een exclusieve diner voor 3000 personen.

Maison van den Boer heeft nu al meer dan 80 jaar een reputatie en uitstraling opgebouwd die synoniem zijn geworden voor kwaliteit in product, service en presentatie.

In het MECC is een team van Maison van den Boer belast met de verkoop, voorbereiding en uitvoering van de diverse ontvangsten.

Voor de uitbreiding van dit team zoeken wij een

## CATERING-MANAGER m/v

Van kandidaten voor deze functie wordt bij voorkeur een afgeronde beroepsopleiding verwacht, zoals bijvoorbeeld MHS of HHS. Initiatief en een klantgerichte instelling zijn belangrijk. Bewezen organisatorische en leidinggevende kwaliteiten zijn een must.

Leeftijd 25-35 jaar.

Uw schriftelijke sollicitatie met pasfoto, ter attentie van de heer J.H. van Alst, zien wij met belangstelling tegemoet.

**MAISON VAN DEN BOER BV**

Postbus 1515,  
6201 BM Maastricht.  
Telefoon (043) 838485

# Comprimo engineers & contractors

Comprimo is een onafhankelijk Nederlands ingenieursbureau met een internationaal werkterrein, voornamelijk gericht op de procesindustrie.

Het hoofdkantoor is gevestigd in Amsterdam. Naast verschillende vestigingen in Nederland zijn er kantoren in België, Duitsland, Oman en Singapore. In de bouw van olieraffinaderijen, chemische fabrieken en installaties voor aardgasbehandeling is Comprimo van oudsher gespecialiseerd.

Comprimo heeft sedert november 1992 een vestiging in Meerssen die zich specifiek richt op het uitvoeren van multidisciplinaire engineering opdrachten in de Euregio.

Voor de verdere uitbouw van deze vestiging zoeken wij een ervaren

## PROJECT ENGINEER M/V

**Functie:**  
De project engineer is zelfstandig verantwoordelijk voor het opstellen van de scope of work, hoofdzaak gericht op multidisciplinaire engineering werkzaamheden ten behoeve van de aan hem toegewezen opdrachtgevers.

Daarnaast verzorgt de project engineer de offertes en coördineert en bewaakt de voortgang van de diverse daaraan verbonden werkzaamheden van engineering, procurement en constructie hoofdzakelijk gericht op de chemische en petrochemische industrie.

Hij geeft operationeel leiding aan de aan hem toegewezen vak-engineers en rapporteert rechtstreeks aan de vestigingsleider.

**Comprimo B.V. Limburg stelt aan deze functie de volgende eisen:**

- Opleiding H.T.S. of gelijkwaardig niveau.
- Een tiental jaren engineering-ervaring, bij voorkeur in of gericht op de procesindustrie.
- Een kwaliteits- en veiligheidsbewuste instelling.
- Een goede klantgerichtheid.
- Beschikken over commerciële en leidinggevende vaardigheden.

Nadere informatie over deze functie kunt u verkrijgen bij de manager van Comprimo B.V. Limburg, de heer A.J. Hoogvliet, tel. 043-652827.

Uw sollicitatie voorzien van C.V. binnen 2 weken te richten aan:  
**COMPRIMO B.V. LIMBURG**  
Ref. Project Engineer, Lange Raarberg 2, 6231 RN Meerssen.

**pouls auto-techniek**

04707 - 3355  
Bong 6A,  
5991 EB Baarlo.

**1e monteur of leerling-monteur**

Pouls Autotechniek B.V. is een garagebedrijf dat gespecialiseerd is in lpg-inbouw. Wij vragen: wegens toenemende drukte op korte termijn een

Telefonische en/of schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan bovenstaand adres.

**BOUWBEDRIJF PEETERS B.V.**

Bouwbijdrift Peeters BV is een aannemersdrijf in Heerlen, dat hoofdzakelijk werkzaam is in de woningbouw (vrije sector), verbouw, renovatie, bedrijfshuisvesting en onderhoud.

Op korte termijn vragen wij enthousiaste

**2 ALLROUND VOORMAN-TIMMERLIEDEN**

- ruime ervaring (zonder ervaring onnodig reflecteren);
- coördinatie c.q. planning van het werkobject;
- goede contactuele eigenschappen.

Indien u geïnteresseerd bent in deze functie, bel dan 045-750257, zaterdag van 11.00-13.00 uur, maandag-vrijdag van 9.00-19.00 uur.

**GOSINK TECHNIK**

Gosink Techniek is een zelfstandig middelgroot installatiebedrijf. Wij zijn sterk als totaal-installateur in het uitvoeren van centrale-verwarmings-, sanitaire- en elektro-installaties. Wij installeren voor de utiliteitsbouw, industrie- en woningbouw en verzorgen het gehele onderhoud.

**GOSINK TECHNIK zoekt vakbekwame: LOODGIETERS**

Onze gedachten gaan hierbij uit naar kundige monteurs die gevoel hebben voor efficiency en kwaliteit.

Wij bieden u een baan met zekerheid en goede arbeidsvoorwaarden in een gezond bedrijf.

Als u belangstelling heeft, kunt u zowel telefonisch als schriftelijk solliciteren.

**GOSINK TECHNIK B.V.**

Industriestraat 29,  
6433 JW Hoensbroek/Heerlen,  
telefoon 045-218242, fax 045-228180.

**BEVEILIGINGSBEAMTTE M/V**

**Een beroep met toekomst!**

Bijzonder start het Beveiligingsinstituut O.P.B. in uw omgeving met de volgende mondelinge opleidingen:

**BEVEILIGINGSBEAMTTE:**  
Basisdiploma: medio augustus/september te Sittard  
Vakdiploma: bij voldoende deelname te Sittard  
Kaderdiploma: 7 augustus te Heer

**COUPON:**  
Ik ben geïnteresseerd in een van de bovenvermelde opleidingen. Stuur mij meer informatie over de cursus (naam, cursus, voorwaarden).

Naam: .....  
Adres: .....  
Postcode: .....  
Woonplaats: .....

Dit coupon is een geïntegreerde aanvraag voor een O.P.B. cursus. Postbus 608, 6130 AP Sittard.

**ST. CAMILLUS**

CENTRUM VOOR VERPLEGING, REAKTIVERING EN DAGBEHANDELING

Wegens vertrek van de huidige functionaris vacante een vakature voor:

**ERGOTHERAPEUT (M/V)**

24 uren (netto) per week.

**Algemeen:**  
Het betreft een aanstelling voor 20 uren per week voor onbepaalde tijd en een tijdelijke uitbreiding van 4 uren per week voor de duur van patiënten-projecten.

**Tot de taken behoren o.a.:**

- Het onderzoeken, behandelen en begeleiden van klinische patiënten en van patiënten van de dagbehandeling.
- Het afleggen van huisbezoeken en adviseren inzake aanpassingen in de eigen omgeving van de patiënt.
- Het geven van consulten, zowel intern als extern.
- Het verzorgen van lessen aan de inservice-opleiding tot Ziektenverzorger.
- Het begeleiden van 4 uren per week van de verpleeghuiszaken in het kader van substitutie-projecten.

**Functie-eisen:**

- Bewijs van bevoegdheid van Ergotherapie
- NDT-kursus en enige jaren ervaring strekken tot aanbeveling.
- Bereidheid tot werken in teamverband en in multidisciplinair verband.
- Een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid.
- Het actief meewerken aan de verdere ontwikkeling van de ergotherapie binnen de instelling.
- In het bezit zijn van rijbewijs en auto.
- Instemming met de Rooms-Katholieke signatuur van het verpleeghuis.

De functie is ingedeeld in functie-groep 45, minimaal f 2.907,00 en maximaal f 4.446,00 bruto per maand. De overige arbeidsvoorwaarden worden bepaald door de CAO Ziekenhuiswezen.

Inschrijvingen zijn te verkrijgen bij de heer J. Hilken, Hoofd Para-Medische Dienst, telefoon 04758-29141, zoemer 20 of bij de heer M. Brouns, Waarnemend Hoofd Para-Medische Dienst.

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een curriculum vitae, kunnen binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad, gericht worden aan de Personeelsdienst van het Verpleeghuis St. Camillus, Heinsbergerweg 176, 6045 CK Roermond.

**Welke activiteiten bieden wij u?**

In de verpleeghuizen is op dit moment plaats voor twee activiteiten-begeleiders. Wij zoeken mensen die **meer kunnen dan alleen activeren**. U kunt op een creatieve en ondernemende manier en met het nodige geduld en tact iets toevoegen aan het leven van bewoners.

Naast deze zingeving observeert u de bewoners en rapporteert u hierover aan het team.

Wij bieden twee functies, namelijk:

- een functie van 62,5%, voor onbepaalde tijd in het verpleeghuis St. Odilia te Geleen, en
- een combinatiefunctie van 70%, voor bepaalde tijd (voor de duur van externe projecten) in de verpleeghuizen Sittard en een verzorgingshuis in de regio.

Er wordt gewerkt in multidisciplinair overleg. Wij hechten dan ook sterk aan goede communicatieve vaardigheden en een open opstelling. Als ondergrond heeft u het diploma **NDGO-Activiteitenbegeleiding**. Ervaring met geriatrische bewoners is een pre. De Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek biedt door haar grootte goede mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling, terwijl de kleinschaligheid op instellingsniveau veel ruimte laat aan uw eigen inbreng.

Het salaris bedraagt maximaal f 3.763,- bruto per maand (FWG-35) bij een full-time dienstverband. Ook de overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

**Wilt u meer weten, neemt u dan contact op met mevrouw J. Boogaard-van den Bomm, instellingsdirecteur St. Odilia, telefoon (046) 78 33 44, of met mevrouw P. Corstjens-Hartings, hoofd activiteitenbegeleiding verpleeghuizen Sittard, telefoon (046) 59 79 60.**

**Uw schriftelijke sollicitatie** kunt u, binnen tien dagen en met vermelding van vacatuurnummer JMG 15 (voor de 62,5%-functie te Geleen) en/of HvB 3 (voor de 70%-functie te Sittard) op zowel brief als envelop, richten aan de dienst Personeel & Organisatie van de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, Postbus 5500, 6130 MB Sittard.

Alle functies bij de Stichting staan open voor zowel mannen als vrouwen. Dit komt onder meer tot uitdrukking in een regeling voor kinderopvang.

**Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek**

**DRUMMEN ZONDER DREUNEN KAN OOK...**

De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidsoverlast.

**NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER**

Postbus 381 - 2600 AJ Delft

**Michael Page**

zoekt voor één van haar relaties:

**Hoofd Administratie** ...Lid Management Team...

**Lokatie: Zuid Nederland**

Onze opdrachtgever is een middelgrote onderneming actief in de technische dienstverlening. Zij is één van de vele werkmatschappijen die deel uitmaken van een groot Nederlands concern. Binnen de branche waarin zij werkzaam is neemt zij een voorname positie in. Korte hiërarchische lijnen en een grote mate van loyaliteit van de medewerkers zijn kenmerkend voor het bedrijf. Momenteel bestaat de vacature van **Hoofd Administratie**, die leiding zal geven aan ca. 7 mensen en rapporteert aan de Directeur. De juiste kandidaat is een sterke gesprekspartner voor managers uit de technische discipline. Hij/zij adviseert de Directie inzake het financieel economisch beleid.

**Taken en verantwoordelijkheden:**

- financiële administratie
- verzorgen van periodieke financiële rapportages
- projectadministratie en -beveiling
- samenstellen van budgetten en jaarplannen
- verbeteren en onderhouden van de administratieve organisatie
- analyseren en interpreteren van financiële gegevens
- beheer van het automatiseringssysteem

**Het profiel van de geschikte kandidaat:**

- opleiding HBO-BS/SP
- leeftijd tussen de 30 en 35 jaar
- minimaal 4 jaar relevante ervaring, opgedaan in een financieel-economische functie
- flexibele instelling en overtuigingskracht
- goede sociale vaardigheden
- leidinggevende capaciteiten
- een goed analyserend vermogen

Geïnteresseerde kandidaten worden verzocht hun curriculum vitae met begeleidend schrijven, onder vermelding van EK/33789, te sturen naar Michael Page, t.a.v. Els Klück, Begijnhof 35, 5611 EK EINDHOVEN. Voor nadere informatie kan contact met haar worden opgenomen, telefoon: 040-433735.

**Specialist in financiële functies**

Amsterdam - Eindhoven - Düsseldorf - Londen - Parijs - Sydney



Enkele keren per jaar wordt vanuit Limburg een bedevaart georganiseerd naar Lourdes waaraan zowel gezonde als zieke pelgrims kunnen deelnemen. Bijna duizend deelnemers reizen dan per bus, trein of vliegtuig naar het beroemde Zuidfranse plaatsje om gunsten af te smeken bij Maria, die in 1858 aan Bernadette Soubirous zou zijn verschenen. Het succes van deze bedevaarten is voor een groot deel afhankelijk van de belangeloze inzet van tientallen vrijwilligers. Een bijzondere plaats binnen deze groep wordt ingenomen door de 'brancardiers', een welhaast unieke club idealisten die zich van het begin tot het eind van elke bedevaart uit de naad werken om alles in goede banen te laten verlopen. Ondanks dat ze aan het eind van de Lourdestrip de uitputting nabij zijn, slaan ze geen bedevaart over. Nieuwsgierig geworden kroop onze verslaggever in de huid van een brancardier en reisde begin deze maand met de bedevaartstrein mee naar het zuiden.

DOOR ROEL WICHE

gehad om dat allemaal te verwerken."

Toch heeft de DSM-werknemer juist dit onderdeel tot hoofddoel verheven tijdens zijn tweede verblijf in het pelgrimsoord. "Mijn droom is om eens te werken in het speciale kinderbad, waarin kinderen een bad nemen die met de meest afschuwelijke handicaps moeten leven. Of het lukt weet ik niet, maar ik ga proberen het hoofd van de baden zo te bewerken dat hij toestemming geeft om in het kinderbad mee te helpen," hoopt Franssen. "Al was het maar voor een uurtje."

### Broodmachines

Eerst staan er echter andere karweitjes te wachten. Nadat de trein onder het gezang van 'Te Lour' op de bergen' is gearriveerd op de plaats van bestemming, moeten de wagons leeggemaakt worden. Alle waardevolle spullen, van ijskasten tot broodmachines, verdwijnen in een magazijn dat de Stichting Limburgse Bedevaarten nabij het station heeft gehuurd. Een vermoeide klus, zeker na een 14-urige reis waarin Bacchus hard heeft toegeslagen.

Gelukkig leidt Jaak Vincken de hele operatie in goede banen. De Kerkradenaar mag zich met recht een Lourdesveteraan noemen.

"Ik dacht dat dit de 56e keer was. Sinds ik op elfjarige leeftijd zelf als zieke de Mariagrot bezocht, ben ik verknocht aan dit oord. Twee keer als brancardier mee gaan is me eigenlijk nog niet genoeg. Regelmatig stap ik daarom aan het eind van het bedevaartseizoen zelf in de auto voor nog eens een retourticket Lourdes." Zo, dat virus blijkt dus toch geen grapje.

Als alles opgeborgen is en de magen weer gevuld zijn, staat 's middags de tweede krachtproef te wachten. Alle 150 zieken moeten van het ziekenhuis naar de pas gebouwde Bernadettekerk vervoerd worden, voor de openingsmis. Voor een gemiddelde brancardier betekent dat toch al gauw zo'n zes keer riksja-lopen. Ook tijdens de dienst valt er weinig uit te rusten. Terwijl mijn debuut als collectant glansrijk verloopt, sjouwen collega's af en aan met glaasjes water om de droge kelen van de pelgrims te smeren.

Na de zegen wordt helaas een zware aanslag gepleegd op het gemoed van de aanwezigen. Pastoor Jan-Pieter Janssen, die de geestelijke leiding over de bedevaart heeft, deelt mede dat een 82-jarige gelovige uit Maastricht onderweg door een noodlottig ongeval het leven heeft gelaten. Doordat zij in het holst van de nacht per abuis de buitendeur van de wagon opende in plaats van de WC-deur werd zij op volle snelheid uit de trein gezogen.

Die avond branden er extra kaarsen voor de Heilige Maagd...



## Succes Lourdesbedevaart afhankelijk van unieke club

# 'Brancardier zijn, dat is net een virus'

Maar het leven gaat door, ook in Lourdes. Verstand op nul, blik op oneindig. Veel tijd om na te denken over al het leed krijgt een brancardier trouwens niet. Elke dag zit immers propvol. Voor dag en dauw krijgen we geestelijk voedsel toegediend tijdens de brancardiërs die wordt opgedragen in de knusse ondergrondse St-Josephskapel. Na een gezamenlijk ontbijt, dat vlug naar binnen gewerkt wordt, volgt de gang naar het ziekenhuis. Even een praatje met de patiënten en dan naar de ochtendmis, die dagelijks op het programma staat. Nadat de zieken de hostie hebben ontvangen worden ze vervoerd naar de eetzaal voor een warme middaghap. Daar moeten de brancardiërs

echter nog even op wachten. Eerst volgt nog de 'conferentie' in 't Puntje, een lokaal naast het ziekenhuis.

Tijdens deze bijeenkomst geeft een van de meegereisde priesters uitleg bij een evangelieverhaal en worden er wat huishoudelijke mededelingen gedaan. Als klap op de vuurpijl wordt op de melodie van het 'bronsgroen eikenhout' het brancardiërslied gezongen. Met volle overgave.

's Middags en 's avonds volgt hetzelfde ritueel, zij het dat dan de sacramentsprocessie en lichtprocesie op het programma staan.

Wie dacht dat in de late avond de

zware benen eindelijk een welverdiende rust konden genieten, komt bedrogen uit. Nu volgt gelukkig een iets minder vermoeiende tocht: die naar het café. Een doorgewinterde brancardier gaat natuurlijk naar Le Cintra, een sfeer- vol etablissement in hartje Lourdes, waar tijdens de 'Limburgse weken' waarschijnlijk astronomische bedragen worden verdiend.

### Grot

Voor Ger Schoonheim de ideale plaats om uit te puffen. De Roermondenaar heeft zich als verpleger al vaker in Lourdes verdienstelijk gemaakt, maar gaat ditmaal voor het eerst als brancardier mee. "Het is steeds weer een geweldige bele-

venis," vindt hij. "Eerlijk gezegd moet ik bekennen dat al die kerkbezoeken weinig indruk op me maken. Lourdes, dat is voor mij de grot van Massabielle. Vaak, als de nacht is gevallen, wandel ik naar de plek waar Maria is verschenen, om de rozenkrans te bidden of gewoon wat te mediteren. Ik kan daar urenlang geestelijk bijtanken, een beleving die absoluut niet in woorden te vatten is."

Het contact met de zieken is voor de 40-jarige Schoonheim minstens zo waardevol. "Vanochtend bracht ik een blinde vrouw samen met haar zieke man naar de mis. Deze vrouw nam op haar cassette recorder alle preken op. Zo hebben ze samen thuis nog een blijvende her-

• Een doorgewinterde brancardier gaat natuurlijk naar Le Cintra, een sfeer- vol etablissement in hartje Lourdes, waar tijdens de 'Limburgse weken' waarschijnlijk astronomische bedragen worden verdiend. Erik en Marco van de Poel en Ger Schoonheim (r)ur) heffen het glas - zij zijn overigens debutanten.

innering aan Lourdes. Een waardevol bezit, want ze vreesde dat haar man niet lang meer aan haar zijde zou blijven."

Datzelfde echtpaar zou waarschijnlijk nooit op bedevaart zijn gegaan als ze niet in contact waren gekomen met Bert Hoogmakers. De ervaren brancardier uit het Brabantse Son zorgde er immers voor dat beiden tegen een zacht prijsje het kostbare treinkaartje konden kopen. "Ieder jaar ga ik met steunkaarten de boer op om geld los te peuteren," vertelt hij een café verderop. "Met het verzamelde geldbedrag, dat ook nog wordt aangevuld met de opbrengsten van een bingo-avond, kan ik steeds zo'n vijf à zes zieken een Lourdes-reis aanbieden. Want vergis je niet, een bedevaart kan heus niet iedereen betalen," aldus 'Bertje', die een ongekende populariteit geniet onder de brancardiërs.

Zelf hoeft hij trouwens ook niet de volle mep te betalen. Elke brancardier krijgt immers a raison van honderd gulden een treinticket, hotelaccommodatie en rondleiding door Lourdes. Het bedrag is met opzet zo laag gehouden om de drempel voor belangstellenden zo laag mogelijk te houden. Dat lukt uitstekend want er schijnt zelfs een wachtlijst te bestaan voor de eerstvolgende bevaarten.

### Onvermoeibaar

Als tegenprestatie wordt natuurlijk verwacht dat de handen uit de mouwen worden gestoken. Naarmate het einde van het verblijf in zicht komt, naderen ook de oogleden elkaar. Alleen de sterksten blijven onvermoeibaar achter de rusttoelen sjouwen. Zoals de beide zonen van John van de Poel die op advies van vaderheid als aspirant-brancardier in Lourdes meedraaien in het schema. "Toen ik aan mijn stapvrienden vertelde dat ik op bedevaart ging, werd ik wel even naar aangekeken," lacht Marco.

"Onder jongeren wordt over dit soort zaken nou eenmaal nauwelijks gesproken. Toch betekent deze reis veel voor me. Er komt in korte tijd ontzettend veel op je af, je leeft in een soort roes. Pas als je weer thuis bent, krijgen de opgedane ervaringen kans om te bezinken en wordt het plaatje helder."

Een man stapt in ieder geval vol- daan terug in de trein naar het thuisfront. Math Franssen kan zijn missie als geslaagd beschouwen. Zonder veel moeite wist hij de leiding van het badhuis te overtuigen van zijn idealen. "Het werken in het kinderbad heeft me een geweldige voldoening gegeven. Man, hiervoor was ik toch naar Lourdes gekomen! Er waren broekjes bij die nauwelijks ledematen hadden, maar toch een lach op hun gezicht toverden nadat ze kopje onder waren gegaan. Nee, deze week kan voor mij niet meer kapot."

Dat geldt trouwens voor ook voor de meeste andere Lourdesgangers. Op de terugweg heerst er een uitbundige stemming, ondanks enkele hinderlijke vertragingen. Sommige brancardiërs schrijven zich zelfs al in voor de volgende trip. Het virus blijkt inderdaad bijzonder hardnekkig te zijn.

Na aankomst op het station van Maastricht worden adressen uitgewisseld en voor de laatste maal handen geschud. "Je gaat volgende jaar toch zeker weer mee?"

Te vrezen valt dat ook journalisten aangetast kunnen worden.



• Hulpbisschop A. Castermans draagt op de Esplanade de mis op voor de zieke pelgrims.

## De oen

Chauffeur Hendrik (44) uit Roermond is een stoethaspel.

De grootste oen van het westelijke halfmond.

Alleen beseft hij dat zelf niet helemaal.

Hendrik, ingehuurd om een zootje hasj-platen, verstopt tussen remkanalen naar Engeland te brengen, bracht de Britse opdrachtgevers tot wanhoop.

Tot schrik van die toekijkende maffiosi draaide hij na het verlaten van de veerboot in Dover zo onwettig met zijn wagen rondjes op de bekende rotonde in de Engelse kustplaats dat de meest suffige diender wel wakker moest worden.

Alsof dat nog niet voldoende was om de bloeddruk van de 'importeurs' al tot ongekende hoogte op te jagen, nam Hendrik ook tegen alle voorschriften in misdaadland in, een Duitse(!) lifter mee.

'Ik dacht dat het iemand van de organisatie

was, die me de weg wilde wijzen,' stamelde Hendrik, die van zijn leven nog niet in Engeland was geweest, later geschrokken.

Uiteindelijk deden de vermakelijke capriolen van Hendrik het syndicaat toch niet de das om.

Tijdens de berechting van Hendrik in Roermond bleek dat op dat moment de internationaal samenwerkende politie al bijna een jaar alle bewegingen van de Duitse, Nederlandse en Britse tak van het hasj-imperium had gevolgd.

Britse bobby's kropen dan ook brullend van het lachen door hun volgauto bij het zien van het gestuntel van de Roermondenaar.

Dat lachen verging hen later kort, toen alsnog Britse bendeleden een deel van de lading wisten te lossen en ermee verdwenen.

Achteraf kwam het allemaal in orde en ging de hele bende achter slot en grendel.

In Engeland werden straffen tot tien jaar opgelegd. In Nederland, waar het allemaal wat toleranter toegaat, straffen tot vijf jaar en hoge boetes.

Het ontnemen van voordeel uit criminele handelingen heet dat officieel.

Hendrik had geluk dat de Britse politie hem liet lopen. Zonder vrachtauto kwam Hendrik terug in Nederland bij zijn zwager, die hem had aanbevolen voor de klus.

Begrijpelijk kostte het nog heel wat moeite om de beloofde betaling los te peuteren.

De forse premie die uiteindelijk toch werd geïncasseerd, moet als het aan het Openbaar Ministerie ligt tot de laatste cent worden terugbetaald.

Hendrik is terug bij 'af' en krijgt dus geen 25.000 gulden.

Hij had met een ritje in een klap uit de financiële sores willen zijn.

Zijn problemen zijn nu alleen maar groter en niet alleen dankzij een flinke straf van een maand of zes, die hem wacht.

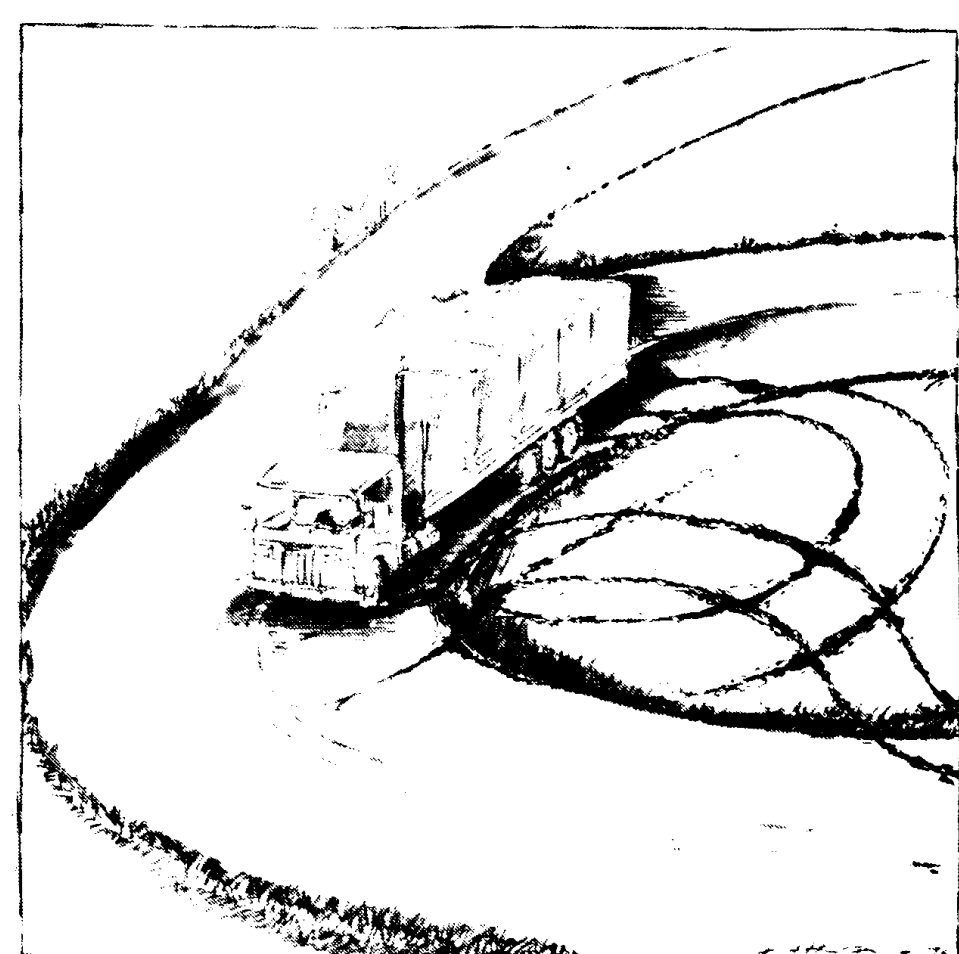
Misdaad loont, zeggen ze.

Echter niet voor Hendrik.



volgende zaak

door rob peters









# Door één typefout van politieagent en laksheid verzekeringsmaatschappij

## Crimineel zonder schuld

ellende in Huize Harmsen be-  
at op maandag 25 januari, vijf  
en na de diefstal van de auto.  
spannen voorover zittend en  
contact houdend met haar klei-  
springlevende zoon Bob pro-  
t ze haar verhaal van A tot Z te  
tellen.

en politieagent van het Heerlen-  
korps belde op en zei dat tanken  
der te betalen een strafbaar feit  
De eigenaar van het tankstation  
graag gezien dat ik alsnog de  
kenning, bijna honderd gulden,  
aan betalen...

et duurde daarna wel een kwar-  
er ik de goede man had uitge-  
dat onze auto op woensdag 20  
uari in Landgraaf was gestolen.  
ou dat nakijken en mij terug-  
len.

et lang daarna werd mevrouw  
Harmsen teruggebeld. De auto  
nd helemaal niet als gestolen  
meld. Wat nu gedaan?

door  
HANS  
DOOLIAKERS

heb toen het aangifteformulier  
gekeken. Na lang zoeken kon ik  
nissier achterhalen. De laatste  
er van het kenteken was geen  
maar een V. Het hele politie-  
paraat was op zoek naar een  
o die helemaal niet gestolen  
de.

er naar het politiebureau in  
Landgraaf. De wijziging werd keu-  
genoteerd. Desirée: „Ik dacht,  
belijk worden mijn man en ik  
met rust gelaten. Wij zijn al ge-  
gestraft door die gestolen

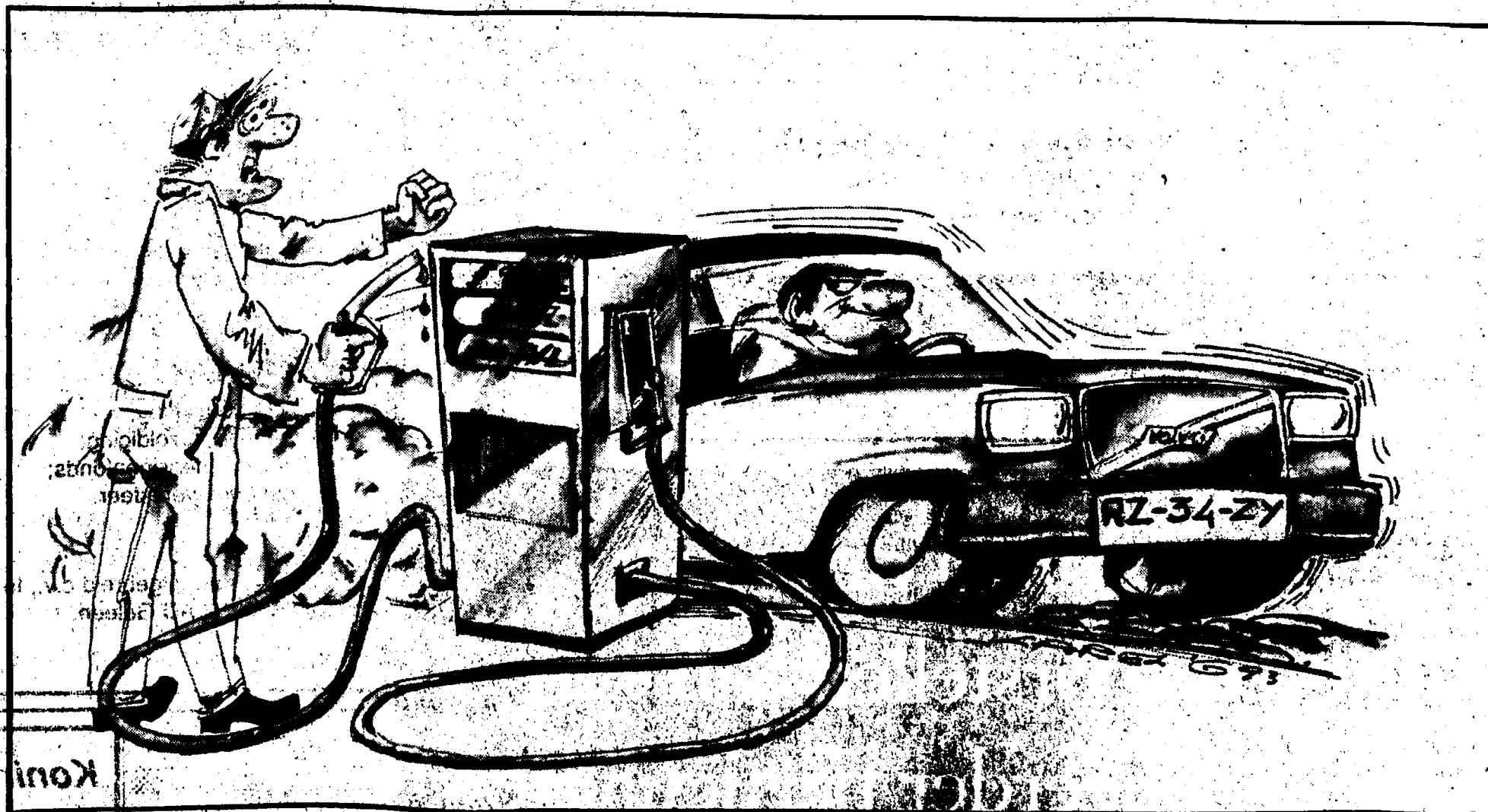
na een week later. Aan de tele-  
ne is een boze pompheide uit  
gevoert. Hie ik het in mijn  
had gehaald om te tank van  
Volvo tot de rand te vullen met  
ene en vervolgens weg te rij-  
sonder te betalen?

at moment stortte ik bijna in  
Ik dacht aan tien dingen te

Eén dag in hun leven zullen Jos en Desirée Harmsen uit Kerkrade nooit meer vergeten: woensdag 20 januari 1993. Die dag parkeert Jos om half drie 's middags in de stromende regen zijn antracietgrijze Volvo 360 op Achter het Klooster in Landgraaf. In die straat woont een zus van Harmsen en daar moet hij zijn moeder even ophalen. Nog geen tien minuten later komt hij tot de ontdekking dat zijn vijf jaar oude auto is gestolen.

Vlakbij de plek waar de Kerkradenaar de auto had geparkeerd, staat een damesfiets, gegraveerd met een postcode in Elsloot. De fiets is de enige, stille getuige van de diefstal op klaarlichte dag. Achtergelaten door de dader, die ijlings een sneller vervoermiddel zocht.

Nog dezelfde middag wordt de verzekering geïnformeerd en op het politiebureau in Landgraaf wordt aangifte van de diefstal gedaan. Door alle emoties wordt één typefout op het proces-verbaal over het hoofd gezien. Als gestolen staat vermeld een auto met het kenteken RZ-34-ZV. De juiste combinatie is echter RZ-34-ZY. Een typefoutje dat het echtpaar op de rand van een zenuwinzinking bracht. Het leed wordt nog erger als de verzekeringsmaatschappij vergeet de auto na de zogenaamde 'dertig-dagentermijn' op haar naam te schrijven. Jos (34) en Desirée (29), slachtoffers van een autodiefstal, die echter al vijf maanden worden behandeld als criminelen...



had volgegooid, vervolgens is inge-  
stapt en hard weggereden. Hij wil-  
de mijn man zien om aan de hand  
van de videobeelden te achterha-  
len of mijn man als de 'gratis tan-  
ker' geïdentificeerd kon worden,"  
spuitt Desirée Harmsen.

„Mijn man was met de kinderen op  
de camping en het leek er lange  
tijd op dat de twee agenten aan mij  
niets hadden. Na een lang verhaal  
werd ook ik gelooft. Maar ik was  
wel aan het einde van mijn latijn.

Ten einde raad belde zij nog eens  
met de politie in Landgraaf. „Wat  
wilt u eigenlijk?“ werd aan haar  
gevraagd. Mevrouw Harmsen te-  
gen de agent: „Ik wil op zijn minst  
dat u de excuses aanbiedt voor al-  
les wat er de laatste vijf maanden  
is gebeurd.“ „Als het daarom gaat  
bij deze, namens alle collega's, on-  
ze verontschuldiging voor alle  
ongemak.“

Harmsen: „Daar moest ik het mee  
doen. Echt waar. Ik ben niet het  
slachtoffer, maar de misdadiger...“

Adjunct Lex Temme, district-  
voorzitter van de regio Kerkrade,  
valt bij het horen van het voorval  
bijna van zijn stoel. Nadat Temme  
de ernstige misser heeft geveer-  
fied, trekt hij het boekjeleed aan:  
„Dit is te gek voor woorden. Als de  
politie fouten maakt, moeten die  
aan de tank worden gesteld. Maar  
is zelfs sprake van een blunder. In-  
tenti wordt deze zaak hoog opge-  
nozen. Zoets mag niet gebeuren,  
maar waar mensen werken worden  
fouten gemaakt. Al is dit gevoegd  
bij de laksheid van de verzake-  
ringsmaatschappij die dertig da-  
gen na aangifte van de diefstal de  
auto op haar naam moet schrijven.  
een blunder met zeer ernstige ge-  
volgen.“

Jos en Desirée Harmsen worden  
binnenkort uitgenodigd door Tem-  
me voor een bezoek aan het poli-  
tiebureau in Landgraaf. Daar krij-  
gen zij een speciale rondleiding en  
een VIP-behandeling. Wellicht  
heeft de wijziging van één letter  
(sip en VIP) nu een positieve uit-  
werking.

ander-

Z  
ij  
d  
s

## Partij

DOOR SANTE BRUN

De VVD is de partij die wil zorgen  
dat de mensen die veel hebben dat  
ook mogen houden, en als het kan  
nog een beetje meer erbij. D66  
vindt dat ook, maar op voorwaarde  
dat het netjes gebeurt. Het CDA  
wil hetzelfde, maar dan voor een  
grote middenmoot die ook wat  
heeft, maar iets minder.

En de PvdA? VVD'ers hebben wat  
ze hebben ondanks de PvdA,  
CDA'ers meestal dankzij de PvdA.  
De PvdA is de enige partij die  
negentig jaar lang (onder diverse  
namen, maar toch) alles uit het  
vuur heeft gesleept voor degenen  
die niets hadden; na ze wel wat  
hebben stemmen ze op het CDA,  
als ze een beetje elitair willen  
blijven op D66 en als ze er echt  
onbeschaamd veel beter van zijn  
geworden op de VVD.

Wat rest de PvdA nog? Moet een  
partij die alles bereikt heeft  
zichzelf niet ophouden? Of moet ze  
op zoek naar een nieuwe  
ideologie? Alle ideologie is al  
beset, alleen het milieu is hier nog  
even dakloos gebleven, maar niet  
lang. GroenLinks heeft zich erover  
ontfermd. Maar zeg nou zelf:  
verder dan een hoofdletter in het  
midden van een woord komen  
die toch ook niet? Bovendien: het  
milieu is even een leuk item  
geweest, maar het begint de  
mensen al te vervelen: milieu  
moet, maar niet als het ten koste  
gaat van auto's, vliegtuigkies  
nog meer huishoudelijke  
apparaten.

Het is eigenlijk diep tragisch: de  
PvdA, uitmuntend stevig geholpen  
door de altijd op de achtergrond  
meeslepende dreiging van de  
Russische revolutie, en met hulp  
van de aardgasbel en de uitvindung  
van de verspillende economie, heeft  
knapen bewaakt tegen dat er een  
achturige werkdag kwam, een  
menswaardig pensioen, een  
armenwet die het ophouden van  
de hand overbodig maakte, een  
humane invalidektwet, een  
minimum inkomen voor iedereen  
en emancipatie van minderheden.

Het electoraat van de partij die  
daarvoor zorgde kalfte af: wie  
alleg al heeft, geneert zich een  
haagje voor een roos in de vuist.

Maar: de achturige werkdag vindt  
iedereen al lang vanzelfsprekend,  
het menswaardig pensioen is er  
nog steeds, maar het lang nog, de  
armenwet, de invalidektwet en  
het minimuminkomen worden op een  
blijfschouder manier vergeten, de  
emancipatie neemt politiek  
vermen aan, en de schuld van dat  
alles krijgt gemakkelijker de PvdA;  
die heeft het uitgevonden, weg  
ermee dus.

Het dilemma is onoplosbaar. Je  
kijkt met je klompen aanvoelen dat  
eerst het verdwijnen van de  
dreiging uit het oosten en daarna  
het afbrokkelen van de steun voor  
de belangrijkste linkse volkspartij  
er toe leiden dat rechts weer  
moed schept. Dus: eerst gaat het  
minimuminkomen eraan, dan de  
Bijstandswet, vervolgens de  
emancipatie en de wao en  
uiteindelijk misschien zelfs de sow  
en de achturige dag. In Europese  
verband is in Frankrijk en  
Engeland, en in toenemende mate  
ook in Duitsland, veel steun te  
vinden voor een dergelijk beleid.

Het is zeer twijfelachtig om hier  
te halen - ik weet niet of dat  
of de historie wel van hem was -  
maar de Verzekering die ons van  
al die conservatieve 'politiek  
vernieuwing' te waspen moet, die  
het ook weer een  
socialdemocratische partij  
nonchalant maakt.

Het is dapper te proberen die  
herbaling van de geschiedenis  
te houden, door te vragen het  
stoffelijk overzicht van de PvdA  
nieuw leven in te blazen, het aan je  
tijken over kummen veranderen  
toch nog eens op Katholieke  
mallen te stemmen. Maar als ik  
dan hoor dat onze Thijl Willems  
in eigen kring door het leven gaat  
als Berke Colander, dan dank ik  
ondanks alles: het eerst de PvdA  
maar eens dachtig overtuigen...

## Walvisvangst als duurzame manier van natuurexploitatie

DOOR NICO HUYKES

Greenpeace kan klagen wat de organisatie wil, de Noren zijn vastberaden de vangst van de dwergvinvis, de tien meter lange en daarmee kleinste baardwalvis, door te zetten. Het is zeker niet te doen om economische redenen, hoewel de vissers maar al te blij zijn met het idee dat hun vermeende concurrenten in de Barentsz-zee tenminste voor een klein deel worden aangepakt. Ze zijn ervan overtuigd dat de dwergvinvis een flink deel van de voorraad kabeljauw, lodde en haring voor hun neus wegkaapt, hoewel deze soort zich volgens biologen voedt met kril. De voornaamste reden voor de walvisvangst, zo stelt de regering, is evenwel wetenschappelijk onderzoek en de voedselvoorziening waarin de dwergvinvis traditioneel een belangrijke plaats inneemt.

at onderzoek zou wel eens  
kunnen blijken dat de vissers in-  
derdaad gelijk hebben. Volgens  
onderzoeker Nils Noylen van het  
Onderzoek Instituut in Bergen  
richt het onderzoek zich  
voornamelijk op de plaats die de  
dwerfvinvis inneemt in het eco-  
systeem van de Noordoostelijke  
Atlantische wateren. Daarvoor is  
het nodig, zo menen de onderzo-  
ers, de nadruk te leggen op de  
relatie van de maaginhoud van de  
walvis, leeftijdsonderzoek en de  
verschillen tussen de dwergvinvis  
en de diverse vangstgronden.

De tegenstanders van de wal-  
visvangst lijkt dit onderzoek wel-  
ke indruk te maken. Moet je jaar-  
kens meer dan honderd walvissen  
vangen, alleen om hun diert na te  
aan? Dat is inderdaad nodig, zo  
meent Noylen. De walvissen wor-  
den namelijk niet allemaal op één

plaats gevangen, maar langs afge-  
scheiden gebieden in de Barents-  
zee en langs de gehele Noorse  
kust.

### Minder lodde

Op die wijze hoopt men vooral te  
weten te komen welke plaats de  
dwerfvinvis inneemt in het totale  
ecosysteem. Er zijn sterke aanwij-  
zingen, dat bijvoorbeeld in de Ba-  
rentsz-zee, bij een groot aantal  
dieren van deze walvissoort de ka-  
beljauw- en haringstand afneemt.  
Ook komt de lodde dan minder  
voor. Dat heeft evenwel ook te ma-  
ken met andere omstandigheden.

In koude winters bijvoorbeeld is  
de Barentsz-zee grotendeels be-  
dekt met ijs, hetgeen een zeer na-  
delige invloed heeft op de voedsel-  
voorraad - plankton - voor lodde  
en haring. Maar ook wanneer in

warmere winters de voorraad ka-  
beljauw groot is, neemt de hoo-  
veelheid lodde in gelijke mate af.  
Als er ook nog sprake is van over-  
bevissing, kan het gebeuren dat  
een complete jaarclass haring of  
lodde verdwijnt. Dat was het geval  
in de jaren tachtig. Toen besloot de  
regering tot een verbod op de ha-  
ringvangst.

Just daarom vinden de Noorse  
wetenschappers hun onderzoek zo  
belangrijk voor een beter begrip  
van het totale eco-systeem. Het  
zelfde geldt voor het onderzoek bij  
zeehonden, dat vreedzaam genoeg  
het onderzoek spijst zich toe op  
twee vragen: Wat hebben dwerg-  
vinvissen nodig om te overleven  
en hoeveel voedsel is nodig voor  
een normale groei? Het onder-  
zoeksprogramma loopt voorts nog  
door tot eind 1994. Noylen is er  
evenwel niet zeker van dat de we-  
tenschappelijke walvisvangst dan  
zal eindigen. Dat kan afhangen van  
de resultaten van het onderzoek,  
maar ook van nieuwe onderzoek-  
methoden, die het vangen van wal-  
vissen overbodig maakt.

De gedachten gaan uit naar het zo-  
geheten 'monitoring', oftewel het  
in de gaten houden van de walvis-  
populatie, door middel van ge-  
avanceerde akoestische peiling en  
het volgen van gelabelde dwerg-  
vinvissen via satelliet signalen.  
Overigens is met het volgen van de  
walvisstand de afgelopen jaren de  
nodige ervaring opgedaan. De No-  
ren hebben dat vooral gedaan op  
verzoek van de Wetenschappelijke  
Commissie van de Internationale  
Walvisvangst Commissie (IWR).

Hoewel de noodzaak niet duidelijk  
was voor de Nooren, hebben ze zich  
wat commerciële walvisvangst be-

bantse Best. Daar had de autodief  
op een bouwplaats twee kratten  
bier gestolen. Getuigen hadden ge-  
zien dat de man die nacht daarvoor  
in zijn auto had doorgebracht. Hij  
leefde als het ware vierentwintig  
uur per dag in 'onze' auto,' ver-  
zucht de inmiddels sip kijkende  
Desirée.

### Aanhouding

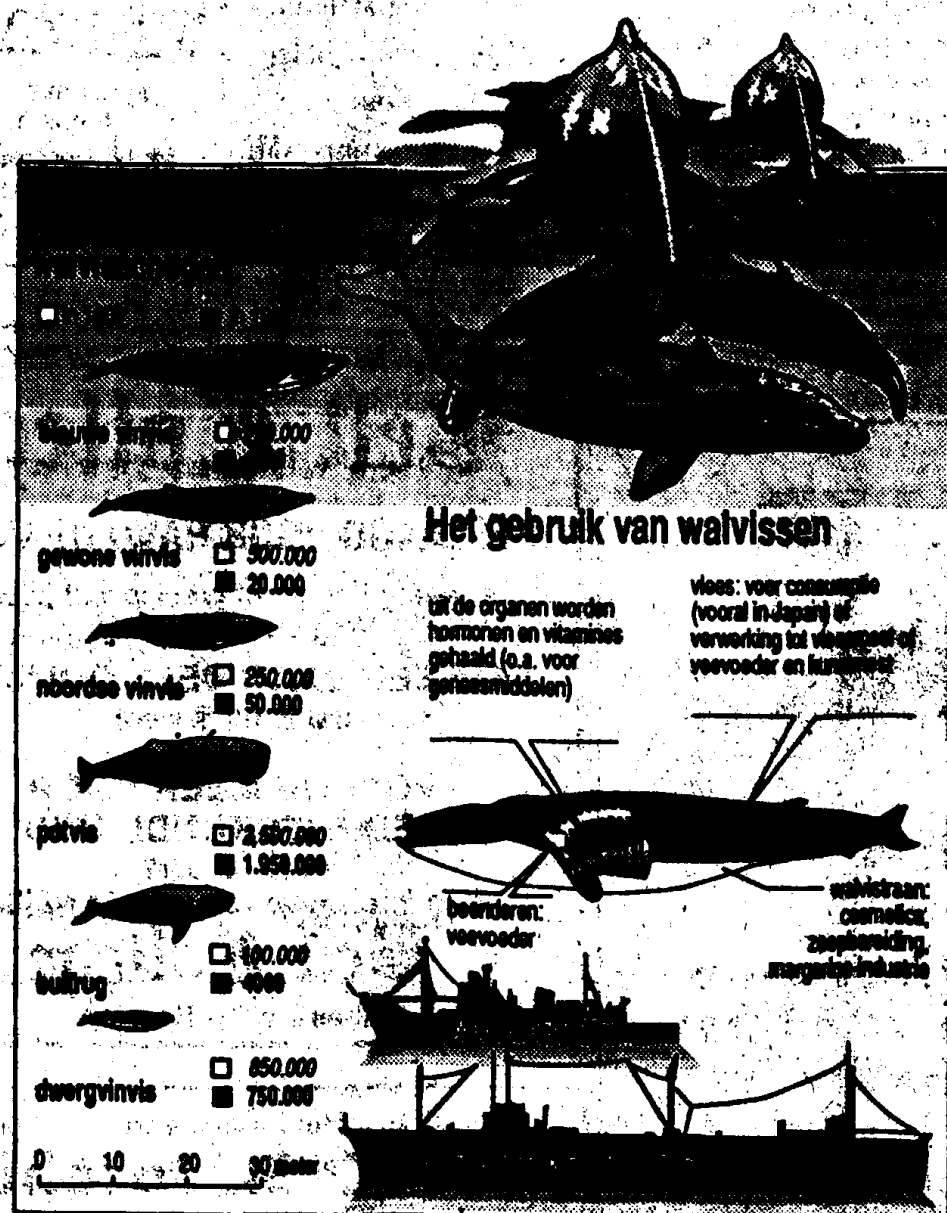
Medio april ligt bij de post een ac-  
ceptatiekaart van de Rijksoverheid  
voor het Wijkverkeer 400 gulden  
boete wegens het rijden in een on-  
verzekerde auto. En een maand  
hierna komt een nota bij van 350 gul-  
den voor het niet betalen van de  
wegerbelasting.

„Om doodziek van te worden,"  
mompelt de 29-jarige Kerkraadse.  
Op 18 mei is er hoop op betere tij-  
den. De Volvo is op 17 mei op het  
Marconiplein in Rotterdam gevon-

den. Een Heerlenaar is inmiddels  
aangehouden op verdenking van  
diefstal van de Volvo. Hij bekend.  
Eindelijk rust? Helaas!

De apotheose. Op zondag 6 juni  
staan één mannelijke en één vrou-  
welijke agent bij de Harmsens op  
de stoep. Het tweetal loopt eerst  
wat om de auto heen die op de op-  
rit staat. Dat is echter het voertuig  
dat na de diefstal werd gekocht  
van de verzekeringspenningen...

Zij wilden opheldering over alle  
strekbare feiten die de afgelopen  
maanden niet een auto en een op  
onze naam staand kenteken waren  
gepleegd. Zij wilden per se mijn  
man spreken. Het kwartje viel niet  
meteen. Pas toen de agent met een  
videoband van een pompheideur  
op de proppen kwam, ging er een  
lichte branden. De agent zei dat  
de bestuurder van een Volvo met  
het kenteken RZ-34-ZY zijn tank



treft strikt gehouden aan het vijf-  
jarige moratorium. In die tijd heb-  
ben ze de dwergvinvisstand  
nauwkeurig bijgehouden. Daar  
komt ook de schatting van het aan-  
tal dwergvinvissen in de Noorse  
wateren van rond de 87.000 uit  
voort. Dit aantal is op grond van de  
wetenschappelijke onderzoeksmet-  
hode door de IWR erkend.

Ander onderzoek heeft uitgewezen  
dat het vangen van 6,6 procent van  
de hoeveelheid (ruim 4800 dieren)  
de populatie behoudt niet zal uit-  
putten. Met de 306 dwergvinvissen  
die de Nooren jaarlijks willen van-  
gen, zit men daar ruim onder. De  
Nooren menen derhalve dat hun  
vissers zich bezig houdt met een

duurzame manier van visvangst,  
voor zover het de dwergvinvis be-  
treft. Daar is een strenge controle  
op. Op elke boot is een inspecteur  
aan boord.

### Training schutter

De gebruikte schepen zijn niet te  
vergelijken met de fabriekssche-  
pen, waarmee de Nederlanders in  
vroeger jaren op walvisvangst gin-  
gen. Het zijn kleine aangepaste vis-  
sersschepen met een bemanning  
van vijf tot acht man. De schutter  
heeft een uitgebreide training on-  
dergaan, die door de overheid is  
begeleid. Het is natuurlijk moeilijk  
om van een diervriendelijke me-  
thode te spreken in dit geval. Toch

stellen de Noren alles in het werk  
om het lijden van de dwergvinvis  
tot een minimum te beperken.

Zo hebben onderzoekers bepaald  
dat een aangeschoten walvis niet  
langer dan 10 seconden mist heeft,  
hoewel ook gevallen van een half  
uur bekend zijn. Ook in die laatste  
gevallen meen de onderzoekers  
dat er geen sprake is van onaan-  
vaardbaar lijden. De granaat die  
ontploft op het moment dat de har-  
poen de walvis raakt zou het beest  
meteen buiten bewustzijn bren-  
gen. Een aangeschoten walvis die  
alleen door de harpoen is geraakt,  
zonder dat de granaat is ontploft is  
voor de vissers een probleem. Ze  
zijn verplicht het beest te volgen  
tot ze het hebben gedood. Een  
nieuw soort granaat heeft dit pro-  
bleem grotendeels uit de wereld  
geholpen.

Ondanks al deze maatregelen heeft  
de IWR de ban op de walvisvaart  
niet willen opheffen. Volgens de  
Noorse regering schenden ze da-  
armee de gemaakte afspraken. Er is  
geen sprake van, dat ze van plan is  
de grootschalige walvisvangst voor  
de produktie van walvisolie weer  
op te pikken. Nu gaat het voornam-  
lijk om het walvisvlees dat van  
oudsher een belangrijke voedsel-  
bron is voor de kustbevolking van  
de kleine gemeenschappen langs  
de noordelijke kust. Slechts een  
beperkte hoeveelheid van dit vlees  
met een hoog vetgehalte en de  
„blubber“ wordt geëxporteerd naar  
Japan.

Overigens menen de Noren dat ze  
zich weinig hoeven aan te trekken  
van de IWR, omdat ze op eigen ini-  
tiatief tijdelijk de vangst hebben  
gestaakt. De aanbevelingen van de  
IWR hebben ze nooit erkend. Nu  
ook Greenpeace zich tegen Noor-  
wegen heeft gekant, menen de  
Nooren dat de aandacht daardoor  
afgeleid wordt van de echte milieu-  
problemen in de Noordatlantische  
Oceaan, die een bedreiging vor-  
men voor de hele mensheid. Het  
vangen van de dwergvinvis op  
kleine schaal is in hun ogen slechts  
een gezonde manier om natuur-  
lijke bronnen te exploiteren zonder  
de dwergvinvisstand aan te tasten.



# CURSUSSEN+ OPLEIDINGEN



## UNIEKE STUDIEVORM

### KOMBINATIE VAN VAKLESSEN EN STUDIEBEGELEIDING

## EENJARIGE (T)HUISWERKVRIJE MAVO

- Full-time dagopleiding in één jaar: stof van 3e/4e klas. Aanwezig op school van 8.30 - 17.00 uur
- Diplomagericht: alleen de 6 eindexamenvakken.
- Strikte jaarplanning en geen lesuitval.
- Na elk lesuur een verwerkingsuur onder toezicht.
- Intensieve begeleiding door professionele studiebegeleiders, kontakten met en rapportage aan de ouders.
- Toelating 16 jaar; minimaal 10 jaar dagonderwijs.
- Voor wie? Met name voor LBO-C'ers, zittenblijvers, gezakten en jongeren die alsnog een Mavo-diploma willen behalen.

#### MEER INFORMATIE

Voor meer informatie, gratis brochure of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen (vrijdags tot 16.00 uur).  
Tel. 046-590404  
Vraagt u naar Marga IJzermane

#### INFORMATIEBON

Ik wil graag meer weten over de EENJARIGE (T)HUISWERKVRIJE MAVO opleiding. Stuur mij geheel vrijblijvend uw brochure.

Voorletters/naam: \_\_\_\_\_ MV  
Adres: \_\_\_\_\_  
Postcode/Plaats: \_\_\_\_\_  
Tel: \_\_\_\_\_

In een enveloppe (zonder postzegel) opsturen naar:  
ROV, Antwoordnr. 1012, 6130 VB Sittard.

**OPEN LEERCENTRUM**  
algemeen vormende en beroepsgerichte opleidingen  
maakt deel uit van (ROV) Regionaal Opleidingencentrum voor Volwassenen  
SITTARD, Parklaan 4

INFO-NUMMER 046-590404

## NEDERLANDS VOOR ANDERSTALIGEN

# DUTCH COURSE FOR FOREIGNERS

Voor meer informatie, gratis brochure of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen (vrijdags tot 16.00 uur).  
Tel. 046-590404  
Vraagt u naar Marga IJzermane

Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

De cursus is bedoeld voor hen die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen en in het land van herkomst minimaal een middelbare schoolopleiding hebben gevolgd.

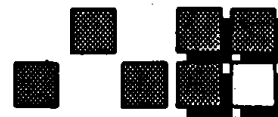
In de cursus wordt aandacht besteed aan:  
• Sprek-, luister-, schrijf- en leesvaardigheid,  
• Oriëntatie op de Nederlandse samenleving,  
• Oriëntatie op vervolgoeding of beroep.

De cursus leidt op voor het door de minister van onderwijs erkende certificaat Nederlands als tweede taal.

Groepen: beginners, enigszins gevorderden en gevorderden.

Lesplaatsen: Sittard/Geleen

De cursusduur varieert van 3 tot 30 uren per week.



## OPEN LEERCENTRUM

algemeen vormende en beroepsgerichte opleidingen  
maakt deel uit van (ROV) Regionaal Opleidingencentrum voor Volwassenen  
SITTARD, Parklaan 4

INFO-NUMMER 046-590404

## Studeren bij Van Mierlo is vertrouwen op kwaliteit

In september starten wij in Heerlen, Maastricht of Sittard met de maandelijkse avondopleiding:

**B.K.B.  
P.D.B.  
P.D.L.  
M.B.A.  
S.P.D.**

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Schoutstraat 64, 6416 EA Heerlen.  
Mergelweg 1, 6416 BA Sittard.  
Tel. 04459-1782 Tel. 046-595248

## AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

- Praktijkdiploma Informatica PDI-I en PDI-II, Systeembeheer Novell (MNI)
- Basisdiploma AMBI: HG1, HG2, HG3
- AMBI: HE2, HS1, HS2, HS4, HS7, HS9, HB1, HB2, HP1, HP2, HP4, HP6

Voor gratis brochure onderstaande bon opgefrankt opsturen naar:  
CCO, Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045-717600, fax 045-742738

dlx/nw/mj: \_\_\_\_\_ opl: \_\_\_\_\_  
adres: \_\_\_\_\_ tel: \_\_\_\_\_  
pc: \_\_\_\_\_ woopl: \_\_\_\_\_ fr: \_\_\_\_\_

CCO

centrum computer opleidingen Heerlen Maastricht Geleen Eindhoven

## NASCHOLING

### hogeschool heerlen

# PABO

• OPFRISCURSUS HERINTREDENDE LEERKRACHTEN (Basiscursus)

• UITGEBREIDE OPFRISCURSUS (Vervolgcurriculum)

• Cursus interculturele communicatie

• Opleiding directeur basisonderwijs

• Specialisatie-opleiding dyslexie

...en verder nog 52 cursussen op het gebied van:

- Management
- Informatica
- Zorgverbreiding
- Het jonge kind
- Kunstzinnige educatie
- Wereldoriëntatie

Heeft U interesse en wilt U meer weten over het nascholingsaanbod?  
Vraag dan de gratis nascholingsbrochure 1993/1994  
naam complete naam en adres op  
Nascholing telefoon 0445-717600

U kunt meteen bellen!

Ook zaterdag 26 juni bereikbaar van 10.00 - 13.00 uur!

## BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEE VOORHEEN LIMBURGSE SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

**NIMA**  
AVOND-  
FANCY, BEDRIJFS-  
GOLEIDING SP-  
AGEMENT,  
NT ASSISTENT

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-I, NIMA-A en Praktijkdiploma informatica (MG-1/2/3) worden gegeven  
**MET EXAMENGARANTIE!**

Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 of 046-599559 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg of u bezoekt een van de  
**STUDIEVOORLICHTINGSDAGEN:**

Maastricht: Jeanne d'Arc College, Oude Molenweg 130, dinsd. 29 juni 1993: 18.00-20.00

Sittard: Hogeschool Katholieke Leergangen PABO, Beukeboomweg 24, donderd. 1 juli 1993: 18.00-20.00

Heerlen: Bernardinuscollege, Akerstraat 95, maand. 28 juni 1993: 18.00-20.00

De Bedrijfs Hogeschool Katholieke Leergangen is leverbaar onder de naam van de met vijf aangesloten op grond van de Wet op het Hoger Onderwijs, erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen en behoort tot de Stichting Hoger Onderwijs Zuid Nederland.

## TOERISME

In september beginnen we onze avondcursussen in Heerlen

**SEPR 1  
vakbekwaamheid  
SEPR 2  
handelskennis**

Gespecialiseerd op het gebied van toerisme  
Studiegids op aanvraag

**STIVABO**

academie voor toerisme  
Molenberglaan 71  
6416 EL Heerlen  
☎ 045-714258

## Bell College

GESLAAGD VOOR HAVO OF VWO?

en weet je nog niet precies wat je wilt?  
Volg dan deze raad:

**DOE EEN JAAR BELL COLLEGE**  
dat is nooit weg!

of  
**VOEL JE MEER VOOR  
BEDRIJFSKUNDE HBO**  
in twee jaar?

Vraag informatie aan: tel. 043-218095

**Bell College**  
Maastricht - Heerlen

Het bestuur van

**MAVO St. Jacobus**

Graaf van Loonstraat 39

vraagt per 30 augustus a.s. een

**DOCENT SCHEIKUNDE**

(m/v)

14 lessen vervanging

**DOCENT BIOLOGIE**

(m/v)

9 lessen vervanging

Solicities voor 1 juli a.s. te richten aan:

**Stichting R.K. Interparochieel  
Schoolbestuur Born**

Postbus 102, 6120 AC Born

Inlichtingen te verkrijgen bij de heer J.A. Knoors, directeur  
Tel.: 04498-51233

## HOGESCHOOL KATHOLIEKE LEE

## PEDAGOGIEK SITTARD

HOGERE KADEROPLEIDING IN DEELTIJD  
WOENSDAG 30 JUNI, 18.00-21.00 UUR  
INFORMATIEBIJENKOMST

**ERKENDE HOOGWAARDIGE AVONDOPLEIDINGEN** voor functies op middenkader- en hogerkader-niveau op het gebied van onderwijs-derstuning, jeugdhulpverlening, gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg.

**PEDAGOGISCHE DIFFERENTIATIES:** onderwijskunde, orthopedagogiek, sociale pedagogiek.

De voorlichtingsbijeenkomst wordt gehouden op de HKLS, ingang Kerkepad 2 (achter de Michielskerk op de Markt) te Sittard, tel. 046-599555.

Wenst u informatie vooraf? Stuur de ingevulde bon naar HKLS, Antwoordnummer 1040, 6130 VB Sittard (een postzegel is niet nodig).

Naam: \_\_\_\_\_  
Adres: \_\_\_\_\_  
Postcode/woonplaats: \_\_\_\_\_  
Tel.: \_\_\_\_\_

Aanvragen informatie  
Antwoord Pedagogiek

## ONDERWIJSSTICHTING SINT-BERNARDINUS

Akerstraat 95, 6417 BK Heerlen, tel. 045-712597

Ingaande schooljaar 1993-1994 zijn nog de volgende vacatures te vervullen:

### Sint-Antonius-Doctercollege - Kerkrade

tel. 045-455941; rector drs. R.L.T. van Loo

WISKUNDE/NATUURKUNDE 2e gr. 33 lessen

### Bernardinuscollege - Heerlen

tel. 045-740150; rector drs. M.H.J. Stelmans

WISKUNDE 1/2e gr. 14 lessen  
NATUURKUNDE 2e gr. 6 lessen

### Romboutscollege - Brunssum

tel. 045-258616; rector drs. H.M. Disco

MAATSCHAPPULEER 1e gr. 10 lessen  
TEKENEN 1e gr. ca. 20 lessen

### College Sancta Maria - Kerkrade

tel. 045-413964; rector drs. P.J.M. van Dyck

WISKUNDE 2e gr. 9 lessen  
NATUURKUNDE 2e gr. 11 lessen

Inlichtingen over de vacatures kunt u inwinnen bij de rectoren; combinaties van bereikings zijn niet bij voorbaat uitgesloten. Sollicitaties zo spoedig mogelijk te richten aan het bestuur.

## Kunst en Antiek

Niet binnengekomen, grote partij ANTIK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheeldenweg 28, Heerl. Tel. 0477-1583. Iedere dag geopend.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VI-wonen en Ariadne vindt u bij INTER-ART antiek Simpelveld, Imstraat 64, 045-443161 eigen restauratie en logen. Ma. gesl./do. koopav.

Te koop partij antieke grenen MEUBELN, gelooft grenen meubelen, voor 'n steervol interieur! Rijksweg Noord 4, Geleen. Tel. 046-753006.

Te koop partij antieke grenen MEUBELN, gelooft grenen meubelen, voor 'n steervol interieur! Rijksweg Noord 4, Geleen. Tel. 046-753006.

## Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN.

Gebr. Swinkels, Bittel 74, Heerlen. 045-422025.

## Te koop gevraagd WASMA-CHINES, wasdroger, koelkasten, diepvriezers, gasfornuizen, gascomfort en verder huishoudelijk apparatuur.

Telefoon: 045-231488 en 045-210809.

## \*\*\* Rackly & Farany \*\*\*

\*\*\* Waarzegsters \*\*\*

\*\*\* The witches of Seltkant \*\*\*

Tarot, pendelen, handopleggen bij ziekte, sinnen. Inf. 09-49-2458.4119 of 09-49-2458.3915

## PARAGNOST/paranormaal-genezers: voor psychomati-sche klachten en eventueel andere vragen. Bel vrijblij-vend: 045-410831.

Te k. 350 ltr. AQUARIUM met ombouw, compleet, f 500,-. Tel. 045-484398.

STROOMAGREGAAT 3.000 Watt op win. en 8 brandblussers 6 en 8 kg. gek. f 400,-. Tel. 046-510890 niet op zon-d.

Te k. FRUIT-AUTOMAAT Holdstar, in prima staat, vr. pr. f 1.000,-. 046-370146.

## Oost. massage

tegen stress. Volgens aspr. Tel. 09-32-89382682.

## KOOPJEL Harmonica-vouw-en schuifwanden 2.50 m. x 2.50 m. Tel. 045-426256.

Te koop complete ALTEC PA. plus dubbele bins, f 2.200,-. Mercedes bus 608 D, f 2.000,-. Tevens gevraagd: all-round drum-mer. Tel. 045-420448.

## Wat VERKOPEN? Adver-teer via: 045-719966.

## STAPPEN ZONDE SCHREEUWEN KAN OOK...



De NSG helpt bij het vinder van een oplossing voor alle vormen van luidoverlast.

## NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER

Postbus 381 - 2600 AJ Delft

Te koop Valiant BADG SER, type mag. 350 (niet f 750,-. Tel. 046-377161).

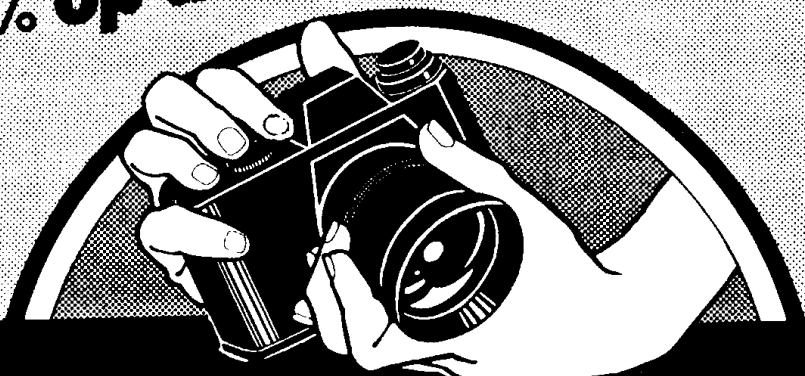
Te koop NIKON Body F-4 M, ongebruikt, plus f 400,-. Tel. 04405-2041.

Voor Piccolo's zie verder pagina 43.



# Fotografeer uw huisdier en maak kans op de HOOFDPRIJS van 1000.-!

of op één van de vele andere prijzen!  
Elke deelnemer krijgt een kortingsbon van 10% op dierbenodigdheden.



## BoerenBond

### GEKNIPT VOOR HUIDSIEREN

Let op de extra laag geprijsde HUIDSIER-AKTIE-ARTIKELN met dit vignet in onze winkel!

DEELNAMEFORMULIER IN DE WINKEL VAN UW PLAATSELIJKE BOERENBOND.

Inzendtermijn voor deze BoerenBond Fotowedstrijd loopt tot 21 juli 1993.

## 16 KILO AFVALLEN MET DE EVALYN METHODE JA DAT KAN!

En na een jaar nog steeds op hetzelfde gewicht.



Als ik mezelf zo zie ben ik blij dat ik deze kuur gedaan heb.

Door Tom Woolthuis

Dik zijn is eigenlijk niets om trots op te zijn vond Els, maar het heeft haar toch doen besluiten haar verhaal aan ons te vertellen.

Toen Els trouwde, 15 jaar geleden, woog zij net aan 58 kilo met een lengte van 1 meter 73.

„Dan komen er jaren van kinderen krijgen en kun je de tijd niet vinden om ook eens aan jezelf te denken. Lekker eten en drinken is in het leven van mijn man een dagelijkse gang van zaken en daar doe ik graag aan mee. Dat heeft tot gevolg dat je in een paar jaar tijd veel te dik wordt. De hele klerenkast die best wel vol hangt met leuke mantel-

pakjes, japonnen en heerlijke zomerklleding kon ik niet meer aan.”

**Als dik mens voel je je niet lekker.**

„Ik heb niets om aan te trekken, was een veelgehoorde kreet als ik weer eens voor mijn kast stond. En om iedere keer weer wat nieuws te kopen is een veel te dure geschiedenis, bovendien werd ik met de maand zwaarder. Het gekke is dat als je dik bent iedereen in je omgeving dat dan ook wil stimuleren door jou altijd net een dubbele portie te geven.”

**Zelfs mijn vriendinnen lieten me in de steek.**

„Mijn vriendinnen waar ik iedere donderdagmorgen mee ga bowlen lieten me zelfs in de steek op onze jaarlijkse uitgaansdag, want ik werd zelfs niet eens mee gevraagd en alles werd achter mijn rug om geregeld. Je voelt je gewoon een ander mens als je dik bent en denkt dat iedereen je na kijkt.”

„Dus ben ik naar een van die dieetclubs gegaan hier bij ons in de buurt. Je mag dan niet meer dan zoveel calorieën eten, en moet dan als alles goed gaat binnen een half jaar op je „streefgewicht” staan. Waar ik dus echt niet goed van word, is met alleen maar van die nare dikke vrouwen in een cirkel te gaan zitten en vertellen wat je

hebt gegeten en waarom je nog niet bent afgevallen. Nou dat is dus helemaal niks voor mij en ik heb het na twee weken wel weer gezien.”

**Dure spullen kopen maar niets helpt.**

„Toen heb ik een hele bekende club opgezocht, maar daar schrok ik toch wel van de contributie en dan de dure spullen die je moet kopen. Ik dacht even dat ik mijn leven dik en modderachtig door moest brengen. Totdat ik las, ergens in een of ander blaadje, dat iedere week bij ons ik de bus lag, over deze nieuwe afslankkuur. Eerst dacht ik dat dit weer zo'n fabeltje was, maar ik ben toch dat stukje gaan lezen en heb uiteindelijk de bon uitgeknipt en een betaalcheque bijgesloten en ingestuurd.” Enige dagen later bracht de postbode een pakje. „Best wel zenuwachtig was ik toen ik dit pakje openmaakte en ik was eigenlijk een beetje bang dat dit weer van die vieze pillen zouden zijn. Maar gelukkig was dit heel wat anders, gelukkig geen medicijnen maar een afslankkuur.” En wat voor afslankkuur!!!

**De methode op natuurlijke basis.**

„Op de ingesloten bijsluiters stond exact wat er allemaal in zat, zoals haverzemelen, honingpoeder en papaya. We krijgen sowieso altijd te veel aan chemische stoffen binnen en ik vind dit dan ook een perfecte kuur met al die natuurlijke ingrediënten.”

**Niet goed, geld terug.**

„Als het niet het gewenste resultaat heeft krijgt ik zelfs mijn geld terug, nou beter kan het toch gewoon niet?”

Ieder weekend gaan we uit eten en na het weekend heb ik altijd



Mijn omgeving vindt dat ik er weer net zo als vroeger uitzie. Al een jaar lang ben ik niets meer aangekomen. Ik kan weer gaan werken als model.

spijt want ik ben bijna altijd weer aangekomen. Op een maandagmorgen was ik dat zo zat en ben begonnen aan de kuur.”

**Na de eerste dagen al 6 kilo eraf.**

„Heel enthousiast was ik eigenlijk al vanaf het begin, ik hoopte dat dit echter bleef. En ja hoor, na zes dagen was ik al flink afgevallen. Zou mijn weegschaal stuk zijn, denk je in eerste instantie, want je denkt gewoon niet aan die kuur. De hele week heb ik die kuur

gevolgd en zo simpel... Een paar keer per dag de afslankkuur innemen en de kilo's vliegen eraf. Bovendien was ik ook niet meer zo moe, ik had het gevoel herboren te zijn, was eigenlijk nooit meer chagrijnig en zelfs mijn vriendinnen van de bowling vonden mij een heel ander mens worden.”

**Niet te geloven, met de Evalyn-kuur 16 kilo eraf!**

„Heerlijk gevoel is het om afgevallen te zijn, je krijgt overal weer interesse in en ik heb zelfs een ander kapsel aan laten meten. Ik kan mijn oude kleding die ik als het ware „verstopt” heb omdat ik te dik was weer aan. En als ik nu in een boetiek kom om een nieuw setje kleding te kopen kan ik gewoon passen en hoef me niet meer te schamen voor mijn figuur. Ik ben zelfs na het stoppen van de kuur nog een paar kilo afgevallen en toen is het verder stabiel gebleven.”



**Exclusieve aanbieding...**

Afvalen binnen een maand met keiharde garantie. Ook voor u is het mogelijk binnen een paar weken af te vallen. Het enige dat u doet is deze uitgebalanceerde afslankkuur gebruiken en u krijgt weer het figuur waar u van droomde. Doe nu net als Els en bestel deze unieke afslankkuur om zo snel mogelijk af te vallen. Indien u niet het gewenste resultaat heeft bereikt stuurt u de aangebroken verpakking gefrankeerd retour en u ontvangt zonder enige discussie uw geld terug.

### AFSLANKBON MET GARANTIE

**GARANTIE**  
INDIEN U UW IDEALE GEWICHT NIET BEREIKT EN U NIET 100% TEVREDEN BENT, RETOURNEREN WIJ OP UW VERZOEK HET DOOR U BETAALDE BEDRAG MIN ADMINISTRATIEKOSTEN ZONDER ENIGE DISCUSSIE

Gaarne deze vragen beantwoorden:

Uw leeftijd .....

Uw taillemaat .....

Uw huidige gewicht .....

**Ja, stuur mij de Evalyn-kuur à f 49,-.**

☐ IK BETAAL: (het gewenste aankruisen)  
☐ met een bankcheque of girobetaalkaart, die ik bijvoeg.  
☐ bij ontvangst aan de postbode.  
In dit geval plus f 9.50 rembourskosten.

Invullen in blokletters a.u.b.

Naam: .....

Straat: ..... Nr. ....

Postcode: ..... Woonplaats: .....

OPSTUREN ZONDER POSTZEGEL NAAR:

STICHTING MEDISCHE ORIENTATIE VOEDINGSINNOVATIE

Antwoordnummer 704, 1190 WB Ouderkerk a/d Amstel

# VEGERS MEUBELN

Eiken klassiek  
Honigmanstraat 47  
Heerlen

Slaapkamers  
Heerlerbaan 235  
Heerlen

Moderne Meubelen  
Locht 2  
Kerkrade

## RUIMING

WIE NU KOMT KIJKEN KAN GELD VERDIENEN

in onze speciaalzaken DIVERSE TOONKAMERMODELLEN met 10 - 20 - 30 - 40% korting

## IMPORTEUR OPENT DE KLUISDEUREN

### OPENING:

Een nieuw horlogecentrum is geboren: "Time Import". Time Import wordt rechtstreeks geleid en bevoorradt door onze importeur-groothandel van o.a. topmerken als Seiko, Lussale, Citizen, Casio etc. Door onze directe groothandelsverkoop aan u, profiteert u minimaal van 30% korting en kunt u kiezen uit 250 mooie Seiko modellen. Door onze groothandelsactiviteiten zijn wij ALLEEN ZATERDAGS GEOPEND van 10.00 tot 17.00 uur of op afspraak.

ALLEEN ZATERDAGS GEOPEND!

## TIME IMPORT

HORLOGES TEGEN IMPORTPRIJZEN

Hoofdstraat 10, Amstenrade.  
Telefoon 04492-5303.

Aanbieding geldt tot 31 juli. Alle horloges hebben 1 jaar importeursgarantie en worden indien gewenst geleverd met officieel garantiecertificaat en doos.

### 50-75% KORTING

Als openingsgeste bieden wij u 50% tot 75% korting op 150 Seiko-modellen waarvan de groothandel van elk nog maar 1 stuk op voorraad heeft. Bijvoorbeeld: verkoopprijs f 200,- tot f 300,- nu 99,- f 300,- tot f 399,- nu 149,- f 400,- en hoger nu 198,-

Bezoek nu onze beschreven verkoopruimte en profiteer van onze geweldige collectie en onze ongekend lage prijzen!

VOOR HET DROOG IS REGENT 'T PRIJZEN...

voor zo'n bui wil niemand schillen! Bezorg het Limburgs Dagblad en je komt ook in aanmerking voor de vele extra's. Meer weten? Bel 045-739881 en vraag naar H. van de Ven.

Limburgs Dagblad



# VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

„Kan ik in Spanje met m'n giromaatpas geld uit de muur halen?”

## WADDENEILANDEN

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DIJNZICHT': 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. / 155 p.p. Tel. 05191-42368.

TERSCHELLING: te huur stacaravans; 2 slpkmrs, toilet, douche, kachel, radio, kl. tv, tuinstel; voll. inger. 2 weken 20% korting; vrij na 10 sept.; v.a. 10 sept. / 290,- p.w.; v.a. 17 sept. / 230,- p.w.; herfstvak. / 410,- p.w.; 05620-2562

TERSCHELLING: Luxe Kamers met douche/toilet. Juli, aug. en sept. nog plaats. / 295,- p.p.w. BUITENCENTRUM DE VAERDERIJ voor inl.: 05620-9089.

AMELAND en TERSCHELLING t.h. mobiele bungalows en stacaravans, voll. inger. vrij voor 3/7 na 28/8. Na 11 sept. vanaf / 225,- per week inl.: 05180-1206 niet op zond.

TERSCHELLING: t.h. in Formerum, nabij bos duin en strand, nieuwe zeer luxe inger. bungalows. Ook chalets en caravans. Vrij voor 3/7 en na 28/8. Tel.: 05620-8883

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin \*\*\*Hotel-Café-Rest. BORNHOLM. Alle kamers v.w. eigen terras, d.t. of b.d.t., evt. tv en tel. Inl. 05620-2266.

TERSCHELLING/AMELAND. Te huur chalets + luxe stacaravans, voll. inger. ktv. Voor 10/7 na 28/8. 05180-1581

HOTEL STRANDPELVIER, Dorpsstraat 191, 1796CC De Koog, TEXEL Tel. 02220-1488. Proclusus op aanvraag.

## TEXEL, BELEEF 'T NU

Boek nu een lekker weekend of midweek weg naar een heerlijk Waddeneiland in een luxe 5\*\*\*\* appartement midden in de bossen vlakbij zee en strand.

Bel Residentie Californië 02220-16626

## Een dagje uit op Vlieland!

Voor slechts / 42,- p.p. Kinderen / 29,- incl. bootkaart, 1 dag fietsuur en een lunchbon van / 10,-. Gewoon kopen bij

## Rederij Doeksen in Harlingen!

Geldig van maandag t/m donderdag. Vertrek: Harlingen 9.20 uur. Vlieland 16.45 uur

TERSCHELLING RECREATIE TJERMELAN te Oosterdien. Midweekaanb. van 28 juni t/m 2 juli. Geheel nieuwe luxe 2/4 pers. app., enkele voorzien van eigen sauna, alsmede nieuwe 5 pers. chalets. Prijzen voor deze midweek: 2 pers. app. / 225,-, 4 pers. app. / 350,-, 5 pers. chalet / 195,-. Inl. 05620-8981 bgg 2948.

## HOTEL OEPKES.

West-Terschelling In de zomermaanden aanr. arr. v.a. / 243,- p.p.h. 3 dgn en 2 nachten incl. bootretour, fiets en trop. zwemb. Ook in de zomer is het eiland mooi en nooit te vol. BOEK NU! 05620-2005

## GRONINGEN

ONTDEK GRONINGEN NIEUW MARTINI HOTEL arrangement 2 n. / 145,- + extra's. Info: 050-252404.

## GRONINGEN

GRUNOSTRAND, de sportiefste camping. Vraag arr.-folder van waterskibaar, roeibaan, jachthaven, kanotochten enz. Hoofdweg 163, 9617 AD, Harkstede 050-416371.

## Vakantiebestemming nog niet bekend?

Kom eens naar het Zuidlaardermeer. Kampeerterrein de Rietzoo voor rust en ruimte. Zeilen, surfen, vissen en zwemmen in de nabijheid. AANBIEDING: 1 week kamperen met het gezin voor / 170,-. Inl. 05980-22460.

## FRIESLAND

Hindeloopen, UW VAK. DIRECT AAN HET IJSSMEER! Te huur 6 pers. woonkamer, ideaal voor watersporters. Info: BADPAVILJOEN, tel. 05142-1400 bgg 05150-24044.

VRIJST. BUNG., 4/6/8 p., in uniek merengebied, m. prive aanlegpl. Vrij tot 18/7 v.a. 13/8 Tel. 05154-69566, fax 69925

Leren zeilen in een Optimist bij Zeilsch. Het Molenhuis? Kijk dan snel bij de rubriek Watersport op deze pagina!!!

Balk, Eernewoude, Hasselt en Vinkeveense Plassen. Luxe bungalows a/h water. Het summeau op watersportgeb. Vrij vanaf 2/7. Hogenboom recreatie. 02977-45797

T.h. app. 4-6 pers. in uniek merengebied 05154-59566

## ZEILCENTRUM

"Oer 't Hout" Grou Voor een grandioze zeil- of surfvakantie. ANWB- en CWO erkend. Cursus in Valken, 16 m² en Lasers. Tel.: 05662-1528.

Daar waar je wel bij!

## DRENTHE

BUNGALOWPARK NUIJLVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

DROUWEN Luxe stacaravans T.H. Nog vrij van 3 tot 17 juli. Camping ALINGHOEK. Tel. 05999-64271

Camping DE TIP, Schoonoord aan bos. Overd. zwembad sauna, enz. ANWB clas. \*\*\*\*5 vlaggen. Inl. 05918-1279.

## \*\*\*SPECIALE AANBIEDING!!!\*\*\*

Wilt u genieten van een SPORTIEVE vakantie?

Kom dan naar het HUNZEPARK!!!

Te huur: 4-6, 6-8 pers. blokhutten voorz. van d/t incl. verw. zwemb. KAMPHUIS voor 40 pers. met aparte slpkmrs. Vraag naar onze SPECIALE AANBIEDING.

Tevens prachtige ruime CAMPINGPLAATSEN.

HUNZEPARK Gasselternijveen, tel.: 05999-12479/13300.

## H.C.R. Hotel Adolfs

Unieke arr. HP v.a. / 172,- Bel voor info. 05999-12204.

## \*Pension Nathalia\*

GEZELLIG, GASTVRIJ, BORGER, tel.: 05998-34791

## "HOOR DE STILTE"

Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321. Bezet van 16/7 tot 13/8

## Kom naar Langelo,

voor een mooie rustige fietsvakantie in een schitterende bosrijke omgeving. Vanaf / 35,- p.p. d. Gratis fietsen beschikbaar. Café/Petit Restaurant/Pension 'Bratts', Hoofdweg 10, 9333 PB, Langelo. 05928-12289.

## ●●Camping de Papillon ●●

Zeer mooi gel. camping te Denekamp. Nog plaatsen in juli, aug. en sept. Veel recr. mog. Info?: 05413-51670.

BUNGALOWPARK LIBRA, Ommen, wegens annulering 1 bungalow van 24/7 tot 7/8 vrij en 2 bungalows v.a. 14/8 vrij. Zwembaden en recreatieteam aanw. 05291-57224

## VAKANTIE IN SALLAND?

Op het geheel vernieuwde Rekr.park DE LUTTENBERG Rekreatiepark DE LUTTENBERG Camping en bung's. Interesse? Bel 05724-1405. Heuvelweg 9 Luttenberg (Ov)

BUNGALOWPARK 'T REGGEHUIS midden in de bossen. een oase van rust op 800 mtr van het bruisende Ommen. Schitterende omgeving met vele mogelijkheden. Vrij voor 23-7 en na 13-8. Info: Hogenboom Recreatie 02977-45797

## ●●Bungalowpark de Papillon ●●

Nog plaatsen in juli, aug. en sept. Veel recr. mog. zoals: Zwembad, tennisbanen, viswtr. enz.. Info?: 05413-51670.

HOLTEN, t.h. ruime luxe vak. bung. Nog enkele weken vrij. 05483-62564

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./weekend Veel recreatie 05291-52926.

PAARDE/PONYKAMPEN!! Vanaf 11/7. Huijkartochten Manege Laarbrug Ommen, Tel.: 05291-51655.

## GELDERLAND

BEEKBERGEN. Gez. fam. hotel, mod. kamers douche/toilet, ktv, tel., prima keuken, dichtbij bos en zwembad. H.P.v.a. 50,- p.p. Info. Hotel De Zwaan\*\*\* Tel. 05766-1393.

HOTEL-CAFE-RESTAURANT "DE HOOFDIGE BOER" Geniet van het "Ontdek je plekje in Almen" arr. (5 dgn) met het beroemd "JAROMIR" diner. Voor meer info omtrent dit arr.: 05751-1744.

ERMELO. Te huur zeer luxe en moderne VAKANTIE-BUNGALOWS op nieuw park., ook comfortabele bungalows op buitengewoon prachtig natuurpark. Nog enkele bungalows vrij in juli en aug. en voordelige arr. in het naseizoen. Tel. 08380-51120.

## HOTEL DE SMITTENBERG\*\*\* VELUWE

Ook voor korte vakanties!!! Ideaal uitgangspunt voor fiets- en wandelroutes. Vraag onze billijk geprijsde arrangementen folder. Arnhemseweg 537, 7361 CJ Beekbergen Tel. 05766-1331

Veluwe/Vaassen 'De Bosrand' Luxe APPARTEMENTEN, spec. prijs 9/7 tot 16/7. overd. verw. zwemb. 05788-1343

## Fietsen in het mooiste stuk Nederland

vanuit HOTEL DE LINDEBOOM\*\*\*

Brinkheurne bij winterswijk

●● Arrangementen vanaf / 195,- (3-daags) ●●

Bel voor reservering of folder 05430-63295 of 63360.

## CAMPING 'DE SCHERPENHOF' TERWOLDE, een ideale

vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. VERH. VAN STACARAVANS / 600,- p.w. All-in. VER- NIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

NEEDE. Aktief in 't Groen fam. camping 't Klumpke, verw. zwemb., viswater, bung,trekkers,kampeerpel Prachtige fietsomgeving. Info/reserv. 05450-91780.

BENNEKOM 6 pers. bung. bosr. en ideale fietsomg. tel: 08389-14486

## UTRECHT

## KAMPEREN?

Besprek uw plaats op de gezellige familiecamping van het Ostara Vakantiepark De Biltse Duinen in Bilt-hoven. Gelegen op de bosrijke Utrechtse Heuvelrug.

Elektra-aansluiting, prima sanitair, wasserette. Eigen verwarmd zwembad met spannende waterglijbaan, gezellige horeca op het park.

Uitgebreid recreatieprogramma in het hoogseizoen.

## NOORD-HOLLAND

WIJK AAN ZEE, app. 2-4 pers., 300 m. van zee, juli/ aug. vrij. Inl. 02517-5956.

## PENSION OPPERDOES

3 km v.a. het IJsselmeer L/O / 35 p.p. 02274-5082.

## NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE Luxe bung's/app. aan zee. Hoge korting tot 10/7. Midweek, w/kend v.a. / 340,-. 02246-1596.

T.H. 4-6 pers. stacar. op Camp. red. dicht bij bos, zee, duinen. Vrij voor 24/7 en na 21/8 075-28331/02260-12785

## T.H. SCHITTERENDE RECREATIE WONING

Gelegen aan breed water, aanlegsteiger voor de deur, direct a/d stranden v/h IJsselmeer. Geschiedt voor 2-8 pers. Prijs afhankelijk van vakantieperiode. / 750,- tot / 1500,- p.wk. (Boot verh. mog.) Tel. 02288-1491.

## ZUID-HOLLAND

Noordwijk a/zee HOTEL DE GOLF\*\*, gezellig fam. hotel, 2 min. lopen v.h. strand, één wk geheel verzorgd v.a. / 367,- p.p.wk. Bel. Fam. van Beelen Tel. 01719-12535.

NOORDWIJK AAN ZEE: Hotel de Instiut, in aug. nog gezinskamers vrij (v.a. 3 pers.) in ons sfeervol familiehotel. Volp. v.a. / 295,- p.p.p.wk. Vr. folder: 01719-15462.

## ZEELAND

Camping "De Witte Raaf" te Arnhemuiden (Zld) heeft in de periodes t/m 24/7 en na 7/8 nog kampeerp. vrij met stroom, en t/m 9/7 en na 20/8 nog chalets t.h. 01182-1212

SUPERGOEDKOOP DE LAATSTE VAK- WONINGEN, 3 tot 10/7 te Vlissingen. / 500,- p.w. / Bel 01184-11048.

## ROOMPOT RECREATIE, aan strand en zee

Voor het hoogseizoen er nog even uit? Luxe bungalows met last minute korting tot wel 50%. Aankomst 02/07. Tevens mini-zomer-kampeeraanbieding te reserveren, aankomstdata 02/07, 13/08 en 20/08, / 395,- all in. Vraag de info, 01107-4200.

## BOEK NU EEN SUBTROPISCHE HOTELVAKANTIE IN ZEELAND!

Nu met EXTRA GRATIS overnachting als u voor tenminste 2 nachten boekt. Voor slechts / 55,- p.p. n. incl. uitgebreid ontbijtbuffet en GRATIS toegang tot subtropisch zwemparadijs SCHELDORADO.

Boek nu subtropische \*\*\*hotelvakantie Bel het Roosevelt hotel : 01150-96660.

## OVERIJSSSEL

**Ponypark Slagharen**  
een wereld van plezier!  
INFO: 05231-3000

STRAND BURG-HAAMSTED 01115/1513  
ZEE RENESSE AAN ZEE 01116/2120  
NATUUR ZIERIKZEE 01110/12450  
RESER- VEREN- AANBE- VOL EN

## NOORD-BRABANT

LAST-MINUTE v.a. / 250,- p.w. tot 10 juli en na 21 aug. bung's + stacar's op RECR. CENTR. SOMEREN onder Venlo. Campingpl. nog voldoende aanw. Manege + stalling en les. Speelt., midgetgolf, kant. etc. 04926-1216

OISTERWIJK Hotel Pension de BELVERTSHOEVE. Gezellig. fam. hotel in de bossen, kmrs. gelijkvloers met douche en toilet. Op arr. aanr. korting. Vr. folder met prijzen: Scheibaan 13, 5062 TM. Tel. 04242-82384.

## Uniek Hotel in het gastvrije Brabant

Hotel Bossschenhoofd

gelegen tussen Roosendaal en Etten-leur biedt U een heerlijk Zomervakantie-arrangement aan! Verblijf van 5 dagen op luxe kamer op basis van h.p. à / 420,- p.p. (per 2 pers. p.k.) van juni t/m sept. '93. Kinderen tot 16 jaar GRATIS logies, ook op APARTE kamer! Tevens ontvangt U een GRATIS entreebewijs voor Recreatie-park "Bosbad Hoeven". Info/Reserveren 01652-14900.

## 4\*\*\*\* Camping "Strandbad Oostappen"

7 DAGEN PER WEEK OPEN!

Ideale ANWB-gezinscamping, op de grens Brabant/Limburg. Mooie jaar- en toeristische plaatsen i.d. bossen of aan zwem-/surfwater. Uitgebr. dag-/avond-activiteitenprogramma, ook v.d. allerleest. Waterglijbanen, speelcombinaties. Modern en comfortabel: elektra, watertappunt, riolering, kabel-TV. Vraag snel de uitgebreide folder: Fam. Gillis, Kranenvenweg 23, ASTEN-OMMEL. 7 dgn per week open! Tel. 04936-92398.

## ELDORADO PARK Chaam

4 pers. bung. Inl. 01619-1839

## KAMPEREN?

Besprek uw plaats op de gezellige familiecamping van het Ostara Vakantiepark 't Wolsven te Mierlo. Gelegen in een uniek stukje natuurrijke Brabant.

Elektra-aansluiting, prima sanitair, winkel, wasserette. Overdekt zwembad met "hot whirlpool", groot natuurbad met stranden, spannende waterglijbaan, vis- en speelvissers, tennisbanen, midgetgolf.

Gezellige horeca op het park. Uitgebreid recreatieprogramma in het hoogseizoen.

## ACTIEVE VAKANTIES

ACTION ADVENTURES Kayak/wandel/klim/ATB etc. kl.brochure:073-570679

## LIMBURG

VALKENBURG Hotel Berkelpoort, 200m van centr. Bar en terras. LO v.a. / 37,50, HP v.a. / 52,50. 04406-12978.

HULSBURG Hotel/Pension van SOMEREN (Mergelland route). Gezellig. bar, biljart, speelt., terras, eigen park pl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Info. 04405-1646.

APPARTEMENTEN HOTEL GEULDAL. Rustig landelijk gelegen tussen Maastricht en Valkenburg. Alle kamers met douche, toilet en ktv. Inlichtingen: 04406-40210

Valkenburg "BERGZICHT" \*\*\* Gezellig. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

Bungalowpark HET BUSSELKE Noorbeek in heuvel-land. kl.schalig, kl.verw.zwemb. 04457-1596 / 043-214258

## HOTEL DE OUDE HOEVE \*\*\* (NRD-L)

Arr. La Santé 2 overn., 2 x ontbijt, 1 x 3 en 1 x 4 gangen diner. Fiets beschikb. + toeg.kaart Thermenbad Arcen. Vanaf / 299,50 p.p. kl.folder met div. arr. Tel. 04703-2098.

EYSDEN-Z.L. Landg. 't Böske. Bung. en app., cv + tv, speelt. Nu tot / 200,- kort. Vr. folder Tel. 04409-2034.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. / 825,-. Vr. onze folder 04459-1518.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIG CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Nog vrij van 3 t/m 10 juli v.a. / 495,- p.w. Speciale aanbieding van 26 juni t/m 10 juli v.a. / 625,- voor 2 wkn. Vraag folder! Tel. 04492-2044

In ZUID - LIMBURG, 2 - 23 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, voorzien van alle comfort. Tel. 045-443296.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARDEN: 2 overn., 2 x ontbijt, 2 drie-gangendiners en 2 uren relaxen in de weldadig van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermenbad Arcen. v.a. / 182,50 p.p. Kamers met douw/ tv en telef. Bosrijke omgeving met wandel- en fietsroute, nabij Kasteeltuinen. Gratis kl.folder 04703-2121

GEM. LANDGRAAF, HOTEL OVERSTE HOF\*\*\* Get. in het natuurgebied Strijthagen. Fac.: tennis, midgetgolf, forelveviers. Kamers v.w. douche, w. tv en telefoon. Midweekarrangement / 360,- p.p. HP. Overste Hofweg 14, 6372 VG Landgraaf Tel. 045-320032

VALKENBURG Hotel à Campo, geheel gerenoveerde kamers v.a. / 37,50 p.p. incl. ontbijt Tel. 04406-12455.

Centraal in Z.Limb., vak. woning tot 6 pers. W'kend / 250,-. Tel. 04493-3899.

8-DAGGE REIZEN VALKENBURG v.a. / 515,-. Heen- en terugreis per touringcar, VP of HP, 3 bustochten. Kmrs.toilet en douche + toilet, zonder bus v.a. / 390,- p.p. Alléén 3 bust. v.a. / 465,- App. 2-6 pers. v.a. / 500,- pw. gratis folder: 3\*\*\*hotel/pension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 BG Valkenburg. Tel. 04406-13017.

## RECR. ONROERENDGOED

78 UNIEK GELEGEN APPARTEMENTEN DIREKT AAN DE NOORDZEEKUST

JULIANA DORP AAN ZEE

• veel privacy • ruim uitzicht • strandopgang 100 mtr • eigen parkeerplaats • 1e klas verhuurmogelijkheden

JULIANA DORP AAN ZEE

• ruime living • dubbelbed • zonneteras 15 m² • twee slaapkamers • douche/hydra • inbouwkeuken • intercom/telefoon

VANAF 159.900,- V.O.N. INKL. BTW

Bij verhuur BTW terug te vorderen

Dit moet u beslist gezien hebben, 'Residence Juliana' is uniek in vormgeving, afwerking en comfort. Gebouwd aan de duinen en slechts op steenworp afstand van strand en zee verwijderd.

Bel voor een gratis kleurenbrochure 02230-27744/44744

Of kom langs op de locatie aan de Zandijk te Julianadorp aan Zee

VAN DER HOOFD BEHEER B.V.

Postbus 541 - 1780 AM Den Helder

## KUNST EN CULTUUR

OPERA/MUZIEK-reizen naar o.a. VERONA/BREGENZ/WENEN/RUSLAND/PRAAG. Altijd olv. OPERADESKUNDIGE. Tevens losse operakr/andere bestemmingen. Bel Fokus (sgr) 020-6922637.

## WATERSPORT

VERTROUWEN, Varende Zeilschool vanuit Monnickendam. V.a. 6 jaar. Wk/w'end arr. Vr. folder. 02995-3250.

ZEILEN/SURFEN LEREN? Bel voor folder: Almare (bij Giethoorn)05217-1214/1471

Beginnen met zeilen in een OPTIMIST? ANWB erk. zeilsch. HET MOLENHUIS is daarin de specialist!!! 9-12 jr. Ook org. wij kano- en zeilzwertweken voor jongeren door Friesland v.a. 13 jr. Bel voor info en/of gratis folder tel.: 05141-1375 fax 1484 Woudsend (FRL)

## MOTORBOOT

MAANDBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART

Het nieuwe nummer NU OVERAL IN DE TIJDSCHRIFTENWINKEL

Een abonnement? / 65,- per jr. Bel gratis: 06-022 42 22

## MOTORBOOT

HET VAARBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART

## ACTIEVE VAKANTIES

PROTENNIS Nederland Tennis/trainingsvakanties in Duitsland, Italië en Oostenrijk. Bel voor info. 02246-3500.

Avontuurlijke ZEIL- ZWERTFOCHTEN langs zonnige kusten en baaien van Sardinië. Heerlijk helder zwemwater. Bere bruin. 2 weken al v.a. / 450,-. AMFIBIE TREKS 015-623683.

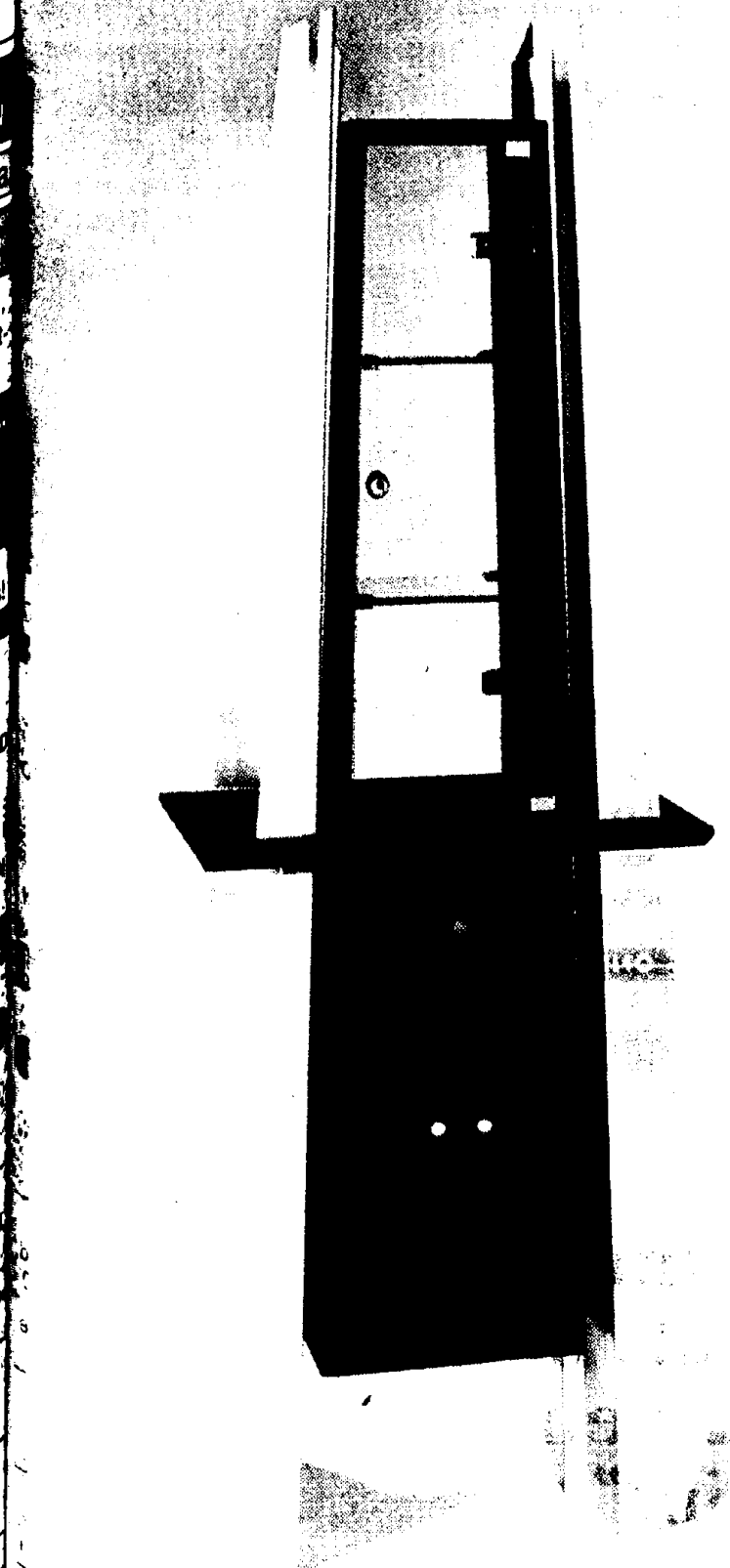
Uitdagende en actieve trektocht door Tunesië. Berbers, grotten, kamelen, fata morgana's, oasen. / 1



'Eigentijdse aanvulling op technische snuffjes'  
Werk Sittardse Studenten  
in Huis van de Toekomst

Studenten produktvormgeving/produktpresentatie van de hogeschool in Sittard lijken een vaste plaats veroverd te hebben in het Huis van de Toekomst in Rosmalen. De tentoonstelling van hun werkstukken die dit jaar voor het eerst werd gehouden, krijgt in '94 een vervolg.

Inds april van dit jaar prikken mo-  
me ontwerpen van de jonge Sit-  
ardse ontwerpers in het Huis van  
de Toekomst. Meubels - bijvoor-  
beeld een futuristische vitrinekast  
en een strakke glazen tafel - en ac-



Deze vitrinekast leverde ontwerper Eric de Winter een commerciële opdracht op.

Peuters als ridders en jonkvrouwen  
Kinderopvang in sprookjeskasteel

DOOR JO REIJNDERS

Door de Stimuleringsmaatregel Kinderopvang komen er de laatste jaren nogal wat kinderdagverblijven bij. Vaak worden ze ondergebracht in leegstaande vleugels van onrendabele gemeentelijke gebouwen. In de gemeente Schinnen bedacht een ambtelijke werkgroep iets heel anders. Een apart gebouwtje, midden in de gemeente en dus voor alle ouders en peuters goed bereikbaar. De architecten Iwan Povse, Han van de Laar en Monique Steijvers zagen het uitverkoren heuveltje naast het sportveld in Oirsbeek en ontwierpen voor de peuters een sprookjeskasteel.

Kinderdagverblijf Merlijn aan de Oirsbeekerweg in Oirsbeek dankt zijn naam aan een tovenaar, die op een kasteel woonde. Het heuveltje met het vele groen naast het sportcomplex gaf de drie architecten de inspiratie om het kinderdagverblijf de vorm van een burcht te geven. Een zandkasteel op ware grootte, dat tevoet via een trap te bereiken is. In de buggy kunnen de peuters langs een slingerpad naar boven. Zoals een echt kasteel ligt ook het dagverblijf verscholen en 'on-neembaar' tegen een berg. Een forse ronde poort met daarboven twee ronde betonelementjes geeft toegang tot het gebouw. Het lijkt alsof door die ronde nepgaten elk moment

een hefburg aan rammelende kettingen naar beneden kan worden gelaten. De twee torens aan weerszijden van de toegangspoort hebben 'echte' kantelen van witte baksteen. De torens en de twee vleugels ernaast zijn gemetseld van rode hoekstenen, opgevuld met asblonde bakstenen. Dezelfde kleuren zijn als speklagen in de muren van de zijvleugels verwerkt. „Het toegangspad verheft het kasteeltje uit de werkelijkheid. Als de kinderen eenmaal langs de trap en door de poort naar binnen zijn, betreden ze hun beleavingswereld,” is de filosofie van de architecten. De indeling van het kasteel is

men op initiatief van de grondlegger van het Huis voor de Toekomst, Christ Titulaer, die tijdens de beurs Huis & Interieur in het Mecc geconfronteerd werd met werk van de studenten. Volgens hem vormen de 'frisse en vernieuwende ontwerpen een welkome aanvulling'.

„Wij zorgen voor een aanvulling in de huiselijke sfeer,” aldus docent Jos Laugs. „In het Huis van de Toekomst zijn erg veel nieuwe technische snuffjes te zien. Het is vrij commercieel. Maar een huis is meer dan dat. Het moet een leefomgeving zijn waarin je je lekker voelt. Wij maken graag van van de gelegenheid gebruik om vernieuwende vormgeving te laten zien.”

Met uitzondering van het Sittardse werk, is de complete inrichting van het huis gekozen door sponsors; grote elektronica- en meubelfabrikanten. Bij selectie van de ontwerpen van de studenten, is er ook rekening mee gehouden dat ze de rest niet 'negatief mochten beïnvloeden'.

De tentoonstelling heeft voor sommige studenten al vruchten afgeworpen. Zo heeft een fabrikant al belangstelling getoond voor een door Eric de Winter ontworpen vitrinekast. Ook kreeg hij samen met Lucienne Defourney de opdracht om voor het Huis van de Toekomst een computermeeubel te maken.

De Sittardse interieurelementen zijn tot en met oktober te bewonderen. Tijdens de winter is het Huis van de Toekomst gesloten en wordt het helemaal up-to-date gemaakt.

Ook dicht bij huis is werk van studenten Beeldende Vakken van de HKLS te zien. Tot en met 10 juli is er een expositie van eindexamenswerk in het Mariapark, Oude Markt 16 in Sittard.

Op de expositie zijn alle studierichtingen van de afdeling Beeldende Vakken vertegenwoordigd: publiciteitsvormgeving, productvormgeving, mode-illustratie/mode-grafiek, audiovisuele vormgeving, lerarenopleiding tekenen en handvaardigheid en produktpresentatie.

De tentoonstelling is van dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 17 uur geopend, zaterdag en zondag van 14 tot 16 uur.



• Drie studenten met hun tentoongestelde ontwerp voor het Huis van de Toekomst: Vivienne Palmen, Melanie Magnee en Ron Spee (vlnr.).



• De ontwerpers Iwan Povse, Han van de Laar en Monique Steijvers gaan nog wel eens op bezoek bij de peuters in hun droomkasteeltje.

helemaal symmetrisch. De gemeente Schinnen wilde namelijk een gebouw, dat te allen tijde voor twee doeleinden moet kunnen worden gebruikt, ook als het ooit een andere bestemming krijgt. Nu liggen links en rechts van de ingang twee gelijkwaardige ruimtes voor kinderopvang. De opvang

is bestemd voor kinderen van nul tot vier jaar. Er zijn achtien baby's en peuters tussen nul en tweeëneenhalf jaar, die nu nog in de rechtervleugel zijn ondergebracht. Binnenkort wordt ook de linker in gebruik genomen. Dan worden de leeftijden gescheiden en is een gedeelte bestemd voor de

baby's en het andere voor de 'grotere' kinderen. Achter de toegangspoort ligt een centrale ruimte, waar de kinderen uit beide groepen met groot speelgoed of voor spelletjes terecht kunnen. Fietsjes, een springmatras en

ander materiaal om mee te ravotten. Daar mogen ze ook gerust wat luidruchtiger zijn. In de groepsruimte brengen de kinderen een groot deel van de dag door. Ze wonen immers hier, want pa en ma werken full- of part-time en hebben hun kroost tegen betaling hele of halve dagen uitbesteed. De

'Promotie  
glasbak' geeft  
complimenten

keling is het inzamelen van glas naar kleur, dus een scheiding tussen 'wit' en 'bont' glas. Van gemengd glas kunnen namelijk geen glasheldere nieuwe flessen, potten enz. worden gemaakt, en

juist daaraan is de behoefte het grootst. In enkele gemeenten is de kleurgecheiden inzameling al aardig op weg, met een resultaat van 50 procent. Over het gehele land gemeten is het echter nog slechts 10 procent. De activiteiten van de stichting; zullen zich daarom de komende jaren vooral op dit aspect richten. Een verbetering van het resultaat vergt van de consument een extra stukje discipline, maar het rapport spreekt het vertrouwen uit dat de bevolking ook dat zal willen opbrengen.

Telefoonlijn  
Philips voor  
vragen van  
consumenten

Om snel te kunnen reageren op vragen en wensen van de consument heeft Philips een speciale Consumentenlijn ingesteld. Via nummer 06-8406 kunt u daar terecht met vragen, opmerkingen en klachten over producten van deze fabrikant. Het bellen is weliswaar niet gratis, maar Philips neemt de helft van de gesprekskosten voor zijn rekening zodat de consument slechts 20 cent per minuut hoeft te betalen.

De 06-lijn is een instrument van de nieuwe afdeling consumentenmarketing om een directere communicatie met de klant te kunnen onderhouden. Het grote aanbod aan merken en producten maakt het steeds moeilijker voor fabrikanten de eigen produktinformatie aan de consument over te brengen. Vroeger liep de communicatie met de klant van Philips hoofdzakelijk via de detailhandel, maar in veel winkelformules moet de klant tegenwoordig zelf beslissingen kunnen nemen.

Via de nieuwe consumentenlijn kunnen klachten, opmerkingen, gebruikstips, aanvragen voor brochures en informatie over producten en verkooppunten worden behandeld. Het gaat hierbij om een zogeheten 'voice-response-lijn'. Na het draaien van het nummer krijgt de beller een aantal vragen te horen die hij met de tip-toetsen van het toestel kan beantwoorden. Aan de hand van deze antwoorden wordt automatisch doorgeschakeld naar de specialist die de gewenste informatie kan verschaffen.

Voordat deze consumentenlijn operationeel werd is ruim een half jaar proefgedraaid om mogelijke feilen te traceren en het systeem verder te perfectioneren. In de proefperiode kwamen gemiddeld zo'n 6000 telefoontjes binnen. Verwacht wordt dat dit aantal met het volledig operationeel worden zal oplopen tot zo'n 10.000 per week.

Opmerkelijk is dat de gesprekken in de proefperiode slechts in 10 tot 15 procent van de gevallen klachten betroffen. De meeste opbellers willen produktinformatie hebben. Regelmatig worden steekproeven gehouden om na te gaan of bellende consumenten tevreden zijn over de afhandeling.

leidsters, met middelbare of hogere beroepsopleiding, zijn de hele dag met de kinderen bezig en nemen de taak van de ouders over. Spelen, de fles geven, verzorgen, nieuwe luiers, alles hoort er bij. En daar is deze groepsruimte dan ook op ingericht. Een speelhoek voor de allerkleinsten, tafeltjes en stoeltjes voor de groteren in aparte hoeken. Frisse pastelskleuren sieren deuren, kozijnen en wanden. Vloerverwarming zorgt voor behaaglijkheid. Fleurig meubilair, een hoge tafel met aankleedkussens en een handig badje, waarin de baby's gewassen kunnen worden. Verder is er een toilet met 'potjes' van slechts enkele decimeters hoog. Ook de wasbakjes met thermostatische kranen zijn op 'babyhoogte'. Zelfs de ramen houden rekening met de kleintjes. Het sterke glas loopt door tot op de vloer. Zo hebben de kinderen ook contact met de buitenwereld. En de leidsters kunnen makkelijk een oogje in het zeil houden als ze in een andere ruimte zijn.

In een aparte slaapkamer staan acht in hoogte verstelbare bedjes. Er moet overdag immers ook geslapen worden. In totaal zijn er zestien bedjes, maar 'Merlijn' kan 24 kinderen herbergen. Sommige bedjes worden namelijk gedeeld, omdat er ook kinderen voor halve dagen meedoen.

Buiten kunnen de kleinen op het terras van mooi weer genieten. Of in de zandbak spelen. De architectes-in-spe mogen daar dan hun eigen zandkasteeltjes bouwen.

Foto: PETER ROOZEN



**SANITAIR** 



Op basis van water en was minder schadelijk voor milieu

# Beitsen winnen weer aan populariteit

DOOR MAR GROEN

Beitsen, zowel op was- als waterbasis, krijgen een deel van hun vroegere populariteit terug. Met de opkomst van gekleurde lakken, enkele tientallen jaren geleden, raakte beits de belangstelling van de consument naar de achtergrond. Het produkt dreigde de 'ouderwets' imago te krijgen. Daarin is nu een kentering te waarnemen. Beitsen hebben dan ook een aantal praktische voordelen.

Het beits krijg je namelijk geen af te wassen en strepen op het houtoppervlak. Beits dringt ook in het hout door, zodat bij een beschadiging nauwelijks iets of zelfs niets van de kleur verdwijnt. Een gekleurde lak laat zich daarentegen gemakkelijk repareren. Bovendien heeft gekleurde lak de eigenschap het houtnerf onder een gekleurde laag te verbergen, terwijl beits de afwerking van het hout juist accentueert.

## Houtkleuren

Was- en waterbeitsen zijn tegenwoordig in veel fraaie houtkleuren verkrijgbaar. Voor de doe-het-zelver zijn verpakkingen vanaf 250 ml te koop. Beits is trouwens ook 'gemiddeld'. In het verleden werd waterbeits nog voorzien van ammoniak, om een goede bevochtiging te verkrijgen en dus de beits door het hout te laten accepteren. De huidige technische ontwikkelingen hebben het mogelijk gemaakt de ammonia te verbannen en ook waterbeits een goede bevochtiging mee te geven, zonder de sterke, hinderlijke ammoniakgeur.

Gebruik van zowel was- als waterbeits is lange tijd zowel in de professionele als de dhz-wereld sterk teruggelopen door de trend naar grijs en pasteltinten. De huidige trend in de meubelfabricage neemt echter weer ruimte voor hout met een natuurlijke uitstraling. Er is een duidelijke stijging te zien in het gebruik van waterbeitsen in de kleuren mahonie en teak.

## Keuze

Voor was- en waterbeits geldt dat ze op nieuw, dus onafgewerkt, of op alle oude ondergrondlagen ontworpen hout moeten worden aangebracht. Bij de keuze tussen water- of wasbeits moet men in de eerste plaats onderscheid maken tussen gebruiksvoorwerpen zoals stoelen, banken en overige objecten. Voor gebruiksvoorwerpen is wasbeits niet geschikt. Met waterbeits behandelde objecten dienen altijd te worden afgelakt met een blanke lak. Dat is wel mogelijk met een watergedragen acryllak, maar dit wordt in verband met het 'oplossen' van de beits ontraden.

De verschillen in samenstelling en wat toepassing zowel als verwerking betreft kunnen als volgt worden samengevat: Waterbeits is een wasemulsie met kleurstofpigmenten, waterbeits is een oplossing van organische kleurstoffen in water. Wasbeits levert een heldere glanzende kleuring en afwerking op van siermeubelen, plafonds, bakken, schilderijlijsten, antiek, en dergelijke. Waterbeits geeft een diepe kleuring van alle houtsoorten, waarbij de structuur wordt verandert. Geschikt voor bijvoorbeeld gebruiksmeubels, trappen, kasten en deuren.

Wasbeits is goed verstrijkbaar met een slappe kwast of spons (royaal en natuurlijk het hemelsblauw. Ze staan op het zakje afgebeeld. Wie alleen blauwe wil, moet dus op dat plaatje letten. Alle korenbloemachtigen met de geslachtsnaam Centaurea houden van een zonnige plek in de tuin. Het zijn immers echte zomerkinderen. Ze behoren tot de uitgebreide familie der samengesteldbloemigen (compositen) waarvan de bloemen uit buisjes (het hart) bestaan, met daaromheen een krans van lintbloemen om insecten te lokken. Er zijn echter ook gevuldbloemigen gekweekt. Bekende familieleden zijn o.a. de zonnebloem, distels, margriet, artisjok, dahlia en aster.

Waterbeits laat zich eveneens met een slappe kwast of een spons gemakkelijk en streeploos aanbrengen. Ook hier met een royale overmaat opzetten en het overtollige verwijderen zoals bij wasbeits. Na 2 uur kan met heel fijn, gebruikt papier, dus bot geworden schuurpapier, de beits worden opgeschuurd. Na aanbrengen van de blanke aflak wordt het schuurstof verwijderd. De twee of drie lagen, ontstaat een witte of lichte laag die als het nodig is gemakkelijk kan worden gereinigd.

Stijtes, kleine scheurtjes in het hout moeten voordat wordt gebeist zorgvuldig worden gedicht met een goedbaar hout in een bijpassende kleur. De diverse kleuren van zowel was- als waterbeits kunnen onderling worden gemengd om een tint naar eigen wens te verkrijgen. Maar voor de zekerheid deze waarschuwing: mag natuurlijk nooit was- met waterbeits mengen!



## Korenbloemen zijn echte zonnekinderen

DOOR FRANS WEGMAN

Er zullen maar weinig mensen zijn die de hemelsblauwe korenbloemen niet kennen. Vroeger, maar nu toch ook weer, stonden ze samen met knalrode klaprozen aan de rand van korenvelden mooi te wezen. In het wild dus. Ze zaaien zichzelf uit, in de nazomer. Dat zullen tuinders die eens een zakje zaad met wilde bloemen-mengsel op een kaal plekje hebben uitgestrooid, wel hebben gemerkt. Slaapmutsjes, scheefbloemen, papavers en ook de korenbloemen dienen zich elk jaar weer aan. Wie ze in de herfst zaait, kan in mei of juni van het jaar daarop bloemen verwachten. U kunt ze ook in mei in de volle grond zaaien, maar dan bloeien ze pas in juli tot september.

Vaak zijn het bloemen met gemengde kleuren: roze, wit, purper, rood en natuurlijk het hemelsblauw. Ze staan op het zakje afgebeeld. Wie alleen blauwe wil, moet dus op dat plaatje letten. Alle korenbloemachtigen met de geslachtsnaam Centaurea houden van een zonnige plek in de tuin. Het zijn immers echte zomerkinderen. Ze behoren tot de uitgebreide familie der samengesteldbloemigen (compositen) waarvan de bloemen uit buisjes (het hart) bestaan, met daaromheen een krans van lintbloemen om insecten te lokken. Er zijn echter ook gevuldbloemigen gekweekt. Bekende familieleden zijn o.a. de zonnebloem, distels, margriet, artisjok, dahlia en aster.

De botanische naam komt van de Griekse mythische figuur centaur, half man, half paard, die korenbloemen als geneeskrachtig kruid zou nuttigen. Overigens is de korenbloem al sinds 1480 in cultuur.

## Snijbloemen

Bij de bloemist kunt u korenbloemen als snijbloem per bos kopen. Maar ook de grote gele korenbloem (Centaurea macrocephala) met de ferme gele kuif, en de Dealbata-korenbloem uit de Kaukasus, die wel een meter hoog kan worden (bloemkleur rood, met een bijna wit hart) zijn verkrijgbaar per bos.



Van juli tot in augustus zien we ze in tuinen bloeien. Later kan ook nog, want als ze vroeg in het seizoen hebben gebloeid en de uitgebloeide bloem is tijdig verwijderd, dan kunnen ze nog een tweede keer bloeien. Het zijn overblijvende planten. Steenbergii is een ras met karmijnrode bloemen die een wit hart hebben. De bergkorenbloem (C. montana) heeft ijsaandoende bloemen. Ze komt oorspronkelijk uit Europese berggebieden. C. montana wordt zo'n 50 cm hoog en bloeit van mei tot in augustus, met bloemen die aan de buitenkant blauw zijn en van binnen purper.

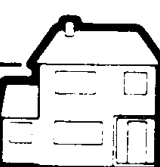
In het wild komt behalve de korenbloemen in ons land ook de grote centaure voor, namelijk in de droge kalkgraslanden van Zuid-Limburg.

Violetta is een mooie vaste plant die bij ons winterhard is. Toch is het goed om deze en andere korenbloemsororten in de winter van een deklaag te voorzien. De meeste komen uit berggebieden waar ze in de koude maanden lekker warm onder een sneeuwdeken geborgen zijn.

Bijzonder is ook C. americana, die ongeveer een meter hoog kan worden en die juli/augustus bloeit met bleekblauw of vleeskleurige bloemen. Alba is weer wit en Halli, die mooie snijbloemen levert, donkerpurper.

• Waterbeits is geschikt voor allerlei soorten gebruiksmeubels.

Archieffoto: CHRISTA HALBESMA



## Nieuwe verwarming: marmereen panelen

Een geheel nieuwe verschijning op het gebied van woningverwarming is het TermoNatur Stralingspaneel. Het is eigenlijk gebaseerd op een prehistorisch principe: onze verre voorouders lieten stukken natuursteen de hele dag in de zon 'bakken' om zich tijdens koude nachten aan de daarin opgehoopte en langzaam uitstralende warmte te koesteren.

Het TermoNatur-systeem werkt uiteraard veel moderner. De warmte in de panelen wordt opgewekt door een elektrische weerstand die tussen twee marmersplaten is aangebracht. De twee op elkaar 'geplakte' platen met daartussen het verwarmingselement vormen een 15 mm dik paneel dat een aangename,

'zachte' warmte uitstraalt met een grote golfengete. Het valt te vergelijken met vriendelijke zonneschijn. Het paneel warmt niet de omgevingstemperatuur op, maar de elektromagnetische golven zetten zich bij 'ontmoeting' met een lichaam of voorwerp in warmte-energie om.

De panelen vormen bovendien heel decoratieve elementen in een interieur. Het is een volkomen veilig systeem van verwarmen, zodat het zonder bezwaar ook in de badkamer kan worden toegepast. De panelen zijn vrijwel onverslijtbaar, vergen eigenlijk geen onderhoud (indien nodig even afnemen met een vochtige doek) en ze veroorzaken geen luchtverplaatsing en dus geen 'stofstromen'.

Na het uitschakelen blijven de panelen nog geruime tijd de in het marmer opgeslagen warmte uitstralen.

TermoNatur wordt geleverd in diverse marmersororten en in de afmetingen 560 x 400, 840 x 400, 850 x 500, 1120 x 400, 1120 x 500 en 1350 x 500 cm. De vermogens van deze formaten zijn resp. 400, 600, 750, 800, 1000 en 1200 Watt.

Het zal duidelijk zijn dat de panelen fors van gewicht zijn. De bevestiging tegen de wand (met een tussenuimte!) moet dan ook met de nodige zorgvuldigheid gebeuren. Maar het is best zelf te doen, ook omdat de elektrische aansluiting uiterst eenvoudig is.

De adviesprijzen van de panelen hangen af van formaat, vermogen en marmersoort; ze variëren globaal van 800 tot 2800 gulden.

Nadere informatie over dit systeem: Schultz Natural Heating, Rosmalen: 04192-21218.

## Anti-stankspray voor gft-bak

Afzonderlijke containers voor groente-, fruit- en tuinafval, die thans massaal in gebruik zijn, brengen vooral in de zomermaanden, wel een hinderlijk luchtje met zich mee. Het zijn broeinesten voor bacteriën die zich snel vermenigvuldigen. Naast de voordeur of op het balkon staat zo'n gft-bak behoorlijk te stinken en er zoomen zwermen insectjes omheen.

Fabrikant HG lost dit onwelriekende probleem op met de nieuwe GFT-Geur, een spray die regelmatig op de inhoud en op de zijanten van de container wordt gespoten. Het produkt heeft geen invloed op het compostingsproces en bestrijdt de stankoverlast dus op milieuvriendelijke wijze. Een (druifgas-vrije) fles met een inhoud van een halve liter kost in dhz-zaak en bij de drogist 13,95 gulden.

## overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 22 juni 1993.

Wij noteren deze week geen veranderingen van de hypotheekrenten.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	rentepercentages	
					nwr bij fisc. besparing van constant	
					35,1%	50%
ABN-AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,22	2,82
ABN-AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,22	2,82
ABN-AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,36	2,92
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	8,20	5,37	4,36
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,05	2,68
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,80	4,25	2,84
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
AEGON	ann. hyp.	5/10 jr.	1,00	7,80	4,27	2,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,98
Bouwv. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,40	4,00	2,65
Bouwv. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwv. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
Bouwv. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
Bouwv. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,80	4,27	2,87
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	7,80	4,23	2,83
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,00	4,36	2,94
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,07	2,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,35	2,93
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,80	4,27	2,87
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,00	4,41	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,23	2,82
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,29	2,87
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,19	2,80
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,90	4,33	2,91
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,00	4,39	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,60	4,88	3,95
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,81	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,80	4,23	2,83
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,90	4,30	2,88
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	8,00	5,24	4,25
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	7,60	4,98	4,04
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,00	4,35	2,90
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,20	5,37	4,46
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	7,60	4,12	2,75
Zwolsche Algemene	za-hyp plan	5 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
Zwolsche Algemene	za-hyp plan	10 jaar	1,00	7,70	4,18	2,78
Bouwv. Hoevelaken	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
Bouwv. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwv. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek van f 150.000,-.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.



# Pickée, van huis uit actief!



**BRUNSSUM:** Type halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage, berging en tuin. Rustig gelegen aan rand van centrum (Oude Vos). Ind.: o.a. provisiekelder; woonkamer met open haard; keuken; tuinkamer; 4 slaapkamers; badkamer; douche; vaste trap naar zolder. Prijs: f 159.000,- k.k.

**BRUNSSUM:** Vrijst. royale vooroorlogse villa met praktijk-kantoorruimte; garage, rondom tuin. Rustig gelegen aan rand van centrum (Oude Vos). Ind.: o.a. praktijkruimte ca. 76 m<sup>2</sup>; waskelder; c.v.-gas; berging; ruime woonkamer (ca. 48 m<sup>2</sup>); openhaard partij; eetkamer (met apparatuur); 1e verd.: 3 grote slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche; 2e verd.: 2 slaapkamers, grote zolderruimte. Vraagprijs: f 425.000,- k.k.

**BRUNSSUM:** Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen (Op de Vos). Muren en zoldervervloer gelsol. ged. dubbel beglazing. Goed onderhouden. Bouw. '75. Ind.: o.a. royale woonkamer (met app.), 3 ruime slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. Zolder. Prijs: f 299.000,- k.k.

**HEERLEN:** Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, grote garage en goed aangelegde tuin met veel privacy. Ged. gelsol. goed onderhouden. Ind.: o.a. provisiekelder, ruime hal, ruime L-vormige woonkamer (ca. 50 m<sup>2</sup>) met open haard, keuken met keukeninstallatie; bijkeuken; ruime t.v.-kamer-werkruimte (ca. 40 m<sup>2</sup>) met zitkuil en open haard, serre. Drie slaapkamers, 2 badk. Prijs: f 325.000,- k.k.

**HEERLEN - Heerlerbaan:** Ruim goed onderh. woonh. met c.v.-gas, garage en tuin. Rolliuken. Ged. dubbele beglazing. Ind.: o.a. prov. kelder, ruime woonkamer (ca. 40 m<sup>2</sup>), keuken met keukeninstallatie, apparatuur, 1e verd.: vier slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en toilet. Prijs: f 165.000,- k.k.

**HOENSBROEK - nabij centrum:** Appartement gelegen op de 1e verd. met lift, c.v.-gas en berging. Goed onderhouden. Ind.: o.a. woonkamer, open verbinding met de keuken met kunststof keukenblok, bet. badkamer met douche, toilet en vaste wastafel, bergkast, slaapkamer. Prijs: f 85.000,- k.k.

**KERKRADE - BLEIJERHEIDE:** Ruime vooroorlogse halfwoning met c.v.-gas en garage/hobby-bedrijfsruimte (totaal ca. 140 m<sup>2</sup>). Ind.: o.a. Grote provisiekelder, woonkamer, keuken, badkamer. 1e verd.: 3 kamers, badk. 2e verd.: 2 slaapkamers, badkamer (vaste trap). Ook geschikt te maken voor 2 gezinnen. Prijs: f 249.000,- k.k.

**BRUNSSUM-CENTRUM:** Appartement. L.R. Woonk., keuken, badkamer, 2 slaapkamers. Totaal ca. 75/90 m<sup>2</sup>.

**Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.**

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

**045 - 326767**

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,

's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.

(Verder volgens afspraak)



**KERKRADE-HAANRADE:** Rustig gelegen woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin. Bouw. ca. 1986. Geh. gelsol. ged. dubbel beglazing. Roll. Ind.: o.a. prov./bergekelder; woonkamer met complete keukeninstallatie, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Prijs: f 198.500,- k.k.

**SCHAESBERG:** Ruim halfvrijstaand herenhuis met c.v.-gas, grote garage (ook voor caravan) en tuin. Degelijk gebouwd. Grenzend aan centrum en openb. vervoer. Ind.: o.a. Sout. Diverse werk- en hobbyruimten. Part.: Royale hal, woonk., eetk. (ca. 52 m<sup>2</sup>). Royale keuken met compl. keukeninstallatie, bijkeuken. 1e verd.: 5 slaapkamers met vaste wastafel, compl. badk. 2e verd.: Vaste trap. Grote zolder. Prijs: f 299.000,- k.k.

**SCHAESBERG - grenzend aan winkelcentr. en openb. vervoer:** Goed onderh. woonh. met c.v.-gas, berging en mooie tuin. Ged. dubbel beglazing. Geheel voorz. van rolluiken. Ind.: o.a. woonk., open keuken. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met o.a. ligb. en 2e toilet. 2e verd.: Schuiftrap. Zolderruimte. Muren en dak zijn gelsol. Prijs: f 185.000,- k.k.

**SCHAESBERG:** Nabij NS-station. Uitstekend onderh. halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, carport, garage en grote tuin. Ged. rolluiken. Geheel dubbel beglazing. Muren en dak gelsol. Ind.: o.a. ruime T-vormige woonkamer met open haard, keuken met keukeninstallatie en apparatuur, drie slaapkamers, badkamer met o.a. ligb., 2e toilet. Ruime zolderruimte (vaste trap, mogelijk 4e slaapk.). Prijs: f 275.000,- k.k.

**Wegens onze snelle verkoop zoeken wij woningen in de prijsklasse tussen f 150.000,- en f 300.000,-.**

**Wij verkopen uw woning tegen de maximale prijs!**

**HEERLEN:** Vrijstaande semi bungalows in landhuisstijl met c.v.-gas, inpandige garage en mooie tuin. Ind.: o.a. beg. grond: L-vormige woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer. 1e verd.: 2 slaapkamers, badkamer, berging. Prijs: f 304.310,- v.o.n.

**BRUNSSUM:** Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, grote garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen (Op de Vos). Muren en zoldervervloer gelsol. ged. dubbel beglazing. Goed onderhouden. Bouw. '75. Ind.: o.a. royale woonkamer (met app.), 3 ruime slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. Zolder. Prijs: f 299.000,- k.k.

**BRUNSSUM-CENTRUM:** Appartement. L.R. Woonk., keuken, badkamer, 2 slaapkamers. Totaal ca. 75/90 m<sup>2</sup>.

**Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.**

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

**045 - 326767**

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,

's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.

(Verder volgens afspraak)

**Pickée makelaardij bv**

## OFFERMANS BORGER & PARTNERS VAST GOED

**ULESTRATEN, Beekweg 94**  
Vr. wit landh. gel. in landelijke omgeving, perceel van 900 m<sup>2</sup> ruim pand met alle comfort, ind.: living 43 m<sup>2</sup>, 3 slaapk., badk., nieuwe luxe keuk., grote speelzolder.

Vraagprijs f 379.000,-

**MAASMECHELEN (B.), Papaverstraat 8**  
In villawijk gelegen vrijst. landhuis op 1200 m<sup>2</sup> grond, bouw. 1991, betreft zeer ruim pand met moderne keuk., in luxe badk., 3 grote slaapk., inp. gar., zeer sfeervolle en goede materiaalkeuze, vraag document. Vraagprijs f 439.000,-

**SITTARD, Beethovenstraat 36**  
Woonh. met leuke ommuurde tuin met veel privacy, 2 kelders, woonk. m. parket, gesl. keuk. met witte aanb., 3 slaapk., moderne badk. m. ligb., dubbel v.w. en 2e wc, zolder via vaste trap, pand v.z.v. thermopane en rolluiken. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

**BRUNSSUM, Trichterweg 201**  
1/2 vr. st. woonh., met o.a. kelder, living, witte nieuwe aanb. keuk., gar., 3 slaapk., badk. m. ligb., zolder via vaste trap. Vraagprijs f 235.000,- k.k.

**HEERLEN**  
Split-level-woning met o.a. woonk., ruime keuk. m. aanb., 2 slaapk., badk. m. ligb., kelder, gar. Vraagprijs f 139.000,- k.k.

**BRUNSSUM, Ingelsbroek 22**  
1/2 vr. st. woonh. m. gar., tuin m. veel privacy, keuk. m. aanb., 3 slaapk., badk. m. ligb. v.w. en 2e wc, zolderruimte. Pand moet gezien worden. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

**SCHINDEL, Ter Hallen 4**  
Kar. tussengeleg. woonh. m. grote tuin en mogelijk voor gar. Zeer ruim pand o.a. living 37 m<sup>2</sup>, 4 slaapk., grote keuk., badk., kelder, zolder. Vraagprijs f 172.000,- k.k.

**SCHINDEL, Panhuis 4**  
Aan voet v.d. Keutenberg gelegen vrijst. wit landh., bouw. 1988 (bijz. architect), mooie tuin op zuid, hal m. witte mar. vloer, ruime living m. open h., witte aanb. keuk., 3 grote slaapk., luxe badk., inp. gar., wask. Vraagprijs f 300.000,- k.k.

**MAASTRICHT, Eliecurijngaard 98**  
Stijlvol jong halfvr. woonh. met een smaakvol en perfect afgewerkt interieur, gar. en schitterend aangel. zonnige tuin. Vraag documentatie. Vraagprijs f 229.000,- k.k.

**MAASTRICHT, Plantijnindomein 3c**  
Modern royale hoekapp. op 2e verd. met 2 balkons, ruime living apart van vorm, luxe witte hallopen keuk., badk. m. ligb., 2 grote slaapk., servicekosten f 85,- p.mind., overdr. subs., zeer goed onderhouden. Vraagprijs f 149.000,- k.k.

**MEERSSEN, Post A. Somyasingel 245**  
Vr. woonh. m. zonnige wit ommuurde tuin met veel privacy, living met open h., open keuk. m. app., 3 ruime slaapk., badk. m. ligb., v.w. en 2e wc, zolder via vaste trap, 4e slaapk., kelder, gar. Vraagprijs f 255.000,- k.k.

**HOLTHUIS, Velgstraatweg 42**  
Leuk halfvr. woonh. m. gar., carport en tuin, ind.: living met aanb. (45 m<sup>2</sup>), gesl. keuk., 4 slaapk., luxe badk., zolder, goed onderh. pand moet van binnen gezien worden. Vraagprijs f 198.000,- k.k.

**SITTARD, Overhoven 71**  
Winkel/woonh. m. grote bier. ruimte (180 m<sup>2</sup>) en tuin, ruime living, mod. gr. keuk., badk., 3 slaapk. Goed onderh. en bedrijfsmatig zeer geschikt. Vraagprijs f 349.000,- k.k.

**GEEN VERKOOP GEEN KOSTEN**

Rijksweg Zuid 170 B. 6161 BV Geleen

Tel. 046-740535 b.g.g. 046-752193

## TE KOOP

ECHT



**VRIJSTAANDE SEMI-BUNGALOW MET INPANDIGE GARAGE**

Indeling: entree/hal, grote living met open haard, woon-eetkeuken, bijkeuken, gang, kantoor, toilet, v.v. tegelvloeren, slaapkamer, badkamer met douche, toilet en v.w.s;

1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, hobby-c.q. atelierruimte, badkamer met ligbad, toilet en v.w.s;

Algemeen: dak, muren en beglazing gelsol. Overdekt terras en mooie siertuin. Pers.oppervlakte 1692 m<sup>2</sup>. gebouwd in 1976.

Prijs op aanvraag.

**SUSTEREN**



**HALFVRIJSTAAND WOONHUIS MET SERRE EN ACHTERGELEGEN GARAGE**

Indeling: entree/hal, toilet, woonkamer met open aanbouwkeuken, mooie serre.

1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer met douche, toilet en v.w.

2e verd.: vaste trap naar zolder-berging, c.v.-ruimte.

Algemeen: dak, muren gelsol. parterre dubbele beglazing. Mogelijkheid tot 4 x f 5.500,- subside-overname.

Vraagprijs: f 197.000,- k.k.

**BIERMANS**  
Dokterweg 14, Echt  
Telefoon 04754-85008  
Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.30 uur  
zaterdag 10.00 tot 12.00 uur

## NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"

**BEHEER/VERHUUR O.G. • MAKELAARDIJ • TAXATIES • HYPOTHEKEN • ASSURANTIE**

**SITTARD:** "Goed gelegen, sfeervolle woning!"

Ind. kelder, L-vormige woonk. m. open haard, woon/eetk. (5.40 x 4.00) m. compl. luxe inv. bijkeuken, berging, 3 slaapk., kl. badk. zolder. Geh. pand roll. Aanv. in overl. Vraagprijs f 139.000,- k.k.

**BEK:** "U zoekt geen traditioneel, maar speels, modern en exclusief vrijstaand herenhuis?"

Ind. sout: prov. kelder, hobby-kelder, speelkamer, gar. elect. rijkpoort; beg. grond/verdr.: ruime hal, L-vormige woonk. (± 37 m<sup>2</sup>) met nivo-verschil, openhaard en prachtige vloer in noorse leisteen, keuken m. app. en aansluitend eetkamer, 3 slaapk. (waarvan één 7.00 x 3.00/4.00), badk. m. ligbad en v.w., aparte douche-ruimte m. douche en v.w., zolder. Alle ramen/kozijnen hardhout. Perc. opp. 426 m<sup>2</sup>. Aanv. in overl. Vraagprijs f 335.000,- k.k.

**MUNSTERGELEEN:** "Uitstekend gelegen halfvrijstaand woonhuis met grote garage!"

Ind. hal, woonk., woon/eetkeuken m. compl. inv. 3 slaapk. en hobby-c.q. slaapk. badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet, zolder bereikb. via vaste trap. Bouw. 1975. Gelsol. Perc. opp. 394 m<sup>2</sup>. Geen bebouwing a.d. linker kant. Aanv. in overl. Vraagprijs f 249.000,- k.k.

**MUNSTERGELEEN:** "Op 1e stand gelegen semi-bungalow!"

Ind. sout.: 2 kelders, gar. (8.15 x 4.50) beg. grond/verdr. hal, woonk. (50 m<sup>2</sup>) met nivo-verschil en schuifpui naar overloop, 3 slaapk., badk. zolder over geh. pand. Perc. opp. 770 m<sup>2</sup>. Pand is gelsol. Aanv. in overl. Vraagprijs f 345.000,- k.k.

**GELEEN:** "Perfekt onderhouden halfvrijstaand woonhuis in zeer gewilde woonbuurt!"

Ind. kelder, hal, L-vormige woonk., woon/eetkeuken m. compl. inv., bijkeuken, garage (spouw). 3 slaapk. grote badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet. Kamen/kozijnen grotendeels kunststof m. dubbel begl. Ged. roll. Perc. opp. 316 m<sup>2</sup>. Aanv. in overl. Vraagprijs f 215.000,- k.k.

**HEERLEN:** "Mooi appartement (begane grond) nabij centrum!"

Ind. hal, woonk. m. semi-open keuken (30 m<sup>2</sup>) 2 slaapk. badk. terras. Parkeerpl. op afgesloten binnenrein. Geh. pand roll. Gelsol. en ged. dubbel begl. Aanv. medio juli 1993 Vraagprijs f 109.000,- k.k.

**LANDGRAAF:** "Prachtig vrijstaand woonhuis met bedrijfsruimte!"

Ind. woonh., div. kelders, hal, woonk. (35 m<sup>2</sup>) m. openhaard, keuken (4.75 x 3.50) m. app. kantoor/hobbyruimte, serre, 3 slaapk., grote badk. m. ligb., douche en v.w. Alle ramen/kozijnen hardhout, geh. pand roll. en ged. dubbel begl.; bedrijfsruimte (14.50 x 13.50) ged. met verd. vloer, kantoor, schafstok, toilet, elect. rijkpoort en eigen c.v. ketel, carport. Tot. perc. opp. 1001 m<sup>2</sup> grotendeels bekleind. Aanv. desgewenst direct. Vraagprijs f 389.000,- k.k.

ENHAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045 711503

Maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.30 uur

Kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

## Een woning van Ruijters, vast goed!

## RUIJTERS

Te koop

**AMSTENRADE, Nieuwstraat**  
Vrijstaand woonhuis met c.v. garage, tuinen ondergrond. Ind. o.a.: dubbele kelder, hal, toilet, woonk. met parketvloer, dichte keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met ligb., douche, v.w., toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 249.000,- k.k.

**BINGELADE, Geerstraat**  
Land. gel. met blijvend panor. uitzicht, vrijst. landh. met c.v., roy. garage (± 70 m<sup>2</sup>) en mooie tuin. Perc. opp.: 810 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: L-vorm. living, mod. keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkamers, badk., hobbyk. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 398.000,- k.k.

**BORN, Bornerveldstraat**  
Modern vrijst.woonh. met c.v., balkon, inp. garage en tuin met veel privacy. Ind. o.a.: royale living, luxe mod. keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, hobbyk., luxe badk., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 379.000,- k.k.

**ECHE-PEY, Brugweg**  
Vrijst. woonh. met c.v., garage, tuinberging en tuin met veel privacy. Perc.opp.: 480 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: doorzonwoonk., keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 229.000,- k.k.

**ECHE, Peyerstraat**  
Nabij centrum gel. uitst. onderh. halfvrijst. herenhuis met c.v., garage, kelder en mooi aangel. tuin met opt. privacy. Ind. o.a.: woonk., zitr., mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met ligb., douche, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

**GELEEN, Beethovenstraat**  
Op uitst. stand nabij centrum gel. vrijst. herenh. met c.v., souterrain, inp. garage en tuin. Perc.opp.: ± 875 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: woonk., tuink., keuken, 3 slaapkamers, badk. met ligbad, zolder. Aanv.: spoedig. Koopprijs: f 395.000,- k.k.

**HEERLEN, Heesbergerstraat**  
Riant gel. vrijst. villa met c.v., garage, berging en fraaie tuin (perc. opp.: ca. 2000 m<sup>2</sup>). Ind.: souterrain: c.v./provisiekelder. Beg. gr.: ruime hal, toilet, werkk., kamer-ensuite en serre, woonkeuken, bijkeuken. 1e verd.: 4 slaapkamers, balkon, badk. met ligb., v.w. en 3e toilet. 2e verd.: 2 slaapkamers, ruime hobbyruimte en grote bergzolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

**HEERLEN, Peutzstraat**  
Prima gel. vrijst. landhuis met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp. ± 600 m<sup>2</sup>). Ind.: ruime hal, woonk., luxe keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 grote slaapkamers, hobbyzolder, badk. met ligb., v.w. 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: f 370.000,- k.k.

**HOENSBROEK, Kourvenderstraat**  
Nabij centrum goed gel. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin, ind.: entree, garage (voor 2 auto's), woonk., keuken, toilet, 3 slaapkamers, badk. met ligb., v.w. Het pand is gelsol. en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 155.000,- k.k.

**HOENSBROEK, Schuurel**  
Prima gel. vrijst. split-level bungalow met c.v., garage en tuin, ind.: o.a. ruime hal, eetkamer/living met o.h., bibliotheek, keuken met app., bijkeuken, 5 slaapkamers, 2 badk. Het geheel pand verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Verdere gegevens op aanvraag. Aanv.: i.o. Prijs: f 580.000,- k.k.

**KLIMMEN-TERMAAR, Manensheide**  
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin, ind.: hal, toilet, woonk., moderne keuken met app., garage. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, moderne badk. met zitbad, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vliegtrap naar hobby/c.v. zolder. Het geheel pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 240.000,- k.k.

**LANDGRAAF, Chopinstraat**  
Nabij het winkelcentrum "Op de Kamp" uitstekend gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin, ind.: hal, L-woonk., half-open keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badk. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 215.000,- k.k.

**MAASMECHELEN, Meeswijk**  
Uitst. onderh. gelsol. vrijst. semi-bungalow met c.v., dubb. inp. garage, kelder, onder arch. aangel. tuin en overdekt terras. Perc. opp.: 1.800 m<sup>2</sup>. Ind. o.a.: living (± 50 m<sup>2</sup>), keuken met app., 3 slaapkamers, badk., hobbyruimte, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 349.000,- k.k.

**MUNSTERGELEEN, Gouv. Houbenlaan**  
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., 2 kelders, garage en tuin. Ind. o.a.: doorzonwoonk., keuken, 3 slaapkamers, badk., hobbyk. en zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 198.000,- k.k.

**S - Inlichtingen kantoor Sittard**

**H - Inlichtingen kantoor Heerlen**

**Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen**

**NIEUWSTADT, Oude Staat**  
Nabij centrum gel. vrijst. boerenwoning, m. c.v., kelder en binnenplaats. Ind. o.a.: woonk., 2 keukens, 2 badk., 2 opkamers, 5 slaapkamers, 1 hobbyk. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 298.000,- k.k.

**SITTARD, Rijksweg Zuid**  
Halfvrijstaand herenhuis met c.v., tuin ondergrond. Ind. o.a.: hal, toilet, woonk., open haard, zitr., dichte keuken, tuink. 9 slaapkamers, badk. met ligb., v.w., toilet, 2e deruimte. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 295.000,- k.k.

**SITTARD/PARK, Vijverweg**  
Schitterend gelegen vrijstaand landhuis. Ind. o.a.: roy. woonk., eetk., keuken, 1 slaapk., badk. op beg. grond; 3 slaapkamers en badk. 1e verd.; viering, grote garage en ruim terras. Prijs op aanvraag.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoo**  
Nog 2 van 7 fraaie landhuizen in B.P. Kunderhoo te Voerendaal te koop. Het betreft ruime, uitstekend gelegen woningen. Ind. hal, toilet, L-woon-eetk. (± 44 m<sup>2</sup>), halfoverloop, berging, garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, overloop, badk. met ligbad, douche, 2 v.w., apart 2e toilet. 2e verd.: zolder. Perc. opp. van 268 m<sup>2</sup> tot 477 m<sup>2</sup>. Prijs: vanaf 333.000,- v.o.n. excl. renteverl. tijdens de bouw.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoo**  
In het B.P. Kunderhoo te Voerendaal worden 13 Vrijsektor woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. typen. Perc. opp. vanaf 250 m<sup>2</sup>. Invouers en pers. en met een soc. economische binding met de gemeente Voerendaal genieten gedurende de 1e maand een voorkeurbestelling. Prijs: vanaf f 255.000,- v.o.n. excl. renteverl. tijdens de bouw.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoo**  
In het B.P. Kunderhoo te Voerendaal worden 13 Vrijsektor woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. typen. Perc. opp. vanaf 250 m<sup>2</sup>. Invouers en pers. en met een soc. economische binding met de gemeente Voerendaal genieten gedurende de 1e maand een voorkeurbestelling. Prijs: vanaf f 255.000,- v.o.n. excl. renteverl. tijdens de bouw.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoo**  
In het B.P. Kunderhoo te Voerendaal worden 13 Vrijsektor woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. typen. Perc. opp. vanaf 250 m<sup>2</sup>. Invouers en pers. en met een soc. economische binding met de gemeente Voerendaal genieten gedurende de 1e maand een voorkeurbestelling. Prijs: vanaf f 255.000,- v.o.n. excl. renteverl. tijdens de bouw.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoo**  
In het B.P. Kunderhoo te Voerendaal worden 13 Vrijsektor woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. typen. Perc. opp. vanaf 250 m<sup>2</sup>. Invouers en pers. en met een soc. economische binding met de gemeente Voerendaal genieten gedurende de 1e maand een voorkeurbestelling. Prijs: vanaf f 255.000,- v.o.n. excl. renteverl. tijdens de bouw.

**VOERENDAAL, B.P. Kunderhoo**  
In het B.P. Kunderhoo te Voerendaal worden 13 Vrijsektor woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. typen. Perc. opp. vanaf 250 m<sup>2</sup>. Invouers en pers. en met een soc. economische binding met de gemeente Voerendaal genieten gedurende de 1e maand een voorkeurbestelling. Prijs: vanaf f 255.000,- v.o.n. excl. renteverl. tijdens de bouw.



'Tante Lien, uw naam is goed voor honderd handtekeningen'

# Wieteke van Dort 'n écht zondagskind

DOOR ELS SMIT

DEN HAAG - Het ruikt naar krètèk en het klinkt naar gamelan. Boeddha's en batik, soto en ikan, strop soesoe en zuurzak. En, zo klinkt het fluisterend hier en daar: 'Tante Lien'. Vandaag is ze eigenlijk Wieteke van Dort, in spijkerbroek en t-shirt, en zonder glad haar en brilletje. Maar toch. 'Tante Lien, u zou uw nieuwe cd 'Liedjes van verlangen' omstreken deze tijd signeren.' 't Is waar, maar de Pasar Malam Besar kent z'n tempo doeloe. Voor alles een tijd en een plaats.

Ook voor oponthoud onderweg. 'Tante Lien, Wieteke, zou u voor ons handtekeningen willen verzamelen. We zijn bezig om in Den Haag een bejaardentehuis voor Indische mensen van de grond te krijgen, niet alleen voor donkere mensen, maar voor iedereen, begrijpt u?' En Wieteke begint te lachen. 'Oogst dank. 'O fijn, uw naam is goed voor wel honderd handtekeningen.'

'Kijk,' zegt Wieteke, 'hier is het Indonesische paviljoen. Moet je de kleding hier zien: jonge Indische ontwerpers: die kleuren, die stoffen, het borduurwerk en heel draagbaar ook hier. De organisatoren van de Pasar volgen een goed beleid. Ze blijven niet steken in nostalgie, ze geven jonge ondernemers een kans zich in Europa te presenteren. Wil je trouwens een beker zuurzak? Ik moet trakteren. Jazeker, dat is Indisch.'

## Soos

De zuurzak bevindt zich in de 'eetwijk'. Sedap, lekker allemaal. En zie je even later de handlezers, 'ze zijn echt goed, hoor' en de diverse podia. Daar geven schrijvers met wortels in het oude Indië, zoals Rudy Kousbroek en Aya Zikken lezingen. Daar treden ook Nederlandse zangers die Indisch bloed door de aderen stroomt, zoals Anneke Grönloh, Danyel Sahuleka en Justine Pelmayor op.

En steeds zijn daar al die mensen die Wieteke herkennen. 'Ik ken u nog, hoor, u heeft ooit in De Witte opgetreden. Dat heeft zo'n indruk gemaakt.' 'Ik weet het nog,' zegt Wieteke. 'Tante Lien, heeft u een foto van uzelf? Ik ga uw nieuwe cd kopen, hoor. Staat 'Arm Den Haag, de weduwe van Indië' daar ook weer op?' 'Nee,' zegt Wieteke, 'maar er staan heel mooie nieuwe liedjes op.'

'En dan zegt ze, vlakbij het Binstang-theater: 'Hier is de Soos.' Koffie en warme koekjes met santen. En Wieteke. In 1977 onderscheiden met de zilveren harp van Sonamus, met het team van de Seniorenschouw onder de auspiciën van de persprijs in Montreux, met de Lawaipape-gaaiplaats geëerd met een Edison,



● Wieteke van Dort: 'Als ik iets verzin, schrijf ik het onmiddellijk op en alles gaat in mappen.'

Foto: GPD

met J.J. de Bom/voorheen De Kindervriend bekroond met de Nipkovschijf, enzovoort, enzovoort, zoals de spil van het succesvolle kinderprogramma Oebele. Daarbij bevestigd schildders. En schrijft. In augustus verschijnt het door haar geschreven en geïllustreerde kinderboek 'De kleine visser van Banda'. Ook in augustus komt de cd uit die ze samen met onder anderen Willem Nijholt maakte, in het kader van het Europese Jaar voor de Ouderen: 'Kun je nog zingen, zing dan mee'.

Dat is tevens de titel van een van de programma's waarmee ze door het land trekt. Als ze niet optreedt met het kinderprogramma 'Pluimpje Peperkoek' of als ze televisieopnamen maakt voor 'Het Klokhuis'.

En dan te bedenken dat ze opgeleid is voor kleuterleidster.

## Kinderachtig

'O, maar ik wilde eigenlijk naar de toneelschool, maar ik was te jong of eigenlijk: te kinderlijk. Toen dacht ik: dan ga ik maar iets anders doen. Maar uiteindelijk ben ik toch toegelaten op de toneelschool. Achteraf gezien was ik toen nog te jong of zeg maar: te kinderachtig. Als ik terugkijk, denk ik: ik was eigenlijk gewoon vervelend, altijd baldadig. En ik zat in een klas met mensen die heel groot zijn geworden: Jeroen Krabbé, Carol van Herwijnen. Maar ik kon denk ik niet tegen die zwaarwichtigheid.'

'Ik paste er ook niet, denk ik. De directie vond dat ik eigenlijk het ouderlijk huis uit moest om zelf-

standiger te worden. Maar ik wilde het ouderlijk huis niet uit. We hadden het gezellig thuis. We waren geen moederskinders, we waren ouderskinders. We waren met z'n allen in 1957 uit Indonesië gekomen. M'n vader had daar een goede functie, hier had hij niets. Maar hij begon keihard werkend vrolijk opnieuw.'

'Dat vind ik nog steeds een kenmerk van de mensen die uit Indië naar Nederland kwamen. Ze waren vaak alles kwijt: baan, huis, bezittingen. Bovendien hadden velen in Japenkampen gezeten. Maar: niet klagen, wel opnieuw beginnen. Daarover gaat ook het liedje 'Het nieuwe begin'.'

'Daarvan hebben wij als kind veel geleerd, namelijk dat tegenslag niet het begin van het einde hoeft te zijn. En ik kon op de toneelschool waarschijnlijk ook niet het 'zware op de hand' in mijn eigen leven inpassen. Gelukkig kende ik Eric Vos, die was toen verbonden aan de Nieuwe Komedie. Ik reed vaak met hem mee van school naar huis. En hij zei tegen me: 'In de praktijk is het allemaal niet zo loodzwaar. Kom maar bij mij werken'. En zo is het begonnen.'

'Van het een is het ander gekomen. Ik heb anderhalf seizoen bij Wim Kan en Corry Vonk gewerkt, zulke lieve mensen. Ik heb zo veel van ze geleerd, zo veel met ze gepraat. Via via ben ik ook bij de televisie-kinderprogramma's terechtgekomen. Ik ben op zondag geboren, maar ik ben verder ook een echt zondagskind: ik ben vaak de goede mensen tegengekomen.'

dagskind: ik ben vaak de goede mensen tegengekomen.'

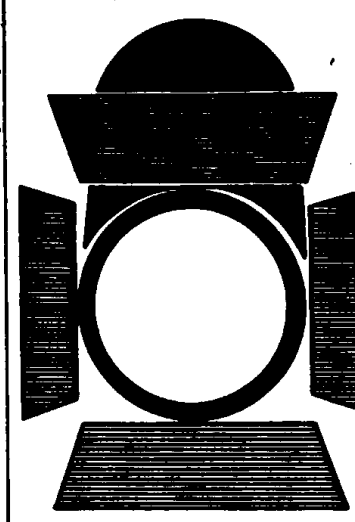
## Ontroerd

In een van de afleveringen van 'De Stratemaker op Zee-show' deed ze ooit een Indisch typeetje. En zo is tante Lien haar tweede ik geworden. Ze spendeert een groot gedeelte van haar tijd aan de assertieve levenslustige dame op leeftijd. Als ze tenminste niet voor de kinderen of de bejaarden optreedt.

'Met dat bejaardenprogramma zou ik elke dag kunnen optreden. Maar ik probeer alles zo te plannen dat ik nog tijd overhoudt om te schilderen. Ideeën heb ik genoeg. Als ik iets verzin, schrijf ik het onmiddellijk op en alles gaat in mappen. Stapels mappen heb ik...'

Een meneer schuift aan aan tafel. Hij wil graag een handtekening van Wieteke. Hij houdt een beetje van haar. Vertelt dat hij pas zijn moeder heeft begraven, dat zijn zus is getrouwd. Z'n handtekening krijgt hij en een foto bovendien. 'En hoe heet uw vrouw?' vraagt Wieteke, pen in de hand. 'Ik zal dit nooit vergeten,' zegt de meneer en hij is ontroerd. 'Wat die generatie heeft meegemaakt...,' zegt Wieteke.

Al die ideeën, Wieteke, wat doe je daarmee? 'Ik bewaar ze, want er komt altijd een tijd dat je niet zo veel te doen hebt en dan kun je ze allemaal lekker uitwerken. Is dat al eens voorgekomen? 'Eh...,' zegt ze, kauwend op een kokosballetje, 'eh, eigenlijk niet.'



## Veronicateam maakt noodstop op vliegveld van Singapore

SINGAPORE - Een Boeing 747 van Singapore Airlines heeft gister nacht een noodstop moeten maken op het vliegveld Changi Airport van Singapore. Aan boord bevond zich een camera- en geluidsteam van Veronica met presentator Robert ten Brink. Zij maakten in het kader van Veronica goes Asia een reis door Vietnam.

Ongeveer een uur nadat het toestel vanuit Singapore was opgestegen - richting Frankfurt - maakte de gezagvoerder via de intercom bekend dat hij problemen had met de computer. Deze gaf aan dat het landingsgestel uit was. Dat was echter niet het geval.

Direct nadat de elektronische problemen werden ontdekt, zette de superjumbo koers richting Straat van Malakka bij Koala Loempoer. Boven zee werd uit veiligheidsoverwegingen kerosine geloosd. Het toestel werd op Changi Airport, na een probleemloze landing, direct na een aparte plaats getaxied. Na anderhalf uur vertrok het toestel weer.

## Tweede cd van 'De Dorsvlegels'



● 'De Dorsvlegels', die vanochtend ook bij Omroep Limburg zijn te horen.

Foto: KALDENBACH

### Van onze verslaggever

OIRSBEK - 'Musik ohne Grenzen' is de titel van de tweede cd die uitkomt van het blaasorkest 'De Dorsvlegels' uit Oirsbeek. De presentatie van het eerste exemplaar vindt zondag om 20.00 uur plaats tijdens een feestavond in het Gemeenschapshuis van Oirsbeek. De Bergkapel van Hillensberg zal deze bijeenkomst tevens oplossen met prettige muziekjes.

De nieuwe cd van 'De Dorsvlegels' bevat bekende nummers als Festwies Polka, Tränen passen nicht zu dir, Ferienzeit, Co-

pacabana, Yellow River, Dorsvlegelswing en Der junge Kavalier. In het radioprogramma 'Het ei van St.-Joost', vanochtend tussen 10.00 en 11.00 uur op Omroep Limburg, geeft presentator Lei Meissen de luisteraar alvast een muzikaal voorproefje.

De boerenblaaskapel 'De Dorsvlegels' onder leiding van Jo Buscher viert in 1993 zijn vijftigjarig bestaan. De leden, gerecruiteerd uit de harmonie St.-Gerlachus van Oirsbeek, waren in de laatste decennia vaker op tournee, onder andere in Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en België.

### (ADVERTENTIE)

**CRAWFORD**  
EXCLUSIEVE  
**ARAGEDEUREN**  
tel. 045-241917  
showrooms: Dorpsstraat 7 Nuth  
**ALKUBOUW**  
15 jaar kwaliteit

Eef Brand: 'Je moet uitkijken wat je eruit flap'

## Radiomoppen rechtstreeks uit kapperszaak Aalsmeer

Van onze rlv-redactie

AALSMEER - Nu eerst even een mop. Komt een man bij de dokter. 'Dokter, wordt u van vreemde aan blind?' 'Nee,' zegt de dokter, 'hoezo?' 'Nou, ik kan mijn vrouw niet meer zien.'

Een aardige bak misschien, maar hij wordt pas echt leuk als Eef Brand 'm vertelt. Of Eef de Moppenkapper, zoals sommige mensen zeggen. Elke maandagochtend rond kwart voor negen is hij sinds februari te beluisteren in De Haverhoutshow bij de Tros op Radio 2.

Rechtstreeks vanuit zijn kapperszaak in Amstelveen, want dat is de plek waar Eef ook gewoon elke dag zijn brood staat te verdienen. De moppen zijn leuk voor erbij, maar het knippen ('leuk vak') blijft nummer één. 'Ik kan trouwens niets anders,' zegt-ie zelf.

Eef Brand begon met moppen-tappen op de radio op verzoek van Ron Brandsteder, al jaren vaste klant in zijn kapperszaak. 'Ron had toen een radiopro-

gramma bij de Tros. Een Goede Morgen Met... Vijf seizoenen lang heb ik dat gedaan. Toen ging Ron naar Van den Ende en stopte dat programma. Maar in februari werd ik gebeld door de Tros of ik misschien weer wilde.'

En zo is het gekomen. Eef Brand 'kietst' altijd maar een eind weg', zegt hij zelf. 'Het is nu op een ander tijdstip, de zaak is al open en dan krijg je soms leuke toestanden. En die jongens in de studio vinden het ook mooi en dan ga je toch vanzelf door.'

De mensen vragen altijd: hoe kom je toch aan al die moppen. 'Ja, ik ben een geboren en getogen Amsterdammer, hè. En verder: er is toch al genoeg narigheid in de wereld. Dan ga je vanzelf op zoek naar een aardig verhaal. Ik hoor ze gewoon om me heen. Hier in de zaak, natuurlijk. Maar overal: in de kroeg, op de tennisbaan.'

## Spontaan

Maar dat we vooral niet moeten denken dat Eef Brand de hele dag de Moppenkapper staat te wezen. 'Ik sta heus niet de hele tijd moppen te vertellen. Kijk, als een klant een leuk verhaal

heeft, wil ik er natuurlijk ook wel eens eentje vertellen. Maar verder moet het spontaan gaan. Niet gelijk als je binnenkomt: hé, vertel er eens een! Niets is namelijk vervelender. Ik ben ook wel eens door bedrijven gevraagd om op zo'n vertegenwoordigersdag een gaatje op te vullen. Zo van: spat er maar even twintig achter elkaar uit. Dat doe ik dus niet. Het moet wel spontaan gaan.'

Spontaan is ook bijvoorbeeld de moppen-cd die eind deze maand van Eef uitkomt. 'Volgens mij de eerste cd in Nederland met moppen. We hebben 'm aan de bar bij de tennisclub opgenomen en ik had wat bekende uitgenodigd. Het was niet makkelijk om de goeie moppen uit te zoeken, want het is natuurlijk wel de bedoeling dat-ie straks nog een beetje gedraaid wordt ook. Maar we beginnen rustig en tegen het eind komen er wat gedurfdere moppen. Toen hadden we inmiddels ook een slokje op.'

Voor de radio geldt natuurlijk ook dat niet zomaar iedere mop kan. 'Je hebt toch te maken met een doelgroep. Je moet een beetje uitkijken met wat je eruit flap. Niet alles kan door de beugel, alhoewel er wel veel kan. Als



● Kapper en moppentapper Eef Brand: 'Ik vind zo'n beetje flirten met de showbizz wel leuk.'

Foto: GPD

je het woordgebruik van sommigen op de radio tenminste hoort.'

## Bijzaak

Het vertellen van moppen blijft voor Eef een leuke bijzaak, waardoor er soms ook weer andere leuke dingetjes op zijn weg komen. Zoals bijvoorbeeld een op-

treten in het tv-spelletje Wie Ben Ik? 'Ja, dan zijn ze door de bekende Nederlanders heen en dan komen ze bij mij terecht. Ik vind zo'n beetje flirten met de showbizz wel leuk. Ik hoef er niet van te eten, dus ik loop daar tamelijk makkelijk tussen, als je begrijpt wat ik bedoel.'

Maar een echte carrière in de

showbizz ziet Eef Brand nog niet zo zitten. 'Het is toch wat beperkt, moppen tappen. Daar moet je wel wat meer voor kunnen om een beetje langer mee te gaan. Nee, ik heb hier mijn zaakje en die moppen zijn leuk voor erbij. Maar aan de andere kant: zeg nooit nooit. Je weet nooit hoe het nog eens loopt in het leven.'

## Tv-sterren solliciteren massaal bij radio

Van onze rlv-redactie

LONDEN - Prominente Britse tv-presentatoren solliciteren massaal bij de radio. Die onverwachte carrièrestappen werden gezet toen bekend werd dat Brian Redhead, de populaire radio-presentator van 'Today', het programma ging verlaten. De strijd om zijn opvolging is inmiddels in volle gang. Op BBC4 is 'Today' een absolute topper: een actualiteitenprogramma dat vooral naam maakt met de actuele en soms keiharde interviews met ministers en machthebbers. 'Today' wordt gepresenteerd door een befaamd kwartet in volgorde van bekendheid: Brian Redhead, Peter Hobday, Sue Macgregor en John Humphrys. Dagelijks luisteren maar liefst zes miljoen Britten naar baardige Brian en zijn drie collega's. De race om de opvolging van Brian is in volle gang. De belangstelling voor 'Today' wordt wel het duidelijkst geïllustreerd door de namen van een aantal prominente tv-presentatoren die in de race zijn voor deze radiojob. Zo wordt Jeremy Paxman (de vijftienschere BBC-Newsnight interviewer) genoemd. Maar ook tv-lievende Anna Ford (nu presentatrice van de Six O'Clock News) is in de running.



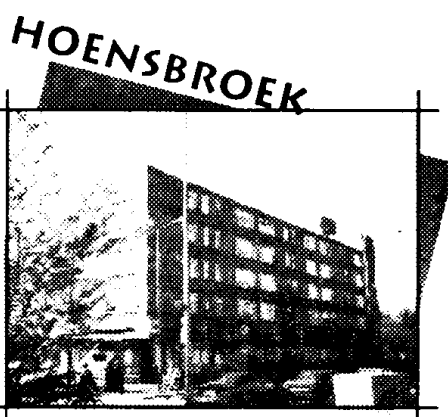
## UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!



**HEERLEN**  
**VERKOCHT**  
ZANDWEG 34  
Vrijst. herenhuis met c.v., inpand. garage, portaal, berging, Beg. gr. v.v. woonk. ca. 45 m<sup>2</sup> met zicht op tuin, keuken en bijkeuken. 1e verd. 5 sips, 2e toilet, bad, m. ligbad, douche en dubbele v.w. Dak en spouwmuurisolatie, deels dubbel glas. Bwjr. 1989. Aanv. medio 1993. Prijs f. 320.000,- k.k.



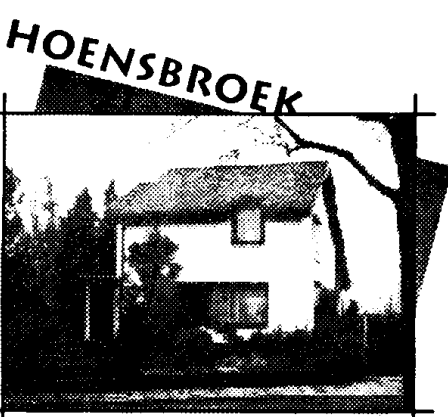
**HEERLEN**  
**DR. DE WEVERLAAN 3**  
De Erk. Uitstekend gelegen fraai vrijst. landhuis. Ind. sout. kelder, hal, garage, hobbyruimte, proviervormte, waskelder, berging, c.v. ruimte en fietsenstalling. Beg. gr. hal, 2-vorm living (ca. 51 m<sup>2</sup>), keuken en werkkamer. 1e verd. 6 slaapk., bad m. douche, ligb en v.w., apart toilet. Bwjr. 1969. Perc. opp. 768 m<sup>2</sup>. Inhoud ca. 965 m<sup>3</sup>. Prijs f. 495.000,- k.k.



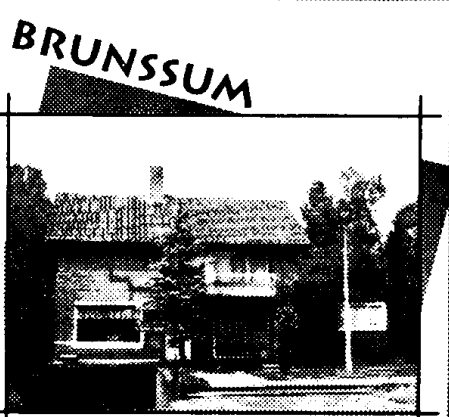
**HOENSBROEK**  
**MARKT 57**  
Goed gelegen appartement op de 4e verdieping (lift). Ind. hal, woonkamer, keuken, toilet, badkamer met douche en vaste wastafel, slaapkamer, berging en kelderberging. Bouwjaar 1965. Gedeeltelijk kunststof kozijnen. Diverse tegelvloeren. Aanvaarding in overleg. Prijs f. 78.000,- k.k.



**WIJNANDSRAD**  
**LANGWEIDE 15**  
Keurig onderhouden royaal halfvrijstaand woonhuis. Ind. sout. study/hobbykamer, c.v. ruimte, berging, carport en mooie tuin met terras. Beg. gr.: L-living, luxe keukeninstallatie, royale badkamer, terras. 1e verd. 3 sips, balkon en 2e badkamer. Bwjr. 1960, gesoleerd, perc. opp. 295 m<sup>2</sup>. Prijs f. 239.000,- k.k.



**HOENSBROEK**  
**VERL. WILHELMINASTR. 8**  
In prima staat verkerend, fraai gelegen vrijst. landhuis met leuke tuin, c.v., inpand. garage (voor 2 auto's) en carport. Ind. o.a. sout. gar/berging, waskelder, c.v. ruimte en portaalprovisiekelder. Beg. gr. hal, woonk., keuken m. luxe eiken inrichting, balkon. 1e verd. 3 slaapk., badk. 2e verd. zolder via vlizotrap. Perc. 644 m<sup>2</sup>. Bwjr. '74. Grotendeels voorz. v. parketvloeren, dubb. begl. en deels rolluiken. Prijs f. 365.000,- k.k.



**BRUNSSUM**  
**TRICHTERWEG 67**  
Vrijst. woonhuis met praktijkruimte, c.v., inpand. gar. en grote tuin. Ind. sout.: portaal en 6 kelders (incl. gar.). Beg. gr.: hal, L-vorm. woonk., keuken met eenev. inr., aansluitend terras en tuin. 1e verd.: 4 sips en badkamer. 2e verd.: zolder via vlizotrap. Praktijkruimte met eigen buitengang. Ind.: hal met toilet, wachtkamer en praktijk/werkkamer. Perc. opp. 1320 m<sup>2</sup>. Bwjr. 1960. Voor meer doeleind geschikt. Prijs f. 335.000,- k.k.



**GEZOCHT!**  
WEGENS GROTE VRAAG EN ONZE SNELLE VERKOOP, VRAAGEN WIJ TER BEMIDDELING WONINGEN EN LANDHUZEN IN DE OOSTELIJKE MIJNSTREK.  
MAAK VRIJBLIJVEND EEN AFSPRAAK.

**aquina**  
Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum L. AQUINA en E. WEERTS  
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen  
Ook zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.  
☎ 045-715566

## Gulpen

Luxe koopappartementen in het centrum  
Gulpen, ingebed in de weelderige natuur en omgeven door heuvels, ligt in een afwisselend kleurenpatroon van een karakteristiek stukje prachtig Limburgs landschap. De gemeente heeft een centrumfunctie voor de streek, waaraan zij dankzij vooral de kwalitatieve groei volledig tegemoet komt. In deze prachtige woonomgeving, in het centrum van Gulpen, worden door Derksen Bouw BV een klein aantal luxe appartementen gebouwd.



Ruijters Makelaardij B.V. - heerlen maastricht sittard  
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

**PAUL SIMONS**  
MAKELAARDIJ BV.  
ASSURANTIE TAXATIES  
HYPOTHEKEN FINANCIËN.

**EUROPAWEG 214 UBACH OVER WORMS**

**Hoensbroek:**  
In rustige straat gel. halfvrijst. woonh. met tuin, keld. en zold. Ind. o.a. L-woonk., gr. uitgeb. eetkeuk., 3 slaapk. en doucheceel. Vr.pr. f. 155.000,- k.k.

**Heerlen-Molenberg**  
Kruis vrijst. woonh. met veel extra's. Met een uitgeb. luxe keuken, kelder, zolder (via vaste trap), diepe tuin etc. Vr.pr. f. 179.000,- k.k.

**Brunssum:**  
Goed afgewerkt halfvrijst. woonh. met gar., wasruimte en opslag. Ind. o.a.: knusse woonk., open keuk. met luxe aanbouwinstall., 3 slaapk., ruime badk. en zolder (nu via vlizotrap; vaste trap mogelijk). Vr.pr. f. 207.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

**045-318182**

## TER OVERNAME IN BELGIË zeer exclusieve PUB - DISCO - RESTAURANT

Gelegen aan drukke grensovergang België/Nederland, bij de A2, goed bereikbaar en uitstekende verbinding met Nederlandse uitgaanscentra. Voorzien van volledige vergunningen, onbeperkt sluitingsuur, duurzaam ingericht en volledig geautomatiseerd.  
DISCO - bestaande uit meerdere verdiepingen, capaciteit ca. 1.000 pers., aansluitend rustieke, Engelse pub en taurant met aparte keuken. Boven bedrijf groot appartement bestaande uit ruime woonkamer met open haard, keuken, badkamer met ligbad, toilet, 2 royale slaapkamers, 3 aparte kamers met wastafel/toilet. Geheel onderkelderd met div. ruimten voor opslag en dubbele garage. Parkeren op eigen terrein (3.500 m<sup>2</sup>).  
Inventaris en goodwill ter overname.  
Onroerend goed te huur. Onnodig te reflecteren zonder doende eigen middelen.



Maastricht  
6214 AE, Hertogsingel 68  
Tel. (043) 255070  
Fax (043) 257745

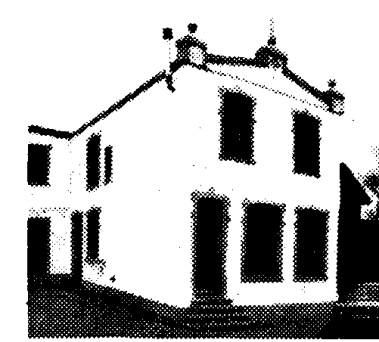
Oirschik  
6438 AJ, Hulzerweg 28  
Tel. (04492) 1620  
Fax (04492) 4630

## • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW • BESTAANDE BOUW •

# Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbidding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag gratis ons huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

**BOCHOLTZ**  
Karakteristiek woonhuis met 2 gar. Tuin. Woonk. Gesl. keuken, 2 slaapk. Bet. badk. met ligb. en 2e toilet. Dak in 1991 vernieuwd en geïsoleerd.



Prijs f. 178.000,- k.k. 6970

**BRUNSSUM**  
Nabij centrum en park gel. vrijst. woonhuis met gar. Tuin. Woonk. met eiken parketvl. Luxe keuken met compl. install. Bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapk. Hobby-/4e slaapk. Luxe badk. met ligb. en douche. Apart 2e toilet. 2e verd.: Royale zolder met mogelijk. voor 5e slaapk. Opt. isol. Hardh. koz. Uist. onderhouden. Bwjr. 1986.  
Prijs f. 335.000,- k.k. 7248

**EYGLSHOVEN**  
Halfvrijst. woonhuis met tuin. Gar. Berging. 2 kelderruimtes. Doorzonwoonk. ca. 35 m<sup>2</sup>. Eetkeuken met install. Bijkeuken. 4 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Ged. roll. Grotendeels kunstst. koz. en dubb. begl.  
Prijs f. 199.000,- k.k. 7112

**HOENSBROEK**  
Woonhuis met gar. Mooie tuin met vijver. Fietsenberging. Kelder. Woonk. ca. 33 m<sup>2</sup> met parketvl. Half open keuken met beige install. incl. app. 3 slaapk. Badk. Bergzolder.



Prijs f. 182.500,- k.k. 7071

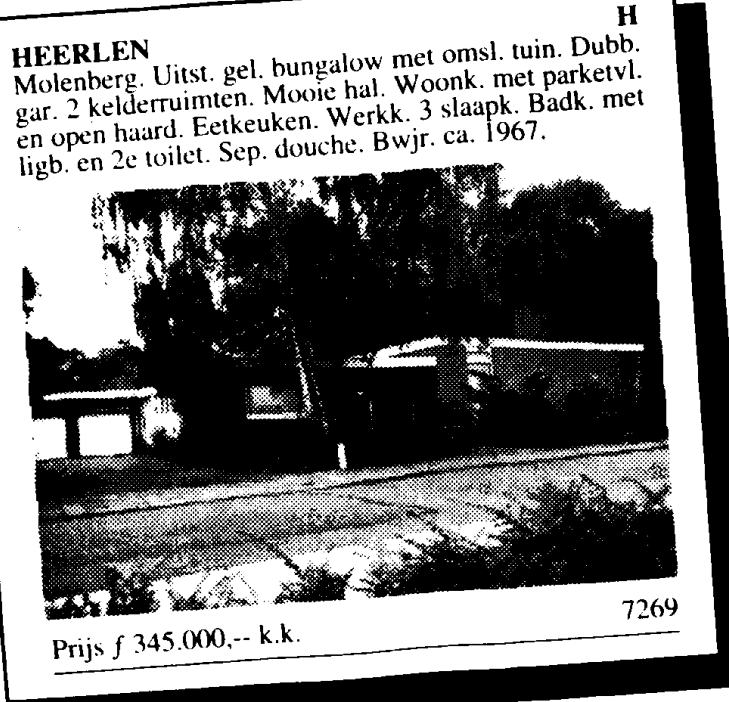
**EYGLSHOVEN**  
Rustig gel. woonhuis met tuin ca. 13 m, diep en goede bezonning. Living ca. 31 m<sup>2</sup> met plav. vl. en luxe afwerking. Ged. open keuken met eenvoudige install. 3 slaapk. Badk. met douche en toilet. Zolder. Goede isol.  
Prijs f. 157.500,- k.k. 7264

**EYGLSHOVEN**  
Rustig en nabij centrum gel. halfvrijst. woonhuis met mogelijk. voor inpand. gar. Tuin met goede bezonning. Living ca. 38 m<sup>2</sup>. Gesl. keuken met eenvoudige install. Hobbyruimte. 3 slaapk. Badk. met zitb. en toilet. Berging. Ged. dubb. begl.  
Prijs f. 174.500,- k.k. 7257

**BRUNSSUM**  
Rustig gel. woonhuis met gar. Zonnige tuin. Doorzonwoonk. en half open keuken met kunstst. install., tot. ca. 36 m<sup>2</sup>. 3 slaapk. Badk. met douche. Vaste trap naar ruime 4e slaapk. Hardh. koz. Roll. Goede isol. Bwjr. 1982.  
Prijs f. 167.000,- k.k. 6961

**HEERLEN**  
Centrum. Hoekappartement gel. op 2e verd. met gar. Kelderberging. Ruime hal. Doorzonwoonk. ca. 36 m<sup>2</sup>. Eenvoudige keuken. 2 slaapk. Badk. met ligb. 2 balkons. Bwjr. ca. 1955.  
Prijs f. 92.500,- k.k. 7273

**HOENSBROEK**  
Halfvrijst. woonhuis met tuin. Doorzonwoonk. met plav. vl. en open keuken tot. ca. 34 m<sup>2</sup>. 3 slaapk. Badk. met douche.  
Prijs f. 159.000,- k.k. 7009



Prijs f. 345.000,- k.k. 7269

**HEERLEN**  
Heerterheide. Royaal vrijst. herenhuis met grote tuin. Bergingen. Sout. 3 kelderruimtes. Part.: Ruime woonk./tuink. ca. 49 m<sup>2</sup>. Eetkeuken met luxe install. incl. app. Waskeuken. 1e verd.: 3 ruime slaapk. Luxe badk. 2e verd.: 4e slaapk. Hobby-/werkkamer ca. 32 m<sup>2</sup>. Opp. ca. 1.200 m<sup>2</sup>.  
Prijs f. 369.000,- k.k. 7272

**HEERLEN**  
Geleind. Goed gel. type vrijst. herenhuis met veel leefruimte. Inpand. gar. Zonnig gel. tuin ca. 14 m. diep. Royale hal. Comfortabele L-vorm. woonk. ca. 58 m<sup>2</sup>. Gesl. keuken. Bijkeuken. Berging. 1e verd.: 3 royale slaapk. 2e verd.: 2 ruime slaapk. Berging. Goed onderhouden. Opp. ca. 550 m<sup>2</sup>. Bwjr. 1979.  
Prijs f. 449.500,- k.k. 7165

**HEERLEN**  
Heerterbaan. Modern vrijst. woonhuis met gar. Fraai aangelegde tuin. Ruime woonk. en keuken tot. ca. 50 m<sup>2</sup>. Bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. 2e verd.: 4e slaapk. Zolderberging. Opt. isol. Uist. onderhouden.  
Prijs f. 429.000,- k.k. 7190

**HEERLEN**  
Residentie Herle. In centrum dubb. appartement gel. op 1e en 2e verd. Dubb. entree. 2 kelderruimtes in sout. Royale woonk. ca. 32 m<sup>2</sup> met balkon. Ged. open keuken met app. 2 slaapk. Hobbyk. Badk. met douche.  
Prijs f. 187.500,- k.k. 7188

**HOENSBROEK**  
Overbroek. Gesch. patio-bungalow met inpand. gar. Omsl. tuin. Ruime hal. L-vorm. woonk. ca. 34 m<sup>2</sup> met open haardpartij. Sep. keuken met eenvoudige install. 3 slaapk. Badk. Dak- en spouwisol.  
Prijs f. 225.000,- k.k. 7223

**HOENSBROEK**  
Halfvrijst. woonhuis met gar. Mooie tuin. Berging. Kelder. Gezellige woonk. met open haardpartij. Open keuken met eiken install. incl. app. Serre met schuifpui naar terras. 2 ruime slaapk. Badk. Bergzolder. Uist. onderhouden.  
Prijs f. 159.000,- k.k. 7247

**KERKRADE**  
Woonhuis met tuin. Gar. Kelder. Woonk. Keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet.  
Prijs f. 185.000,- k.k. 7129

**HOENSBROEK**  
Drive-in woning met inpand. gar., geschikt voor 2 auto's. Tuin. Woonk. en eetk./keuken op 2 nivo's, tot. ca. 47 m<sup>2</sup>. 4 slaapk. Sep. 2e toilet. Badk. met douche.  
Prijs f. 169.000,- k.k. 7140

**KLIMMEN**  
Dolberg. Landelijk gel. woonhuis met gar. Tuin. 2 kelderruimten. Woonk. met vrij uitzicht. Gesl. keuken. 3 slaapk. Compl. badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar 2 bergzolderen en grote bergzolder. Goed afgewerkt en onderhouden.  
Prijs f. 169.000,- k.k. 6563

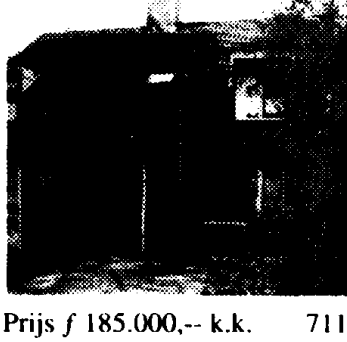
**KERKRADE**  
Centrum. Uist. gel. halfvrijst. woonhuis met tuin. Inpand. gar. Sout. Voorraadkelder. Badk. met douche. Part.: Living ca. 42 m<sup>2</sup> met open haard. Gesl. keuken. 1e verd.: 3 slaapk. 2e verd. met ligb. 2e verd.: 4e slaapk. Ged. kunstst. koz. en dubb. begl.  
Prijs f. 285.000,- k.k. 6822

**HULSBURG**  
Uist. gel. vrijst. landhuis met inpand. gar. ca. 40 m<sup>2</sup>. Rondom gel. tuin met terras, vijvers en grasweide. Was-, provisiek. en hobbykelder. Study. Z-vorm. woonk. en half open keuken met luxe install., tot. ca. 62 m<sup>2</sup>. 3 grote slaapk. Geh. bet. badk. Bergzolder. Uist. met gebruik. Opp. ca. 1.219 m<sup>2</sup>. Bwjr. 1986.  
Prijs f. 489.000,- k.k. 7241

**KERKRADE**  
Chevreumont. Gunstig gel. karakteristiek herenhuis. Tuin ca. 20 m. diep met terras en vijver. Voorraadkelder. Part.: Living ca. 75 m<sup>2</sup>. Keuken met kunstst. install. incl. app. Bijkeuken. 1e verd.: 2 royale slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. 2e verd.: 2 slaapk. Werkk. Geh. hardh. koz. en dubb. begl. Uist. onderhouden. Bwjr. 1921.  
Prijs f. 189.000,- k.k. 7043

**KERKRADE**  
West. Uist. onderhouden halfvrijst. woonhuis met prachtig aangelegde tuin ca. 17 m. diep. Terras. Gar. met royale oprit. Living ca. 38 m<sup>2</sup>. Keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. Vaste trap naar zolder met mogelijk. voor 4e slaapk. Uist. isol. Bwjr. 1986.  
Prijs f. 214.000,- k.k. 7017

**KERKRADE**  
Vink. Uist. onderhouden woonhuis met privé-parkeerpl. Tuin ca. 20 m. diep met terras en tuinhuis. Living ca. 30 m<sup>2</sup>. Gesl. keuken met kunstst. install. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. Hobbyzolder. Uist. isol. Geh. roll. Ged. dubb. begl. Bwjr. 1984.  
Prijs f. 185.000,- k.k. 7110



Prijs f. 185.000,- k.k. 7110

**KERKRADE**  
Chevreumont. Uist. onderhouden halfvrijst. woonhuis met stadstuin. Dubb. gar. Voorraadkelder. Dubb. living ca. 39 m<sup>2</sup> en 34 m<sup>2</sup>. 2 keukens. 2 slaapk. Mogelijk. voor 3e slaapk. 2 badk. met douche. Bergzolder. Kunstst. koz. en dubb. begl.  
Prijs f. 169.000,- k.k. 6563

**KERKRADE**  
Centrum. Uist. gel. halfvrijst. woonhuis met tuin. Inpand. gar. Sout. Voorraad- en waskelder. Badk. met douche. Part.: Living ca. 42 m<sup>2</sup> met open haard. Gesl. keuken. 1e verd.: 3 slaapk. 2e verd. met ligb. 2e verd.: 4e slaapk. Ged. kunstst. koz. en dubb. begl.  
Prijs f. 285.000,- k.k. 6822

**NIEUWENHAGEN**  
Uist. gel. royaal herenhuis met dubb. gar. Kelder. Living ca. 34 m<sup>2</sup>. Gesl. keuken met luxe install. 3 slaapk. Luxe badk. Mogelijk. voor vaste trap. Zolder. Geh. hardh. koz. Ged. dubb. begl.  
Prijs f. 235.000,- k.k. 7118

**VOERENDAAL**  
Kunrade. Goed onderhouden vrijst. landhuis met tuin. Gar. met bergzolder. Geh. onderkelderd, tot. ca. 70 m<sup>2</sup>. L-vorm. woonk. ca. 50 m<sup>2</sup>. Ruime keuken met app. 1e verd.: 3 grote slaapk. Compl. badk. 2e verd.: 4e slaapk. 2 hobbyk. Opp. ca. 365 m<sup>2</sup>.  
Prijs f. 389.000,- k.k. 6953

**VOERENDAAL**  
Kunrade. Type vrijst. woonhuis met tuin. Gar. met bergzolder. L-vorm. woonk. ca. 36 m<sup>2</sup>. Ged. open keuken. Bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met 4e slaapk. Opt. isol. Bwjr. 1988.  
Prijs f. 259.000,- k.k. 7095

**WIJNANDSRAD**  
Landhuis met inpand. gar. Grote tuin, grenzend aan bosrand. Was-/provisiekelder. Hobbykelder. Riant living met open haard en half open keuken met compl. eiken install., tot. ca. 55 m<sup>2</sup>. 3 slaapk. Badk. met ligb., douche, dubb. v.w. en 2e toilet. Goede hobbyruimte ca. 33 m<sup>2</sup>. Bwjr. ca. 1980.  
Prijs f. 439.000,- k.k. 7057

**KERKRADE**  
Bleijerheide. Uist. onderhouden halfvrijst. woonhuis met royale gar. Tuin met vijver. Living ca. 30 m<sup>2</sup>. Keuken met kunstst. install. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. Hobbyzolder. Uist. isol. Bwjr. 1982.  
Prijs f. 229.000,- k.k. 7124

**VAALS**  
Goed gel. moderne, vrijst. villa met fraai uitzicht. Inpand. gar. Tuin ca. 20 m. diep. Part.: Slaapk. Luxe badk. met douche-cabine en toilet. Bijkeuken. Provisie-/hobbyruimte. 1e verd.: Living met open haard. Luxe, open keuken met div. app. Slaapk. Badk. met douche-cabine, toilet en bidet.  
Prijs f. 475.000,- k.k. 7239

**VOERENDAAL**  
Woonhuis met gar./berging. Fraaie, goed omsl. tuin. L-vorm. woonk. met parketvl. Ged. open keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar grote zolder.  
Prijs f. 249.000,- k.k. 7270

**VOERENDAAL**  
Kunrade. Goed onderhouden vrijst. landhuis met tuin. Gar. met bergzolder. Geh. onderkelderd, tot. ca. 70 m<sup>2</sup>. L-vorm. woonk. ca. 50 m<sup>2</sup>. Ruime keuken met app. 1e verd.: 3 grote slaapk. Compl. badk. 2e verd.: 4e slaapk. 2 hobbyk. Opp. ca. 365 m<sup>2</sup>.  
Prijs f. 389.000,- k.k. 6953

**VOERENDAAL**  
Kunrade. Type vrijst. woonhuis met tuin. Gar. met bergzolder. L-vorm. woonk. ca. 36 m<sup>2</sup>. Ged. open keuken. Bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met 4e slaapk. Opt. isol. Bwjr. 1988.  
Prijs f. 259.000,- k.k. 7095

**WIJNANDSRAD**  
Landhuis met inpand. gar. Grote tuin, grenzend aan bosrand. Was-/provisiekelder. Hobbykelder. Riant living met open haard en half open keuken met compl. eiken install., tot. ca. 55 m<sup>2</sup>. 3 slaapk. Badk. met ligb., douche, dubb. v.w. en 2e toilet. Goede hobbyruimte ca. 33 m<sup>2</sup>. Bwjr. ca. 1980.  
Prijs f. 439.000,- k.k. 7057

**KERKRADE**  
West. Uist. onderhouden halfvrijst. woonhuis met prachtig aangelegde tuin ca. 17 m. diep. Terras. Gar. met royale oprit. Living ca. 38 m<sup>2</sup>. Keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. Vaste trap naar zolder met mogelijk. voor 4e slaapk. Uist. isol. Bwjr. 1986.  
Prijs f. 214.000,- k.k. 7017

**KERKRADE**  
West. Uist. onderhouden halfvrijst. woonhuis met prachtig aangelegde tuin ca. 17 m. diep. Terras. Gar. met royale oprit. Living ca. 38 m<sup>2</sup>. Keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. Vaste trap naar zolder met mogelijk. voor 4e slaapk. Uist. isol. Bwjr. 1986.  
Prijs f. 214.000,- k.k. 7017

## ZOEKT U EEN HYPOTHEEK? sensationeel nieuws

Nu een spaarhypotheek met 30 jaar VASTE RENTE en de eerste 2 jaar bedenktijd. Dus mocht de rente dalen dan kunt u gedurende twee jaar vanaf de akte datum, een lagere rente voor de resterende looptijd vastzetten. Deze aanbieding is alleen voor gemeente garantie hypotheek.

**STARTRENTE 7.8%**  
(Huidige rente 30 jaar vast 8.1%)

- Géén bemiddelingskosten
- Méér dan 30 jaar ervaring in hypotheekservice
- Onafhankelijk adviseur voor alle hypotheekbanken
- Waar en bij welke makelaar u ook koopt, nu bellen, morgen offerte

**STIENSTRA**  
HYPOTHEEKSERVICE  
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.  
Tel.: 045-712255.



Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.  
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.  
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.  
Zaterdag van 9.00-14.00 uur.

Voor inlichtingen  
**H: kantoor Heerlen, Tel.: 045-712255\***  
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

**M: kantoor Maastricht, Tel.: 043-616263\***  
Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht.

**Kantoor Aken, Tel.: 0949-241-407540\***  
Jesuitenstraße 2, 5100 Aken.

Gaarne vrijblijvend informatie over woning

nr. ....

Naam: .....

Straat: .....

Postcode/plaats: .....

Telefoon: .....

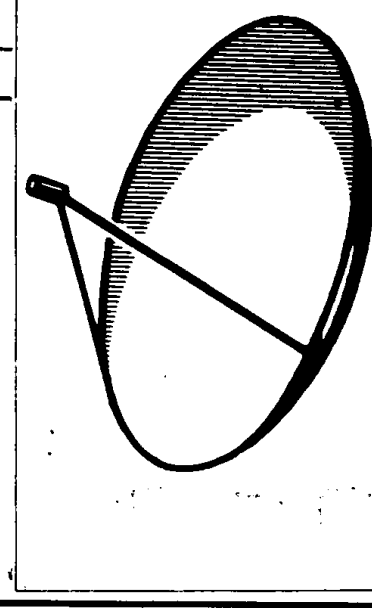
☐ Stuur mij gratis huizenmagazine nr. 202

In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:

Stienstra Makelaardij BV,

Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.





## Nederland 1

**Avro/KRO/NCRV**  
**08.00-09.37 Alles kits.** Gevarieerd zomerkinderprogramma. Met om: 8.00 Slaapkamer...wakker worden, poppenserie; 8.10 Tekenfilmfestival; 8.19 Zomerconferentie; 8.44 Rescue rangers, tekenfilmserie; 9.06 Pressgang, jeugdserie; 9.33 Klimrek-clip.  
**17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.**  
**18.00 Journaal.**  
**18.15 Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Wind/waaien.  
**18.33 (TT) Jeugdjournaal.**  
**18.42 Let's dance.** Korte film.  
**19.00 (TT) De uitdaging.** Programma waarin Angela Groothuizen een schijnbaar onmogelijke uitdaging aanneemt. Afl.: Radio. (herh.).  
**20.00 (TT) Journaal.**  
**20.26 Protocol.** Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Herbert Ross. Sunny Davis werkt als serveerster in de Safari Club in Washington. Op een dag weet ze per ongeluk een aanslag op de emir van Othar te verijdelen, waarbij ze echter wel zelf in de bil getroffen wordt. Op eens is ze een nationale heldin en vraagt men haar bij Protocol te komen werken, een afdeling belast met de ontvangst van buitenlandse VIP's.  
**22.01 KCO RAI Concert.** Concert met het Koninklijk Concertgebouw Orkest o.l.v. Edo de Waart met Roberta Alexander, sopraan en Willard White, bariton. Uitgevoerd worden werken van o.a. Gershwin, Bernstein en Rodgers & Hammerstein.  
**22.52 Sportspecials Champion Arnhem.** Verslag van dit jaarlijkse paardensportevenement. Vandaag: Jachtspringen met hindernissen.  
**23.23 Le voyou.** Franse speelfilm uit 1970 van Claude Lelouch. Met: Jean-Louis Trintignant, Danièle Delorme, Charles Denner e.a. Na verraad door zijn handlangers belandt Simon Duroc wegens ontvoering in de gevangenis. Na zijn vrijlating haalt hij het verstoppe losgeld op, maar voordat hij het land uitgaat wil hij eerst wraak nemen op zijn verrader.  
**01.19-01.24 Journaal.**

## Nederland 2

**Veronica**  
**13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.**  
**16.20 Samson.** Belgisch kindermagazine.  
**17.00 (TT) B.O.O.S.** Jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaf.  
**17.30 Club Veronica.** Jongerenmagazine. Vandaag vanaf het circuit van Zandvoort met de Veronica Marlboro Music Beach Tour.  
**18.00 Journaal.**  
**18.20 Top 40.** Popmuziek.  
**18.50 Step by step.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Gewetste trots. Frank voelt zich behoorlijk achtergesteld wanneer Al vertelt over hoe geweldig de vader van haar nieuwe vriendinnetje Lori wel niet is. In ieder vergelijking moet Frank het onderspit delven.  
**19.20 Veronica reisgids.** Vakantieprogramma. Presentatie: Anita Witzier en Menno Bentveld.  
**19.50 De wrekken (The Avengers).** Engelse serie. Afl.: Voor de poes. Steed en Emma gaan dit keer achter een katalachtige aan die de moord op Sir Harper en diens butler op zijn geweten zou hebben.  
**20.40 Back to the sixties.** Nostalgisch muziekprogramma over de jaren 60. Afl. 8: 1968.  
**21.10 Veronica music beach tour.** Serie popconcerten aan de Nederlandse kust. Deze groots opgezette concerten zullen er voor moeten zorgen dat de Nederlandse kust wordt overspoeld met muziek. Vandaag: The Radio's, Chris Isaak en Kid Creole and the Coconuts vanaf het circuit van Zandvoort.  
**22.45 West Side Story.** Amerikaanse musical uit 1961 van Robert Wise en Jerome Robbins. Met: Nathalie Wood, Richard Beymer, Russ Tamblyn e.a. In de achterbuurten van New York voeren de Sharks en de Jets een hevige bendeoorlog. Tony, voormalig lid van de Sharks, wordt door de Jets ingehuurd om het pleit in hun voordeel te beslechten. Dan wordt Tony verliefd op Maria, de zus van Sharks-leider Bernardo.  
**01.05-01.10 Journaal.**

## Nederland 3

**Vara**  
**08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.**  
**13.00 (TT) Studio sport.** Met tennis op Wimbledon, NK wielrennen op de weg voor dames en amateurs, World Volleyball League: Nederland - China en Honkbal in Rotterdam: Nederland - Aruba.  
**17.30 Met fluwelen klauw.** 7-delige Engelse natuurserie. Afl.: Gevaarlijk klein.  
**18.00 Journaal.**  
**18.15 Lottotrekking.**  
**18.19 Met fluwelen klauw.** 7-delige Engelse natuurserie. Afl.: Het is hea-vy aan de top.  
**18.50 Studio sport.**  
**19.20 (TT) Lingo.** Spelprogramma. Presentatie: François Boulangé.  
**19.43 Trekking sponsorloterij.**  
**19.48 (TT) Het oude Noorden.** Serie. Afl. 18: Slecht nieuws. Tamara en Bianca vinden hun vriendschap belangrijker dan de liefde en Erwin wordt daar het slachtoffer van. Ook dr. Klein kan geen ander huis voor Hanne vinden.  
**20.16 (TT) Oppassen.** Nederlandse comedyserie. Afl. 52: Spit. Opa Willem maakt een afspraak met tante Do en vergeet dat er die avond voetballen op tv is. Dan maar een smoes verzinnen om de afspraak alsnog af te zeggen.  
**20.43 Jekkers.** Theatershow Het gelijk van de koffient van Harrie Jekkers. Afl. 2. (herh.).  
**21.31 (TT) Per seconde wijzer.** Spelprogramma. Presentatie: Kees Driehuis.  
**22.00 (TT) Journaal.**  
**22.15 Studio sport.**  
**22.45 Nova.** Actualiteitenprogramma. Presentatie: Paul Witteman.  
**23.19 Trekking dagelijkse lotto.**  
**23.20 (TT) De wereld van Boudewijn Büch.** Serie reisverslagen. Afl. 16: Suriname.  
**23.50 Museumschatten.** Achtergrond bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Grote gouden eeuwers. Presentatie: Prof. Henk van Os.  
**00.00-00.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.**

## RTL4

**06.00 Hei elei kuck elei.** Luxemburgs programma.  
**06.30 RTL 4 text.**  
**07.00 Telekids.** Kinderprogramma met My little pony, Bouli, Le cadichon, Maple Town, Cobi, The Simpsons, Grimms, Bob in the Bottle, The Flintstones, Three little ghosts, Spiderwoman, James Bond jr, Zuzu Pits & Thelma Todd. Presentatie: Irene Moors.  
**11.30 RTL-sport.**  
**17.00 You bet your life.** Amerikaanse quiz.  
**17.30 Walter and Emily.** Amerikaanse serie. (herh.).  
**18.00 Zes uur nieuws.**  
**18.10 Expedition earth.** 16-delige natuurserie.  
**19.00 Blossom.** Amerikaanse comedyserie.  
**19.30 Avondnieuws en weer.**  
**20.00 Life goes on.** Amerikaanse serie.  
**20.55 Let's have a party.** Spelprogramma.  
**21.55 Necessity.** Amerikaanse tv-film uit 1988 van Michael Miller. Met: Lori Anderson, John Heard, James Naughton, Dendrie Allyn Taylor, Harris Laskawy e.a. Lauren la Salle, een beeldschone fotomodel, lijkt het perfecte leven te leiden. Ze heeft een succesvolle carrière, een lieve man, een schat van een dochtertje en een pracht van een huis. Wanneer zij er per ongeluk achterkomt dat haar man betrokken is bij het smokkelen van drugs, verandert haar perfecte leven in een nachtmerrie.  
**23.35 Laatste nieuws.**  
**23.50 Truck Turner.** Amerikaanse actiefilm uit 1974 van Johnathan Kaplan. Met: Isaac Hayes, Yaphet Kott, Alan Weeks, Michelle Nichols e.a. De schuldeiser Fogarty roept de hulp in van twee premiejagers: Truck Turner en zijn partner Jerry, omdat de poier Gator er met zijn geld vandoor is gegaan. Truck en Jerry krijgen de opdracht Gator op te sporen. Tijdens hun speurtocht stuiten ze op veel verzet van Dorinda, één van Gators top-meisjes.  
**01.25 Nachtprogramma.**

## België/TV 1

**17.30 Vuurtoren.** Gevarieerd kinderprogramma. Afl. 4. Met Stap voor stap, Eetweters, Apen eten, clip en de tekenfilm Rik de Raaf.  
**17.52 Samsonclips.**  
**17.55 Tik tak.** Animatieserie. Afl. 177.  
**18.00 Journaal.**  
**18.10 Gered door de bel (Saved by the bell).** Amerikaanse comedyserie. Met: Mark Paul Gosselaar, Dustin Diamond, Lark Voorhees, e.a. Afl. 28: Miss Bayside. Zak schrijft Screech in voor een wedstrijd.  
**18.40 Vlaanderen vakantieland.**  
**19.20 Joker en lottotrekking.** paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.  
**19.30 Journaal en sport.**  
**20.00 Caravans.** 13-delige Vlaamse serie. Afl. 12: De tv-poeg.  
**20.30 Us.** Amerikaanse tv-film van Michael Landon. Met: Michael Landon, Barney Martin, Casey Peterson, e.a. Na 18 jaar onschuldig in de gevangenis gezeten te hebben, wordt Jeff Hayes vrijgelaten. Hij probeert de draad weer op te pakken, maar dat valt niet mee. Zijn vrouw Ellen is inmiddels hertrouwd en zijn zoon Cary denkt dat zijn vader omgekomen is bij een verkeersongeluk.  
**22.10 Vandaag.**  
**22.30 Sport op zaterdag.**  
**22.45 Good night, sweet wife - Murder in Boston.** Amerikaanse tv-film van Jerrold Freedman. Met: Ken Olin, B. D. Wong, James Handy, e.a. Boston, 1989: Een man belt in paniek de politie op, nadat hij en zijn vrouw door een rover werden beschoten. De vrouw bezwijkt aan haar verwondingen. De man, Charles Stuart, beschuldigt daarop een jonge kleurling van moord. Een rassenrel dreigt als de media zich met de zaak bemoeien.

## België/TV 2

**20.55-22.30 Sport extra.** Met basketbal: Europese kampioenschappen vanuit Duitsland.

## België/RTBF 1

**11.25 Victor English method.** 11.55 Deutsch met Victor. 12.25 Objectif Europe. 13.00 Nieuws. 13.20 Dynam'hit. Muziekmagazine. 14.05 Touchez pas au grisbi. Franse politiefilm uit 1953 met Jean Gabin, Jeanne Moreau, Lino Ventura, e.a. 15.40 Dunia: landen op het zuidelijk halfrond. 16.15 Les dinosaures, serie. 17.15 Noubia noubia. 17.55 Culinaire tips. 18.10 Téléjournal. 18.45 Génies en herbe internationale. Spelprogramma. Aansl.: Joker en lottotrekking. 19.30 Nieuws. 20.05 Le jardin extraordinaire. 20.45 Ça it. Thriller van Tommy Lee Wallace. 23.50 Verkeersstips. 23.55-24.15 Laatste nieuws.

## België/Télé 21

**18.12 Zie RTBF 1.** 19.30 Nieuws. 20.07 Zie RTBF 1. 23.48-00.23 Nieuws en weerbericht.

## TV 5

**06.00 Ochtendprogramma's.** 10.10 Objectif Europe. 10.40 Autant savoir. Magazine. 11.00 Chasses croisées. 11.55 Nieuwsstips. 12.00 Tell quel. Magazine met reportages. (herh.). 12.20 Autovision. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 Horizon 93. Zakelijk magazine. 13.45 Téléjournal. Aansl.: Reflets: Images d'ailleurs. Magazine. 15.00 Jambais sans mon livre. Literair magazine. 16.00 Nieuws en weerbericht. 16.10 Génies en herbe. 17.10 L'enfer c'est nous autres. 17.30 La cuisine des mousquetaires. 17.50 Correspondance. 18.00 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. Magazine. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Thalassa. Maritiem magazine. 21.00 Nieuws. 21.30 Lance et compte, serie. 22.20 Fête de la Saint-Jean. Verslag van dit Nationale Feest van Quebec. 23.25 Nieuws. Aansl.: Koningin Elisabeth Concours 1993. 02.50 Questions d'argent. 03.40 Le club de l'enjeu. Economisch magazine. 04.10 Objectif Europe. 04.40 Autant savoir. 05.00 Chasses croisées.

## RAI UNO

**06.00 Ochtendprogramma's.** 13.55 TG 1 Tre minuti di... 14.00 Speelfilm. 16.30 Sette giorni al parlamento. 16.50 Disney club. 18.00 Nieuws. 18.10 Lottotrekking. 18.15 Onbekend. 19.25 Parola e vita: Il vangelo della domenica. Overdenking. 19.40 Programma-overzicht. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 - Sport. 20.40 Luna di miele. Spelprogramma. 23.00 Nieuws. 23.05 TG 1 - speciale. 00.00 Laatste nieuws en weerbericht. 00.30 Appuntamento al cinema. 00.35 Nachtprogramma's.

## BBC 1

**08.25 Nieuws.** 08.30 Pinocchio. Tekenfilmserie. 08.50 The all new Popeye show. 09.10 The girl from tomorrow. Australische sf-jeugdserie. 09.35 Potsworth and co. 10.00 Parallel 9. Gevarieerd kinderprogramma. 11.55 Sparky's magic piano. 12.45 Grandstand. Sportprogramma, met om 12.50 Wimbledon. 14.00 Nieuws. 14.05 Wimbledon 93. Vervolg. 16.40 Atletiek. E.K. finale vanuit Rome. 18.15 Nieuws. 18.30 Grandstand. Vervolg finale E.K. atletiek te Rome. 19.35 The Main event. Spelprogramma. 20.25 Open all hours. Engelse comedyserie. 20.55 Birds of a feather. Engelse comedyserie. Afl.: Tinker, tailor. 21.25 The House of Elliott. Engelse serie. 22.15 That's life! Satirisch consumentenmagazine. 22.55 Nieuws. 23.15 Today at Wimble-

don. 00.15 Cop killer. Speelfilm uit 1988 van Larry Shaw. 01.45-01.50 Weerbericht.

## BBC 2

**07.40 Open University.** 16.00 Wimbledon 93. Tennis: Open Engelse kampioenschappen vanuit Wimbledon. Presentatie: Desmond Lynam. 21.30 Nieuws, sport en weerbericht. 21.45 Scrutiny. Parlementair magazine. 22.15 The face of Tutankhamun. 5-delige documentaireserie over de ontdekking van het beroemde graf van Toetanchamon door de Engelse archeoloog Howard Carter. Afl. 1: The great adventure. 23.05 The second Heimat: A new generation. Duitse serie. Afl.: The end of the future. Reinhard 1966. Reinhard en Rob keren terug naar München en ontdekken dat hun vroegere vrienden in alle windrichtingen verspreid wonen. 01.20-03.15 Cape Fear. Amerikaanse speelfilm uit 1962 met Gregory Peck, Robert Mitchum, Polly Bergen e.a.

## Super Channel

**05.30 The mix.** 06.30 Hello Austria, hello Vienna. 07.00 Super shop. 07.30 Business weekly. 08.00 ITN world news. 08.30 Report. 09.00 Super shop. 10.30 Europa journal. 11.00 Videoclips. 14.00 Absolutely live. 15.00 Talkin' jazz. 16.00 The travel magazine. 16.30 Wild America. 17.00 Eco record. Milieu magazine. 17.30 Videofashion. Modemagazine. 18.00 Scene on Super. 18.30 The image. 19.00 Matinee at the movies. Tekenfilms. 19.35 The time of your life. Amerikaanse speelfilm uit 1948 van H.C. Potter. 21.30 Film Europe. 22.00 ITN World news. 22.30 High aspirations. 23.00 Scene on Super. 23.30 Media TV. 00.00 The golden age of rock and roll. 01.00 Videoclips. 02.00 China news Europe. 05.00-05.30 Videoclips.

## Eurosport

**08.30 Aerobics.** (herh.). 09.00 International motorsport. Magazine. (herh.). 10.00 Moto. Motorsportmagazine. (herh.). 10.30 NBA action. Basketballmagazine. (herh.). 11.00 Boksen. 12.00 Zaterdag live, met om: Motorsport. Grand Prix van Nederland vanaf het circuit in Assen. Live. Aansl.: Motorsport. Superbike races. Aansl.: Ritmische gymnastiek. De Europese bekerfinale vanuit Malaga (Spanje). Live. Aansl.: Atletiek. Europese bekerfinale voor A-landen vanuit Rome (Italië). 20.00 Voetbal. Copa America vanuit Ecuador: finale. Live. 22.00 Boksen. Live. Aansl.: Voetbal. Copa America vanuit Ecuador: finale. Live. 01.00-02.00 Basketball. Europese kampioenschappen voor heren.

## MTV

**08.00 Unplugged** with 10.000 Maniacs. 08.30 Crowded House. 09.00 KD Lang. 09.30 Sinead O'Connor and The Church. 10.00 Roxette. 10.30 Annie Lennox. 11.00 The big picture. 11.30 Yo! Raps: Doctor Dre, Ed Lover & Fab 5 Freddy. 13.30 XPO. 14.00 Was Not Was. 14.30 Mariah Carey. 15.00 Arrested Development. 15.30 Uptown. 16.00 R'n'B. 16.30 Rap. 17.00 Dance. 18.00 The big picture. 18.30 News weekend edition. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live vintage. 21.30 Sports. 22.00 The soul on MTV. 23.00 XPO. 23.30 Tekenfilms. 00.00 Paul Simon. 01.00 The Cure. 01.30 Aerosmith. 02.00 The Black Crowes. 02.30 Denis Leary. 03.00 Joe Cocker. 03.30 Elvis Costello. 04.00 Blues. 04.30 Poison. 05.00 Queensrÿche. 05.30 John Cougar Mellencamp. 06.30 Midnight Oil. 07.30-08.00 Crosby, Stills & Nash.

## CNN

**09.45 CNN newsroom.** 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King. 17.30 CNN and Co. 20.00 World business tonight. 21.00 The international hour. 23.00 World business tonight. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King. 05.30 Showbiz today.

## Duitsland 1

**09.00 Heute.**  
**09.03 Ping Pong.** Spelprogramma.  
**09.45 T'ai chi chuan.** Chinees schiedboek. Afl.: Der Himmel.  
**10.00 Heute.**  
**10.03 Die Reportage.** Vandaag: Ich wird so gerne Millionär.  
**10.35 Unterwegs - Das Reisemagazin.** Reisemagazine.  
**11.00 Heute.**  
**11.03 Die Bankräuberbande.** Amerikaanse speelfilm uit 1966.  
**12.45 Umschau.**  
**12.55 Presseschau.**  
**13.00 Heute.**  
**13.05 Europamagazin.**  
**13.30 In Kiel geht's an Bord.** Reportage over Kieler Woche.  
**14.15 Songs im Saloon.**  
**14.45 Kinderquatsch.** Talkshow.  
**15.30 Heim und Garten.**  
**16.00 Tagesschau.**  
**16.05 Disney Club.**  
**17.30 Sportschau.**  
**18.03 Tagesschau-Telegramm.**  
**18.10 Heidi und Erni.** Der Patient.  
**18.40 Mich laust der Affe.** Dierenquiz.  
**19.05 Tagesschau-Telegramm.**  
**19.10 Sportschau.**  
**19.50 Lottotrekking.**  
**20.00 (TT) Tagesschau.**  
**20.15 Einladung zum Schimpf.** Amusementsprogramma met Björn Schimpf.  
**21.45 Tagesthem.**  
**22.05 (TT) Das Wort zum Sonntag.**  
**22.10 Verschörung des Bösen** (When the bough breaks). Amerikaanse speelfilm uit 1986.  
**23.50 Tagesschau.**  
**23.53 Inspektor Lavardin oder die Gerechtigkeits (Inspector Lavardin).** Franse speelfilm uit 1986 van Claude Chabrol. Als in een kleine stad de vooraanstaande schrijver Raoul Mons vermoord wordt, haalt men inspektor Lavardin uit Parijs om het onderzoek te leiden. Al gauw ontdekt Lavardin dat niemand treurt om de dode en dat Mons een dubbelvelen leidde.  
**01.30-01.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Impressionen aus Italien. Afl.: Spiegelungen.

## Duitsland 2

**08.00 Nachbarn in Europa.** Actualiteiten in het Turks, Kroatisch en Pools.  
**09.00 Zie Duitsland 1.**  
**11.03 Die Kinder von Bullerbü.** Zweedse jeugdserie. Afl.: Auf der Schusterweide.  
**11.30 1 - 2 oder 3.** Spelprogramma.  
**12.15 Hals über Kopf.** Jeugdserie.  
**12.50 Pingu.** Poppenserie.  
**12.55 Presseschau.**  
**13.00 Heute.**  
**13.05 Diese Woche.** Weekoverzicht.  
**13.30 Mumins.** Die verlorenen Kinder.  
**13.50 Alfonso Bonzo.** Engelse jeugdserie. Met: Alex Jennings, Scott Riley, Mike Walling e.a. Afl. 4: Fred, der sprechende Hund. Alfonso heeft Fred, de hond van de Webbs, leren praten. De familie Webb ziet het geld al met bakken binnenkomen en wil op de tv. Bron: Naar de gelijknamige roman van Andrew Davies.  
**14.15 FM.** Familiemagazine. Thema's: o.a. een scholierenruitswelling met Amerika.  
**14.45 Moment mal.** Nieuwe programma's.  
**14.50 ZDF Sport extra.** Met: Atletiek: Europacup-finale vanuit Rome; Tennis: British Open vanuit Wimbledon; Basketball: EK vanuit Berlijn. (Met om ca. 17.00 Heute).  
**19.00 Heute.**  
**19.25 (TT) Insel der Träume.** Duitse serie. Afl.: Die Frau im Boot. Gregor Satorius is plotseling overleden en zijn vriend Julian Cortese neemt zijn plaats op het eiland in.  
**20.15 Gesucht wird Ricki Forster.** 2-delige misdaadfilm van Wolf Gremm. Met: Götz Schubert, Bettina Kupfer, Anja Fließ e.a. Afl. 1. Op een avond wordt de studente Susanne Meyer het slachtoffer van een seksueel misdrijf.  
**21.45 Heute-journal.**  
**22.00 Das aktuelle Sport-Studio.** Gewinnzahlen vom Wochenende.  
**23.20 Der Kommissar.** Duitse politiserie. Met: Erik Ode, Günther Schramm, Reinhard Glemnitz e.a. Afl.: Ende eines Tanzvergnügens.  
**00.20 heute.**  
**00.25-01.30 Tödliche Sonne.** (Northstar). Amerikaanse speelfilm uit 1986.

## Duitsland 3 West

**09.00 Sehen statt hören.** Weekmagazine voor doven en slechthorenden.  
**09.30 Fern Universität im Dritten.** 10.00 Cursus Frans. 10.30 Türkei - Land, Leute und Sprache. 11.00 Die blöden Erwachsenen dürfen alles. Jeugdfilm.  
**12.30 Menschen und Strassen.** 13.15 Cursus Duits. 13.45 Cursus wiskunde. 14.15 Es grünt so grün. Tuinier tips. Afl.: Der Privatsoo im Gartenreich.  
**14.30 Erlebnisreisen.** Documentaireserie. Afl.: Türkei: Vom Schwarzen Meer zum Ararat. (herh.). 15.00 Sport 3 extra. Met TT van Assen: 500 cc, 250 cc en 125 cc. 17.00 Hit-Clip. 17.30 Markt. Economisch magazine. (herh.). 17.45 Hier und Heute unterwegs. 18.15 Reportage over de Theresienschule, een katholieke privé-school in Oost-Berlijn.  
**18.45 Aktuelle Stunde.** Regionaal magazine met nieuws. 19.20 Das war's - diese Woche. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Tierreport: Im Reich der Echsen. Natuurfilm over hagedissen. 20.15 Portret van de Amerikaan Paul Bowles die al meer dan 40 jaar in Tanger woont. 21.25 Tänze aus Südamerika. 21.50 West 3 aktuell. 22.00 Magische Welten. Documentaireserie over magie en tovenarij in de hele wereld. 22.45 Theaterprogramma van de Kugelblitz uit Magdeburg. 23.45 Monty Python's Flying Circus. Engelse humor. 00.15 Laatste nieuws.

## Duitsland 3 SWF

**12.30 Sehen statt hören.** 13.00 Avec plaisir. 13.30 Cursus Duits. 14.00 Cursus wiskunde. 14.30 Cursus Engels. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Das Beste aus der Hobbytheek: Kruiden. 17.30 Historische plekjes in Engeland: Wells - im Schatten der Kathedrale. 18.00 Samstag um 6. Cultureel magazine. 18.30 Glaskasten. Gevarieerd magazine. 19.00 Heimat, deine Stars: Nicole. 19.30 Documentaire over euthanasie. 20.00 Tagesschau. 20.15 Australische Wildnis. Natuurserie. 21.00 Nieuws. 21.15 Drei Schlafzimmer. Komedie. 23.10 Succesvolle Nederlandse tv-shows. 23.50 Muziekspiegel rondom de Schotse band Runrig. 00.35 Laatste nieuws. 00.40 Non-Stop-Fernsehen.

## RTL Television

**06.00 Belle und Sebastian.** Serie.  
**06.25 Bob der Flaschengeist (Bob in a bottle).** tekenfilmserie.  
**06.55 Peter Pan.** Tekenfilmserie.  
**07.20 Piff und Herkules (Pif et Hercule).** Franse tekenfilmserie.  
**07.40 Samurai Pizza Cats.** Amerikaanse tekenfilmserie.  
**08.05 Maus reiss aus.** Spelprogramma.  
**08.20 Pinocchio.** Amerikaanse tekenfilmserie.  
**08.50 Wish Kid.** Italiaanse tekenfilmserie.  
**09.15 Beverly Hills Teens.** Amerikaanse tekenfilmserie.  
**09.40 Dink, der kleine Saurier (Dink, the little dinosaur).** Tekenfilmserie.  
**10.05 Die Sechsmillionen-Dollar-Familie.** Tekenfilmserie.  
**10.30 Marvel Universum.** Serie.  
**11.00 Der mächtige Thor.** (Mighty Thor). Tekenfilmserie. (herh.).  
**11.25 Captain America.** Serie.  
**11.45 Teenage Mutant Hero Turtles.** Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).  
**12.10 Winspector.** Afl.: Die Narbe.  
**12.35 Harry und die Hendersons.** Afl.: Das liebe Geld.  
**13.00 Wimbledon '93.** Tennis: Open Engelse kampioenschappen, live vanuit Wimbledon. Presentatie: Ulli Potolski. Commentaar: Gerd Szepanski, Eugen Kraus en Thomas Sossna. Met RTL aktuell, nieuws, sport en weerbericht. (Volgende tijden onder voorbehoud).  
**19.15 Beverly Hills, 90210.** Afl.: Hollywood Highschool. (herh.).  
**20.15 Wer ist der Vater?** Blijspel van Hans Lellis.  
**20.25 Kill me again.** Amerikaanse thriller uit 1989 van John Dahl.  
**23.45 Maniac Cop.** Amerikaanse actiefilm uit 1987 van William Lustig.  
**01.15 Banja, Moskaus sündiges Badehaus.** Russisch-Duitse erotische speelfilm uit 1992.  
**01.30 Männermagazin M.**  
**02.00 Kill me again - Töten Sie mich!** (Kill me again). Amerikaanse thriller. (herh.).  
**03.35 Maniac cop.** Amerikaanse actiefilm. (herh.).  
**05.00 Beverly Hills, 90210.** Amerikaanse serie. (herh.).  
**05.45 Tekenfilm.**



● Ted Danson in 'Verschwörung des Bösen'. (Duitsland 1 - 22.10 uur).

## SAT 1

**05.55 Mit Schirm, Charme und Melone.**  
**06.45 Bergsportmagazine.** 07.15 Quär Beet. 09.55 Drops! Actiequiz. 10.25 Wirtschaftsforum. 10.55 Glücksrad. 11.35 Alles in Butter. Franse filmkomedie uit 1963 met Fernandel. 13.10 Der Mann mit der eisernen Maske. Engelse avonturenfilm uit 1976. 15.10 Ist ja irre - Diese müden Taxifahrer: Engelse filmkomedie uit 1963. 16.45 5 mal 5. Quiz. 17.20 Geh aus Ganzel! 18.00 Voetbalmagazine. 18.30 Sat 1 News. 18.35 Mike Krüger Show met Charles & Eddie, e.a. 19.30 Glücksrad. 20.15 Der Traum der Beach Boys Amerikaanse tv-film uit 1990. 22.00 Mann-Mann. Spelshow. 23.00 Wahl-Nacht in Sat 1. Kijkers kiezen uit 3 films: Eine Frau sieht rot, Soviel nackte Zärtlichkeit of Portnoys Beschwerden. 00.25 Tossende Mädchenpensionat der Madame O. Deense erotische speelfilm. 01.35 Wahl-Nacht in Sat 1. Herhalend film van 23.00 uur. 03.00 Mike Krüger Show. (herh.). 03.50 Goldene Hitparade der Volksmusik.

## Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 nieuws.  
 7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 TT-dag Assen. 18.10 Echo. 19.04 Tegenstand. 20.04 Langa de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 0.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van nacht naar morgen.

## Radio 2

Elk heel uur nieuws.  
 7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophel en vertier. 19.04 Voor wie niet kijkt wil 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

## Radio 3

Elk heel uur nieuws.  
 6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'rob of d'rander. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkel-dekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidseka-de live. 22.04 Twee meter de avond in. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

## Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.  
 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caro-

## Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws.  
 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo dor. 8.08 Zeggs. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen... 12.44 EQ-Metierad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EQ-Metierad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio Uitz. 17.45 De Vrije Gedachte. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EQ-Metierad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting.

## Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws.  
 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebre



## EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN?



## VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16

Heerlen

Tel.: 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant niet niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16, Oudemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21 Aken

## ONROERENDE ZAKEN

## BERG AAN DE MAAS

Kanaalweg 11. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 279.000,- k.k.

## BOCHOLTZ

Wilhelminastraat 11. Inkoopwoning met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 259.000,- k.k.

## EYGLSHOVEN

Molenweg 99. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

## GULPEN

Ringweg 9. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 179.000,- k.k.

## HEERLEN

Pater Beatusstr. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 209.000,- k.k.  
Fossielent 42b. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Frankendaan 9. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 194.000,- k.k.

Gouverneurstr. 43. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 172.000,- k.k.

Perfect huis. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Schandelstr. 11. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

Vrijstaand. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 249.000,- k.k.

## KERKRADE

Drievogelstr. 151 A. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 309.000,- k.k.

Dovera. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 189.000,- k.k.

Elisabethstr. 19. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 187.000,- k.k.

Frederikagracht 18. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 189.000,- k.k.

Grachtstr. 10. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 189.000,- k.k.

Schitterend huis. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 249.000,- k.k.

Mucherveldstr. 2-4. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 157.000,- k.k.

Schoolstraat 22. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 229.000,- k.k.

Gravenstr. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 239.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 209.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 199.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Landgraaf. Huus met 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

Wij zoeken voor potentiële klanten:  
1) Tussenge/halfvrij, woonhuizen in Heerlen en Voerendaal.  
2) Half-vrij, woonhuis met 800-1200 m2 grond in Z-Limburg.

## EXCLUSIEF WONEN MET VIJGEN

## BELGIE (Gemmenich)

Rue de Calvaire 7. In bosrijke omgeving, schitterende vrijstaand, 3 slaapkamers, badkamer, keuken, woonkamer, garage, tuin. Vrijstaand. Vraagprijs f 329.000,- k.k.

## BRUNSSUM

Bexdelestr. Ruim vrijstaand woonhuis met garage en terras, perceelopp. 300 m2, met waskelder, bedrijfskantoortuin, voor zelfst. onderneming met aparte ingang, sauna, douche, whirlpool, toilet met fontein, woonkamer 40 m2 met open h. ruime studeerkamer 35 m2 dubbele deur naar tuin, keuken 8 m2, badkamer 12 m2, 3 sla. 8, 18 en 19 m2 met airco, badkamer met ligbad, v.w. en 3e toilet. Zolder te ber. via vliez. voorzien van dubbel glas en rolluiken. Vrijstaand. Vraagprijs f 389.000,- k.k.

Bonifaciustr. 3. Rustig, gevestigd vrijstaand woonhuis met garage en tuin, perceelopp. 350 m2, ruime entree, luxe toilet met font. woonk. 34 m2 met alledaags en mooie parket vloer, berging, ruime slaapkamer 12 m2 met app. 3 sla. 11 m2, 12 m2 en 16 m2, luxe badkamer 12 m2 met ligbad, douche, vaste wast. en 2e toilet. Mooi huis!!! Vrijstaand. Vraagprijs f 279.000,- k.k.

## HEERLEN

Bokstraat 27. Vrijstaand, semi-bungalow met parkeerplaats, voor 5 auto's, diverse praktische ruimtes, douche, toilet, fitness, berber, diverse kelders. Zijkamer met open h. eetkamer met ruime woonkamer, complete inger. keuken 3 sla. badkamer met ligbad en v.w. wastafel, apart toilet, 3 terrassen waarvan een overdekt met open h. elektrische verwarming. Grote tuin 1000 m2 met vijverpartij en tuinhuusje. Vrijstaand. Vraagprijs f 469.000,- k.k.

## SIMPELVELD

Mgr. Gillissenstr. 3. Uniek gelegen semi-bungalow, met schitterend panoramisch uitzicht over Simpelveld Epen. Woonk. 55 m2, extra eetkamer 26 m2, half open keuken, 3 sla. 20 m2, nieuw luxe sanitair, 2 badkamers, zonneteras op Zuid. Carport voor twee auto's. Grondopp. v. 2000 m2. Vrijstaand. Vraagprijs f 329.000,- k.k.

Romeinsestraat 1. Dit moet u zien!!! Vrijstaand verbouwd woonhuis met ruime garage en tuin. Ind. geheel onderkeld. Grote ruime woonkamer 48 m2 met open haard en schuifdeur naar balkon en overdekt terras. Gesl. keuken, 4 ruime sla. Vrijstaand. Vraagprijs f 329.000,- k.k.

## VALKENBURG

Emmabergweg 20. Schitterend, 3e hand, beschakeld semi-bungalow met uniek panoramisch uitzicht op landelijke garage 25 m2, woonkamer 45 m2 met open haard, parketvloer, nieuwe Siemens aanbouwkeuken, 3 sla. 2 badkamers (alle sanitair is vernieuwd). Perceel opp. 490 m2. Dit gezellige pand moet u van binnen zien!!! Vrijstaand. Vraagprijs f 395.000,- k.k.

## VOERENDAAL

Kundergats 29. Ruim vrijstaand woonhuis met open haard en garage. Geheel onderkelderd, aldaar sauna, ruime woonkamer, badkamer, 4 sla. 11, 18 en 20 m2, vliering. Vrijstaand. Vraagprijs f 329.000,- k.k.

## BOUWKAELS TE KOOP AANGEBODEN

## LANDGRAAF

Kavel Moltsbos kavel 28. Zeer fraai gelegen bouwkaavel met goedgekeurde tekeningen voor nog te bouwen hante model ne bungalow met garage. Perceelopp. v. 300 m2. Vrijstaand. Vraagprijs f 134.000,- k.k.

## BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

## TE KOOP

## HEERLEN

Kruisstraat 46. Ruim tussenge. beleggingspand in verhuur de staat. Hoog rendement. Vrijstaand. Vraagprijs f 89.000,- k.k.

## HOENSBROEK

Kouwenstraat 211. Winkelkantoor met centrum. Vrijstaand. Vraagprijs f 89.000,- k.k.

## KERKRADE

Torenstraat 28. Bedrijfsobject te koop of te huur, bestaande uit 250 m2 kantoorruimte en 500 m2 bedrijfsruimte. Vrijstaand. Vraagprijs f 359.000,- k.k.

## TE HUUR

## HEERLEN

Perfect gerenoveerd kantoorpand in Heerlen. Totale oppervlakte 120 m2, mogelijkheid tot uitbreiding tot 500 m2. Vrijstaand. Vraagprijs f 359.000,- k.k.

## KERKRADE

Klarenansterweg. Kantoren van 200 tot 1000 m2. Vrijstaand. Vraagprijs f 359.000,- k.k.

## HYPOTHEEK??



## VIJGEN VRAGEN!!

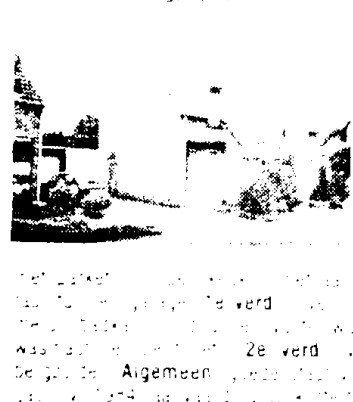
St. Franciscusweg 16

Heerlen

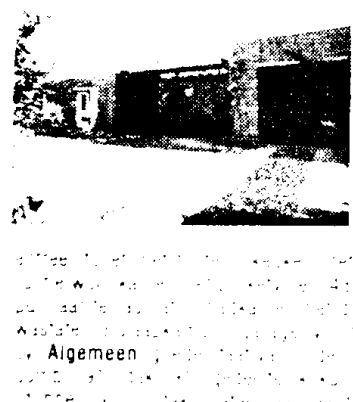
Tel.: 045-711617

## BRUNSSUM

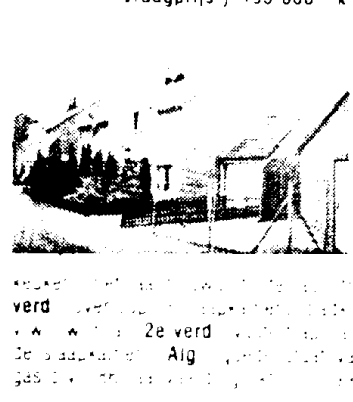
Vraagprijs f 159.000,- k.k.



NUTH  
Vraagprijs f 239.000,- k.k.



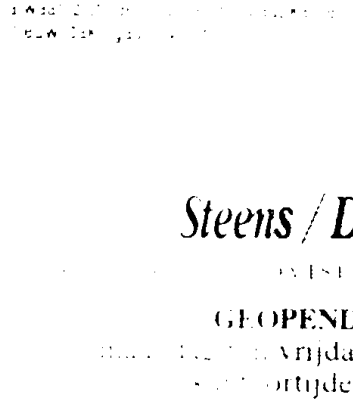
NUTH  
Vraagprijs f 199.000,- k.k.



HOENSBROEK  
Vraagprijs f 132.500,- k.k.



HOENSBROEK  
Vraagprijs f 132.500,- k.k.



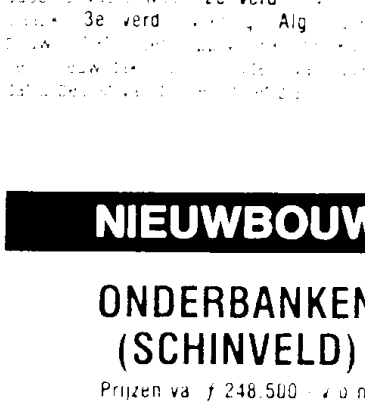
HOENSBROEK  
Vraagprijs f 132.500,- k.k.

## HOENSBROEK

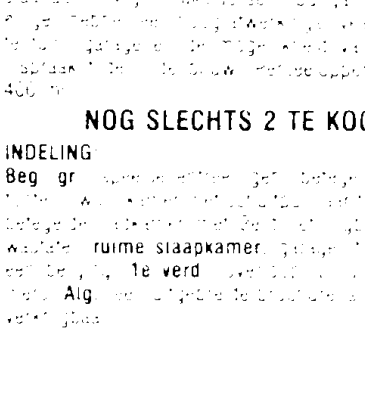
Vraagprijs f 219.000,- k.k.



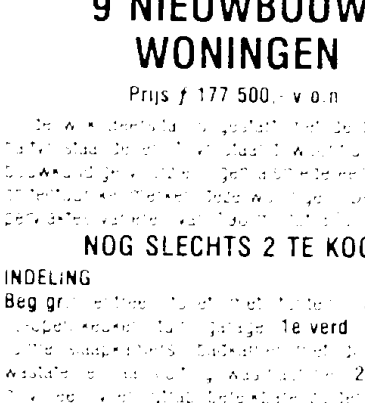
HOENSBROEK  
Vraagprijs f 219.000,- k.k.



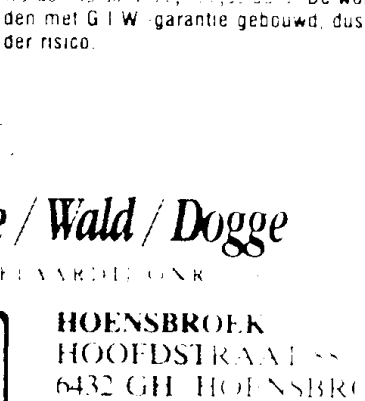
HOENSBROEK  
Vraagprijs f 219.000,- k.k.



HOENSBROEK  
Vraagprijs f 219.000,- k.k.



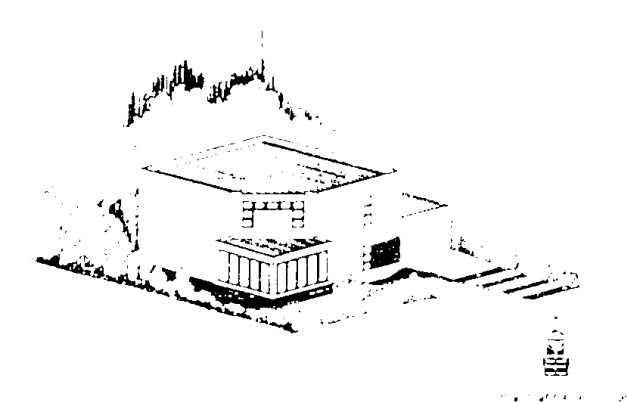
HOENSBROEK  
Vraagprijs f 219.000,- k.k.



HOENSBROEK  
Vraagprijs f 219.000,- k.k.

## HEERLEN - CAUMERPARK

Vraagprijs f 396.500,- k.k.



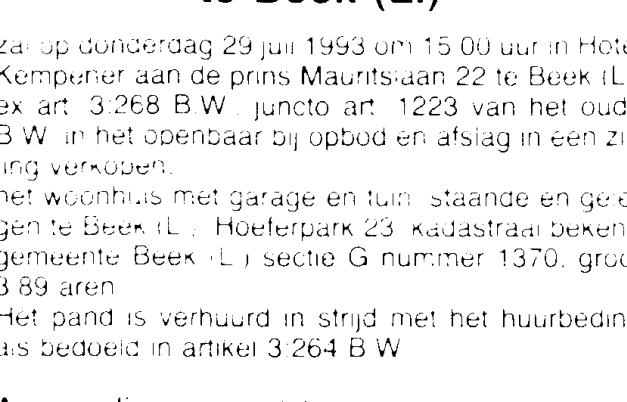
HEERLEN - CAUMERPARK  
Vraagprijs f 396.500,- k.k.



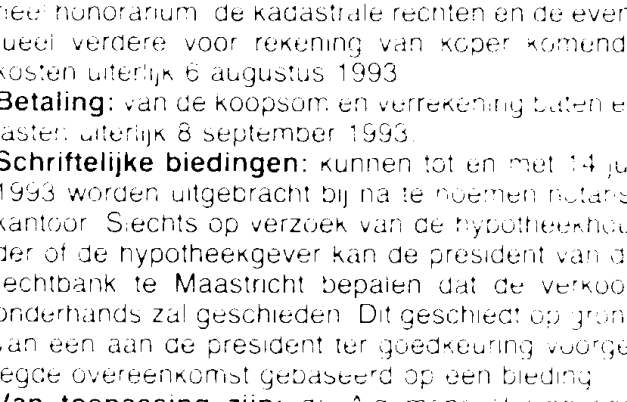
HEERLEN - CAUMERPARK  
Vraagprijs f 396.500,- k.k.



HEERLEN - CAUMERPARK  
Vraagprijs f 396.500,- k.k.



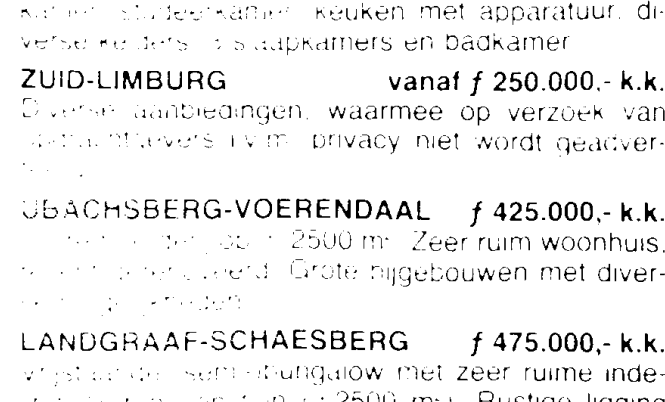
HEERLEN - CAUMERPARK  
Vraagprijs f 396.500,- k.k.



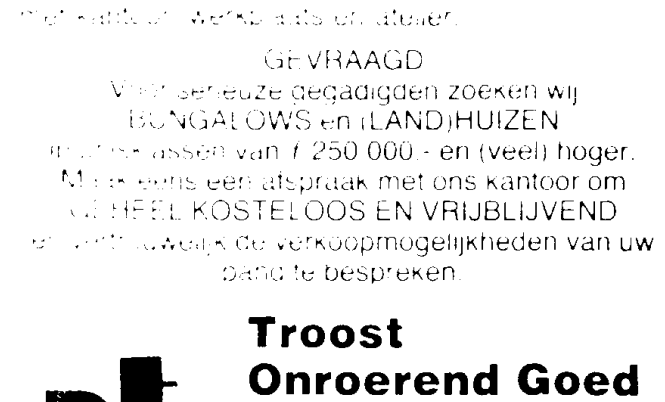
HEERLEN - CAUMERPARK  
Vraagprijs f 396.500,- k.k.

## HEERLEN (nabij centrum)

f 245.000,- k.k.



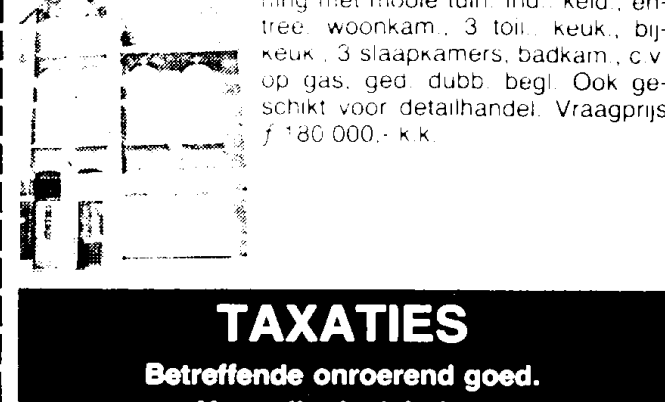
HEERLEN (nabij centrum)  
f 245.000,- k.k.



HEERLEN (nabij centrum)  
f 245.000,- k.k.



HEERLEN (nabij centrum)  
f 245.000,- k.k.



HEERLEN (nabij centrum)  
f 245.000,- k.k.



HEERLEN (nabij centrum)  
f 245.000,- k.k.

TE KOOP GEVRAAGD  
woningen in Brunssum  
en omgeving

Brunssum, Kasteelstraat 72, halfvrij, woonhuis met garage, kelder, keuken met aanb. en 3 slpk., badkamer met ligb., 2e toilet. Vrijstaand. Vraagprijs f 164.000,- k.k.  
Brunssum, Wagenmaker 14, halfvrij, woning met carport, 3 slpk., ruime woonk., vaste trap naar zolder. Vrijstaand. Vraagprijs f 176.000,- k.k.

**assurantie-, financierings- en adviesbureau van Oppen bv**  
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum,  
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

**!!! NET EVEN BETER !!!**



**piccolo's**  
Voor meer resultaat!



**PAUL CROMBAG**  
ONROEREND GOED  
Thuis in ieder huis!

HEYGLSHOVEN  
Coelgroevenstraat 21: sfeervol vrijstaand herenhuis, goed onderhouden, rustige locatie, met grote tuin, garage, woonk. met planken vloer, aparte keuken en eetkamer, kelders; verd.: 6 slaapk., badk. met ligb. en douche, berg. ruime, c.v. Prijs f 325.000,- k.k.  
LIMBRICHT  
Pagestraat 25: halfvrijstaande woning met garage en tuin, rustige ligging, woonk. met aanbouw, aparte keuken met aanbouw, 3 slaapk., badk. met douche en v.w., vliering, dubbele beglazing, gedeelt. rolluiken. Prijs f 178.000,- k.k.  
SCHINNE - boerderij met weiland  
Carreboerderij met huisweide, totaal ca. 3900 m2, fraai gelegen in buitengebied, karakteristiek pand met diverse schuren en stallen. Ind. woongedeelte o.a. 2 woonk., keuken, bijkeuken met badruimte, kelder, 4 slaapk., zolder. Prijs f 340.000,- k.k.  
AMSTENRADE - Monumentaal herenhuis  
Hagendorenweg 11: in nostalgische omgeving geheel gerenoveerd herenhuis met fraaie tuin en garage, opp. 585 m2. Ind. o.a. schitterende hal met marmeren vloer, sfeervolle woonk. met aansluitend terras, aparte eetkamer, keuken, kelder, 3 ruime slaapk., compl. badk. met ligb. en douche, wasruimte, vaste trap zolder. Prijs f 325.000,- k.k.  
KERKRADE-HAANRADE  
Jan Vermeerstraat 23: geschatte woning met inbegrip garage op rustige ligging, tuin met optimale privacy, v.w. woonk. met plank vloer, aparte keuken, slaapk., studeer., verd.: 3 slaapk., badk. met douche, toilet en v.w., div. kasten. Prijs f 275.000,- k.k.  
BOCHOLTZ  
Min. Ruysstraat 62: ruim tussenliggend pand met achtertuin (voormalig café met zaal), garage en complete bovenwoning, direct te aanvaarden. Totale opp. 535 m2 incl. compl. cake-inventaris en 4 kegelbanen. Prijs f 155.000,- k.k.!!!

N.M.W. Quaden & Zn.  
Makelaardij onr. goed  
Gelrestraat 4  
Munstergeleen  
046-519644  
lid NVM

**DECORA HOUKES PARKET B.V.**  
SUPERAANBIEDING  
Rustiek A  
massief eiken stroken,  
22 mm, kant en klaar  
gelegd en geborsteld  
f 135,- p.m2  
Voerendaal, Hoolstr. 45  
tel. 045-750305  
Sittard, Rijksweg-Nrd 48  
tel. 046-525157  
Maasbracht, Scharnerweg 147b  
tel. 043-636273

Bemiddeling-Taxaties-Hypotheek  
Ringweg 59, 6141 LM Limbricht  
Tel. 046-580087

Steens / De la Haye / Wald / Dogge

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

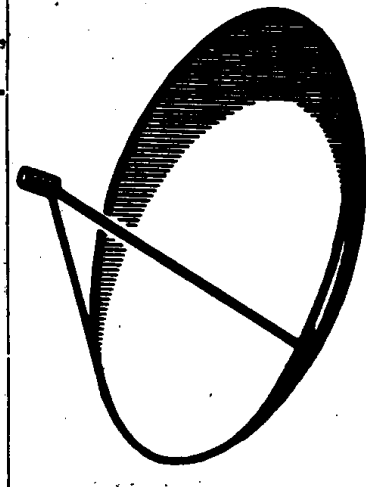
GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau

GEOPIJND: Makelaarsbureau





## Nederland 1

**KRO/Avro/Ikon**  
11.56-12.25 Quintet. Reportage over vijf geslaagde allochtone jongeren.  
13.30 Ghanese kerkdienst uit de Bijlmer. Kerkdienst vanuit de Ebenezer Chapel in de Bijlmermeer.  
14.26 Wilde ganzen.  
16.30 Sportspecials Champion Arnhem. Verslag van dit jaarlijkse paardensportevenement. Vandaag: De Grote Prijs om de Akzo Trophy. Commentaar: Erik Wauters en Jack van der Voorn.  
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.  
18.00 Journaal.  
18.10 Nijntje. Kinderserie. Afl.: De tuin van Betje Big. Herh.  
18.15 Sesamstraat. Kindermagazine. Afl.: Milieu.  
18.33 Teenage health freak. 6-delige Engelse jeugdsérie. Afl. 3. Amanda is weer dikke maagjes met de fotograaf Tony, maar dan ontdekt Peter dat deze de topless foto's van Amanda heeft doorvertocht.  
18.05 Pole to pole. 8-delige serie over een reis van de Noord- naar de Zuid-Pool. Afl. 5: Halfweg. De evenaar. Presentatie: Michael Palin.  
20.00 (TT) Journaal.  
20.15 Ook dat nog! extra. Compilatie en eindresultaten van dit satirisch consumentenprogramma.  
20.52 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.  
21.53 Prime suspect. 4-delige Engelse politiereis. Afl. 4. Er zijn inmiddels al zes moorden gepleegd en hoofdinspecteur Jane Tennison is er nog steeds van overtuigd dat George Marlow de dader is. Maar hoe moet ze dat bewijzen? Slot.  
22.20 Zuidamerikaanse schrijversportretten. 4-delige serie portretten. Afl. 2: Op zoek naar het Huis met de Geesten: Isabel Allende. In haar vaderland Chili werkte zij onder andere voor een radicaal vrouwenblad. Na de militaire machtsgreep vestigde zij zich in Venezuela.  
23.05 Journaal.  
23.10-23.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.

## Nederland 2

**Tros/Veronica**  
12.00 Masters of the game. 9-delige serie portretten van managers van grote Europese voetbalclubs. Afl. 3: Constant vanden Stock van voetbalclub Anderlecht.  
12.25 Vechtopportale. Sportprogramma rond vechtsporten vanuit de sporthallen Zuid in Amsterdam.  
12.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.  
13.00-13.30 Sa seach ik Frysian. Geart de Vries in gesprek met de filmers Henk Pennings en Ernie Damen. Met Nederlandse ondertiteling.  
17.45 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Hoe zie ik er leuk uit?  
18.00 Journaal.  
18.07 The A-team. Amerikaanse actieserie. Afl. 11: Stem op face. Het A-team wordt dit keer ingeschakeld om de corrupte sheriff Dawson af te houden van een herverkiezing. Face stelt zich daarop beschikbaar als tegenkandidaat. Herh.  
18.56 America's funniest home video's. Amerikaanse amateur videoprogramma. Presentatie: Bob Saget.  
19.19 Tv dokter. Medische tip.  
19.20 Exotisch koken. Afl. 3: De Indonesische keuken.  
19.50 Maktub the law of the desert. 3-delige Amerikaanse miniserie van Duccio Tessari. Met: Rutger Hauer, Omar Sharif, Elliott Gould e.a. Afl. 1: Hoewel de rijke Amerikaanse Christen Sander en haar man Moulay Ben Zair reeds 10 jaar gescheiden leven zijn ze nog altijd goede vrienden. Dit verandert nogal drastisch wanneer Ben Zair om onverklaarbare redenen zijn zoon, waar Christine voorgedijft over heeft, kidnapt. Dit is het begin van een desperaat zoektocht.  
21.38 (TT) Het zijn toch weer die Hollanders. Serie portretten. Presentatie: Kees Brusse.  
22.08 Tweede lijn: Olie voor Lorenzo. Documentaire over de ouders van de doordiepe Lorenzo die zelf op zoek gingen naar een medicijn voor hun aan ALD lijdende zoon.  
22.32 De opkomst van het Verre Oosten. Afl. 6.  
23.33-23.38 Journaal.

## Nederland 3

**VPRO**  
08.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met Babar, Dag meener Koekoek, Sjoel, De verschrikkelijke hond, Presentator Skip, Poelje sport en Max Laadvermogen, die alledaagse problemen op wetenschappelijke wijze oplost. Max krijgt een brief, dat is leuk, maar er staat niets in. Een probleem dus. Villa Achterwerk is een programma van Midas Dekkers, Ineke Houtman en Loes Wormmeester.  
10.00-10.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.  
12.00-12.45 Het capitol. Discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Veege, Charles Groenhuijsen, Henk van Hooft en Fred Verbeke.  
14.00 (TT) Studio Sport. Met NK wielrennen op de weg voor professionals, World League Volleyball League: Nederland - China en honkbal in Rotterdam.  
18.30 Journaal.  
18.35 Socutera. Gerommel in je hoofd, film van het Nationaal Epilepsie Fonds.  
18.45 (TT) Studio sport.  
20.00 Journaal.  
20.16 Lopende zaken. Actueel magazine.  
20.51 French & Saunders. Engelse humor met Dawn French en Jennifer Saunders.  
21.25 Noorderlicht. Wetenschappelijk magazine. Een programma dat inzicht verschaft in de aard, resultaten en gevolgen van de wetenschappelijke ontwikkelingen en toepassingen.  
22.30-23.58 La peur. Franse tv-film uit 1992 van Daniel Vigne. Met: Mariana Basler, Hanns Zischler, Cinzia de Ponti, e.a. Advocaat Frantz Weber is gespecialiseerd in politieke processen en wordt zeer bewonderd door zijn vrouw Irène. Als deze de pianist Maurizio Henckel ontmoet is ze echter gelijk verkocht en begint een verhouding met hem. Zo maakt ze zichzelf kwetsbaar voor chantage door een ex-geliefde van Maurizio, Bron. Naar de roman van Stefan Zweig.

## RTL4

06.00 Hel eiel kuck eiel. Luxemburgse programma.  
06.30 RTL 4 text.  
07.00 Telekids. Kinderprogramma. Met om 7.00 Pinochio. 7.25 Water-spider. 7.35 Yogi bear. 8.00 Tiny Toons. 8.25 Scooby doo. 8.45 Flintstones. 9.10 Dinosaurs. 9.35 Laurel & Hardy. 9.40 Police Academy. 10.10 Captain Planet. 10.35 Samurai Pizza Cats. 11.00 Around the world in eighty days. 11.50 PD.  
12.00 Cartoon.  
12.10 Life goes on. Herh.  
13.00 RTL sport: Motorsport. Verslag van de Renault Clio cup nationaal in Spa, van het W.K. 250 cc motorcross in Foxhill Park en van het W.K. 125 cc motorcross in Borgo Maggiore. Tevens een samenvatting van de Grand Prix in Assen.  
15.10 The adventures of Don Juan. Amerikaanse film uit 1948.  
17.00 Gezondheid. Magazine over onderwerpen die met gezondheid te maken hebben.  
17.30 The upper hand. Engelse comedyserie. Afl.: Older than springtime. Caroline probeert zich jonger voor te doen in haar poging een zeer aantrekkelijke modeontwerper als klant te werven.  
18.00 Zes uur nieuws.  
18.10 Jacques Cousteau. Afl.: The smile of the walrus.  
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie. Afl.: To tell the truth.  
19.30 Avondnieuws.  
20.00 Home Improvement. Afl.: Love is a many splintered thing.  
20.30 Beverly Hills 90210. Afl.: Home and away. Slot.  
21.25 Teh fresh prince of bel air. Afl.: The baby comes out.  
21.55 Jambars. Afl.: Bedevaart en verschijningen.  
22.45 RTL sport.  
23.45 Laatste nieuws.  
00.00 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.  
00.45 As the world turns. Amerikaanse soapserie. Herh.  
01.35 General Hospital. Amerikaanse soapserie. Herh.  
02.20 Nachtprogramma.

## België/TV 1

09.00 Samson. Tekeningen: Looney Cartoons, Tom & Jerry en Babar.  
10.00 Eucharistieviering. Vanuit de Sint-Martinusparochie in Ganshoren.  
11.00 De zevende dag. Praatcafé met om 11.00 De week in beeld. 11.15 Confrontatie. 12.00 Zaven op zeven.  
17.00 Jonge veerters. Afl. 18: Trust. Als Peter het ezelzje van Hardluck, een oude goudzoeker, redt kan hij rekenen op diens eeuwige dankbaarheid.  
17.50 Samsonclips.  
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 178.  
18.00 Journaal.  
18.10 De wonderjaren. (Wonder years) Amerikaanse comedyserie. Afl.: Wayne and Bonnie. Theo heeft een prachtige planning gemaakt voor zijn examen. Als hij in een coffeshop echter het meisje van zijn dromen ontmoet, komt er van studeren niet veel meer. Terwijl Kevin het tracht goed te maken met Winnie, valt Wayne voor de charmes van een iets oudere vrouw met een schattig zoonje van 6 maanden.  
18.35 Under Southern skies. 13-delige Australische natuurserie. Afl. 5: Essential fire.  
19.00 De Cosby Show. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Theo's final final.  
19.25 Programma-overzicht.  
19.30 Journaal en sport.  
19.45 Sportweekend.  
20.15 De Vlasschaard. Belgisch-Nederlands psychologisch drama uit 1983 van Jan Gruytaert.  
21.45 Meneer H. is laat. (Mr. H. is late) Engelse comedyserie. Komt een lijkstip op tijd voor de begrafenis?  
22.15 Vandaag en sport.  
22.35-23.15 Ziggurat. Kunstmagazine.

## België/RTBF 1

12.00 Mise au point. Politiek magazine.  
13.00 Nieuws. 13.20 Les sorciers de l'île aux singes. (Safari Express) Italiaanse avonturenfilm uit 1977. 14.55 Mariem magazine. 15.30 Portret musicus en biologisch boer Jean Florin. 16.20 Violist Jean-Pierre Caumont. 16.50 Coup de film. 17.00 Archeologie en architectuur. 17.35 Noubou noubou. 18.05 Clips à la Une. 18.10 Beverly Hills. 90210. 19.00 Week-end sportif. 19.30 Nieuws. 20.05 Talentenjacht. 21.00 Papa veut pas que je t'épouse. Franse speelfilm. 22.35-22.55 Laatste nieuws.

## België/Télé 21

13.15-13.45, 14.15-14.45, 15.15-15.15 Wielerrennen. Kampioenschap van België op de weg. 19.00 Zie RTBF 1. 19.30 Nieuws. 20.07 Zie RTBF 1. 20.57 Week-end sportif. 21.27-22.02 Nieuws en weerbericht.

## TV 5

06.00 Autovision. Automagazine. 06.30 Oxygène. Vrijtijdsprogramma. 07.00 Dossier justice. Serie rechtszaken. Afl.: L'affaire Broughton. 07.20 Corps accord. Yoga. 07.35 Nieuwsfits. 07.40 Méthode Victor. Cursus Frans. 07.55 Nieuwsfits en weerbericht. 08.00 Canadees nieuws. 08.25 Nieuwsfits en weerbericht. 08.30 Les Babibouches. Kinderprogramma. 09.00 Envoyé spécial. Magazine met reportages. Met ondertiteling. 10.30 L'œil écoute. Portret van Delphi. 11.20 Mouvements. Klassieke muziek. 11.55 Nieuwsfits. 12.00 Référence. 12.30 Carrefours. 12.40 Weerbericht. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 L'école des fans. 14.00 Trente millions d'amis. Dierenprogramma. 14.30 Faut pas rêver. Gevarieerd magazine. 15.30 Bergsportmagazine. 16.00 Nieuws. 16.10 Correspondance. 16.20 Le monde est à vous. 18.00 Bon week-end. 18.30 Nieuws. 19.00 Ramdam. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Sept sur sept. 21.00 Nieuws. 21.30 La petite fille modèle. Film van Jean-Jacques Lagrange. 23.00 Grand écran. 23.50 Nieuws. 00.15 Divan. 00.45 L'heure de vérité. 01.45 Référence. 02.15 Envoyé spécial. 03.45 A vos amours. 04.25 L'œil écoute. 05.25 Mouvements.

## RAI UNO

06.00 Dadaumpa. Amusementsprogramma. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 La banda dello zecchino. 10.00 Linea verde magazine. 10.55 Heilige Mis. 11.55 Parola e vita. 12.20 Linea verde. 13.00 TG l'una. 13.30 Nieuws. 14.00 Fortunissima. 14.15 La grande aventure: il giro del mondo in 100 film. Aansl.: La mia pistola per Billy. Speelfilm. 18.00 Nieuws. 18.10 Anterprima St. Vincent. 20.00 Nieuws. 20.40 Nato per correre. Speelfilm. 22.30 Nieuws. Aansl.: Pavarotti in Central Park. 23.15 La domenica sportiva. Aansl.: Laatste nieuws en weerbericht. 00.30 Notte rock. Muziekprogramma. 01.20 Nacht-programmering.

## BBC 1

08.00 Teletekst. 08.30 Wiz Bang. 08.40 Charlie Chalk. 08.55 Playdays. 09.15 Breakfast with Frost. 10.15 Morning worship. Eucharistieviering. 11.00 See hear. 11.30 France panorama. 11.45 Italianissimo. 12.00 Work is a four letter word. 12.30 Attitudes to Islam. 13.00 Mediterranean cookery. 13.30 CountryFile. 14.00 Nieuws. Aansl.: On the record. 15.00 EastEnders. Soapserie. 16.00 Captain Nemo

and the underwater city. Amerikaanse speelfilm uit 1970. 17.40 Tekenfilms. 17.55 Superdogs. 18.35 Masterchief. 19.10 Nieuws. 19.25 Sweet inspiration. Religieuze magazine. 20.00 Passport to. Speelprogramma. 20.50 Strathblair. Serie. 21.40 As time goes by. Serie. 22.10 Nieuws. 22.25 Lady Chatterley. 4-delige Engelse serie. 23.20 Heart of the matter. 23.55 Making time. Tips voor het efficiënter indelen van de tijd. 00.25 A hotel is born. Afl.: The path to perfect service. 00.55 The sky at night. Astro-nomisch magazine. 01.20-01.25 Weerbericht.

## BBC 2

07.15 Open University. 10.10 Thundercats. 10.30 Jonny Briggs. 10.50 The movie game. 11.15 Rugrats. 11.40 Grand hall. Engelse jeugdsérie. 12.00 Blue Peter omnibus. 12.50 The O-Zone. New Order. 13.00 Regionale programma's. 13.30 Sunday grandstand. Sportprogramma. Met om: 13.35 Motorsport: HEAT Supercup international vanaf Donington Park; 14.40 Wimbledon 93: Open Engelse tenniskampioenschap, terugblik op de eerste week; 15.30 Motorsport; 16.00 Atletiek: Europa cup finale vanuit Rome; 16.55 Paardesport: Irish derby; 17.10 Atletiek. Presentatie: Bob Wilson. 20.30 Prague. The city where time stood still. Reportage over Praag. 21.10 Discovering Beethoven. 22.40 Moviedrome. 22.45 Cry-baby. Amerikaanse speelfilm uit 1990. 00.05 Encounters: Dialogue in the dark. 00.50 Filmrubriek. 00.55-02.45 Lenny. Amerikaanse speelfilm uit 1974 met Dustin Hoffman, Valerie Perrine, Jan Miner e.a.

## Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 Ritmische gymnastiek. De Europese bekefen. 10.00 Motorsport. Grand Prix van Assen. Herh. 12.00 Boksen. 13.30 Voetbal. Copa America vanuit Ecuador: finalronde. Herh. 15.00 Zondag alive, met atletiek. Europese bekefen voor A-landen vanuit Rome (Italië). Live. 20.00 Voetbal. Copa America vanuit Ecuador: finalronde. Live. 22.00 Autosport. Indy Car race. Live. 00.30-01.30 Autosport. Duits Toernamen Kampioenschap.

## Super Channel

05.30 Videogenerator. 06.00 Hello Austria, hello Vienna. 06.30 Super shop. 08.00 ITN World news. 08.30 John O'Brien ministers. 09.00 Key of David. 09.30 Victory. 10.00 This is your day. 10.30 Super shop. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Charisma TV. 13.30 E.R.F. 14.00 Videogenerator. 15.00 Camel trophy rally. 15.30 Bonanza. 16.30 Serie noire: Double bill. 17.00 Documentary special. 18.00 Rights and wrongs. 18.30 Iberian reports. 19.00 Report. 19.30 European magazines. 20.00 Winners II. Zuidafrikaanse speelfilm uit 1977. 22.00 ITN World news. 22.30 West of Moscow. 23.00 Talkin' jazz. 00.00 High aspirations. 00.30 Videogenerator. 02.00 China news Europe. 05.00-05.30 Videogenerator.

## MTV

08.00 Neil Young. 09.00 Bruce Springsteen. 10.30 News weekend edition. 11.00 The big picture. 11.30 European top 20. 13.30 XPO met Paul King. 14.00 Sports. 14.30 Paul McCartney. 15.30 Sting. 16.00 REM. 16.30 Elton John. 17.00 Rod Stewart. 18.00 Eric Clapton. 18.30 News weekend edition. 19.00 US top 20 video countdown. 21.00 120 minutes. 23.00 Beavis and Butt-Head. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Marjine. 03.00-07.00 Night videos.

## CNN

09.45 CNN newroom. 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King. 17.30 CNN and Co. 20.00 World business tonight. 21.00 The international hour. 23.00 World business tonight. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King. 05.30 Showbiz today.

## radio

## Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 nieuws.  
7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langa de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuelle zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Terug naar de toekomst. 22.04 3 D, drie generaties in debat. 23.07 Met het oog op morgen. 23.07 Somer-did. 15.04 De Troes presentatie de Mega Top 50. 19.04 Troes Dancetrax. met om 20.00 Dance Music Top 50. 21.04 De c.d.-show. 23.04 Troes Nachtwacht. 2.02 Zone. 4.02-6.00 Py-jame-FM.

## Radio 2

Elk heel uur nieuws.  
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziek-moziek. 11.04 Nederlands op Avro twee. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De terugkeer van Flip Doek; 12.15 Het vliegtuig en andere hoorspelen; 12.35 Een dik uur lacha; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zail op zondag; 16.50 17.00; 17.04 Van o tot 80; 17.52 Vrije gekaden; 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 Country time. 20.04 Razz-Ma-Tazz. 21.04 Kerkelzing. 23.04-24.00 Loversiel en levend-seed.

## Radio 3

Elk heel uur nieuws.  
6.02 Troes 3-draai (Je goud maar eens om). 9.04 Troes Gouden uret. 12.04 Troes Somer-did. 15.04 De Troes presentatie de Mega Top 50. 19.04 Troes Dancetrax. met om 20.00 Dance Music Top 50. 21.04 De c.d.-show. 23.04 Troes Nachtwacht. 2.02 Zone. 4.02-6.00 Py-jame-FM.

## Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.  
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 11.00 Radio Katermorf. met cello. 11.56 Piano-muz. 12.16 Fluit en pianomuziek. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het mid-dagconcert. 16.00 De Nederlanden. 17.00 De maan die niet kon worden uitgelezen, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Con-tinuïteit. 20.02 Specialiteiten A-l. 20.02 Holland Festival. Radio Kamerik. Ad-hoc Mannen-koor en Koor Utrechts conservatorium met sol. 22.30-24.00 Nieuwe muziek: Nederlands Ballet Ork.

## Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).  
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsverkeersberichten. 7.05 Prai-se op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.02 De uitspraak. 10.00 De reizen van Paulus 10.10 Kerkerdient. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardwerk. 13.02 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Mededelingen Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkerdient. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnettoel. 18.35 Lur-gie & Kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metter-daad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgebe-

## Radio 6

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.  
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 11.00 Radio Katermorf. met cello. 11.56 Piano-muz. 12.16 Fluit en pianomuziek. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het mid-dagconcert. 16.00 De Nederlanden. 17.00 De maan die niet kon worden uitgelezen, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Con-tinuïteit. 20.02 Specialiteiten A-l. 20.02 Holland Festival. Radio Kamerik. Ad-hoc Mannen-koor en Koor Utrechts conservatorium met sol. 22.30-24.00 Nieuwe muziek: Nederlands Ballet Ork.

## Radio 7

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).  
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsverkeersberichten. 7.05 Prai-se op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.02 De uitspraak. 10.00 De reizen van Paulus 10.10 Kerkerdient. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardwerk. 13.02 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Mededelingen Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkerdient. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnettoel. 18.35 Lur-gie & Kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metter-daad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgebe-

## Radio 8

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).

## Duitsland 1

08.25 Disney Club. Herh.  
09.50 Hundert Meisterwerke. Pygmalion van Paul Delvaux.  
10.00 Musikstreifzüge: Der Kaiser und die Nachtigall. Poppenspel.  
10.30 Cultureel magazine.  
11.30 Sendung mit der Maus.  
12.00 Presseclub.  
12.45 Tagesschau.  
13.15 Die Oase. 6-delige jeugdsérie. Afl. 3: Julius Befreiung.  
13.45 Degraasi High. Canadese jeugdsérie. Afl.: Verbotene Spiele.  
14.10 A - Z Lifeshow. Gevarieerd kindermagazine.  
14.30 Vier unter einem Dach. 13-delige serie. Afl. 2: Saurer Lohn.  
15.00 Tagesschau.  
15.05 ARD-Ratgeber: Gesundheit.  
16.30 Gott und die Welt.  
16.50 Lindenstraße. Duitse serie. Afl. 395: Wenn Frauen nicht wollen.  
16.59 Die Goldene 1. Bekendmaking winnaars ARD tv-loterij.  
16.30 ARD-Sport extra. Atletiek: Europacup finale vanuit Rome. EK Basketbal: Ze tussenronde Duitse team vanuit Berlijn; Autosport: Duitse tourwagen kampioenschappen, 6e ronde vanuit Nürnberg.  
19.30 Weltpiegel.  
20.00 Tagesschau.  
20.15 James Bond - 007 jagt Dr. No (Dr. No) Engelse speelfilm.  
21.59 Tagesschau.  
22.00 Kulturreport.  
22.30 Tagesthem.  
22.45 ZAK. Weekoverzicht.  
23.15 (TT) Die Entführung der Achille Lauro. 2-delige tv-film van Alberto Negrin met Burt Lancaster.  
00.45 Tagesschau.  
00.50 Fünf Gauner machen Bruch (Crackers) Amerikaanse speelfilm uit 1993 van Louis Malle. Met: Donald Sutherland, Jack Warden, Sean Penn e.a. Het pandhuis van de oude Garvey is het ontmoetingspunt voor Westlake, Boardwalk, Turtle, Ramon en Dillard. Garvey gaf Dillard 25 dollar voor zijn gitaar, maar wil er nu 150 dollar voor hebben.  
02.20-02.25 Zueschauen - Entapen-nen - Nachdenken. Impressionen aus Italien. Afl.: Calabria - Bäume im Morgenlicht.

## Duitsland 2

08.35 Musik-Zeit. Klassieke muziek.  
09.10 Anders fernsehen 3sat.  
09.15 Zur Zeit. Religieuze magazine.  
09.30 Vom Glück des Wiederfindens. Protestantische kerkdienst.  
10.15 Starparade. Met: Alice en Ellen Kessler, Jürgen Marcus, Olivia Molina e.a.  
11.00 ZDF-Fernsehgarten. Amusementsprogramma, live vanuit Mainz.  
12.45 Heute.  
12.47 Blickpunkt. Actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.  
13.15 Damals. Serie oude weekjour-nals. Afl.: Sportsommer '53.  
13.30 Jeannie, vergeude nie dein Leben. Afl. 2: Kathleen en Martin.  
13.55 Memory. Speelprogramma.  
14.15 Löwenhart. Afl.: Peter krijgt eenen Untermieter.  
14.45 Von Monet bis Picasso. Reportage over twee kunstverzame-laars.  
15.15 Showtime. Fragmenten uit populaire ZDF-amusementsprogramma's. Met: Lou van Burg, Frank Elstner, Ilja Richter e.a.  
16.55 Aktion 240. Balans.  
17.00 Heute.  
17.05 Ein Sommer ohne Jungs. (A summer without boys). Amerikaanse speelfilm uit 1973.  
18.15 ML Mona Lisa.  
18.57 Guten Abend.  
19.00 Heute.  
19.10 Bonn direkt. Politiek nieuws.  
19.30 Die Strasse der Achttausender. Afl. 2: Himalaya - Wo Berge Götter waren.  
20.15 Gesucht wird Ricki Forster. 2-delige misdaadfilm. Afl. 2: Thomas Berger heeft ontdekt dat Susanne Meyer haar moordenaar gekend moet hebben.  
21.45 Heute.  
21.55 Sport am Sonntag. Met o.a. autosport vanaf de Norisring in Neurenberg.  
22.10 Das Haar in der Suppe. Eetge-woonten van Duitsers sinds de oor-log.  
22.55 6. Internationaler Gesange-wettbewerb Cardiff 1993.  
23.55 Heute.  
00.00-01.30 Der Stadtneurotiker. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Woody Allen.

## Duitsland 3 West

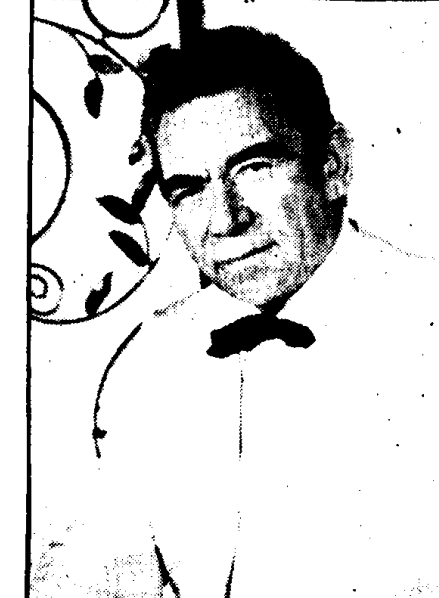
08.15 Cursus scheikunde. 08.45 Econ-mie. 09.15 Cursus-informatie. 09.45 Engels. 10.15 Playtime. 10.30 Türkei-Land, Leute und Sprache. 11.00 Baby-lon - spricht viele Sprachen. 12.00 Ver-slag van een voetbaltocht op Tahiti. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Europa-Magazin. Europees magazine. 13.30 Zukunftsgespräche: Wer steht in der Sonne? 14.15 Tuinertips. 14.45 Klas-sieke muziek, serenade nr. 2 in A opus 16 van Brahms. 14.55 Keine Zeit für Liebe. Amerikaanse speelfilm uit 1944. 16.15 Das beste aus der Schlagerpara-dise der Volksmusik. 17.00 Hollymünd. Live amusementsprogramma. 17.45 Ferien mit Silvio: Das Baumhaus. 18.15 Tierraport: Im Reich der Echsen. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Traumziele. Baja. California. 20.15 Kein Platz für feine Damen. Amerikaanse speelfilm uit 1957. 21.55 West 3 aktuell. 22.05 Overlijfslefen van de voormalige Rijksdag in Nürn-berg. 23.05 Wer Hass sät: Die Pöke-partie. 23.53 Laatste nieuws.

## Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstöße. 08.15 Cursus scheikunde. 08.45 Economie. 09.15 Cursus-informatie. 09.45 Klamottenkiste. 10.00 Dornröschen war ein schönes Kind Poppenspel. Aansl.: Streiche der Katze die Ohren, Tjehoslowake jeugdfilm uit 1985. 11.30 Tele-Akade-mie. 12.15 Fernsehen - Wiedersehen: Notizen vom Nachbarn. 13.00 Babylon. 14.00 Karl, der Gerechte. Serie. 14.50 Ping-Pong. 15.30 Eisenbahnromantik. 16.00 Omnibus: Moet de mens werken? 17.00 Magische Namen: John F. Kennedy. 17.45 Spass auf der Gass. Speelshow. 18.45 Heiter bis ulkig. 19.15 Die Schlagerparade der Volksmusik. 20.00 Tagesschau. 20.15 Reiseweg zur Kunst. Nederlandse schilders uit de Gouden Eeuw. 21.00 Südwest aktuell. 21.05 Die Welt erforschen im Rollen-tausch. 21.50 Gesprek minister-president van Rheinland-Pfalz. 22.05 Das Dampross kommt. Reportage over een spoorlijn door de Eifel. 22.45 Wort-werch. 23.30 MuM. Economisch magazine. 00.15 Laatste nieuws.

## RTL Television

06.00 Maus reiss aus. Spiel.  
06.20 Beverly Hills teens. Ameri-kaanse tekenfilmserie.  
06.40 Dink, der kleine Saurier.  
07.10 Die Sechsmillionen-Dollar-Familie. Tekeningenserie.  
07.35 Winespector. Sf-serie.  
07.55 Li-La-Launebär.  
08.25 Tai der Dinosaurier.  
08.50 Die Jetsons.  
09.40 Scooby Doo. Serie.  
10.05 Kunst und Botschaft.  
10.10 Wonder Woman. Die Heirat.  
11.00 Zurück in die Vergangenheit. Sf-serie. Afl.: Robertol.  
12.00 Tequila & Bonetti. (Tequila and Bonetti) Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Bandenkrieg.  
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdi-scher. Afl.: Alarm an allen Ecken.  
13.30 Familie Münster. Amerikaanse serie. Afl.: Surfer Paradies.  
14.00 Der Millionen-Dollar-Junge. (On the right track) Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Lee Philips. Met: Gary Coleman, Maureen Staple-ton, Norman Fell e.a.  
15.50 Der rote Blitz. (The flash) Ameri-kaanse fantasy-serie. Afl.: Teufli-sches Narrenspiel.  
16.55 Zwei Missionare. Italiaans-Frans-Engelse komedie uit 1974 met Terence Hill, Bud Spencer, Mario Pi-lar e.a.  
18.45 RTL aktuell.  
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz. Vandaag: Majesty of the seas. Presentatie: Ulli Potofski.  
20.15 Die Post geht ab. Speelshow. Presentatie: Rudi Carrell.  
21.55 Spiegel TV. Nieuwsprogramma.  
22.40 Prime Time - Spätspegebe.  
23.00 Happy Playboy hour.  
23.35 Playboy's Love and Sex Test. Erotische spelshow.  
00.05 Kanal 4 Wort am Sonntag. Do-cumentaireserie over de pauselijke politiek in deze eeuw. Aansl.: Kanal 4 - Kabarett. Satire.  
01.50 Mein Vater ist ein Ausserirdi-scher. serie.  
02.15 Ironside. Amerikaanse mis-daadserie.  
03.10 Hans Meiser.  
04.00 Explosiv - Das Magazin.  
04.25 Der rote Blitz. Serie.  
05.30 The bold and the beautiful.





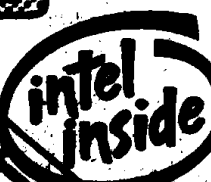
# SUPERPOWER IN PRIJS

HIGHSCREEN®



**HIGHSCREEN TOWER 486 DX 2-66 LOCAL BUS:**  
1486 DX 2-66, 8 Mb RAM, 66 MHz, 250 Mb verwisselbare harddisk, 256 Kb cache, 2 diskdrives: 3,5" en 5,25", Local Bus IDE-controller en Local Bus SVGA kaart 1 Mb, incl. MS-DOS 6.0 (NL), MS-WINDOWS 3.1 (NL), PC-TOOLS 8.0 (UK) of MS-WORKS for WINDOWS (NL).  
Inclusief 15" multiscan non-interlaced stralingsarme SuperVGA-kleurenmonitor MS 1570 LE.

**4699.-**



**HIGHSCREEN KOMPAKT 386 DX 40:** 80386 DX, geheugen 4 Mb, kloksnelheid 40 MHz, 105 Mb harddisk, 3,5" diskdrive, 2 seriële, 1 parallelle en 1 gamepoort, 16 bit SuperVGA kaart 512 Kb. Exclusief software.  
Inclusief 14" SuperVGA kleurenmonitor SV 28/3.

**1899.-**

**HIGHSCREEN KOMPAKT 486 DX 33:** 1486 DX, geheugen 4 Mb, kloksnelheid 33 MHz, 170 Mb harddisk, 3,5" diskdrive, 2 seriële, 1 parallelle en 1 gamepoort, 16 bit SuperVGA kaart 512 Kb. Exclusief software.  
Inclusief 14" SuperVGA kleurenmonitor SV 28/3.

**2599.-**

**HIGHSCREEN TOWER 486 DX 33:** 1486 DX, geheugen 4 Mb, kloksnelheid 33 MHz, 170 Mb harddisk, 3,5" diskdrive, 2 seriële, 1 parallelle en 1 gamepoort, 16 bit SuperVGA kaart 512 Kb. Exclusief software.  
Inclusief 14" SuperVGA kleurenmonitor SV 28/3.

**2799.-**

**HIGHSCREEN TOWER 486 DX 50:** 1486 DX, geheugen 4 Mb, kloksnelheid 50 MHz, 170 Mb harddisk, 3,5" diskdrive, 2 seriële, 1 parallelle en 1 gamepoort, 16 bit SuperVGA kaart 512 Kb. Exclusief software.  
Inclusief 14" SuperVGA kleurenmonitor SV 28/3.

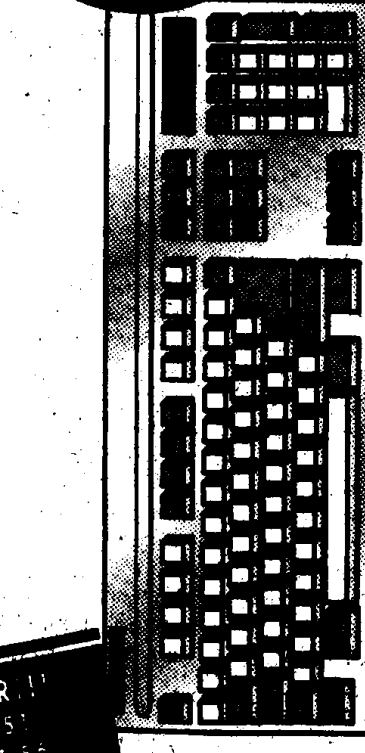
**3199.-**

\* MEERPRIJZEN  
170 Mb harddisk i.p.v. 105 Mb ..... 100,-  
MS-DOS 6.0 (NL) ..... 89,-  
MS-DOS 6.0 (NL) + MS-WINDOWS 3.1 (NL) ..... 199,-

\*\* Leverbaar vanaf 1 Juli.

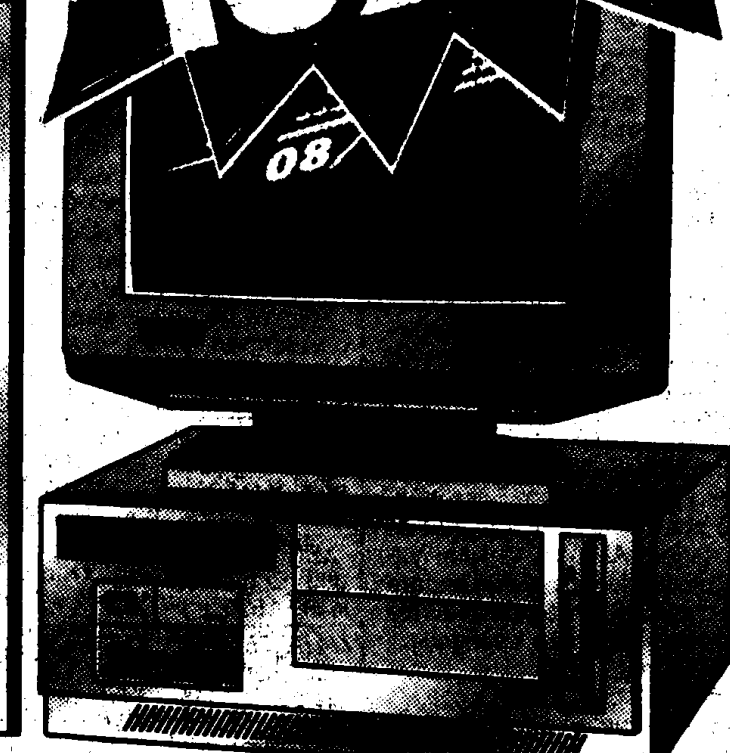
OOK POSTORDER!!  
Tel. 045 - 821 24 51  
Fax 045 - 821 24 52

DE NIEUWE 08/15 SERIE



SPECIALE SETAANBIEDING

**1899.-**



<b>AMSTERDAM</b> Gelatourbaan 133/135 Tel: 020 - 6 71 69 92 Fax: 020 - 6 75 68 01	<b>AMSTERDAM</b> Hoofddorppweg 26 Tel: 020 - 6 15 38 10 Fax: 020 - 6 14 38 36	<b>BREDA</b> Vlaasak 14 Tel: 076 - 21 45 77 Fax: 076 - 21 68 2	<b>EINDHOVEN</b> Eindwasingel 35 Tel: 040 - 43 26 00 Fax: 040 - 43 35 88	<b>GRONINGEN</b> Horststraat 95 Tel: 050 - 14 09 99 Fax: 050 - 14 19 88
<b>AMSTERDAM</b> Buitenveldertplein 204 Tel: 020 - 6 37 43 12 Fax: 020 - 6 37 36 83	<b>ARNHEM</b> Steenstraat 51 Tel: 085 - 45 51 84 Fax: 085 - 45 46 195	<b>BEN HAAG</b> Theresiastraat 129 Tel: 070 - 3 47 31 15 Fax: 070 - 3 82 55 97	<b>ENSCHDEDE</b> Bourningastraat 3A Tel: 053 - 30 91 74 Fax: 053 - 32 42 83	<b>HAARLEM</b> Oud. Oude Gracht 82 Tel: 023 - 32 60 17 Fax: 023 - 32 21 38

**VOBIS**  
MICROCOMPUTER  
Europa's computerketen Nr. 1

<b>MEERLEN</b> Stationstraat 18 Tel: 045 - 71 88 73 Fax: 045 - 71 70 94	<b>LEEUWARDEN</b> Voorsteek 18 Tel: 058 - 15 85 38 Fax: 058 - 15 85 83	<b>ROTTERDAM</b> Rodezand 37 Tel: 060 - 4 33 16 04 Fax: 060 - 4 33 16 72	<b>UTRECHT</b> Nachtegaalstraat 49 Tel: 038 - 36 42 92 Fax: 038 - 36 41 98
<b>HILVERSUM</b> Hilvertshof, Groest 86 Tel: 035 - 23 64 26 Fax: 035 - 21 87 10	<b>LEIDEN</b> Hoorlommerstraat 259 Tel: 071 - 12 21 64 Fax: 071 - 14 39 48	<b>TILBURG</b> Willem II-straat 59 Tel: 013 - 44 58 97 Fax: 013 - 44 63 49	<b>ZWOLLE</b> Dierstraat 107 Tel: 038 - 22 13 17 Fax: 038 - 21 99 83

## jos storms onroerend goed

**PAULBEEK/Alexanderstr. 8**  
Zaterdag 26-6 OPEN HUIS van 1 tot 2 uur.  
Halfvrijt. hoekpand met mooie tuin, vrij achterom met garage, tuin op zuiden, 3 spts., kelders, aanbouwkeuk., alles dub. glas, hardh. kozijnen, nieuwe c.v. Pand moet binnen gezien worden. Kom vrijd. kijken. f 179.000,- k.k.

**GELEEN/Leensloot 3**  
Zaterdag 26-6 OPEN HUIS van 2 tot 3 uur.  
Goed geleg. woonst. met berging, serre, mooie tuin (15 dag), 3 spts., badk., lgb. (gelakt.), aanbouw. Keurig pand. f 148.000,- k.k. (kom vand. kijken).

**GELEEN/Leensloot 35**  
(bij sportpark).  
Op toplocatie geleg. vrij vrijt. woonst. met grote tuin (700 m²), inpand. garage, 4 spts., zolder, kelder. f 280.000,- k.k.

**GELEEN/Kompenmaasdreef 11**  
Ruim woonst. met 3 spts., zolder, vaste tr., recent bijv. met s. v. f 159.000,- k.k.

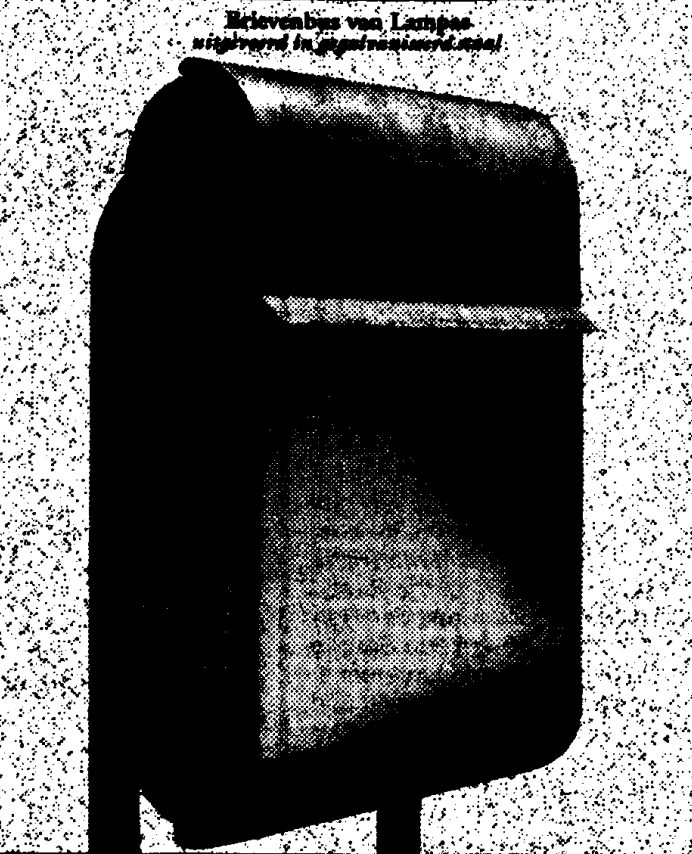
**GELEEN/Geensloot 6**  
Vrijt. woonst. op prima locatie met garage, mooie tuin (480 m²), 4 spts., zolder, kelder, ruime woonst., aparte eetkamer. Veel ruimte. f 265.000,- k.k.

**GELEEN/CENTRUM/Op de Vey 4**  
Prima geleg. nabij centr. vrijt. woonst. op 1800 m² perc. met 3 garages en paardestal. Pand heeft veel ruimte en diverse mogelijkheden (ruime parkeerplaats). Info via ons kantoor.

**GELEEN-ZUID/Martestraat 53**  
Ruime woning met garage, 4 spts., kelder, centr. verw., lichte zonnige tuin, badk., vloering, prima ligging. f 148.000,- k.k.

**GELEEN/Ambelstraat**  
halfvrijt. woonst. met 3 spts., kelder, zolder. Keurig oude vloer, auto via kant.

**GELEEN/Leensloot 277**  
Bouwgereg. 3 spts., appartementen, huuroppergang f 25.000,- per j., volledig vernieuwd. f 145.000,- k.k.



## Voor bijzondere post koop je een bijzondere brievenbus!

Vrijstaande brievenbussen of brievenbussen op de muur. Deens design van Lampas, gegalvaniseerd of gelakt door Clou in elke kleur die u wenst. Voor om het huis verkoopt Clou ook de naam bord van Lampas en de bijzondere buitenverlichting van Lampas, Skodamp en Bega.



Voor afwerking van interieurs met allure.  
Stationsstraat 143. 6361 BH Nuth telefoon 045 - 24 56 56  
Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 10.00 - 18.30 uur, zaterdag 10.00 - 16.00 uur, dondersdag koopavond 18.30 - 21.00 uur.

## Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg BEKENDMAKING

De voorzitter van het Streekgewest OZL maakt bekend, dat op maandag 28 juni 1993 een vergadering van de gewestraad van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg wordt gehouden om 19.00 uur in het personeelsrestaurant van het pand Eurotoete (Ingang Goleenstraat) te Heerlen.

De voorzitter voornoemd, dra. J.B.V.M. Pleumsekers

**P.V.C. BEREKENINGSBUZEN**  
„KIWA“ gekeurd  
voorzien van lijmtromp  
DE GROOTSTE  
HANDELSVOORRAAD  
VAN NEDERLAND  
Ook een compleet  
programma fittingen,  
pompen, koppelingen,  
slangen etc.  
Pruiso v.a. f 250,- excl. BTW.  
Bel voor gratis catalogus

**WILKOM**  
Land- en Tuinbouw in Limburg, Brabant, Zeeland en Vlaanderen  
36 Limburgse land- en tuinbouwbedrijven stellen zondag a.s. hun bedrijf gastvrij en gratis voor u open van 11.00-16.00 uur bij gelegenheid van een internationaal georganiseerde open dag, waaraan is aangesloten 192 bedrijven meedoen.  
In Limburg zijn dat:

- A. van Rens
- H. Cornelissen
- G. Cornelissen
- Gebr. Litjens
- Van Kempen
- Tuinbouwloods
- Arnhemseweg
- S. Boonen
- W. Ruiters
- M. Kullpers
- De Molten
- H. Bouten
- Mij. Rambags
- P. Gerseds
- W. Smets
- Mij. Teuwen
- P. Dorsen
- C. Wijnen
- A. Maanen en Zn.
- Rijksweg 23, Eickel, woonkeuken
- Linnerweg 50, Montfort, tuinbouw
- Kloosterweg 96, Roermond, rundveehouderij
- Antoniusstraat 52, Eil, tuinbouw
- Eilweg 11, Stramproy, tuinbouw
- Wistbroek 4, Stramproy, akkerbouw
- Koelstraat 4, Eil, tuinbouw
- Kampstraat 10, Eil, rundveehouderij
- Nietlaan 63, Wijnandrade, rundveehouderij
- Windraak 28a, Windraak, akkerbouw
- Kelinkofstraat 64, Beek, rundveehouderij
- Cloustraat 2, Biangrade, akkerbouw
- Dorpsstraat 55, Outecove, rundveehouderij
- Bergerweg 200, Sittard, tuinbouw
- Hommerich 1, Witten, akkerbouw
- Torrijterweg 15, Epen, rundveehouderij
- Helberg 14, Epen, rundveehouderij

## Voor de felicitaties, attenties en wensjes, welke wij ontvangen te gelegenheid van de opening van ons opriekaak, willen wij eenieder bier bij hartelijk danken.

Wallace en Rosalje Mooldijk-Peeters  
Pearle Brunssum



## Te koop vlak over de grens aan de Maaskant

te Rekem-Lanaken, Sterrenlaan 12

grote villa met een tuin van ±2200 m². Omvat o.a. hal, ruime living in L-vorm met open haard, grote ingerichte keuken, 4 slaapkamers, zit-hoek, bureau, badkamer, zolders, kelder en garage voor 2 auto's, verwarmd buitenzwembad. Rustig gelegen in residentiële omgeving met hoge status.



## UBACHSBERG-VOERENDAAL

Limburgse carré-boerderij met ± 2500 m² grond

Zeer ruim woonhuis (recent gerenoveerd). Bijgebouwen met veel mogelijkheden. Koopprijs f 425.000,- k.k.

**Troost Onroerend Goed Heerlen**  
TELEFON 045-717976

## Te huur restaurant-café met hotelkamers te Landgraaf

Dit vrij centraal gelegen object is bijzonder geschikt voor een enthousiast horeca-paar met enige ervaring.  
De totaalbestemming is nieuw, zodat u in volle zelf alle mogelijkheden mede kunt bepalen (hotel/pension/grote of kleine keukens etc.).  
Uw interesse gewekt?  
U beschikt over de vereiste vestigingsdiploma's?  
Schijf dan een brief onder nr. HK 085 van het Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

## WELKOM ltb WELKOM

Zaterdag 27 juni OPEN DAG

- Land- en Tuinbouw in Limburg, Brabant, Zeeland en Vlaanderen
- 36 Limburgse land- en tuinbouwbedrijven stellen zondag a.s. hun bedrijf gastvrij en gratis voor u open van 11.00-16.00 uur bij gelegenheid van een internationaal georganiseerde open dag, waaraan is aangesloten 192 bedrijven meedoen.
- In Limburg zijn dat:
- A. van Rens
- H. Cornelissen
- G. Cornelissen
- Gebr. Litjens
- Van Kempen
- Tuinbouwloods
- Arnhemseweg
- S. Boonen
- W. Ruiters
- M. Kullpers
- De Molten
- H. Bouten
- Mij. Rambags
- P. Gerseds
- W. Smets
- Mij. Teuwen
- P. Dorsen
- C. Wijnen
- A. Maanen en Zn.
- Rijksweg 23, Eickel, woonkeuken
- Linnerweg 50, Montfort, tuinbouw
- Kloosterweg 96, Roermond, rundveehouderij
- Antoniusstraat 52, Eil, tuinbouw
- Eilweg 11, Stramproy, tuinbouw
- Wistbroek 4, Stramproy, akkerbouw
- Koelstraat 4, Eil, tuinbouw
- Kampstraat 10, Eil, rundveehouderij
- Nietlaan 63, Wijnandrade, rundveehouderij
- Windraak 28a, Windraak, akkerbouw
- Kelinkofstraat 64, Beek, rundveehouderij
- Cloustraat 2, Biangrade, akkerbouw
- Dorpsstraat 55, Outecove, rundveehouderij
- Bergerweg 200, Sittard, tuinbouw
- Hommerich 1, Witten, akkerbouw
- Torrijterweg 15, Epen, rundveehouderij
- Helberg 14, Epen, rundveehouderij



### Aanhangwagens

**AANHANGWAGENS** en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 045-512118.

**FABRIEKSVERKOOP** van tandemassers n.v. v.a. f. 1.250,-. Autotransporters n.v. v.a. f. 4.395,-. Alle prijzen zijn excl. BTW. Met garantie, gratis thuisbezorgd. Ook reparatie, onderdelen en onderhoud. Solide, 078-180408.

**DASSEN** aanhangwagens Kerkrade. Tel. 045-455088.

**AANHANGWAGENS:** Op-rij, kruisberg 50, Meerssen. Telefoon 043-643500.

Te koop **AANHANGWAGEN**, 2.30x1.20x0.35 mtr met op-rij, l.m.w.st. 045-251304.

Met een **PICCOLO** in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spullen niet kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719968.

### Motorverzekering??

Vroom en Dreesmann verzekeringen!!  
Bel voor gratis premieoverzicht  
045-717263 of 043-290580 of 046-582721.

Te koop **SUZUKI GN 250** chopper, 1e eigenaar, 3.200 km, v.a. f. 4.900,-. Tel. 045-440671.

**MOTORBANDEN:** alle maten en merken, tegen laagste prijs. Bandenspecialist Abel, Reeuwijk 143, Landgraaf 045-314027.

**MOTORVERHUUR:** Born Sittard. 04498-51753 of 0441 en 046-581206.

Te koop **BMW R50**, bouw. '83, i.g.st., incl. taxatie, 1.355 km, l.m.w.st. 045-253155.

Te koop **HONDA XL 600 R**, bouw. '88, i.g.st., v.p.r. f. 4.500,-. Tel. 04492-3066.

Names opgelet, te koop **HONDA NX 250** bouw. '91, 1e aantrek, geprijsd. Tel. 045-440671.

Te koop **HONDA XR 600 R**, bouw. 1990, v.p.r. f. 7.500,-. Tel. 045-440671.

Te koop **SUZUKI GS 550** motor, bouw. '82, i.g.st., 1e aantrek, zeer mooi. Tel. 045-440671.

Te k. gevraagd **CHOPPER**, motor, 500 tot 700 cc, Caravan, p.m. 3 jaar oud. Tel. 045-453175.

**MOTO GUZZI** California III, bouw. 1990, vaste prijs, f. 18.000,-. Tel. 045-245948.

**KAWASAKI GPZ 600R**, bouw. '88, zwart, i.g.st., v.p.r. f. 5.500,-. Tel. 046-373750.

**KAWASAKI 700 Virago** Chopper, i.g.st., bouw. '85, f. 7.800,-. Tel. 04493-2903.

**KAWA ZXR 750**, '92, blauw, l.m.w.st., f. 18.950,-. Tel. 04493-2903.

Te koop **KAWASAKI FZR 600**, bouw. '88, kl. rood/wit, v.p.r. f. 10.900,-. Tel. 045-252616.

**HONDA XL500S**, 16.000 km, v.p.r. f. 2.750,-. Kantst. 18 Landgraaf na 19.00u.

Te k. **HONDA CR 500** met 1e aantrek, bouw. '86, i.g.st., v.p.r. f. 3.500,-. 04498-58845.

Te koop gevraagd: motor: **HONDA**, Kawasaki, Suzuki of Yamaha, alle types, pr. tot f. 10.000,-. Tel. 030-931927.

**BMW R50** motorblok, incl. accessoires, passend op **BMW R50**. Tel. 045-414601.

Te koop **MOTORPAC** (helemaal nieuw), maat 50, f. 300,-. Tel. 045-420884.

Te koop **KAWASAKI 750 GPZ**, Turbo, in staat van onderhoud, km. 45.000, v.p.r. f. 5.500,-. Tel. 045-418384.

Te koop **KAWASAKI Ténéré** 660 bouw. '91, z.g.a.nw. Tel. 046-332003.

Te koop **KAWASAKI GPZ 600 S**, bouw. '89, v.p.r. f. 7.500,-. Tel. 045-728352.

**HONDA Nighthawk**, bouw. '85, 100 CC, 85 PK, z.g.a.nw., pr. f. 10.000,-. Tel. 045-221470.

Te koop **CROSSMOTOR** Suzuki 500, met klein defect. Tel. 045-328841.

Te koop **HONDA CUSTOM** motor, bouw. '87, i.g.st., f. 5.250,-. Tel. 045-327267.

Te koop **SUZUKI DR 500**, bouw. '81, v.p.r. f. 1.400,-, i.g.st. f. 1.450,-. Tel. 045-415786.

**KAWASAKI FJ 1100**, bouw. '85, bouw. f. 8.700,-, bouw. f. 8.700,-. Tel. 045-485149.

Motor met zijspan 750 CC, bouw. 1990, pr. f. 2.950,-. Tel. 045-327267.

**MOTOR 650 CC**, boxer, bouw. f. 2.450,-, los zijspan, bouw. f. 550,-. DKW, bouw. 1937, f. 1.350,-. Tel. 013-340384.

Te koop **CROSSMOTOR** HONDA CR 500, bouw. '89, i.g.st., f. 2.500,-. Tel. 046-743483.

**HONDA Magna 500 cc V30**, bouw. '85, pfm. 6.000 mijl gel., i.g.st. Tel. 046-522341.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Motorverzekering??

Vroom en Dreesmann verzekeringen!!  
Bel voor gratis premieoverzicht  
045-717263 of 043-290580 of 046-582721.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Zellen/Boten/Surfen

#### Surfles

door gediplomeerd surfinstruitor.  
Vraag vrijblijvend info of maak een afspraak.  
Bij aankoop surfplank 1 dag les GRATIS!!!  
**Pee Jee Surfing**  
Groeneweg 28, Heerlen, telefoon 04750-19249.  
Ook op zondag open van 11.00 uur.

#### Duikvereniging

Organiseert op zondag 27 juni a.s. van 16.00 uur tot 17.30 uur in het zwembad van het Veltroff in Heerlen een aanmeldings/demo-dag voor nieuwe leden.  
Telefonische info 045-712250.

#### Pietersplas

Jachtbodemdeling  
Pietersplas  
biedt te koop aan  
stalen bruistijd 9 m.  
Tel. 043-671814.

#### Pietersplas

Jachtbodemdeling  
Pietersplas  
biedt te koop aan:  
pol. kajuitjacht met  
Beneteau, 5,5 x 2,3 m.  
Tel. 043-671814.

#### Pietersplas

Jachtbodemdeling  
Pietersplas  
biedt te koop aan:  
kajuitjacht met Wibo  
7,40 m; i.o. diesel.  
Tel. 043-671814.

#### Pietersplas

Jachtbodemdeling  
Pietersplas  
biedt te koop aan:  
stalen kajuitjacht 7,35 m;  
i.o. benzine.  
Tel. 043-671814.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Campers

Te koop **VW KAMPEER-BUS**, bouwjaar '77, Leeuwijkstr. 5, Heerlen.  
(LPG) camper **PEUGEOT J7**, veel access., '74, fietsrek. 046-740493.

Te koop **CLUB** 3-pers. **VOUWAGARAN** "Casita" f. 4.900,-. Tel. 045-427176.

Caravan **DETLEFF 460** '84, luxe voortent, 651 kg. Camping Bousberg Landgraaf, pl. nr. 155, v.p.r. f. 8.750,-. Tel. 045-323226.

Wegens aanschal caravan te koop prachtige **BUNGA-LOWTENT**, n.w.p. f. 1.200,-, v.p.r. f. 495,-. 045-253513.

Te koop **CARAVAN**, 4-pers., met ijskast en verwarming, bouwjaar '79, koopje! Tel. 045-710529.

Te koop **HOBBY 430 TK** Deluxe, bouw. '92, compleet met voortent, vraagprijs f. 15.500,-. Tel. 045-728919.

Te koop **TOURCARAVAN** merk Adria, 3,80 mtr. bouw. '91, gew. 586 kg, met koelkast, douche, toilet, in goede staat, pr. f. 2.350,-. Heerenweg 336 C, Heerlen.

Te koop 3-4 pers. caravan **SPRITE**, i.g.st., met kachel, ijskast en ijsl. pr. f. 1.650,-. Te bevr. Boumans, Garze-weide 221, Heerlen. Tel. 045-212887.

Te koop **VOUWAGAN**, merk Ractel, prijs f. 750,-. Tel. 045-257786.

Te koop **Travelsleeper** **VOUWAGAN**, 4-6 persoons. Tel. 045-459088.

Te huur grote sta-caravan in **BELGIË**, vis-, zwembad en natuur. Kindervriendelijk, huisdieren toegestaan. Tel. 045-726673.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### ANWB Autorijleskampen

#### Snel je rijbewijs halen

De ANWB organiseert een unieke rijopleiding. Afhankelijk van de duur van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

#### Motorrijles

6 weken, 3 daagse motorrijles.  
Bel voor info of maak een afspraak. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. 045-217487.

#### België

Te h. op camping **ARDEN-NEN** luxe caravan, vol inger., vaste slaapplek, met toiletbad, en voort. Tel. 046-332060.

#### Luxemburg

**LUXEMBURG** prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Tel. 045-410071.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### Limburgs Dagblad

Wingardaarsweg 54A Heerlen (ind. terrein De Kousen). Tel. 045-754254.

### USK, gas, f. 95,-; wasaut. f. 175,-; dep. f. 175,-; wasdr. f. 175,-. 045-725585.

Te koop **GASOVEN** f. 175,-. Tel. zat. tussen 16.00-18.00 uur. 045-230586.

Te koop **DIEPVRIESTAK** 3 1/2 f. oud, 200 kr., merk Ignis. Te bevr. 045-424992.

### PC bezitters opgelet

Nieuw van Roland: SC7 geluidsmodule compleet met midi-interface, turbostraks 64 sporen sequencer, midiplayers, band in de box. Alles onder Windows 3.1 of voor AT/XT. Inclusief veel Midifilesongs. Uw eigen digitale studio voor f. 1.100,-. Demonstratielokaal.

### STALMEER

de muziekspecialist

**SHOWVERLICHTING** voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highline International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

**PIANO'S** en vleugels tegen aantrekkelijke prijzen, ruime keuze. Pianorevisiebedrijf Klavier, Rijksweg Zuid 170 Sittard. Tel. 046-526426.

**Amusementssortiment** zoekt met speed **ZANGER/drummer**. Tel. 046-744167.

**BASIST(E)** gezocht voor Top 100 band. Telefoon 045-327128 of 04405-3656.

**2 CONCERTGITAAR** te koop, zeer goede kwaliteit. Tel. 09-32.87657179.

### Love is in the air

Al ruim 10 jaar vindt ruim 70% van de ingeschrevenen een levenspartner via onze **PERSONENLIJKE** bemiddeling. Bel vrijblijvend één van de consulenten in uw regio:

**HEERLEN** e.o.: 045-726539 mev. Luchman  
**ROERMOND** e.o.: 04750-15534 mev. Nabarro  
**MAASTRICHT** e.o.: 043-210126 mev. Tuin

**GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDE**  
Dhr/mvr.:

Adres:  
Woonplaats:  
Telefoon:  
of stuur de bon naar: Postbus 525, 6040 AM Roermond, Postbus 2908, 6201 NA Maastricht of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

### Mens en Relatie

Limburgs grootste bureau!  
Erkend bureau geeft vertrouwen (AVR).

Gun jezelf het beste. **ASIAN** Contact helpt u snel en discreet aan uw Filipijnse droomvrouw. Asian Contact. Tel. 085-252845.

Mogen wij u helpen een passende partner te vinden? Iemand die iets voor u betekent? "Lage eenmalige kosten" "Onbeperkte inschrijving" "Discreet en persoonlijk" Relatie-adviesbureau: **NIJEUW GELUK**. Niet uitstellen maar nu bellen. Telefoon 077-675302.

Chien van **CUPIDO** bij-ven doorzoeken niet lang alleen. Vraag nu onze folder aan. Tel. 03451-11486 (automatisch) of 03451-10369 (telefonisch). Cupido, Postbus 22, 4140 AA Leerdam. Erkend door de VTR.

Porty's Pretpark zoekt wegens drukte leuk **MEISJE**. Tel. 045-228481.

Clubbar zoekt **MEISJES** voor opening in Duitsland. Telefoon 09-429.2401.96080.

Exclusieve Bar **PRINCESS** zoekt nog 1 tot 2 leuke meisjes, zeer hoge verdiensten en hoge garantie, voorwaarde: int. mog. 09-49.2404.6965, vanaf 20.00 uur.

**MEISJES** gev. voor exclusieve privéclub in België, omg. Hasselt, inwoning mog. Telefoon 09-32.11592388.

Gevraagd voor exclusief escortbureau, representatieve **DAMES** (studentes ook welkom). Tel. 045-421201.

### Nieuw! Thaise

Suzi doet 't graag met haar binken. Bel voor 'n live afspraak. 06-9807 100 opt.

Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. v. een avondje uit. (75 opt.)

**\*\*06-9810\*\***

Rijpe vrouwen willen met jou een live afspraak. Laat je doorverbinden! 100 opt.

### 06-96'09

Vrouwen bij u in de buurt? (100 opt)

### 06-95.46

### Erotel 06

Erotel dat is 't wel

### 320.320.20

75 ct. p. min.

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!

Luister voor 50 opt.

### 06-350.340.77

### Rijpe vrouwen

zln. excontact, 50 opt.

### 06-350.300.88

### Sex-Hoteline

snel excontact, 50 opt.

### 06-340.320.25

Monique kreunde wilde haar benen stellen maar Linda hield haar stevig vast en begon met

### haar tong...

06-340.350.85 (50 opt)

Ze lag naast te zinnen en werd beghard door de vriend van haar vriendin. Kom hier knut, pak ze maar eens

### lekker beet

06-340.350.80 (50 opt)

Stoute Evelien. Je broekje uit en bukten, je krijgt straf

met de tinsel

06-340.340.35 (50 opt)

### Perverse sex met vrouwen.

06-340.340.90 (50 cphm)

Dorees heeft een seuchel. Ja zij is nog maagd

maar U mag haar eerste klant zijn. 06-340.340.55 (50 cphm)

Voor Piccolo's zie verder pagina 44

### 06-350.340.77

### Rijpe vrouwen

zln. excontact, 50 opt.

### 06-350.300.88

### Sex-Hoteline

snel excontact, 50 opt.

### 06-340.320.25

Monique kreunde wilde haar benen stellen maar Linda hield haar stevig vast en begon met

### haar tong...

06-340.350.85 (50 opt)

Ze lag naast te zinnen en werd beghard door de vriend van haar vriendin. Kom hier knut, pak ze maar eens

### lekker beet

06-340.350.80 (50 opt)

Stoute Evelien. Je broekje uit en bukten, je krijgt straf

met de tinsel

06-340.340.35 (50 opt)

### Perverse sex met vrouwen.

06-340.340.90 (50 cphm)

Dorees heeft een seuchel. Ja zij is nog maagd

maar U mag haar eerste klant zijn. 06-340.340.55 (50 cphm)

Voor Piccolo's zie verder pagina 44

### 06-350.340.77

### Rijpe vrouwen

zln. excontact, 50 opt.

### 06-350.300.88



# VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196595 fax 072-196484



## DUITSLAND

**Bad Bentheim**  
Het over de grens  
**HOTEL AM BERGHANG**  
Gastvrij, sfeervol en dichtbij  
Schitterend op de zuidhelling gelegen  
feesthotel. De royale kamers en suites,  
de met douche of bad, toilet, bad-  
kamer en telefoon, het binnen-  
zwembad op het terras, de bar, lounge  
en het restaurant (met mogelijkheid tot  
reserveren) is een perfecte verblijf-  
plaats voor uw vakantie.  
Eigen restaurant met 110 zitplaatsen.  
Jubileum-arrangement  
(5 nachten) DM 344,- p.p.

Info, voorlichting en boekingen:  
Dagelijks telefonisch bereikbaar op  
nummer 0521-361111 (tusschen 9-18 uur)  
DM 184,- p.p. of Looz-Maastricht  
(3 nachten) DM 254,- p.p.  
Uw gastheer en gastvrouw:  
Thies en Dierk Tiedt  
Hotel Am Berghang, Postbus 1412,  
D-49445 Bad Bentheim  
Tel. 0521-361111, fax 0521-361112,  
fax 0521-361113.

Sauerland, Hotel WALSBACHTEL te Züschen/  
Winterberg, Nederlands sprekend personeel, mooie  
ligging. Vraag om infopakket 08-49-29811780.

## NEDERLANDS HOTEL

In het mooie Sauerland  
ZUM HESBORN KUCKUCK (18 km van Winterberg)  
Omringd door... ANWB AA-erkend hotel beschikt over: 53 k.,  
bif. gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj., Uniek  
gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (750), midden i.d. d. bergen  
en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u  
uit een plezierige ontspanningsvakantie bij ons door te  
brengen! 7 dgn. v.a. DM 420,- HP incl. keuzemenu, ontb.,  
satellietbuffet. Hoge kind.kort. Oefstestr. 22 D59089 Hatten-  
berg/Hesborn. Tel.: 09-49.2984.475. Ned. gespr. Fax 573.

**Winterberg**  
en seine Dörfer  
Wij verheugen  
ons weer op  
uw komst  
Info en folder:  
Kurverwaltung Winterberg  
Postfach 10 44  
59841 Winterberg  
Tel. 09-49-2981-7071,  
Fax 09-49-2981-3761

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE\*\*\* Gezellig. Holl. fam.  
ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef.  
/tv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.d. v.a. 7 nachten.  
Nieuw nu ook ons Hotel Berghauschen  
in het groen, alle kamers met do./wc/tv/RTL-4.  
Kamer met ontbijt v.a. DM 35,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten.  
Bel (wij spr. Ned.) of schriftl. ons even voor een folder:  
**HOTEL L'EUROPE\*\*\***  
Mainzerstr. 4, D-4607 Boppard.  
Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Pothorst.

**Hotel Grassy**  
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens  
Het best gesitueerde, horeca- en recreatie- en sport-  
hotel met 100 kamers, zwembad, sauna, binnenzwembad,  
buitenzwembad, tennis, golf, badminton, volleybal,  
basketbal, tafeltennis, biljard, etc.  
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285,- p.p.  
Luxe 6-daags arrangement (5 n.) DM 440,- p.p.  
Info: 053-353246 (NL) of 09-49 592282 (D) voor  
prospectus. Fax 09-49 59224349.

**SHOW**  
8 verschillende shows, o.a. grote goochel-  
show in het Wieringen-Variété met 14  
gymnasten, Acrobaten, Jugglers, 3D-  
sculptuur, Western Saloon.  
**SPANNING**  
Met een opwindende rit in het Space  
Caddy, de Grand Canyon van de wild-  
westshow. Blijf onder de indruk van de  
showmen.  
**SMULLEN**  
Vier internationale restaurants, snacks en  
picknickpakketen - PHANTASIALAND  
voor ieder smaak.  
**Phantasialand**  
het land van de onbegrensde mogelijkheden  
Bij Kaulen - Bergsteigerstr. - van 1 april tot 31 oktober dagelijks geopend van 9 tot 18 uur.  
Geniet ook van de autobuss 553, direct gelidig aan de B.S.

**ITALIE**  
Gardameer goed zwembad. LAST MINUTE PRILZEN  
(salarisvrij v.a. 1990,- Caravate v.a. 1990,- p.w. all-  
in. Voll. inger. PUBLISAT PROMOTIONS 033-950636.  
Autovakantie Italië nu met 50% last-minute-KORTING!  
Gratis brochure ITALIA SELECT 01719-48887 (lid SGR).  
LAST MINUTE 2+8 juli Rimini hotel Giulianelli\*\*\* HP 150  
n. v.zee / 399,-. Boeken Bureau SGR 045-227777.

**CALDONAZZO- en LEVICOOMEER**  
SUPER LAST MINUTE KORTINGEN  
Vakantie Valisugna 02155-27475 (gratis gids)  
Fascinerende boeiende naar VENETIE of FLORENCE en  
TOSCANE, 8 dagen v.a. / 699,-, 10 dagen v.a. / 899,-. Al-  
wisselende 12-daagse rondreis langs ROME, FLORENCE  
en VENETIE, 14 dagen v.a. / 1075,-. ROME en omgeving,  
14-daagse vlucht-arrangement / 1199,-, of een 12  
daagse busreis voor / 1499,-. Ook nog vertrekmogelijk-  
heden in juli en augustus! Gratis reisgids! Bel Speciale  
Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of  
020-6202121 ANVR/SGR.

**06-Gay Café Limburg**  
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand  
uit je eigen regio ..... 06-320.327.55  
**Trickontakt**  
Sex met twee vrouwen. 06-  
320.325.94 (100 cpm)  
**SM kontakt**  
bij jou in de buurt  
06-320.325.80 (100 cpm)  
Hoe je van Leer, Rubber,  
Latex & Porno (100 cpm)  
06-320.320.90  
De Live-Session gaat heel  
erg ver! Bij jou! (1-1, p.m.)  
06-320.320.86

## GR. BRITANNIË IERLAND

**Al eens aan Ierland gedacht?**  
GASTVRIJ, VISRIJK, GOLFEND.  
Elk weekend vanaf Maastricht-Airport, op eigen  
gelegenheid ook diverse mogelijkheden. Vraag de  
brochure bij uw reiswinkel of bel: 043-649780.

SCHOTLAND Verzorgde busreizen, v.a. / 839,-  
div. vertrekdata. LONDON TRAVEL DESK 072-123653.

## 4-DAAGSE OLAV-REIS LONDEN

**MET HOTEL V.A. / 239,-**  
Een fantastische reis naar Londen inkl. overtocht met de  
luxe 5 sterren-Ruimschepen van Olav, inkl. 2  
overnachtingen aan boord en 1 overnachting in het  
3 sterren-Kensington International Hotel, dat vlakbij  
gezellige winkelstraten ligt. Bovendien eten uw  
kinderen t/m 13 jaar in juni, juli en augustus gratis mee  
van het Captain's Buffet. Bel voor boekingen en/of  
inlichtingen uw reisbureau of  
**OLAV: 01184-88000. DOEOENI**

**COTTAGE HOLIDAYS**  
Vak. woningen in Engeland,  
Schotland, Wales en  
Ierland. Vraag gratis  
brochure: 072-121783.  
Met 1 telefoontje 3,5  
miljoen geïnteresseerde  
lezers bereiken!  
Bel 072-196595

## POLEN

Met PERFECT naar POLEN Busreizen van en naar 13  
steden, wettelijk makkelijk en comfortabel. 03403-77996.

## ROEMENIË

KUUREIS ZWarte Zee, vertr. 24-9, SUPERAANBIEDING  
3-wk / 1195,-. Geen toesl. 1 pers.km. Ook andere  
vertrekdata. BOEKAREST: voordelige vluchtretours, hotels,  
autohuur. KOTT REIZEN SGR 020-8421650/8427333.

## TSJECHIE SLOWAKIJE

TSJECHIE of SLOWAKIJE. Bel EUROPADYNAMIC voor info:  
05706-35169 (gar. fonds) Spec. KORTING op vak.wonl.

Voordelige vluchtretours naar nieuw Nederlands hotel  
Carol in Praag. 4-daagse weekend-arrangement / 699,-.  
Gratis reisgids! Bel Speciale Reizen Centrale  
050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR  
PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO / 350,-. Buspendel  
/ 200,-. Vliegticket / 480,-. Verhuur vakantie-  
woningen. MEVO REIZEN Hotel Tel. 05725-1547.

PRAAG-CENTRUM Pension km. m. bad, wc LO / 38,-.  
Vak. huizen hiet land. B.o.B. Travel 02205-39762.  
Wettelijk 4 verschillende busreizen naar PRAAG v.a.  
/ 349,- tot / 799,-. Bijvoorbeeld: 7-daagse busreis naar  
ons eigen \*\*\* SRC-Hotel Carol incl. excursies en  
halpension / 749,-. Gratis reisgids!  
Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per  
dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

ZUID-BOHEMEN: 10-daagse excursie met bezoek  
aan de hoogste punten van Zuid-Bohemen, PRAAG EN  
WENEN voor / 799,-. Prachtig MORAVIE: 10-daagse  
excursie met natuur en historie voor / 899,-. Gratis  
reisgids! Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100  
(24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

KORTINGEN! Vak. bung. a.  
hoogs. Juba R. 015-618913  
UP HILL Vakantiehuizen  
Tatra/Boh. 020-6510906.

Nieuw aanbod - volop kans  
Prima bung. in Tsjechië  
HAPPY HOME 072-15.1128.

Huizen & Bungalows  
KORTING voor jullie  
Topie Travel (lid SGR)  
Brochure: 070-3509306.

**Tsjechie-Slowakije**  
SPECIALE AANBIEDING  
Bonita reizen organiseert  
naar de gouden stad  
**PRAAG**  
een 7 daagse excursie.  
Van / 845,-  
Nu: / 725,-  
Tevens bieden wij 9 en 16  
dgn vlucht v.a. / 1775,-  
p.p. (ZEER EXCLUSIEF)  
naar de Dom. Rep.  
Bonita Reizen  
Tel.: 05340-17968  
Fax: 05340-2214.

**TURNJE**  
EXTRA INSEKTOCHT:  
Alanya, appartementen  
Hellas, bij strand, vertrek  
juli en augustus v.a. / 849,-.  
Bel HTC Super Reizen  
040-438800 of informeer bij  
uw ANVR Reisbureau.

**ZONNIGE VAK.** 1 wk / 755  
2 wk / 899, flydrive / 995  
AEROTRAVEL 043-640440

**HONGARIJE**  
T.H. 1200 vak.woningen.  
MEVO REIZEN 05725-1547.

EGER L.H. v. part. app. +  
vrijl. won. 01814-3619

## HONGARIJE

**STUNTAANBIEDING IN JULI**  
Kamers in vak.park z.h. Balatonmeer voor slechts / 35,-  
p.p.d. met halfp. Ook te combineren met onze vlucht-  
pakketten voor / 499,-. Info bij Poseta Reiswinkel 055-412114.

## GRIEKSE EILANDEN

CORFU en SAMOS vakantiehuizen en pensions  
alle vlak bij zee 2-8 v.a. / 145,- p.w.  
Evt. ook voordelige vlucht. Vraag gratis brochure:  
ROBS HOLIDAYS, 06906-10018 lid SGR.

**GOEDKOPE VLUCHTEN**  
Hotel, app. Mezzelini,  
geen ervaring vereist  
Griekenlandspecialisten  
Air Greece Holidays  
030-333280  
Rijnsburgse Reisbureau  
03438-32151 ANVR/SGR.

**MAÏA**  
MOOI app. 8 dgn / 795  
15 dgn / 899. Dikken CMAS  
AEROTRAVEL 043-640440

## MAÏA

**Homosex voor 2**  
(1-1, p.m.) draai eerst  
06-320 en dan  
325.10  
Gaysex Limburg ..... 325.78  
Jack off privé ..... 321.19  
Darkroom ..... 329.16  
Gay Partners ..... 329.16  
Bij een ..... 329.16  
Jongens sex ..... 325.19  
Studenten ..... 327.58  
Travestie ..... 325.08  
Transsexual ..... 321.86  
Bontage ..... 325.18

**Live sex voor 2**  
direct sex contact f 1-1, p.m.  
06-9994

**Live Homosex**  
pure telefoonsess. f 1-1, p.m.  
Jack Off 06-99-8755  
Jack Off Boys 06-9935

**Nymfomane**  
Gien wickel  
06-320.320.75 cpm.

**06-320\*320\*82**  
Op z'n GRIEKSIJ Zij 18 j.  
Niet buitje ze voorover en bij  
snel achter haart 75 cpm.

**06-320\*320\*38**  
Rijpe karig gekilde dame  
die live seks opneemt. Ik  
ben ook op jongens die op  
z'n Russisch tussen m'n  
benen willen. 75 cpm.

**06-320\*320\*32**  
Rijpe negerinnetje in voor alle  
standjes (100 cpm)

## INDONESIË

23 Dagen elke week in '93 'n fijne vak. in Bogor,  
Bandung, Tasikmalaya, Yoga, Malang, Kalibaru en Ba-  
li + vol pension + excursies + retourticket KLM/  
Garuda voor / 2800,-. Incl. ST. HET SCHONE STREVEN  
L'warden. Bel: 058-137706 of 074788 of 077-517133  
072-335316 of 05220-55026 of 078-174654.

## Overwinteren op Bali?

Wij gaan in jan. '94 voor de 5e keer naar BALI. Keuze uit 9  
mooie parken. Een arts, groepsbeg. en tolken gaan mee.  
GEEN FINANCIËLE RISICO! St. Gratis Ind. les. Prijs voor  
42 verb. dgn v.a. / 3225,- t/m / 4325,- p.p. op basis van 2  
pers. inkl. vl. reis, annul.verz., logies en ontbijt.  
Dia-pres. Iedere zaterdag in juni en juli om 13.00 uur.  
Int.: D. v. d. Linde, Cultuur Centrum "DE TIPPE",  
8361 BX VLEDDER (Dr.). Tel./fax. 05212-1866.

## AZIE

Avontuurlijke rondreis India/Nepal 27 dgn. v.a. / 2.796,-.  
Rondreis Zuid-India 27 dgn. / 2.586,-. Rondreis Thailand  
27 dgn / 2.495,- incl. vliegticket, hotels, vervoer etc.  
Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-128400 Lid SGR.

## NIJEWIINI

Onze nieuwe brochure met reizen naar India  
en Sri Lanka is uit! Inklusief spectaculaire vogel- en  
motorreizen. Prijzen v.a. / 2525,-. Bel HAFRE,  
de India-Specialist voor 'n exemplaar 072-152228.

## NOORD-AFRIKA

Avontuurlijke rondreis Marokko 22 dgn. / 1795,- incl.  
vliegticket, hotels, vervoer etc. Diverse vertrekdata.  
Folder? Djoser 071-128400 Lid SGR.

## AFRIKA

Avontuurlijke rondreis Kenia 24 dagen. / 3095,-  
inclusief vliegticket, safari's etc. Diverse vertrekdata.  
Folder? Djoser 071-128400 Lid SGR.

Per Land Rover avontuurlijk Afrika ontdekken. Natuur-  
reservaten, missieposten, gorilla's & leuke dorpen v.a.  
/ 3465,- all in. Bel CHARACTER: 030-292474 (lid SGR).

## EGYPTIE

Avontuurlijke rondreis EGYPTIE 15-22 dgn. v.a. / 1485,-  
incl. vliegticket, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Alle  
Egypte reizen nu! 100% KORTING! Folder?  
DJOSER 071-128400 Lid SGR.

## MIDDEN-OOSTEN

Avontuurlijke rondreis Jemen 27 dgn. / 2895,-. Inclusief  
vliegticket, hotels, vervoer etc. Diverse vertrekdata.  
Folder? Djoser 071-128400 Lid SGR.

## ZEEZEILEN

II DOOR ANKULERINGEN VLUKOKOMEN II  
14-daagse zeilreis Deventer via 2-mastenklipper  
"VERANDERING" vertrek 1777. Prijs / 685,- incl. bus- en  
vliegticket. 9-daagse zeilreis Denemarken-Nederl. op 2-  
mastklipper "KAAT MOSEEL" vertrek 21/8. Prijs / 585,-  
incl. bus- en vliegticket. Info: Zelfvaar Enkhuizen.  
Bel voor info. 022-60-12424 (ma-vr. 9.00-17.00 u.)

## CRUISES

**ZONNIGE EILANDEN**  
en DROOMSTRANDEN  
maar ook heerlijke maaltijden, bruisend amusement,  
zalf zonnen, zwembaden en luieren,  
met MS. "SUN" op een 8-daagse, geheel verzorgde  
GRIEKSE EILANDEN-CRUISE  
Inklusief volpension, alcohol en transfers  
AL VANAF / 777,-  
vertrek elke donderdag van juli t/m oktober.  
Bel snel voor info en folder, ook za. en zo.1  
EUROCRUISES 043-250808/251999.

## REISGENOTEN

ALLEEN op vakantie? ARKISDE kwaliteitsvakanties  
voor alleengaanders (25-65 jaar). Kleine groepen.  
Brochure? CIRKEL HOLLAND: 06348-2300

## CARAVANS CAMPERS

T.H. Mobilisita Kampersauto's. Nu nog enkele moge-  
lijkh. in juni, juli en aug. KAV Autoverhuur 020-8889730.

## VER. STATEN CANADA

TARA TOURS, biedt rondreizen door heel Amerika,  
Canada en Mexico. Ook voor: tickets, hotels, autohuur  
etc. Bel voor brochure: 065-5332300. Lid SGR.

## UNIEKE

25-daagse Combinatietour  
v.a. / 2174,- p.p. (4 pers.)  
v.a. / 2928,- p.p. (2 pers.)  
incl. 2 dgn hotel New York  
+ 14 dgn. camper: California  
+ 1 wk auto + hotel  
Florida + alle vliegtickets.  
Heel de brochure  
bij uw reisbureau of bel  
040-456629 (lid SGR)  
TRAVEL HOME

## DIV. BUITENLAND

+ EUROTENTS +  
Razendvoordelige jongerenreizen  
incl. camping naar Spanje, Frankrijk, Italië, Hongarije  
en Tsjechie al vanaf / 289,-

**BIZZ TRAVEL: 050-144255 (lid SGR)**

## ANWB REISNIEUWSLIJN

06-910 910 10 (75 ct p/m) Verkeersdrukke, blokkade's  
boorbranden, afgeplagde, enz.

## ANWB VAKANTIE-WEERLIJN

06-9578 (75 ct p/m) Actueel weeroverzicht en  
verwachting van de populaire bestemmingen

## ANWB REISFORMALITEITENLIJN

06-340 340 75 (75 ct p/m) Inentingen, visum, paspoort, in-  
en uitvoer, betaalmiddelen enz. van ruim 60 landen.

## VOORDELIJGE CAMPING

en lijndienstvluchten  
Reisbureau Limburg  
02550-31001 ANVR/SGR

Een advertentie op deze  
pagina?

Bel 072-196596

Heb je wel eens Gratis een  
vrouw gewonnen? (100 cpm)

**06-320\*320\*85**  
Op z'n GRIEKSIJ Zij 18 j.  
Niet buitje ze voorover en bij  
snel achter haart 75 cpm.

**06-320\*320\*38**  
Rijpe karig gekilde dame  
die live seks opneemt. Ik  
ben ook op jongens die op  
z'n Russisch tussen m'n  
benen willen. 75 cpm.

**06-320\*320\*32**  
Rijpe negerinnetje in voor alle  
standjes (100 cpm)

**06-320\*320\*32**  
Rijpe negerinnetje in voor alle  
standjes (100 cpm)

**06-320\*320\*32**  
Rijpe negerinnetje in voor alle  
standjes (100 cpm)

**Klaar voor  
en avontuur?**  
Een frektocht, survivalkamp of mountain-  
biken. Dat is kiezen voor het avontuur, het  
ontkende, de natuur en verrassende ont-  
moetingen. Grenzen verleggen op eigen  
lichaamskracht. Dan tellt onderweg elk  
pondje aan bagage.  
Limburgs grootste camping &  
recreatiecomplex: HANS STASSAR in  
Hoensbroek, heeft alles voor de licht- gewicht  
liefhebbers. Zoals ultralichte tentjes,  
rugzakken, slaapzakken en -matjes, kookset-  
jes, regenkleiding en nog veel meer.  
Een vederlichte frektocht begint bij  
HANS STASSAR,  
leverancier van kampeerplezier.  
Openingsuren:  
Ma. 12.00-18.00  
Di. 10.00-18.00  
Do. 10.00-18.00  
Do. 10.00-18.00  
Do. 10.00-18.00  
Hans Stassar  
Camping & Recreatie  
Hoensbroek 78 Hoensbroektel 045-224200

**HOTEL WESTDUIN \*\*\***  
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)  
BOEK NU uw zomervakantie aan zee in Nederland, maar dan wel  
in de zonnigste provincie Zeeland. Geen overboeken, lange rijen  
of wachtlijden en u krijgt wat we beloven. Pak nu de telefoon en  
boek uw kamer aan zee!  
Telefoon 61185-2510

**UW ADRES VOOR EEN ONTSPANNEN VAKANTIE**  
**HOTEL GÖBEL**  
Sedert 1867 in familiebezit, comfortabel hotel met  
overdacht zwembad, sauna, badhuis, tennis, golf-  
en badminton, etc.  
4 DAGEN B.P. 320,- p.p.  
5 DAGEN B.P. 410,- p.p.  
10% korting  
Tel. 07-71-24000 of langer  
Wolkestraat 5, 3542 Willems, tel. 0453-24001, fax 0453-24002. Aanb.  
gld t/m 27-9-92. Nieuw prospectus in brief op aanvraag.

## 100% gratis sex met leukere vrouwtjes? (100 cpm)

**06-320.320.81**  
Tieners willen jouw 100 cpm.  
**06-320.321.10**

## Oproep

Ik hoop dat je voor mij kijkt.  
Wanneer ik je m'n telefoon-  
nummer heb. 100 cpm  
**06-96.80**

## Privé-kontakt

Je krijgt direct 'n meisje aan  
de lijn. 06-9570 (100 cpm)

## Vrouwtjes

en meisjes zoeken voor  
straks sekscontact, vraag  
naar hun telefoonnummer.  
Bel 06-9681 (75 cpm)

## 06-9665

Hete meisjes willen seks-  
contact met tel.nr. (75 cpm)  
Direct een meisje. Druk op  
de nul voor meer meisjes:  
**06-320.322.05**  
(75 cpm)

## Nieuw

35 plus sexdating. Volop  
rijpe vrouwen zoeken snel  
sekscontact 06-9618  
(100 cpm)

## Gratis

sekscontact. Meer dan 400  
ontvengende hiet meiden.  
06-320.330.45 (100 cpm)

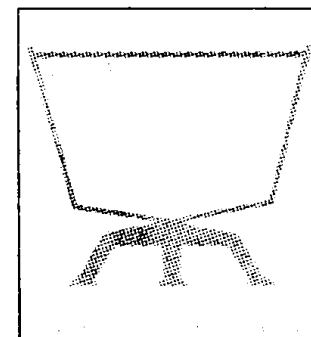
## Onderdanige jongens

betten met sterke meesters.  
**SM voor 2**  
06-320.329.69 (75 cpm)

## Homokontakt

Zoek je 'n hiet jongen?  
06-320.330.18 (7







# WERELD MUZIEK CONCOURS 1993

**FOTO VINDERS**

Markt 19 Kerkrade  
Telefoon 045-462299

**WMC FOTO-SHOP**

De kleurenfoto's van de mars- en showwedstrijden vindt u nog dezelfde dag in onze etalage.

SCHILDERWERKEN GLAS- EN ISOLATIEWERKEN BOUWKUNDIG ONDERHOUD

**BOTTERWECK BV**

Tunnelweg 110  
6468 EK Kerkrade  
Tel. 045-45 78 18

*Profiteer nu van de subsidie!*

Voor koop en verkoop  
★ vakkundig en discreet ★  
van bungalows en (land)huizen in hogere en hoogste prijsklasse  
(f 250.000,- en veel hoger)  
in geheel Zuid-Limburg

**Troost Onroerend Goed Heerlen**

TELEFOON 045-717976

Maak voor een gesprek  
★ geheel vrijblijvend en kosteloos ★  
eens een afspraak met ons kantoor

**Scheppers Kunststof**

Eigen fabricage  
Dus maatwerk in kunststof ramen, deuren en rolluiken  
Eigen snelle service- en montage dienst

Voor info en offerte:  
Telefoon 045-46 52 28  
Smedenstraat 6, Kerkrade

LOODGIETERSBEDRIJF  
**W. OFFERMANS**

Josephinastraat 23  
6462 EL Kerkrade - Bleijerheide  
Telefoon 045 - 457207

Heeft u een reparatie aan uw dak, douche of w.c.  
Wij staan altijd voor u paraat, ook tijdens het w.m.c.i.

**Paardenslagerie Harry Kroes**

Kleingraverstraat 100  
Kerkrade  
Tel. 045-41 23 24

gereedschappen hang- en sluitwerken sluiswerken  
**H.J. BISCHOFF**  
sluisen sluiswerken sluiswerken

MARKT 38 6461 EC KERKRADE TEL. 045-452073

★ Exclusief bouwbeslag  
★ Veiligheidssloten  
★ Sleutels in alle systemen  
★ Montageservice  
*Uw vakman de sleutelspecialist.*

autobedrijf **WOLTERS bv**

**Autodemontage-bedrijf**

in- en verkoop van:  
★ gebruikte en nieuwe auto-onderdelen  
★ bedrijfsauto's  
★ schade- en tweedehands auto's

Locht 48C, 6466 GW Kerkrade  
Tel. 045-41 55 47 Fax. 045-42 30 31

**Tevens caravan + botenstalling.**

JUST BETTER

**Bell College**

HET BEGIN VAN EEN ZEKERE CARRIÈRE

Ben je in het bezit van een diploma MEO - MTRO - MDS - MHS of van een secretaresse-opleiding en wil je in 66n jaar, met studiefinanciering, de volgende diploma's behalen:

**NIMA-A NGPR-A Midden Management** Marketing PR en Voorlichting Organisatie en Communicatie

Vraag dan onze informatie hierover aan. De opleidingen worden gegeven in Heerlen en Maastricht.

Bovendien:  
Avondcursus Midden Management te Heerlen.  
Deeltijd cursussen voor NIMA-A, NGPR-A en SEPR te Maastricht.

Meer informatie? Bel de administratie van het Bell College 043-21 80 95

Keurslagerie

**BERT VANTHOOR**

Wij verzorgen al uw koude en warme buffetten

Laurastraat 9, Eygelshoven  
**045-351208**  
(bestel tijdig)

**Bertrand Kerkrade bv**  
Professioneel schoorsteenvegersbedrijf aangesloten bij de A.S.P.B.

- Schoorsteenvegen
- Gespecialiseerd in het schoonmaken en repareren van gashaarden
- Gegarandeerd sluitwerk
- Met officieel verzekeringscertificaat
- Geen vooruitbetaling
- Ingeschreven K.v.K. 29779

**Bertrand Kerkrade bv**  
Voor vakbekwaam schoorsteenvegen

Holstraat 13F - Kerkrade 045 - 45 53 26

**STIHL motor heggescharen**  
weten wel weg met haag en heg

Te koop bij **frissen**  
Divisie tuin en park

**Frissen bv**  
te Valkenburg verkoopt alle machines en materiaal voor een perfect onderhoud van uw groenvoorziening

**frissen**

Vroenhof 86 6301 KH Valkenburg  
Telefoon 04406 - 40338 Telefax 04406 - 42115

Autorijleschool  
**BOB DEN HOOP**

Ook automaat  
Caumerstraat 74 - 6467 GM Kerkrade-West, Terwinsele  
Tel. 045-41 16 87

Theorielessen volgens het nieuwe computersysteem en op video

**Schoonheidssalon ANGELA**

PERMANENT/MAKE-UP absoluut pijnloos  
U bent altijd opgemaakt, of u nu uit bad, sauna of bed komt.  
Uw eyeliner, wenkbrauwen of lippen zitten altijd perfect.

**KUNSTNAGELS-GEL-HARS GEZICHTSBEHANDELINGEN**  
o.a. Frischzellen-algen

**AFSLANKEN TRS ZONNEBANKKUR SAUNA-ZWEMBAD-BAR**

Oranje Nassaustraat 8, 6372 CJ Landgraaf  
Tel. 045-310188 - FAX 045-327900

**HAJNADI VERWARMING bv**

Langheckweg 13 - 6468 EL Kerkrade  
Telef. 045-451200 - Fax 045-462422

**TAXI KÖLKER**  
**46 45 45**

**SCHOENMODE AUGENBROE**

Terbruggen 13  
6471 JS Eygelshoven  
Tel. 045-351791

**RÖHDE**  
Voor al uw dames-heren- en kinderschoenen

Dakdekkersbedrijf **J. Veldhuizen**

Voor al uw dakwerkzaamheden - P.V.C.-dakgootbekleding - leiwerk en schoorsteenvegen

Smedenstraat 6 - Kerkrade  
Tel. 045-45 47 29

**TEBBEN**  
Koel- en vriestechniek airconditioning

LEVERING - REPARATIE - ONDERHOUD VAN ALLE SOORTEN

★ KOEL- EN VRIES-APPARATUUR  
★ LUBRIKATIE-APPARATUUR  
★ AIRCONDITIONING

**SPOEDSERVICE**  
045-460471  
7 dagen in de week

Tel.: 045-327337 Fax.: 045-321314

**Nico Gerards**  
Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz.  
Erkend Stratenmakersbedrijf  
Nico Gerards  
Vrijb. prijsopgave en advies  
Tel. 045-313956

**Drukkerij Schreurs**

**HANDELSDRUKWERK REKLAMEDRUKWERK STICKERS-ETIKETTEN**

Graverstraat 68  
6466 KX Kerkrade

Telefoon 045-413045  
Telefax 045-419995

**HYPOTHEKEN**

Hypotheekadvies op maat  
**RENTE VANAF 7,2%**  
Altijd de laagste rente met rentebedenktijd tot 15 jaar

- 2-verdienshypothec met 30-jarige looptijd over de GEHELE lening
- spaarhypothec
- levenhypothec
- annuïteitenhypothec
- aflossingsvrije hypothec
- met en zonder gemeentegarantie
- snelle beoordeling
- rente tot 30 jaar vast

**TIP:** Oversluiten van bestaande hypotheek met hoge rente is nu heel interessant.

Voor vrijblijvende info  
**BRUGMANS ASSURANTIËN S**

Ruys de Beerenbroucklaan 12, Heerlen  
Tel. 045-718484

**VERBOOM B.V. BEDRIJFSWAGENS**

**BIEDT TE KOOP AAN:**

Mitsubishi L300 diesel gesloten GO	..... '87 en '88
Toyota Lite Ace diesel gesloten	..... '85
Mercedes MB 100 diesel gesloten	..... '88
Daf 400 koelwagen	..... '91
VW Transporter benzine	..... '88
VW kleinbus benzine	..... '86
Mercedes 30D meubelbak	..... '83
VW Transporter glaswagen diesel	..... '86
VW Caddy diesel	..... '88
Mazda E2200 dubb. cabine diesel	..... '88
VW LT 35 zijde kiper benzine	..... '79

**UIT VOORRAAD LEVERBAAR ANSSUMS AANHANGWAGENS EN VENTER BAGAGEWAGENS**

Wijngaardsweg 62B  
Heerlen-Hoensbroek  
Tel. 045-222455 - 720654

Dierenspecialzaak - Hengelsport  
**JAN BERGSMA**

Hammolenweg 3 - 6468 XT Kerkrade  
Tel. 045-459415

Dierenspecialzaak Aquarium  
**BEGRA**

Akerstraat 64 - 6466 HK Kerkrade  
Tel. 045-42 65 80

**VENETIAN BLINDS KERKRADE**

Kipstraat 30-32  
Telefoon (045) 453416  
Fax (045) 459888

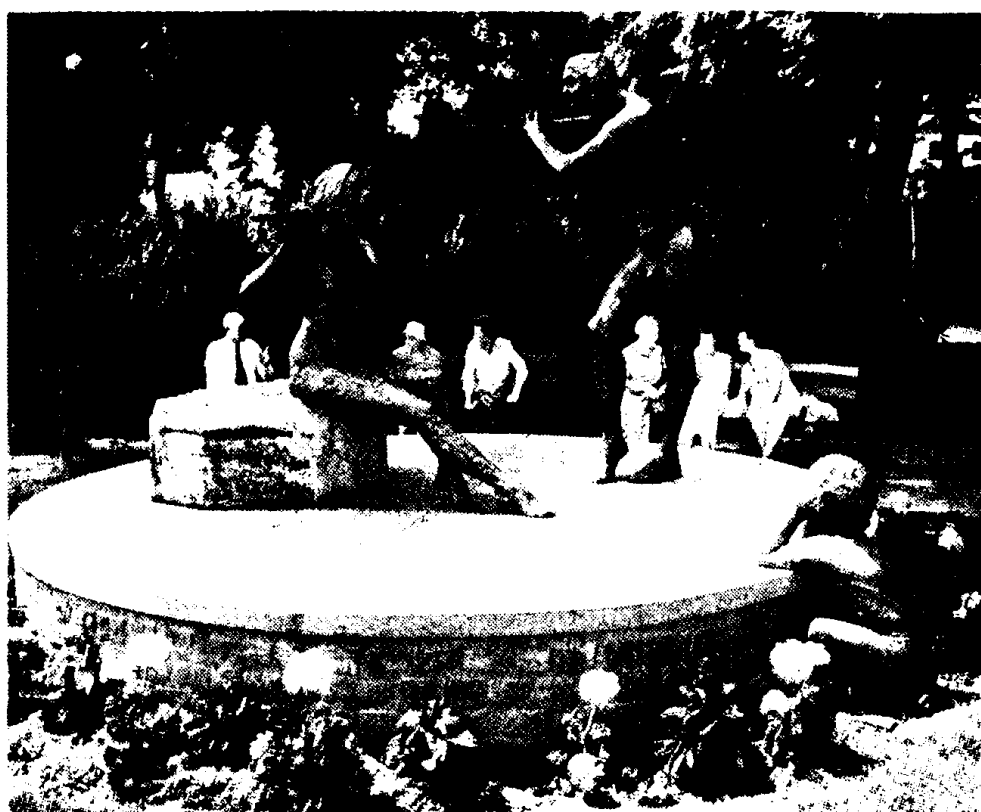
**Zonwering - Jalouzieën Markiezen - Rolluiken**

**DAWI verlichting**

*Wij bezorgen gratis thuis en zijn behulpzaam bij het ophangen.*

Nierprinkstraat 8A, 6461 AS Kerkrade,  
tel. 045-463800.





● Steerplaatje in het Witte Stadje.

WMC: strijdtoneel van Thorner bokken en geiten

# Muziek als wapen



● Een beeldengroep in Thorn met als thema – uiteraard – blaasmuziek.

Een bok is een bok. En een geit blijft een geit. Zo is het geweest en zo zal het altijd blijven in het Witte Stadje Thorn. Parel van Limburg. Met twee top-harmonieën. Symfonische blaasorkesten, eigenlijk. Officieel: de Koninklijke en de Kerkelijke, maar altijd al de bokken en de geiten. En daarom houdt het 2500 zielende tellende dorpje nu de adem in. Want voor het eerst sinds 25 jaar gaan de rivalen weer samen op concours. Naar het Wereld Muziek Concours nog wel, in Kerkrade. Tweespalt in Thorn?

Een jongeman komt wild slingerend aangevleest. Eén hand aan het stuur, de andere aan het koffer op zijn bagagedrager. Wie thuis is in het dorp ziet niet zomaar een fietser, niet zomaar een koffer, maar een muzikant op weg naar het repetitielokaal. Haasje-rep-je. Een alle-daags beeld in Thorn, met zijn twee harmonieën.

Net zo gewoon als de muziek die dagelijks door de straten galmt. Hele riedels toonladders; hier een klarinet, hoog en fris, daar een zware tuba en weer een eindje verderop een swingende sax. En op zondag allemaal samen in de oefenbunkers; die van de Koninklijke aan de Bogenstraat onder leiding van Jan Cober en die van de Kerkelijke met dirigent Heinz Friesen aan de Wilhelminalaan. Musiceren is bijna een *must* in Thorn. Een Parren bijvoorbeeld zonder instrument, dat is haast hetzelfde als vloeken in de kerk. God, wat heb ik gevloekt. Resultaat: een forse hoeveelheid distantie van het beladen onderwerp.

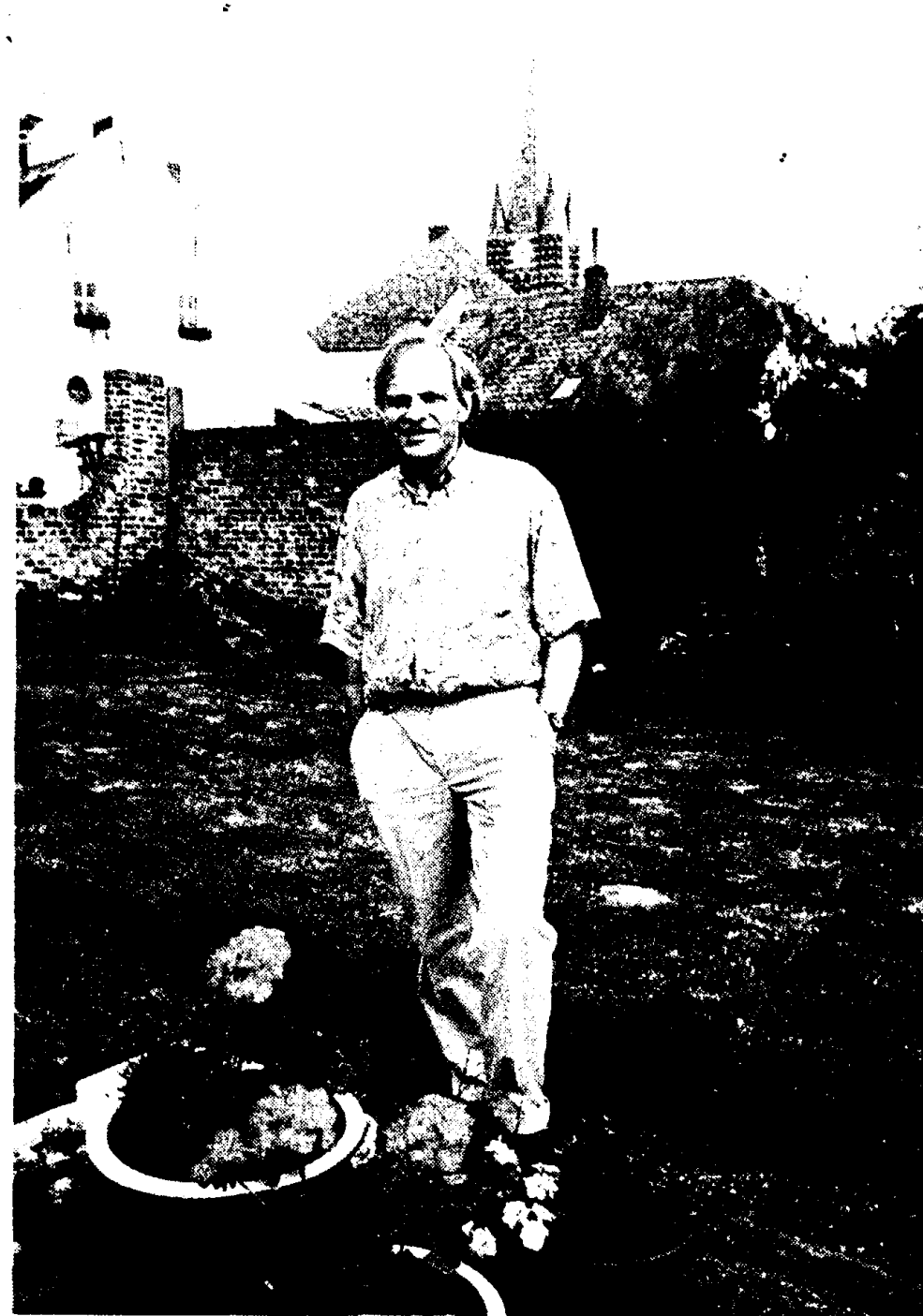
En toch is daar die glimlach bij het ontdekken van oudoom Jos Parren – ook bekend als Sjeef van Maantje –, in het gedenkboek van de Koninklijke Harmonie. 'Ik mis mijn piston erg', schrijft Parren zaliger aan zijn medemuzikanten van de bokken op 15 augustus 1949 vanuit Soetawangé in Nederlands-Indië, waar hij gelegerd was. Met meer dan gewone interesse lees ik zijn relaas. Kruip het 'bokkenbloed' dan toch waar het niet kan gaan? Feit: de plaatselijke volleybalclub genoot altijd al mijn voorkeur boven de muziek.

Bij die club waren ook bevlogen muzikanten aangesloten, die vlak voor een belangrijk concours ineens niet meer kwamen opdagen. Want repeteren ging en gaat nog steeds – stilzwijgend – voor. In Thorn voert de muziek de boven-ton. En zo hoort het ook vinden de presidenten van de twee concurrerende blaasorkesten. „Maar de rivaliteit moet wel positief aangewend worden”, menen ze ook allebei. Muziek als wapen, dus.



● President Peter Parren voor het verenigingslokaal van de Koninklijke.

Foto's: JEROEN KUIT



● Voorzitter Kees Halkes van St.-Michael; op de achtergrond de Stitskerk van Thorn.

Tot zover de eensgezindheid. President Peter Parren van de Koninklijke Harmonie gooit meteen zelf weer roet in het eten. Hij wil niet samen op de foto met zijn collega Cees Halkes van de Kerkelijke Harmonie St.-Michael. Tweespalt in Thorn, inderdaad.

„De leden zouden dat wel eens op kunnen vatten als huichelarij. Het wekt toch een heel verkeerde indruk naar de buitenwereld, als uitgeroemd wij twee lachend op één foto staan. Er is hier geen oorlog, maar de verhoudingen zijn toch ook weer niet optimaal”, verklaart Parren recht uit zijn hart. Vooral het slechte overleg over beider deelname aan het WMC 1993 zit de bokken dwars. „De meesten van ons willen de geiten wel een poepje laten ruiken. En zij ons ongetwijfeld ook, wat ze ook zeggen. Dat hoor je, dat voel je, écht.”

Halkes heeft geen moeite met een gezamenlijke foto, ging eerder ook al op de plaat met ex-president Jo Nelissen van de bokken. „De buitenwereld heeft de meeste baat bij de instandhouding van de vete”, zegt Halkes heel professioneel. Maar hij wilde op zijn beurt weer niet meewerken aan een reportage voor het NOS-programma Van Gewest tot Gewest.

Diep in het hart willen ze eigenlijk hetzelfde: rust in de tent. Maar die nobele gedachte lijkt wat naïef in het licht van de gezamenlijke WMC-deelname. Een herenakkoord uit 1968 heeft die strijd-op-het-scherpst-van-de-sneede ruim vijftieng jaar tegen gehouden.

Dit gentlemen's agreement werd gesloten onder druk van de toenmalige burgemeester van Thorn, mr.

Schutgens. Die zag de onderlinge verhoudingen in het anders zo vredige, witte dorp schrikbarend verslechteren vóór en vlak na het omstreden landskampioenschap in Amsterdam. Want in '68 streken zowel de bokken als de geiten om die landstittel. Het muzikale treffen – waarbij de Koninklijke de kampioenswimpel mee terug bracht naar Thorn – inspireerde H. van Rappard-Rubens uit het Witte Stadje tot 'Adem-pauze'.

Het 'Witte Stadje' ademt weer. Gekalkte gevels stralen. De instrumenten trillen na in hun canvas-foudralen.

De strijd was hevig doch correct; als inzet gold prestige. Want in hun vaandels staat met zuiver gegrift: 'Noblesse Oblige'!

Het is voorbij de rust kwam weer, de jury heeft gesproken. Veel zielen zwellen van geluk, veel harten zijn gebroken...

Historicus Johnny Tonnaer in Thorn wijdt enkele pagina's van zijn boek 'De geschiedenis van de Koninklijke Harmonie van Thorn' aan het omstreden evenement. Hij komt tot de conclusie dat het dorpsleven lange tijd ontworcht was door de gezamenlijke concoursdeelname.

De geschiedkundige, óók spelend lid van de Koninklijke, laat hier

over geen misverstand bestaan: zo iets mag nooit meer gebeuren. „Muziek werkt misschien verbreedend, muziekconcoursen doen dat zeker niet en al helemaal niet wanneer beide Thorner harmonieën naar hetzelfde concours gaan.”

Tonnaer is nog steeds dezelfde mening toegedaan, maar wil daar toch niet over uitwijken. „Ik heb geen spreekverbod van de voorzitter of zo, maar ik heb door het boek ook al de nodige problemen gekregen. En eigenlijk heb ik nu een beetje boter op mijn hoofd, want dit jaar gaan we wel samen en ik was niet van plan om me terug te trekken”, zegt hij.

Toen het gedenkboek verscheen was Tonnaer klarinetdocent aan de muziekschool in Thorn. „Door allerlei vervelende incidenten ben ik uiteindelijk ander werk gaan zoeken. Nu volg ik een opleiding tot psychiatisch verpleegkundige in Vijverdal in Maastricht”, wil hij nog wel kwijt.

Maar wie lapt nu het herenakkoord aan zijn laars? Die vraag houdt de gemoederen in Thorn intussen aardig bezig, maar lijkt te verzanden in een oeverloze discussie over de uitleg van de bepalingen in dat akkoord.

Parren: „Wij hebben eind '91 of begin '92 een brief gestuurd naar de geiten, met de mededeling dat wij gingen meedoen aan het WMC. Kort tijd nadien liet Halkes ons – ook via een brief – weten dat onze deelname 'voor kennisgeving was aangenomen'. En toen was het stil.”

De ledenvergadering van de Kerkelijke Harmonie stemde in april 1992 voor WMC-deelname. En er ging een brief naar de bokken...

Halkes: „Het ligt voor de hand om niet samen te gaan, maar dat is toch niet meer in de geest van deze tijd.” Juist nu moeten de verenigingen de trend proberen te breken, meent hij. „Het groeiproces naar het WMC kent een opgaande beweging. Als de besturen daar richting aan geven, bestaat er een kansje dat het dit keer anders gaat lopen, maar of 't gebeurt?”

De huidige burgervader van Thorn moet anno 1993 met lede ogen toezien hoe de geschiedenis zich – dreigt – te herhalen. Een interview wil Arie van der Lee niet geven. „Dat is niet in het belang van de inwoners van Thorn”, meent de eerste burger van het Witte Stadje. Maar zijn nieuwaysrede zegt genoeg. Van der Lee riep daarin op tot verdraagzaamheid.

„Wat gaat dit jaar ons brengen?”, vroeg hij zich op 1 januari 1993 af en in die vraag school oprechte bezorgdheid.

Van der Lee gaf ook meteen zelf het antwoord: „In elk geval veel spanning wanneer ik vooruit kijk naar het WMC dat dit jaar weer in Kerkrade zal worden gehouden. Zeer velen van u kijken vooral naar die dag uit, waarop de resultaten en de uitslag bekend zullen worden gemaakt. Als burgemeester van deze gemeenschap kijk ik vooral naar de tijd erna. Daarover maak ik mij enige zorgen. Wij moeten er ons voor inzetten dat onze gemeenschap ook na het WMC leefbaar blijft en dat we op een normale manier met elkaar kunnen en zullen omgaan. Die verantwoordelijkheid heeft u allen persoonlijk en hebben we allemaal tezamen. Die verantwoordelijkheid hebben beide harmonieën in het bijzonder.”

Maar het dorpsleven gaat ondertussen gewoon door, alle mooie redes ten spijt. En het is al duidelijk merkbaar dat de gemeenschap uiteengroeit, vindt Peter Parren. „De mensen nemen steeds een beetje meer afstand. Vergelijk het maar met een koude oorlog.”

Halkes zegt daar – nog – niets van te merken. „Ik kan dat beeld niet onderschrijven. En als het wel zo is dan heeft dat met angst te maken. In de geest van: 'Zou hij me na het concours nog wel vriendelijk goeiendag zeggen?' Maar dit geval en de muziek zijn twee verschillende niveaus.”

De bokken-president betreurt de weerslag van de concurrentiestrijd tussen de harmonieën op de gemeenschap, maar geeft aan de andere kant ook toe dat die rivaliteit eigenlijk onmisbaar is. „Door de jaren heen heeft die concurrentie – mits goed gebruikt – ongetwijfeld bijgedragen tot het geweldige muzikale peil hier in Thorn.”

Halkes omschrijft de bestaande competitie als 'een extra motivatie'. „De muzikale rivaliteit is een levensvoorwaarde voor het functioneren van de beide harmonieën”, zegt hij. „Maar maak er een sportieve strijd van.”

Hij is als de dood dat buitenstaanders alleen geïnteresseerd zijn in de vete. Halkes: „Natuurlijk ontkom je niet aan het jarenlange gekisbeis, maar dat is een dorpsaangelegenheid. Dat van die bokjes en geiten, daar moeten we vanaf, anders lopen we het risico dat mensen onze muziek gaan zien als folklore. Maar we spelen allebei wel degelijk op wereldniveau.”

En dat is in de aanloop naar het Wereld Muziek Concours voorlopig nog op bijna elke straathoek in Thorn te horen.

## Geschiedenis

Het eerste amateurmuziekgezelschap in Thorn zag in 1839 – officieel – het levenslicht onder de naam Philharmonisch Gezelschap Concordia (eendracht!). Over de activiteiten van dat gezelschap is heel weinig bekend. Al voor het zilveren jubileum was de eendracht ver zoek in het korps. Historicus Johnny Tonnaer vermeldt als oorzaak een ruzie tussen de toenmalige kapelaan en latere pastoor Henricus Beelen enerzijds en koster Jan Christiaan Ex anderzijds. Inzet was de levenswandel van de koster. In 1863 werd een tweede harmonie opgericht in het eeuwenoude stadje: Kerkelijke Harmonie St.-Michael. Het onder leiding van pastoor Beelen opgerichte muziekcorps kreeg de bijnaam geiten, want ze waren gedwee. De aanhangers van de 'oude' harmonie werden, omgedoopt tot bokken, omdat ze zich bij voortdurend verzetten tegen de gevestigde orde. In 1865 veranderden ze hun naam van Philharmonisch gezelschap in Koninklijke Harmonie.



● Thorn straalt een ongekende rust uit; maar dat is slechts schijn.

door  
MONIQUE  
PARREN







# Kerkraadse muziekwereld doet alles voor WMC

„Vroeger kreeg je op de groentemarkt alleen andijvie en sla. Dank zij de import van buitenlandse producten en het zelf kweken van nieuwe groenten wordt het assortiment groter en beter. Hetzelfde geldt voor de instrumenten in de muziekhandel. En voor het WMC. Ook daar blijven de mogelijkheden alleen maar toenemen.” Lei Hermans van de Kerkraadse Federatie van Fluit- en Tamboergezelschappen geeft treffend zijn gevoelens over het WMC weer, die door vele andere muzikale voormannen uit de stad worden gedeeld. Hoe bepalend is het Wereld Muziek Concours dan voor 'de Klankstad'?

## WMC neemt brassbands serieus

DOOR JEF BRAUERS

Eindelijk is de kogel door de kerk. Het WMC gaat dit jaar voor het eerst een heuse competitie tussen een aantal Europese brassbands beleven. Met de instelling van een concertafdeling ook voor brassbands is meteen verklaard waarom vijf Nederlandse, Engelse, Zwitserse toppers nu wel en in het verleden niet naar Kerkrade kwamen. Marten Postma, secretaris maar vooral muzikant bij Soli De Gloria uit Leeuwarden, zegt heel duidelijk: „Het WMC is voor harmonieën en fanfares al jarenlang het topevenement, maar dat geldt absoluut niet voor brassbands. We krijgen nu pas het gevoel dat ook deze vorm van blaas muziek serieus wordt genomen in het WMC.”

De aanwezigheid van vijf uitstekende brassbands mag dan maar enthousiasme worden begrepen. Postma relativiseert dat echter meteen. „De bezetting is natuurlijk niet te vergelijken met die van de Europese kampioenschap, want echt de hele internationale top aanvaardt.” Bovendien vindt hij dat het wedstrijdelement tussen deelnemende bands wel erg belangrijk wordt beïnvloed door het feit dat de optredens over vier dagen zijn verdeeld. „Het was pas echt leuk geweest, wanneer ze die vier bands achter elkaar op één dag hadden gepland.”

Het klinkt merkwaardig, maar uitgeredend twee brassbandconcerten stonden eind 1950 in Kerkrade aan de basis van het idee om een Wereld Muziek Concours te organiseren. Maar toen het WMC zijn draai definitief had gevonden bleef de inbreng van de brassbands jarenlang zeer beperkt. In New Zealand Band veroverde weliswaar de harten van de liefhebbers – zoals dat in 1966 ook gebeurde toen de vernaarde GUN band 358 punten bij elkaar blies, maar tot een heuse competitie kwam het eigenlijk nooit.

Misschien komt dat wel omdat Limburg deze orkestvorm nog niet echt omarmd heeft. Onze provincie telt immers slechts enkele brassbands naast de tientallen fanfares en vooral harmonieën.

De eerste compleet uitgeruste brassband trad in 1853 op Manchester. In de daaropvolgende jaren werden talloze brassbands opgericht en schakelden al lang bestaande orkesten over naar de orkestvorm. Om in wedstrijdverband alle brassbands op voet van gelijkheid te krijgen, werd in 1880 de bezetting gestandaardiseerd. Tot de dag van vandaag telt de brassband vijftientwintig koperblazers aangevuld met slagwerkers. In de brassband treffen we geen rietinstrumenten (zoals bij de harmonie) en geen trompetten, saxofoons en hoorns (zoals bij de fanfare) aan. Na de Tweede Wereldoorlog kreeg de brassband ook op het Europese vasteland snel voet aan de grond. En met rasechte brassbandcompetities in verleden en heden, zoals Ball, Gregson en Sparky, is er een schitterend repertoire ontstaan.

Ook Harrie Reumkens van de WMC-organisatie gelooft dat de instelling van de concertafdeling in belangrijke mate toe bijdraagt dat toppers uit eigen land en uit het buitenland nu wel naar Kerkrade komen. „Daarnaast hebben de Engelse bands kunnen inbrengen in het nevenprogramma zoals ze niet alleen voor de concoursdeelname hoeven te komen.” Een blik op het deelnemersoverzicht wijst op een uiterst spannend toernooi en op bijzondere prestaties. Uit Engeland komen de befaamde Desford Band en de Sun Life Band uit Bristol. Maar de verschillen in de Europese top zijn uiterst gering. Desford kwam twee maanden geleden tijdens het EK niet verder dan een zevende plaats, één plekje voor de Friese Walsang die Nederland vertegenwoordigde. Winnaar Willebroek uit België laat in Kerkrade (opnieuw) verstek gaan.

Vast staat dat de Nederlandse brassbands, of beter gezegd: de Friese bands, hun muzikale hielduur zullen verkopen. Uit Friesland komen twee toppers: Soli De Gloria uit Leeuwarden en de Walsang uit Buitenpost. Soli De Gloria sinds 1974 gedirigeerd door Jan Haan, behaalde zelfs het beste Nederlandse resultaat ooit op een Europees kampioenschap, een tweede plaats.

Ervaring kan de deelnemende bands niet worden ontzegd. Brassbands zijn gewend om minstens één belangrijk concours per jaar te werken. Maar het liefst doen men twee concoursen per jaar want afvaardiging naar een internationale titelstrijd betekent dat het tijdens het nationaal toernooi uitstekend hebt gedaan!

Postma: „De uitdaging van het spelen in een goede brassband dat je er gewoon moet stáán. Wachten wel eens als we zo'n korps met tachtig man zien waar de mensen dezelfde partij spelen.”

● Muzikanten uit 'de Klankstad' geboederlijk voor de gerenoveerde Rodahal. Muziekaschooldirecteur, hafa-bestuurders en spelende leden zetten zich samen in voor het WMC.

Foto: FRANS RADE



door  
WIL  
WAGENVOORT

## 'Ophalen van lege flessen lucratiever dan het concours'

Kerkrade mag deze troetelnaam met recht dragen. In de gemeentegids nemen de blaasorkesten, tamboerkorpsen en koren meerdere pagina's in beslag. De plaatselijke muziekschool telt – inclusief Landgraaf en Simpelveld – ruim drieduizend leerlingen. De verenigingen leveren in de WMC-periode honderden vrijwilligers af, die op alle mogelijke plaatsen worden ingezet; voor het verkopen van programmaboekjes tot het spoelen van glazen in de deelnemerstent bij het sportpark.

Elke harmonie en de ene Kerkraadse fanfare hebben een vertegenwoordiger in de WMC-organisatie en sinds drie jaar mag ook een trio uit de fluit- en tamboerwereld meepraten. De rol van de muziekschool is eveneens groot. Directeur Pierre Rietrae: „Wij geven adviezen aan het WMC over bijvoorbeeld buitenlandse gezelschappen. Tijdens het festival worden onze slagwerkinstrumenten en lessenaars uitgeleend en onze medewerkers helpen mee. Kosteloos.”

Rietrae zelf lijkt tijdens het WMC wel een duizendpoot. Als speaker en jurysecretaris vertoert hij in Rodahal. Wijngachttheater, Erenstein en Rolduc. „De docenten van de muziekschool werken net als de leden van de muziekgezelschappen graag voor het WMC, zonder ook maar iets te declareren. Juist dat is de kracht van Kerkrade”, zegt Rietrae niet zonder trots.

Jo Bok van fanfare Barbara Heilust, Frans Krewinkel van harmonie Pancratius Nuland en Toon Peerboom van de Auw Harmonie komen onafhankelijk van elkaar tot die ene conclusie: „Het WMC is een evenement waar de verenigingen zich niet honderd, maar tweehonderd procent voor inzetten. Elk hafa-gezelschap huisvest twee buitenlandse verenigingen

en levert zoveel mogelijk vrijwilligers.” Financieel wordt de Kerkraadse muziekwereld nauwelijks wijzer van het WMC. Alleen de exploitatie van de deelnemerstent bij het Roda-stadion is in handen van de verenigingen. Als uiteindelijk de opbrengst wordt verdeeld onder de muziekgezelschappen, blijft volgens leden van harmonie St.-Aemiliaan in Bleijerheide net geld over om voor de buitenlandse gasten in de eigen wijk een leuke verbodderingsavond te houden. Toon Peerboom van de Auw Harmonie geeft aan: „Met ophalen van lege flessen verdient de harmonie meer dan aan het WMC zelf.”

Geen extra geld in het laatste dus. En ook een golf nieuwe leden blijft na het WMC uit. Profiteert een Kerkraads muziekgezelschap dan helemaal niet van het grote evenement? „Jawel hoor”, zeggen Lei Hermans en Jo Leers van de gezamenlijke fluit- en tamboerkorpsen: „Door de marswedstrijden zijn binnen onze verenigingen de ogen open gegaan. In het verleden werden alleen maar marsen gespeeld en hing het slagwerk erbij de harmonieën en fanfares maar wat bij. Nu hebben we op show- en concertgebied veel meer te bieden.”

„Verenigingen als Odeon Terwinstelen en Wilhelmina Holz zijn niet meer te vergelijken met de jaren zeventig. Behalve het repertoire is ook de klankkleur duidelijk veranderd. De positieve ontwikkeling van de fluit- en tamboerkorpsen in Kerkrade heeft Wilhelmina Bleijerheide twee jaar geleden onderstreept met het landskampioenschap op het hoogste niveau. Dit jaar maakt overigens de Holz nog kans op zo'n succes. Het WMC is gewoon winst voor de muziek in Kerkrade”, zegt Lei Hermans.

Jo Leers vult aan: „Bij de marswedstrijden op het WMC maakten

de korpsen vroeger alleen maar een rondje. Nu nemen speciale figuren als counteren tijdens de optredens een steeds belangrijker plaats in. Ook de verscheidenheid van het instrumentarium is toegenomen. Kijk maar eens naar de slagwerkinstrumenten. Het WMC werkt op dit gebied bevruchtend. Ook over de grenzen. In Duitsland worden niet voor niets de laatste tijd Nederlandse instructeurs ingehuurd om de korpsen muzikaal te verbeteren.”

Het slagwerk kent op dit moment een enorme groei, zeker in Kerkrade. Pierre Rietrae: „Hier op de muziekschool kunnen we de lesaanvragen van nieuwe leerlingen nauwelijks bijbenen. Daarom hebben we voor na de zomervakantie al een extra leerkracht slagwerk aangetrokken.”

Ook het WMC van dit jaar speelt in op de laatste ontwikkelingen in de sectie slagwerk. Zaterdag 3 juli wordt het podium van het Wijngachttheater vrijgemaakt voor de eerste concertwedstrijd voor slagwerkensembles. Jo Kemmerling, Cor Kluijtmans en Jo Handels van harmonie St.-Aemiliaan zeggen dat het WMC ook op dit gebied een voortrekkersfunctie kan vervullen: „Bij de podiumwedstrijden spreek je nu over één sectie. Het is te overwegen om voor alle secties zo'n wedstrijd te organiseren.”

Het drietal van St.-Aemiliaan, de harmonie die met zustervereniging St.-Pancratius Nuland aan de wieg stond van het WMC, vindt dat het WMC op tal van gebieden belangrijke impulsen heeft gegeven aan het muziekleven in en buiten Kerkrade. Ze halen een voorbeeld aan, waaruit blijkt dat het Kerkraadse verenigingsleven zonder meer profiteert van het WMC: „Zonder dit concours zouden we meer inspanningen moeten leveren om buitenlandse concertreizen te kunnen organiseren. Wij gaan door onze contacten met zo gemakkelijk naar Oostenrijk, Bulgarije of

Duitsland. Het is bekend dat verenigingen buiten Kerkrade graag buitenlandse gasten opvangen, met het doel vriendschapsbanden aan te knopen. Kijk maar naar Ste.-Cécile uit Eijsden.”

Over het algemeen zijn de Kerkraadse muziekbeoefenaars tevreden over het 'concours der concoursen'. Maar het evenement roept ook vragen op. Over het sportpark bijvoorbeeld. Vertrekt Roda nu wel of niet uit Kaalheide? En wat zijn hiervan de gevolgen voor het sportpark en dus het WMC?

Binnen de WMC-organisatie blijft hierover nog niet te zijn nagedacht. Vragen in die richting worden vakkundig afgeweerd met 'Ik geloof niet dat Roda uit Kerkrade vertrekt en als dat wel gebeurt, wie zegt dat het sportpark verdwijnt?' Een enkeling, zoals Jo Bok van de fanfare Heilust en in mindere mate Toon Peerboom van de Auw Harmonie, filosofeert verder. Zij denken dat het WMC creatief genoeg zijn om een oplossing te vinden als het sportpark onverhoopt een andere bestemming krijgt. Bok: „Kijk naar de Taptoe in Breda. Daar gaan ze op een andere locatie dan de Chassé-kazerne tribunes bouwen.” Dat Kerkrade de Rodahal voor dit WMC heeft laten opknappen – ruim zes miljoen gulden in de eerste fase – is volgens velen het bewijs dat de gemeente het sportpark niet zomaar verloren zal laten gaan.

Een ander precair onderwerp is het bezoek aan concerten in de Klankstad buiten de WMC-periode. De Kerkraadse bevolking laat het dan behoorlijk afweten. Met een kortingspas van de muziekschool moet dit tij voor een deel worden gekend. Bij harmonie St.-Aemiliaan in Bleijerheide is men gestart met concerten à la carte. 'Publieksgerichte' elementen als show en kooroptredens moeten de mensen weer massaal naar de

uitvoeringen lokken. De eerste productie in 1992 was zeer succesvol. Minister d'Ancona van WVC was daarbij als prominente gast aanwezig. „Je moet wel de creativiteit en de durf hebben om zoets te organiseren. Middels goede public relations krijg je de mensen wel op gezette tijden in het Wijngachttheater”, menen de muzikanten uit Bleijerheide.

Sinds anderhalf jaar mogen de Kerkraadse hafa-verenigingen deelnemen aan het WMC. De enige die daarvan dit jaar gebruik wilde maken is de succesvolle drumband van harmonie St.-Pancratius Nuland. Door gebrek aan deelnemers in de desbetreffende WMC-sectie moest helaas een zware teleurstelling worden weggeslikt. „Natuurlijk werken we wel mee aan de openingsmanifestatie”, aldus Frans Krewinkel. Krewinkel wil in sommige wijken weer WMC-activiteiten gaan organiseren: „In de wijken dienen comités te komen, die breder zijn samengesteld dan alleen maar met mensen uit de wereld van de blaasmuziek. Je moet ook andere culturele verenigingen bij het WMC betrekken.” Hij wijst op het feit dat het WMC heeft verzuimd om Kerkraadse koren bij de openingsmanifestatie te betrekken.

Aan het einde van de gesprekken komen de bestuurders zonder uitzondering terug op de positieve uitstraling van het WMC. Heerlijk ontspannen luisteren in de Rodahal, kijken naar de showbands met de leuke speelgoedgeweerjes, de unieke drukte en sfeer op de Markt en niet te vergeten de contacten met buitenlandse muzikanten.

Toon Peerboom: „Ik verbaas me er telkens opnieuw over dat mensen van buitenlandse verenigingen zich hier ergens bij mensen thuis, in een achterkamer, voorbereiden op een topconcert. Net als die honderden Kerkraadse vrijwilligers die dagen achtereen werken, moeten zij toch een beetje geschift zijn. Fantastisch...”



# WERELD MUZIEK CONCOURS 1993

**LEICA**  
P 150  
MIT 85/2.8  
LEICA-  
DIAPROJEK-  
TOR  
272,-

**VIDEO**  
FUJI  
F 120 SW  
10-FACH-  
ZOOM  
1292,-

**LEICA**  
MINI  
BESTE  
SUCHER-  
KAMERA  
IM TEST  
343,-

**PENTAX**  
Z-10  
SPIEGELRE-  
FLEX MIT  
EINFASER  
HANDHA-  
BUNG  
494,-

**NIKONOS**  
V  
DIE UNTER-  
WASSER-  
KAMERA  
BIS 50 M  
1441,-

**FILME**  
10-ER-PACK  
AGFA  
36-BILDER  
49.90  
24-BILDER  
39.90

**FERNGLÄ-  
SER**  
AB 99,-  
+ VON NI-  
KON, LEI-  
CA, ZEISS,

**VIVITAR**  
35-70/3.5-4.8  
CANON-FD  
FÜR AE-1,  
A-1, T-90  
99,-

**NIKON**  
F4 S  
DIE  
NIKON  
PROFI-  
KAMERA  
2992,-

**NIKON**  
80-200/2.8 D  
DAS BESTE  
NIKON  
ZOOM-  
OBJEKTIV  
1771,-

Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto Audiophil Foto

Annuntiatenbach 30 - Tel. 09-4924130002

MEHR ALS NUR EIN MÖBELHAUS

## Debetz

### KOOPCENTRUM

LET OP: alle grensformaliteiten worden geheel door ons verzorgd... en 2.5% BTW-verschil krijgt u van ons KADO

Iedereen komt naar Debetz op 27-6-1993 vanaf 12 uur

## KOOPZONDAG

Sensationele prijzen! Reuze keuze!

Op deze koopzondag biedt Debetz u koffie met gebak voor slechts 2,- ter ere van de burgemeester in Herzogenrath

Dit mag u niet missen!

DEBETZ is nu eenmaal toch voordeliger

P Honderden portierplanten direct voor de zaak

Koop geen meubels zonder dat u onze prijzen kent!

Herzogenrath • Voccart-/Neu-/Kohlberger Straße • Tel. (02406) 840  
Geschäftszeiten: Mo.-Fr. 9.30-18.30 Uhr durchgehend, langer Donnerstag 9.30-20.30 Uhr, Sa. 9-14 Uhr, 1. Sa. im Monat 9-16 Uhr

### CULTUUR ★ COMFORT

### SFEER ★ GEZONDHEID

Gezond slapen kan ook in een bed met een modern design!



Bedden - matrassen - lattenbodems - kussens - lakens - slopen - dekbedden - alle accessoires voor uw slaapkamer

Uiteraard krijgt u bij onze kwaliteitsproducten een goed advies!

## MEDORMA

Schlafen & Wohnen

Theaterstraße 18, Aachen  
tel. 09-4924134212

## Bogner

### KLEINE PRIJSJES

BOCK DAMENMODE

FRIEDRICH-WILHELM-PLATZ 11  
51061 AACHEN - TEL. 09-492413267

## DEMMEER'S

### Haus der Geschenke

t.o. de Elisenbrunnen Aken

Dé speciaalzaak voor: porselein, kristal, bestek, pannen en duizenden artikelen voor uw keuken.

Tevens: een enorme keuze aan schitterende cadeaus en prachtige bijoux

Exclusief in Aken: in onze **Wedgwood-Studio** vindt u een grote sortering **Wedgwood serviezen!**

VOORDELIGE PRIJZEN ★ VOORDELIGE KOERS

## DEMMEER

HAUS DER GESCHENKE

in Aken t.o. de „Elisenbrunnen“

### LET OP!

Ma. - Vrij. 9.30-18.00 uur  
Za. 10.00-13.00 uur  
Schlichting Textildesigns

Kreuzstraße 147 - 51061 Aachen  
Tel. 09-492415041

Alle tegen voordelige fabrieksprijzen.



## American Stock

39 Jahre

Wer auf Qualität achtet, kauft bei American Stock. Immer Top-Qualität

### VAKANTIETIJD

kinderslaapzakken	v.a.	29.90
tramperslaapzakken	v.a.	89.90
2 pers. slaapzakken (deelbaar)	v.a.	139.90
drinkbekers	v.a.	3.00
geëmailleerde borden	v.a.	3.00
sterilantlakens	v.a.	7.90
isomatten	v.a.	13.90
musketennet	v.a.	24.90
vacjacks White Baron	v.a.	279.90
Levi's jeans	v.a.	99.90
jeans jacks	v.a.	129.90
T-shirts	v.a.	9.90
baseballcaps	v.a.	9.90
footballshirts (Bulls, Redskins, Lakers en veel meer)	v.a.	39.90

### JEANS AFDELING

Jeans-Merken: Levi's, HIS, Wrangler, Lucky Star, Edwin, Barbour en vele meer

Aachen • Tel. 09-49 241-20295  
Passage Adalbertstr. 71 • Stiftstr. 12

## AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

### FUTTERKISTE

Große Auswahl - Günstige Preise

Der Futterberater empfiehlt:

z.B. Whiskas 425 ml	DM 1,29	komplett 10 kg	DM 21,95
Latz Katzenmehl 830 g	DM 1,99	Minos Dinner 20 kg	DM 34,99
Breiklee 800 g	DM 1,79	Dog Food 20 kg	DM 39,99
Kittikat 825 g	DM 2,29	Doko 20 kg	DM 47,99
Felix 410 g	DM 1,29	Loyal Hundenahrung 840 g	DM 1,49

Futtermittels-behälter mit Deckel

zirk 46 l DM 19,99 u.a. Futter für Hühner, Schafe, Ziegen und Pferde.

zirk 30 l DM 12,99

### SSA

Super Sonder Angebote

Kleider Blusen Strick

Von gr. 36 bis 52

MODEHAUS

Kleider Blusen Strick

5100 Aachen - Hartmannstraße 30  
Telefon 0241/32091

EIN STIL FÜR ALLE GRÖSSEN

## Neu!

### UHREN POSMIK

### swatch

corner

HILFGRABEN 17 • 51061 AACHEN

### Muziekhuis Hogrebe

Aken: : Großkölnerstr. 45  
Düren: : Weierstr. 6  
Heinsberg: : Apollstr. 25

Tel. 09-49-2413629 Fax. 0241-23242

### NAAIMACHINES

met onder- en boventransport

f 1248,-

Overlock 2-naalds f 948,-

Stoomstrijk-machine f 798,-

### ANC

Wijn Heinrichs

Eigen servicedienst in Nederland

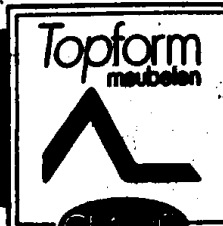
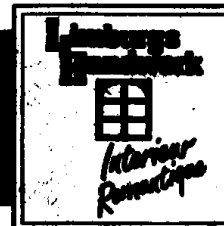
Büchel 46 - Aken  
(bij Herten t.o. parkeer. Büchel)  
Tel. 09-4924134438



# Tijdens het WMC, blazen wij de prijzen om!

Enorm zomervoordeel..!

VAN DEN KOMMER  
WOONGROEP B.V.



Topform meubelen / Sleep world  
Woonboulevard Heerlen  
In de Cramer 168, 6412 PM Heerlen, Tel.: 045-754282

Limburgs Handwerk / Topform Classic  
Akerstraat Noord 362  
6431 HK Heerlen/Hoensbroek NL, Tel.: 045-229191, Fax: 045-224216

Expeditie en  
Tel.: 045-231000

van Hooren | kantoorcentrum b.v.

al méér dan 60 jaar  
de meest complete  
kantoorvakhandel  
in Zuid-Limburg

- \* eigen technische dienst
- \* gratis bezorging
- \* kantoormeubelen, kantormachines, tekenkamerinrichtingen
- \* de vulpenspecialist
- \* schoolartikelen

geleenstraat 40-48, 6411 HS Heerlen,  
tel. 045-71 27 41\* - fax. 74 11 89

JAGO-KERKHADE

Showroom

## Het vijf stappen Badkamerplan

1. Maak een schets van uw huidige badkamer, afmetingen van ramen en deuren, opstellingen van het sanitair.
2. Kom met uw schets naar onze showroom.
3. Maak uw keuze uit sanitair, tegels, cv, verlichting, plafond enz. Van uw schets maken wij een tekening voor de nieuwe badkamer via onze badplanner.
4. U ontvangt een offerte van alle door u gekozen werkzaamheden en/of leveringen.
5. Wij voeren alle werkzaamheden uit volgens een vastevoren opgesteld werkplan.

Unieke aanbieding van Lemmens-Meessen

**\* GRATIS  
BADKAMER-ONTWERP**

(Vraag naar de gratis teken- en ontwerpset)

\* Geldig de gehele maand juli

*Je ziet pas wat je mist  
bij de sanitair specialist*

Showroom: Linscherveldweg 2, Heerlenheide/Heerlen, Telefoon 045-213641  
Geopend: maandag t/m vrijdag 09.00-17.00 uur, zaterdag 10.00-15.00 uur

# TOPLEDER

*Zitcomfort*

## DE TOP IN RELAX-MEUBELS



T/M DE MAAND JULI:  
Relax verkrijgbaar in  
leer en stof

**SPECIALE AKTIE:**  
Stof vanaf f 1495,-.  
De grootste collectie  
vindt u bij Top Leder.  
Relax verkrijgbaar in  
1-, 2-, en 3-zits.  
Direct uit voorraad  
leverbaar.



el ran

el ran

# TOPLEDER

*Zitcomfort*

NUTH

Therapiesstraat 12, tel. 045-245505  
(t.o. Makro, voorheen De Koepel)

EINDHOVEN

Woenselsemarkt 38  
tel. 040-445942

SITTARD

Brugstraat 2,  
Tel. 046-520461 en 515656  
(boven Hendriks Textiel o. station)



MEXX

Gedurende 1 WMC  
leuke aanbiedingen

boetiek  
**MARY**

Gruppelaan 37, Kerkrade  
Telefoon 461360

SPHINX - VILLEROY & BOCH - AWS



**HILHORST**  
TEGELWERKEN

Showroom tegelverkoop, Stationsstraat 28, Simpelveld, tel. 045-444542,  
fax 045-440875. Openingstijden: 9.00 t/m 17.00 uur, kantoor: B.g.p. tel.  
045-442793, fax 045-440877. Zet. 9.00 t/m 15.00 uur.

Wilt u uw badkamer vernieuwen?  
Breng dan vrijblijvend een bezoek  
aan onze nieuwe showroom.

Alles op het gebied van sanitair,  
tegels, accessoires  
en badmeubels.

TODAGRES - EMIL - CERAMICA

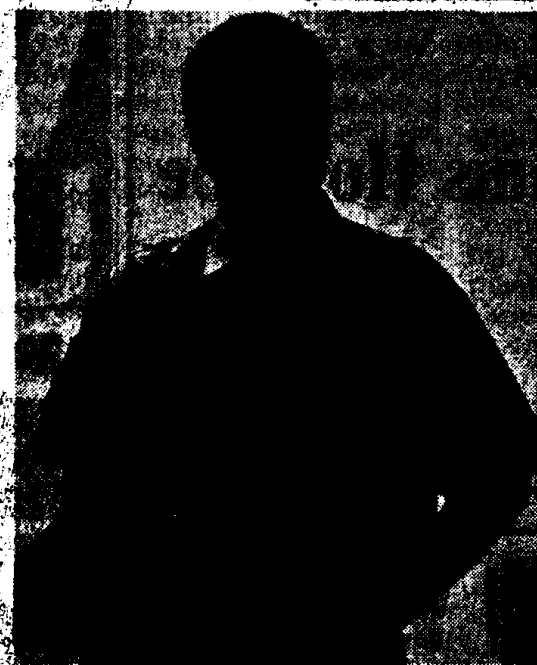
W  
M  
C  
'93



## PRIJZEN DIE ALS MUZIEK IN DE OREN KLINKEN



Op onze damesafdeling  
**EXTRA GROTE MATEN**  
jassen en jopetten



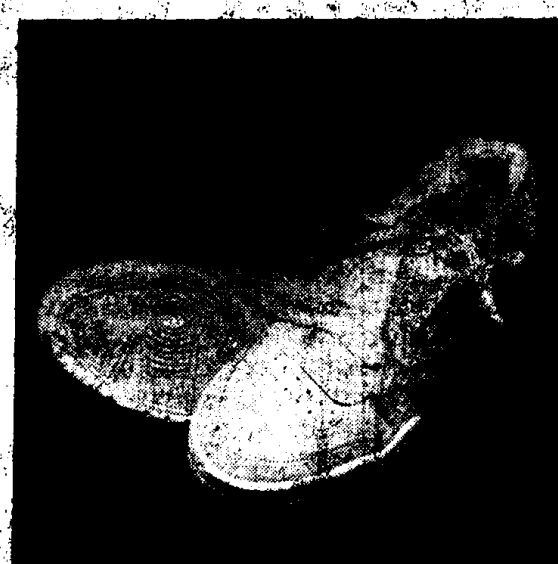
**Horen opgelet**

Wij hebben de mooiste, goedkoopste  
collectie heren met korte of lange  
mouw, in wit of gedessineerd,  
maten 37 t/m 50, reeds va. **9,90**



**Vrijtijdssets**

voor dames en heren  
reeds vanaf **39,75**



**Tennisschoenen**  
echt leer, maten 36 t/m 46  
geen 79,50 nu **39,75**

Recreatieve	29,75
Sporthoes	29,75
Woolblend	29,75
Linnen	29,75
Tennissets	9,90



**VOOR DE VAKANTIE**  
**Damesvrijtijdssets**  
geen 15,90 nu **7,95**

## HENDRIKS TEXTIEL

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN

HEERLEN, Schelsberg 68, tel. 045-721124. Geopend: ma. t/m zat. 9.00-18.00 uur. Don. geopend  
SITTARD, Brugstraat 1, tel. 046-515656. Geopend: ma. t/m zat. 9.00-18.00 uur. Don. geopend  
VAALS, Kerkstraat 4, tel. 04454-83638. Geopend: ma. t/m zat. 9.00-18.00 uur. Vrijd. geopend







● In dit verlaten dorpje bereiden de Friezen zich voor op het WMC.

# Het gaat Fryske Fanfare niet louter om winnen



● Joke Hoekstra.

In de gedenkwaardige juli-maand van 1989 gebeurde het dan toch! De Limburgse fanfares, nog nooit geklopt in eigen huis in de hoogste afdeling tijdens de tien eerste edities van het wereldmuziekconcours, zagen en hoorden ruim vijftig jeugdige Friese muzikanten 340,5 punten bij elkaar scoren. Een aantal dat onaantastbaar bleef, al naderde Urmond tot op een puntje.

Het Frysk Fanfare Orkest (FFO) is geen zandogsvlieg gebleken. Twee jaar na dat eerste succes overleugelde het orkest tijdens het mini-WMC de toch bepaald niet misselijke concurrentie uit Meers-Elst en Bocholtz. Op 24 juli moest er een vervolg komen op die successen. Ondanks Limburgse tegenstrevers als opnieuw Urmond, Zierikzee en Nieuwenhagerheide. De muzikanten van dirigent Jouke Hoekstra willen hun positie aan de top handhaven. Adel verplicht! Zeker sinds 15 juli 1989, de dag waarop de Friezen Limburg veroverden!

**H**et begin is niet echt bemoedigend. Bolsward, bakermat toch van het Frysk Fanfare Orkest, lijkt nauwelijks op de hoogte te zijn van het rijke bezit van de wereldkampioen der fanfares. De verbaasde blik van de eigenaresse van de enige platenwinkel in het stadje, zegt voldoende: 'Waar heeft u het nu toch over, meneer?' Het is duidelijk, hier zullen we geen cd van het Frysk Fanfare Orkest vinden. Er wordt nog drifig gezocht in de cd-rekken waar James Last een prominente plaats inneemt. Maar het resultaat van die zoektocht is al duidelijk. Helaas.

Friezen zijn, met recht, trots op hun elf romantische stadjes en tientallen terpdorpen. Trots op hun taal, hun meren en hun zeilen en kaatskampioenen. Elf Heerenveense voetballers krijgen moeilijk 20.000 mensen op de been om de ploeg per bus, boot of vliegtuig te vergezellen naar de bekerfinale. En iedere Fries, van nul tot honderd jaar, weet wie Falco Zandstra is. Maar er is, buiten rechtstreekse betrokkenen, nauwelijks iemand die weet dat Friesland een kweekvijver is van muzikaal talent, gebundeld in veel fanfares en nog meer brassbands. Een enkeling geeft die avond, op de zonovergoten terrassen, toe van het bestaan van een Frysk Fanfare Orkest te weten. Hij kijkt ietwat beschaamd....

Dirigent en muzikanten van het Frysk Fanfare Orkest weten het. 'Een profeet in eigen land wordt bijna nooit geëerd. Wanneer een Limburgs korps het WMC wint is er een week lang feest. De burgermeester en tal van belangrijke personen draven op. Hier krijgen we een stukkie in de krant en bouwen we maar ons eigen feestje', klinkt het eensgezind. Al begrijpt men wel dat een en ander ook te maken heeft met het feit dat het regionale orkest niet echt dorps- of stadsgebonden is.

Het Frysk Fanfare Orkest moet na, of misschien wel juist dóór de WMC-winst van vier jaar geleden, afrekenen met sommige vooroordelen. En met een Limburger aan tafel moet in elk geval één van die

vooroordelen maar meteen de wereld uit worden geholpen. Daarna praten we wel verder. 'Je mag alles schrijven, maar niet dat we een beroepskorps zijn. Daar worden we al vier jaar ten onrechte mee achtervolgd', begint dirigent Jouke Hoekstra het gesprek. Hij vindt dat verwijt 'ronduit frustrerend'.

Hoekstra heeft het druk vandaag. De repetitie van het Frysk Fanfare Orkest wacht en in Bolsward moet hij de 'Dag van de Muziek' mee begeleiden. Hoekstra is een echte duizendpoot en lijkt bij alles wat hij doet even enthousiast. Terwijl hij aantekeningen maakt en in partituren bladert, kijken mede-oprichter (en bugelist) Andries de Haan, voorzitter Frits Bouma en secretaresse Anja Abma naar verleden en toekomst. Maar eerst licht De Haan nog even de woorden van zijn dirigent toe. 'Het muzikale niveau van onze muzikanten loopt van goede amateurs tot in een enkel geval een afgestudeerd conservatoriumstudent. Vergelijk dat maar eens met bepaalde Limburgse topkorpsen, waar het aantal beroepsmensen in veel gevallen aanzienlijk hoger ligt.' Staat genoteerd!

Het Frysk Fanfare Orkest werd in december 1983 opgericht. 'Om een beetje tegenwicht te geven aan het grote aantal brassbands in deze provincie. Hoofddoel van het orkest was en is het promoten van oude en nieuwe fanfaremuziek in zo breed mogelijke zin', zegt De Haan.

Sinds de oprichting van het orkest is de artistieke leiding in handen van Jouke Hoekstra. Vanuit zijn functie als leraar aan de muziekschool in Bolsward kon hij een gezonde basis voor een topfanfare leggen.

Limburg maakte in 1985 voor het eerst kennis met de Friezen. Het debuut was alleszins bescheiden: in de eerste divisie werden tijdens het WMC 303 punten bij elkaar

geblazen. Daarna ging het snel crescendo. Drie jaar later wonnen de Friezen een internationaal concours in het Duitse Rastade. Weer een jaar later werd de voorlopige kroon op het werk gezet met de hoogste onderscheiding in de WMC-concertafdeling. 'En toch is er niet zo veel veranderd in al die jaren. We zijn alleen steeds verder naar elkaar toe gegroeid. In de onderlinge secties wordt ontzettend veel gepraat over muziek, over wat mooi en niet mooi is. Men is heel bewust met muziek bezig. Er is in dit orkest sprake van een grote betrokkenheid met elkaar en met de muziek', probeert Andries de Haan het succes te verklaren.

Een werkgroep zorgt voor het reilen en zeilen binnen de club. Maar het eigenlijke motto van die werkgroep luidt toch 'Liever blazen dan vergaderen!' Dat was trouwens al vlak na de oprichting zo. Na de eerste concoursdeelneming werd bij het bekend maken van de uitslag een voorzitter op het podium verwacht. Daar had het Frysk Fanfare Orkest geen rekening mee gehouden. Op de tribune vond terstond een bestuursverkiezing plaats. Andries de Haan werd het 'slachtoffer'. Hij verscheen - naar eigen zeggen - geheel onvoorbereid met spijkerbroek en slobbertrui en met een, door Bachus aangespoord, veel te goed humeur op het podium. Opvolger Frits Bouma lijkt de verplichtingen overigens wat serieuzer af te werken.

Over één zaak is iedereen het eens: het succes van het Frysk Fanfare Orkest is het succes van Jouke Hoekstra, die een groot deel van zijn activiteiten voor het orkest als liefdewerk beschouwt. 'Een dirigent die het orkest volledig naar zijn hand kan zetten. Wij lopen echt met hem weg. Weet je wat het is? Als een dirigent zich

niet met de muzikanten bemoeit, hoor je dat terug in de uitvoering. Zeker met een korps dat zo veel jeugd telt, is dat contact ontzettend belangrijk. De gedrevenheid die hij uitstraalt, slaat over op de muzikanten.'

En die muzikanten zijn, dat moge duidelijk zijn, niet alleen enthousiast maar vooral ook begaafd. Bezeten van muziek. Stuk voor stuk lid van meerdere muziekcorpsen, meestal van de fanfare of brassband in hun dorp. Niet te beroerd om daar ook een serenade bij het gouden paar te brengen of de dodenherdenking op te luisteren. Al vermeldt de agenda van het Frysk Fanfare Orkest dit soort activiteiten niet. Voor de meesten is juli dit jaar een echte WMC-maand. Een aantal muzikanten treedt zelfs drie keer aan in Kerkrade.

Vier kilometer voorbij Bolsward ligt Nijland, zelfs op een redelijk gedetailleerde kaart van Friesland een nauwelijks zichtbaar vlekje. Een dorpje met een paar honderd inwoners. Hier perfectioneren de zestig muzikanten van het Frysk Fanfare Orkest in een sporthal hun toch al fenomenale klank. Gemiddeld één keer per veertien dagen, bijna vier uur achter elkaar. Geen onnodig tijdsverlies, gewoon keihard werken. Agenda trekken en de volgende repetitie plannen. Wat nu nog 'aartslelijk' is, volgens Hoekstra, moet een volgende keer 'bijna volmaakt' zijn. En op 24 juli liefst helemaal volmaakt. De techniek wordt tijdens groepsrepetities bijgeschaafd, geleid door de muzikanten zelf. Op de repetities werkt Jouke Hoekstra de grote lijn uit en smeedt hij het zaakje tot een perfect geheel.

De Friezen zeggen zich oprecht te verbazen over de wijze waarop Limburgse korpsen zich voorbereiden op concoursen. 't Is bitter ernst daar, zo hoor je ze denken. 'We hebben wel eens meegemaakt dat we een keertje wilden

## Titelverdediger wordt 'agressief' van compositie Hardy Mertens

gaan luisteren tijdens een repetitie. Dat werd niet toegestaan. Dat maak je hier dus echt niet mee. De cultuur is wat dat betreft toch wel erg verschillend. Men gaat daar heel anders om met zo'n concours.'

Hoe dan ook, de Friese aanpak leidde in het relatief korte bestaan van het Frysk Fanfare Orkest tot grote successen. Toch ervaren de jeugdige Friezen punten en eerste prijzen niet als het summum van muzikaal genot. 'We hebben helemaal niet zo'n wedstrijdmentaliteit. Het verleggen van onze eigen muzikale grenzen, daar gaat het om. Kerkrade is voor ons in de eerste plaats een muzikale uitdaging. Als het louter om winnen zou gaan, dan denk ik dat het orkest snel uit elkaar zou vallen', meent De Haan.

Het programma dat het Frysk Fanfare Orkest wil uitvoeren in Kerkrade, staat in grote lijnen vast. Eigen leden hebben muziek van Sjostakovitsj en Copland bewerkt, het programma vermeldt verder onder andere compositieopdrachten van Dijkstra, Van Beurden en Van Delft. Limburg komt aan bod met werk van Jef Penders ('Glenn beats the battle of Jericho') en Hardy Mertens, die het verplichte 'The 18 levels of Hell' schreef. 'Van dat werk van Mertens word je helemaal gek, je kunt het niet aan je kop verdragen. Het is een werk dat agressief maakt. We hebben Mertens inmiddels uitgenodigd. Hij moet ons maar eens uitleggen wat hij er precies mee bedoelt', zegt Hoekstra openhartig. Het FFO heeft trouwens iets met Mertens. In 1989 maakten de Friezen in Kerkrade furore met de speciaal voor dit orkest geschreven 'Ritual' en ook een cd is helemaal gewijd aan werk van de Limburgse componist.

De vraag ligt voor de hand: waar doen die Friezen het allemaal van, zonder financiële steun van overheidsweg? 'We moeten creatief omgaan met onze mogelijkheden. Natuurlijk vraagt iedereen zich af hoe wij in zo'n programma drie compositieopdrachten kunnen uitvoeren en betalen. Maar het hele programma kost ons bijna niets. Sommige componisten willen nu eenmaal graag voor ons schrijven. Bovendien is er vaak een subsidie van de 'Scheppende Toonkunst' te krijgen. Met (sponsor)concerten proberen we dan nog wat extra inkomsten te krijgen. Een vetpot is het niet en zal het ook niet worden. Als we wat moeten aanschaffen, moeten we echt eerst kijken of het ook wel kan. En soms huren we spullen.'

Bij het verlaten van Nijland wagen we nog één poging. Het blijft behelpen. 'Op zaterdagochtend zit in de sporthal een bandje, dat een hoop lawaai maakt', antwoordt een argeloze Nijlander op onze vraag of hij weet waar het wereldberoemde Frysk Fanfare Orkest repeteert...

## Drie keer Hoekstra

BOLSWARD - Een titel leek Jouke Hoekstra dit jaar niet te kunnen ontgaan. De deelnemerslijst van het WMC 1993 vermeldde immers vier muziekcorpsen onder leiding van de Fries. Een absoluut record! Inmiddels heeft een van die verenigingen, harmonie Concordia van Treebeek, zich echter teruggetrokken. En dat betekent dat de 44-jarige Hoekstra zijn titel moet delen met Bart van den Brink, die ook drie fanfare (Heerde, Dinxperlo en het Gelders Fanfareorkest) dirigeert in Kerkrade.

Op de openingsdag, 3 juli, van de concertwedstrijden treedt Hoekstra voor het eerst aan in Kerkrade, met de Christelijke Muziekvereniging Oranje uit Minnertsma. Precies een week later leidt hij CMV Oranje uit Bolsward. Beide fanfares komen uit in de eerste divisie van de fanfares. De Fries besluit zijn maandje Kerkrade op 24 juli, wanneer hij met het Frysk Fanfare Orkest de titel in de concertafdeling verdedigt.

● Het Frysk Fanfare Orkest opnieuw op weg naar de top.

Foto's: JOOP FENSTRA

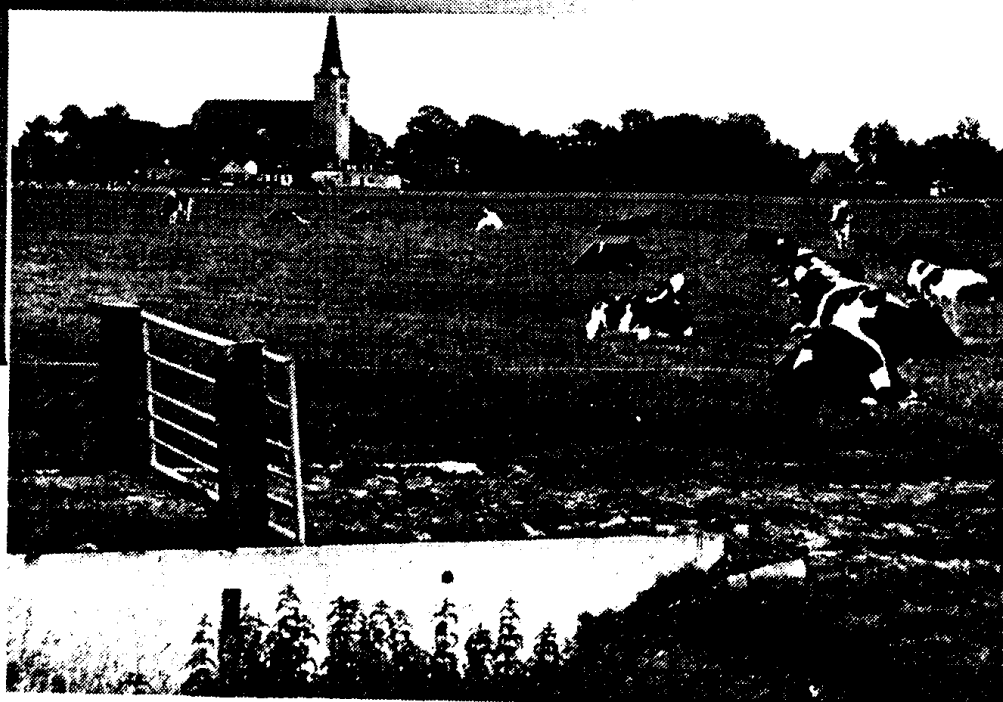


door

JEF BRAUERS



● Nijland, een nauwelijks zichtbaar vlekje.

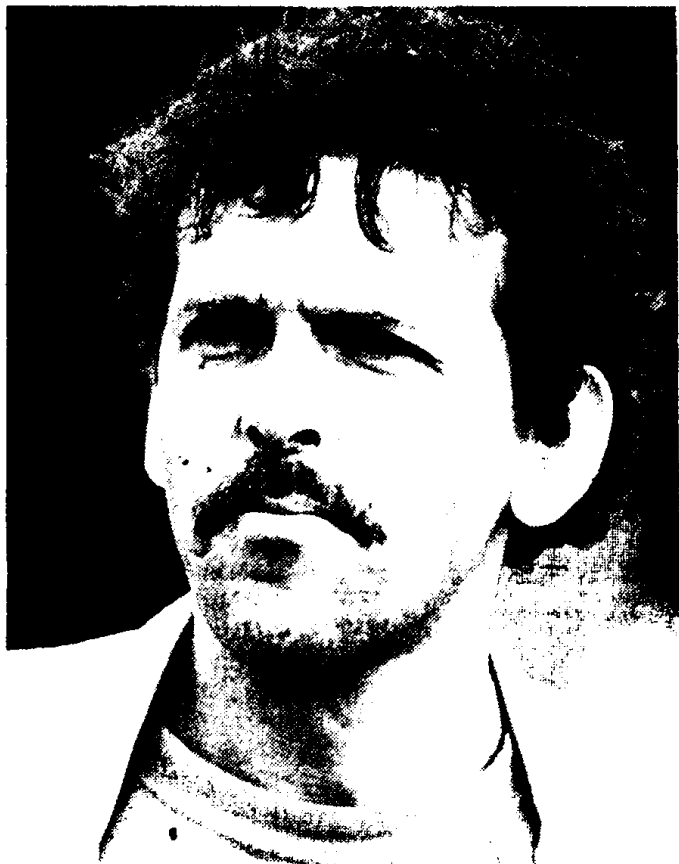






● Een toonzuivere controle.

# Pasveer past op zijn tellen



● Kritische blik van choreograaf Kees Vossen-berg.

Niet dat ze lopen te mokken, die Friezen. Maar veel verder dan Duitsland en Frankrijk is het Pasveerkorps uit Leeuwarden niet gekomen met zijn wereldtitel.

Wel zit de showband met een koffer vol beloften. Tripje naar Indonesië? Fluitje van een cent! Tournee door Amerika? Moest ook 'a piece of cake' zijn.

Je bent niet voor niets wereldkampioen van het WMC 1989, hoorde 'Pasveer' toen van alle kanten. Dus voorwaarts. Mars.

Deze tegenslag is 'Pasveer' allang te boven. Als waardig wereldkampioen bereiden de helden van het noorden zich momenteel verbeten voor op het verdedigen van de mondiale titel. Want straks in Kerkrade wordt het grasveld opnieuw kaalgevreten. Pas maar op, daar komt 'Pasveer'.

Bericht over een repetitie van doorlopend tellen.

tampvol stadion in Kerkrade, vier jaar geleden. Vlak voor zijn zinderende show van hooguit twaalf minuten lijkt het Pasveerkorps uit Leeuwarden even geblokkeerd. Dan een schreeuw vanaf de tribune: 'Vreet dat grasveld kaal'.

Zestien staande ovaties later is 'Pasveer' met 94 van de 100 punten wereldkampioen.

Winderige wei in Leeuwarden, ergens in mei.

Nagenietend van het applaus tijdens een vijftaals verblijf in Orleans, Frankrijk, lijkt de repetitie voor geen meter te lopen. Choreograaf Kees Vossen-berg commandeert een blozend blondje om haar dwarsfluit waterpas te houden.

Een dik uur later marcheert 'Pasveer' uitgeteld de oefenwei af. Van uitblazen is weinig sprake. In de leslokalen van 'Opus', het epicentrum van muzikaal-marcherend Leeuwarden, fluit, trommelt en tingeltangelt de regerende wereldkampioen verwoed verder.

Of Kees Vossen-berg, Sjoerd Westra en Andries Venema zich geen zorgen maken? Het WMC is dichterbij dan de 64 korpsleden blijkbaar denken.

Sjoerd Westra, al meer dan dertig jaar slagwerk-instructeur en oud-beroepstamboer bij de marine, verduidelijkt: „We laten ze nu maar doorjassen, zodat ze de muziek melodisch en ritmisch, in combinatie met de choreografie, beter gaan aanvoelen. Ik zie wel die vlerkachtige dingetjes, waarop je bij Pasveer altijd kunt rekenen. Maar voor de rest klinkt en loopt het allemaal nog veel te onzeker. Ze zijn er met hun hart nog niet bij. Kan ook niet, als je nog te veel loopt te tellen.”

Fluit-instructeur Andries Venema knikt instemmend als 'showmaster' Kees Vossen-berg sust: „Vergeet even niet dat meer dan de helft van dit korps nieuw is. Het WMC en de hele sfeer er omheen kennen zij dan ook alleen van ho-



● Met deze show werd Pasveer vier jaar geleden wereldkampioen.

Archiefoto LD



● Op het oefenveldje werken de Friezen aan hun nieuwe show.

Foto's: MARTEN SANDBURG

ren zeggen en van video-opnamen. „Toch vind ik deze ploeg enthousiast. En tegelijkertijd ongreepbaar. Op een repetitie zoals vanavond wil je hier en daar al wat gaan afwerken. Maar je ziet overal oude fouten opduiken. Gewoon omdat het te lang duurt voordat die vereiste concentratie er is.”

Toch blijft niemand van deze trojka's nachts in zijn kussen. Vier jaar geleden was het een week voor het WMC ook nog één grote puinhoop.

Sjoerd: „Als het er echt op aan komt, laten ze je nooit in de steek. Zodra 'Pasveer' in uniform aantreedt, wordt alles uit de kast gehaald.”

Kees: „Wat ook meespeelt, is de wetenschap dat ik in de komende weken hier en daar veranderingen aanbreng in de show. Vandaar dat menigeen zich nog niet helemaal uit de naad werkt. Gelukkig is deze ploeg heel flexibel. Ook muzikaal-technisch weten ze stuk voor stuk wel degelijk van toeten en blazen. Met kleine veranderingen, nodig om de spanning erin te houden, hebben ze dan ook geen moeite. Wat heet? Ze rekenen er gewoon op.” „Zenuwachtig? We laten ons niet opfokken. Ook niet door de concurrentie. We gaan uit van onze eigen kracht. Als we het publiek weer plat spelen, kan onze dag niet kapot.”

Van een gelikte variant op de winnende show van 1989 willen de drie leermeesters niets weten. Daarvoor is hun show inmiddels te vaak nageaapt.

Een beetje topband marcheert nu

ook bloksgewijs op de millimeter nauwkeurig door elkaar. Toen 'Pasveer' er in Kerkrade de show mee stal, hield het publiek zijn hart vast. En de EHBO alvast haar verbandtrommels. Vooral met hun razendknappe, levensgevaarlijke tempowisselingen kregen deze Friezen het stadion overeind. Natuurlijk toont 'Pasveer' in het laatste WMC-weekeinde opnieuw dit beproefd watermerk. Daar kun je op tellen.

Trouwens, het drietal instructeurs weigert de pas in te houden.

Andries: „Onze show mag beslist niet op die van vier jaar geleden lijken. We komen weer met brutale figuren, waar de concurrentie de komende jaren de handen aan vol heeft. Als wereldkampioen ben je dat verplicht.”

Sjoerd: „Bij ons geen gerén met vlaggen. Laat staan tamtam vanaf de zijlijn. Of een wagen volgepropt met geluidsversterkers. Bij ons spelen ze alle 64. En blijven ze voortdurend in beweging. Puur en allemaal zelf bedacht. Zoals het Friezen betaamt, inderdaad.”

Kees: „Natuurlijk zijn er grenzen aan de choreografie bij een mars- en showband. Als wiskundeleraar houd ik van vierkanten en cirkels. Ik probeer bij voorkeur ook zoveel mogelijk viertallen symmetrisch bij elkaar te houden. Dat is verdomme moeilijk, maar voor het publiek wel overzichtelijk. Verder vind ik dat elke figuur die ik bedenken ook muzikaal verantwoord moet zijn. Ik weiger te sjoemelen zoals dat gebeurt bij nogal wat korpsen. Die bedenken een fraaie figuur, maar hoe ze daarmee muzikaal uit de voeten komen, is

vaak van ondergeschikt belang.” Steekt zijn handen diep in de zakken en orakelt: „Een show is net als televisie. Zodra het niet boeit, kijkt er geen mens meer naar.”

Toen bijna niemand tv had, is 'Pasveer' geboren. Postbode Jaap Pasveer trommelt op 18 januari 1960 lenige leden van gymnastiekvereniging Quick bijeen in café Tivoli. Samen met muzikanten van fanfare De Volharding uit Huizum stampet de tambour-maitre van de PTT-drumband het Leeuwarder Jeugd Tamboerkorps uit de Friese klei. De postbode durft trommels en fluiten te combineren. En vindt daarmee overal weerklank.

Vier jaar na de oprichting overlijdt Jaap Pasveer. Krijgt postuum de eer die hem toekomt: een eigen straatnaam. En zijn droom heet voortaan het Leeuwarder Pasveerkorps.

'Pasveer' marcheert op eigen benen. Tot ongeveer je vijftiende loop je driftig mee in het jeugdkorps. Pas dan word je tot Het Korps toegelaten. En daar ligt het tempo zo hoog dat menigeen rond zijn/haar achttentwintigste het niet langer kan bijbenen.

Sjoerd Westra: „Je ziet inderdaad weinig veteranen. Die zou je tijdens een optreden ook meteen herkennen aan hun blauwe koppen. Dan heb je een hoog dichtgeknoopt uniform aan en een hete helm op. Je moet stevig in je lijf steken om overeind te blijven.”

Met dik dertig shows per jaar is er

Wereld-  
kampioen uit  
Leeuwarden  
wil opnieuw  
het grasveld  
kaalvreten

bovendien geen ruimte voor nog een andere passie dan 'Pasveer'. Logisch dat de gehelmde helden binnen het korps verkeren krijgen. En uiteindelijk trouwen.

Let je uitsluitend op cijfers dan moet heel Leeuwarden familie zijn van 'Pasveer'. Sinds de oprichting zijn ruim duizend inwoners van de Friese hoofdstad lid geweest van dit korps. Leeuwarden moet dus een speciale band hebben met deze showband, niet waar?

Was dat maar waar, verzucht het trio. Op meer dan het jaarlijks, gesubsidieerd schouderklopje hoeft de regerende wereldkampioen niet te rekenen. Aan de thuiskomst, direct na het behalen van de WMC-titel in juli 1989, wordt niemand van 'Pasveer' graag herinnerd. Gelukkig toonde concurrent Ad- vendo uit Sneek zich een goed verliezer. Daags daarop was er op zijn initiatief toch feest. Ook nu heeft het gemeentebestuur zijn kat gestuurd. Pas twee maanden later is er een zilveren penning van de stad zelf.

Ook voor de beloften direct na het Wereldmuziekconcours kan 'Pasveer' niet langer warm lopen. Het gros bleek goed bedoeld of gewoon loos.

Kees, afgemeten: „De uitstraling van de wereldtitel valt tegen. Samen met de leden denk je: nu komen de meerdaagse tournees. Nee dus.”

Sjoerd: „Ook in Leeuwarden zelf is er geen sprake van extra waardering. Onze huis-aan-huis-verkoop van koek om de kas te spekken heeft weinig meer opgeleverd dan voor 'Kerkrade'. Oorzaak? Misschien is het merendeel van de noorderlingen te nuchter voor de show. Als we marcheren, hoor je langs de kant de opmerking: laat ze toch gewoon lopen...”

Terug naar die avond in mei op de oefenwei achter 'Opus'.

Pas na drie kwartier heeft tambour-maitre Harold Dijkstra de 'Franse slag', overgehouden aan het succes in Orleans, uit zijn korps gedingeerd.

Vooral de 'pijpers' passen wat beter op hun tellen.

Ook Kees Vossen-berg kijkt nu minder nukkig. Het beton is gestort. Nu nog wat fraaie figuren trekken. En dan aanstampen.

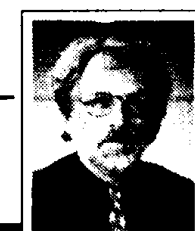
De terreinknecht van het Roda stadion hoeft vlak voor 25 juli het middenveld niet te maaien. 'Pasveer' wil het die zondag opnieuw kaalvreten.



● Opperste concentratie tijdens de repetitie

door

HANS  
TOONEN





**WMC 1993**

WERELD • MUNK • CONCOURS

**Dames- en herenkleding**  
tegen  
**fabrieksprijzen**

**TEXTIEL CENTRALE SIMPELVELD**

**CS**

BOCHOLTZERWEG 15, SIMPELVELD  
Op het industrieterrein 045-442553  
OPENINGSTIJDEN  
ma-vrijd. 12.00-18.00 uur  
zaterdag 10.00-17.00 uur  
045-442553

**TIJDELIJK MET EXTRA  
FUN, SUN EN MUSIC!**

**DE HYUNDAI SCOUPE ESPRIT.**

De Scoupe 1.5i, de sportieve 2+2 van Hyundai, is tijdelijk leverbaar met een exclusieve Esprit-uitvoering. De Scoupe Esprit is meteen herkenbaar aan het uitneembare zonnedak, de in de voorspoiler geïntegreerde mistlampen en het tintje glas rondom. Verder is de uitrusting extra luxueus, met o.a. elektrische ramen en buitenspiegels, luxe stofbekleding en een radio/cassette-installatie met speakers. Maar aangezien de

voorraad van deze zeer speciale Scoupe beperkt is, raden we u aan om zo snel mogelijk bij ons langs te komen.

**SPECIALE ESPRIT-AKTIEPRIJS  
v.a. 30.950,-**

LIJCHTMETALLEN VELGEN TEGEN HEEFRIJS. PRIJZEN INCL. BTW EN BPM. EXCL. KOSTEN RIJBLAAS PAKKEN. ALLE MODELLEN MET 3 JAAR VOLLEDIGE FABRIEKSGARANTIE. PRIJS- EN MODELWIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN.

**HYUNDAI**  
HET NIEUWE WERELDMERK

**HYUNDAI AUTO VAESSEN**  
Heerlen, Beitel 19, tel. 045 - 424010

**A. Bleijlevens** B.V. Vlees- en Vleeswaren

Rolduckeweg 54  
6369 GV Simpelveld  
Tel. 045-441280

**OPRUIMING**

De hele zomerkollektie damesmode nu met:

**Finy Bleijlevens**  
dames mode  
simplveld

**40%-50%-60% KORTING!!**

Wanneslagerstraat 15, Simpelveld, tel. 045-442496

**PIETERS DORTU**

HEREN- EN KINDERKLEDING

Wenst de deelnemende verenigingen veel succes

HEERLEN - MAASTRICHT - SITTARD

**Marmer, graniet en leisteen**  
VOOR UW GEHELE INTERIEUR

• vloeren  
• tafels  
• badkamers  
• haardbekleding  
• dorpels etc.

**MOONEN-WANDERS**  
Wijngaardweg 10, Hoensbroek  
tel. 045-227700  
fax. 045-227199

**EXCLUSIEVE  
RELAXFAUTEUIL**

**ZIT WERELD PRIJS 1930,-**

Exclusieve relaxfauteuil vervaardigd uit rug-, zit- en voetensteun in meerdere standen verstelbaar. Ontwerp van de Deense designer Steen Oestergaard. Gestoffeerd in 1e kwaliteit speidel rindleder. Zowel de beukenhouten romp als leder in meerdere kleuren leverbaar. Prijzen variëren van f 2340,-.

Buca - Zit Wereld Kerkrade  
Holtstraat 134 / Stratenweg 47, Tel. 045-453098

**Bij ons is de  
WMC-munt  
f 300,- waard**

Dit is een prachtige bi-colour damesring met 0.17 crt. briljant, een speels model dat heel goed alleen gedragen kan worden maar ook gecombineerd kan worden met een trouwring. De ring kost normaal in de winkel f 1.200,-. U kunt hem bij ons natuurlijk kopen met de gebruikelijke korting van 25% voor f 900,-. Maar het kan nog veel voordeliger. U krijgt de ring van f 1.200,- voor f 600,- en één WMC-munt. Uw extra voordeel dankzij de WMC-munt is dus f 295,-. Deze actie is geldig t/m 31 jun 1993.

Kwaliteitsmerk van de wereld beroemde

**CD**

**VAN CLEEF & DELON**

Marktstraat 33H, Kerkrade.  
Telefoon 045-453098.

**SERRES • SCHUIFPUIEN  
RAMEN • DEUREN**

**NIUW!**  
Renovatie profiel  
120 mm  
Leasing of financiering

- Productie in eigen fabriek
- Vakkundige montage
- Volgens VKG-normen
- Schiedse afwerking
- VKG-garantiecertificaat

Info- en advies:  
Loc: 4201 6406 GW Kerkrade  
Telefoon 045 - 41 67 70

Open:  
ma t/m vr. 10.00-17.00 uur  
zaterdag 10.00-15.00 uur  
en op afspraak

**hellebrekers**  
maatwerk in productie en montage

Complete VERBOUWING RENOVATIE en ONDERHOUD

CHINEES-INDISCH RESTAURANT  
**樓酒國中 „CHINA“**

Tijdens het WMC  
**Chinees-Indisch buffet**

Meer dan 10 Chinees-Indische gerechten f 20,- per persoon  
Markt 20, Kerkrade, tel. 045-455108

**DISCO DANCE**

Iedere vrijdag,  
zaterdag en  
zondag naar:  
**MEET-POINT**

Iedere zondag:  
**THEO GOOSSENS**

**MEETPOINT SCHINVELD**  
Boekstraat 7, Schinveld  
045-252975

**NIGHTCLUB  
LA DILIGENCE**

Een begrip in Limburg.  
**Don't miss it.**  
Tel. 045-412629.  
Rijtuigenmuseum dagelijks geopend!

**MAX RESTAURANT**

Markt - Kerkrade - Tel. 045 - 454700

**WMC 1993**

**De eetkamer van de Markt met speciale WMC-menukaart**

Zowel in ons à la carte restaurant als op een speciaal gedeelte van ons bijna 200 stoelen tellende eet terras is het óók tijdens het WMC mogelijk à la carte te eten.

Naast onze normale gerechten presenteert onze kok **PAUL CONEMANS** 4 speciale WMC-menu's.

Tevens presenteert onze pizza-bakker **GINO MLEKUZ** nieuwe pizza-creaties.

**SUZUKI ONTDEK HOE MOOI GROEN KAN ZIJN**

DE SUZUKI VITARA IS SOEPER OP DE Snelweg en door z'n vierwiel-aandrijving sterk in het terrein. VOORZIEN VAN EEN 1600CC MOTOR. ECHT EEN AUTO DIE ANDERS IS DAN WAT U GEWENSBENT. KOM NU KIBSEN EN RIJDEN BIJ UW SUZUKI DEALER.

AUTOREDRUF BOS HEERLEN B.V. INTRODUCEERT DE "BOS 4WD SPECIAL". EEN SUZUKI VITARA CAMPUS MET EEN KORTINGEN. VOORZIEN VAN EEN AANTAL EXTRA ACCESSOIRES, ZOALS LICHTMETALEN VELGEN, BREDE BANDEN, SPATBORDEN, VERBODEN, VRIJLOOPHAKEN, SPORRIS, EEN BAIL BAR, RINGTOP EN EEN EXCLUSIEVE STRIJPING. DE OPLAAG VAN DESE AUTO IS ZEER BEPERKT EN ALLEEN VERKRIJGBAAR BIJ BOS HEERLEN B.V. DE SPECIALE AKTIEPRIJS LEVERT U EEN PRIJS-VOORDEEL OP VAN F. 2.445,-.

BOS 4WD Special F. 37.995,- (incl. metallic-lak, zalig de voorraad raakt. (Er is ook al een Suzuki Vitara vanaf F. 30.885,-).





● Blaasmuziek hoort bij de Dag van de Arbeid in Noorwegen.



● Blaasmuziek en politiek in Larvik: 'Nee tegen Europa' en de Internationale.

# Noormannen op muzikale rooftocht naar Kerkrade



● Odd Terje Lysebo.

et is een stralende morgen, maar Larvik slaapt nog. De stramme wind, het gekrijs van de zee-meeuwen hoog in de blauwe lucht en de geur van zeelucht doen denken aan de ijzige sfeer die Bernlef in zijn 'Eilanden' zo voelbaar weet op te roepen.

Veel industrie – scheepswerven –, veel banken, veel Chinese restaurants. En een 'kopieeringscenter' van Océ pal tegenover het politiebureau. Opvallende zaken tijdens een eerste verkenningstocht door de straten van de stad, die langzaam tegen de rotswanden lijkt omhoog te klauteren. Op deze zonovergoten zaterdagochtend heeft het uitzicht over de rimpelloze baai iets groots, iets machtigs. 's Zomers krielen hier duizenden toeristen op de stranden; nu heeft zich een serene rust van het plaatsje meester gemaakt. Het toeristenbureau is alleen door de week geopend, van 10 tot 4.

Enkele uren later. Muziek klinkt door de straten. Overal wappert het rood/blauw in de wind. Het is 1 mei, de Dag van de Arbeid en die wordt gevierd in Noorwegen. Vier van de veertien blaasorkesten, die Larvik rijk is, zijn paraat op de markt bij het vrijheidsmonument. Er is een korte plechtigheid, met toespraken, enkele marsen en de Internationale, gevolgd door een optocht door de stad. Enkele demonstranten maken van de gelegenheid gebruik om het recht op arbeid nog eens onder de aandacht te brengen. Ook een nadrukkelijk 'nei' tegen Europa wordt op spandoeken meegevoerd.

Op afstand slaat Odd Terje Lysebo het schouwspel gade. Hij is de plaatselijke muziekcoördinator, in dienst van de gemeente, belast met alles wat met het muzikale wel en wee van Larvik te maken heeft. Ook de harmonie waarover hij de muzikale scepter zwaait, de Noorse kampioen, is bij de manifestatie aanwezig. „Het korps is behoorlijk uitgedund. Examinas en zo”, verontschuldigt hij zich ongevraagd. Het is duidelijk dat

ook Noorse muzikanten niet van marcheren houden. Odd Terje Lysebo is een door de wol geverfde musicus. Hij ging in de leer bij grote musici als Trevor Ford en Frederick Fenell. Lysebo weet wat er in de wereld van de blaasmuziek te koop is. Gastdirigentschappen en -docentenschapen brengen hem jaarlijks naar vele Europese landen en de Verenigde Staten. Voor hem telt maar één ding: zo goed mogelijk muziek maken, het liefst met nieuw, uitdagend repertoire. Bij zijn ongeveer negentig muzikanten vindt hij een gretig en volgezaam gehoor. Kerkrade is voor Odd Terje hét internationale podium van de blaasmuziek. De plaats waar je zijn moet om internationaal op de hoogte te blijven. Met zijn zes concoursdeelnames is hij de dirigent die het vaakst op het WMC te zien was. „Toen we vorige keer Kerkrade verlieten, zeiden we: 'Hier komen we terug'.”

Muzikale redenen liggen ten grondslag aan de bedevaartstocht die Lysebo c.s. om de vier jaar naar Kerkrade pleegt te maken. En aan de vele buitenlandse tournees die de harmonie bijna jaarlijks onderneemt. „We willen ons zelf presenteren en van anderen leren”, verduidelijkt de dirigent na afloop van de manifestatie in de bar van een van de vele hotels. „Het WMC is daar een ideale gelegenheid voor. Het evenement heeft een internationale uitstraling en er is veel en gekwalificeerd publiek. Bovendien is in Kerkrade het wedstrijdelement niet zo duidelijk aanwezig. Vaak hoor je pas maanden later hoe de andere deelnemers gepresterd hebben.”

Daar zitten Lysebo en zijn muzikanten niet mee: „Voor ons is het wedstrijdelement onbelangrijk. Onze filosofie is: muziek is kunst, geen wedstrijd. Daarom nemen we maar zelden aan concoursen deel. Op het Noors kampioenschap waren we sinds 1977 niet meer geweest. Het WMC is eigenlijk voldoende. Deelnemen aan zo'n evenement is inspirerend. En een uitdaging. Je hebt een doel

om naar toe te werken, waardoor je de vereniging beter bijeen kunt houden en het niveau kunt verbeteren. Maar we gaan niet om te winnen. We willen alleen zo goed mogelijk muziek maken. Als de jury en het publiek dat apprecieert, dan zijn we tevreden. Als andere orkesten in de wereld dat nog beter doen, dan kunnen we daar alleen maar blij mee zijn.”

Een opmerkelijk standpunt, zeker voor Nederlandse begrippen. Heel iets anders dan de overspannen manier waarop in ons land tegen concoursen, en speciaal tegen het WMC, wordt aangekeken. Dat is trouwens niet het enige verschil tussen de Noorse en Nederlandse situatie. Het is ons land absoluut ondenkbaar dat de muzikanten én hun eigen opleiding bekostigen, én hun instrument zelf kopen, én contributie betalen én ook nog eens de concertreizen volledig financieren. Voor de trip naar Kerkrade moet ieder lid 2.700 Noorse kronen op tafel leggen, omgerekend zo'n 750 gulden. „Ze doen dat graag”, aldus Lysebo. „De mensen die in Kerkrade waren, zijn enthousiast om terug te gaan. En de mensen die er niet waren willen wel eens ervaren waarom de anderen zo enthousiast zijn.”

Dat enthousiasme is nodig ook, want over eigen middelen beschikt Ungdomsmusikkorps – wat staat voor jeugdorkest, een naam die dateert uit de ontstaansperiode – niet of nauwelijks. Dat heeft vervelende consequenties als leden ziek worden of verplichtingen elders hebben, zoals met enkele beroepsmusici van het korps tijdens het WMC het geval is: ze kunnen niet worden vervangen, om de doodeenvoudige reden dat vervangers niet betaald kunnen worden. Ook daarin verschilt Noorwegen van Nederland en andere landen met korpsen in de concertafdeling. „Maar onze leden zijn niet alleen enthousiast, ze zijn ook nog verschrikkelijk goede muzikanten. Ze vangen het wel op”, vindt Lysebo flegmatiek. Hij is blijkbaar gewend met dit soort omstandigheden om te gaan.

Hoe goed zijn muzikanten muziek kunnen maken, wordt de volgende dag duidelijk tijdens een kort optreden in het theater van Sandefjord, een plaatsje op twintig kilometer van Larvik. Daar speelt de harmonie onder meer het eerste deel van het Concerto voor bastuba en harmonieorkest van Vaughan-Williams. In de hoofdrol de amper dertigjarige bastubaist van het orkest, die zijn solo muzikaal en technisch zo meesterlijk speelt, dat hier een beroepsmusicus aan het werk moet zijn. „Nee hoor”, vertelt Lysebo na afloop trots. „Gewoon een amateur. En we hebben meer van die talenten.”

Zo'n getalenteerde amateur is ook Oyvind Nystad, de solo-klarinetist van het orkest. Hoe gedreven deze jonge econoom met zijn hobby bezig is, mag blijken uit enkele uitspraken: „Je moet constant jezelf proberen te verbeteren. Ik luister veel naar muziek, neem regelmatig aan workshops deel. Alleen op die manier kun je inspirerend voor de groep bezig zijn. Als solo-klarinetist moet je het niveau bepalen, steeds een voorbeeld zijn. De andere aanvoerders van de verschillende groepen denken er net zo over.”

Dat het Nanset Ungdomsmusikkorps veel talent in huis heeft, blijkt ook tijdens de repetitie na het concert. De Vierde Symfonie van Reed, het verplicht werk van het WMC wordt uitgedaald en aan een eerste onderzoek onderworpen. De Noorse muzikanten blijken goed en snel te kunnen lezen. Na enige tijd kan de dirigent zich al met de muzikale afwerking gaan bezighouden. Zelfs de vele noten van het snelle derde deel leveren de vingervlugge muzikanten binnen korte tijd weinig problemen meer op.

Is Reed dan toch te gemakkelijk voor dit niveau? Odd Terje Lysebo heeft er zo zijn eigen mening over. „Ik vond het wel verrassend

## Odd Terje Lysebo met Larvik voor zesde keer op WMC

dat de organisatie in Kerkrade Reed gevraagd heeft. Hij maakt goede, educatieve muziek voor high schools, maar hij is geen theorie-tiest. Reed is een man die handwerk beheerst en daardoor met zijn muziek een band met de wereld kan laten klinken dan hij in werkelijkheid klinkt. Maar echt dat gaat het allemaal niet. Dat gaat ook voor deze symfonie. In vergelijking met Gotkovsky (het verplicht werk van vorige keer, JF) het artistiek een stuk minder. gemakkelijker.”

Behalve Larvik zullen ook de harmonieorkesten van Sagene in de concertafdeling en Skien in de eerste divisie laten horen dat de Nooren meer kunnen dan een aardig potje voetballen en heel hard schaatsen. Muziek is een belangrijk onderdeel van de culturele bedrijvigheid in het land. Grieg en Svendsen en de blaasmuziek speelt daarbij al decennialang een belangrijke rol. „De eerste blaasorkesten werden op het eind van de vorige eeuw in de scholen geformeerd”, legt Lysebo uit. „In het kader van de viering van de onafhankelijkheid op 1 mei moesten deze bands aan parades deelnemen. Uit de schoolbands ontwikkelden zich de 'community'-bands die na de Tweede Wereldoorlog in de algemene euforie van vrijheid een explosieve ontwikkeling hebben doorgemaakt. Zowel in aantal als kwaliteit. Een belangrijke rol daarbij speelde ook Trevord Ford, de Australische componist, die zich in de jaren zestig in Noorwegen vestigde en de Noorse blaasmuziek naar internationaal niveau tilde. „En de laatste tien vijftien jaar hebben we aansluiting met de internationale beweging gekregen.”

Die aansluiting is tot stand gebracht door betere scholing, betere docenten, meer muziekscholen en conservatoria, grotere internationale oriëntatie en onder invloed daarvan beter en nieuw repertoire. „Alleen hebben we nog geen opleiding voor dirigenten blaasmuziek”, aldus Lysebo. „Die heeft met de acceptatie van blaasmuziek binnen de Noorse kunstwereld te maken. Blaasmuziek wordt in bepaalde kringen niet feest beschouwd, niet als kunst. En dan, strijdvlug: „Maar die leiding komt er. Binnen nu en veertien jaar.”

Strijdvlug is Odd Terje Lysebo veel minder als het om Kerkrade gaat. Tenminste, dat denkt hij voor. Toch is hij zeer geïnteresseerd in de keuzewerken die zijn concurrenten gaan spelen. Als hem verteld dat het tot een soepel koude-orlogsvoering behoeft om die werken zo lang mogelijk geheim te houden, moet de Noorse dirigent hoofdschuddend lachen. Maar zelf hult hij zich ook in nevelen als het om zijn eigen programma gaat. Hij blijft steevast bij vage opmerkingen als „wanneer schijnlijk ook iets Noors en wellicht Stravinsky's 'Vuurvogel' geheel of gedeeltelijk”. Als voetbaltrainer die geheimzinnig doet over zijn opstelling, wens ook Odd Terje zijn troeven meteen uit te spelen.

Ook een rondgang langs een aantal muzikanten en bestuursleden van Nanset Ungdomsmusikkorps maakt niet helemaal duidelijk dat de Nooren alleen maar uit ideale overwegingen aan het WMC deelnemen, of dat ze toch meer van zins zijn. In elk geval willen ze het puntentotaal van vorige keer, 338,5, overtreffen. Dat proef je uit de manier waarop met Kerkrade bezig zijn. Al kerken zij niet verder dan „we zijn blij onze Kerkrade vrienden terug te zien”, of „het bier is er lekker goedkoop”.

Maar in hun pretoogjes is te zien dat ze meer in hun Vikingschape voeren.

door

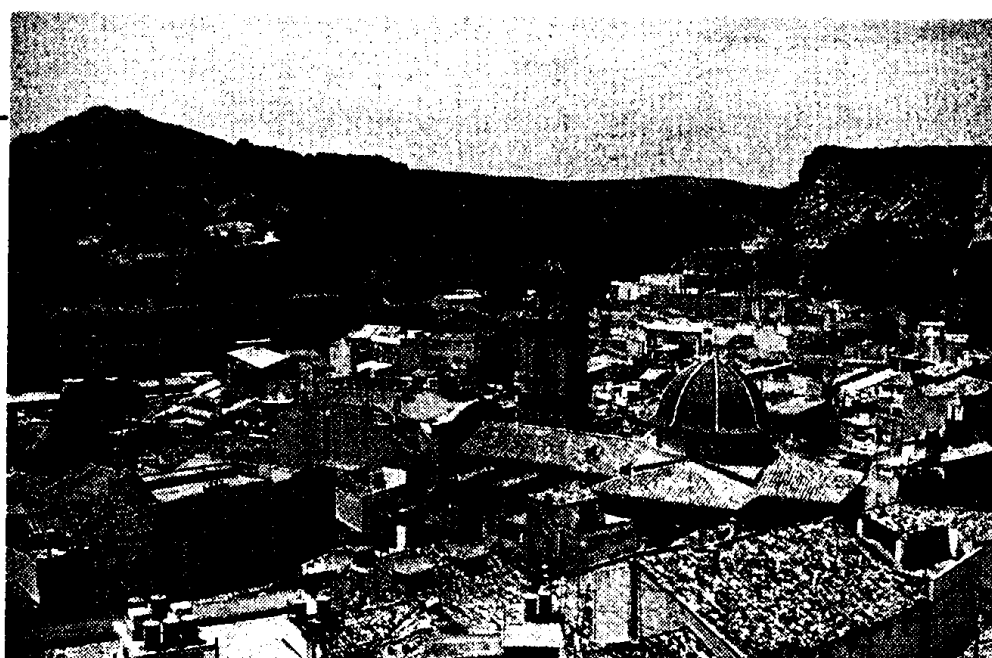
JOS FRUSCH



● Het uitzicht over Larvik heeft iets groots, iets machtigs.







● Buñol, een dromerig stadje op dertig kilometer van Valencia.

# Henri Adams springt met 'Artistica' in het diepe



● Henri Adams straalt op de repetitie zelfvertrouwen en vastberadenheid uit.

Zondag 25 juli, de dag van de waarheid. Voor drie Limburgse topkorpsen uit Thorn en Eysden en voor twee buitenlandse blaasorkesten, uit Noorwegen (Larvik) en Spanje (Buñol). Inzet: het – officieuze – wereldkampioenschap. De oorlogssterkte van de Spaanse armada lijkt met slechts één vlaggeschip niet echt indrukwekkend. Maar schijn bedriegt. Admiraal Henri Adams en zijn keurkorps van 150 ras-muzikanten zullen ongetwijfeld met muzikaal machtsvertoon de concurrentie tegemoet treden. En met respect. Vooral voor de Kerkelijke Harmonie van Thorn. Want Adams is een 'geif'. En afkomst verloochent zich niet.

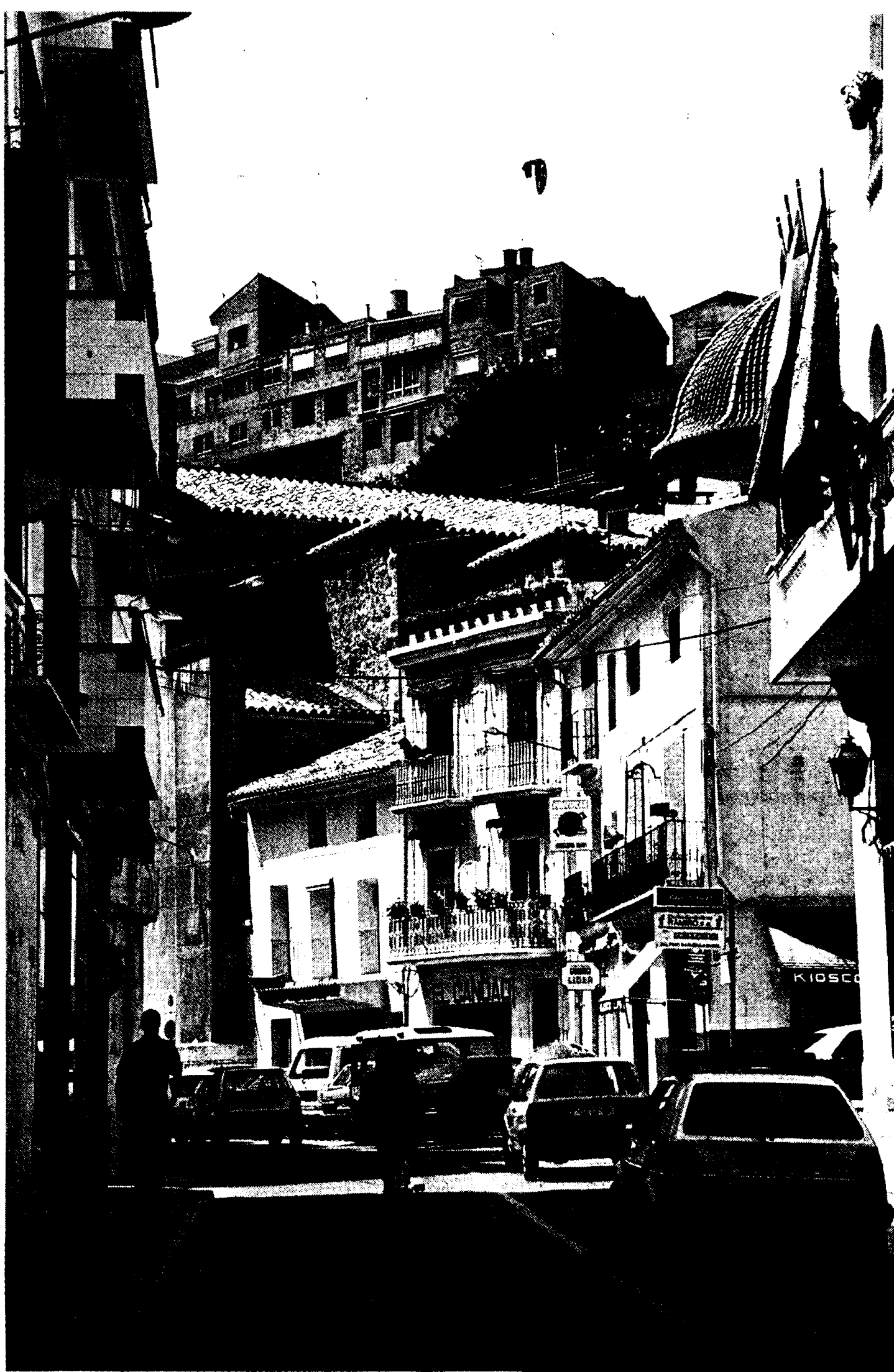
Henri Adams is een echte Spanjaard geworden. Verlekkend kijkt hij in de kroeg om de hoek naar de wekelijkse rechtstreekse tv-uitzending van een stieregevecht.

Een walgelijke vertoning. Voor mij tenminste.

Niet voor de Thornse musicus, die al bijna vier jaar lang de muzikale scepter zwaait over La Artistica, één van de twee super-harmonieorkesten die Buñol rijk is. Sterker nog, hij kan weinig begrip opbrengen voor mensen die het schouwspel afkeuren. Hij praat over traditie, spelregels, helden, kunst. „Wat dacht je, als zo'n kolos op je afkomt...?” Adams, zelf ook geen kleintje, kijkt me dreigend aan. En vervolgt: „Je moet als stierevechter een stier opvoeden. Zodat hij precies doet wat je wil.” Hij stampet op de vloer en zwaait vervaarlijk met zijn armen door de lucht. „Zo, en zo, zie je.” Zijn ogen spuwen vuur. „En dus niet zoals die sukkel daar. Dat is niks.” Als de stier de ongelijke strijd begint op te geven, kruipt Adams zowat in het toestel. Dan komt de genadestoot. „Nu is hij dood”, jubelt de jonge dirigent triomfantelijk, „alleen weet hij het nog niet.” Even later stort de stier levenloos ter aarde.

„Brood en spelen, dat willen de mensen hier.” Henri Adams is een kwartiertje na afloop van zijn escapade met de traditionele Spaanse volksmuziek weer rustig geworden. Via het stieregevecht en de manier waarop Spanjaarden deze 'sport' beleven, is hij overgegaan op een onderwerp, waarover ongetwijfeld meer te vertellen valt: de blaasmuziek. Het onderscheid is voor de 33-jarige musicus niet echt groot: in vijf weken moet hij met zijn harmonie drie keer de arena in. Het zal er allemaal niet zo bloederig aan toe gaan; maar de strijd zal niet minder hevig zijn. En wat voor een toreador geldt, dat geldt ook voor de Thornse dirigent: ze zijn beiden als de dood voor afgaan.

Blijft toch de vraag: waarom haalt een jonge, succesvolle musicus zich dit allemaal op de hals? Waarom eerst naar een concours in Requena, dan – nog geen drie



● Een zonovergoten straat in hartje Buñol.

weken later – naar het Certamen in de arena van Valencia en tien dagen daarna de grote verplaatsing naar Kerkrade, een onderneming die de vereniging ruim drie ton gaat kosten?

Zoiets doe je toch niet voor je plezier.

Henri Adams gaat er eens goed voor zitten. Enkele slokken bier, wat geschuifel op zijn stoel, een peinzend gezicht. „Vergeet niet dat ik hier werknemer ben. En dat de werkgever beslist wat ik moet doen. Die beslissing om aan die concoursen mee te doen, heeft te maken met de aard van de Spanjaard. Zijn passie voor wedstrijden is enorm. Dat geldt ook voor de socios binnen onze vereniging. Ze hebben al een half jaar geleden besloten om aan het WMC mee te doen. Dat woord 'wereldkampioenschap' spreekt hier erg tot de verbeelding. Artistica heeft nog nooit aan het WMC deelgenomen. De socios vinden er de tijd nu rijp voor.”

Om dat antwoord volledig te kunnen begrijpen, is enige achtergrondinformatie van belang: in Buñol verschaft de cementindustrie de mensen werk en de blaasmuziek levensvreugde. Twee harmonieorkesten van zo'n 150/160 muzikanten – en vele honderden niet spelende leden (de socios) – maken die muziek. De beide orkesten – La Artistica en La Armonica – lijken veel op elkaar: ze zijn stinkend rijk, ontzettend goed en ongelofelijk fanatiek. Tussen de socios van beide verenigingen heerst een concurrentiestrijd, in vergelijking waarmee 'het meningsverschil' tussen de 'bokken' en 'geiten' in Thorn kinderspel is.

Die enorme concurrentiestrijd wordt vooral door de socios levend gehouden. Begrijpelijk. Het zijn mensen die hun leven lang geld en energie – zeg maar hun hele ziel en zaligheid – in de vereniging hebben geïnvesteerd. Je kunt ze dagelijks vinden in het verenigingslokaal, waar ze een

kaartje leggen, een potje schaken of domino spelen. Sinds 1981 hebben de socios van Los Feos (de lelijken) – de bijnaam van La Artistica – eigenlijk geen leven meer in het stadje op zo'n 30 kilometer ten oosten van Valencia. In dat jaar werden Los Litros (de liters) – een bijnaam die betrekking heeft op de bieren wijnconsumptie van La Armonica – wereldkampioen in Kerkrade. Zelfs enkele overwinningen op het Certamen wegen daar voor de 'Feos' niet tegen op.

Het feestgedruis van de wereldkampioenen klinkt de socios van La Artistica nu nog – twaalf jaar na dato – in de oren. En met pijn in het hart lopen ze langs het verenigingslokaal van Los Litros, waar aan die gevel een bordje herinnert aan die grote triomf op de 'Mundial', zoals het WMC in Spanje genoemd wordt.

Omdat Artistica onder leiding van Henri Adams muzikaal tot grote bloei is gekomen, moet 1993 het mooiste jaar uit de geschiedenis van 'De Lelijken' worden.

Alleen, er is één probleem: het geld. Want drie ton voor één concours is zelfs voor Artistica geen kattenpiss. Vooral toen reeds vorig jaar beloofde subsidiegelden achterwege bleven. Want na de Olympische Spelen en de Wereldtentoonstelling is de Spaanse schatkist leeg. Dan ook maar naar het concours in Requena, meenden de socios. Daar is een vette hoofdprijs te verdienen. En voor alle zekerheid ook maar inschrijven voor het Certamen. Daar kan alvast de eerste genadestoot aan de plaatselijke concurrent worden uitgedeeld.

Leuke jongens, die socios. Maar Henri Adams kennende zal hij zich niet als een lammetje naar de slachtbank laten leiden, als ook hij niet overtuigd is van de haalbaarheid van deze muzikale vergeldingsactie. De dirigent reageert terughoudend: „Misschien wil ik persoonlijk wel niet gaan. Maar daar kom jij toch nooit ach-

ter. In elk geval gaan we niet naar Kerkrade om een leuk concert te geven. Als ik dat zeg, lacht heel Nederland me uit. En Valencia en omstreken erbij. Maar je wil natuurlijk horen: we gaan om te winnen. Laat ik dit zeggen: als de werkgever het belangrijk genoeg vindt om drie ton te investeren in 2000 kilometer te reizen, dan vermoed ik dat hij resultaten wil zien. Zo eenvoudig ligt dat in Spanje.”

Twee dagen later, na liters wijn en bier, heerlijke tapas, vele repetities en weinig slaap, probeer ik het nog eens. Henri Adams is mededezamer. En eerlijker. Pulkend in een pan paella doet hij in een heerlijk lentezonnetje zijn reëlaas: „Mijn eerste reactie toen het voorstel kwam om in vijf weken drie keer op concours te gaan, was: onzin, onmogelijk, nee. Toen ik er over ging nadenken, ben ik van mening veranderd. Het kan ook in je voordeel werken. De voorbereiding is langer, de muzikanten raken in een bepaald ritme en je kunt de werken vaker spelen onder concoursomstandigheden. Maar je weet nooit precies hoe het zal uitpakken. Voor mij is het: spring in het water en leer zwemmen.”

En als hij samen met zijn muzikanten verzuipt?

„Dan gaat het leven gewoon door, hoor. Ik word in elk geval niet de straat op gestampt. Ik heb een contract tot '95. We hebben gelukkig een heel reële werkgever/werknemer-verhouding. Een dirigent is gelukkig geen voetbaltrainer. Van een Cruyff- of Hidding-effect zal geen sprake zijn.”

Het programma dat Adams met Artistica in Kerkrade gaat spelen, is volledig aangepast aan de unieke concourssituatie van de vereniging. Strauss' Alpensymphonie, de aanvankelijke keuze, viel vanwege de te grote lengte uit de boot. In plaats daarvan komt de

## Buñol in vijf weken drie keer op concours

kortere suite uit de 'Wonderbaarlijke Mandarin' van Bartok, die ook op het concours van Requena kan worden gespeeld. En verder 'Apotheosis of this earth' van Husa, de indrukwekkende compositie waarmee La Artistica vorig jaar al op het Certamen van zich deed spreken.

Allemaal goed uitgedokt dus. Rationeel. Doelbewust. Maar hoe zit het met de gevoelens? Een jonge dirigent, terug in zijn geboorteland, in het hol van de leeuw en dan ook nog in het strijdperk met de twee aartsrivalen uit zijn geboorteplaats. De degens kruisen met de vereniging, waarvan je meer dan twintig jaar lid bent geweest, waarvan je vader jarenlang bestuurslid was, waarvan de dirigent je mentor is.

„Gevoelens, gevoelens? Ik heb eigenlijk nog helemaal geen tijd gehad om aan dat soort dingen te denken. Ik heb net een tournee met het jeugd-symfonieorkest van Valencia achter de rug. De laatste tijd heb ik me drukker gemaakt om de tempi in de Zevende Symfonie van Beethoven dan om de drie concoursen waaraan ik ga deelnemen. Maar die emoties die zullen zeker komen, daar ontkom je niet aan.”

Die emoties komen al heel snel. Als het concourswezen ter sprake komt.

Adams wordt fel: „Concoursen interesseren me steeds minder. Het zijn maar momentopnamen. En ik stoer me er steeds meer aan dat op concoursen vaak niet de muziek het belangrijkste is, maar allerlei bijkomende zaken. Zoals politieke aspecten. Ik heb het zelf vorig jaar aan den lijve ondervonden hier in Spanje. Ik kan me niet voorstellen dat het in Kerkrade anders is.”

De dirigent vertelt over de brief die hij van Karl Husa heeft gekregen, de Tsjechisch-Amerikaanse componist die vorig jaar juryvoorzitter was op het Certamen. „Hij schreef mij letterlijk: 'Ik heb met pijn in het hart moeten constateren dat andere dan muzikale redenen een rol hebben gespeeld bij het juryoordeel. Niet het beste orkest – dat was volgens hem Artistica dus – heeft gewonnen'. Het is toch onvoorstelbaar dat zo'n eminente musicus, die overal ter wereld groot aanzien geniet, zich gemanipuleerd weet.”

Ambivalente gevoelens overheersen dus bij de energieke dirigent die op de repetities zelfvertrouwen en vastberadenheid uitstraalt en bij zijn muzikanten respect en ontzag afdwingt. De 'Wonderbaarlijke Mandarin' ligt voor het eerst op de lessenaar. Geen gemakkelijk compositie. Adams werkt hard, zet meteen de punten op de i. Eerst langzaam, dan snel. Sommige muzikanten pruttelen tegen, maar worden door de dirigent in vloeiend Spaans overtuigend van repliek gediend. De 'par favors' vliegen door de lucht. Adams is gedecideerd en fanatiek, maar blijft vriendelijk.

Na afloop van de zaterdagavond-repetitie, die in Buñol van 11 uur 's avonds tot na enen 's nachts duurt, is Henri Adams een tevreden man. Hij prijst zijn medewerkers die goed voorwerk hebben verricht. En zijn muzikanten die snel lezen en vlijtig repeteren. Muziek maken is in Spanje nog meer dan elders een proces van allen tezamen. Net als winnen of verliezen. „Je moet een goed verliezer kunnen zijn”, filosofeert Henri Adams aan de teek in de bar van het verenigingslokaal. „Dat geldt voor de dirigent net zo goed als voor de muzikanten.”

Dan is het even stil. Adams schijnt van zijn eigen woorden te schrikken. „Maar we komen niet om te verliezen. Zeker niet.”

Na drie dagen sfeer proeven in Buñol is mij dat in elk geval duidelijk geworden.

door

JOS FRUSCH



● Het Teatro Monte Carlo, de concertzaal van 'Los Feos'.





# WERELD MUZIEK CONCOURS 1993



## RIET & ROTANLAND

GELEN - BRUNSSUM - KERKRADE

MANOU MEUBELN  
ROTAN MEUBELN  
GRENN MEUBELN  
KLEIN MEUBELN  
TUINMEUBELN  
RIETWERK  
DECORATIE - MATERIALEN  
KADO ARTIKELEN  
WONINGTEXTIEL



VIDEOTHEEK

## the champ

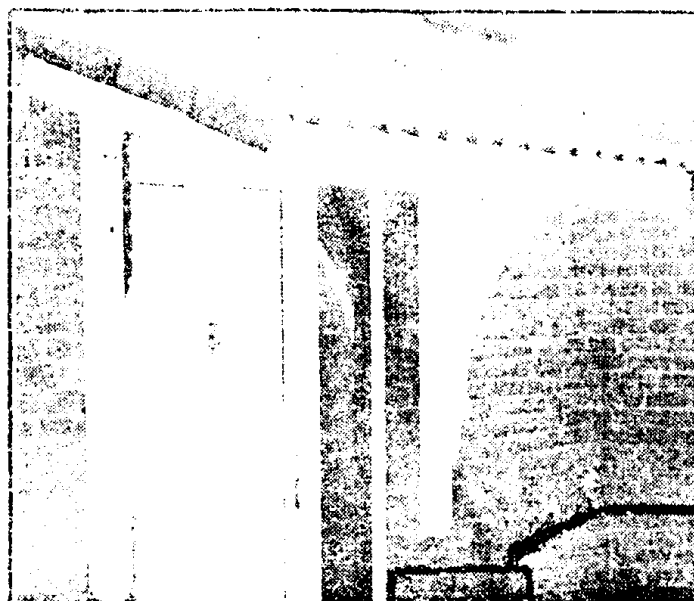
Kampioen in videofilms

De Drukkerij Vliegen - Kerkrade  
Vliegen is een drukkerij met een uitgebreid assortiment aan drukwerk. Wij kunnen u helpen bij het ontwerpen, de tekst en de afwerking van uw drukwerk. Het kan gaan om: brochures, catalogi, tijdschriften, boeken, etc.

drukkerij vliegen - kerkrade

045-460500

Stationsweg 10  
6464 GB Kerkrade



VOORDEUR-LUIFELS

GEURTEN



OPLEIDINGSINSTITUUT  
"DE THERMIEN"  
Raadhuisplein 13-14 • 6464 Heerlen  
Telefoon 045-713-17

EENJARIGE DAGOPLEIDINGEN MET  
MOGELIJKHEID TOT STUDIEFINANCIERING  
INCLUSIEF OV-STUDENTENKAART

- Technisch tekenen
- Technisch tekenen met computer
- Technisch tekenen met CAD
- Technisch tekenen met AutoCAD
- Technisch tekenen met SolidWorks
- Technisch tekenen met Pro/Engineer
- Technisch tekenen met CATIA
- Technisch tekenen met Solid Edge
- Technisch tekenen met Inventor
- Technisch tekenen met SolidWorks
- Technisch tekenen met Pro/Engineer
- Technisch tekenen met CATIA
- Technisch tekenen met Solid Edge
- Technisch tekenen met Inventor

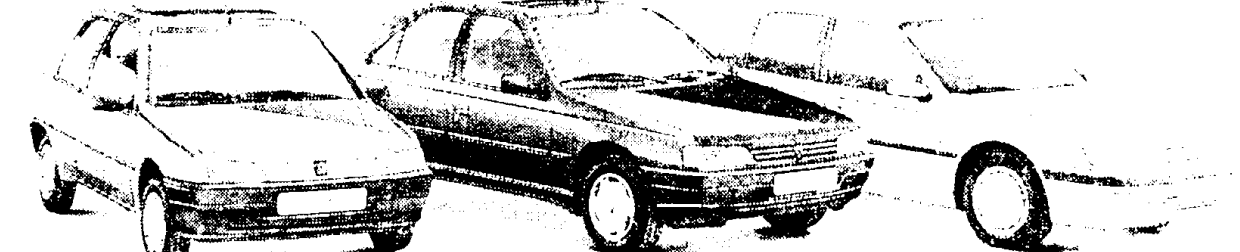
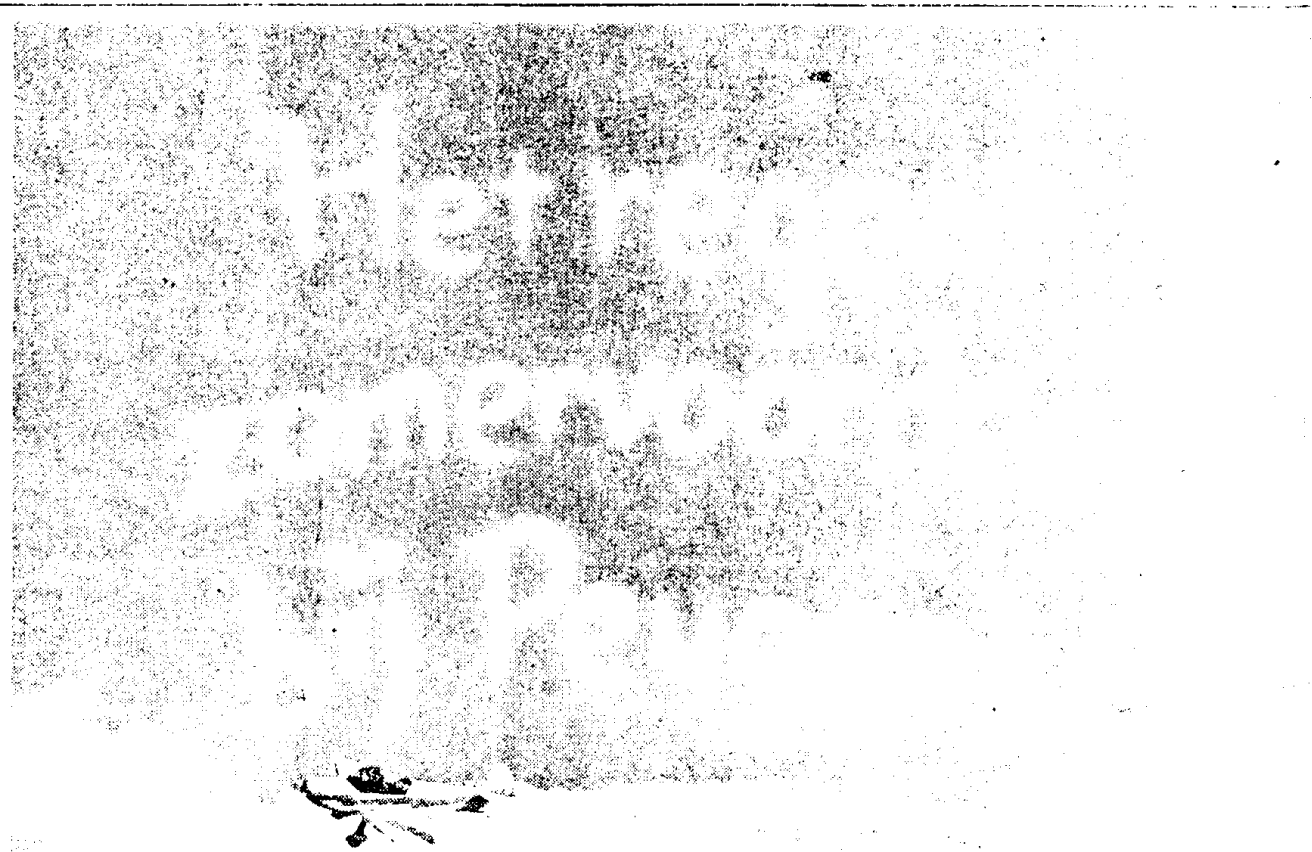
LOSSE DAG- EN AVONDCURSUSSEN

- Technisch tekenen
- Technisch tekenen met computer
- Technisch tekenen met CAD
- Technisch tekenen met AutoCAD
- Technisch tekenen met SolidWorks
- Technisch tekenen met Pro/Engineer
- Technisch tekenen met CATIA
- Technisch tekenen met Solid Edge
- Technisch tekenen met Inventor

ALLE OPLEIDINGEN EN CURSUSSEN  
STARTEN WEER IN SEPTEMBER 1993

De Thermien is een instituut voor de voorbereiding op de Hogeschool van Heerlen. Het instituut biedt een breed scala aan opleidingen en cursussen. Het instituut is gevestigd aan de Raadhuisplein 13-14 in Heerlen. Het instituut is telefonisch bereikbaar op 045-713-17.

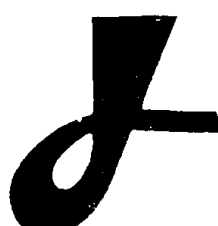
De Thermien is een instituut voor de voorbereiding op de Hogeschool van Heerlen. Het instituut biedt een breed scala aan opleidingen en cursussen. Het instituut is gevestigd aan de Raadhuisplein 13-14 in Heerlen. Het instituut is telefonisch bereikbaar op 045-713-17.



DE VOLLE DIERKRIJGER EN PELGLOZ



PREMIER



AUTOBEDRIJF JANSSEN

Eygelsloovergracht 64, 6464 GB Kerkrade  
Tel. 045-460500



EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16  
Heerlen  
Tel.: 045-711617

# UITLIJNEN BALANCEREN MONTAGE SPORTVELGEN

ALLE BEKENDE MERKEN BANDEN DIREKT UIT VOORRAAD LEVERBAAR

Bandenspecialist

## KICKEN B.V.

VOERENDAAL  
Kerkweg 4  
6464 GB Kerkrade  
Tel. 045-460500

MAASTRICHT  
Bemelenweg 90  
Tel. 043-621515

TEGELEN  
Kaldenkerkerweg 96  
Tel. 077-733433

SITTARD  
Bergweg 59  
Tel. 046-531107

openingstijden:  
maandag t/m vrijdag van 08.00 - 12.00 uur  
12.45 - 17.15 uur  
zaterdags van 08.00 - 12.00 uur



## 'Wie alleen gaat om te winnen, komt van koude kermis thuis'

Infographic:  
KAREL GERRITS

# Deelname van succes

Zeventien Limburgse muziekverenigingen maken zich op voor hun bijdrage aan het twaalfde WMC. En allemaal dromen ze van het grote succes. Voor de een is dat een puntentotaal dat met een drie begint, de ander rekent erop dat ook het tweede cijfer van dat totaal minimaal een drie is.

In Treebeek gooit de dirigent de handdoek in de ring: té veel muzikanten laten verstek gaan tijdens de repetities. Thorn bereidt zich voor op het muzikale gevecht van de eeuw. Hier tellen details en niet alleen muzikale! Betreedt de dirigent van de gelten werkelijk 'de bok' om zijn orkest te leiden? Afwachten maar! In Eijsden zien 'rode' en 'blauwe' muzikanten al wekenlang alleen maar zwarte noten op hun netvlies dansen. Urmond, Nieuwenhagerheide en Horst-America willen de verloren gegane hoogste fanfare-er heroveren op Friesland. En in Ulestraten droomt men stilletjes van een herhaling van die prachtige successen in vroegere WMC-jaren. Hoezo, een beetje spanning?

Zei Vandeloo het al niet lang geleden? 'Wij hebben nog altijd onze dromen om het onbereikbare aan te raken!' En dus dromen de pakweg 1300 Limburgse muzikanten die aan het WMC deelnemen over die ene perfecte uitvoering, waarin valse noten en mislukte inzetten geheel ontbreken. Een rondje langs de (voornamelijk Zuidlimburgse) muziekzalen levert in deze dagen vooral terughoudende reacties op. Wanneer we de door gaans toch goed gebekte zegsvrouwen en -mannen mogen geloven, dan levert het WMC 1993 in elk geval één opzienbarende primeur op: er zal geen onvertogen woord klinken wanneer de concurrent een puntje hoger scoort! Goed, een enkeling zegt ronduit dat zijn vereniging gaat om te winnen, maar in het algemeen heerst een bijna ongekende eensgezindheid. Het klinkt in alle toonaarden: 'Wie alleen naar Kerkrade gaat om te winnen, komt van een koude kermis thuis. We willen een prestatie leveren die bij onze vereniging hoort!' Dat belooft veel blije gezichten, straks in de Rodahal!

Beginnen we onze rondrit door Zuid-Limburg bij de fanfares. In de concertafdelingen willen Urmond en Nieuwenhagerheide, samen met het Noordlimburgse Horst-America, de Friezen maar wat graag naar de kroon steken.

Op basis van de prestaties van vier jaar geleden geldt St-Martinus van Urmond in elk geval als een der favorieten. Het scheelde uiteindelijk één puntje met het Frysk Fanfare Orkest, maar de echte muzikale liefhebber zal zich moeiteloos de schitterende uitvoering van de Urmondenaren voor de geest kunnen halen.

„En vooral dát willen we herhalen”, zegt Jacqueline Kiggen, secretaresse en bugeliste van St-Martinus. „Natuurlijk willen alle deelnemers in de concertafdeling graag winnen. Maar een prestatie neerzetten die recht doet aan je eigen ambities en

mogelijkheden is toch het belangrijkste.” Dirigent Maurice Hamers schreef speciaal voor Urmond een nieuwe compositie en verder moet Siegfrieds Trauermarsch, hoewel de titel anders doet vermoeden, de Urmondenaren wel degelijk naar een onvergetelijk feest leiden.

Fanfare Eendracht van Nieuwenha-

gerheide hoort bij het WMC. Al vijf maal eerder namen de muzikanten uit dit dorp bezit van de stoelen op het podium. „Duidelijke zaak”, zegt secretaris Jo Bauwer. „Toen de concertafdeling werd ingesteld, kwamen wij daar voor in aanmerking. En het WMC is voor die afdeling het podium bij uitstek. Wij spiegelen ons aan niemand, willen gewoon

voor onszelf bevestigen dat we nog steeds op dit hoge niveau muziek kunnen maken.” De Nieuwenhageren doen dit voor het eerst onder leiding van Hardy Mertens, die zijn muzikanten ongetwijfeld precies kan uitleggen hoe het door hemzelf geschreven verplichte werk moet klinken. Ook hier 'klassiek' op het programma: de finale van de vierde symfonie van Bruckner, bewerkt door Hans Suijkerbuijk.

Een misschien nog wel mooiere strijd valt te verwachten in de eerste divisie. Limburg is rijkelijk vertegenwoordigd in die klasse door liefst zes superieure fanfares: Ulestraten, Pey-Echt, Schinnen, Baexem, 't Reutje en het nog net tot onze provincie behorende Meerlo.

Voor Aurora Baexem en St-Wiro Reutje betekent dit concours een tweevoudig debuut. Het is voor beide korpsen het eerste optreden in zowel de superieure afdeling als bij het WMC. Hun opstelling is bescheiden. „De ranglijst interesseert ons voor geen vijf cent. We willen de aparte sfeer en ambiance van het WMC meemaken en proberen ons te handhaven in deze afdeling”, zegt Reutjenaar Huub Gijsbers. Collega Henny Meewis van Baexem beweert hetzelfde: „We hebben lang gediscussieerd over de vraag of we dit wel moesten doen. Het plezier hebben in muziek staat voorop bij ons.” Harrie Cober (met Baexem) en René Schrader (met St-Wiro) zullen ongetwijfeld voor een mooie verrassing willen zorgen.

Bepaald geen debutanten zijn de korpsen uit Ulestraten, Schinnen en Pey-Echt. De deelname van Concordia Ulestraten in de eerste divisie mag alleszins verrassend worden genoemd. Het korps scoorde vijf jaar geleden immers zeer hoog

in de concertafdeling van de Limburgse Muziekbond, maar ziet nu af van deelname in deze klasse.

Volgens secretaris Jean Rings is die keuze grotendeels bepaald door de financiën. „De concertafdeling is nu eenmaal zeer kostbaar. De aanschaf van nieuwe instrumenten, eventueel een compositieopdracht en soms het inhuren van muzikanten. We hebben het één keer gedaan maar het is waarschijnlijk een eenmalige zaak geweest. De leden hebben zich duidelijk uitgesproken voor muziekbeoefening op amateuristische basis. Ook dan kun je trouwens op hoog niveau muziek maken.” Het korps van Jac Claessens voelt weinig voor een favorietenrol. „Die bestaat alleen in de ogen van de buitenstaander. Voor ons is dit concours een nieuwe ervaring. Heel veel jeugd gaat nu voor het eerst op concours.”

In Pey-Echt zwaait Jos Stoffels het dirigestokje. Hier zijn de ambities en verwachtingen zeer hoog, laat Jan van Neer weten. Bij het getal 69 kun je van alles bedenken; Van Neer bedacht dat het een mooie leeftijd is om te stoppen als solobugelist. Deze secretaris windt er geen doekjes om: „We willen graag winnen, daar gaan we voor. En als iemand beter is, dan accepteren we dat gewoon. We hebben onze verwachtingen nu eenmaal hoog opgeschroefd.”

Fanfare St-Caecilia Schinnen komt met een opmerkelijk programma naar Kerkrade. De muzikanten van Harrie Dieteren gaan, namelijk twee composities uitvoeren van Rob Goorhuis. „Wij kijken dus verder naar niemand. We willen goed voor de dag komen, gaan er flink tegenaan en laten de sfeer binnen de vereniging in alle opzichten op de eerste plaats staan”, aldus secretaris Arno Dieteren.

Genoeg koperblazers aan het woord geweest nu. Over naar de harmonie-orkesten, die het tijdens dit WMC opmerkelijk genoeg in aantal moeten afleggen tegen de fanfares, ten minste wat de Limburgse inbreng betreft.

In de concertafdeling heeft Ste-Cécile van Eijsden niet meteen de illusie om zich in het grote gevecht van de Thornse orkesten (waarover, elders in deze bijlage meer) te mengen. Ste-Cécile staat borg voor een goede prestatie en dat wil men zo houden, nu onder leiding van Alex Schillings. „We waren vorige keer erg blij met onze 330,5 punten en dat zouden we nu weer zijn”, meent secretaris René Huijnen. Ste-Cécile is een echt blijvertje op het WMC, het korps neemt al voor de achtste keer deel. „Maar wel op onze manier, dus met eigen mensen en dat zijn er nu 103. De rol van de vereniging in onze eigen dorpsgemeenschap is bijzonder groot, we zijn wel elke week ergens in ons dorp bezig. Geld voor compositie-opdrachten hebben we niet, we hebben simpelweg veel geld nodig om alles binnen onze vereniging in stand te houden.”

In de eerste divisie drie blikvangers. Om te beginnen dirigent Rob van der Zee, winnaar van de dirigentenwedstrijd tijdens het WMC 1989. Hij treedt nu als dirigent aan met TOG uit Welten, in elk geval qua omvang een korps van formaat. „De Weltenaren zitten straks met zo'n honderd muzikanten op het podium. „We hebben een aantal jaren geleden de jeugdopleiding zeer adequaat aangepakt en daar plukken we nu de vruchten van. Ons jeugdorkest is een ideale kweekvijver. We werken ons rot om het financieel allemaal te kunnen bolwerken, maar we beleven er wel veel plezier aan”, zegt secretaris Jos Janssen. Van der Zee heeft voor zijn korps de suite uit Lady Macbeth of Mtsensk van Sjostakovich bewerkt. „Uitgaande van de rechten die op dat stuk zitten, wordt het waarschijnlijk een eenmalige uitvoering”, verwacht Janssen.

Harmonie Petrus en Paulus uit Wolder heeft wel trek in een nieuw WMC-avontuur. Vier jaar geleden stopte de telmachine bij 317 punten en volgens secretaris Vrancken hopen de Wolderenaren dat die machine nu iets langer doortrekt. „Het zou mooi zijn in een jaar waarin we ook het 115-jarig bestaan vieren.”

Ook de 'blauwen' van Eijsden zijn in deze afdeling present. De Oude Harmonie gaat voor het eerst met dirigent Ben Essers op concours. „Ook voor ons is de deelname aan het WMC een debuut”, zegt voorzitter Jean Duijsens. „We hebben altijd gedacht dat het niet haalbaar was in de vakantietijd op concours te gaan, maar dit keer kwamen de geluiden om deel te nemen nadrukkelijk uit de groep muzikanten.” Voor de Koninklijke Oude Harmonie geldt hetzelfde als voor Ste-Cécile. „De rol van onze vereniging speelt zich voor een groot deel in onze dorpsgemeenschap af. In de weken voor het concours hebben we nog diverse bronken moeten lopen. Desondanks hopen we allemaal op een mooi succes.”

Resteert een debutant in de tweede divisie: Harmonie Amicitia uit Roggel. De muzikanten van Thijs Tonnaer treden voor het eerst aan in de ere-afdeling. Secretaris Jos Smeets: „We hebben een langdurige opbouwfase achter de rug met een grote toeloop van jeugd. Als ons puntentotaal tijdens dit WMC-debuut met een drie begint, zijn we heel erg tevreden.”

## Alleen 'top' kiest voor WMC

De Limburgse eer wordt in Kerkrade de komende maanden wat de concertwedstrijden betreft vrijwel uitsluitend in de twee hoogste afdelingen (concertafdeling en eerste divisie) hoog gehouden. Van de zeventien Limburgse korpsen die zich in het strijdgevecht mengen, zijn er vijftien afkomstig uit de superieure afdeling. En daarvan doen er dan nog eens zes in de concertafdeling mee.

De Limburgse Bond van Muziekgezelschappen telt bijna 270 verenigingen. Liefst 97 korpsen hebben inmiddels de superieure afdeling bereikt. Daarvan treden er dus vijftien aan in Kerkrade. Verder telt Limburg 47 korpsen in de afdeling ere, 66 in de afdeling uitmuntendheid en slechts 58 in de gezamenlijke lagere afdelingen. Daaruit kan worden afgeleid dat de korpsen uit de afdelingen ere- en uitmuntendheid (op het WMC tweede en derde divisie) massaal verstek laten gaan in Kerkrade. Van de in totaal 113 potentiële deelnemers hebben segge en schrijve twee korpsen ingeschreven: fanfare Dorpsklank uit Castenray (in

de derde divisie fanfare) en harmonie Amicitia uit Roggel (in de tweede divisie harmonie).

Wat de mars- en showwedstrijden betreft is het aantal Limburgse deelnemers nog bedroevender: zeven in totaal. Alle deelnemers komen uit in de eerste divisie afdeling marswedstrijden. Een deelnemer - de Maastrichtse Verkennerband - heeft de stoute schoenen aangetrokken en ook voor de showwedstrijden ingeschreven.

De Maastrichtse verkenners willen de prestaties van vier jaar geleden minimaal evenaren. Dat betekent meer dan 84,6 punten (mars) en 84,4 punten (show). Tachtig leden telt de band inmiddels, vijftig daarvan moeten het op 11 juli gaan maken met hun elf minuten durende show. Een show met, hoe kan het ook anders, een Europees karakter. Met veel tempowisselingen, flitsende bewegingen en gevarieerde muzikale inhoud. De dames en heren dansen en musiceren. In stijl. Dus op r'n Engels.

door

JEFF  
BRAUERS





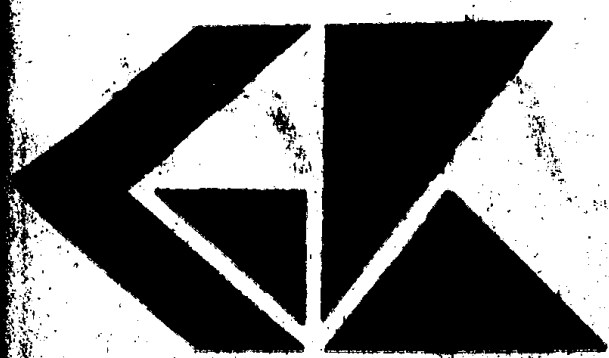




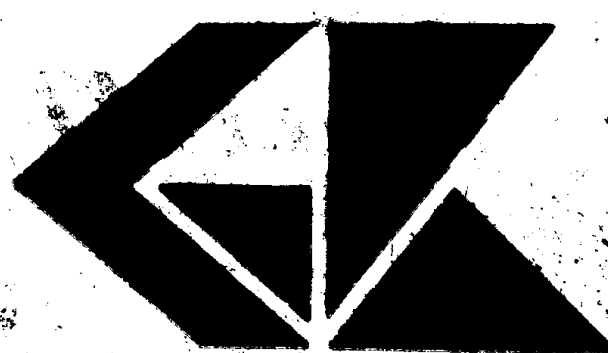
# KERKRADE

**W**erk- en winkelstad  
**M**uziekstad  
**C**ultuurstad

Het gemeentebestuur wenst  
 alle inwoners, medewerkers,  
 gasten, bezoekers en  
 deelnemers een grandioos  
**WMC 1993 toe!**

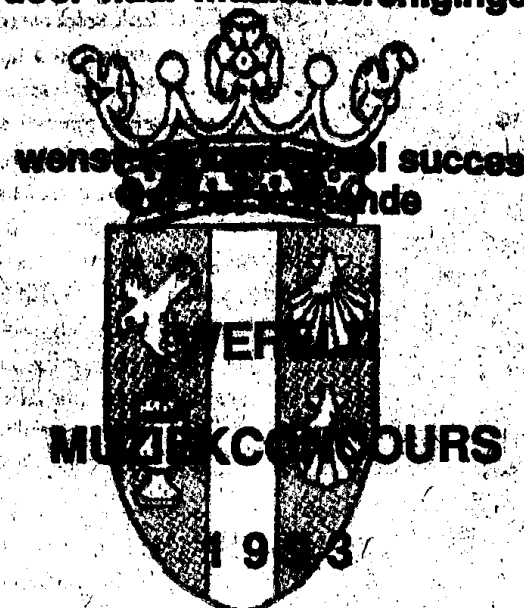


*Kerkrade, daar zit muziek in!*

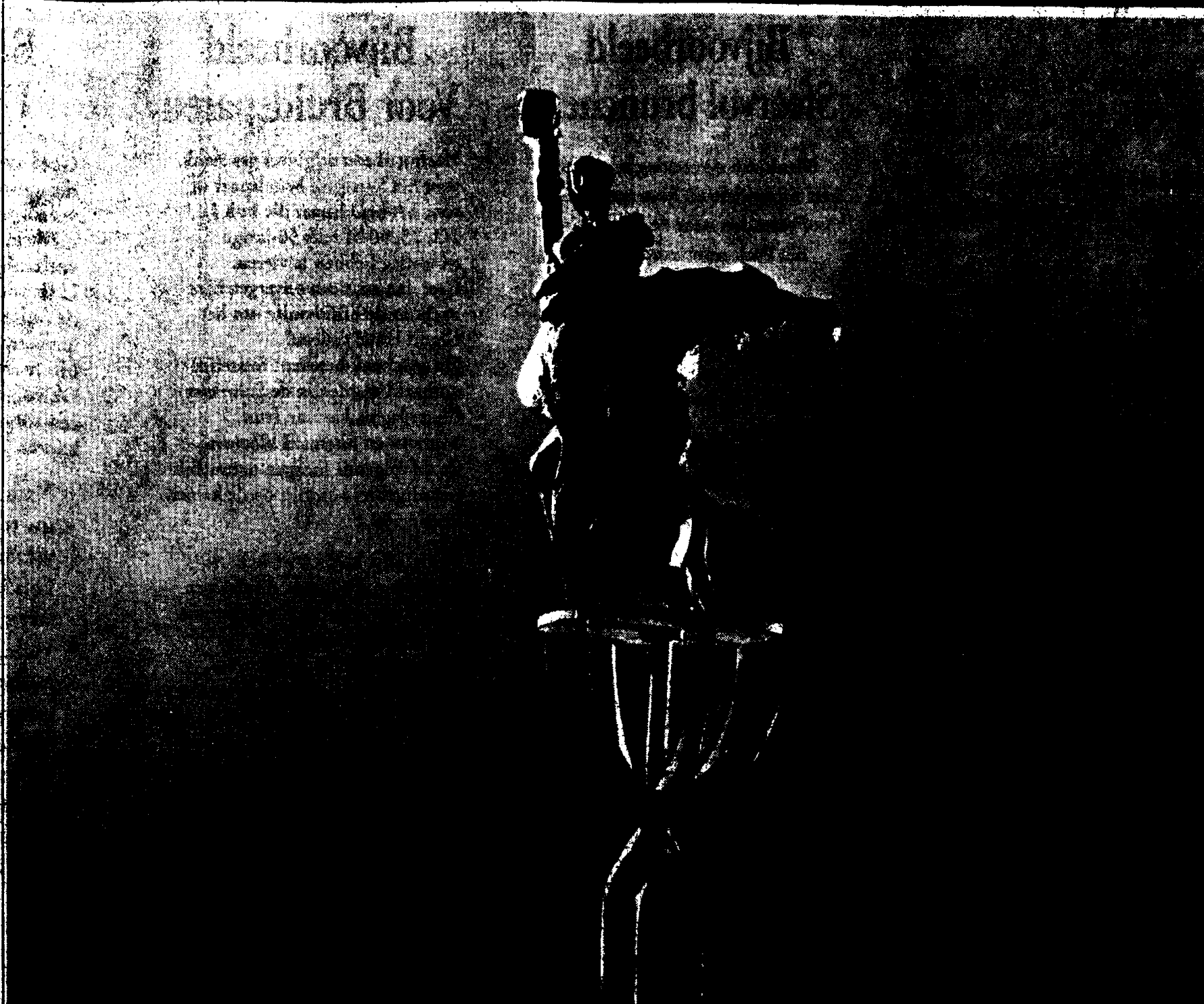


**SIMPELVELD**

een gemeente waar het plezierig  
 wonen en werken is, maar vooral een gemeente  
 die cultuur hoog in haar gemeente-vaandel  
 heeft staan niet in de laatste plaats  
 door haar muziekverenigingen



Meesterpepen uit onder andere gemeenten in  
 1981 - 1984 - 1985  
 1986  
 1987 - 1988  
 1989 - 1990  
 Het succes danken we het  
 WELKOM MUZIEKCONCOURS  
 tot deze heerlijke afsluiting



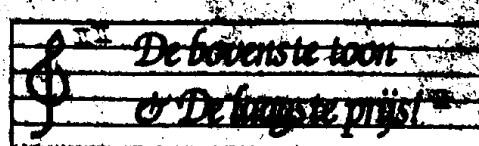
Hannie Meurs verzorgde de  
 make-up cursussen  
 voor de hostessen  
 van het W.M.C. met de  
 make-up producten  
 van Jean d'Estrée  
 en gaf levers advies  
 over de haarverzorging.



HJ &  
 ZIJ  
**HANNIE  
 MEURS**  
 Peeweg 24  
 6371 SM Schooneburg  
 Landgraaf  
 Tel. 045-311700



sinds 1965



5 JAAR GARANTIE  
 Officieel dealer van diverse topmerken o.a.  
 Showroom/magazijn: Eikenderweg 77 - Design-studio: Kerkplein 45 Heerlen - Telefoon 045 - 71 73 55



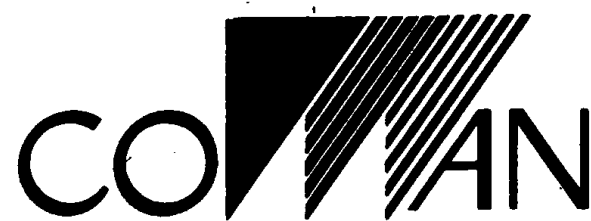
**Open Dag**  
**Rodahal 26 juni**  
 van 10.00-17.00 uur  
 van 20.00-23.00 uur

**ONDERSTAANDE BEDRIJVEN**  
 wensen directie en medewerkers  
**Rodahal** veel succes!

**Coman Raadgevende Ingenieurs bv**

Tot het dienstenpakket van Coman Raadgevende Ingenieurs behoren:

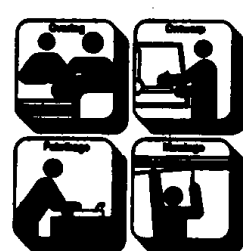
- Civiele technieken
- Installatie technieken
- Consultancy (omgevingsmanagement)
- Projectbegeleiding



gevestigd te: Utrecht  
 Maastricht  
 Heerlen

**inTram**  
 kerkrade b.v.  
 Interieurbouw

Tunnelweg 101  
 6488 EJ Kerkrade  
 tel. 045-453580



*Hartelijk gefeliciteerd!*

horeca-interieurs - winkelbestedingen - projectmeubilair



Poststraat 5  
 6371 VK Landgraaf  
 Telefoon: (045) 323667  
 Autotelefoon: 06-52949838  
 Telefax: (045) 325464

- Het complete marmer- en tegelwerk werd door ons in recordtempo verzorgd.
- Wij wensen directie en medewerkers SCCK succes met hun schitterend vernieuwde Rodahal.

**Haushahn**  
**möhringer liften b.v.**

postbus 545  
 2003 rm Haarlem  
 Tel.: 023-319523\*  
 Fax.: 023-311550

*Schildersbedrijf*

*Nauts*

*Nieuwenhagen b.v.*

Anno 1946 NEDERLANDSE ONDERHOUDSCROES B.V.  
 6373 LP Landgraaf - Gatestraat 61A  
 Tel. 045-311396 - Fax. 045-326197

**AGS**

architekten & planners b.v.  
 projektmanagement b.v.

volkenburgerweg 54  
 6419 av Heerlen

postbus 2656  
 6401 dd Heerlen

tel. 045-712841  
 fax. 045-716093

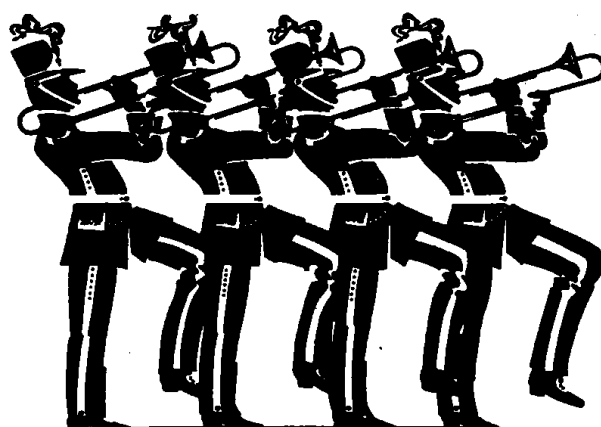
**TOONAANGEVEND**

IBR is veelzijdig in installatie-techniek. Wij engineeren en voeren werktuigbouwkundige installaties uit op het gebied van:

■ centrale verwarming  
 ■ luchtbehandeling en airconditioning  
 ■ sanitaire techniek  
 ■ Sprinkler-installaties  
 In industriële bouw, utiliteitsbouw, recreatie, gezondheidszorg, renovatie- en woningbouw. Veelzijdigheid ook in de toepassingsgebieden dus.

■ industriële leidingsystemen  
 ■ staalconstructies  
 ■ energietechniek  
 ■ 24 uur service

Installatiebedrijf Roderland bv  
 Postbus 530, 6460 AM Kerkrade  
 Steenbergstraat 25, Telefoon 045-436363; Telefax 045-423877



TOONAANGEVEND IN INSTALLATIETECHNIEK

A L U M I N I U M

METAALBOUW **VOGT BV**  
 SIMPELVELD

RAMEN  
 DEUREN  
 PUIEN  
 GEVELS

levering en montage  
 in geheel Nederland

Schiffelderstraat 46  
 6369 TL Simpelveld  
 Postbus 21015  
 6369 ZG Simpelveld  
 Tel. 045 - 442888  
 Fax 045 - 441155

*Vanzelfsprekend Comfort met Sterren....*

**Bijvoorbeeld**  
**Sfeervol brunchen**

Maak van de zondag eens iets heel bijzonders en kom met familie of vrienden naar de brunch in het Park-restaurant van het Grand Hotel.

Er moet een uitgebreid feestelijk buffet voor u klaar met de lekkerste vis- en vleesgerechten en veel zachte en zoete lekkertjes.

De feestelijk kerst in het Grand Hotel Heerlen brengt u een uitgebreid buffet op de kamer. Prijs f 150,-.

**Bijvoorbeeld**  
**Voor Bruidsparen**

Heeft u al een origineel geschenk voor het kersverse bruidspaar of voor het bruidspaar die hun 12 1/2, 25, 40 of zelfs 50-jarige trouwdag hebben te vieren. Geef dan eens een onvergetelijke nacht in de bruidsuite van het Grand Hotel cadeau!

Dit geschenk betekent feestelijk onthaal worden in de Suite met Champagne, kaviaar, fruit, bonbons en uiteraard bloemen.

**Bijvoorbeeld**  
**Uw Bruiloft**

Geef uw trouwdag een extra dimensie met een volledig verzorgd huwelijks-arrangement in ons verrassend veelzijdig Grand Hotel. U wordt feestelijk onthaald in de Suite met Champagne, kaviaar, fruit, bonbons en uiteraard bloemen.

De volgende morgen krijgt u een uitgebreid ontbijt op de kamer. Prijs f 550,-.

Natuurlijk kunnen wij ook uw trouwdag in zijn geheel verzorgen.

Ons huwelijks-arrangement doet u de volgende dag volledig verzorgd ontbijt, inclusief bloemen en

**Bijvoorbeeld**  
**Ons Restaurant**



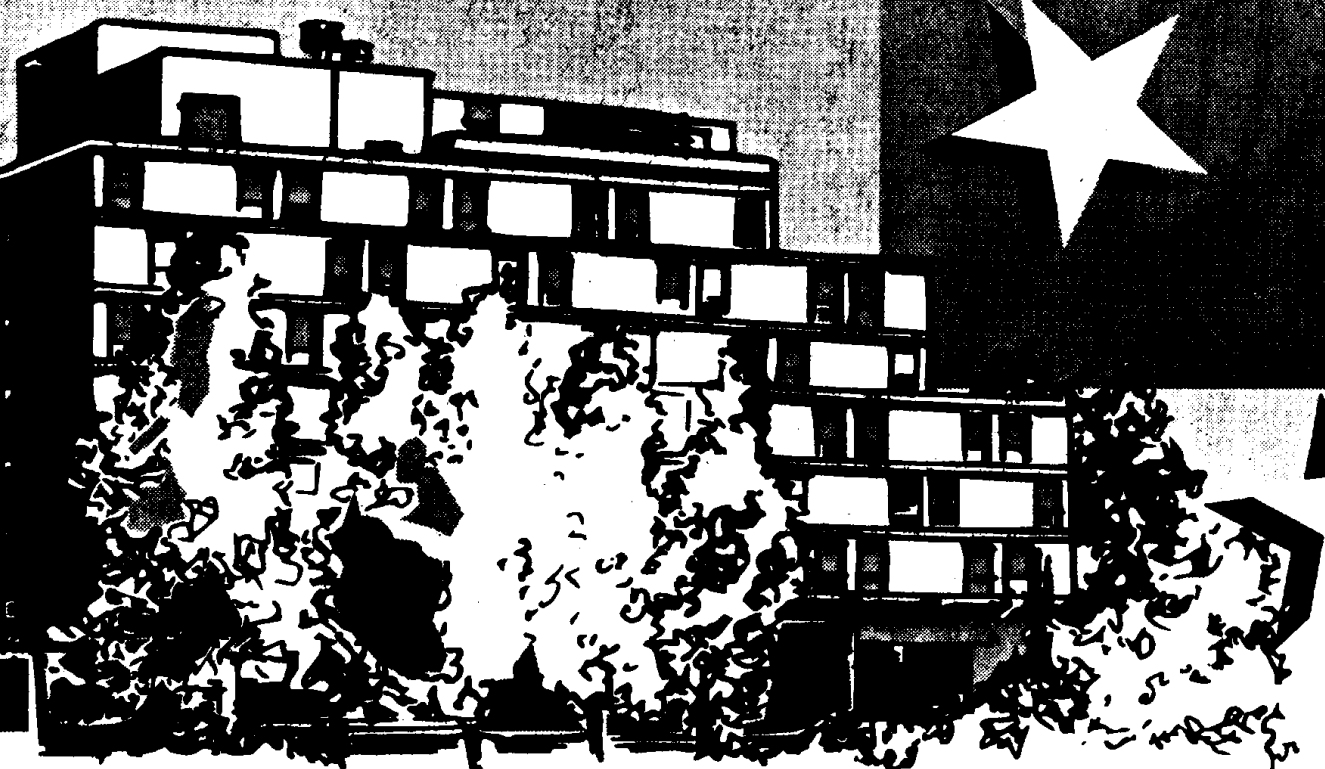
Royaal 4-gangen  
 Kenne-menu voor f 65,-

Inclusief 3 glazen gedecoreerd met de naam van de gasten.

Deze Chef-kok bereidt de gerechten op de dag af.

De volgende dag wordt u verzorgd met een uitgebreid ontbijt op de kamer.

De prijs van het arrangement is f 1.200,- inclusief 3 glazen gedecoreerd met de naam van de gasten.



*Grand Hotel Heerlen*

Groene Boord 23, 6411 GE Heerlen. Tel. 045-713846



# 'Psalm 150' zet de toon, maar nooit op zondag

Natuurlijk dankt 'Psalm 150' in Dinxperlo God op haar blote knieën voor de uitnodiging om op het Wereld Muziek Concours te mogen spelen. Maar dan niet op zondag. Die is heilig.

Mag je eindelijk en terecht naar 'Kerkrade', heb je ook nog noten op je zang, denk je dan vanuit de verte. Dus op naar Dinxperlo, een grensgeval in de Achterhoek.

**A**l bij binnenkomst weet ik het zeker. Dinxperlo, daar zit muziek in. Want oranje violen omsingelen de in brons verstilde Willem van Oranje, midden op de rotonde. En bij de VVV kom je er voor vijf gulden achter dat deze Gelderse uit-hoek, ruim gevuld met achttien duizend 'Dinxpersen', twee mannenkoren, een gemengd koor, een jeugdkoor en twee fanfares telt.

Van hen zet vooral 'Psalm 150' de toon. Christelijk, ook dat. Of een christelijke muzikant liever kruisen dan mollen speelt? God mag het weten.

Fanatieke fanfare, dat bovenal. Te, vindt Ija Visser, het VVV-gezicht van Dinxperlo. En legt uit: „Als die van 'Psalm 150' op concours moeten, worden leden die bijvoorbeeld in Utrecht, Apeldoorn of Enschede studeren, zonder mankeren opgehaald om op de repetitie te kunnen verschijnen.”

Zelf blaast Ija mee bij 'Antonius', het katholieke korps van Breedenbroek, net om de hoek van Dinxperlo.

Uitersaad zijn we fanatiek. Anders haal je niet drie jaar achter elkaar in de superieure afdeling de eerste

prijs met lof. Alleen dankzij deze prestaties zijn wij nu in het wereldvermaarde 'Kerkrade', verklaart Ida Wisma die middag in 'Ons Huis', het praathuis van Dinxperlo, op gedempte toon. Een trap lager hangt de stilte van een kerkhof. Omdat ze de rouwdienst niet wil verstoren, daarom fluistert de secretaresse van 'Psalm 150'.

Een 'kraal' belooft dat de koffie er aan komt. In afwachting van vice-voorzitter Gerhard Klompenhouwer (heeft weer last van het Achterhoekse kwartierje) wil Ida best kwijt dat zij stiknervus voor 'Kerkrade' is. Muzikaal onbegrip. Al vanaf haar twaalfde is deze huisvrouw thuis op de bugel.

Bovendien is het nog lang geen zaterdag 17 juli, de 'dag des oordeels' voor zowel de fanfare uit Urmond als die uit Dinxperlo. Eigenlijk had de WMC-organisatie 'Psalm 150' voor zondag 18 juli genoterd.

Slordigheidje in de programmering? Of dragen de zestig leden van 'Psalm 150' zwarte kousen onder hun uniform? Gerhard Klompenhouwer, al vijftendertig jaar gek met de trompet en inderdaad een kwartier te laat, tuit de lippen. „Eerlijk gezegd had de organisatie best beter kunnen wa-

ten. Niemand van de NFCM (= Nederlandse Federatie van Christelijke Muziekbonden, HT) speelt op zondag.”

Dinxperlo zweert bij de zondagsgarant zoals een boer bij koeien met zware uiers.

Zo zwart-wit ligt het niet, grijnst Gerhard. Het gros van 'Psalm 150' is geen heilig boontje. Neem de lokale aannemer Klaassen. Die is mooi katholiek. En toch beschermheer van deze bijna 95 jaar oude christelijke fanfare. „Maar we mogen onze religieuze achtergrond niet uit het oog verliezen. Zolang er leden zijn die niet op zondag wensen te musiceren, moeten wij dat respecteren. Ook al zijn het er maar vijf of zes.”

Toch spelen jullie wel op zondag in de kerk, liefst de Hervormde. Hoe heilig is dan nog de zondagsgarant, zeur ik door.

door

HANS TOONEN



© Leden van 'Psalm 150' op weg naar de repetitie.

Foto: PETER DRENT

Zoals op de Nieuwstraat in Kerkrade heeft ook op de Heelweg in dit godvrezend Gelders dorp ooit een metershoge afrastering gezorgd voor een strikte scheiding tussen twee 'grensgevallen'.

Juist uit de 'nooiberschap' tussen Dinxperlo en Suderwick is anno 1890 'Psalm 150' ontstaan. Gerhard Klompenhouwer: „Tot vlak voor de eeuwwisseling kende Dinxperlo geen eigen muziekleven. Als er iets te vieren was, moest men muzikanten uit Duitsland charteren. En dat vond menige 'Dinxperse' toen toch te gek.”

Al gauw groeit deze fanfare met zijn stijfgeboorde naam tot een klinkend korps. Concurrentie is er wel. Maar niet om van slag te raken. Fanfare 'Beatrix', krap 25 leden, is weliswaar meer volks door haar ontstaan uit arbeiders werkzaam in de lokale metaal- en/of textielindustrie. Maar speelt toch een toonje lager dan de bezeten blazers van 'Psalm 150'.

Of ze elkaar genoeg embouchure gunnen? Ida Wisman grinnikt: „Hoewel wij wel altijd beter uit de bus komen, is er geen sprake van jaloezie. Tijdens de optocht op Koninginnedag trekken we zelfs eendrachtig met elkaar op.”

Van Thorniaanse twisten is in Dinxperlo dan ook geen sprake. Gerhard Klompenhouwer: „We halen bij elkaar geen muzikanten weg. Als het maar even kan, schieten wij elkaar te hulp. Meer dan eens hebben we aan 'Beatrix' slagwerk uitgeleend.”

Nu 'Kerkrade' rap nadert, is er geen ruimte voor muzikaal 'nooiberschap'. Onder leiding van Bart van den Brink uit Apeldoorn, al bijna dertien jaar dirigent van 'Psalm 150', repetiteert men tweemaal per week. Telkens van half acht tot tien.

Ook staan er twee extra-studiedagen op de agenda. Keuring op zaterdag, inderdaad.

In Godsnam, nooit op zondag.

## Niet om de knikkers maar om de eeuwige roem

Wie tenniskampioen wordt op Wimbledon mag rekenen op vele tonnen aan prijzengeld en wie een doorsnee profvoetballer wint op een Europese golfbaan kan vergelijkbare hoeveelheden geld tegemoet zien.

Wie straks op het WMC, zeg maar het wereldkampioenschap onder de muziekconcoursen, de sterren van de hemel speelt, speelt daar doorgaans niet om de knikkers, maar om de eer. Voor de meeste kampioenen zit er hooguit een wimpel aan vast. „De waarde daarvan is niet in geld uit te drukken,” weet een woordvoerder van het WMC. En veel korpsen – uitgezonderd de rijken – moeten maanden van tevoren beginnen met het ophalen van oud papier of hier en daar wat centen bij elkaar fluiten en trommelen om de kosten te kunnen betalen die gemaakt worden door deelname aan 'Kerkrade'.

**E**n voorbeeld: „We zijn amateurs. Maar dan ook echte amateurs,” zegt algemeen bestuurslid Dirk Hoek van het Zuidhollandse Symfonisch Blaasorkest 'Na Lang Streven' uit Klaaswaal. Beter had Hoek de toef voor zijn verhaal niet kunnen zetten. Het blaasorkest uit de Hoekse Waard heeft deelname aan het Wereld Muziek Concours begroot op minimaal 8.000 en maximaal 10.000 gulden. 'Na Lang Streven', dat honderd spelende leden telt, moet zondag 4 juli in de Rodahal uitkomen in de concertwedstrijden in de eerste divisie harmonie.

Een groot deel van de begrote kosten gaat op aan repetitiekosten. Di-

rigent Wim Steinmann – ja, ja, dé Wim Steinmann uit Treebeck – heeft zijn blaasorkest met het oog op het WMC verdeeld in tien kleine groepen die alle afzonderlijk extra repeteren. Hoeveel de dirigent per uur kost, wil Hoek niet zeggen. Dat vindt hij niet netjes.

Om ervaring op te doen en wat gezonde spanning voor het komende WMC op te bouwen, verzorgde 'Na Lang Streven' de afgelopen weken zes concerten in onder andere Oudorp en De Doelen in Rotterdam.

'Na Lang Streven' heeft zich volgens Dick Hoek in de loop der jaren een eigen plaats in de Hoekse Waard verworven. Het blaasorkest behaalde goede resultaten op streekfestivals en de Binnensmaas Omroep Stichting en Radio Rijnmond besteden nog al eens aandacht aan harmoniemusiek en meer in het bijzonder aan 'Na Lang Streven'.

Mede dankzij die bekendheid zijn bedrijven bereid gebleken zijn te stoppen in het Klaaswaalse symfonisch blaasorkest. De plaatselijke middenstand bracht aan sponsorgelden zo'n 15.000 gulden bij elkaar waarvoor ze een advertentie in het verenigingsbladje of een vermelding bij de diavoorstelling over 'Na Lang Streven' tegemoet kunnen zien. Daarnaast strijkt het orkest jaarlijks aan gemeentelijke subsidies een bedrag op van maximaal 36.000 gulden. En toch is het voor het orkest een kwestie van de eindjes aan elkaar knopen. Want alleen al aan de jeugdupleiding spendeert het orkest 70.000 gulden.

Het zijn dan ook de leden zelf die de reis- en verblijfskosten voor het aanstaande Wereld Muziek Concours voor hun rekening moeten nemen. Door 'misbruik' van bedrijfswagen-tjes waarover enkele leden beschikken, weet een deel van de spelende leden inclusief een deel van het instrumentarium zich de vrijdag voor de wedstrijd in de Rodahal naar Limburg te verplaatsen. Anderen haken diezelfde dag al de caravan achter hun auto. 'Na Lang Streven' heeft gedurende het eerste WMC-weekende tal van plaatsen op camping De Dousberg in Maastricht gehuurd en huurt tevens een deel van de jeugdbergh en het hotelcomplex voor het onderbrengen van sommige niet al te kamppeer-

vriendelijke leden maar vooral voor de instrumenten natuurlijk. Want daarop zijn ze zuinig.

Alleen al bij het horen van het verhaal over een verblijf op een camping zouden de spelende leden van Sociedad Musical La Artística uit Buñol het Spaans benauwd krijgen. De rijke vereniging heeft maar liefst drie ton uitgetrokken voor het project 'Kerkrade'. Van de 150 spelers, leden zijn er zo'n vijftig tot zestig beroepsmusici. Die ningen, gezien de bepalingen in het reglement van het WMC, gewoon meedoen indien het korps uitkomt in de concertafdeling. Dat is inderdaad het geval en wel op de 'finale'dag 25 juli. Een groot deel van de kosten voor deel-

waarvan het bergedeelte vorig jaar alleen al een omtrent kon noteren van 33 miljoen peseta's, zo'n slordige half miljoen gulden. Toch wil La Artística de kosten voor het WMC niet uit de kas betalen. Vooral de portemonnee van de Vrienden van de Sociedad (de Socios) wordt aangesproken. Zij zullen zelfs nog moeten bijdragen in de kosten van de spelende leden die naar Kerkrade komen. Van de Spaanse overheid kon Sociedad Musical La Artística Buñol andere jaren nogal eens wat verwachten aan subsidies. Maar deze keer is er niets meer in het vooruitzicht gesteld. De pot lijkt lang na de kosten in verband met de laatste gehouden Olympische Spelen in Barcelona en de Wereldtentoonstelling in Sevilla uit de pen zijn gespen.

La Artística verwerft nogal wat geld uit de recettes van concerten die in het eigen theater worden gegeven. En in de bioscoop van de vereniging heeft de afgelopen maanden de film 'The Bold and the Beautiful' gedraaid. Een kassucces. En dat vinden ze heel leuk, daar in Buñol. Maar daarmee valt niet echt voldoende geld te verdienen. Om 'Kerkrade' mede te bekostigen hebben de Spanjaarden bepaald dat ze de afgelopen weken zouden deelnemen aan een muziekconcours in het Spaanse Alcala. Voor 'Buñol' is het ondenkbaar daar de eerste prijs niet te winnen. „Als dat niet zou lukken, dan hoeven we niet eens naar Kerkrade te komen,” klinkt het vol overtuiging vanuit Spanje. Die eerste prijs bestaat uit een geldbedrag van omgerekend maar liefst 50.000 gulden.

En dat is een ongekend hoog bedrag. Vergelijk het maar eens met het WMC, het Wimbledon onder de muziekwedstrijden. In de mars- en showwedstrijden valt helemaal niets te verdienen. In de allerhoogste afdeling van de concertwedstrijden is er een prijzengeld per sectie. Wie in de concertafdeling met de eerste prijs naar huis gaat, krijgt 7.500 gulden. De tweede en derde prijs bestaan uit respectievelijk 5.000 en 2.500 gulden. Wie in de eerste tot en met de derde divisie uitkomen strijden om een lap stof, de wimpel. Noemt het 'sawager' maar of gewoon 'om de eer'. Maar in elk geval is voor iedere deelnemer het winnen van het WMC het belangrijkste wat er is; „niet in geld uit te drukken”.

door

JOS VAN DEN CAMP

© 'Tableau de la troupe' van de tel-begreede WMC-wimpels. Foto: KLAUS TUMMERS





# Wohin... Wohin ... zu **sinn** zu **sinn**

## nach Aachen, direkt in der historischen Altstadt am Markt

### Modespaß für die ganze Familie

### Wir freuen uns auf Ihren Besuch

#### Damen-Caprihosen

100% Baumwolle  
in aktuellen  
Sommerfarben **39.80**

#### Damen-Bermudas

100% Baumwolle mit Bundfalten  
und Umschlag,  
eine große  
Farbpalette **39.80**

#### Damen-Hosen „La Vie“

Leinen- und Baumwollmischungen  
chic verarbeitet  
mit Gürtel, in  
verschiedenen  
Farben **59.00**

#### Damen-Jeans- blusen

Baumwolle, sportive  
Form, aufwendig  
verarbeitet,  
in vier Farben **39.80**

#### Damen-Blusen

100% Viskose, in chichen Streifen  
und Tupfen-Dessins,  
Hemdenform  
oder als kurze  
Bindebluse **49.80**

#### Damen-Blusen

100% Viskose, in attraktiven  
Druckdessins  
und  
vielen Unifarben **59.80**



#### Herren- Bermudas

in großer  
Auswahl **49.80**

#### Herren-Freizeit- Hosen

z.T. mit Gürtel,  
große Auswahl  
in Markenware **79.00**

DANIEL HECHTER  
PARIS

#### Herren-Jeans- Hosen

Five Pocket Form,  
Farbe natur,  
reduziert **98.00**

#### Sommerleichte Herren-Blousons

Baumwolle,  
Farben: rot,  
blau, natur **98.00**

#### Modische Herren- Leger-Saccos

aktuelle Sommerfarben,  
uni  
und  
gemustert **198.00**

#### Herren- Business-Anzüge

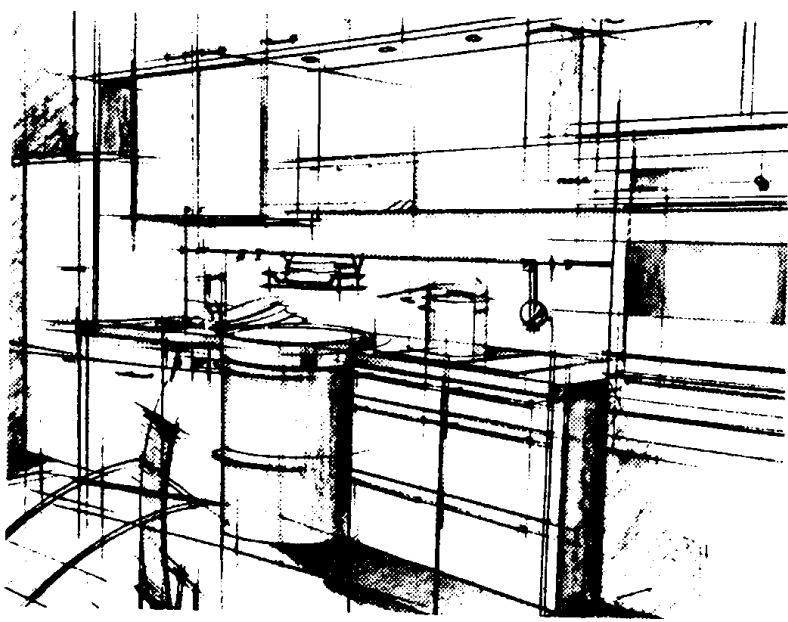
ein- und zweireihig, verschiedene  
Dessins,  
Marken-  
qualitäten **298.00**

Prijzen in DM.

**P** Aachen, Großkölustraße 15-31, am Markt - Ca. 1000 Parkplätze rund um Sinn.

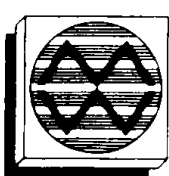
**sinn**  
... rundum sympathisch

U zou 'm eens in 't echt moeten zien.



SieMatic introduceert een nieuw  
concept voor designbewuste men-  
sen die aanbouwkeukens te kolos-  
saal vinden:  
SieMatic Compact Design.  
Een logische ordening van de keu-  
kenfuncties en de grote mate van  
compleetheit maken de SieMatic  
Compact Design keukens uitge-  
kiend handig. Wij laten dit uniek  
ontwerp graag aan u zien.

\* Liefst een SieMatic.



**Muijers  
Wijn bv**

Markt 11 6369 AH Simpelveld  
Telefoon 045-441800  
Telefax 441961

• KEUKENCENTRUM  
• EXCLUSIEF WANDKASTEN  
• BADKAMERMEUBELEN  
Donderdag koopavond

#### OPRUIMING

##### Damesschoenen:

Napolina, Picardy, Dorddorf, v. Bommel,  
Burley, B.B., Spiess (voor losse steun),  
Ganter, Bana, Perty, Palmroth etc.

##### Herenschoenen

Clark, Mephisto, Camel, v. Bommel, Finn  
Comfort etc.

##### Kinderschoenen

Renata + Bunnies + Piedro

**10 - 20 - 30 - 40 - 50%**

##### KORTING

##### SCHOENSPECIALIST



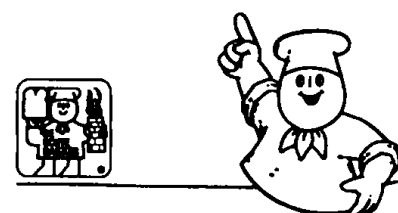
Schuin 't/o politiebureau - Benzenraderweg 42,  
Heerlen, 045-710384 - Donderdag koopavond  
Einderstraat 15, Kerkrade, 045-461493

van  
**BAKKEN**  
en  
**BLAZEN**  
weten



Brood van een Echte Bakker, dáár zit  
muziek in.

*Echt... je proeft 't!*



**Echte Bakker  
Pierre  
Körver**

Holzstraat 24 - Tel. 455933 Kerkrade

limburgs dagblad  
**Alsof je erbij bent.**

Wilt u een ochtendkrant die het beste bij u past? Volop nieuws waar u in  
geïnteresseerd bent? Als u nu een vast abonnement neemt op het Limburgs  
Dagblad krijgt u 'm 14 dagen helemaal gratis en heeft u bij automatische  
betaling recht op een fraai cadeau.

☐ Ik word nu meteen vaste abonnee van De krant van Limburg.  
Daarom krijg ik het Limburgs Dagblad de eerste 14 dagen gratis.

Ik betaal automatisch: ☐ Ik betaal via acceptgiro:  
☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand  
☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

VHX 47

☐ Ik geef me nu op voor een proefabonnement van 4 weken. Ik ontvang  
de krant van Limburg zo snel mogelijk. Dit kost mij maar f 13,10.

THX 08

Naam .....  
Adres .....  
Postcode/Plaats .....  
Tel.nr. .... (i.v.m. controle bezorging)

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

Als beloning voor automatische  
betaling (bij een vast abonnement)  
kies ik voor het volgende cadeau:

☐ luxe handdoek ☐ Plaats hier uw handtekening  
☐ memokubus ☐ Ik heb de afgelopen 3 maanden geen (proef)  
☐ Parker pen ☐ abonnement op het Limburgs Dagblad gehad.

Stuur de bon in  
een open envelop,  
zonder postzegel  
naar Limburgs Dagblad  
Antwoordnr. 46 6400VB Heerlen

**DE KRANT VAN LIMBURG**

**houten  
jaloezieën**

Exclusief bij ons tegen zeer  
scherpe prijzen, loopt U eens vrijblijvend  
bij ons binnen.

*Op maat  
gemaakt*

Tevens Sky-lights verkrijgbaar.  
**LEVENSLANGE GARANTIE !!!**

**window**  
CONCEPTS HT *de zonnigste  
zonwering*

**jaloezieën & lamellen**

HEERLEN, Emmalein 9-10 Tel: 045 - 718084 MAASTRICHT, Kesselskade 59 Tel: 043-259674  
Vestigingen in: EINDHOVEN - BREDA - DEN HAAG - AKEN - ANTWERPEN - BRUSSEL - LUIK

Openingstijden: Di. t/m vrij. 10.00-18.00 uur,  
koopavond 13.00-21.00 uur en zaterdag 10.00-17.00 uur.

Als u bankiert met het grootste netwerk  
van Europa, wordt Europa opeens 'n stuk

**kleiner.**

Try us, and find out.

**CREDIT LYONNAIS BANK**

Parallelweg 2A, Heerlen, tel. 045-714248  
Oranjestraat 2, Kerkrade, tel. 045-455665





## WMC-virus slaat ook toe buiten Kerkrade

● Tijdens het WMC is de Markt van Kerkrade het gezelligste en meest internationale plein van Nederland.  
Archief foto: LD



Heeft het WMC-virus, dat Kerkrade een flinke koorts heeft bezorgd, ook de omliggende gemeenten geïnfecteerd? Velen houden niet van blaasmuziek. Te militaristisch of oubollig, zo valt te horen.

Anderen houden niet van de sfeer op de Markt in Kerkrade. Te druk en vertier heb je overal, luidt de motivering. Toch heeft het virus ook in de gemeenten rond Kerkrade een groot aantal mensen in zijn greep.

Niet verwonderlijk, want harmonieën, fanfares en drumbands zitten stevig verankerd in de hele Limburgse samenleving. Zowel onder burgemeesters als tussen het kroegvolk in de Oostelijke Mijnstreek vind je WMC-fans.

Op 23 april werden twee spankabels van het dak van de Rodahal beschadigd. Het dak moest gestut met kolossale schragen. Even ontstond paniek. Belangrijk was niet wie het had gedaan, wie aansprakelijk was of hoe hoog de schadepost was. Maar zou de Kerkraadse cultuurschuur op tijd klaar zijn voor het WMC? Kerkrade beet op zijn lippen. In allerijl werd gebeld met Zweden en Duitsland. De schade werd hersteld en de gemoeiden gesust.

In de nacht van 18 op 19 mei woedde er een brand bij hotel Herpers op de Markt in Kerkrade. Het pand stond er bij daglicht troosteloos en geblakerd bij. De ouders van de schade, wie waren de daders, de toestand van de aanwezigen in het pand; allemaal zaken van importantie. De belangrijkste vraag was echter: 'Is Herpers op tijd opgeknapt voor het WMC?'

Twee typerende voorbeelden uit een stad die eens in de vier jaar een maand lang de schijnwerpers van de muzikale wereld op zich gericht weet. Kerkrade swingt en drinkt, bruint en fuift in de periode. Het Wereld Muziek Concours is van vitaal belang voor Kerkrade. Zou het festijn van de kalender worden geschrapt, dan zouden talloze Kerkradenaren verdrienen in een zee van vrije tijd. Een handvol mensen is al bijna vier jaar bezig met de voorbereidingen, een iets grotere groep een aantal maanden en sinds een aantal weken is het WMC voor heel Kerkrade het gespreksonderwerp. (Heel Kerkrade? Nee, alleen een kleine groep 'barbaren' bleef moedig weerstand bieden aan de muzikale overvloed.)

Het WMC-virus laat ook buiten de gemeentegrenzen van Kerkrade sporen na. Terwijl in de Klankstad sprake is van koorts, is elders in de Oostelijke Mijnstreek op zijn minst een lichte verhoging te bespeuren. Maar goed dat er een aantal nuchtere leden is, dat er voor zorgt dat niet ook de overige gemeenten ontvriest raken. Een rondje langs de velden.

Het is zondagmiddag en Brunssum viert kermissen. In een sombere kroeg met onduidelijke doelgroep zit een aantal mensen aan de bar. „WMC? Nee, gaan we niet heen”. „Waarom? Nou, wij houden van countrymuziek.” Een van de drie relatieveert: „Ik ben er wel eens geweest, maar voor de gezelligheid. Als ik op de tribune moet gaan zitten luisteren, dan zeg ik 'Nee'.”

„WMC, dat is toch... oh nee, ik was even in de war met het Schlagerfestival. Nee, niks voor mij”, zegt een vrouw. De nestor van de kroeg verontschuldigt zijn maatjes: „Kijk, de een houdt van de dochter, de ander van de moeder en de derde, die houdt van ze allebei.”

In een café honderd meter verderop is het bingo. „Ik ga zeker kijken”, zegt een man op een bar-

## Voor de gezelligheid naar 'concours der concoursen'

kruk. „Naar het Rodastadion, geweldig. Ik kan me nog herinneren hoe die Fransen vier jaar geleden afgingen. We lagen in een deuk.” Zijn interesse is verklaarbaar, hij zit bij een drumband.

Harmonie Orkest Brunssum is niet van de partij in Kerkrade.

Maar het WMC is wel degelijk een item binnen de club. „Ik ken mensen binnen de vereniging die gaan bijna elke dag naar Kerkrade”, zegt een woordvoerder. „Ik ga zelf ook wel een paar dagen, ook voor de gezelligheid op de Markt. Die sfeer daar ken ik nog goed van vorige afleveringen.”

Hoe leeft het WMC in Nuth? „Geen van onze korpsen doet mee, dus voor mij als burgemeester staat het WMC ver van mijn bed”, zegt Elly Coenen, eerste vrouw van Nuth. Maar dan brandt ze los. „Privé vind ik het enig. Ik ga zeker naar een aantal concerten luisteren. Mijn man en ik hebben de gids al klaar liggen om kaarten te bestellen. We zijn liefhebbers van harmoniemuziek. Ik ben ook al heel vaak geweest.”

Coenens passie is verklaarbaar. „Vroeger toen ik nog bij mijn ouders woonde in Bocholtz sloepen er tijdens het WMC altijd muziekgezelschappen bij ons. Mijn vader zat in het bestuur van de Philharmonie en de kinderen moesten dan het bed ruimen voor de muzikanten. Won zo'n korps, dan feestte de familie mee. Verloor het korps, dan waren ook wij in de rouw.”

Verenigingen in Heerlen verheugen zich niet minder op de blaasorgie. „Wij hebben nog nooit meegedaan en doen dit jaar ook niet mee”, zegt een man van

Drumband Olympia. „Maar het WMC wordt op de voet gevolgd. Ik weet dat een aantal leden zeker gaat kijken, ikzelf ook. Maar het feest op de Markt gaat aan mij voorbij.”

Bij Fanfare St-Caecilia in Heerlen-Noord zijn soortgelijke geluiden te horen. „Uit onze vereniging gaat een aantal mensen luisteren naar concerten van korpsen uit de regio. Ja, we gaan denk ik ook wel naar de Markt voor de gezelligheid. Ik kijk er zeker naar uit, maar wat wil je, ik ben van oorsprong Kerkradenaar.”

Hoe denkt de man-in-de-kroeg in Heerlen over het WMC? „Ik ga erheen als ik de kans krijg, voor de gezelligheid. Ik ben er nooit geweest, maar ik stel me voor dat er goed gemusiceerd wordt. Het is niet mijn smaak, maar wel eens wat anders”, zegt de een. Hij wordt geflankeerd door een vrouw, die zegt de WMC-sfeer gemist te hebben toen ze in 'Holland' woonde. „Ik laat het van het toeval afhangen of ik ga, maar als ik ga, dan voor de gezelligheid.” De man achter de bar is minder positief: „Ik hou niet van die drukte op de Markt. En als ik het programma bekijk, dan zie ik ook weinig dat me aanspreekt. Ik ben nooit geweest, maar bij het WMC denk ik aan taptoes, iets militaristisch. Daar houd ik niet van.”

Tenslotte een vrouw: „Op de Markt is het altijd gezellig, maar ik geef meestal de voorkeur aan het Orlandofestival. WMC is niet mijn muziek.”

In een volgende kroeg staan drie jongemannen aan de bar. „Ja, ik ben er vorig jaar geweest. Het was leuk met al die folkloregroepen”, zegt de eerste. „Nee”, corrigeert de tweede hem. „dat was de Para-

dion is er nog te herkennen, een bepaalde Kerkrade-look met actie in. Maar de OTB is een ander karakter. Maar ik ga wel naar Kerkrade, het is leuk om te horen van de naam WMC. Het kun je zoets vragen, het is niet draken. Als je er niet in zit, wordt dat wel een beetje lastig uit Kerkrade. Natuurlijk ga ik naar het WMC”. Een man, die wel eens geweest is, maar niet meer. „Geen leuke muziek”, zegt de ander. „Het is wel even leuk, maar gaat nusschen, om mensen te ontmoeten. De muziek is niet hem welkom.”

Het Landgraafse uitgaansleven vertelt hetzelfde verhaal. Het gaat op als in Heerlen. Een man, die trinst haar weer naar Kerkrade, het horen van de naam WMC. Het kun je zoets vragen, het is niet draken. Als je er niet in zit, wordt dat wel een beetje lastig uit Kerkrade. Natuurlijk ga ik naar het WMC”. Een man, die wel eens geweest is, maar niet meer. „Geen leuke muziek”, zegt de ander. „Het is wel even leuk, maar gaat nusschen, om mensen te ontmoeten. De muziek is niet hem welkom.”

Burgemeester Bert Jansen van Landgraaf is te druk met zijn functie in Landgraaf. „Ik ben er nog nooit op het WMC geweest. Dit jaar ga ik wel voor het eerst. Ik verwacht dat het een massaal zal zijn, met heel veel hoge kwaliteit en de meest mooie gezelligheid. Dat is ook het Midden-Landgraafse uitgaansleven.”

Wel of geen Kerkradeaanpak opgegrepen is niet zeker. Het is niet de gemeentelijke taak om te heeft zitten, repetitieve en het korps uit de paradijsen. Het is het WMC en gaat erom. Sinds de velds burgemeester Peter Jansen naart heeft dat in de kroeg. Het is in Landgraaf dat er ook een WMC wegens op te zetten. Het is een echt volksfeest. Het is niet zomaar wat. Het is een merk dat er voor achter. Het is de hele levende gemeenschap die ga zeker kijken. Het is ook een bijzonder.”

En dan is er natuurlijk ook de groep mensen, die de kroeg opzoekt als het naar iets anders. Het is die groep mensen, die de kroeg meester Hal Straus van Kerkrade. „Als je van Kerkrade komt dan voel je dat thuis. Wat het zed betreft, ik hou er van om met mate. Of ik naar het WMC of kijk? Ach, het is ook een voetbalweestraat. Het is ook een voetbalweestraat.”

(ADVERTENTIE)

OOK MOOIE OGEN HEBBEN SOMS HULP NODIG

KONTAKTLENZEN-BRILLEN SPEC AALZAAK

**Henssen** Handenstaart 11, Heerlen  
Telefoon 241 116 11

Oogmeetkundige • Opticien • Kontaktlensspecialist • T.O.A.

door

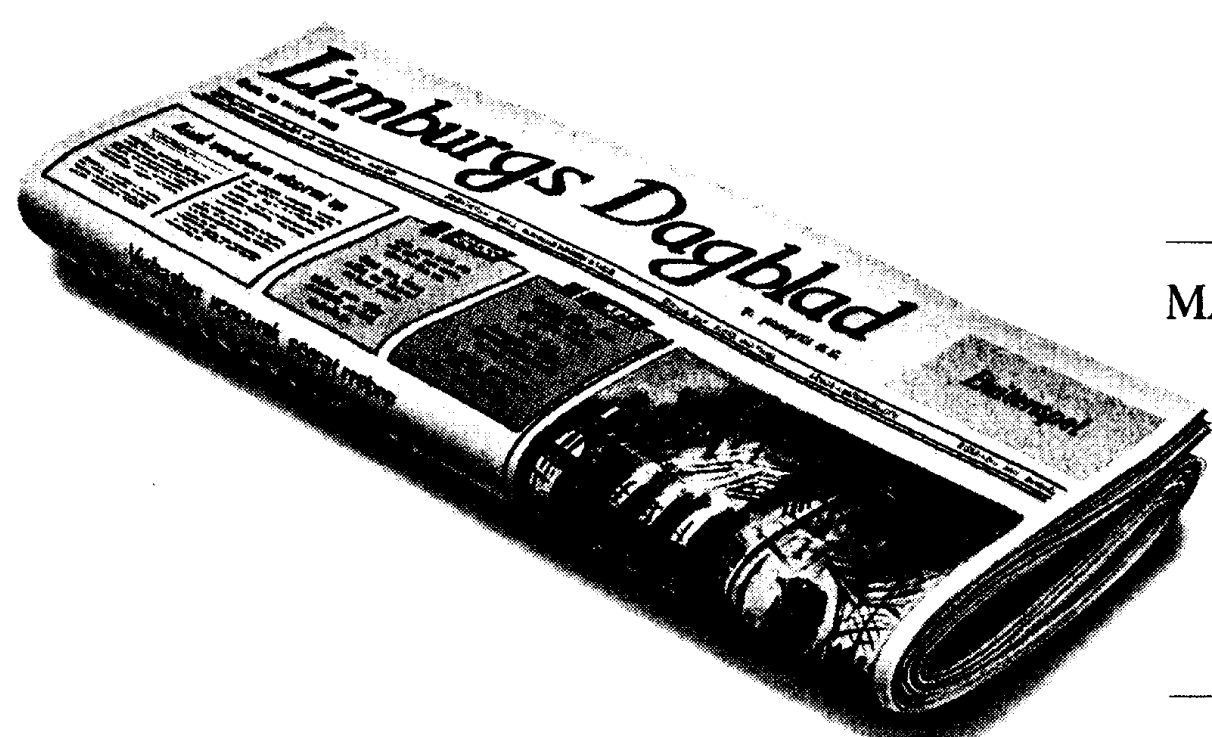
BENTI  
BANACH







# Alsof je erbij bent.



MAAK KENNIS MET DE KRANT VAN LIMBURG.  
NEEM EEN PROEFABONNEMENT GEDURENDE  
4 WEKEN VOOR SLECHTS F.13,10.

OF NEEM DIRECT EEN VAST ABONNEMENT.

BEL GRATIS 06-0229911 OF GEBRUIK DE  
BON OP PAGINA 18 VAN DEZE SPECIAL.

## DE KRANT VAN LIMBURG